

การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

นางสาวฉันทนา ภูมิมา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ ของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)
ผู้วิจัย	ฉันทนา ภูมมา
ปีที่วิจัย	ปีการศึกษา 2561 - 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน 2) พัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) 3) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) 4) ประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เป็นการวิจัยและพัฒนา Research and Development: R & D มีการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย เก็บข้อมูลทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีทั้งผู้อำนวยการโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ คณะกรรมการที่ปรึกษาของโรงเรียน ครู นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน โดยใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลหลากหลายประเภท ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์ 2) เอกสารประเด็นการสนทนากลุ่ม 3) แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู 4) แบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ 5) แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ตามสภาพจริง 6) แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ตามสภาพจริง 7) แบบสอบถามการประเมินรูปแบบ 8) แบบถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน พบว่า

1.1 สภาพปัจจุบันการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน พบว่า นโยบายและแผนระดับต่าง ๆ มีเป้าหมายทิศทางการพัฒนาด้านทักษะอาชีพ โรงเรียนออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาส่งเสริมด้านทักษะอาชีพให้นักเรียนได้เลือกเรียน สร้างภาวะ

ผู้นำมอบหมายหน้าที่ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร่วมกันจัดการเรียนการสอนและจัดโครงการสานฝันสู่อาชีพ จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพและสนับสนุนงบประมาณการเพียงพอ

1.2 ความต้องการการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน พบว่า นโยบายและแผนระดับต่าง ๆ ควรมีการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมด้านทักษะอาชีพเป็นทิศทางให้โรงเรียนนำสู่การปฏิบัติ ควรพัฒนาระบบบริหารจัดการแบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วม ควรจัดวัสดุอุปกรณ์ ห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอนและจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานขั้นต่ำด้านความรู้ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการทำงานที่สอดคล้องกับบริบทความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชนและประเทศ

1.3 แนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ ด้านภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชน ด้านการเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ และ ด้านโครงสร้างสนับสนุนสู่ชุมชนกัลยาณมิตร

2. ผลการพัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) (ฉบับร่าง) ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ 4) ทักษะอาชีพของนักเรียน และ 5) ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) พบว่า

3.1 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27$, $S.D.=0.59$) ผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์

3.2 ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.77$, $\sigma=0.42$) ผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์

3.3 ผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 79.91) ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าเกณฑ์

3.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.78) ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าเกณฑ์

4. ผลการประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) พบว่า

4.1 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) โดยครู พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

($\mu=4.65$, $\sigma=0.55$) มีผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับมากที่สุด คือ ด้านความเหมาะสม ($\mu=4.69$, $\sigma=0.48$) และด้านความเป็นไปได้ ($\mu=4.60$, $\sigma=0.56$) ตามลำดับ

4.2 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน โดยนักเรียน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$, $S.D.=0.52$) ผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับมากที่สุด คือ ความเหมาะสม ($\bar{X}=4.61$, $S.D.=0.49$) และระดับมาก คือ ความเป็นไปได้ ($\bar{X}=4.47$, $S.D.=0.54$)

4.3 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน โดยผู้ปกครอง พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, $S.D.=0.52$) ผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับมากที่สุด คือ ความเหมาะสม ($\bar{X}=4.63$, $S.D.=0.49$) และความเป็นไปได้ ($\bar{X}=4.52$, $S.D.=0.54$) ตามลำดับ

4.4 ผลการถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) โดยผู้วิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) ฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ 4) ผลลัพธ์การพัฒนานักเรียน และ 5) ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

Research Title	Development of the Administrative Model by Professional Learning Community to promote Students' Career Skills of Watnongsala School (Prachanukun)
Researcher	Chanthana Phumma
Year	Academic Year 2018 to Academic Year 2020

Abstract

The purposes of this study were to ; 1) Study the current conditions, needs and administrative methods by professional learning community to promote students' career skills. 2) Development and examine the administrative model by professional learning community to promote students' career skills of Watnongsala School (Prachanukun) (draft). 3) Experiment the administrative model by professional learning community to promote students' career skills of Watnongsala School (Prachanukun). And 4) Evaluate and take a lessons learned from the use of the administrative model by a professional learning community to promote students' career skills of Watnongsala School (Prachanukun). This study was a Research and Development research (R & D). The research were carried out in 4 steps, consistent with research objectives, collect quantitative data and qualitative data from related documents and research. The expert consisted of director, supervisor, academic, board consultant, teachers, students and parents. Data collection tools namely 1) interview form 2) group discussion document 3) assessment form of the ability of manage learning to promote the career skills of teacher 4) checking form of the constituents of school curriculum careers additional courses 5) record form for evaluating the students' career skills in career additional courses according to actual conditions 6) record form of learning achievement of career additional courses according to actual conditions 7) model assessment questionnaire 8) record form of lesson learned the model by professional learning community to promote students' career skills of Watnongsala School (Prachanukun) . The statistics used to analyze the data include percentage, mean, and standard deviation. The research were as follows:

1. The results of study the current conditions, needs and administrative methods by professional learning communities to promote students' career skills. were as follows:

1.1 The results of study the current conditions to promote students' career skills, found that: The policies and plans at various levels have a vision for developing students' career skills. The school designs educational curriculum to promote students' career skills for students choose. Teachers are responsible for organizing learning about to promote students' career skills and project. The physical environment is organized and sufficient budget.

1.2 The results of study the needs by professional learning communities to promote students' career skills, found that: The policies and plans at various levels there should be the targets and the vision to promote students' career skills for the school to implement. A networked and participatory management system should be developed, should be prepare materials and equipment, the classroom that is conducive to learning and provide education to minimum standards about knowledge , career skills, life skills, work skills consistent with the context of needs of parents, community and country.

1.3 The results of study the administrative methods by professional learning communities to promote students' career skills. consisted of 1)shared vision 2) team 3) leadership 4) learning and professional development and 5) support structure.

2. The results of development and examine the administrative model by professional learning community to promote students' career skills of Watnongsala School (Prachanukun) (draft) consisted of 1)principles 2) objectives 3)the process career skills encourage 4) students' career skills and 5) success factors.

3. The results of using the administrative model by professional learning community to promote students' career skills of Watnongsala School (Prachanukun) were as follows:

3.1 The ability of manage learning to promote the career skills of teachers. Overall, it was at a high level ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.59). Assessment results pass the specified criteria.

3.2 The ability to create additional education institutions curricula in the career skills of teachers. Overall, it was at the highest level ($\mu=4.77, \sigma=0.42$). The evaluation result is higher than the specified criteria.

3.3 Results of career skills assessment of students in additional educational institutions curricula in career. Overall, it was at a very good level (79.91%). The assessment result was higher than the specified criteria.

3.4 Learning achievement of career skills assessment of students in additional educational institutions curricula in career subject, school level. Overall, it was at an excellent level (80.78%). The assessment result was higher than the specified criteria.

4. Assessment and lessons learned using the administrative model by professional learning community to promote students' career skills of Watnongsala School (Prachanukun) as follows:

4.1 Assessment of the administrative model by professional learning community to promote students' career skills of Watnongsala School (Prachanukun) by teachers found that the overall level was at the highest level ($\mu=4.65, \sigma=0.55$). The evaluation result was higher than the specified criteria. When considering each aspect, it was found that the highest level was suitability ($\mu=4.69, \sigma=0.48$) and feasibility ($\mu=4.60, \sigma=0.56$), respectively.

4.2 The product evaluation of the administrative model by professional learning community to promote students' career skills of Watnongsala School (Prachanukun) by students, it was found that the overall level was at the highest level ($\bar{X}=4.54, S.D.=0.52$). The evaluation result was higher than the specified criteria. When considering each aspect, it was found that the highest level is suitability ($\bar{X}=4.61, S.D.=0.49$) and the high level is feasibility ($\bar{X}=4.47, S.D.=0.54$).

4.3 The product evaluation of the administrative model by professional learning community to promote students' career skills of Watnongsala School (Prachanukun) by parents, it was found that the overall level was at the highest level ($\bar{X}=4.58, S.D.=0.52$). The evaluation result was higher than the specified criteria. When

considering each aspect, it was found that the highest level was suitability ($\bar{X}=4.63, S.D.=0.49$) and feasibility ($\bar{X}=4.52, S.D.=0.54$), respectively.

4. 4 Lessons learned from the use of the administrative model by professional learning community to promote students' career skills of Watnongsala School (Prachanukun) by the researcher found that the administrative model by professional learning community to promote students' career skills of Watnongsala School (Prachanukun) (complete edition) consisted of 1) principles, 2) objectives, 3) the process career skills encourage 4) students' career skills output, and 5) success factors.

กิตติกรรมประกาศ

การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เพื่อการขอมือหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในครั้งนี้ได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ดร.ฐิตาภรณ์ เพ็งหนู ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดใหม่สุขคนธาราม (ปิ่นรัตนราษฎร์) นายเอศรา แสนกันคำ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์) นายกิตติ กสิณธารา อดีตศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ดร.อนุชาล ชื่นจิตร รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 และ ดร.จตุรงค์ อินทรรุ่ง อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขเครื่องมืองานวิจัยครั้งนี้จนสมบูรณ์ครบถ้วน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ นางสาวเบญจวรรณ แยมละมูล นายธรรมนุญ พัฒนทรัพย์ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) นายธันวา อ่วมมณี ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศาลาตึกสิทธิชัยวิศาล นายธเนศ สิริอาภรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมฐานบินกำแพงแสน นางสาวนิลรัตน์ ปิรมณี อดีตครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) กรรมการที่ปรึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) นายณรงค์ชัย ศรีศศลักษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย 2 และ นายดุสิต หังเสวก ผู้อำนวยการกลุ่มศึกษานิเทศฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความกรุณาอย่างสูงในการสัมภาษณ์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา รูปแบบ และ ขอขอบพระคุณ ดร.ปิยาภรณ์ รัตนกรกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลกำแพงแสน ดร.ปวีศา บุญรอด ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทัพหลวง นางสินีนากู จันทวาท ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทะเลบก ดร.ฐาปณี พวงงาม ผู้อำนวยการโรงเรียนพลอยจตุรจินดา ดร.จรงค์ ศรีทิพย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนจิวรายบุญมีรังสฤษฏ์ รศ.ดร.กฤษณ์พล วิวรรณมงคล หัวหน้าสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ผศ.ดร.พินิตา อาจารย์อุภาภระ รศ.ดร.พรชัย หนูแก้ว และ รศ.ดร.ศุภลักษณ์ สัตย์เพ็ลพิลา อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ผู้ทรงคุณวุฒิ การสนทนากลุ่มให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงพัฒนา รูปแบบให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น งานงานวิจัยเล่มนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร และคณะครู ซึ่งเป็นภาคีเครือข่ายโรงเรียนทุกท่าน พร้อมด้วย คณะครูโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนในการวิจัยครั้งนี้ คุณค่าและคุณประโยชน์ของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดามารดา ครู-อาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย ทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยดี

ฉันทนา ภูมมา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ณ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา	3
1.2 คำถามการวิจัย	10
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	11
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	11
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	20
1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับ	24
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ	28
2.1.1 ความหมายและองค์ประกอบของรูปแบบ	28
2.1.2 ประเภทของรูปแบบ	35
2.1.3 การสร้างและพัฒนาารูปแบบ	38
2.1.4 การประเมินรูปแบบ	41
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	46
2.2.1 ความหมายของการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	47
2.2.2 ระดับของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	50
2.2.3 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	54
2.2.4 กระบวนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	67

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะอาชีพ	78
2.3.1 นโยบายและความสำคัญของการส่งเสริมทักษะอาชีพ	78
2.3.2 การส่งเสริมทักษะอาชีพ	83
2.3.3 ลักษณะการส่งเสริมทักษะอาชีพ	98
2.4 การถอดบทเรียน	105
2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา	109
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	111
2.6.1 งานวิจัยในประเทศ	111
2.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ	122
2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย	124
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	130
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการ และแนวทางการบริหารด้วย ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน	138
ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนอง ศาลา (ประชาชนกุล)	141
ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)	145
ขั้นตอนที่ 4 ประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)	170
บทที่ 4 ผลการวิจัย	182
4.1 ผลการศึกษาศภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน	183

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
4.2 ผลการพัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)	204
4.3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)	240
4.4 ผลการประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)	295
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	362
5.1 สรุปผลการวิจัย	362
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	378
5.3 ข้อเสนอแนะ	395
5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	395
5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	397
บรรณานุกรม	399
ภาคผนวก	409
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ	410
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	415
ภาคผนวก ค เครื่องมือวิจัย	431
ภาคผนวก ง ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือวิจัย	466
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือวิจัย	493
ภาคผนวก ฉ หลักฐานการเผยแพร่ผลงาน	507
ภาคผนวก ช ภาพกิจกรรม และรางวัลที่ได้รับ	518
ประวัติผู้วิจัย	527

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
1.1	ระยะเวลาการดำเนินการวิจัย	18
2.1	การสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบ	33
2.2	การสังเคราะห์องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	65
2.3	การสังเคราะห์กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	76
2.4	การสังเคราะห์ทักษะอาชีพ	91
2.5	กรอบโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	96
2.6	ตัวอย่างรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อส่งเสริมพัฒนาด้านทักษะอาชีพ	100
3.1	สรุปการดำเนินการพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อ ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน	132
3.2	แสดงความเชื่อมโยงบทบาทผู้บริหาร บทบาทครู กิจกรรม ระยะเวลาและผลลัพธ์ ขั้นตอนที่ 1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย	146
3.3	แสดงความเชื่อมโยงบทบาทผู้บริหาร บทบาทครู กิจกรรม ระยะเวลา และผลลัพธ์ ขั้นตอนที่ 2 ริเริ่มทำทนายศัยภาพความรู้	148
3.4	แสดงความเชื่อมโยงบทบาทผู้บริหาร บทบาทครู กิจกรรม ระยะเวลาและผลลัพธ์ ขั้นตอนที่ 3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู	150
3.5	แสดงความเชื่อมโยงบทบาทผู้บริหาร บทบาทครู กิจกรรม ระยะเวลาและผลลัพธ์ ขั้นตอนที่ 4 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร	152
3.6	สรุปเกณฑ์การศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)	154
3.7	กำหนดการเยี่ยมชั้นเรียนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562	155
3.8	กำหนดการเยี่ยมชั้นเรียนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562	156
3.9	หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562	163

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
3.10 การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้วิธีเทียบ บัญญัติไตรยางค์จากกลุ่มประชากร แยกตามระดับชั้น	172
3.11 วิเคราะห์การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริม ทักษะ อาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)	175
4.1 สภาพปัจจุบัน ความต้องการการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริม ทักษะอาชีพของนักเรียน	188
4.2 บทสรุปจากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์	201
4.3 เป้าประสงค์ที่ 1 กลยุทธ์ โครงการ และตัวชี้วัด ปีการศึกษา 2562-2564	242
4.4 เป้าประสงค์ที่ 2 กลยุทธ์ โครงการ และตัวชี้วัด ปีการศึกษา 2562-2564	249
4.5 เป้าประสงค์ที่ 3 กลยุทธ์ โครงการ และตัวชี้วัด ปีการศึกษา 2562-2564	250
4.6 เป้าประสงค์ที่ 4 กลยุทธ์ โครงการ และตัวชี้วัด ปีการศึกษา 2562-2564	251
4.7 เป้าประสงค์ที่ 5 กลยุทธ์ โครงการ และตัวชี้วัด ปีการศึกษา 2562-2564	252
4.8 เป้าประสงค์ที่ 6 กลยุทธ์ โครงการ และตัวชี้วัด ปีการศึกษา 2562-2564	254
4.9 เป้าประสงค์ที่ 7 กลยุทธ์ โครงการ และตัวชี้วัด ปีการศึกษา 2562-2564	256
4.10 เป้าประสงค์ที่ 8 กลยุทธ์ โครงการ และตัวชี้วัด ปีการศึกษา 2562-2564	257
4.11 การกำหนดค่าเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย เพื่อการ ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562	260
4.12 การกำหนดค่าเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562	261
4.13 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) พุทธศักราช 2562 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับ ประถมศึกษา	267
4.14 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) พุทธศักราช 2562 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น	268
4.15 มอบหมายครูรับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ และนำหลักสูตรสู่การจัดการเรียนการสอน ปีการศึกษา 2562	269

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.16	ปฏิทินการปฏิบัติกิจกรรมด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ปีการศึกษา 2562	271
4.17	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณภาพและผลต่างค่าเฉลี่ยการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู ปีการศึกษา 2562	276
4.18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562	277
4.19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562	282
4.20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวม	287
4.21	ผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562	291
4.22	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562	293
4.23	สรุปผลการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)	294
4.24	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยภาพรวม	296
4.25	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) : หลักการ	297
4.26	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) : วัตถุประสงค์	298

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.27	299
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) : กระบวนการเสริมทักษะอาชีพ	
4.28	300
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) : องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	
4.29	303
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) : กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	
4.30	305
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) : ขั้นตอนที่ 1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย	
4.31	307
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) : ขั้นตอนที่ 2 ริเริ่มทำทนายศัภยภาพควมรู้	
4.32	309
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) : ขั้นตอนที่ 3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู	
4.33	312
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชาชนุกุล) : ขั้นตอนที่ 4 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร	
4.34	313
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) : ทักษะอาชีพของนักเรียน โดยภาพรวม	
4.35	314
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) : ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.36	316
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะ อาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) : ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม	
4.37	318
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) : ทักษะพื้นฐานในการทำงาน	
4.38	320
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) : ปัจจัยสู่ความสำเร็จ โดยภาพรวม	
4.39	321
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) : ด้านการบริหารจัดการ	
4.40	323
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนอง ศาลา (ประชาชนุกุล) : ด้านบุคลากร	
4.41	324
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) : ผู้บริหาร	
4.42	325
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) : ครู	
4.43	327
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) : เครือข่าย	
4.44	328
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) : ด้านสภาพแวดล้อม	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.45	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) โดยครู	331
4.46	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) : ทักษะอาชีพของนักเรียน โดยภาพรวม	332
4.47	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) : ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว	333
4.48	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) : ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม	335
4.49	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) : ทักษะพื้นฐานในการทำงาน	337
4.50	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) โดยนักเรียน	338
4.51	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) โดยภาพรวม	339
4.52	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) : ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว	340
4.53	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) : ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม	342

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.54	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) : ทักษะพื้นฐานในการทำงาน	344
4.55	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) : ทักษะอาชีพของนักเรียน	345
4.56	การนำองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาปรับใช้ในกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	349
4.57	ผลลัพธ์การพัฒนานักเรียนและพฤติกรรมปั้งชี้	357

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	เป้าหมายการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	93
2.2	กรอบแนวคิดการวิจัย	129
3.1	กรอบการดำเนินการวิจัย	131
4.1	ร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) (ฉบับร่างที่ 1)	210
4.2	ร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) (ฉบับร่างที่ 2)	220
4.3	รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของ นักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) (ฉบับสมบูรณ์)	361

บทที่ 1

บทนำ

ศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งจะสูงสุดในปี พ.ศ.2575 ส่งผลให้ครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลง และมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น ประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ทักษะและพฤติกรรมจะแตกต่างกัน เป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัยอาจทำให้เกิดความต้องการแรงงานต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเพื่อทดแทนจำนวนแรงงานไทยที่ลดลง ปัจจัยด้านการเปิดเสรีในภูมิภาคและความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งในภูมิภาคทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและการย้ายถิ่นมีความสะดวกมากขึ้นและเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออกประเทศเพิ่มมากขึ้น กอปรกับความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์และโดรน เทคโนโลยีพันธุกรรมสมัยใหม่และเทคโนโลยีทางการเงิน ที่เป็นการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด¹ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวจะส่งผลต่อทั้งการจ้างงานและอาชีพที่จะมีรูปแบบและลักษณะงานที่เปลี่ยนไป มีความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มมากขึ้น หลายอาชีพอาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบันและบางอาชีพจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติโดยเฉพาะอาชีพที่ต้องการทักษะระดับต่ำก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิต ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพโดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตาม

¹ สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, **ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562), หน้า 1-2.

ความถนัดของตนเอง² พร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ประเด็นการพัฒนาทักษะด้านอาชีพ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580 ได้กำหนดในประเด็นยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับทุกประเภท จัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคน เชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่นปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะความสามารถการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน รวมถึงทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ มีทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมและทำงานกับผู้อื่นได้ภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม³ และยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ กล่าวได้ว่าคนไทยทุกคนต้องได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพและความสามารถของแต่ละบุคคลตามความถนัด ความต้องการและความสนใจเพื่อให้มีอาชีพ เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข จัดการศึกษาสำหรับเด็กช่วงปฐมวัย ช่วงวัยเรียน วัยทำงาน และวัยสูงอายุด้วยรูปแบบการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยในลักษณะการศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอดชีวิต เพื่อสร้างและพัฒนาพลเมืองที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์สามารถศึกษาเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของตนจนถึงขีดสูงสุดตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ เพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขร่วมกับผู้อื่นในสังคม⁴ การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาคนในชาติ ให้เกิดความรู้ความเข้าใจ มีโลกทัศน์ต่อการรับรู้และเข้าใจเป้าหมายทิศทางการพัฒนาประเทศ คนในชาติต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและได้รับการบ่มเพาะความรู้ประสบการณ์ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อผลิตผู้เรียนที่มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับเป้าหมายทิศทางการพัฒนาประเทศ สำคัญโดยพื้นฐานผู้เรียนควรสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างรู้เท่าทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างพลิกผันทั้งด้านการใช้ความรู้ ทักษะและเจตคติที่เหมาะสม สามารถเลี้ยงตนเองไม่เป็นภาระของสังคม มีทักษะการปรับตัวและแก้ปัญหาในทุก ๆ ด้านภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน

² สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (กรุงเทพมหานคร: สำนักสำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562), หน้า 9

³เรื่องเดียวกัน, หน้า 37-38

⁴สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 (กรุงเทพมหานคร: พรึทหวานกราฟฟิค, 2560), หน้า 108.

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 กำหนดเป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) โดยทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้มีการระบุไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย นวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยมุ่งพัฒนากำลังคนในภาคการศึกษาให้เกิดการปรับเปลี่ยนค่านิยมของผู้เรียนให้เรียนต่อสายอาชีพเพิ่มมากขึ้น ส่งเสริมให้สถาบันทางการศึกษาต่าง ๆ เน้นการผลิตด้านคุณภาพมากขึ้น อาทิ สมรรถนะในการทำงานตามอาชีพ การพัฒนาศักยภาพตนเองและผลผลิตของงานสามารถสร้างนวัตกรรมหรือมูลค่าเพิ่มในผลผลิตของงานเพื่อการพัฒนาประเทศต่อไปได้⁵ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีเป้าประสงค์การพัฒนาหลายด้าน อาทิ การมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมืองเป็นพลเมืองที่ดีของชาติเป็นพลเมืองโลกที่ดี การมีคุณธรรมจริยธรรมมีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ มีทักษะในศตวรรษที่ 21 มีทักษะทางวิชาการ การเข้าถึงบริการช่วงเชื่อมต่อหรือการส่งต่อเข้าสู่การศึกษาในระดับเดียวกันและที่สูงขึ้นหรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ผู้เรียนทุกคนมีทักษะชีวิต มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัยมีความเข้มแข็งอดทนและสามารถพึ่งตนเองได้ในสังคมอนาคตที่ซับซ้อนโดยกำหนดกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะอาชีพและทักษะชีวิต ได้แก่ การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพและทักษะชีวิต มีสุขภาวะที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรทุกระดับการศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน เป็นรายบุคคล มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ (Career Education)⁶ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ได้นำนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมากำหนดแนวทางสู่การปฏิบัติ ได้แก่ การสร้างกลไกของระบบแนะแนวทางการศึกษาเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ อิงสมรรถนะ และเตรียมความพร้อมสู่การประกอบสัมมาอาชีพ พัฒนารายวิชาที่ส่งเสริมการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดหลักสูตรทักษะอาชีพควบคู่กับวิชาสามัญ อาทิ ทวิศึกษา หลักสูตรระยะสั้น ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนตามความสนใจ

⁵สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท พรินทิงกราฟฟิค จำกัด, 2560), หน้า 101.

⁶สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.obec.go.th/> [7 พฤศจิกายน 2561].

ในทักษะอาชีพที่ตนเองถนัดเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ⁷ และกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาผู้เรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษา มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วยกลยุทธ์การดำเนินการ 3 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) ปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคลมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ (Career Education) ตัวชี้วัด ได้แก่ ร้อยละของสถานศึกษา พัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เน้นการพัฒนา สมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคลสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและพื้นที่ 2) พัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และ 3) พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพและทักษะชีวิต มีสุขภาวะที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตัวชี้วัด ได้แก่ ร้อยละของผู้เรียนมี ID plan และ Portfolio เพื่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ และบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะอาชีพตามความถนัดและร้อยละผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จบหลักสูตรได้ศึกษาต่อในสายอาชีพ ตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป⁸ นอกจากนี้ แนวโน้มการปฏิรูปการศึกษาในหลายประเทศได้ให้ความสำคัญอย่างมากกับ “ทักษะ” (Skill) หรือ ความชำนาญในการปฏิบัติมากยิ่งขึ้นกว่าเนื้อหาตามตำรา (Content) ซึ่งองค์การยูเนสโกได้แนะนำว่า ผู้เรียนควรมีทักษะที่ครอบคลุม 3 กลุ่ม ได้แก่ ทักษะพื้นฐานคือทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ทักษะเพื่อทำงาน คือ ทักษะพื้นฐานในการทำงานของทุกอาชีพ ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร และทักษะ เฉพาะอาชีพ คือ ทักษะเบื้องต้นของอาชีพที่สนใจ⁹ ทักษะอาชีพและทักษะชีวิตจะต้องเรียนตั้งแต่ชั้น ประถม (หรืออนุบาล) ไปจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และมหาวิทยาลัย เรียนตามพัฒนาการของสมอง โดยทักษะอาชีพและทักษะชีวิตมีความเชื่อมโยงกัน¹⁰ แนวทางการส่งเสริมทักษะอาชีพในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานโดยการจัดหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพซึ่งมีเป้าหมาย การเรียนรู้¹¹ แตกต่างกันไป ได้แก่ ระดับประถมศึกษา: เป็นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักอาชีพหรือ

⁷สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.nptedu.go.th/area1> [7 พฤศจิกายน 2561].

⁸เรื่องเดียวกัน, หน้า 64-70

⁹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวทางบริหารจัดการทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้น สมรรถนะสาขาวิชาชีพ, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2558), คำนำ.

¹⁰สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและ ระดับประถมศึกษาตอนต้น(ป.1-3), (กรุงเทพมหานคร: บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด, 2562), หน้า 72-73.

¹¹สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, แนวทางการจัดทำหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนพื้นฐาน อาชีพในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2555), หน้า 7-9.

รับรู้ รับทราบ เรื่องอาชีพ (Career Awareness) เช่น รู้ว่าผู้ใหญ่ทุกคนต้องทำมาหากินหรือต้องประกอบอาชีพ รวมทั้งการแนะนำอาชีพ หรือปฐมนิเทศอาชีพ (Career Orientation) ให้ผู้เรียนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงาน เป็นการสร้างนิสัยในการทำงาน รู้จักใช้เครื่องมือง่าย ๆ ในการทำงาน และสามารถทำงานด้วยกระบวนการที่ไม่ซับซ้อนได้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้สำรวจ ความถนัดความสนใจ ความสามารถของตนเอง เรียกว่า ขั้นสำรวจความถนัด (Career Exploration) เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเห็นภาพลักษณะต่าง ๆ ของอาชีพ และค้นพบความต้องการของตนเองในการเลือกอาชีพที่เหมาะสม การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน จึงยังไม่มี การจัดแบ่งเป็นแผนการเรียนที่ชัดเจนแต่เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ ฝึกทักษะและเตรียมคุณลักษณะด้านอาชีพต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เพื่อจะได้เรียนรู้ว่าตนเองสามารถตัดสินใจ กำหนดทิศทางที่เหมาะสมที่จะศึกษาต่อหรือออกไปประกอบอาชีพใดในอนาคต หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน¹² กำหนดวิสัยทัศน์หลักสูตร มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็น มนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และ ทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตาม ศักยภาพ หลักสูตรมีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้ ให้สังคม มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ภายใต้บทบาท หน้าที่ของสถานศึกษาที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน¹³ การจัดเนื้อหา สาระให้เหมาะสมกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ออกแบบกิจกรรมหรือสถานการณ์ การฝึกฝนให้นักเรียนได้รู้จักคิดเพิ่มพูนทักษะในการจัดการ การปฏิบัติจริง ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอน สามารถจัดบรรยากาศแวดล้อมสื่อการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ และบริหารจัดการ ลงสู่ห้องเรียน เพื่อคุณภาพของนักเรียนให้เกิดประสิทธิผล โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำ ในการพัฒนางานด้านการศึกษา ขับเคลื่อนกระบวนการและวิธีทำงาน¹⁴ ให้บรรลุเป้าหมาย

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 นโยบายปฏิรูประบบการประเมิน และประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและประกาศมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ.2561 มาตรฐานที่ 2

¹²เรื่องเดียวกัน, หน้า 4.

¹³การดี อนันต์นารี, **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์มนตรี จำกัด, 2555), หน้า 251-252.

¹⁴Thomas Sergiovanni J. and Fred Carver, D., **The School Executive : a Theory of Administration**, 2nd Ed., (New York: Harper and Row, 1987), pp. 268-280.

มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ การประเมินมาตรฐานด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การจัดการศึกษาเกิดคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด เน้นที่ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพซึ่งต้องมีการพัฒนาที่ตรงตามความต้องการจำเป็นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนของบุคคลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ¹⁵ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาครูและผู้บริหารบนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรสู่คุณภาพ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ¹⁶ โดยมีความเชื่อว่าหัวใจของการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดีขึ้น อยู่ที่การเรียนรู้ที่ฝังอยู่ในการทำงานของครูและนักการศึกษา¹⁷ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพทั้งด้านวิชาชีพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีผลดีต่อครูผู้สอนและนักเรียน ได้แก่ การลดความโดดเดี่ยวในงานสอนของครู เพิ่มความรู้สึกผูกพันต่อเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน เพิ่มความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจที่เข้มแข็ง เกิดความรับผิดชอบต่อการพัฒนาการของนักเรียน¹⁸ เรียกว่า “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)” เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีประสิทธิภาพ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการร่วมมือรวมพลังของทุกฝ่ายในการพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาวิชาชีพครูสู่คุณภาพของผู้เรียน¹⁹ การทำงานที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จะช่วยให้เกิดการมองเห็นงานของตน จากการเรียนรู้การทำงานของผู้อื่นและวัฒนธรรมการทำงานในโรงเรียน จากระบบตัวใครตัวมันมาเป็นระบบทีมหรือวัฒนธรรมแบบรวมหมู่ (Collective Culture) มีโครงสร้างระบบงาน การจัดการเรียนการสอนปรับเปลี่ยนไปเป็นแบบเอื้อต่อการช่วยเหลือกัน ดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าให้เรียนตามเพื่อนทัน โดยการช่วยเหลือนักเรียนนั้นทำเป็นทีม

¹⁵สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2561), หน้า 34-36.

¹⁶สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, คู่มือการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional learning community) “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” สถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร, 2560), หน้า 4. (อัดสำเนา).

¹⁷วิจารณ์ พานิช, บันเทิงชีวิตครู..สู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด ,2559), หน้า 30.

¹⁸Hord, S.M., *Professional Learning Communities : Communities of Continuous Inquiry and Improvement*, (Austin TX: southwest Educational Development Lab, 1997), pp.94-95.

¹⁹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, คู่มือประกอบอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” สถานศึกษา, (สำนักพัฒนาครู และบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560), หน้า 7. (อัดสำเนา).

หลายฝ่ายเข้ามาร่วมมือกัน²⁰ จะเห็นได้ว่าชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความเกี่ยวข้องข้องกับการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 เป็นตัวช่วยให้ครูรวมตัวกันเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การทำหน้าที่ของครูแต่ละคน การปรับเปลี่ยนวิธีการและแนวคิดเดิม ๆ จากการตั้งต้นเป็น “ผู้รู้” เปลี่ยนเป็น “โค้ช” ที่คอยออกแบบการเรียนรู้เพื่อช่วยผู้เรียนให้บรรลุผลได้ และครูสามารถแสวงหาความรู้ไปพร้อม ๆ กันกับผู้เรียน ก้าวข้าม “สาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” (21st Century Skills)²¹ การพัฒนาครูด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ยังมีความเกี่ยวข้องข้องกับการขอมีและขอเลื่อนวิทยฐานะแนวใหม่ตามหลักเกณฑ์หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ.ที่ ศธ.0206.3/ว21 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2560 กำหนดให้ต้องมีชั่วโมงการมีส่วนร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ในแต่ละปีไม่น้อยกว่า 50 ชั่วโมง²² สำหรับใช้ประกอบหลักเกณฑ์การขอมีและขอเลื่อนวิทยฐานะในการพัฒนาวิชาชีพของครู การจัดการศึกษาของสถานศึกษาจึงมีส่วนสำคัญต่อการส่งเสริมสนับสนุนกิจการงานต่าง ๆ ทั้งด้านครูและนักเรียน

โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เลขที่ 222 หมู่ 22 ตำบลทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวมรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะเป็นชุมชนชนบท ฐานะปานกลางถึงยากจน มีประชากรประมาณ 4,100 คน บริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งลูกนก วัดหนองศาลา สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หมู่บ้านทุ่งลูกนก หมู่ที่ 1, หมู่บ้านดงมะม่วง หมู่ที่ 5, หมู่บ้านนาแค หมู่ที่ 13, หมู่บ้านหนองศาลา หมู่ที่ 17, หมู่บ้านรางกระเบา หมู่ที่ 20, หมู่บ้านตะคร้อหวาน หมู่ที่ 21, และหมู่บ้านศาลาทอง หมู่ที่ 22 คนในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป นับถือศาสนาพุทธ ชุมชนมีประเพณีท้องถิ่น ที่รู้จักโดยทั่วไป คือ งานปิดทองประจำปีหลวงพ่ोजักริเพชรและพระพุทธรชินราช ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 90 ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัว ต่อปีประมาณ 34,000 บาท จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว 4 คน แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ได้แก่ วัดหนองศาลา องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งลูกนก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสน สำนักส่งเสริมและฝึกอบรมกำแพงแสน วัดไร่แตงทอง องค์พระปฐมเจดีย์ ศูนย์การเรียนรู้

²⁰ วิจารณ์ พานิช, การสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21, (กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายโรงพิมพ์ บริษัท ตาตา พับลิเคชั่น จำกัด, 2555) หน้า 136.

²¹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, คู่มือประกอบการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” ผู้สถานศึกษา(สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560), คำนำ. (อัสสัณนา).

²² สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, คู่มือการประเมินให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ, (สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติกร, 2561), หน้า 2-4. (อัสสัณนา).

เศรษฐกิจพอเพียง ผู้ใหญ่สุธรรม จันทร์อ่อน ในชุมชนมีภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม เช่น การถักแห ถักเปลยวน การสานส้มไก่ สานตะกร้า สานเข่ง ด้านขนมหวาน ได้แก่ การทำขนมไทย เช่น ข้าวต้มมัด ขนมมัดไต้ ขนมเทียนในงานเทศกาลต่าง ๆ และด้านอื่น ๆ ได้แก่ การนวดแผนไทย ผู้นำศาสนพิธี แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ได้แก่ ห้องสมุดขนาด 90 ตารางเมตร หนังสือในห้องสมุด 6,996 เล่ม ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องภาษาไทย ห้องเรียนคหกรรม ห้องเรียนอาเซียน ห้องพระพุทธศาสนา ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิที่สถานศึกษา เชิญมาให้ความรู้แก่นักเรียน ได้แก่ นายวัลลพ อินทร์กล้า ให้ความรู้เรื่องยาเสพติด นางสาวนิลรัตน์ ปิณณิ ข้าราชการบำนาญให้ความรู้เรื่องการแกะสลักผักและผลไม้ ร.ต.ต.ภาสกร ยี่โถหุ่น (ครู D.A.R.E.) ให้ความรู้เรื่องยาเสพติด นางบุปผาทิพย์ ช่างป่าตี ให้ความรู้เรื่องช่างตัดผมชาย นายนิคม บุญวงศ์ ให้ความรู้เรื่องงานถักจักสานเชือกและเส้นพลาสติก²³

โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามนโยบายเร่งรัดขยายโอกาสทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้นักเรียนในชนบทยากจนได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนใกล้บ้าน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2536 จนถึงปัจจุบัน จากนโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ได้กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต มีสุขภาวะที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขในแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ และบรรยากาศสิ่งแวดล้อม ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะอาชีพตามความถนัด ร้อยละของสถานศึกษามีหลักสูตรทักษะอาชีพอย่างน้อย 1 หลักสูตรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและร้อยละของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จบหลักสูตรศึกษาต่อในสายอาชีพตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป²⁴ จากการสำรวจข้อมูลการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2559 – 2561 พบว่า ปีการศึกษา 2559 นักเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 27 คน ศึกษาต่อสายสามัญจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 25.93 ศึกษาต่อสายอาชีพ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 25.93 และศึกษาต่อการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 48.15 ปีการศึกษา 2560 นักเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ศึกษาต่อสายสามัญจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 ศึกษาต่อสายอาชีพ

²³โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล), รายงานประจำปีของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2561, (โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล), 2561), หน้า 12-14. (สำเนาอัด).

²⁴สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.nptedu.go.th/area1> [7 พฤศจิกายน 2561].

จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 ปีการศึกษา 2561 นักเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 28 คน ศึกษาต่อสายสามัญจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 53.57 ศึกษาต่อสายอาชีพ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43 และศึกษาต่อการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 (ที่มา: ระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data Management Center ปีการศึกษา 2559-2561) ข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าภาพรวมนักเรียนมีความสนใจศึกษาต่อสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ และการศึกษาต่อการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) เป็นทางเลือกของนักเรียนที่มีความประสงค์ประกอบอาชีพไปพร้อม ๆ กับการศึกษาต่อซึ่งอาจเป็นผลมาจากความพร้อมของครอบครัว นอกจากนี้จากการศึกษารายงานการประชุมครู กรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง พบว่ามีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับอาชีพ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โดยมีความร่วมมือจากวิทยากรภายนอกมาช่วยในการเรียนการสอนในบางช่วง โดยมีภูมิปัญญาท้องถิ่น อาทิ นายนิคม บุญวงศ์ มีความรู้ความชำนาญเรื่องงานถักจักสาน เชือกและเส้นพลาสติก นางสาวนิลรัตน์ ปิณณิ ข้าราชการบำนาญ มีความรู้ความชำนาญ เรื่องการแกะสลักผักและผลไม้ นางบุปผา ช่างป่าดี มีความรู้ความชำนาญ เรื่องช่างตัดผมชาย เข้ามาร่วมจัดกิจกรรมการสอนมีครูระดับมัธยมศึกษารับผิดชอบดูแลการเรียนการสอนอาชีพในแต่ละชั้น ผลงานรางวัลนักเรียนปีการศึกษา 2561 ที่เกี่ยวข้องกับทักษะอาชีพ ได้แก่ 1) รางวัลเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันแกะสลักผลไม้ ระดับชั้น ม.1-ม.3 งานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรม วิชาการและเทคโนโลยีของนักเรียน ระดับชาติ 2) รางวัลเหรียญทอง กิจกรรมการประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น ระดับชั้น ม.1-ม.3 งานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรม วิชาการและเทคโนโลยีของนักเรียน ระดับชาติ 3) รางวัลเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันศิลป์สร้างสรรค์ ระดับชั้น ป.4-6 ในงานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรม วิชาการและเทคโนโลยีของนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา 4) รางวัลเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันการสร้างเกมสร้างสรรค์จากคอมพิวเตอร์ ระดับชั้น ป.4-6 งานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรม วิชาการและเทคโนโลยีของนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา และ 5) รางวัลเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันการสร้างเกมสร้างสรรค์จากคอมพิวเตอร์ ระดับชั้น ม.1-3 งานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรม วิชาการและเทคโนโลยีของนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา ในภาพรวมมีความต้องการให้โรงเรียนดำเนินการจัดการเรียนการสอนอาชีพต่อยอดและพัฒนาต่อไปให้ดียิ่งขึ้น โดยอาจสร้างเครือข่ายความร่วมมือ กับหน่วยงานภายนอกให้เข้ามามีส่วนช่วยผลักดันการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย อาจจัดการเรียนการสอนขยายลงสู่นักเรียนในระดับประถมศึกษา พัฒนาต่อยอดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้เป็นรูปธรรมมีทิศทางที่ชัดเจนให้นักเรียนได้มีพื้นฐาน มีทักษะ เจตคติ เกี่ยวกับอาชีพตามวัย และบริบทของโรงเรียน รูปแบบการเรียนอาชีพอาจเป็นการสาธิต การเรียนแบบโครงการ การลงมือปฏิบัติจริงหรืออื่น ๆ ทั้งการเรียนการสอนทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป และจากการสำรวจความ

คิดเห็นของผู้ปกครองจำนวน 390 คน เกี่ยวกับความต้องการให้โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ส่งเสริม พัฒนาคุณภาพนักเรียนสู่ความเป็นเลิศโดยการให้ผู้ปกครองเลือก 3 ประเด็นที่ต้องการมากที่สุดพบว่าความต้องการด้านความสามารถในการอ่าน การเขียนและการคำนวณ จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 48.46 ความต้องการด้านการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 74.36 ความต้องการด้านทักษะอาชีพ การมีงานทำ จำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 77.44 ความต้องการด้านความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 34.62 และความต้องการด้านคุณธรรม จริยธรรม จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 65.13 ดังนั้น จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงต้องการยกระดับคุณภาพนักเรียนด้านการมีอาชีพ การมีงานทำโดยการ ส่งเสริมพัฒนาการเรียนการสอนการปฏิบัติที่ต่อยอดและต่อเนื่องพัฒนาทั้งระบบตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อบ่มเพาะคุณลักษณะที่ดีด้านทักษะอาชีพของนักเรียนประกอบกับ การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ และการเรียนต่อสายอาชีพ อันจะเป็นทางเลือกสำหรับ ในการเรียนต่อสายอาชีพและการสร้างแรงบันดาลใจในการประกอบอาชีพ การมีงานทำมีพื้นฐานชีวิต ที่มั่นคง สามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกของการทำงานและการประกอบอาชีพที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สามารถเลี้ยงตนเองไม่เป็นภาระของสังคมในอนาคต โดยใช้การบริหาร ด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนด้านทักษะอาชีพ และ พัฒนาครูสู่การขับเคลื่อนการส่งเสริมด้านทักษะอาชีพของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ที่ว่า “ภายในปี 2564 โรงเรียนบริหาร จัดการตามรอยบาทศาสตร์พระราชฯ สร้างนักรู้ มีทักษะชีวิต ส่งเสริมภาษาอังกฤษ สร้างงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยี เป็นคนดีของสังคม” และด้วยกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับวิถีชีวิตของผู้คนไม่ว่าจะเป็นความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่ เชื่อมโยงหลายมิติเกิดการกระจายข้อมูลข่าวสาร ความรู้และนวัตกรรมและเป็นสังคมยุคดิจิทัล ที่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลจากปลายนิ้วสัมผัส เปิดโลกแห่งการเรียนรู้ทุกที่ตลอดเวลาส่งผลต่อคุณภาพ ชีวิตและการมีงานทำ ผู้วิจัยจึงศึกษา “การพัฒนา รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)” ซึ่งเป็นรูปแบบการ ดำเนินการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) นำชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาปรับประยุกต์ใช้ในการ บริหารและพัฒนาครูเพื่อนำไปปฏิบัติลงสู่ห้องเรียน และเกิดคุณภาพนักเรียนตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ของโรงเรียนในเชิงประจักษ์ต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 สภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนเป็นอย่างไร

1.2.2 ร่างรูปแบบและผลการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) เป็นอย่างไร

1.2.3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) เป็นอย่างไร

1.2.4 ผลการประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

1.3.2 เพื่อพัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)

1.3.3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)

1.3.4 เพื่อประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาในรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1.4.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

ผู้วิจัยศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนย่อยดังนี้

ขั้นตอนย่อยที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โดยการศึกษาเอกสาร

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากหนังสือ ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ Website และข้อมูลพื้นฐานสภาพปัจจุบัน ความต้องการการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล

เอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลงานทางวิชาการและหนังสือต่าง ๆ นโยบายหน่วยงานต้นสังกัด หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) พุทธศักราช 2561 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา (สมศ.) รอบสาม รายงานผลการจัดการศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2561 รายงานการประชุมครู รายงานการประชุมกรรมการสถานศึกษา และรายงานการประชุมผู้ปกครอง

ขั้นตอนย่อยที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โดยการสัมภาษณ์

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โดยใช้องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นจากการศึกษาเอกสารแล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์โดยเลือกแบบเจาะจงเกณฑ์ในการคัดเลือก (Purposive Sampling) จำนวน 7 คน ได้แก่ กรรมการที่ปรึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) จำนวน 3 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 3 คน และศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 1 คน

1.4.2 การพัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

ผู้วิจัยพัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนย่อยดังนี้

ขั้นตอนย่อยที่ 1 ยกร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ 4) เงื่อนไขความสำเร็จ และ 5) ปัจจัยสนับสนุนและร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ประกอบด้วย 1) บทนำ 2) รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนของโรงเรียนวัดหนองศาลา

(ประชาชนกุล) ได้แก่ 2.1) หลักการของรูปแบบ 2.2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2.3) กระบวนการส่งเสริมพัฒนาด้านทักษะอาชีพ ได้แก่ องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2.4) เงื่อนไขความสำเร็จ 2.5) ปัจจัยสนับสนุน และ 3) ภาคผนวก

2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยยกร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) ฉบับที่ 1 และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) จากการศึกษาขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

ขั้นตอนย่อยที่ 2 ตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากเอกสารการสนทนากลุ่ม

2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิการสนทนากลุ่ม โดยเลือกแบบเจาะจงเกณฑ์ในการคัดเลือก (Purposive Sampling) จำนวน 9 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีประสบการณ์บริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 5 คน นักวิชาการด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 3 คน และนักวิชาการด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน

1.4.3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)

ผู้วิจัยนำรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) และคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) ที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิการสนทนากลุ่ม นำไปพัฒนาครู และ ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นตอนย่อยที่ 1 นำรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ไปพัฒนาครู

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ 4) ทักษะอาชีพของนักเรียน 5) ปัจจัยสู่ความสำเร็จและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) มีสาระสำคัญประกอบด้วย บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และ บทที่ 3 กระบวนส่งเสริมทักษะอาชีพ

2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล

ครูโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) จำนวน 24 คน

ขั้นตอนย่อยที่ 2 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

ผู้วิจัยศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) รายละเอียดดังนี้

2.1 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาระดับคุณภาพการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน และด้านการวัดและประเมินผล

2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล

ครูโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เลือกแบบเจาะจงเกณฑ์ในการคัดเลือก (Purposive Sampling) จำนวน 16 คน ผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบสอนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ได้แก่ วิชาเรื่องของกล้วย วิชาน้ำสมุนไพร วิชางานปั้นสร้างสรรค์ วิชางานผ้าสร้างสรรค์ วิชาการร้อยมาลัย วิชาเทคโนโลยีกราฟิกดีไซน์ วิชาช่างแกะสลักผักและผลไม้ 1 วิชากีฬาสู่อาชีพ 1 วิชาช่างแกะสลักผักและผลไม้ 2 วิชากีฬาสู่อาชีพ 2 วิชาช่างถนอมอาหาร 1 วิชาเกษตรอินทรีย์ 1 วิชาช่างถนอมอาหาร 2 วิชาเกษตรอินทรีย์ 2 วิชาช่างขนมไทย วิชาช่างตัดผมชาย 1 วิชาช่างขนมอบและวิชาช่างตัดผมชาย 2

2.2 ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพของครู

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาระดับคุณภาพความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพของครู โดยการตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 18 วิชา องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ความเชื่อมโยง ได้แก่ ความเชื่อมโยงของหลักสูตรกับระดับนโยบายในระดับต่าง ๆ ศาสตร์การบูรณาการสาระความรู้ข้ามวิชากับสาระการเรียนรู้พื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) ส่วนที่ 1 บทนำ ได้แก่ ที่มาและความสำคัญ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เป้าหมายในการพัฒนา ระยะเวลาของหลักสูตร การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3) ส่วนที่ 2 สาระหลักสูตร ได้แก่ คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา แผนการจัดการเรียนรู้ และ 4) ส่วนที่ 3 แนวทางการประเมินผลหลักสูตร ได้แก่ แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แนวทางการประเมินหลักสูตร

2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ได้แก่ รศ.ดร.กรัณย์พล วิวรรณมงคล อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี นางจรรยาพร ยอดแก้ว ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 และ ดร.ปวีศา บุญรอด ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดทัพหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เป็นผู้ตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ จำนวน 18 วิชา ได้แก่

1) วิชาเรื่องของกล้วย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2) วิชาน้ำสมุนไพร	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3) วิชางานปั้นสร้างสรรค์	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
4) วิชางานผ้าสร้างสรรค์	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
5) วิชาการร้อยมาลัย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
6) วิชาเทคโนโลยีกราฟิกดีไซน์	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
7) วิชาช่างแกะสลักผักและผลไม้ 1	ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
8) วิชากีฬาสู่อาชีพ 1	ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
9) วิชาช่างแกะสลักผักและผลไม้ 2	ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
10) วิชากีฬาสู่อาชีพ 2	ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
11) วิชาช่างถนอมอาหาร 1	ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
12) วิชาเกษตรอินทรีย์ 1	ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

13) วิชาช่างถนอมอาหาร 2	ภาคเรียนที่ 2	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
14) วิชาเกษตรอินทรีย์ 2	ภาคเรียนที่ 2	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
15) วิชาช่างขนมไทย	ภาคเรียนที่ 1	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
16) วิชาช่างตัดผมชาย 1	ภาคเรียนที่ 1	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
17) วิชาช่างขนมอบ	ภาคเรียนที่ 2	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
18) วิชาช่างตัดผมชาย 2	ภาคเรียนที่ 2	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.3 ผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาคะแนนเฉลี่ยร้อยละผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนจากการประเมินผลการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับทักษะอาชีพรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562

2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล

ข้อมูลคะแนนเฉลี่ยร้อยละการประเมินผลการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับทักษะอาชีพจากแบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (ป.พ.5) ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 จากกลุ่มงานบริหารงานวิชาการ

2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาคะแนนเฉลี่ยร้อยละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 จากกลุ่มบริหารงานวิชาการ

2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล

ข้อมูลคะแนนเฉลี่ยร้อยละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากแบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (ป.พ.5) ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562

1.4.4 การประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

การประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนย่อยดังนี้

ขั้นตอนย่อยที่ 1 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยครู

1.2 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน โดยนักเรียน

1.3 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน โดยผู้ปกครอง

2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล

2.1 ครูโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) จำนวน 24 คน

2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 110 คน

2.3 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 110 คน

ขั้นตอนย่อยที่ 2 การถอดเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยผู้วิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ถอดบทเรียน 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 การส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ประเด็นที่ 2 การพัฒนาครูให้สามารถส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน และประเด็นที่ 3 รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) แล้วนำมาปรับปรุง แก้ไข รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) (ฉบับสมบูรณ์)

2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยถอดบทเรียนจากผลการดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และขั้นตอนที่ 4 ในส่วนของผลการประเมินรูปแบบการบริหาร

ด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)

การดำเนินการวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)” มีระยะเวลาการดำเนินการ ดังนี้

ตารางที่ 1.1 ระยะเวลาการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัย	ระยะเวลา
<p>1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน (R₁)</p> <p>1.1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน</p> <p>1.2 ศึกษาแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน</p> <p>2. การพัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) (D₁)</p> <p>2.1 ยกร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)</p> <p>2.2 ตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)</p> <p>3. การทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) (R₂)</p> <p>3.1 นำรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) ไปใช้พัฒนาครู</p>	<p>พฤศจิกายน 2561 ถึง มีนาคม 2562</p>

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

ขั้นตอนการวิจัย	ระยะเวลา
<p>ขั้นที่ 1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย กิจกรรมการประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา</p>	<p>วันที่ 10 และ 20 เมษายน 2562</p>
<p>ขั้นที่ 2 ริเริ่มทำทนายศึกษภาพความรู้ 2.1 กิจกรรมการเฝ้าหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา</p>	<p>วันที่ 22 เมษายน 2562</p>
<p>2.2 กิจกรรมการทบทวนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ บริบทของโรงเรียนท้องถิ่น และนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด</p>	<p>วันที่ 25 เมษายน 2562</p>
<p>2.3 มอบหมายผู้รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพและนำหลักสูตรสู่การจัดการเรียนการสอน</p>	<p>วันที่ 13 พฤษภาคม 2562</p>
<p>ขั้นที่ 3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู กิจกรรม PLC จากการศึกษาปฏิบัติ</p>	<p>ปีการศึกษา 2562</p>
<p>ขั้นที่ 4 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร 4.1 นำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ที่ได้จัดทำขึ้นกับผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>วันที่ 24 ตุลาคม 2562</p>
<p>4.2 ถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)</p>	<p>วันที่ 18 เมษายน 2563</p>
<p>4.3 นำเสนอผลงานและจัดแสดงนิทรรศการผลงานการปฏิบัติ Best Practice ของโรงเรียน</p>	<p>วันที่ 1-10 ธันวาคม 2562 วันที่ 26 มิถุนายน 2563</p>
<p>3.2 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)</p>	<p>วันที่ 8-9 สิงหาคม 2563 วันที่ 1-10 ธันวาคม 2563 ปีการศึกษา 2562</p>

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

ขั้นตอนการวิจัย	ระยะเวลา
4. การประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) (D ₂)	
4.1 ประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) โดยครู นักเรียน และ ผู้ปกครอง	วันที่ 16 - 30 มีนาคม 2563
4.2 ถอดบทเรียน โดยผู้วิจัย	พฤษภาคม-สิงหาคม 2563

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) หมายถึง แบบจำลองความสัมพันธ์ของหลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ ผลลัพธ์การพัฒนานักเรียน และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1.1 หลักการ หมายถึง สาระสำคัญที่เป็นแนวทางปฏิบัติของรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) ในการนำไปใช้พัฒนาครู

1.2 วัตถุประสงค์ หมายถึง สิ่งที่ยังประสงค์ที่ต้องการให้บรรลุความสำเร็จเมื่อนำรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) ไปใช้พัฒนาครู ได้แก่ นักเรียนได้รับการส่งเสริมทักษะอาชีพ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพ และ โรงเรียนสามารถพัฒนากระบวนการบริหารโรงเรียนด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนให้บรรลุเป้าหมาย จุดเน้นของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ หมายถึง วิธีการพัฒนาครูโดยใช้ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการบริหารเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล)

1.3.1 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง คุณลักษณะที่ส่งผลต่อการแสดงบทบาทหน้าที่ของครู ผู้บริหาร และเครือข่าย ให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันแบบมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการปฏิบัติร่วมกัน ได้แก่ วิสัยทัศน์ร่วมของชุมชน ทีมเครือข่าย

การเรียนรู้ร่วมใจ การสร้างศักยภาพภาวะผู้นำ การพัฒนาจิตวิญญาณวิชาชีพ และจัดโครงสร้างชุมชน กัลยาณมิตร

1.3.1.1 วิสัยทัศน์ร่วมของชุมชน หมายถึง คุณลักษณะที่ส่งผลต่อการแสดง บทบาทหน้าที่ของครู ผู้บริหาร และเครือข่ายในการมองเห็นภาพเป้าหมายปลายทาง ไปในทิศทาง เดียวกัน เชื่อมั่นและศรัทธาว่าวิถีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสำคัญ มีคุณค่า มีคุณประโยชน์

1.3.1.2 ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ หมายถึง คุณลักษณะที่ส่งผลต่อ การแสดงบทบาทหน้าที่ของครู ผู้บริหาร และเครือข่าย มีค่านิยม วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ เจตจำนงทำงานเพื่อให้บรรลุผลเป้าหมายปลายทางเดียวกันบนพื้นฐานการคิด การวางแผนร่วมกัน การตกลงการตัดสินใจ การประเมินผล และรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานแนวทางเดียวกัน

1.3.1.3 การสร้างศักยภาพภาวะผู้นำ หมายถึง คุณลักษณะที่ส่งผลต่อการแสดง บทบาทหน้าที่ของครู ผู้บริหาร และเครือข่าย ที่แสดงความสามารถ แสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน รับฟังซึ่งกันและกัน ใส่ใจคุณค่าในสิ่งที่ต้องการสื่อสาร ชื่นงาน ภาระงานหรือสิ่งที่เกิดจากปฏิบัติจริง ทำให้เกิดความมั่นใจและเห็นคุณค่าในตนเอง เกิดภาวะผู้นำในตนเองและเหนี่ยวนำให้เกิดภาวะผู้นำ ของกลุ่มที่เข้มแข็ง

1.3.1.4 การพัฒนาจิตวิญญาณวิชาชีพ หมายถึง คุณลักษณะที่ส่งผลต่อ การแสดงบทบาทหน้าที่ของครู ผู้บริหาร และเครือข่าย ที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ลงความเห็นและสรุป รวบรวมองค์ความรู้ วิธีการ กระบวนการที่เกิดจากประสบการณ์การปฏิบัติจริงจากการทำงาน นำไป ประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการพัฒนางานในวิชาชีพ และพัฒนาผู้เรียน

1.3.1.5 จัดโครงสร้างชุมชนกัลยาณมิตร หมายถึง คุณลักษณะที่ส่งผลต่อ การแสดงบทบาทหน้าที่ของครู ผู้บริหาร และเครือข่าย ที่ร่วมกันจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อและ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เพียงพอ สถานที่เหมาะสม และภาษาทั้งที่เป็นวัจนภาษา (ถ้อยคำ เสียงพูด) และอวัจนภาษา (ภาษา ท่าทาง กายภาพ) ที่มีความเป็นกัลยาณมิตร เคารพซึ่งกันและกัน ไว้วางใจเชื่อถือกัน เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็น

1.3.2 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง วิธีการปฏิบัติกิจกรรม การพัฒนาครูโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การปฏิบัติงานการร่วมกันระหว่างครู ผู้บริหาร และเครือข่าย มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1.3.2.1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย หมายถึง การวางแผนการส่งเสริมทักษะ อาชีพ โดยการร่วมกันทบทวนการดำเนินการในปีการศึกษาที่ผ่านมา วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา (SWOT Analysis) กำหนดทิศทางพัฒนาสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษา เป้าหมายของสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา กลยุทธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ โครงการ/กิจกรรม

1.3.2.2 ริเริ่มท้าทายศักยภาพความรู้ หมายถึง การพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ โดยวิธีการลงมือปฏิบัติการ การนำเสนอ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ครูสามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ และ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนในการส่งเสริมทักษะอาชีพ ของนักเรียนบรรลุตามเป้าหมาย และทิศทางที่วางแผนไว้

1.3.2.3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือครู โดยการใช้กิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นพื้นที่สำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่ง ที่เกิดจากการปฏิบัติ ระหว่างครูภายในโรงเรียน ด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็น ขั้นที่ 2 วางแผนกำหนดปฏิทิน PLC ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ดี และ ขั้นที่ 4 นำเสนอสะท้อนการปฏิบัติ

1.3.2.4 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร หมายถึง การทบทวน และ การนำเสนอผลการปฏิบัติของครู ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิชาฯ ให้ข้อเสนอแนะโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข และการนำเสนอ ผลงานการจัดแสดงนิทรรศการ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ที่เกิดจากการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

1.4 ผลลัพธ์การพัฒนานักเรียน หมายถึง ลักษณะของนักเรียนที่แสดงออกถึง ความสามารถในการทำงาน การปรับตัวให้เรียนรู้และปรับปรุงพัฒนางาน การสื่อสารถึงความคิด การกระทำ สามารถจัดการงานเป็นลำดับขั้นตอนให้งานบรรลุเป้าหมายและการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้ดี ได้แก่

1.4.1 ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว หมายถึง ความสามารถของนักเรียน ความสามารถทำงานในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงโดยไม่ได้คาดคิดไว้ก่อน สามารถปรับตัว ให้เรียนรู้และปรับปรุงพัฒนางานที่รับผิดชอบได้อย่างเกิดผลดี

1.4.2 ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม หมายถึง ความสามารถของนักเรียน ความสามารถในการสื่อสารความคิด การกระทำ การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่มีความแตกต่าง ทางความคิด ความสามารถและประสบการณ์ทั้งทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันให้เกิดผลดี

1.4.3 ทักษะพื้นฐานในการทำงาน หมายถึง ความสามารถของนักเรียน ความสามารถจัดการงานเป็นลำดับขั้นตอนให้งานบรรลุเป้าหมาย ตั้งแต่การวางแผน กำหนด เป้าหมาย วิธีการดำเนินการประเมินผล และการนำเสนองานในลักษณะต่าง ๆ โดยอาจมีการนำ เทคโนโลยีมาช่วยในกระบวนการหาความรู้และการทำงานเพื่อความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

1.5 ปัจจัยสู่ความสำเร็จ หมายถึง สิ่งที่ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดกลไกขับเคลื่อนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายในและเครือข่ายภายนอก ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ ข้าราชการบำนาญ ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานระดับอุดมศึกษา เกิดการดำเนินการให้เข้มแข็ง

2. การบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การทำงานร่วมกันแบบมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง วิเคราะห์บริบท กำหนดเป้าหมายทิศทางการพัฒนา กำหนดมาตรฐานการศึกษา ประเมินหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ออกแบบการจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล สู่การจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมทักษะอาชีพในห้องเรียน

3. การส่งเสริมทักษะอาชีพ หมายถึง การทบทวน การวิเคราะห์ กำหนดทิศทางการพัฒนา สถานศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษา การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 ได้แก่ 1) วิชาเรื่องของกล้วย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วิชาน้ำสมุนไพร 2) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 วิชางานปั้นสร้างสรรค์ 3) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วิชางานผ้าสร้างสรรค์ 4) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วิชากรรไกรร้อยมาลัย 5) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วิชาเทคโนโลยีกราฟิกดีไซน์ 6) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 7) วิชาช่างแกะสลักผักและผลไม้ 1 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 8) วิชากีฬาสู่อาชีพ 1 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 9) วิชาช่างแกะสลักผักและผลไม้ 2 ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 10) วิชากีฬาสู่อาชีพ 2 ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 11) วิชาช่างถนอมอาหาร 1 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 12) วิชาเกษตรอินทรีย์ 1 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 13) วิชาช่างถนอมอาหาร 2 ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 14) วิชาเกษตรอินทรีย์ 2 ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 15) วิชาช่างขนมไทย ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 16) วิชาช่างตัดผมชาย 1 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 17) วิชาช่างขนมอบ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 18) วิชาช่างตัดผมชาย 2 ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

4. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู หมายถึง ระดับคุณภาพ การประเมินเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและการวัดและประเมินผล รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ปีการศึกษา 2562

5. ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติมของครู หมายถึง ระดับคุณภาพการตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ซึ่งเป็นรายละเอียดที่ออกแบบร่วมกันระหว่างครูและผู้ทรงคุณวุฒิที่มาให้ความรู้ ประกอบด้วย การวิเคราะห์

ความเชื่อมโยง ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 สารหลักสูตรและส่วนที่ 3 แนวทางการประเมินผล
หลักสูตร ปีการศึกษา 2562

6. ผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละ
การประเมินผลการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับทักษะอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากแบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (ป.พ.5)
ปีการศึกษา 2562 ของกลุ่มงานบริหารวิชาการ

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละการประเมินผลการเรียน รายวิชา
เพิ่มเติม งานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากแบบบันทึกผลการพัฒนา
คุณภาพผู้เรียน (ป.พ.5) ปีการศึกษา 2562 ของกลุ่มงานบริหารวิชาการ

8. การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ
ของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) หมายถึง การวิเคราะห์ แผลผลข้อมูลความเหมาะสม
และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ
ของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และนำมาปรับปรุงรูปแบบการบริหารด้วยชุมชน
การเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)
ฉบับสมบูรณ์

9. นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษา
อยู่โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ปีการศึกษา 2562

10. ครู หมายถึง ข้าราชการครูและครูอัตราจ้างโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)
ที่ปฏิบัติงานและปฏิบัติหน้าที่สอน ปีการศึกษา 2562

11. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) รองผู้อำนวยการ
โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

12. ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ที่ดูแลรับผิดชอบ ให้การอุปการะ เลี้ยงดู นักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ปีการศึกษา
2562

1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับ

การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ
ของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) มีประโยชน์ดังนี้

นักเรียน

1. นักเรียนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชีพ การทำมาหากิน การทำงานและการสร้างนิสัยในการทำงานได้สำรวจความถนัดความสนใจ ความสามารถของตนเอง และมีโอกาสได้ฝึกทักษะและเตรียมคุณลักษณะด้านอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัยอย่างหลากหลายมากขึ้น

2. นักเรียนมีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงโลกแห่งการเรียนรู้ที่มีการพัฒนาทางเทคโนโลยี การเข้าถึงการเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและการทำงาน มองเห็นทางเลือกที่หลากหลายในการประกอบอาชีพและที่ทัศนคติการศึกษาต่อในสายอาชีพ

3. นักเรียนมีทักษะการทำงาน มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายให้เกิดผลดี โดยสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความคิดและมีความสามารถแตกต่างกันได้เหมาะสมกับวัย

ครู

1. ครูได้เรียนรู้การทำงานของผู้อื่น เกิดการพูดคุยกันมากขึ้น มองเห็นเป้าหมาย วิธีการและความร่วมมือที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานที่ของครูแต่ละคน ด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพ และสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ครูในลักษณะการทำงานเป็นทีมร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

โรงเรียน

1. มีรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน และเป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านอื่น ๆ ของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1

2. ประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นการสนับสนุนการดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายการสร้างโอกาสทางการศึกษาตอบสนองนโยบายจุดเน้นของสถานศึกษา และเห็นความสำคัญในการส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะอาชีพ

ชุมชน

1. เป็นเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพการมีส่วนร่วมส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนที่เข้มแข็งในบทบาทของการบริการงานวิชาการโดยสถานศึกษาอื่น ๆ ที่สนใจสามารถนำแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ดังกล่าวไปปรับใช้เพื่อเกิดประสิทธิผลในการจัดการเรียนรู้ทักษะอาชีพหรือทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนด้านอื่น ๆ

2. ข้อค้นพบในการพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลพื้นฐาน

สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอื่น ๆ ทั้งในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา นำรูปแบบการบริหาร
ด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา
(ประชาชนกุล) ไปประยุกต์ใช้ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนและพัฒนาสถานศึกษาในด้านอื่น ๆ
ในโอกาสต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)” ผู้วิจัยนำเสนอแนวคิด ทฤษฎี หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

2.1.1 ความหมายและองค์ประกอบของรูปแบบ

2.1.2 ประเภทของรูปแบบ

2.1.3 การสร้างและพัฒนารูปแบบ

2.1.4 การประเมินรูปแบบ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารด้วยชมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2.2.1 ความหมายของการบริหารด้วยชมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2.2.2 ระดับของชมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2.2.3 องค์ประกอบของชมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2.2.4 กระบวนการชมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะอาชีพ

2.3.1 นโยบายและความสำคัญของการส่งเสริมทักษะอาชีพ

2.3.2 การส่งเสริมทักษะอาชีพ

2.3.3 ลักษณะการส่งเสริมทักษะอาชีพ

2.4 การถอดบทเรียน

2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยในประเทศ

2.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

ผู้วิจัยนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ ได้แก่ ความหมายและองค์ประกอบของรูปแบบ ประเภทของรูปแบบ การสร้างและพัฒนารูปแบบ การประเมินรูปแบบดังนี้

2.1.1 ความหมายและองค์ประกอบของรูปแบบ

2.1.1.1 ความหมายของรูปแบบ

มีผู้กล่าวถึงความหมายของรูปแบบในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

วาโร เฟ็งส์วีสต์ กล่าวว่ารูปแบบหมายถึงกรอบความคิดทางด้านหลักการ วิธีการดำเนินงาน และเกณฑ์ต่าง ๆ ของระบบ ที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบว่าจะประกอบด้วยอะไร จำนวนเท่าใด มีโครงสร้างและความสัมพันธ์กันอย่างไร ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ ที่กำลังศึกษา ซึ่งจะออกแบบตามแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และหลักการพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบนั้น ๆ เป็นหลัก ส่วนกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบ สามารถสรุปได้เป็น 2 ขั้นตอนได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ¹

ทิสนา แคมมณี กล่าวว่ารูปแบบเป็นนามธรรมตามความคิดที่เป็นนามธรรมที่บุคคลแสดงออกมาในลักษณะใด ลักษณะหนึ่งเช่นการอธิบายขยายความหรือการใช้แผนภาพ ช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น รูปแบบจึงเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้สืบค้นหาคำตอบ ความรู้และความเข้าใจในปรากฏการณ์ต่าง ๆ ผู้ศึกษาต้องตั้งคำถามของกระบวนการวิจัย การตั้งสมมติฐานที่คาดคะเนไว้ล่วงหน้า สมมติฐานเหล่านี้จะได้มาจากข้อความรู้หรือข้อค้นพบที่ผ่านมา หรือจากประสบการณ์การหยั่งรู้ (Intuition) ของผู้ศึกษาวิจัยอาจเกิดจากทฤษฎีหลักการต่าง ๆ สมมติฐานเป็นข้อความที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ของเรื่องสถานการณ์ปัญหานั้น ๆ ซึ่งจะยังคงเป็นเพียงเครื่องมือในการแสวงหาคำตอบเท่านั้น จนกว่าจะได้รับการนำไปพิสูจน์ทดสอบหาสมมติฐานจริง จึงสามารถนำไปใช้ทำนายหรืออธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้ รูปแบบเช่นเดียวกับสมมติฐานที่บุคคลอาจสร้างขึ้นมาจากความคิดประสบการณ์²

¹วาโร เฟ็งส์วีสต์, “การวิจัยพัฒนารูปแบบ”, วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, ฉบับที่ 2 ปีที่ 4 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2553): 3.

²ทิสนา แคมมณี, ศาสตราจารย์, องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ, พิมพ์ครั้งที่ 14, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์, 2554), หน้า 220-221.

อัมพร เรื่องศณี กล่าวว่ารูปแบบ คือ โครงสร้างทางความคิดตลอดถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับเรื่องที่ศึกษาอย่างเป็นระบบมีลักษณะการเปลี่ยนแปลงซับซ้อนทำให้เกิดความเข้าใจง่ายโดยใช้เชิงเหตุผลประกอบข้อมูลอาจเป็นรูปแบบที่จำลองสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม³

ราชบัณฑิตยสถาน กล่าวถึงรูปแบบไว้ว่าเป็นรูปแบบที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นหลักหรือแนวทางที่ยอมรับ เช่น รูปแบบร้อยกรอง (ศิลปะ) สิ่ง que แสดงให้เห็นว่าเป็นเช่นนั้น ๆ อย่างรูปคน รูปบ้าน รูปสัตว์ต่าง ๆ รูปใบไม้ รูปแบบวัดและรูปแบบหญิง⁴

บาโตและฮัดแมน (Bardo and Hadman) กล่าวว่า รูปแบบหรือแบบจำลองเป็นสิ่งที่ได้รับการพัฒนาขึ้น เพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ รูปแบบจึงไม่ใช่การบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียดทุกแง่ทุกมุม เพราะการกระทำเช่นนั้นทำให้รูปแบบนั้นด้อยลงไป ส่วนการระบุว่ารูปแบบใดจะต้องประกอบด้วยรายละเอียดมากน้อยเพียงใด ควรมืองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่มีการกำหนดตายตัว ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์และวัตถุประสงค์ของผู้สร้างรูปแบบนั้นว่า ต้องการอธิบายปรากฏการณ์นั้นอย่างไร⁵

สโตนเนอร์และวันเกล (Stoner and Wankel) กล่าวถึงรูปแบบว่าเป็นการจำลองความจริงของปรากฏการณ์เพื่อทำให้เราได้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้ง่ายขึ้น⁶

โดยสรุปรูปแบบ หมายถึง ความคิด ความคิดรวบยอด กรอบความคิด โครงสร้างความคิด เครื่องมือทางความคิด วิธีถ่ายทอดความคิด แบบจำลอง หลักการ วิธีการ แนวทางที่แสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ของปรากฏการณ์ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ให้เข้าใจง่ายต่อการศึกษา เช่น แผนภูมิ รูปสามมิติหรืออื่น ๆ ช่วยให้เข้าใจให้ง่ายขึ้นบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป็นที่ยอมรับ

³อัมพร เรื่องศณี, “การพัฒนาแบบการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”, *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษา และการพัฒนาสังคม*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554), หน้า 52.

⁴ราชบัณฑิตยสถาน, *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554*, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท ศิริวัฒนา อินเทอร์เน็ต (มหาชน), 2556), หน้า 1011.

⁵ Bardo, J. W., & Hardman, J.J., *Urban sociology : A systematic trodudaction*, (U.S.A. : F.E. Peacock Publisher, 1982), pp.89-108.

⁶Stoner. and Wankel, *Management. 3ndEd.*, (New Delhi: Prentice-Hall Privated Limited, 1986), p.57.

2.1.1.2 องค์ประกอบของรูปแบบ

รูปแบบเป็นตัวแทนหรือเครื่องมือทางความคิดที่ถ่ายทอดออกมาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ของปรากฏการณ์ อย่างใดอย่างหนึ่ง มีนักวิชาการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบไว้ในหลายลักษณะ ดังนี้

ไมตรี บุญทศ ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่า⁷ ควรมีองค์ประกอบหลัก คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ 3) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) แนวทางการประเมินรูปแบบ โดยมีคำอธิบายศัพท์เฉพาะประกอบรูปแบบ พร้อมมีเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ การจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบ โดยนำสาระขององค์ประกอบบรรจุไว้อย่างสมบูรณ์เพื่อประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษา และนำรูปแบบไปใช้

เยาวเรศ ตระกูลวิระยุทธและคณะ กล่าวถึงรูปแบบการบริหารองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น⁸ องค์ประกอบของรูปแบบมี 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์และบริบท ส่วนที่ 2 ตัวแบบ ประกอบด้วย วิธีการบริหารสถานศึกษาสู่องค์กรสมรรถนะสูง องค์ประกอบองค์การขีดสมรรถนะสูง อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา ส่วนที่ 3 การนำรูปแบบไปใช้ประกอบด้วย การเตรียมการ การดำเนินงาน นิเทศกำกับติดตามและประเมินผล สรุปการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงาน ส่วนที่ 4 เงื่อนไขและข้อจำกัด ประกอบด้วย 4 เงื่อนไข ได้แก่ 1) การบริหารจัดการเชิงรุก 2) การสร้างความรู้สึกร่วมกัน 3) การบริหารคนเก่งในองค์กร 4) การสนับสนุนจากองค์กร เงื่อนไขที่เป็นอุปสรรคมี 5 เงื่อนไข ได้แก่ 1) การรับรู้ระหว่างผู้บริหารและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่สอดคล้องกัน 2) การรับรู้ของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม กลยุทธ์ ของสถานศึกษาไม่สอดคล้องกัน 3) การปฏิบัติของผู้บริหารและครูกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม กลยุทธ์ไม่สอดคล้องกัน 4) การปฏิบัติของผู้บริหาร ครูและบุคลากร ไม่ตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 5) โครงสร้างพื้นฐานไม่สนับสนุนต่อการเป็นสถานศึกษาที่มีผลปฏิบัติงานสูง

⁷ ไมตรี บุญทศ, “การพัฒนาารูปแบบการบริหารเพื่อการประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อคุณภาพโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2554), 149-153.

⁸เยาวเรศ ตระกูลวิระยุทธ ศักดา สถาพรวงษา และสมบัติ คชสิทธิ์, รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขีดสมรรถนะสูง สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, วารสารวารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน, 2558): 15-16.

ทิตนา แชมมณี กล่าวว่า⁹ รูปแบบการเรียนการสอน คือสภาพลักษณะการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญซึ่งจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ ตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดและความเชื่อต่าง ๆ รูปแบบมีศักยภาพในการสร้างความคิดรวบยอด สร้างความสัมพันธ์ใหม่ ๆ มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1. มีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือหลักการของรูปแบบการสอนนั้น ๆ
2. มีการบรรยาย และอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ
3. มีการจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบ ให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น ๆ
4. มีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอน และเทคนิคการสอนต่าง ๆ อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

อำนาจ เหลื่อน้อย ได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล¹⁰ ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำประกอบด้วย หลักการพื้นฐานของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล และวัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ส่วนที่ 2 เนื้อหา ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 1 ภาวะผู้นำ, องค์ประกอบที่ 2 เรียนรู้และพัฒนาวินัยวิชาชีพ, องค์ประกอบที่ 3 ชุมชนกัลยาณมิตร, องค์ประกอบที่ 4 การทำงานเป็นทีม, องค์ประกอบที่ 5 การมีส่วนร่วม และองค์ประกอบที่ 6 โครงสร้างการพัฒนาชุมชน และ ส่วนที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จ

บราวน์และ โมเบิร์ก (Brown and Moberg) สังเคราะห์รูปแบบจากแนวคิดเชิงระบบ (Systems Approach) กับหลักการบริหารตามสถานการณ์ (Contingency Approach) ซึ่ง Brown and Moberg กล่าวว่ารูปแบบส่วนใหญ่ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่¹¹

⁹ทิตนา แชมมณี, รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย, พิมพ์ครั้งที่ 9, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2560), หน้า 4.

¹⁰อำนาจ เหลื่อน้อย, “รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล”, *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2561), 201-202

¹¹Brown, W. B. , & Moberg, D. J. , *Organization theory and management: Amacro approach*, (New York: John Wiley and Sons, 1980), pp.16-17.

1. สภาพแวดล้อม (Environment) ได้แก่สภาพแวดล้อมทั่วไประดับสังคม และระดับภารกิจ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อระบบภายในองค์กรทั้งด้านการรับรู้และกระบวนการบริหาร

2. เทคโนโลยี (Technology) ได้แก่เทคโนโลยีที่จะนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ขององค์กร เทคโนโลยีมีลักษณะเป็นรูปธรรม เช่น เครื่องมือ เครื่องจักร ลักษณะเป็นนามธรรม อาทิ ความรู้ กระบวนการแก้ปัญหาเพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิต และการเรียนการสอนถือว่าเป็นเทคโนโลยีขององค์กร

3. โครงสร้าง (Structure) ได้แก่รูปแบบหรือแบบแผนที่สร้างขึ้น เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ภายในองค์กร ก่อให้เกิดความชัดเจนแก่ผู้ปฏิบัติภารกิจในองค์กร สามารถดำเนินการไปสู่เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4. กระบวนการจัดการ (Management Process) และการตัดสินใจสั่งการ (Decision Making) ได้แก่ เทคนิคบริหารจัดการหรือวิธีที่ผู้บริหารใช้ในการปฏิบัติภารกิจให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายภายใต้ข้อกำหนดของระบบ

บาร์โด และฮาร์ทแมน (Bardo & Hartman) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่า¹² การที่จะระบุรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งจะต้องประกอบด้วยรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสม และรูปแบบนั้นควรมีองค์ประกอบอะไรบ้างไม่ได้มีข้อกำหนดที่แน่นอนขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์นั้น ๆ เช่น รูปแบบระบบที่มีลักษณะบางประการของระบบเปิดเป็นรูปแบบที่แสดงถึงองค์ประกอบย่อยของระบบซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต 4) ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม การพิจารณารูปแบบในลักษณะนี้ ถือว่าผลผลิตของระบบเกิดผลผลิตขึ้นและให้ความสนใจกับข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งแสดงถึงการเริ่มมีลักษณะของความเป็นระบบเปิดซึ่งองค์ประกอบของรูปแบบจะเป็นส่วนสำคัญอีกประการหนึ่งที่บ่งบอกถึงคุณลักษณะของรูปแบบที่ดี

คีฟส์ (Keeves) ได้กล่าวว่า รูปแบบโดยทั่วไปควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ส่วนนำ ได้แก่ สภาพแวดล้อม หลักการแนวคิด วัตถุประสงค์ ผลลัพธ์ ตลอดจนการรวบรวมปัญหา ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญในการพัฒนาเป็นอันดับแรก นำไปสู่การทำนาย และการทดสอบ

2. การจัดทำร่างโครงสร้างจะต้องประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship) ซึ่งสามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์เรื่องนั้นได้

¹² Bardo, J. W., & Hartman, J.J., *Urban sociology : A systematic introduction*, (U.S.A.: F.E. Peacock Publisher, 1982), p.70.

3. การนำไปทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลการนำไปใช้ทำให้มีการปรับปรุงคุณภาพในการปฏิบัติงานซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ การทดลองย้อนหลัง โดยใช้ข้อมูลย้อนกลับ และการทดลองใช้ในปัจจุบัน

4. มีเงื่อนไข คือ มองเห็นภาพแห่งความสำเร็จ¹³

โดยองค์ประกอบทั้ง 4 มีระบบทำงานร่วมกับระบบย่อยของระบบใหญ่ ระบบใหญ่สุดมีความสัมพันธ์ระหว่างกันและกัน

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบ

องค์ประกอบของรูปแบบ	ไมตรี บุญทด (2554)	เยาวเรศ ตระกูลวีระยุทธ (2558)	ทีศนา แจ่มมณี (2560)	อำนาจ เหลื่อน้อย (2561)	Brown and Moberg (1980)	Bardo & Hartman (1982)	Keeves (1997)	ผู้วิจัย
ส่วนนำ		✓			✓		✓	หลักการ วัตถุประสงค์
ทฤษฎี			✓					
วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	✓			✓				
หลักการ แนวคิด	✓		✓	✓				
ตัวแบบ		✓						
ปัจจัยนำเข้า						✓		

¹³Keeves, P. J., **Educational Research, Methodology and Measurement**, (Cambridge, UK: Printed and bound in Great Britain by Cambridge University Press, 1997), p. 559.

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

องค์ประกอบของ รูปแบบ	ไมตรี บุญทศ (2554)	เยาวเรศ ตระกูลวีระยุทธ (2558)	ทิศนา แจมเมณี (2560)	อำนาจ เทื่อน้อย (2561)	Brown and Moberg (1980)	Bardo & Hartman (1982)	Keeves (1997)	ผู้วิจัย
โครงสร้าง					✓		✓	กระบวนการ
มีการจัด องค์ประกอบ			✓					
การบรรยาย และ อธิบาย สภาพ ลักษณะ			✓		✓			
กระบวนการจัดการ/ วิธีการดำเนินงาน	✓		✓			✓		
การนำรูปแบบไปใช้		✓						
ระบบงานและกลไก	✓					✓		
การทดลอง							✓	
ผลผลิต						✓		เงื่อนไข ความสำเร็จ
เงื่อนไขและข้อจำกัด		✓					✓	
เงื่อนไขความสำเร็จ				✓				
การประเมินรูปแบบ	✓							
มีเทคนิคให้เกิด ความสำเร็จ			✓		✓			ปัจจัย สนับสนุน
ข้อมูลสะท้อนกลับ						✓		
สภาพแวดล้อม			✓		✓			
เทคโนโลยี			✓		✓			

โดยสรุปองค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการ
เงื่อนไขความสำเร็จ และปัจจัยสนับสนุน

2.1.2 ประเภทของรูปแบบ

นักวิชาการศึกษาแบ่งประเภทของรูปแบบไว้แตกต่างกันตามสาขาวิชาที่ศึกษาไว้หลายลักษณะดังนี้

คีฟส์ (Keeves) แบ่งประเภทของรูปแบบ โดยยึดแนวทางของ Caplan and Tutsuoka และพัฒนาการของการใช้รูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์เป็น 4 ประเภท คือ

1. รูปแบบเชิงเทียบเคียง (Analogue Model) ลักษณะเป็นรูปแบบเชิงกายภาพสร้างขึ้นโดยใช้หลักการเทียบเคียงโครงสร้าง รูปแบบให้สอดคล้องกับลักษณะที่คล้ายคลึงกัน และทำให้รูปแบบสอดคล้องกับข้อมูลที่มีอยู่ในขณะนั้น อีกทั้งรูปแบบที่สร้างขึ้นต้องมีองค์ประกอบชัดเจนเพื่อทดสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ และหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ได้ เช่น รูปแบบของจำนวนประชากรนักเรียนในโรงเรียน สร้างขึ้นโดยเทียบเคียงกับลักษณะของแท่งค้ำน้ำที่ประกอบด้วยท่อน้ำเข้าและท่อน้ำออก กล่าวคือ จำนวนนักเรียนที่เข้า ประกอบด้วยอัตราการเกิด การย้ายเข้า อัตราการรับเด็กอายุต่ำกว่าเกณฑ์ ส่วนจำนวนนักเรียนออกจากโรงเรียน ประกอบด้วย อัตราการออกเนื่องจากพ้นเกณฑ์ อัตราการย้ายออก อัตราการออกจากโรงเรียนตามระบบ เป็นต้น จุดมุ่งหมายของรูปแบบก็เพื่ออธิบายการเปลี่ยนแปลงประชากรนักเรียนของโรงเรียน

2. รูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้น ๆ

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) ลักษณะเป็นการแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหรือตัวแปรโดยใช้สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ ปัจจุบันมีแนวโน้มว่านำไปใช้ในด้านพฤติกรรมศาสตร์มากขึ้น โดยเฉพาะในการวัดผลทางการศึกษารูปแบบสามารถนำไปสู่การสร้างทฤษฎี ทั้งนี้เพราะสามารถนำไปทดสอบสมมติฐานได้ และส่วนมากพัฒนามาจากรูปแบบเชิงข้อความ

4. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) เป็นรูปแบบที่มาจาก การนำเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ไปศึกษาเรื่องเกี่ยวกับพันธุศาสตร์ รูปแบบเชิงสาเหตุนี้ ทำให้สามารถศึกษารูปแบบเชิงข้อความที่มีตัวแปรสลับซับซ้อนได้ แนวคิดที่สำคัญของรูปแบบนี้ คือ ต้องสร้างขึ้นจากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องหรืองานวิจัยที่มีมาแล้ว รูปแบบจะเขียนในลักษณะสมการเส้นตรง แต่ละสมการแสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุเชิงผลระหว่างตัวแปร จากนั้นมีการเก็บรวบรวมข้อมูลในสภาพการณ์ที่เป็นจริงเพื่อทดสอบรูปแบบ รูปแบบเชิงสาเหตุนี้ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1) รูปแบบระบบเส้นเดี่ยว (Recursive Model) เป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรด้วยเส้นโยงที่มีทิศทางของการเป็นสาเหตุในทิศทางเดียว โดยไม่มีการสัมพันธ์ย้อนกลับ

2) รูปแบบเชิงสาเหตุเส้นคู่ (Non-Recursive) คือ รูปแบบที่แสดงถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปร โดยมีทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปรภายในตัวแปรตัวหนึ่ง อาจเป็นทั้งตัวแปรเชิงเหตุและเชิงผลพร้อมกัน จึงมีทิศทางย้อนกลับได้¹⁴

ฮูเซนและโพสทิววิท (Husen & Postlethwaite) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1. รูปแบบเชิงอุปมาหรือเปรียบเทียบ (Analogue Models) เป็นรูปแบบที่ใช้หลักการคิดหาเหตุผลรูปแบบนี้นิยมใช้ในสาขาวิทยาศาสตร์ทางกายภาพ รูปแบบนี้ไม่ค่อยใช้ในสาขาสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ ตัวอย่างของรูปแบบประเภทนี้ใช้ทางการศึกษา คือ ขนาดของโรงเรียนหรือจำนวนของนักเรียนในโรงเรียน เช่น ตามเขตพื้นที่ ตามการย้ายเข้ามาอยู่ของผู้ปกครอง รูปแบบนี้มีประโยชน์ในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงและการทำนายในอนาคตซึ่งสามารถใช้ในการวางแผนและการกำหนดนโยบายได้

2. รูปแบบเชิงภาษา (Semantic Models) เป็นรูปแบบที่แสดงออกด้วยการใช้คำพูดภาษาท่าทาง รูปภาพเป็นหลัก แต่รูปแบบนี้มีจุดอ่อนที่ขนาดความชัดเจนแน่นอนที่ยากต่อการทดสอบ ฉะนั้นรูปแบบนี้จึงขึ้นอยู่กับความชัดเจนของการใช้ภาษา

3. รูปแบบเชิงแผน (Schematic Models) เป็นรูปแบบที่แสดงแผนที่หรือแผนภูมิที่จะพยายามเชื่อมโยงหน่วยงานและกลุ่มต่าง ๆ ให้เข้ามาสัมพันธ์กัน รูปแบบนี้นิยมใช้ในสาขาจิตวิทยา

4. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematic Models) รูปแบบนี้มีประโยชน์ที่สามารถทำให้ข้อสันนิษฐานได้มีการพิจารณาด้วยเชิงประมาณและทดสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์สามารถเขียนความสัมพันธ์ได้ในรูปสูตรหรือสมการทางคณิตศาสตร์ได้

5. รูปแบบเชิงเหตุผล (Casual Models) รูปแบบนี้เริ่มได้รับความสนใจในช่วงหลังปี ค.ศ.1970 และนิยมใช้ในการวิจัยมากขึ้น เชื่อกันว่ารูปแบบนี้เริ่มใช้ในสาขาพันธุศาสตร์ ซึ่งมีการนำเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) มาใช้ แนวคิดสำคัญของรูปแบบเชิงเหตุผลนี้จะเกี่ยวข้องกับการสร้างสมการโครงสร้างอย่างง่ายของสาเหตุกับตัวแปรต่าง ๆ ภายใต้การใช้เหตุการณ์ตัดสินใจ¹⁵

¹⁴Keeves, P.J., Model and model building education research, and measurement : An international handbook, (Oxford : Pergamon Press., 1988), pp.561-565.

¹⁵Husen & Postlethwaite, The international encyclopedia of education , (New York: Paramon, 1994), p.158.

สมิทและคณะ (Smith and Others) กล่าวถึง ประเภทของรูปแบบไว้ 2 ประเภท¹⁶ ดังนี้

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) ได้แก่ รูปแบบคล้ายจริง (Iconic Model) ลักษณะคล้ายของจริง เช่น เครื่องบินจำลอง หุ่นไล่กา หุ่นตามร้านตัดเสื้อผ้า และรูปแบบเสมือนจริง (Analog Model) ลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง เช่น การทดลองทางเคมีในห้องปฏิบัติการก่อน จะทำการทดลอง เครื่องบินจำลองที่บินได้หรือเครื่องฝึกหัดบิน เป็นต้น รูปแบบชนิดนี้มีความใกล้เคียงความจริงมากกว่าแบบแรก

2. รูปแบบเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Model) ได้แก่ รูปแบบข้อความ (Verbal model) หรือรูปแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Model) เป็นการใช้อธิบายปรากฏการณ์ธรรมชาติในการอธิบายโดยย่อ เช่น คำพรรณนาลักษณะงาน คำอธิบายรายวิชาและรูปแบบทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) หรือรูปแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Model) เช่น สมการและโปรแกรมเชิงเส้น

สไตเนอร์ (Steiner) กล่าวถึงประเภทของรูปแบบแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. รูปแบบเชิงปฏิบัติ (Practical Model or Model-of) รูปแบบประเภทนี้ เป็นแบบจำลอง ทางกายภาพ เช่น แบบจำลองรถยนต์เครื่องบิน ภาพจำลอง

2. รูปแบบเชิงทฤษฎี (Theoretical Model or Model-of) เป็นแบบจำลองที่สร้างขึ้น จากกรอบความคิดที่มีทฤษฎีเป็นพื้นฐาน ตัวทฤษฎีเองไม่ใช่รูปแบบหรือแบบจำลอง เป็นตัวช่วยให้เกิดรูปแบบที่มีโครงสร้างต่าง ๆ ¹⁷

โดยสรุป การแบ่งประเภทของรูปแบบ สามารถแบ่งได้หลายลักษณะขึ้นอยู่กับเกณฑ์การนำมาใช้ อาทิ ใช้การอุปมาอุปไมยเชิงเปรียบเทียบ การแสดงความสัมพันธ์ การใช้ภาษา สื่อบรรยาย อธิบายปรากฏการณ์ แผนภูมิ รูปภาพ รูปสัญลักษณ์ที่สื่อความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ในลักษณะเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้นให้เข้าใจง่าย

¹⁶Smith and others, **Measurement: Making Organization Perform**, (NewYork: Macmillan, 1980), p.461.

¹⁷Steiner, Lars, "Organizational Dilemmas as Barriers to Learning", **The Learning Organization**, No.5 Vol.4 (1998): 193–201.

2.1.3 การสร้างและพัฒนารูปแบบ

นักวิชาการศึกษากล่าวถึงการสร้างและพัฒนารูปแบบไว้หลายลักษณะดังนี้

วาโร เฟ็งส์วส์ตี เสนอกระบวนการพัฒนารูปแบบมีรายละเอียด 2 ขั้นตอน ได้แก่

1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบแต่ละขั้นตอน มีรายละเอียด ดังนี้¹⁸

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนารูปแบบตามสมมติฐาน (Hypothesis Model) โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือศึกษารายกรณีหน่วยงานที่ดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งผลการศึกษานำมาใช้กำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรเหล่านั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบ ดังนั้น การพัฒนารูปแบบในขั้นตอนนี้จะต้องอาศัยหลักการของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ การศึกษามีขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

1.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำสารสนเทศที่ได้มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์เป็นร่างกรอบความคิดการวิจัย

1.2 การศึกษาจากบริบทจริงในขั้นตอนนี้อาจจะดำเนินการได้หลายวิธี ดังนี้

1.2.1 การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการในปัจจุบันของหน่วยงาน โดยศึกษาความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) ซึ่งวิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสอบถาม การสำรวจ การสนทนากลุ่ม เป็นต้น

1.2.2 การศึกษารายกรณี (Case Study) หรือพหุกรณี หน่วยงานที่ประสบผลสำเร็จ หรือมีแนวปฏิบัติที่ดีในเรื่องที่ศึกษา เพื่อนำมาเป็นสารสนเทศที่สำคัญในการพัฒนารูปแบบ

1.2.3 การศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ วิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นต้น

1.3 การจัดทำรูปแบบ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะใช้สารสนเทศที่ได้ในข้อ 1.1 และ 1.2 มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นกรอบความคิดการวิจัย เพื่อนำมาจัดทำรูปแบบ

งานวิจัยบางเรื่องนอกจากจะศึกษาตามขั้นตอนที่กล่าวมาแล้ว สามารถใช้กระบวนการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Technique) หรือการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในการพัฒนารูปแบบได้ด้วย

¹⁸วาโร เฟ็งส์วส์ตี, “การวิจัยพัฒนารูปแบบ”, วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2553): 9-10.

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ ภายหลังจากที่พัฒนารูปแบบในขั้นตอนแรกแล้วจำเป็นที่จะต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นถึงแม้จะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบของบุคคลอื่นและผลการวิจัยที่ผ่านมา แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐาน ซึ่งจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ การเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทดลองใช้รูปแบบในสถานการณ์จริงจะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญขององค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรต่าง ๆ ผู้วิจัยอาจจะปรับปรุงรูปแบบใหม่โดยการตัดองค์ประกอบหรือตัวแปรที่พบว่าไม่มีอิทธิพลหรือมีความสำคัญน้อยออก ซึ่งจะทำให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

บุญชม ศรีสะอาด เสนอขั้นตอนการสร้างและพัฒนารูปแบบว่า¹⁹ ผู้วิจัยจะสร้างและพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อน เป็นแบบตามสมมติฐาน โดยการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกันหรือเรื่องอื่น ๆ และผลการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สภาพสถานการณ์ต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรเหล่านั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบ ในการพัฒนารูปแบบนี้ จะต้องใช้หลักของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ และการค้นคว้ามากจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบอย่างยิ่ง ผู้วิจัยอาจคิดโครงสร้างรูปแบบขึ้นมาก่อนแล้วปรับปรุงโดยอาศัยข้อเสนอแนะจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือทำการศึกษารายละเอียดองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรแต่ละตัว แล้วคัดเลือกองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรที่สำคัญ ประกอบกันขึ้นเป็นโครงสร้างของรูปแบบก็ได้ หัวใจสำคัญของขั้นตอนนี้ขึ้นอยู่กับทางเลือกเฟ้นองค์ประกอบในรูปแบบ (ตัวแปรหรือกิจกรรม) เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม ผู้วิจัยควรกำหนดหลักการในการพัฒนารูปแบบไว้อย่างชัดเจนเป็นรูปแบบที่ไม่ซับซ้อนสามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย ตัวแปรในรูปแบบมีน้อยตัวแต่สามารถอธิบายผลการเรียนได้มา ฯลฯ และในงานวิจัยบางเรื่องจำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมหลังจากได้พัฒนารูปแบบขึ้นมาแล้วมีความจำเป็นต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้นแม้จะพัฒนามาจากรากฐานของทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบของคนอื่นและผลการวิจัยที่ผ่านมา แม้กระทั่งได้รับการรองจากผู้เชี่ยวชาญแล้วก็ตาม แต่เป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐาน ซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริงเพื่อทำการทดสอบดูว่าเหมาะสมหรือไม่ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ (ในขั้นตอนนี้บางครั้งใช้คำว่าทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบ)

¹⁹บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีรียาสาส์น จำกัด, 2557), หน้า 101.

วิลเลอร์ (Willer) ในการพัฒนารูปแบบอาจมีขั้นตอนในการดำเนินงานแตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปแล้วอาจจะแบ่งออกเป็นสองขั้นตอนใหญ่ ๆ คือ 1) การสร้างรูปแบบ (Construct) และ 2) การหาความตรง (Validity) ของรูปแบบ ส่วนรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนว่ามีการดำเนินการอย่างไรขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิดซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนั้น ๆ หากเป็นการพัฒนารูปแบบที่เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ก็อาจมีขั้นตอนในการดำเนินการ 2 ขั้นตอนหลัก คือ การพัฒนารูปแบบและการทดสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบนั้นด้วย หากจะทำการสร้างรูปแบบที่ดีเพื่อการศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะในรูปแบบที่สร้างต้องระบุให้เห็นเด่นชัดว่ามีตัวแปรหรือองค์ประกอบที่สำคัญอย่างใดบ้าง บ่งชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ว่าแต่ละตัวแปรจะเป็นผลกันอย่างไร ความสัมพันธ์เหล่านั้นตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของการสร้างรูปแบบหรือไม่อย่างไรในขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นที่จะช่วยสนับสนุนการพิสูจน์รูปแบบ ข้อมูลจะต้องเป็นที่เชื่อถือได้ พิสูจน์ได้ มีเหตุผลของความเชื่อถือได้เพียงพอ ข้อเท็จจริงตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบจะต้องเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป²⁰

จอยส์และเวลล์ (Joyce and Weil) กำหนดหลักการเพื่อกำกับการสร้างรูปแบบไว้

4 ประการ

1. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (ของตัวแปร) มากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงธรรมดา อย่างไรก็ตามความเชื่อมโยงแบบเส้นตรงธรรมดา ทั่วไปนั้นก็มิประโยชน์
2. รูปแบบควรเป็นแนวทางในการคาดคะเนผลที่เกิดขึ้น สามารถทำการตรวจสอบโดยการสังเกต และหาข้อมูลมาสนับสนุนผลที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบให้เห็นด้วยข้อมูลในเชิงประจักษ์ได้
3. รูปแบบที่ดีควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ต้องการศึกษาดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์แล้ว ยังต้องสามารถอธิบายได้ด้วย
4. รูปแบบที่ดีควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ สำหรับการที่จะพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมได้นั้น ต้องมีขั้นตอนการพัฒนาได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้
 - 4.1 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่ต้องการนำมาพัฒนาเป็นรูปแบบ

²⁰Willer, D., *Scientific Sociology : Theory and Method*, Englewood cliff, (NJ.: Prentice Hill, 1986), p. 83.

4.2 นำแนวคิดสำคัญของข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ มากำหนดหลักการเป้าหมาย และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เห็นว่าสำคัญและจำเป็น ซึ่งจะทำให้รูปแบบมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้ง กำหนดทิศทางการสำคัญ และรายละเอียดขององค์ประกอบเหล่านั้น

4.3 กำหนดแนวทางในการนำรูปแบบไปใช้ เป็นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการ เงื่อนไขต่าง ๆ ในการนำรูปแบบไปใช้

4.4 การประเมินรูปแบบ เป็นขั้นทดสอบความมีประสิทธิภาพของรูปแบบที่สร้างขึ้น โดยปฏิบัติ 2 ประการ คือ (1) การประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีซึ่งเป็นการประเมินความ สอดคล้องภายในระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบ ด้านการเรียนการสอนทั้งใน ทฤษฎี และการนำไปปฏิบัติ (2) การประเมินความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติการ ซึ่งเป็นการนำรูปแบบ ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในสถานการณ์จริง

5. การปรับปรุงรูปแบบ แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะก่อนการนำรูปแบบไปทดลอง ใช้การปรับปรุงรูปแบบระยะนี้ใช้ข้อมูลจากการประเมินความเป็นไปได้เชิงทฤษฎีของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากขึ้นและระยะที่สอง เป็นการปรับปรุงรูปแบบการสอนโดยใช้ ข้อมูลจากผลการทดลองใช้ ซึ่งการปรับปรุงรูปแบบการสอน และการนำไปทดลองซ้ำอาจทำได้หลาย ครั้งจนกว่าจะได้ผลเป็นที่พอใจ²¹

โดยสรุป การสร้างและพัฒนารูปแบบ สามารถดำเนินการได้หลายลักษณะ โดยศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษารายกรณี การเล่าเรื่อง (Story Telling) การสัมภาษณ์ การสอบถามโดยแจกแบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม การใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ขึ้นอยู่กับบริบทความต้องการของผู้วิจัย โดยยึดหลักการตรวจสอบข้อมูลสามเส้า (Triangulation) รูปแบบที่สร้างและพัฒนาขึ้นจะมีความเหมาะสมเพียงไร การเก็บข้อมูลในสภาพจริง หรือการนำไปทดลองใช้ เพื่อผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาพิจารณาถึงตัวแปรที่มีความสำคัญหรือมี อิทธิพลน้อย รูปแบบจะมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

2.1.4 การประเมินรูปแบบ

“การประเมินรูปแบบ” มีความจำเป็นและมีความสำคัญ เพราะเป็นการตรวจสอบว่า รูปแบบนั้น ๆ มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความเที่ยงตรงเชื่อถือได้ในระดับใด มีความเหมาะสมหรือไม่ เพื่อเป็นการลำดับความเชื่อมโยงสู่การประเมินรูปแบบ ผู้วิจัยนำเสนอความหมาย ของการประเมิน และการประเมินรูปแบบ ดังนี้

²¹Joyce, B. and Weil, M., *Model of Teaching*, (New York: Prentice-Hall, 1996), p. 197.

2.1.4.1 ความหมายของการประเมิน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ กล่าวถึงการประเมินว่า²² การประเมิน หมายถึง กระบวนการใช้ดุลพินิจ (Judgement) และ/หรือค่านิยมและข้อจำกัดต่าง ๆ ในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเปรียบเทียบกับผลที่วัดได้กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เกณฑ์ที่กำหนดอาจเป็นเกณฑ์แบบสัมพัทธ์หรืออิงกลุ่ม หรือเกณฑ์สัมบูรณ์ (absolute criteria)

สุวรรณ นาควิบูลย์วงศ์ กล่าวถึงการประเมินว่า การประเมินหมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ เพื่อกำหนดคุณค่าและคุณประโยชน์ของโครงการที่ได้รับการประเมิน อันเป็นเครื่องบ่งชี้ความก้าวหน้าของโครงการ และความสำเร็จของโครงการ โดยการประเมินมีความเกี่ยวข้องกับคำสำคัญ คือ “กระบวนการรวบรวมสารสนเทศ” “การกำหนดคุณค่า” “การกำหนดคุณประโยชน์” กล่าวคือ²³ “กระบวนการรวบรวมสารสนเทศ” หมายถึง เทคนิควิธีการที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ ความจริงที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะทำการประเมินโดยที่เทคนิควิธีการนั้นมีลักษณะเป็นขั้นตอน มีเหตุมีผลในการดำเนินงาน ส่วนคำว่า “สารสนเทศ” หมายถึงข้อมูลที่จัดเก็บรวบรวมมาได้จากสิ่งที่ประเมิน และนำมาจัดเป็นระบบเพื่อสามารถนำไปใช้ตัดสินคุณค่าหรือคุณประโยชน์ของสิ่งที่ประเมิน โดยการได้มาซึ่งข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ต้องอาศัยวิธีการวัด (Measurement) ซึ่งอาจทำได้ด้วยการใช้เครื่องมือหรือเทคนิค วิธีการอย่างหลากหลายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล เช่น แบบมาตราวัดประมาณค่า (Rating Scale) แบบทดสอบ (Test) แบบสำรวจ (Inventory) และการสัมภาษณ์ (Interview) เป็นต้น “การกำหนดคุณค่า” หมายถึงการที่นักประเมินลงความเห็นสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมินในลักษณะประเมินค่า หรือตีค่าว่า สำเร็จ ล้มเหลว มีประโยชน์ ไม่มีประโยชน์ เป็นต้น ทั้งนี้การตัดสินประเมินค่าหรือตีค่าได้นั้น ต้องอาศัยส่วนประกอบที่สำคัญ 2 ประการได้แก่ ข้อมูล (Data) และเกณฑ์ (Criteria) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากกระบวนการวัด ส่วนเกณฑ์ได้มาจากหลักการหรือกฎที่ใช้ยึดสำหรับการประเมินค่าหรือตีค่า

วอลเลซและคณะ (Wallace Gerald and Others) กล่าวถึงการประเมิน (Assessment)²⁴ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์สารสนเทศเพื่อที่จะนำไปใช้ในการแนะนำใช้ในการบริหารงานและ/หรือเป็นแนวทางสำหรับการตัดสินใจของบุคคล

²² สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, *วิธีวิทยาการประเมิน*, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2559), หน้า 20.

²³ สุวรรณ นาควิบูลย์วงศ์, *การติดตามและประเมินผลโครงการ: แนวคิดสู่การปฏิบัติ*, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2557), หน้า 6.

²⁴ Wallace Gerald, Larsen Stephen C. and Elksnin, Linda K., *Educationl assessment of learning problems : testing for teaching*, 2ndEd, (Boston : Allyn and Bacon, 1992), pp. 145-147.

ฮาร์ท แดเน่ (Hart Diane) กล่าวถึงการประเมินว่า²⁵ การประเมิน (Assessment) คือ กระบวนการรวบรวมสารสนเทศ ว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถปฏิบัติอะไรได้ โดยใช้การรวบรวมสารสนเทศจากหลายแหล่ง เช่น โดยการสังเกต การประเมินผลผลิต การทดสอบความรู้และทักษะ โดยมีคำถามที่สำคัญในการประเมินเพื่อการค้นหาความสามารถหรือสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้อย่างไร ส่วนการประเมินผล (Evaluation) จะเป็นการตีความ หรือการตัดสินคุณค่าเกี่ยวกับสารสนเทศที่ได้จากการประเมิน (Assessment) เป็นเบื้องต้นมาก่อน

โดยสรุปความหมายของการประเมินดังกล่าวได้ว่า เป็นกระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศ มาใช้ประกอบการตีความ การตัดสินใจ สิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสำหรับใช้ในการบริหารงาน ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีข้อดีที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ทำให้มองเห็นหน้าที่ของการประเมิน ได้แก่การเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการบริหารงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ที่สำคัญของการประเมินในการตัดสินใจอย่างมีเหตุมีผล

2.1.4.2 การประเมินรูปแบบ

การประเมินเป็นวิทยาการแห่งคุณค่าซึ่งเกี่ยวกับการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Value Judgement) การตัดสินใจ 3 ลักษณะ คือ ลักษณะแรก การประเมินเหมือนการวัด คือ การกำหนดตัวเลขเพื่อแทนคุณสมบัติให้สิ่งต่าง ๆ ซึ่งผลการวัดอาจเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ลักษณะที่สอง การประเมินเป็นบริการเพื่อการตัดสินใจโดยนำเสนอสารสนเทศ เชิงคุณค่าของแต่ละทางเลือก อย่างมีประสิทธิภาพ และลักษณะที่สามคือการบูรณาการการประเมินกับการตัดสินใจผสมผสานกันไป ซึ่งเป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง พร้อมให้ ข้อเสนอแนะ ในการตัดสินใจ ดังนั้นการประเมินจึงเป็นกลยุทธ์ในการตัดสินใจ²⁶ นักวิชาการศึกษากล่าวถึง “การประเมินรูปแบบ” ไว้ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

วาโร เฟ็งสวัสต์ กล่าวว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้น²⁷ ถึงแม้จะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบของบุคคลอื่นและผลการวิจัยที่ผ่านมา แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐานซึ่งจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ การเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทดลอง ใช้รูปแบบในสถานการณ์จริงจะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญขององค์ประกอบย่อยหรือตัวแปร

²⁵Hart Diane., *Authentic Assessment : A handbook for Educators*, (Addison-Wesley Publishing Company, Inc. All., 1994), pp. 78-90.

²⁶สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ , *วิธีวิทยาการประเมินศาสตร์แห่งคุณค่า*, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2559), หน้า 71.

²⁷วาโร เฟ็งสวัสต์, “การวิจัยพัฒนารูปแบบ”, *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร* ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 (กรกฎาคม- ธันวาคม 2553): 10-11.

ต่าง ๆ ผู้วิจัยอาจจะปรับปรุงรูปแบบใหม่โดยการตัดองค์ประกอบหรือแปรที่พบว่าไม่มีอิทธิพลหรือมีความสำคัญน้อยออก ซึ่งจะทำให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นการทดสอบรูปแบบสามารถดำเนินการใน 4 ลักษณะ ดังนี้

1. การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนด การประเมินที่พัฒนาโดย The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation ภายใต้การดำเนินงานของ Stufflebeam และคณะ ได้นำเสนอหลักการประเมินเพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการตรวจสอบรูปแบบ ประกอบด้วยมาตรฐาน 4 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) เป็นการประเมินการสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Suitability Standards) เป็นการประเมินความทั้งในด้านกฎหมายและศีลธรรมจรรยา และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือและได้สาระครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง

2. การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การทดสอบรูปแบบในบางเรื่องไม่สามารถกระทำได้โดยข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยการประเมินค่าพารามิเตอร์ของรูปแบบ หรือการดำเนินการทดสอบรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติ แต่งานวิจัยบางเรื่องนั้นต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการได้ตัวเลขแล้วสรุป

3. การทดสอบรูปแบบโดยการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มักจะใช้กับการพัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) เมื่อผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟายเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในรอบสุดท้ายมาจัดทำเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อนำไปสำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

4. การทดสอบรูปแบบโดยการทดลองใช้รูปแบบ ผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย มีการดำเนินการตามกิจกรรมอย่างครบถ้วนผู้วิจัยจะนำข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบต่อไป

ศักดิ์ชัย ภูเจริญ กล่าวถึง การทดสอบรูปแบบ²⁸ สามารถกระทำได้ 2 วิธี 1) ทดสอบโดยใช้ข้อมูลตัวเลข และ 2) การทดสอบโดยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับการทดสอบรูปแบบทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ อาจทดสอบด้วยวิธีทางสถิติตัวเลขหรือการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิก็ได้ แต่ในเรื่องที่ต้องการความละเอียดมากกว่าการได้ตัวเลขแล้วสรุป ควรประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ

²⁸ศักดิ์ชัย ภูเจริญ, รูปแบบ Model, (นครราชสีมา, 2558), หน้า 9. (อัดสำเนา).

ชีรวัดน์ นิจนตร กล่าวว่า การตรวจสอบรูปแบบประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อยได้แก่²⁹

1) การทดลองใช้รูปแบบกับหน่วยตัวอย่าง 2) การประเมินผลการทดลองการใช้รูปแบบด้วยการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ รวมทั้งมีการแก้ไข ปรับปรุงเพิ่มเติมตามผลการประเมินแล้วจึงสรุปผลได้รูปแบบที่ต้องการ

ไอส์เนอร์ (Eisner) กล่าวว่า แนวคิดการประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความต่างจากการดำเนินการเชิงวิทยาศาสตร์หรือเชิงปริมาณโดยเฉพาะในบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าตัวเลขที่นำมาพิจารณา³⁰ ดังนี้

1. การประเมินโดยแนวทางนี้จะเน้นการวิเคราะห์หรือวิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่ถูกนำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่จะผสมผสานปัจจัยต่าง ๆ ในการพิจารณาเข้าด้วยกันตามวิจรรย์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพและความเหมาะสมของสิ่งที่จะทำการประเมิน

2. รูปแบบการตรวจสอบที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะตรวจสอบโดยการพัฒนาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิระดับสูงมาเป็นผู้นิพนธ์ เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่าที่ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ ได้ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ตรวจสอบอย่างแท้จริง

3. รูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล มีผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมินโดยใช้ความเชื่อถือของผู้ทรงคุณวุฒิว่าเที่ยงธรรมและมีดุลพินิจที่ดีมีมาตรฐานและเกณฑ์การพิจารณาต่าง ๆ จากประสบการณ์ของผู้ทรงคุณวุฒินั้น ๆ

4. รูปแบบที่ยอมให้มีความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอัธยาศัยและความถนัดของแต่ละคน เริ่มจากการกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณาการบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการการเก็บรวบรวม การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูลตลอดจนวิธีการนำเสนอในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเน้นที่สถานภาพทางวิชาชีพ ประสบการณ์ และความน่าเชื่อถือของวิชาชีพนั้นเป็นสำคัญ

คีฟส์ (Keeves) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายสำคัญของการทดสอบแบบจำลองเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแบบจำลองในการปฏิบัติจริง แบบจำลองทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ สามารถทดสอบโดยการพิสูจน์ตามสูตรหรือสมการหรือตรวจสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการประมาณค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลองสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ จะทดสอบแบบจำลองด้วยวิธีทางสถิติ ผลของการทดสอบนำไปสู่การยอมรับหรือ

²⁹ชีรวัดน์ นิจนตร, “การวิจัยพัฒนารูปแบบทางสังคมศาสตร์และการศึกษา”, วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี, ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม, 2560): 90.

³⁰Eisner, E., Education connoisseurship and criticism : Their from and function in educational evaluation, (Journal of Aesthetic Education, 1976), pp.192-193.

ปฏิเสธแบบจำลองนั้นและนำไปสู่การสร้างทฤษฎีใหม่ต่อไป แต่การทดสอบแบบจำลองบางเรื่องไม่สามารถกระทำด้วยวิธีการดังกล่าวได้ เนื่องจากมีข้อจำกัดบางประการ³¹

โดยสรุปนักวิชาการศึกษาเรียก“การประเมินรูปแบบ”หรือ“การตรวจสอบรูปแบบ”หรือ“การทดสอบรูปแบบ”ซึ่งสามารถดำเนินการในหลายลักษณะแตกต่างกัน เป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่อย่างไรโดยสามารถดำเนินการในหลายลักษณะอาทิ การเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทดลองใช้รูปแบบในสถานการณ์จริง การประเมินผลการทดลองใช้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ การสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การประเมินตามมาตรฐานการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และ ความถูกต้อง แล้วนำข้อเสนอแนะ หรือผลการประเมินมาปรับปรุงเพิ่มเติมรูปแบบที่สมบูรณ์ ในการวิจัย “การพัฒนาารูปแบบการบริหารด้วยรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)” ประเมินรูปแบบฯ ด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นไปได้ เพื่อยืนยันรูปแบบโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู นักเรียน และผู้ปกครอง

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

“ชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู” เป็น “ชุมชนแห่งการปฏิบัติ”³² มีแนวทางการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงคุณภาพของนักเรียน ครูและโรงเรียน เป็นองค์ความรู้ซึ่งเกิดขึ้นจากผลิตผลของการอยู่ร่วมกันเป็นชุมชนและมีการแลกเปลี่ยนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติแต่ละคนในรูปของประสบการณ์ เครื่องมือ วิธีการดำเนินงานหรือแก้ไขปัญหาซ้ำ ๆ³³ ครูต้องเป็นผู้เรียนรู้แบบกระตือรือร้น (Active Teacher) ที่มีเป้าหมายในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพของตนเอง เพื่อนครู ผู้เรียน และโรงเรียนร่วมกัน ผู้วิจัยเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ ความหมายของการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ระดับของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังนี้

³¹Keeves, P.J., Model and Model building Education Research, Methodology and Measurement: An International Handbook, (Oxford: Pergamon Press. 1988), p.560.

³² วิจารณ์ พานิช, *บันทึกชีวิตครู..สู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้*, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอส.อาร์.พี. จำกัด, 2559), หน้า 21.

³³ ศิริรัตน์ หวังสะและะฮ์, *คู่มือการพัฒนาวิชาชีพครู ชุมชนแห่งการปฏิบัติ (Communities of Practice : CoP)*, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: WWW.https://issuu.com/chiratrachoo/docs [5 ธันวาคม พ.ศ. 2561].

2.2.1 ความหมายของการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2.2.1.1 ความหมายของการบริหาร

นักวิชาการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของการบริหารไว้ดังนี้

นพพงษ์ บุญจิตราดุล กล่าวว่า การบริหาร³⁴ เป็นกิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมกันดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่บุคคลร่วมกันกำหนด โดยใช้กระบวนการอย่างมีระเบียบ และใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

ภารดี อนันต์นาวิ กล่าวว่า การบริหาร³⁵ หมายถึง การร่วมมือกันทำกิจกรรมอย่างใด อย่างหนึ่งของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปโดยใช้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ร่วมกัน

สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย กล่าวว่า การบริหาร³⁶ หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยผ่านกระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การกระตุ้น และการควบคุม ซึ่งจะนำไปสู่การพิจารณา และจัดการกับบุคคลและทรัพยากรการบริหาร (Administrative Resource) ให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์

ณิรดา เวชญาลักษณ์ กล่าวว่า การบริหาร³⁷ กับคำว่าจัดการสามารถ interchangeable โดยคำว่าบริหารจะนิยมใช้กับการบริหารราชการหรือการจัดการกับนโยบาย ส่วนการจัดการจะ นิยมใช้กับการบริหารธุรกิจเอกชน การบริหารหมายถึงกระบวนการทำงานโดยอาศัยคน เพื่อบรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์กรภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง เป็นศิลปะของผู้บริหารในการทำในสิ่ง ต่าง ๆ ที่ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จตรงตามจุดหมายขององค์การ หรือตรงตามจุดหมาย ที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือกแล้ว ยังเป็นกลุ่มของกิจกรรมที่ร่วมกันในองค์การเกิดความสำเร็จ ด้วยกระบวนการวางแผน การจัดองค์การ ภาวะผู้นำ และควบคุมการทำงานของสมาชิกขององค์การ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเพื่อบรรลุเป้าหมาย

³⁴นพพงษ์ บุญจิตราดุล, *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*, (กรุงเทพฯ: เทียมฟ้าการพิมพ์, 2551) , หน้า 3.

³⁵ภารดี อนันต์นาวิ, *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (ชลบุรี: สำนักพิมพ์ มนตรี จำกัด, 2555), หน้า 1

³⁶สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย, *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษาตามแนวพุทธ*, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2561), หน้า 7

³⁷ณิรดา เวชญาลักษณ์, *หลักการบริหารจัดการชั้นเรียน*, (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2561), หน้า 2-4

บาร์นาต (Barnard) กล่าวว่าการบริหาร³⁸ คือ การทำงานของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ที่ร่วมกันปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพพร้อมกัน

ดริคเกอร์ (Drucker) กล่าวว่าการบริหาร³⁹เป็นศิลปะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ให้บรรลุเป้าหมาย โดยอาศัยบุคคลในองค์กรเป็นทรัพยากรหลักที่เข้ามาทำงานร่วมกันทำงานในองค์กรและจัดการกับทรัพยากรอื่น ๆ เช่น เครื่องจักร วัตถุดิบ อุปกรณ์ เงินทุนและข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อผลิตสินค้าออกมาเพื่อตอบสนองความต้องการให้กับคนในสังคม

โดยสรุป การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำงานของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกัน ดำเนินงานโดยใช้เทคนิค วิธีการ กระบวนการอย่างมีระเบียบ อาทิ กระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การกระตุ้น ภาวะผู้นำและการควบคุม และใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ซึ่งจะนำไปสู่การพิจารณาการจัดการกับบุคคลและทรัพยากรการบริหาร(Administrative Resource)ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ร่วมกัน

2.2.1.2 ความหมายของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

มีผู้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความหมายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไว้ดังนี้

วรลักษณ์ ชูกำเนิด และเอกรินทร์ สังข์ทอง กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึงการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษาบนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรที่มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน และผู้บริหารในฐานะผู้ดูแลสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาทางวิชาชีพเพื่อเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเองสู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญและความสุขในการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน⁴⁰

วิจารณ์ พานิช กล่าวว่าชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพคือกระบวนการต่อเนื่องที่ครูและนักการศึกษาทำงานร่วมกันในวงจรของการร่วมกันตั้งคำถามและการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อบรรลุผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้นของนักเรียน โดยมีความเชื่อว่าหัวใจของการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดีขึ้น อยู่ที่การเรียนรู้ที่ฝังอยู่ในการทำงานของครูและนักการศึกษา⁴¹

³⁸Chester I. Barnard, *Organization and Management Cambridge*, (Massachusetts : Harvard University Press, 1969), p.277.

³⁹Peter F. Drucker, *Management : Task, Responsibility, Practices*, (London: Pan Books, 1979), p.5

⁴⁰วรลักษณ์ ชูกำเนิด และ เอกรินทร์ สังข์ทอง, “โรงเรียนแห่งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูที่เน้นผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ”,วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปีที่ 25 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม 2557): 1-10.

⁴¹วิจารณ์ พานิช, *บันเทิงชีวิตครู..สู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้*, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอส.อาร์.พรีน ตั้งแมสโปรดักส์ จำกัด ,2559), หน้า 30.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความหมายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหารและนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรสู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน PLC เป็นเครื่องมือในการพัฒนาไม่ใช่ หัวเรื่องในการสอน⁴²

เสถียร อ่วมพรหม กล่าวว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นชุมชนที่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของชุมชนโดยกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรทั้งหมดในชุมชน กล่าวคือ บุคลากรทุกคนในชุมชนมีอิสระในการเรียนรู้ร่วมกัน มีการสร้างองค์ความรู้ที่หลากหลาย มีการคิดค้นและเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานร่วมกัน มีการแบ่งปันความรู้เพื่อเพิ่มพูนสมรรถนะ และศักยภาพที่จะก่อให้เกิดความก้าวหน้าในการดำเนินกิจกรรมไปสู่เป้าหมายอย่างต่อเนื่อง⁴³

สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การร่วมมือร่วมใจกันของครู ผู้บริหารโรงเรียนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ไปที่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ผ่านกิจกรรมการวางแผน การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จนเกิดเป็นวัฒนธรรมหรือชุมชนของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียน⁴⁴

ดูโฟล์ และคณะ (Dufour and Others) กล่าวว่าชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพคือ กระบวนการต่อเนื่องที่ของครูหรือนักวิชาการศึกษาทำงานร่วมกันอย่างเป็นวงจรเกิดขึ้นเป็นประจำจากการตั้งคำถาม และการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อบรรลุผลลัพธ์ที่ดีขึ้นเกี่ยวกับนักเรียน โดยมีความเชื่อว่าการเรียนรู้ที่ดีขึ้นของนักเรียนเกิดจากการเรียนรู้จากการทำงานของครูหรือนักวิชาการศึกษา⁴⁵

สรุปว่าความหมายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง กระบวนการที่ต่อเนื่องที่ครู ผู้บริหาร รวมตัว ร่วมมือร่วมใจและร่วมเรียนรู้ร่วมกัน บนพื้นฐานการมีวิสัยทัศน์ การเห็นคุณค่า มีเป้าหมายและภารกิจร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ด้วยความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรโดยทำงานร่วมกันแบบทีมการเรียนรู้ ครูเป็นผู้นำร่วมกัน ผู้บริหารเป็นผู้ดูแลสนับสนุนสู่การเรียนรู้

⁴²สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **คู่มือการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional learning community) “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ”** สู่สถานศึกษา, (กรุงเทพฯ, 2560), หน้า 4. (อัครา)

⁴³เสถียร อ่วมพรหม, **แนวทางการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ**, (อุทัยธานี: ดร.เสถียร อ่วมพรหม, 2560), หน้า 2

⁴⁴สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล, **Professional Learning Community (ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ)**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.youtube.com/watch?v=tKTc7ocJezo> [23 สิงหาคม 2562].

⁴⁵Dufour and Others, **Learning by Doing ; A handbook for professional Learning Communities at work**, 2nd ed, (Bloomington, IN: Solution Tree, 2010), p.10.

เป็นการพัฒนาวิชาชีพครูเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเองเพื่อการพัฒนาสู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จ ประสิทธิภาพกับนักเรียนเป็นสำคัญและความสุขของการทำงานร่วมกันเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร และเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

โดยสรุปการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ด้วยเทคนิค วิธีการ ที่มีกระบวนการเป็นระบบ มีความต่อเนื่องในลักษณะของความร่วมมือ ร่วมเรียนรู้ เพื่อดำเนินการไปสู่เป้าหมายปลายทางเดียวกัน มีความสัมพันธ์แบบทีม การเรียนรู้ ในกระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การกระตุ้น ภาวะผู้นำ การควบคุม และการใช้ทรัพยากร เพื่อพัฒนางาน พัฒนาวิชาชีพ และ พัฒนาคุณภาพนักเรียน

2.2.2 ระดับของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) สู่สถานศึกษามีขั้นตอนการดำเนินงานเป็น 3 ระดับ ดังนี้⁴⁶

1. ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
3. ระดับสถานศึกษา

มีขั้นตอนการดำเนินงานตามกิจกรรมดังนี้

1. ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานคณะกรรมการประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูง ผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 กำหนดรูปแบบกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกิจกรรมประกอบด้วยการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้อำนวยการสถานศึกษาศึกษานิเทศก์ และครู เพื่อออกแบบสำรวจความต้องการพัฒนาตนเองของข้าราชการครู พร้อมทั้งดำเนินกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การประชุมกำหนดรูปแบบกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสังเคราะห์กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจากนักวิชาการหน่วยงานราชการและมหาวิทยาลัย

⁴⁶สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, “คู่มือประกอบการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา”, (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560), หน้า 15-20. (อัดสำเนา).

1.3 ประชุมเชิงปฏิบัติการกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพประกอบด้วย กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้กับ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารอบรมเชิงปฏิบัติการ การขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษาสำหรับศึกษานิเทศก์

1.4 ออกแบบและวางแผนแนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประกอบด้วยกิจกรรมกำหนดบทบาทหน้าที่คณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา กิจกรรมการกำหนดรูปแบบการรายงานผลด้วยระบบออนไลน์และการจัดทำคู่มือประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษาระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.5 อบรมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษาระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยอบรมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา

1.6 กำกับติดตามนิเทศและประเมินผลการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพกิจกรรมประกอบด้วย การวางแผนและจัดทำเครื่องมือการติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพคณะกรรมการติดตามและประเมินผลระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ออกติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา คณะกรรมการติดตามและประเมินผลระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปและรายงานผลการติดตามการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเร่งรัด ติดตาม และสนับสนุน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาที่ไม่ประสบความสำเร็จในการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา

1.7 สรุปและรายงานผลการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษาระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปและรายงานผลการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเพื่อรายงานผู้เกี่ยวข้อง

1.8 กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถอดบทเรียน และยกย่องเชิดชูเกียรติการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษาโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Show & Share) การขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้

ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษาและยกย่องเชิดชูเกียรติสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาที่มีกระบวนการดำเนินการที่ดีสามารถเป็นแบบอย่างได้และเผยแพร่ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

2. ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษาประกอบด้วยคณะกรรมการจำนวนตามความเหมาะสม คือ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บุคลากรกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษาศูนย์กลุ่มนโยบายและแผน บุคลากรกลุ่มบริหารงานบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาครู ฯลฯ

2.2 กำหนดแผนงานการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษาจัดทำแผนงานการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษาประกอบด้วย การสร้างทีมงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพระดับกลุ่ม/เครือข่าย/ศูนย์/สหวิทยาเขต ฯลฯ การสร้างความรู้ความเข้าใจ และแนวทางการปฏิบัติให้กับบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น (มหาวิทยาลัยองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ การกำกับ ติดตาม นิเทศและประเมินผล และการส่งเสริมสนับสนุนประสานงานการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.3 การขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การปฏิบัติในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาประกอบด้วย 1) การขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การปฏิบัติในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาพร้อมทั้งบันทึกลงใน Logbook ตามลำดับ คือ ค้นหาปัญหา หาสาเหตุ แนวทางแก้ไข ออกแบบกิจกรรม นำสู่การปฏิบัติ และสะท้อนผล 2) การสรุปรายงานผล และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2.4 กำกับติดตามนิเทศและประเมินผลกิจกรรมประกอบด้วย 1) การจัดทำแผนและเครื่องมือ กำกับ ติดตามนิเทศ และประเมินผลการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา 2) คณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการกำกับ ติดตาม นิเทศและประเมินผลการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา และ 3) เร่งรัด ติดตามและสนับสนุน สถานศึกษาที่ไม่ประสบความสำเร็จในการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา

2.5 สรุปและรายงานผลการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษามีกิจกรรมประกอบด้วย 1) คณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสรุปและรายงานผลดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา 2) สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษารายงานผลการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา
ต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.6 กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียน และยกย่องเชิดชูเกียรติ
การขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษามีกิจกรรมคือ 1) สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษา จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Show & Share) การขับเคลื่อนกระบวนการชุมชน
การเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา 2) ยกย่องเชิดชูเกียรติสถานศึกษาที่มีกระบวนการดำเนินการที่ดี
สามารถเป็นแบบอย่างได้ และเผยแพร่ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

3. ระดับสถานศึกษา

3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
ระดับสถานศึกษาโดยมีคณะกรรมการจำนวนตามความเหมาะสม เช่น ผู้อำนวยการสถานศึกษา
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าหมวด/ฝ่าย ครูฯลฯ

3.2 กำหนดแผนงานการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพระดับ
สถานศึกษา โดยดำเนินการจัดทำแผนงานการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้
ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา ประกอบด้วย 1) สร้างทีมงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา
ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา 2) การสร้างความรู้ ความเข้าใจและแนวทางการปฏิบัติให้กับ
บุคลากรในสถานศึกษา (พาดู พาคิด พาทำ) 3) สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น (ระดับบุคคลระดับ
องค์การระดับหน่วยงาน) 4) กำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผลและ 5) ส่งเสริม สนับสนุน และ
ประสานงานการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.3 การขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การปฏิบัติ
ในสถานศึกษามีการดำเนินการคือ 1) ขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การปฏิบัติ
ในสถานศึกษา พร้อมทั้งบันทึกลงใน Logbook ตามลำดับดังนี้ ค้นหาปัญหา หาสาเหตุ แนวทางแก้ไข
ออกแบบกิจกรรม นำสู่การปฏิบัติและสะท้อนผล 2) สรุปรายงานผลและจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยน
เรียนรู้

3.4 กำกับ ติดตามนิเทศและประเมินผลกิจกรรมดำเนินการคือ 1) จัดทำแผน
และเครื่องมือ กำกับ ติดตาม นิเทศและประเมินผลการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้
ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา 2) คณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สู่สถานศึกษา ระดับสถานศึกษา ดำเนินการกำกับติดตาม นิเทศ และประเมินผลการขับเคลื่อน
กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษาและ 3) เร่งรัด ติดตามและสนับสนุนข้าราชการ
ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่ประสบความสำเร็จในการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้
ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา

3.5 สรุปรายงานผลการดำเนินการการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพกิจกรรมดำเนินการ คือ 1) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารายงานผลการดำเนินการตามกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษาพร้อม Logbook เป็นรายบุคคลต่อผู้บริหารสถานศึกษา 2) คณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษาในสถานศึกษาและ 3) สถานศึกษารายงานผลการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง

3.6 กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียนและยกย่องเชิดชูเกียรติ การขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา กิจกรรมดำเนินการประกอบด้วย 1) สถานศึกษาจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้บทเรียน (Show & Share) การขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา 2) ยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีกระบวนการดำเนินการที่ดีสามารถเป็นแบบอย่างได้และเผยแพร่ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

โดยสรุประดับของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพประกอบด้วย 3 ระดับ ได้แก่ หมายถึง ระดับสถานศึกษา ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2.3 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาการศึกษาที่ส่งเสริมให้บุคคลได้พัฒนางานร่วมกันโดยพัฒนาศักยภาพของตนเอง โดยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมแบบกัลยาณมิตร บนพื้นฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน นักวิชาการการศึกษากล่าวถึงองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพดังนี้

วิจารณ์ พานิช กล่าวว่า⁴⁷ ชุมชนเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (Professional Learning Community: PLC) ประกอบด้วย 1) ผู้นำมีวิสัยทัศน์ 2) การกำหนดเป้าหมาย 3) ความเชื่อและค่านิยม 4) แนวปฏิบัติ 5) การสนับสนุน เช่น การสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้การละลายพฤติกรรมส่งเสริมความสุภาพ การฉลองความสำเร็จ 6) เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อทำให้ความเป็นชุมชนแน่นแฟ้นขึ้น เช่น Facebook 7) การสร้างทีมโดยทำให้ทุกคนเข้าร่วมเป็นสมาชิกและมีความเข้มแข็ง 8) การมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ทุกคนมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

⁴⁷ วิจารณ์ พานิช, การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21, (กรุงเทพมหานคร: ส.เจริญการพิมพ์, 2556), หน้า 51-56.

วรลักษณ์ ชูกำเนิด , เอกรินทร์ สังข์ทอง และชวลิต เกิดทิพย์ ได้นำเสนอองค์ประกอบของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่⁴⁸

องค์ประกอบที่ 1 ชุมชนกัลยาณมิตรตามวิถีไทย เป็นชุมชนแห่งการเอาใจใส่ และรับฟัง รวมถึงการทำงานร่วมกันด้วยบรรยากาศความเป็นมิตร ที่ยึดเหนี่ยวกันไว้ด้วยความรู้สึกแบบเกื้อกูลเอื้ออาทร เน้นความสัมพันธ์กันในแนวราบเช่นคนในครอบครัวเดียวกันมากกว่าแนวตั้งเชิงสายงาน ทำให้เกิดความรู้สึกไว้วางใจ สามารถเปิดใจเข้าหากันเป็นเบื้องต้นซึ่งชุมชนกัลยาณมิตรมีลักษณะสำคัญ 4 ด้านดังนี้ (1) การหล่อเลี้ยงธรรมชาติการอยู่ร่วมกันแบบเกื้อกูลของคนในองค์กร (2) เปลี่ยนจากอยู่แบบเป็นทางการสู่บรรยากาศการอยู่ร่วมกันแบบครอบครัว (3) เปลี่ยนจากวัฒนธรรมแบบปกป้องสู่วัฒนธรรมแห่งความไว้วางใจและการรับฟัง (4) การเปลี่ยนผ่านจากความขัดแย้งสู่วัฒนธรรมเคารพความแตกต่าง อย่างไรก็ตามในพื้นที่ศึกษาหลายแห่งมีการจัดองค์กรทันต่อการเปลี่ยนแปลงแห่งยุคบนพื้นฐานวิถีไทยที่ถือได้ว่าเป็นต้นทุนสำคัญของสังคมไทยที่มีวิถีในการตั้งวงพูดคุยการทักทาย การเชื่อมโยงกัน ด้วยรอยยิ้ม การอาสาแบ่งปันช่วยเหลือส่วนรวม กล่าวคือมีลักษณะการยึดเหนี่ยวรวมตัวกันได้ง่าย ผ่านความรู้สึกที่มีต่อกัน

องค์ประกอบที่ 2 ภาวะผู้นำเร้าศักยภาพ เป็นเหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อองค์ประกอบอื่น ๆ เป็นอย่างมาก พบว่าลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำเร้าศักยภาพนั้น มีลักษณะการนำที่เริ่มจากนำตนเอง เรียนรู้จนเกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นแบบอย่างที่มีพลังเพียงพอในการเหนี่ยวนำศักยภาพผู้อื่นให้เกิด ภาวะผู้นำร่วมด้วยโดยเน้นการทำหน้าที่เอื้ออำนวยปัจจัยต่าง ๆ อย่างเข้าใจบริบทเพื่อนำเร้าให้คนเกิดความเชื่อมั่น ศรัทธามีแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ เพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาศักยภาพตนเองโดยมีผู้นำเป็นทั้งแบบอย่างและแรงบันดาลใจ อย่างไรก็ตามลักษณะการนำของผู้นำเร้าศักยภาพเป็นการนำเร้าแต่ไม่แทรกแซงถือเป็นศิลปะการเร้าศักยภาพคนที่ไม่มีรูปแบบตายตัวขึ้นอยู่กับการรับรู้อย่างว่องไวของผู้นำที่มีวุฒิภาวะเพียงพอที่จะเข้าใจ และเข้าถึงสภาวะการเรียนรู้ของครูหนึ่ง ลักษณะ ภาวะผู้นำเร้าศักยภาพ 4 ด้าน ได้แก่ (1) ภาวะผู้นำทางปัญญาปฏิบัติ (2) ภาวะผู้นำสัมพันธ์ภาพด้วยการเปิดประตูใจ (3) ภาวะผู้นำแบบไม่นำหรือนำร่วมกัน (4) ภาวะผู้นำทางจิตวิญญาณลักษณะ ผู้นำเร้าศักยภาพเช่นนี้ในพื้นที่ศึกษามีทั้งผู้นำที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติมีแรงบันดาลใจสามารถนำตนเองให้มีศักยภาพในการนำหรือผู้นำที่เกิดจากการเร้าศักยภาพของผู้นำจนเกิดแรงบันดาลใจและมองเห็นหนทางการพัฒนาตนเอง

องค์ประกอบที่ 3 วิสัยทัศน์เชิงศรัทธาร่วม องค์ประกอบนี้เป็นผลสืบเนื่องจากระบบเปิดที่เอื้อให้คนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของงานที่ต้องรับผิดชอบอย่างตระหนักถึงคุณค่าในงานนั้น ๆ ทำให้

⁴⁸วรลักษณ์ ชูกำเนิด, เอกรินทร์ สังข์ทอง และ ชวลิต เกิดทิพย์, “รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย”, วารสารหาดใหญ่วิชาการ, ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม, 2557): 127-132.

เกิด แรงขับที่จะทำความเข้าใจกับทิศทางการทำงานร่วมกันอย่างมีเป้าหมาย ซึ่งพบว่าวิสัยทัศน์เชิงศรัทธาร่วม ประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 4 ด้าน คือ (1) ความเชื่อร่วม (2) คุณค่าร่วมโดยเฉพาะคุณค่าแท้ที่มีความหมายสัมพันธ์ชีวิตตนเองและวิชาชีพ (3) เป้าหมายร่วม เป้าหมายร่วมหลัก 4 ด้าน คือ พัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อศิษย์ การรู้จักตนเองและพัฒนาคุณภาพ และการเรียนรู้การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขสุดท้ายคือ (4) ภารกิจร่วม อย่างไรก็ตามวิสัยทัศน์เชิงศรัทธาร่วม ดูเหมือนจำเป็นต้องอยู่ในตัวผู้นำและครูที่ทำงานร่วมกัน เพื่อสะท้อนเป็นอุดมการณ์ ทางวิชาชีพ ที่ใช้เป็นจุดยึดเหนี่ยวร่วมกันจนถึงจุดที่ทีมครูสามารถละตัวตนและอุทิศตนเพื่อเป้าหมาย ทางวิชาชีพพร้อมกันคือการเรียนรู้ของเด็กเป็นสำคัญ

องค์ประกอบที่ 4 ระบบเปิดแบบฉีกกำลังมุ่งสู่ผู้เรียน ระบบเปิดเป็นระบบที่เป็นผลจากบรรยากาศการอยู่ร่วมกันแบบชุมชนกัลยาณมิตรฯจนเกิดความไว้วางใจจึงกล้าเปิดเผยความรู้สึกจึงทำให้เกิดบรรยากาศรับฟัง รวมถึงการเผยความสามารถทางวิชาชีพ อย่างไรก็ตามพบว่าระบบเปิดทั้งระบบโรงเรียน และระบบเปิดในพื้นที่เฉพาะที่มีความพร้อม เช่น ระบบแผนก ระบบหน่วยงาน ระบบห้องเรียน และแม้กระทั่งระบบที่เล็กที่สุดขององค์กรคือ ระบบในแต่ละคนซึ่งพบว่าระบบเปิดฯ มีลักษณะสำคัญ 3 ด้าน ดังนี้ (1) การกระจายอำนาจให้แต่ละหน่วยต้นตัวเป็นเจ้าของงานการเรียนรู้ (2) การเปิดออกจากกรอบพิธีกรรมสุ่วิถีพร้อมเรียนรู้ (3) การเปิดเพื่อระดมความร่วมมือจากทุกภาคส่วน อย่างไรก็ตามระบบเปิดฉีกกำลังมุ่งสู่ผู้เรียน ยังเป็นวิถีที่เป็นธรรมชาติที่เข้าใจธรรมชาติของความเป็นครูเพื่อศิษย์ที่ต้องการทำหน้าที่ทางวิชาชีพเพื่อรับผิดชอบการเรียนรู้ของศิษย์อย่างเต็มที่สอดคล้องกับในพื้นที่ศึกษาที่ครูทุกคนให้ความหมายของความสุขในการเป็นครูในทิศทางเดียวกันคือ “การเจริญเติบโตของผู้เรียน”

องค์ประกอบที่ 5 ระบบทีมเรียนรู้สู่ผู้ดูแลและจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นกระบวนการทำงานเป็นทีมที่มีวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันในการมุ่งการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญร่วมกันบนพื้นฐานของการมีคุณภาพและจิตวิญญาณความเป็นครูเป็นเครื่องมือตระหนักถึงอุดมการณ์ทางวิชาชีพอันเป็นพลังขับเคลื่อนเพื่อความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียนร่วมกัน ภายใต้การอยู่กับโจทย์การเรียนรู้ของนักเรียนที่เกิดขึ้นจริงในห้องเรียนมากกว่าการอบรมนอกหน่วยงานซึ่งสามารถสรุป กระบวนการสำคัญของระบบทีมเรียนรู้ฯ ที่มีลักษณะสำคัญ 2 ด้านได้แก่ (1) การเรียนรู้แบบเปิดจากภายในเชื่อมโยงภายนอกมีแนวทางสำคัญในพื้นที่ศึกษา ดังนี้ การเจริญสติภาวนาด้วยฐานความรู้สึก เช่น ศิลปะแขนงต่าง ๆ การชมธรรมชาติและการสวดมนต์ภาวนา เป็นต้น การเจริญสติภาวนาด้วยฐานกายและการเจริญสติภาวนาด้วยฐานปัญญา เช่น การใคร่ครวญผ่านกิจกรรมสุนทรียสนทนา จิตศึกษาและการฟังอย่างมีสติ เป็นต้น (2) การเรียนรู้แบบเปิดจากภายนอกเชื่อมโยงภายใน มีลักษณะสำคัญคือ เป็นการเรียนรู้ในหน่วยงานจริงแบบเป็นทีมร่วมกันซึ่งมีแนวทางสำคัญพื้นที่ศึกษา ดังนี้ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานการเรียนรู้บนฐานการวิจัย

และพัฒนา (R&D) การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย การศึกษาบทเรียน (Lesson Study) การเปิดชั้นเรียน (Open Class) การโค้ชทั้งการโค้ชงานและโค้ชชีวิต การชิมชั๊บบ่อยอย่างทางวิชาชีพบนหน้างานจริง การจัดการความรู้และการสะท้อนผล เป็นต้น ดังนั้นระบบทีมเรียนรู้สู่วุฒิภาวะและจิตวิญญาณความเป็นครูจึงมีลักษณะกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาที่ยึดหลักการเข้าใจธรรมชาติการเรียนรู้ของมนุษย์ที่เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ร่วมกันก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นมีความหมายกับชีวิตแต่ละคนหรือกล่าวได้ว่าเป็นการรวมตัวกันของผู้เรียนรู้ที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกันในงานที่ลงมือทำร่วมกัน

องค์ประกอบที่ 6 ระบบสนับสนุนพื้นที่เรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจบนฐานงานจริงเป็นองค์ประกอบที่สอดคล้องกับระบบเปิด กระตุ้นให้เกิดระบบทีมเรียนรู้ในพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนร่วมกันเองอย่างเต็มศักยภาพ โดยให้ความสำคัญกับเวลาในการร่วมแรงร่วมใจเรียนรู้จากหน้างานจริงแบบ “คลุกคลีเรียนรู้ร่วมกันในงาน” และลดการแทรกแซงการพัฒนาครูนอกหน้างานจริง เช่น การอบรมและการสัมมนา เป็นต้น ซึ่งระบบสนับสนุนพื้นที่เรียนรู้ มี 6 ลักษณะดังนี้ (1) พื้นที่กลางเป็นพื้นที่ตามธรรมชาติไร้กรอบความเป็นทางการสะดวกใช้พบปะได้ง่าย รู้สึกสะดวกสบายและเป็นกันเองในการรับฟังซึ่งกันและกัน (2) คุวิชาชีพ เป็นพื้นที่เรียนรู้ที่เป็นหน่วยเล็กที่สุด ได้แก่ เพื่อนคู่ซี้ เพื่อนคู่หูและคู่พี่เลี้ยง (3) ทีมเรียนรู้ ได้แก่ ทีมรายวิชา ทีมจัดการความรู้และทีมนิเทศ (4) วงเรียนรู้ มีภารกิจร่วมแบบหลวม ๆ เน้นการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน (5) พื้นที่เสมือน คือพื้นที่สื่อสารและเรียนรู้ระหว่างกันผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และ (6) พื้นที่เรียนรู้ระหว่างโรงเรียนทั้ง 6 พื้นที่เรียนรู้มีแนวคิดสำคัญคือ ธรรมชาติของทุกงานเมื่อมีการเปิดให้สมาชิกร่วมทำหน้าที่เป็นเจ้าของงานและการเรียนรู้ในงานนั้น ๆ อีกทั้งสร้างให้มีเป้าหมายการทำงานที่พัฒนาการเรียนรู้ร่วมกันที่ชัดเจน ก็จะเกิดลักษณะการปฏิสัมพันธ์เชิงวิชาการในงานที่ต่างมุ่งเป้าหมายทางวิชาชีพพร้อมกันอย่างพลิตพลินมีความสุขจากการทำงานได้ เช่น ชวนกันตั้งวงคุยเรื่องการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาของเด็ก เป็นต้น เป็นบรรยากาศที่ค่อย ๆ มาแทนที่การรวมตัวหาความสุขนอกเหนือการทำงาน โดยเฉพาะพื้นที่ปลอดภัยที่ทำให้รู้สึกทำท่าย เคารพและยอมรับกับสิ่งที่เกิดขึ้นว่าเป็นการเรียนรู้เพื่อเติบโตแม้จะเป็นความล้มเหลวก็ตามโดยลดการแทรกแซงที่ไม่จำเป็น

จุลลีย์ ศรีชะโคตร ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ⁴⁹ ได้แก่

1. วิสัยทัศน์ร่วม หมายถึง ภาพความสำเร็จกว้าง ๆ ในอนาคตที่ทุกคนในองค์กรประสงค์ให้เกิดขึ้นโดยอาศัยความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน ที่เชื่อมโยงสู่การเปลี่ยนแปลงหรือผลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งเริ่มจากกลุ่มผู้นำหรือกลุ่มผู้นำที่มี

⁴⁹จุลลีย์ ศรีชะโคตร, “บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น”, *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2557), หน้า 39-44.

วิสัยทัศน์ผู้ทำหน้าที่ในการเหนี่ยวนำให้ผู้ร่วมงานเห็นวิสัยทัศน์ร่วมกัน นำมาสู่ความชัดเจนในการตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ร่วม (Shared Purpose) จนเกิดเป็นพลังของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. ทีมและเครือข่ายการเรียนรู้ หมายถึง การรวมตัวของบุคคลากรภายใต้ค่านิยม ความเชื่อ รวมทั้งทัศนคติเดียวกัน เพื่อร่วมกันปฏิบัติงานหรือกิจกรรมใด ๆ และมีการประสานความร่วมมือร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะเครือข่ายให้บรรลุตามวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของทีม

3. การจัดการความรู้ หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการความรู้โดยอาศัยการมีส่วนร่วมและแนวปฏิบัติ มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างองค์ความรู้การประมวลความรู้ การเข้าถึงความรู้ ระบบจัดเก็บ และการนำองค์ความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ

4. การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง สภาพาสที่ส่งผลให้การเรียนรู้ของสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพประสบผลสำเร็จ เช่น สิ่งแวดล้อมเชิงบวก ชุมชนกัลยาณมิตร เทคโนโลยีสารสนเทศ สมรรถนะและศักยภาพพร้อมแหล่งเรียนรู้ โครงสร้างทางกายภาพ และทรัพยากร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน⁵⁰ นำเสนอองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในระดับสถานศึกษาหรือระดับผู้ประกอบวิชาชีพเป็น 6 องค์ประกอบตามบริบทสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ร่วม ทีมร่วมแรงร่วมใจ ภาวะผู้นำร่วม การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ชุมชนกัลยาณมิตรและโครงสร้างสนับสนุนชุมชนรายละเอียดต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ 1 วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) วิสัยทัศน์ร่วมเป็นการมองเห็นภาพเป้าหมาย ทิศทางเส้นทางและสิ่งที่จะเกิดขึ้นจริง เป็นเสมือนเข็มทิศในการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีทิศทางร่วมกัน โดยมีวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพร่วมกัน คือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นภาพความสำเร็จที่มุ่งหวังในการนำทางร่วมกัน อาจเป็นการมองเริ่มจากผู้นำหรือกลุ่มผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ทำหน้าที่เหนี่ยวนำให้ผู้ร่วมงานเห็นวิสัยทัศน์นั้นร่วมกัน หรือการมองเห็นจากแต่ละปัจเจกที่มีวิสัยทัศน์เห็นในสิ่งเดียวกัน วิสัยทัศน์ร่วมมีลักษณะสำคัญ 4 ประการ (4 Shared) มีรายละเอียดสำคัญ ดังนี้

1. การเห็นภาพและทิศทางร่วม (Shared Vision) จากภาพความเชื่อมโยงให้เห็นภาพความสำเร็จร่วมกันถึงทิศทางสำคัญของการทำงานแบบมอง “เห็นภาพเดียวกัน”

⁵⁰สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, “คู่มือประกอบการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560), หน้า 27-29. (อัดสำเนา).

2. เป้าหมายร่วม (Shared Goals) เป็นทั้งเป้าหมายปลายทาง ระหว่างทางและเป้าหมายชีวิตของสมาชิกแต่ละคนที่สัมพันธ์กันกับเป้าหมายร่วมของชุมชนการเรียนรู้ฯ ซึ่งเป็นความเชื่อมโยงให้เห็นถึงทิศทางและเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะเป้าหมายสำคัญคือพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน

3. คุณค่าร่วม (Shared Values) เป็นการเห็นทั้งภาพเป้าหมาย และที่สำคัญเมื่อเห็นภาพ ความเชื่อมโยงแล้ว ภาพดังกล่าวมีอิทธิพลกับการตระหนักถึงคุณค่าของตนเองและของงานจนเชื่อมโยงเป็นความหมายของงานที่เกิดจากการตระหนักรู้ของสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จนเกิดเป็นพันธะสัญญาร่วมกัน ร่วมกันหลอมรวมเป็น “คุณค่าร่วม” ซึ่งเป็นขุมพลังสำคัญที่จะเกิดพลังในการไหลรวมกันทำงานในเชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพพร้อมกัน

4. ภารกิจร่วม (Shared Mission) เป็นพันธกิจแนวทางการปฏิบัติร่วมกันเพื่อให้บรรลุตาม เป้าหมายร่วม รวมถึงการเรียนรู้อของครูในทุก ๆ ภารกิจสิ่งสำคัญคือ การปฏิรูปการเรียนรู้อที่มุ่งการเรียนรู้อของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญโดยการเริ่มจากการรับผิดชอบในการพัฒนาวิชาชีพเพื่อศิษย์ร่วมกันของครู

องค์ประกอบที่ 2 ทีมร่วมแรงร่วมใจ (Collaborative Teamwork) ทีมร่วมแรงร่วมใจเป็นการพัฒนามาจากกลุ่มที่ทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ ลักษณะการทำงานร่วมกันแบบมีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมายและพันธกิจร่วมกัน ร่วมกันด้วยใจจนเกิดเจตจำนงในการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุผลที่การเรียนรู้อของผู้เรียน การเรียนรู้อของทีมและการเรียนรู้อของครู บนพื้นฐานงานที่มีลักษณะต้องมีการคิดร่วมกัน วางแผนร่วมกัน ความเข้าใจร่วมกัน ข้อตกลงร่วมกัน การตัดสินใจร่วมกัน แนวปฏิบัติร่วมกันการประเมินผลร่วมกันและการรับผิดชอบร่วมกัน จากสถานการณ์ที่ปฏิบัติงานจริงถือเป็นโจทย์ร่วมให้เห็นและรู้เหตุปัจจัยกลไกในการทำงานซึ่งกันและกัน แบบละวางตัวตนให้มากที่สุด (There's no I in team) จนเห็นและรู้ความสามารถของแต่ละคนร่วมกัน เห็นและรับรู้ถึงความรู้สึกร่วมกันในการทำงานจนเกิดประสบการณ์หรือความสามารถในการทำงานและพลังในการร่วมเรียนรู้อ ร่วมพัฒนาบนพื้นฐานของพันธะร่วมกันที่เน้นความสมัครใจและการสื่อสารที่มีคุณภาพบนพื้นฐานการรับฟังและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน อย่างไรก็ตามที่ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเน้นการขับเคลื่อนด้วยการทำงานแบบทีมร่วมแรงร่วมใจที่ทำให้ลงมือทำและเรียนรู้อไปด้วยกันด้วยใจอย่างสร้างสรรค์ต่อเนื่องนั้น ซึ่งมีลักษณะพิเศษของการรวมตัวที่เหนียวแน่นจากภายใน นั่นคือการเป็นกัลยาณมิตรทำให้เกิดทีมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ร่วมกันด้วยความสัมพันธ์ที่ต่างช่วยเหลือเกื้อกูล ดูแลซึ่งกันจึงทำให้การทำงานเต็มไปด้วยบรรยากาศที่มีความสุข ไม่โดดเดี่ยว ซึ่งรูปแบบของทีมจะมีเป็นเช่นไรนั้นขึ้นอยู่กับเป้าประสงค์หรือพันธกิจในการดำเนินการของชุมชนการเรียนรู้ เช่นทีมร่วมสอน ทีมเรียนรู้อและกลุ่มเรียนรู้อ เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำร่วม (Shared Leadership) ภาวะผู้นำร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีนัยสำคัญของการผู้นำร่วม 2 ลักษณะสำคัญ คือ ภาวะผู้นำผู้สร้างให้เกิดการนำร่วมและภาวะผู้นำร่วมกันให้เป็น PLC ที่ขับเคลื่อนด้วยการนำร่วมกันรายละเอียดดังนี้

1. ภาวะผู้นำผู้สร้างให้เกิดการนำร่วมเป็นผู้นำที่สามารถทำให้สมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกิดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเองและวิชาชีพจนสมาชิกเกิดภาวะผู้นำในตนเองและเป็นผู้นำร่วมขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้โดยมีผลมาจากการเสริมพลังอำนาจจากผู้นำทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยเฉพาะการเป็นผู้นำที่เริ่มจากตนเองก่อนด้วยการลงมือทำงานอย่างตระหนักรู้ และใส่ใจให้ความสำคัญกับผู้ร่วมงานทุก ๆ คนจนเป็นแบบที่มีพลังเหนี่ยวนำให้ผู้ร่วมงานมีแรงบันดาลใจและมีความสุขกับการทำงานด้วยกันอย่างวิสัยทัศน์ร่วม รวมถึงการนำแบบไม่นำ โดยทำหน้าที่ผู้สนับสนุนและเปิดโอกาสให้สมาชิกเติบโตด้วยการสร้าง ความเป็นผู้นำร่วม ผู้นำที่จะสามารถสร้างให้เกิด การนำร่วมดังกล่าวควรมีคุณลักษณะสำคัญดังนี้ มีความสามารถในการลงมือทำงานร่วมกันการเข้าไปอยู่ในความรู้สึกของผู้อื่นได้ การตระหนักรู้ในตนเอง ความเมตตากรุณา การคอยดูแลช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน การโค้ช ผู้ร่วมงานได้ การสร้างมโนทัศน์ การมีวิสัยทัศน์การมีความมุ่งมั่นและทุ่มเทต่อการเติบโตของผู้อื่น เป็นต้น

2. ภาวะผู้นำร่วมกัน เป็นผู้นำร่วมกันของสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้วยการกระจายอำนาจเพิ่มพลังอำนาจซึ่งกันและกันให้สมาชิกมีภาวะผู้นำเพิ่มขึ้นจนเกิดเป็น “ผู้นำร่วมของครู” ในการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมุ่งพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยยึดหลักแนวทางบริหารจัดการร่วมการสนับสนุนการกระจายอำนาจ การสร้างแรงบันดาลใจของครูโดยครูเป็นผู้ลงมือกระทำหรือครูทำหน้าที่เป็น “ประธาน” เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ไม่ใช่ “กรรม” หรือ ผู้ถูกกระทำและผู้ถูกให้กระทำ ซึ่งผู้นำร่วมจะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อมีบรรยากาศส่งเสริมให้ครูสามารถแสดงออกด้วยความเต็มใจ อิสระปราศจากอำนาจครอบงำที่ขาดความเคารพในวิชาชีพ แต่ยึดถือปฏิบัติร่วมกันในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพนั้นคือ “อำนาจทางวิชาชีพ” เป็นอำนาจเชิงคุณธรรมที่มีข้อปฏิบัติที่มาจากเกณฑ์และมาตรฐานที่เห็นพ้องตรงกันหรือกำหนดร่วมกันเพื่อยึดถือเป็นแนวทางร่วมกันของผู้ประกอบวิชาชีพครูทั้งหลายในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพภาวะผู้นำร่วมกันมีหัวใจสำคัญคือนำการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงตนเองของแต่ละคนทั้งสมาชิกและผู้นำโดยตำแหน่งเมื่อใดที่บุคคลนั้นเกิดการเรียนรู้ทั้งด้านวิชาชีพและชีวิตจนเกิดพลังการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อความสุขในวิชาชีพของตนเองและผู้อื่น ภาวะผู้นำร่วมจะเกิดผลต่อความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ (Professional learning and development) การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีจุดเน้นสำคัญ 2 ด้าน คือ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพและการเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครูรายละเอียดดังนี้

1. การเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ หัวใจสำคัญการเรียนรู้บนพื้นฐานประสบการณ์ตรง ในงานที่ลงมือปฏิบัติจริงร่วมกันของสมาชิก จะมีสัดส่วนการเรียนรู้มากกว่าการอบรมจากหน่วยงาน ภายนอก แนวคิดกรวยประสบการณ์ (Cone of Experience) ยืนยันอย่างสอดคล้องว่าการเรียนรู้ผ่าน ประสบการณ์ตรงจะส่งผลต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการเรียนรู้ได้มากที่สุดด้วยบริบทชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม จึงทำให้การเรียนรู้จากโจทย์และสถานการณ์ที่ครู จะต้องจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญเป็นการร่วมเห็น ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบทำให้ บรรยากาศการพัฒนาวิชาชีพของครูรู้สึกไม่โดดเดี่ยว คอยสะท้อนการเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและ กันถือเป็นพื้นที่การเรียนรู้ร่วมกันที่ใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น สะท้อนการเรียนรู้ สนับสนุนสนทนา การเรียนรู้สืบเสาะแสวงหา การสร้างโมเดล ริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ การคิดเชิงระบบ การสร้าง องค์ความรู้การเรียนรู้บนความเข้าใจการทำงานของสมองและการจัดการความรู้ เป็นต้น

2. การเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองจากข้างใน หรืออุทิศภาวะความเป็นครูให้เป็นครูที่สมบูรณ์โดยมีนัยยะสำคัญคือการเรียนรู้ตนเอง การรู้จักตนเอง ของครู เพื่อที่จะเข้าใจมิติของผู้เรียนที่มากกว่าความรู้แต่เป็นมิติของความเป็นมนุษย์ ความฉลาดทาง อารมณ์ เมื่อครูมีความเข้าใจธรรมชาติตนเองแล้ว จึงสามารถมองเห็นธรรมชาติของศิษย์ตนเองอย่าง ถ่องแท้ จนสามารถสอนหรือจัดการเรียนรู้โดยยึดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญได้ รวมถึงการเรียนรู้ ร่วมกันของสมาชิกในชุมชนที่ต้องอาศัยการตระหนักรู้ สติ การฟัง การใคร่ครวญเป็นต้น จิตที่สามารถ เรียนรู้และเป็นครูได้อย่างแท้จริงนั้นจะเป็นจิตที่เต็มไปด้วยความรัก ความเมตตา ความกรุณาและ ความอ่อนน้อม เห็นศิษย์เป็นครู เห็นตนเองเป็นผู้เรียนรู้มีพลังเรียนรู้ในทุกสถานการณ์ที่เกิดขึ้นโดยใช้ วิธีการที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้อย่างใคร่ครวญและการฝึกสติ เป็นต้น การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพนั้นมีหัวใจสำคัญคือ การเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุขของทีมเรียนรู้ เป็นบรรยากาศที่เปิดพื้นที่การเรียนรู้แบบนำตนเอง ของครูเพื่อการเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเป็นสำคัญ

องค์ประกอบที่ 5 ชุมชนกัลยาณมิตร (Caring community) กลุ่มคนที่อยู่ร่วมโดยมีวิถี และวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันในชุมชนมีคุณลักษณะคือ มุ่งเน้นความเป็นชุมชนแห่งความสุข สุขทั้ง การทำงานและการอยู่ร่วมกันที่มีลักษณะวัฒนธรรมแบบ “วัฒนธรรมแบบเปิดเผย” ที่ทุกคนมี เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของตนเป็นวิถีแห่งอิสรภาพและเป็นพื้นที่ให้ความรู้สึกปลอดภัยหรือ ปลอดภัยใช้อำนาจกดดันบนพื้นฐานความไว้วางใจ เคารพซึ่งกันและกันและมีจริยธรรมแห่งความเอื้ออาทร เป็นพลังเชิงคุณธรรม คุณงามความดีที่สมาชิกร่วมกันทำงานแบบอุทิศตนเพื่อวิชาชีพโดยมีเจตคติเชิงบวก ต่อการศึกษาและผู้เรียนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นกลุ่มที่มีวิสัยทัศน์ต่อกัน เป็นกลุ่มที่ เหนียวแน่นจากภายในใช้ความเป็นกัลยาณมิตรเชิงวิชาการต่อกันทำให้ลดความโดดเดี่ยวระหว่าง ปฏิบัติงานสอนของครู เชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กันทั้งในเชิงวิชาชีพและชีวิต มีความศรัทธาร่วม อยู่ร่วมกัน

แบบ “สังฆะ” ถือศีลหรือหลักปฏิบัติร่วมกันโดยยึดหลักพรหมวิหาร 4 เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา เป็นชุมชนที่ยึดหลักวินัยเชิงบวก เชื่อมโยงการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปกับวิถีชีวิตตนเอง และวิถีชีวิตชุมชนอันเป็นพื้นฐานสำคัญของสังคมฐานการพึ่งพาตนเองมีบรรยากาศของ “วัฒนธรรมแบบเปิดเผย” ทุกคนมีเสรีภาพที่จะแสดงความคิดเห็นของตนเป็นวิถีแห่งอิสรภาพ ยึดความสามารถ และสร้างพื้นที่ปลอดการใช้อำนาจกดดัน สามารถขยายกรอบให้กว้างขวางออกไปจนถึงเครือข่ายที่สัมพันธ์กับชุมชนต่อไป

องค์ประกอบที่ 6 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน (Supportive Structure) โครงสร้างที่สนับสนุนการก่อเกิดและคงอยู่ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีลักษณะดังนี้ ลดความเป็นองค์การที่ยึดวัฒนธรรมแบบราชการหันมาใช้วัฒนธรรมแบบกัลยาณมิตรทางวิชาการแทนและเป็นวัฒนธรรมที่ส่งเสริมวิสัยทัศน์ การดำเนินการที่ต่อเนื่อง และมุ่งความยั่งยืน จัดปัจจัยเงื่อนไขสนับสนุนตามบริบทชุมชนมีโครงสร้างองค์การแบบไม่รวมศูนย์หรือโครงสร้างการปกครองตนเองของชุมชนเพื่อลดความขัดแย้งระหว่างครู ผู้ปฏิบัติงานสอนกับฝ่ายบริหารให้น้อยลงมีการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่เน้นรูปแบบทีมงานเป็นหลักการจัดสรรปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการดำเนินการของ PLC เช่น เวลา วาระ สถานที่ ขนาดชั้นเรียน ขวัญกำลังใจ ข้อมูลสารสนเทศและอื่น ๆ ที่ตามความจำเป็นและบริบทของแต่ละชุมชนโดยเฉพาะการเอาใจใส่สิ่งแวดล้อม ให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขมีรูปแบบการสื่อสารด้วยใจเปิดกว้างให้พื้นที่อิสระในการสร้างสรรค์ของชุมชนเน้นความคล่องตัวในการดำเนินการจัดการกับเงื่อนไขความแตกแยกและมีระบบสารสนเทศของชุมชนเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ

เอกลักษณ์สำคัญของความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพแสดงให้เห็นว่าความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะทำให้ความเป็น “องค์กร” หรือ “โรงเรียน” มีความหมายที่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้วยกลยุทธ์การสร้างร่วมมือที่ยึดเหนี่ยวกันด้วยวิสัยทัศน์ร่วมมุ่งการเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพและชุมชนกัลยาณมิตร แสดงถึงการรวมพลังของครูและนักการศึกษาที่เป็นผู้นำร่วมกันทำงานร่วมกันแบบที่มาร่วมแรงร่วมใจมุ่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาวิชาชีพ ภายใต้โครงสร้างอำนาจทางวิชาชีพและอำนาจเชิงคุณธรรมที่มาจากความร่วมมือร่วมใจ ร่วมนำ ร่วมพัฒนาของครู ผู้บริหาร นักการศึกษาภายในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งถึงผู้เกี่ยวข้องต่อไป

วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล กล่าวว่า⁵¹ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ที่ทำให้การดำเนินกิจกรรม PLC ประสบความสำเร็จ ได้แก่ 1) การเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) ระหว่างสมาชิกในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ แบ่งปันความคิด ความรู้ และประสบการณ์เติมเต็มซึ่งกันและกันเพื่อนำไปสู่การต่อยอดและการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ 2) การทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ (Work Collaborative) บนพื้นฐานความคิดว่าสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมกันรับผิดชอบในผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ไม่แยกส่วนความรับผิดชอบจนไม่สามารถบูรณาการการทำงานเข้าด้วยกัน 3) สำนึกความรับผิดชอบ (Accountable) คือ ความรับผิดชอบ ต่อการเรียนรู้ในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่จะต้องพัฒนาตนเองตามแผนการดำเนินการของ PLC ที่ได้ตกลงร่วมกันความรับผิดชอบต่อการกิจการถอดบทเรียน และนำบทเรียนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ดูว์โฟร์ และเอเคอร์ (DuFour and Eaker) กล่าวว่า⁵² ลักษณะของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูของครูโรงเรียนเมืองค์ประกอบ 5 ประการ ได้แก่ 1) การมีค่านิยมร่วมกัน 2) การมีเป้าหมายสู่การเรียนรู้ของนักเรียน 3) มีการร่วมมือร่วมพลัง 4) มีการชี้แนะการปฏิบัติ 5) มีการสะท้อนผลการปฏิบัติโดยองค์ประกอบเหล่านี้ไม่มีลักษณะที่เป็นลำดับชั้น (Hierarchy) แต่เป็นลักษณะที่แบ่งแยกให้เห็นความแตกต่างของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ออกจากลักษณะทางวัฒนธรรมของโรงเรียนแบบอื่น ๆ

ฮอร์ดและคณะ (Hord and Others) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ไว้ 5 ประการ ได้แก่⁵³

1. การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน หมายถึง สภาพการณ์ที่ผู้บริหารและครูร่วมกันสนับสนุนการปฏิบัติงานในโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ ทั้งด้านนโยบายการปฏิบัติการตัดสินใจร่วมกันหรือการปรับปรุงโรงเรียน สนับสนุนให้ความก้าวหน้าในวิชาชีพ สนับสนุนครูในการพัฒนาวิชาชีพและเพิ่มพูนความรู้ การมีส่วนร่วมในการทำงานเพื่อสร้างมุมมองความเป็นทีมที่มีเป้าหมายร่วมกัน คือการทำให้โรงเรียนดีขึ้น

⁵¹วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล, การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC), (กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้, 2562), หน้า 13.

⁵²DuFour, R. and Eaker, R., *Professional Learning Communities at Work: Best Practices for Enhancing Student Achievement*, (Alexandria, Virginia: Association for Supervision and Curriculum Development, 1998), p.25.

⁵³Shirley M. Hord, James L. Roussin and William A. Sommers., *Guiding Professional Learning Communities : Inspiration, Challenge, Surprise, and Meaning*, (Thousand Oaks, Canada: Corwin Press, 2010), p.225.

2. การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน หมายถึง การร่วมตระหนักถึงสิ่งสำคัญของบุคคลและองค์กร สมาชิกทุกคนไม่เพียงแต่ได้รับการกระตุ้นให้มีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ แต่จะมีส่วนในการนำวิสัยทัศน์เหล่านั้นไปใช้เป็นหลักการตัดสินใจเกี่ยวกับการสอนและการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียน โดยลักษณะสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือการสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกันเกี่ยวกับด้านการสอนของครู และการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนและโรงเรียนมีคุณภาพ

3. การเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ หมายถึง ผู้บริหารและครูผู้สอนมีวิธีการสอนที่หลากหลาย มีหลักสูตรที่ทันสมัย มีการแก้ปัญหาด้านต่าง ๆ ให้กับนักเรียน ทราบความต้องการของนักเรียน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนและนักเรียน

4. การมีเงื่อนไขที่สนับสนุน หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยเงื่อนไขสนับสนุนสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) เงื่อนไขเชิงกายภาพ (Physical Condition) ได้แก่ เวลาที่ครูจะได้พบปะพูดคุยกัน ขนาดของโรงเรียนที่ไม่ใหญ่จนเกินไป ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน ภาระงานสอน โครงสร้างการสื่อสาร ความเป็นอิสระในการบริหารโรงเรียน การมอบพลังอำนาจแก่ครู ความมีสิทธิมีเสียงในการเลือกครูหรือผู้บริหารที่จะเข้ามาทำงานในโรงเรียนความมั่นคงทางวิชาชีพ 2) สมรรถนะของบุคคล (People Capacities) ลักษณะสำคัญของสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ คือ การยอมรับกับข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ การมีใจมุ่งมั่นในพัฒนาการทำงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอ การเคารพและเชื่อมั่นผู้ร่วมงานท่านอื่นความสามารถด้านความรู้และทักษะที่จะเป็นพื้นฐานของการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ สิ่งเหล่านี้จะส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาทางวิชาชีพของครู

5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล หมายถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เกิดการปฏิบัติงานโดยไม่ใช่การประเมินผลการทำงานเป็นกระบวนการพื้นฐานของการพัฒนาบุคลากรและชุมชน อีกทั้งยังเป็นการยืนยันถึงความเคารพ เชื่อใจซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิก ผู้บริหารและครูผู้สอนลดช่องว่างระหว่างกัน ครูต้องสร้างความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจให้แก่นักเรียน มีความมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และสร้างโรงเรียนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้

จากการศึกษาองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของนักวิชาการศึกษา ผู้วิจัยวิเคราะห์องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้ดังนี้

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

องค์ประกอบ ของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ	วิจารณ์ พานิช (2556)	วรลักษณ์ ชูกำเนิด และคณะ (2557)	จุลลีย์ ศรีชะโคตร (2557)	สพฐ. (2560)	วิจัย วงษ์ใหญ่ และ มาตุต พัฒผล (2562)	DuFour, R. and Eaker (1998)	Hord and Others (2010)	ผู้วิจัย
การจัดการความรู้			✓					โครงสร้าง สนับสนุนสู่ชุมชน กัลยาณมิตร
ชุมชนกัลยาณมิตร ตามวิถีไทย		✓						
โครงสร้างสนับสนุนชุมชน				✓				
การมีเงื่อนไขที่สนับสนุน	✓						✓	
ระบบสนับสนุนพื้นที่ เรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ บนฐานงานจริง		✓						
การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยี สารสนเทศ			✓					

ผู้วิจัยวิเคราะห์องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของหน่วยงานต้นสังกัด และนักวิชาการศึกษา ที่มีโครงสร้างความหมาย ลักษณะใกล้เคียงกันโดยสรุปองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้ดังนี้

1. วิสัยทัศน์ร่วม หมายถึง วิธีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพ สมาชิกต้องมองเห็นภาพเป้าหมายปลายทางของการรวมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในทิศทางเดียวกันด้วยความเชื่อมั่นศรัทธาว่าวิธีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสำคัญ มีคุณค่ามีคุณประโยชน์ ภายใต้ข้อตกลงที่เกิดจากสมาชิก ยึดถือเป็นภารกิจที่ปฏิบัติร่วมกันด้วยความมุ่งมั่น ร่วมแรงร่วมใจปฏิบัติให้ถึงจุดหมายปลายทางจนเป็นวัฒนธรรมของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีคุณค่า

2. ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ หมายถึง เป็นลักษณะของกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีสมาชิกทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์แบบเครือข่ายการเรียนรู้ มีสมาชิกที่มีค่านิยมวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ เจตจำนงที่จะพัฒนางานของวิชาชีพ ทำงานเพื่อให้บรรลุผลเป้าหมายปลายทางของการรวมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ บนพื้นฐานของงานที่มีการคิด

การวางแผนร่วมกัน มีความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน สมาชิกในกลุ่มมีการตกลงและการตัดสินใจที่เป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน ร่วมประเมินผลและรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานที่ปฏิบัติจริง เปิดใจ รับรู้ และเห็นความสามารถของสมาชิกแต่ละคน รับฟังและมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน จนเกิดพลังในการแสดงออกถึงศักยภาพความมีจิตวิญญาณครูอย่างเต็มศักยภาพ

3. ภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชน หมายถึงสภาวะการณ์ที่สมาชิกมีโอกาสได้แสดงความสามารถ แสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน มีบรรยากาศการรับฟังซึ่งกันและกันแบบให้ความใส่ใจคุณค่าในสิ่งที่สมาชิกสื่อสาร ผลักดันให้เกิดความมั่นใจ และเห็นคุณค่าในตนเอง จนเกิดภาวะผู้นำในตนเองและเหนี่ยวนำให้เกิดภาวะผู้นำของกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เข้มแข็ง

4. การเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ หมายถึงระบบการเปิดพื้นที่และโอกาสที่จะรวบรวมองค์ความรู้ วิธีการ กระบวนการ แนวทางการทำงานโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกที่เกิดจากประสบการณ์การปฏิบัติจริง ร่วมลงความเห็นและสรุปแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้พัฒนางานในวิชาชีพและมุ่งสู่การพัฒนาผู้เรียน

5. โครงสร้างสนับสนุนสู่ชุมชนกัลยาณมิตร หมายถึง บรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเรียนรู้ การนำเสนอความคิด แนวทางพัฒนางานของวิชาชีพ สภาพการเปิดโอกาสให้สมาชิกมีภาวะผู้นำร่วมกัน บนพื้นที่ที่ให้ความรู้สึกปลอดภัย ปลอดภัยใช้อำนาจกดดัน เกิดความไว้วางใจ เคารพซึ่งกันและกันมีจริยธรรมแห่งความเอื้ออาทรของทีมเครือข่ายการเรียนรู้ สร้างให้เกิดความรู้สึกมีขวัญกำลังใจ ไม่โดดเดี่ยวและมีความสุข

2.2.4 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

คู่มือการอบรมพัฒนาครูที่จัดทำขึ้นของสำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กล่าวถึง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีวิธีการทำงาน (กระบวนการ) ดังนี้⁵⁴

1. ต้องมีการรวมกลุ่ม และกลุ่มนั้นต้องมีลักษณะคล้าย ๆ กัน เช่น

1.1 จัดกลุ่มครูที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน

- กลุ่มครูที่สอนวิชา/กลุ่มสาระเดียวกันในระดับชั้นเดียวกัน
- กลุ่มครูที่สอนวิชา/กลุ่มสาระเดียวกันในช่วงชั้นเดียวกัน
- กลุ่มครูตามลักษณะงาน

1.2 จำนวนสมาชิก 6-8 คน (ผู้บริหาร/ศึกษานิเทศก์ หมุนเวียนเข้าร่วม ทุกกลุ่ม)

1.3 ระยะเวลา 2-3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอดหนึ่งปีการศึกษา กำหนดเป็นชั่วโมง

ชัดเจนจะดีมาก

⁵⁴ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, คู่มือประกอบการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” สู่วิชาการ, (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, หน้า 8-10. (อัครา).

1.4 จัดชั่วโมงอยู่ในภาระการสอนของครู/ภาระงาน เพื่อไม่ให้ครูถือว่าเป็นภาระเพิ่มขึ้น

1.5. การจัดกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยใช้ ICT ในการเข้ากลุ่มระหว่างการดำเนินการ

2. กำหนดบทบาทของบุคคลในกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2.1 ผู้อำนวยการความสะอาด

- รักษาระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิก
- ควบคุมประเด็นการพูดคุย
- ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น

2.2 สมาชิก

- เปิดใจรับฟัง และเสนอความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์
- รับแนวทางไปปฏิบัติและนำผลมาเสนอ พร้อมต่อยอด

2.3 ผู้บันทึก สรุปประเด็นการสนทนาและแนวทางแก้ปัญหา พร้อมบันทึก Logbook

3. กลุ่มร่วมกันคิด "ปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน" หาปัญหาสำคัญที่สุด สิ่งที่ต้องระวัง คือ การไม่ช่วยกันค้นหาปัญหาที่แท้จริง ผลักปัญหาออกจากตัว

4. หาสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาจากนั้นกลุ่มอภิปรายหาสาเหตุที่แท้จริง เน้นไปที่การสอนของครูเป็นอันดับแรก ที่ถือว่าเป็นสาเหตุที่แท้จริง เช่น นักเรียนอ่านไม่ออก เป็นปัญหาสำคัญร่วมกัน ไม่ใช่สาเหตุว่า พ่อแม่แยกทาง

5. หาแนวทางแก้ไข "ปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน" ที่สำคัญนั้น จะแก้ไขอย่างไร ดูสาเหตุของปัญหา แนวทางแก้ปัญหาอาจใช้ประสบการณ์ของครูที่ทำให้เกิดความสำเร็จ ผู้ทรงคุณวุฒิ งานวิจัย หรือแหล่งอื่น ๆ ที่มีการเสนอแนวทางไว้แล้ว จากนั้น สรุปแนวทางการแก้ปัญหาสำคัญ 1 เรื่อง หรือ 2 เรื่อง ตามสภาพของโรงเรียน

6. นำแนวทางที่สรุปเพื่อนำไปแก้ไขปัญหา มาช่วยกันสร้างงาน สร้างแผนงาน เลือกรจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning : PBL) โดยมีสิ่งที่ต้องทำต่อ คือ ทำอย่างไร ทำเมื่อไร ใช้อย่างไร และตรวจสอบการทำงานอย่างไร จะเสนอผลระหว่างทำงานและสรุปผลเมื่อไร

7. นำแผนที่ร่วมกันคิดไปใช้ตามกำหนดการทำงาน ต้องนำไปใช้อย่างจริงจัง และกล้าเสนอผลจะสำเร็จหรือไม่ก็ตาม และพร้อมจะนำไปปรับปรุง ต้องนำผลมาเสนอตามช่วงเวลา ผลงานที่อาจนำเสนอกันในช่องทาง Line หรือ Facebook หรือรูปแบบอื่น ๆ

8. นำผลมาสรุปสุดท้ายว่าผลเป็นประการใด ร่วมกันสะท้อนผล และปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ถ้าผลการทดลองเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ก็เผยแพร่หรือปรับปรุงให้ยิ่งขึ้น ผลไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ก็ปรับปรุงทดลองใหม่

สิ่งสำเร็จ คือ นวัตกรรม ที่สำคัญ คือ การทำงานตั้งแต่ขั้นแรกถึงขั้นสุดท้ายต้องมีการบันทึก (Logbook) ออกแบบเอง ง่าย สั้นหนึ่งหน้าก็พอ อาจนำเสนอทาง Line หรือ Facebook หรือรูปแบบอื่น ๆ

ชูชาติ พวงสมจิตร กล่าวถึง⁵⁵ การนำ PLC มาใช้ในสถานศึกษามีกระบวนการในการดำเนินการที่เรียกว่า PAOR ได้แก่ ขั้นวางแผน (Planning) ขั้นลงมือปฏิบัติ (Action) ขั้นสังเกตผลการปฏิบัติ (Observation) และขั้นสะท้อนผล (Reflection) มาเป็นกรอบในการดำเนินงานดังนี้

1. ขั้นวางแผน (Planning) มีขั้นตอนสำคัญ 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมเป็นขั้นตอนที่ผู้บริหาร ครูในโรงเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อให้เห็นปัญหาความต้องการ ความพร้อมในการดำเนินการซึ่งนำไปสู่การสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกัน ขั้นตอนนี้จะช่วยให้สมาชิกของชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายก่อให้เกิดการยอมรับเข้าใจในสภาวะการณ์และเกิดสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน 2) การวางแผนพัฒนาเป็นขั้นตอนที่สมาชิกทุกคนร่วมกันถกแถลงให้เหตุผลว่ากลุ่มควรมุ่งเป้าหมาย PLC ไปที่เรื่องใดปัญหาใดหรือนวัตกรรมใดโดยขั้นตอนนี้กลุ่มต้องประคับประคองให้การนำ PLC เป็นกิจกรรมพัฒนาครูที่มุ่งสู่เป้าหมายสุดท้าย คือการพัฒนาผู้เรียนเป็นหลัก และเมื่อได้ประเด็นในการนำ PLC สำหรับรอบนี้แล้ว กลุ่มจึงช่วยกันวางแผนงานโดยละเอียดว่ากลุ่มจะดำเนินการอย่างไร จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างไร จะสร้างเครือข่ายอย่างไร ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ควรเป็นช่วงใด นวัตกรรมที่ใช้ควรเป็นอะไร และทรัพยากรที่ต้องการคืออะไรบ้าง

2. ขั้นลงมือปฏิบัติ (Action) เป็นขั้นตอนที่กลุ่มทำกิจกรรมตามแผนที่วางไว้ที่สำคัญ คือ การมาพบกันตามเวลาที่กำหนด นำประสบการณ์ของแต่ละคนมาแลกเปลี่ยนกันทำให้สมาชิกแต่ละคนได้เล่าความประทับใจ ปัญหา ความภาคภูมิใจ แนวปฏิบัติที่ดี แนวปฏิบัติที่ไม่ประสบความสำเร็จ ฯลฯ ให้สมาชิกได้รับทราบ ทำให้แต่ละคนไม่โดดเดี่ยวและสามารถเลือกแนวที่ดีของเพื่อนไปประยุกต์ใช้ในงานของตนเองได้

3. ขั้นสังเกตผลการปฏิบัติงาน (Observation) เมื่อการดำเนินงานผ่านไปประยะหนึ่งสมาชิกแต่ละคนนำผลการปฏิบัติมาเสนอในวงสนทนาโดยเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ว่า สิ่งใดบ้างที่ทำได้ดี สิ่งใดบ้างที่มีปัญหา ซึ่งขั้นนี้นิยมใช้การทบทวนระหว่างปฏิบัติงานที่เรียกว่า AAR (After Action Review) เป็นเครื่องมือในการสังเกตผลการปฏิบัติงาน

⁵⁵ชูชาติ พวงสมจิตร, ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและแนวทางการนำมาใช้ในสถานศึกษา, วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ., ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน, 2560): 39.

4. ขั้นสะท้อนผล (Reflection) เป็นขั้นของการสะท้อนผลการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูผ่านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ตัวครูที่เป็นสมาชิกของชุมชน นักเรียน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา เป็นต้น ซึ่งผลที่ได้คือข้อมูลย้อนกลับที่สมาชิกลำมาใช้ปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นได้ต่อไป

กรณีผล วิวรรณมงคล ได้สังเคราะห์ลักษณะของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อสร้างรูปแบบกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้⁵⁶

ขั้นที่ 1 ร่วมสร้างกลุ่มและวิเคราะห์ปัญหาจากผลการเรียนรู้

เป็นการเริ่มการทำงานของกลุ่มของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยเป็นการประชุมกลุ่มใหญ่จากหัวหน้างาน ผู้อำนวยการเพื่อชี้แจงเป้าหมายของสถานศึกษาในการดำเนินการรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพซึ่งการรวมกลุ่มจะต้องจัดตั้งกลุ่มในการดำเนินงานโดยแจ้งหัวหน้างานหรือผู้อำนวยการสถานศึกษา และในการรวมกลุ่มจะต้องร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผ่านมาของงานหรือกลุ่มที่รับผิดชอบถึงปัญหาของผลลัพธ์ หรือปัญหาผลลัพธ์การเรียนรู้ไม่บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 วางแผนกำหนดเป้าหมายร่วมกัน

เป็นขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งโดยหัวหน้างานดำเนินการวางแผนงานระดับองค์กรในการพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายหรือจุดหมายปลายทาง โดยจัดวางเป็นระบบเครือข่ายในการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยการวางแผนนั้นเป็นการกำหนดระยะเวลาในการพัฒนางานทั้งระยะสั้นและระยะยาวตามความเหมาะสมของแต่ละผลลัพธ์ของผลการเรียนรู้นั้น ๆ ซึ่งแผนที่วางจะต้องได้เป็นมติของกลุ่มที่เห็นร่วมกันและเข้าใจแผนที่จะก้าวเดินไปถึงเป้าหมายด้วยกัน

ขั้นที่ 3 สร้างองค์การการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

เป็นการดำเนินงานของกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีเป้าหมายของผลลัพธ์เดียวกันในการพัฒนาอาจเป็นกลุ่มงานเดียวกัน กลุ่มวิชาเดียวกันหรือต่างกลุ่มวิชาก็ได้ เมื่อได้รับทราบผลลัพธ์และเป้าหมายในระดับองค์กร การดำเนินเป้าหมายเดียวกัน และดำเนินการวางแผนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มหรือต่างกลุ่ม การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผลลัพธ์หรือกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนานวัตกรรมพัฒนาผลลัพธ์ ตลอดจนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างปฏิบัติงานและร่วมสะท้อนผลการดำเนินงานในระหว่างการทำงานระหว่างสมาชิกจนครบทุกคนหรือเห็นสภาพจริงในการปฏิบัติและร่วมเสริมศักยภาพแบบกัลยาณมิตร เพื่อก้าวไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ หรือผลลัพธ์ในการปฏิบัติตามแผนงาน

⁵⁶กรณีผล วิวรรณมงคล, รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (2560), หน้า 35-38. (อัครา).

ขั้นที่ 4 ร่วมสะท้อนจากผลลัพธ์

เป็นการร่วมสะท้อนผลการปฏิบัติของกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเมื่อสิ้นสุดผลการดำเนินการ โดยการสะท้อนจะต้องรายงานผลการพัฒนาของกลุ่มโดยชี้ถึงเป้าหมายของกลุ่มที่สอดคล้องกับเป้าหมายองค์กร กระบวนการดำเนินการของกลุ่มสมาชิก ผลลัพธ์การดำเนินงานของกลุ่ม สิ่งที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มสมาชิก และสิ่งที่จะดำเนินการในครั้งต่อไปหรืออาจเป็นผลลัพธ์เดิมแต่การปฏิบัติแนวใหม่เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่สูงขึ้นในครั้งต่อไป

นัตยา หล้าทูนธีรกุล กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การรวมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการขอจัดตั้งกลุ่ม ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์สิ่งที่ต้องการพัฒนาขั้นตอนที่ 3 การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 4 การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนจริง ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผลสะท้อนการจัดการเรียนรู้และขั้นตอนที่ 6 สรุปผลการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม/เผยแพร่ ดังนี้⁵⁷

ขั้นตอนที่ 1 การรวมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการขอจัดตั้งกลุ่ม

แนวทางการรวมตัวกันของครูที่มีความสนใจ ค่านิยม และมีความเชื่อในทิศทางเดียวกัน พร้อมจะรวมพลังแก้ปัญหาคุณภาพผู้เรียน เป้าหมายเดียวกัน โดยมีการรวมสมาชิกใน PLC แต่ละกลุ่มประมาณ 4-8 คนแนวทางการรวมตัวกันของครู ใน 4 แบบ มีดังนี้

แบบที่หนึ่ง เป็นการรวมตัวของครู จากกลุ่มสาระการสอนเดียวกันหรือใกล้เคียงกันและทำงานอยู่ในสถานศึกษาเดียวกัน

แบบที่สอง เป็นการรวมตัวของกลุ่มครูมาจากกลุ่มสาระการสอนแตกต่างกันหลากหลาย แต่สอนระดับเดียวกัน ทำงานอยู่ในสถานศึกษาเดียวกัน

แบบที่สาม เป็นการรวมตัวของกลุ่มครูจากสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ตั้งแต่ 2 แห่ง ทำให้การติดต่อสื่อสาร อาจต้องใช้การสื่อสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์มาเป็นสื่อกลาง

แบบที่สี่ เป็นการรวมตัวของกลุ่มครู ซึ่งมาจากกลุ่มสาระการสอนแตกต่างกันหลากหลาย แต่สอนระดับเดียวกัน และอาจมาจากหลากหลายสถานศึกษา การติดต่อสื่อสารอาจต้องใช้การสื่อสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์มาเป็นสื่อกลาง

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์สิ่งที่ต้องการพัฒนา

เป็นปัญหาที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา อันจะเป็นเส้นทางสู่ความสำเร็จเมื่อผู้เรียนได้รับการพัฒนา ยกตัวอย่างปัญหาได้แก่ ผู้เรียนขาดความรับผิดชอบ

⁵⁷นัตยา หล้าทูนธีรกุล, แนวคิดและแนวปฏิบัติ PLC กับการพัฒนาครูเพื่อศิษย์ยุค Thailand 4.0, 2561, หน้า 9-26. (อัดสำเนา).

ขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการคิดเชิงระบบ ทักษะการใช้ข้อมูลสารสนเทศ ทักษะการปฏิบัติ
ความคิดสร้างสรรค์และการสร้างนวัตกรรม “ยึดปัญหาของผู้เรียนเป็นสำคัญ”

ขั้นตอนที่ 3 การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้นี้สมาชิกในกลุ่มชุมชนการเรียนรู้
ทางวิชาชีพรวมพลังออกแบบกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ให้ได้นวัตกรรมที่จะนำไปจัดการเรียนรู้
สู่เป้าหมายคุณภาพผู้เรียนที่ต้องการ กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ที่เป็นนวัตกรรมมี 3 ลักษณะได้แก่
เทคนิคการสอน วิธีการสอน และรูปแบบการสอน

ขั้นตอนที่ 4 การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนจริง

การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนจริงเน้นการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับ
แนว Active learning ได้แก่สิ่งใดก็ตาม อะไรก็ตาม ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในการทำ ในการฝึกอะไร
บางอย่างและคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขาลงมือทำลงไปภายใต้สมมติฐาน 2 ประการ คือ การเรียนรู้เป็นความ
พยายามโดยธรรมชาติของมนุษย์ และบุคคลแต่ละบุคคลมีความพยายามในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล สะท้อนการจัดการเรียนรู้

การประเมินผล สะท้อนการจัดการเรียนรู้เป็นการสืบเสาะ สรุปผลการปฏิบัติงานเพื่อ
การพัฒนา (Debrief) ซึ่งสมาชิกกลุ่มการเรียนรู้จะต้องมารวมตัวกันสืบเสาะ ตั้งคำถามสะท้อนคิดต่อ
ผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาไปแล้วโดยมุ่งตอบคำถามอย่างน้อย 4 ประเด็น คือ

1. ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดพฤติกรรมตามเป้าหมายที่ตั้งไว้มากน้อยเท่าใด
2. รู้ได้อย่างไรว่าผู้เรียนเหล่านั้นเกิดการเรียนรู้ และ/หรือมีพฤติกรรมบรรลุตามเป้าหมาย
นั้นแล้ว
3. ผู้เรียนที่ไม่สามารถเรียนรู้และยังไม่บรรลุพฤติกรรมตามเป้าหมาย จะทำอย่างไรกับ
ผู้เรียนกลุ่มนี้ต่อไป
4. ผู้เรียนที่เกิดการเรียนรู้และบรรลุพฤติกรรมตามเป้าหมายแล้ว จะทำอย่างไรต่อไปกับ
ผู้เรียนกลุ่มนี้ สมาชิกของกลุ่มต้องร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ครูที่เป็นเจ้าภาพ หรือ Model
Teacher สรุปผลการจัดการเรียนรู้ที่ตอบคำถามทั้ง 4 ประเด็น รวมถึงสิ่งที่เป็นแนวการปฏิบัติที่ดี
และสิ่งที่เป็นจุดอ่อนที่ควรได้รับการปรับปรุงในโอกาสต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 สรุปผลการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม/เผยแพร่

การสรุปผลเรียนรู้จากการปฏิบัติการณ์นำสู่การวางแผนการจัดการเรียนรู้รอบใหม่ต่อไปครู
ที่เป็น Model Teacher การจัดการเรียนรู้ จะต้องนำผลสรุปที่ได้รวบรวม บันทึกผลไว้ให้เรียบร้อย
อย่างเป็นทางการ โดยจะมีการดำเนินการอย่างน้อย 2 เป้าหมาย คือ

เป้าหมายที่ 1 บันทึกผลการจัดการเรียนรู้ไว้เพื่อเป็นพัฒนาการของการพัฒนาการจัดการ
เรียนรู้สู่เป้าหมาย (Goal) ที่ได้กำหนดไว้ร่วมเพื่อสะท้อนว่ากว่าจะสามารถพัฒนาลูกศิษย์ให้บรรลุ

ตามพฤติกรรมเป้าหมายได้นั้นมีบทเรียนที่ได้เรียนรู้ร่วมกันอย่างไรบ้าง ส่วนนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญที่มีคุณค่าอย่างยิ่งและถือเป็นงานวิจัยในชั้นเรียนที่มีคุณภาพมาก

เป้าหมายที่ 2 บันทึกผลที่ได้จากการสรุปจะต้องนำไปสู่การวางแผนการจัดการเรียนรู้รอบใหม่ ซึ่งเชื่อมั่นว่าการจัดการเรียนรู้ จะมีคุณภาพต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากกว่าเดิมโดยจะมีการเริ่มดำเนินการวางรอบใหม่ของการจัดกิจกรรมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ร่วมกัน ในรอบที่ 2 รอบที่ 3 และรอบต่อ ๆ ไป

ปณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน สิริสัมพันธ์ กล่าวว่า การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู โดยประยุกต์วงจรของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอนที่เรียกว่า PAOR ได้แก่ ขั้นวางแผน (Planning) ขั้นลงมือปฏิบัติ (Acting) ขั้นสังเกตผลการปฏิบัติ (Observing) และขั้นสะท้อนผล (Reflecting) เสนอไว้ โดยสรุปดังต่อไปนี้⁵⁸

1. ขั้นวางแผนพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู (Planning) เป็นขั้นนำความคิดไปสู่การกำหนดแผนการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม มีขั้นตอนสำคัญ 2 ขั้นตอน คือ

1.1 การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายร่วมกัน เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหาร และครูในโรงเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ วิเคราะห์เพื่อให้เห็นปัญหาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายร่วมกัน เกิดความเข้าใจในสถานการณ์ ตระหนักถึงความสำคัญที่ทุกคนต้องมีส่วนร่วมสร้างสรรค์และเกิดสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน

1.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) สมาชิกทุกคนจะร่วมกันเสนอประเด็นที่จะเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาใดหรือนานวัตกรรมใดมาใช้โดยมุ่งสู่เป้าหมายสุดท้ายคือการพัฒนาผู้เรียนและเมื่อได้ประเด็นแล้ว สมาชิกจะช่วยกันวางแผนงานโดยละเอียดว่ากลุ่มจะดำเนินการร่วมกันอย่างไร มีวิธีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างไรวันและเวลาที่เหมาะสมควรเป็นช่วงใด และทรัพยากรที่ต้องการการสนับสนุนคืออะไรบ้าง เป็นต้น

2. ขั้นลงมือปฏิบัติ (Acting) เป็นขั้นตอนที่สมาชิกร่วมกันดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ มาพบกันตามช่วงเวลาที่กำหนด สมาชิกแต่ละคนจะศึกษาข้อมูลมาก่อนในเบื้องต้นและนำประสบการณ์ของแต่ละคนมาแลกเปลี่ยนกัน เกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดี แนวปฏิบัติที่ไม่ประสบความสำเร็จ ตลอดจนแนวคิด แนวทางใหม่ ๆ ในการพัฒนาการเรียนการสอนที่ร่วมกันมีมุมมองต่อการนำไปใช้ ทำให้แต่ละคนสามารถเลือกแนวที่ดีไปประยุกต์ใช้ในการทำงานของตนเองได้

⁵⁸ปณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน สิริสัมพันธ์, ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู กลยุทธ์การยกระดับคุณภาพการศึกษา; แนวคิดสู่การปฏิบัติ, (นนทบุรี : M&N Design Printing, 2561), หน้า 49-50.

3. ขั้นศึกษา สังเกตผลการปฏิบัติงาน (Observing) สมาชิกแต่ละคนจะนำผลการปฏิบัติในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางที่ได้จากการเรียนรู้ร่วมกันมาเสนอในวงสนทนาเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ผล และให้ข้อเสนอแนะร่วมกันเพื่อการนำไปใช้ต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในขั้นนี้นิยมใช้การทบทวนระหว่างปฏิบัติงาน ที่เรียกว่า AAR (After Action Review) เป็นเครื่องมือในการสังเกตผลการปฏิบัติงาน

4. ขั้นสะท้อนผลร่วมกัน (Reflecting) ในแต่ละประเด็นสำคัญที่หยิบยกมาเรียนรู้ร่วมกันนำไปใช้และพัฒนาปรับปรุงจนเกิดผลเชิงประจักษ์กับผู้เรียนแล้ว ตลอดจนสมาชิกเกิดความรู้ความเข้าใจแล้ว ต่อไปจึงเป็นขั้นของการสะท้อนผลการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูทั้งการสะท้อนผลตนเองรวมทั้งการสะท้อนผ่านผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ตัวครูที่เป็นสมาชิกของชุมชนนักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา เป็นต้น เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ประวัติ เอรารวรรณ์ กล่าวถึงชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในลักษณะที่เรียกว่า “การประชุมแบบชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional Learning Community)” เป็นการประชุมแบบปรึกษาหารือโดยกระบวนการนำประเด็นหรือปัญหาการเรียนการสอนที่ครูประสบอยู่ในห้องเรียนขึ้นมาเสนอในวงหรือเรียกว่า “วงบนโต๊ะ” ให้เห็นกันทุกคนแล้วหารือในลักษณะการร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และดำเนินการเป็นประจําจนเป็นวัฒนธรรมของโรงเรียน โดยมีเป้าหมายในการใช้กรณีเมื่อโรงเรียนต้องการสร้างช่องทางการพูดคุยในโรงเรียนให้เป็นวัฒนธรรมการสื่อสารแบบเปิดและบรรยากาศประชาธิปไตยระหว่างทีมผู้บริหารโรงเรียนกับคณะครูในโรงเรียน รวมถึงการแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการทำงานในระดับบุคคล ระดับกลุ่มหรือระหว่างกลุ่ม และระดับโรงเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิผลของโรงเรียนซึ่งมีกระบวนการดังนี้⁵⁹

ขั้นที่ 1 การสร้างบรรยากาศ (Climate Setting) ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำในการประชุมด้วยตนเอง สร้างบรรยากาศแบบไม่เป็นทางการ ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ของการประชุม และชักจูงให้เห็นความสำคัญของปัญหาการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างเปิดเผยและตรงไปตรงมาเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีที่สุด

ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล (Information Collecting) ขั้นนี้อาจแบ่งผู้ประชุมออกเป็นกลุ่มย่อย คณะทีมหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยให้แต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น ปัญหาหรือข้อขัดข้องต่าง ๆ และความต้องการต่าง ๆ ในการเรียนการสอนอย่างเปิดเผย แล้วหาวิธีแก้ไขร่วมกันของกลุ่ม

⁵⁹ประวัติ เอรารวรรณ์, การวิจัยและพัฒนาองค์การในโรงเรียน, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562), หน้า 188.

ขั้นที่ 3 การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร (Information Sharing) ควรนำเสนอข้อสรุปของกลุ่มตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนในวงใหญ่ของโรงเรียน สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการ รวมถึงวิธีแก้ไขจากการแลกเปลี่ยนออกเป็นหมวดหมู่

ขั้นที่ 4 การจัดลำดับความสำคัญและการวางแผน (Setting Priority and Planning) ในขั้นนี้ครูทุกคนจะมีฉันทามติร่วมกันที่จะนำการเรียนรู้ที่ได้จากวง PLC ไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียน และนำผลการปฏิบัติมาแลกเปลี่ยนกับวง PLC ในครั้งต่อไป

ขั้นที่ 5 การกำกับติดตาม (Monitoring) เป็นหน้าที่ของผู้บริหารและกลุ่มผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่จะวางแผนการติดตามโดยเน้นการร่วมเรียนรู้กับครูที่ชั้นเรียน เช่น การเยี่ยมชั้นเรียน การสังเกตการสอนร่วมกัน การนิเทศ เป็นต้น และมีกระบวนการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้ครูพัฒนาการปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้น

ขั้นที่ 6 การประเมินความก้าวหน้า (Progress Evaluation) หลังการประชุมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ทุกครั้งผู้บริหาร และกลุ่มผู้นำการเปลี่ยนแปลงควรจะประเมินผลความก้าวหน้าตามแผนที่วางไว้และแจ้งผลความคืบหน้าในการดำเนินการแก่ครูทุกคนทราบ เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับ

วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล กล่าวว่า⁶⁰ การปฏิบัติชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดำเนินการตั้งแต่เริ่มต้นจนจบของกลุ่มผู้สอน ที่เป็น PLC เดียวกันเพื่อพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพของผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้ของ PLC ได้แก่ APP Model เป็นรูปแบบการดำเนินการของกลุ่ม PLC ดังนี้ 1) A : Analyze คือ การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนา โดยกลุ่ม PLC ร่วมกันวิเคราะห์จากสารสนเทศที่หลากหลาย การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและลงสรุปประเด็นที่ต้องการเรียนรู้ของกลุ่ม 2) P : Practical wisdom คือ การทบทวนปัญญาปฏิบัติของกลุ่มเกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จากประสบการณ์ความสำเร็จจากการดำเนินการที่ผ่านมาว่ามีอะไรที่ทำได้ดี ปัญญาปฏิบัติเป็นองค์ความรู้ที่ได้มาจากการลงมือปฏิบัติแล้วถอดบทเรียนเมื่อถอดบทเรียนแล้วจะได้องค์ความรู้มาส่วนหนึ่งใช้เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาต่อไป 3) P : Plan, Do, Check, Reflection คือ การวางแผนการดำเนินการพัฒนา การตรวจสอบผลการพัฒนา และการสะท้อนผลการพัฒนาไปสู่วิธีการที่ดีขึ้น มีลักษณะเป็นวงจรการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

⁶⁰วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล, การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC), (กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้, 2562), หน้า 21.

จากการศึกษากระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของนักวิชาการศึกษามัธยมศึกษา
สังเคราะห์กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้ดังนี้

ตารางที่ 2.3 การสังเคราะห์กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	สพฐ. (2560)	ชูชาติ พวงสมจิตร (2560)	กัณย์พล วิจารณ์มงคล (2560)	นัตยา หล้าทูนีร์กุล (2561)	ปริญญ์กิจ รุ่งเรือง และอรพิน สิริพิมพ์ (2561)	ประวิทย์ เอรรารณ (2562)	วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒผล (2562)	ผู้วิจัย
การวางแผน		✓	✓		✓	✓	✓	วางแผน พัฒนาสู่ เป้าหมาย
การออกแบบและจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้				✓				
รวบรวมข้อมูล	✓					✓		
วิเคราะห์ข้อมูลปัญหา หรือสิ่งที่ต้องการพัฒนา	✓		✓	✓			✓	
สร้างองค์การการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน			✓				✓	เพิ่มพูนความรู้ สู่ผลลัพธ์
นำสู่การปฏิบัติ	✓							
การสร้างบรรยากาศ						✓		
กำหนดบทบาทของ บุคคลในการทำ PLC	✓							
รวมกลุ่ม/สร้างกลุ่มที่ สมาชิกมีเป้าหมายคล้าย	✓		✓	✓				

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	สพฐ. (2560)	ชูชาติ พวงสมจิตร (2560)	กรัณย์พล วิจารณ์มงคล (2560)	นันทยา หล้าทูนธีรกุล (2561)	ปรมัญญกิจ รุ่งเรือง และอรพิน สิริพิมพ์ (2561)	ประวิทย์ เอราวรรณ(2562)	วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนา (2562)	ผู้วิจัย
การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร		✓				✓	✓	ติดตามครูด้วย PLC
หาสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหา	✓							
หาแนวทางแก้ไข	✓							
สรุปแนวทางแก้ไข	✓							
นำไปลงมือปฏิบัติงานจริง	✓	✓		✓			✓	
การกำกับติดตาม						✓		
ขั้นศึกษา สังเกตผลการปฏิบัติงาน					✓			
ประเมินผลความก้าวหน้าการปฏิบัติงาน	✓					✓		
การสะท้อนผลและสรุปการปฏิบัติร่วมกัน	✓		✓	✓	✓			การสะท้อนผลลัพธ์
การเผยแพร่ผลงานหรือนวัตกรรม				✓				

ผู้วิจัยสังเคราะห์กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของหน่วยงานต้นสังกัดและนักวิชาการศึกษา ที่มีโครงสร้างความหมายลักษณะใกล้เคียงกันโดยสรุปกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้ดังนี้

1. วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย หมายถึง การรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาหรือสิ่งที่ต้องการพัฒนา นำมาวางแผน ออกแบบกิจกรรมแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพบริบทและความต้องการพัฒนาที่เกิดจากความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
2. เพิ่มพูนความรู้สู่ผลลัพธ์ หมายถึง การพัฒนาศักยภาพของวิชาชีพให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และสามารถลงมือปฏิบัติงานได้ตามบทบาทหน้าที่ ภายใต้การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการปฏิบัติร่วมกัน
3. ติดตามครูด้วย PLC หมายถึง การกำกับติดตาม สังเกตผลการปฏิบัติงานเพื่อประเมินผลความก้าวหน้าการปฏิบัติงานโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
4. การสะท้อนผลลัพธ์ หมายถึง การทบทวน สรุปรงานและการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน รวบรวมผลการดำเนินงานเผยแพร่ผลงานการปฏิบัติที่ดี (Good practice) ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดนิทรรศการ การนำเสนองาน การสรุปรายงาน เป็นต้น

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะอาชีพ

ผู้วิจัยนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะอาชีพ ได้แก่ นโยบายและความสำคัญของการส่งเสริมทักษะอาชีพ การส่งเสริมทักษะอาชีพ และ ลักษณะการส่งเสริมทักษะอาชีพ ดังนี้

2.3.1 นโยบายและความสำคัญของการส่งเสริมทักษะอาชีพ

ผู้วิจัยขอน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ในหลวงรัชกาลที่ 10 เป็นหลักในการอ้างอิงในการส่งเสริมทักษะอาชีพ ให้แก่นักเรียนด้านการมีงานทำมีอาชีพ ประกอบด้วย 1) การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือการฝึกฝนอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็ก และเยาวชน รักงาน สู้งาน ทำจนงานสำเร็จ 2) การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตร และนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียน ทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด 3) ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตร มีอาชีพ มีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตนเอง และครอบครัว ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญสูงสุดสำหรับการจัดการศึกษาของประเทศไทย

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพโดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาที่สามและอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ

โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง⁶¹ พร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ประเด็นการพัฒนาทักษะด้านอาชีพ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้กำหนดในประเด็นยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกกระดับ ทุกประเภท จัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่นปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะความสามารถการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน รวมถึงทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ มีทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมและทำงานกับผู้อื่นได้ภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม⁶²

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560 – 2564 ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศ ท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดกันมากขึ้นโดยหลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาฉบับที่ 12 ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ต่อเนื่องจากแผนพัฒนา ฉบับที่ 9 – 11 และยึดหลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตบนฐานการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง เกิดภูมิคุ้มกันและมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน ประเทศไทยต้องเผชิญกับแรงกดดันและความเสี่ยงมากขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่กระแสโลกาภิวัตน์เข้มข้นมากขึ้น ในขณะเดียวกันประเทศไทยมีความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมสูงวัยมากขึ้น จำนวนประชากรวัยแรงงานลดลง ผู้สูงอายุมีปัญหาสุขภาพและมีแนวโน้มอยู่คนเดียวสูงขึ้น ภายใต้เงื่อนไขและสภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นทั้งในและต่างประเทศดังกล่าว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการเตรียมพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดีมีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการ

⁶¹ สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562), หน้า 9

⁶²เรื่องเดียวกัน, หน้า 37-38

ในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสม การเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคต ตลอดจนการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพดีที่เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสุขภาพและการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560–2579 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ได้กล่าวว่าคนไทยทุกคนต้องได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพและความสามารถของแต่ละบุคคลตามความถนัด ความต้องการและความสนใจ เพื่อให้มีอาชีพ เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยการให้การศึกษาและการเรียนรู้ที่ครอบคลุมคนทุกช่วงวัย ตั้งแต่ปฏิสนธิในครรภ์มารดาจนถึงสิ้นชีวิต การเตรียมความพร้อม พ่อแม่เมื่อตั้งครรถ์การเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่แรกคลอดจนเข้าสู่ระบบการศึกษา การจัดการศึกษาสำหรับเด็กช่วงปฐมวัย ช่วงวัยเรียน วัยทำงาน และวัยสูงอายุ ด้วยรูปแบบการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ในลักษณะการศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอดชีวิต การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของคนทุกช่วงวัยจึงเป็นพันธกิจสำคัญร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษา มาตรฐานการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้และการวัดและประเมินผลของผู้เรียน ในทุกระดับการศึกษา ทุกกลุ่มเป้าหมายและทุกช่วงวัยเพื่อสร้างและพัฒนาพลเมืองที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สามารถศึกษาเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของตนจนถึงขีดสูงสุดตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ เพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขร่วมกับผู้อื่นในสังคม⁶³ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ยุทธศาสตร์นี้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้หลายข้อและมีวัตถุประสงค์หนึ่ง ที่กล่าวถึงการส่งเสริมด้านทักษะอาชีพว่า เพื่อให้คนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย โดยนักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพทั้งความรู้ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสาธารณะ และสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันนี้กระแสโลกาภิวัตน์ได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรงทั้งวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนด้านอื่น ๆ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปอย่างรวดเร็วแค่ปลายนิ้วสัมผัส ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตโลกของการทำงานและการประกอบอาชีพการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาคนในชาติ

⁶³สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท พรินทวาทกราฟฟิค จำกัด, 2560), หน้า 108.

ให้เกิดความรู้ความเข้าใจ มีโลกทัศน์ มีสมรรถนะที่สามารถดำเนินชีวิต สามารถเลี้ยงตนเอง ไม่เป็นภาระของสังคม มีทักษะการปรับตัวและแก้ปัญหาในทุก ๆ ด้านภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีเป้าประสงค์การพัฒนาหลายด้าน อาทิ การมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ เป็นพลเมืองโลกที่ดี การมีคุณธรรมจริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ มีทักษะในศตวรรษที่ 21 มีทักษะทางวิชาการ การเข้าถึงบริการ ช่วงเชื่อมต่อหรือการส่งต่อเข้าสู่การศึกษาในระดับเดียวกันและที่สูงขึ้นหรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ผู้เรียนทุกคนมีทักษะชีวิต มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัย มีความเข้มแข็ง อดทนและสามารถพึ่งตนเองได้ในสังคมอนาคตที่ซับซ้อนโดยกำหนดกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะอาชีพและทักษะชีวิต ได้แก่ การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพและทักษะชีวิต มีสุขภาวะที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรทุกระดับการศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน เป็นรายบุคคล มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ (Career Education)⁶⁴ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ได้นำนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมากำหนดแนวทางสู่การปฏิบัติได้แก่ การสร้างกลไกของระบบแนะแนวทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ อิงสมรรถนะและเตรียมความพร้อมสู่การประกอบสัมมาอาชีพ พัฒนารายวิชาที่ส่งเสริมการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดหลักสูตรทักษะอาชีพควบคู่กับวิชาสามัญ เช่น ทวิศึกษา หลักสูตรระยะสั้น ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนตามความสนใจในทักษะอาชีพที่ตนเองถนัดเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ⁶⁵ และกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาผู้เรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วยกลยุทธ์การดำเนินการ 3 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคลมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ (Career Education) ตัวชี้วัดได้แก่ ร้อยละของสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เน้นการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคลสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและพื้นที่ 2) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

⁶⁴สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.obec.go.th/> [7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561].

⁶⁵สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.nptedu.go.th/area1> [7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561].

และ 3) พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพและทักษะชีวิต มีสุขภาวะที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตัวชี้วัดได้แก่ ร้อยละของผู้เรียนมี ID plan และ Portfolio เพื่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้และบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะอาชีพตามความถนัดและร้อยละผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จบหลักสูตรได้ศึกษาต่อในสายอาชีพ ตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป⁶⁶

โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) สนองนโยบายการส่งเสริมด้านทักษะอาชีพได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาสถานศึกษาปีการศึกษา 2562-2564 ได้แก่ “ภายในปี 2564 โรงเรียนบริหารจัดการตามรอยบาทศาสตร์พระราชา สร้างนักรอ่าน มีทักษะชีวิต ส่งเสริมภาษาอังกฤษ สร้างงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยี เป็นคนดีของสังคม”⁶⁷ กำหนดพันธกิจเป็นบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการเพื่อให้วิสัยทัศน์เป็นจริง ได้แก่ 1) พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นคนดีของสังคม 2) พัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศด้านการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ 3) พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ รักการอ่านและมีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น 4) ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการทำงาน การดำรงชีวิต และมีเจตคติที่ดีเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต 5) ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ ตามมาตรฐานวิชาชีพ 6) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน 7) บริหารจัดการศึกษาอย่างมีระบบตามรอยบาทศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน และ 8) ประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษามีเป้าประสงค์ที่เป็นความคาดหวังเกิดผลลัพธ์ในอนาคตที่มีความเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์และพันธกิจ ได้แก่ 1) ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นคนดีของสังคม 2) ผู้เรียนมีความเป็นเลิศด้านการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ 3) ผู้เรียนเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ รักการอ่านและมีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น 4) ผู้เรียนมีทักษะการทำงาน การดำรงชีวิต และมีเจตคติที่ดีเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต 5) ครูมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานวิชาชีพ 6) ครูจัดการกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่หลากหลายเอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน 7) โรงเรียนบริหารจัดการศึกษาอย่างมีระบบตามรอยบาทศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน และ 8) ผู้ปกครอง ชุมชนและภาคีเครือข่าย มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มียุทธศาสตร์ในการดำเนินงานขับเคลื่อน

⁶⁶ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.nptedu.go.th/area1> [7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561].

⁶⁷ โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล), แผนพัฒนาสถานศึกษา พ.ศ.2561-2564, 2561, (อัดสำเนา), หน้า 66-67.

4 ยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ.2561 ได้แก่ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ยุทธศาสตร์ที่ 2 จัดระบบกระบวนการบริหารและการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีกลยุทธ์ระดับสถานศึกษาที่เป็นกลยุทธ์ขับเคลื่อนระดับโครงการ 14 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมพัฒนาการเด็กทั้ง 4 ด้านเพื่อความพร้อมระดับขั้นต่อไป กลยุทธ์ที่ 2 เร่งรัดพัฒนาคุณภาพการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณให้มีประสิทธิภาพ กลยุทธ์ที่ 3 สร้างโอกาสให้นักเรียน ได้คิด วิเคราะห์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา กลยุทธ์ที่ 4 สร้างหนึ่งนวัตกรรมหนึ่งห้องเรียน กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมให้นักเรียนให้เป็นวิทยากร กลยุทธ์ที่ 6 ขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ กลยุทธ์ที่ 7 เน้นแนวและสร้างแรงบันดาลใจประกอบอาชีพในฝัน กลยุทธ์ที่ 8 สร้างนักเรียนให้เป็นเลิศด้านคุณธรรม จริยธรรม กลยุทธ์ที่ 9 ร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา สืบสานวัฒนธรรมและประเพณีไทยของชุมชน กลยุทธ์ที่ 10 สร้างนักเรียนให้เป็นผู้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี กลยุทธ์ที่ 11 ขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพให้ยั่งยืน กลยุทธ์ที่ 12 จัดทีม Coaching เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน กลยุทธ์ที่ 13 สำรวจความต้องการและสร้างการมีส่วนร่วม และ กลยุทธ์ที่ 14 ส่งเสริมครูสู่การมีและเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น

2.3.2 การส่งเสริมทักษะอาชีพ

2.3.2.1 ทักษะอาชีพ (Career Skills)

ราชบัณฑิตยสถาน อธิบาย “ทักษะ” หมายถึง ความชำนาญ⁶⁸ และ “อาชีพ” หมายถึง การเลี้ยงชีวิต การทำมาหากิน งานที่ทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ⁶⁹

เมื่อนำคำว่า “ทักษะ” มารวมกับคำว่า “อาชีพ” ได้แก่ “ทักษะอาชีพ” หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถส่งผลต่อการทำงานหรือการทำมาหากิน ที่ก่อให้เกิดผลผลิตหรือรายได้สำหรับการดำเนินชีวิตและการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวโน้มการปฏิรูปการศึกษาในหลายประเทศได้ให้ความสำคัญอย่างมากกับ “ทักษะ” (Skill) หรือความชำนาญในการปฏิบัติมากกว่าเนื้อหาตามตำรา (Content) ซึ่งองค์การยูเนสโกได้แนะนำว่า ผู้เรียนควรมีทักษะที่ครอบคลุม 3 กลุ่ม ได้แก่ ทักษะพื้นฐานคือทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ทักษะเพื่อทำงาน คือ ทักษะพื้นฐานในการทำงาน

⁶⁸ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท ศิริวัฒนา อินเทอร์เน็ต (มหาชน), 2556), หน้า 558.

⁶⁹เรื่องเดียวกัน, หน้า 1403.

ของทุกอาชีพ ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม และการสื่อสาร และทักษะเฉพาะอาชีพ คือ ทักษะเบื้องต้นของอาชีพที่สนใจ⁷⁰ ทักษะอาชีพและทักษะชีวิตจะต้องเรียนตั้งแต่ชั้นประถม (หรืออนุบาล) ไปจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และมหาวิทยาลัย โดยเรียนตามพัฒนาการของสมอง การมีทักษะอาชีพและทักษะชีวิตมีความเชื่อมโยงกัน โดยจะต้องประกอบด้วย ความสามารถและคุณลักษณะดังนี้⁷¹

1. ความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเอง (Initiative & Self Direction) เป็นการบริหารจัดการเป้าหมายและเวลา ประกอบด้วย การตั้งเป้าหมาย ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม การปรับสมดุลของเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ (ระยะยาว) และเชิงยุทธวิธี (ระยะสั้น) การใช้เวลาและจัดการภาระงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานได้ด้วยตนเองที่ต้องสามารถกำกับกำหนด จัดลำดับและทำงานได้บรรลุผลโดยไม่มีคำสั่ง/ควบคุม โดยตรงการเป็นผู้เรียนรู้ และชี้นำตนเอง ประกอบด้วย การก้าวข้ามทักษะหรือหลักสูตรพื้นฐานเพื่อแสวงหาและเรียนรู้เพิ่มเติมและโอกาสในการพัฒนาความเชี่ยวชาญของตนเอง การแสดงออกให้เห็นถึงการเริ่มต้น ที่จะพัฒนาทักษะให้มีระดับก้าวหน้าขึ้น จนถึงระดับวิชาชีพ การแสดงออก ให้เห็นถึงความสำคัญต่อการเรียนที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสะท้อนคิดจากประสบการณ์ในอดีตได้อย่างมีวิจารณญาณเพื่อเป็นข้อมูล ในการสร้างความก้าวหน้าในอนาคต

2. ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม (Social & Cross-Cultural Skills) เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยประกอบด้วย การรู้กาลเทศะในการฟังและการพูด การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่น่าเคารพ น่านับถือในวิชาชีพการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในกลุ่มที่มีความหลากหลาย การเคารพในความแตกต่างทางวัฒนธรรมและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพกับคนอื่น ๆ ที่มีพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมที่ต่างกัน การแสดงออกอย่างเปิดกว้างกับความคิดและค่านิยมที่แตกต่าง การใช้ความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมเพื่อสร้างแนวคิดใหม่ เพื่อเพิ่มนวัตกรรมและคุณภาพของงานให้ดีขึ้น

3. การเพิ่มประสิทธิผลและความรับผิดชอบในงาน (Productivity & Accountability) ประกอบด้วย การบริหารจัดการโครงการโดยประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายและพยายามให้บรรลุเป้าหมายแม้ว่าจะต้องเผชิญกับอุปสรรคและภาวะกดดัน การจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง วางแผน และจัดการงานเพื่อให้บรรลุผลที่ตั้งไว้ การสร้างผลลัพธ์ให้เกิดเป็นการแสดงออกซึ่งคุณลักษณะที่เป็น

⁷⁰สำนักงานบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, แนวทางบริหารจัดการทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะสาขาวิชาชีพ, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด , 2558), คำนำ.

⁷¹สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา , กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.1-3), (กรุงเทพมหานคร: บริษัท 21 เซ็นจูรี่ จำกัด ,2562),หน้า 72-73.

ผลเนื่องมาจากการสร้างผลงานที่มีคุณภาพสูง ประกอบด้วยคุณลักษณะดังต่อไปนี้ การทำงานอย่างมีจริยธรรม การบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานได้หลากหลาย การร่วมทำงานกับผู้อื่นอย่างกระตือรือร้น ตรงเวลาและน่าเชื่อถือ การนำเสนอตนเองอย่างมีอาชีพ และวางตัวได้เหมาะสม การร่วมมือร่วมใจในการทำงานร่วมกับทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเคารพและให้เกียรติในความแตกต่างกันในทีม และความรับผิดชอบในผลของการปฏิบัติงาน

วิจารณ์ พานิช⁷² และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน⁷³ กล่าวถึงทักษะอาชีพและทักษะชีวิต ว่าจะต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา (หรืออนุบาล) ไปจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือมหาวิทยาลัย โดยเรียนตามพัฒนาการของสมองเพราะเป็นทักษะที่เด็กต้องเรียนเองไม่สามารถสอนได้ ครูผู้ออกแบบการเรียนรู้ต้องฟังตระหนัก และหาวิธีการกระตุ้นและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อให้เกิดทักษะอาชีพที่พึงประสงค์ควบคู่ไปกับทักษะชีวิต สิ่งที่สำคัญถึงทักษะอาชีพที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) เป็นการรับมือกับการปรับเปลี่ยนการทำงานอย่างไม่คาดฝัน การวางแผนการทำงานแบบตายตัวจะใช้ไม่ได้ผล ผู้ที่มีความสามารถในการปรับตัวและการยืดหยุ่น การใช้วิกฤติให้เป็นโอกาส รู้จักใช้ปัญหาให้เป็นโอกาสการหาทางออกอย่างสร้างสรรค์ เป็นการปรับตัวที่สุดยอด เกิดการเรียนรู้สูงสุดเพื่อบรรลุเป้าหมายและคุณค่าของงาน ทักษะความยืดหยุ่นและการปรับตัว ได้แก่ 1) การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงเป็นการปรับตัวเข้ากับบทบาทที่แตกต่าง งานที่ได้รับมอบหมายกำหนดการที่เปลี่ยนไปและบริบทที่เปลี่ยนไป สามารถทำงานได้ผลดีในสภาพของความไม่ชัดเจน ไม่แน่นอน และในสภาพที่ลำดับความสำคัญของงานเปลี่ยนไป 2) มีความยืดหยุ่น เป็นการนำผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นมาใช้ประโยชน์อย่างได้ผล จัดการเชิงบวกต่อคำชม คำตำหนิและความผิดพลาดที่เกิดขึ้น สามารถนำเอาความเห็นและความเชื่อที่แตกต่างหลากหลายของทีมงานจากหลากหลายวัฒนธรรมมาทำความเข้าใจ ทำให้งานลุล่วง

2. การริเริ่มและกำกับดูแลตนเองได้ (Initiative and Self-Direction) เป็นลักษณะของคนที่ชวนขวยหาความรู้ด้วยตนเองได้ พึ่งพาตนเองในการทำงานได้ ต่อยอดการทำงานได้ โดยไม่รอคำสั่งเพื่อได้งานที่มีความรวดเร็วฉับพลัน โดยการจะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะนี้คือการจัดการเรียนรู้แบบ PBL: Project Based Learning ทักษะการริเริ่มและกำกับดูแลตนเองได้ ได้แก่

⁷²วิจารณ์ พานิช, *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21*, (กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายโรงพิมพ์ บริษัท ดาตา พับลิเคชั่น จำกัด, 2555), หน้า 48-58.

⁷³สำนักบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย, *การขับเคลื่อนการศึกษามัธยมศึกษาไทย 4.0 เพื่อการมีงานทำแห่งศตวรรษที่ 21*, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2560), หน้า 18.

1) การจัดการเป้าหมายและเวลา เป็นการกำหนดเป้าหมายโดยมีเกณฑ์ความสำเร็จที่จับต้องได้และที่จับต้องไม่ได้มีความสมดุลระหว่างเป้าหมายเชิงยุทธวิธีระยะสั้น (Tactical) กับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ระยะยาว (Strategic) และการเวลาในการจัดการภาระงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2) การทำงานได้ด้วยตนเองโดยกำหนดตัวงานเอง คอยติดตามผลงานเอง และกำหนดลำดับความสำคัญของงานด้วยตนเอง 3) สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-directed learner) เป็นผู้มีความทะเยอทะยานของงาน เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ขยายความเชี่ยวชาญของตนเองพัฒนาทักษะไปสู่ระดับมืออาชีพ เอาจริงเอาจังต่อการเรียนรู้ว่าเป็นกระบวนการที่ต้องทำตลอดชีวิต ทบทวน ใคร่ครวญ ประสพการณ์ในอดีตเพื่อใช้คิดหาทางพัฒนาในอนาคต

3. ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills) เป็นการ ทำงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสภาพแวดล้อมและผู้คนที่มีความแตกต่างหลากหลายได้โดยไม่รู้สึกริษยา แบ่งแยก สามารถทำงานให้สำเร็จได้ ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ได้แก่

1) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างเกิดผลดี เป็นการแสดงพฤติกรรมในเชิงบวก รู้ว่าเมื่อไรเป็นผู้ฟัง เมื่อไรเป็นผู้พูดได้อย่างมืออาชีพ 2) การทำงานในทีมที่แตกต่างหลากหลายอย่างได้ผลดีเป็นการเคารพ และร่วมกันทำงานบนพื้นฐานความแตกต่างทางสังคม วัฒนธรรมได้อย่างดี ตอบสนองความเห็นและคุณค่าที่แตกต่างอย่างใจกว้าง ยกระดับความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมไปสู่การสร้าง แนวความคิดใหม่ วิธีการแบบใหม่ หรือคุณภาพของผลงาน

4. การมีผลงานและความรับผิดชอบตรวจสอบได้ (Productivity and Accountability) เป็นการ ใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นตัวช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการเก็บข้อมูลเพื่อความโปร่งใสตรวจสอบได้ การรับรู้ผลงานที่ทำได้และการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยอาศัยทักษะในการกำหนดเป้าหมายและบรรลุเป้าหมายโดยจะต้องมีการวางแผน การลงมือปฏิบัติ และการประเมินผลว่าผลงานที่ได้นั้นมีคุณภาพดีหรือไม่ กระบวนการทำงานเหมาะสมหรือไม่อย่างไร โดยครูจะต้องออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ได้แก่

1) การจัดการโครงการ ได้แก่ กำหนดเป้าหมายและทำให้บรรลุเป้าหมายได้แม้จะมีอุปสรรคและมีแรงบีบคั้นจำกัดด้วยเวลาหรือความสนใจ สามารถบริหารจัดการกำหนดลำดับความสำคัญ การวางแผนให้บรรลุเป้าหมายได้ 2) การผลิตผลงาน ได้แก่ การแสดงความสามารถในการสร้างผลงานให้มีคุณภาพที่ดี ความสามารถด้านการทำงานอย่างมีจริยธรรมและด้วยท่าทีเชิงบวก การจัดการเวลาและโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานหลายอย่างในเวลาเดียวกัน (multitasking) ร่วมงานอย่างจริงจังเชื่อถือได้ และตรงต่อเวลา นำเสนอตนเองอย่างมืออาชีพและมีมารยาท ทำงานร่วมและร่วมมือเป็นทีมอย่าง ได้ผลดี เคารพและเห็นคุณค่าของความแตกต่างหลากหลายในทีมงานและรับผิดชอบต่อผลงานที่เกิดขึ้น

5. ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Leadership and Responsibility) มี 3 ระดับ คือ รับผิดชอบต่อตนเอง รับผิดชอบการทำงานประสานสอดคล้องกันในทีม และความร่วมมือกันในทีม เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ยิ่งใหญ่ร่วมกัน โดยครูจะต้องออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ได้แก่

- 1) สามารถชี้แนะและเป็นผู้นำแกผู้อื่น เป็นการใช้ทักษะมนุษยสัมพันธ์และทักษะแก้ปัญหาในการชักนำผู้อื่นไปสู่เป้าหมาย ทำให้ผู้อื่นเกิดพลังในการทำงานหรือสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นได้ใช้ศักยภาพหรือความสามารถออกมาสูงสุด ผ่านการทำให้เป็นตัวอย่างในการใช้อำนาจอย่างมีจริยธรรมและคุณธรรม ไม่ถือประโยชน์ของตนเองเป็นที่ตั้งเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จร่วมกัน
- 2) มีความรับผิดชอบต่อผู้อื่นเป็นการรับผิดชอบต่อเอาประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้งก่อนประโยชน์ส่วนตน สุนันท์ สังข์อ่อง ได้เสนอทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ⁷⁴ ไว้ว่าเป็นความสามารถส่วนบุคคลและทักษะการแก้ปัญหาในการโน้มน้าวให้คนอื่นไปสู่เป้าหมายร่วมกันนำความสามารถของแต่ละคนมาใช้ในการทำงานให้สำเร็จ สร้างแรงบันดาลใจให้คนอื่นโดยเป็นตัวอย่างเพื่อไปถึงจุดหมาย แสดงพฤติกรรมของคนมีจริยธรรม

สรเดช เลิศวัฒนาวณิช ได้สังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับทักษะอาชีพว่า ทักษะอาชีพเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพเบื้องต้นประกอบด้วยทักษะต่าง ๆ ดังนี้⁷⁵

1. ทักษะการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ (Communication and Human Skill) เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในการทำงาน สร้างความรักใคร่ ความนับถือ ความจงรักภักดี และความร่วมมือในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานระหว่างกัน การประสานงานกับบุคคลอื่น ๆ รู้จักบทบาทหน้าที่ในกลุ่ม มีทักษะในการฟัง พูด มีภาวะผู้นำและผู้ตามในการทำงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) รู้จักบทบาทหน้าที่ในกลุ่ม โดยการฝึกฝนในการทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม รู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง 2) มีทักษะในการฟัง พูด โดยการฝึกฝนให้รู้จักการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและฝึกฝนการพูดให้เหมาะสม 3) มีความเป็นผู้นำและผู้ตาม โดยการฝึกฝนให้รู้จักการเป็นผู้นำที่ดี สามารถนำพากลุ่มให้บรรลุตามเป้าหมายของงานได้ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถเป็นผู้ตามที่ดีเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมายของงานได้

2. ทักษะกระบวนการทำงาน (Process Skill) เป็นการลงมือทำงานอย่างเป็นระบบ ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม โดยการวิเคราะห์งาน เพื่อกำหนดเป้าหมายของงาน จากนั้นร่วมกัน

⁷⁴สุนันท์ สังข์อ่อง, **หลักสูตรและการสอนสำหรับศตวรรษที่ 21**, เอกสารประกอบการสอนมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2555), หน้า 38-40.

⁷⁵สรเดช เลิศวัฒนาวณิช, **การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยใช้โครงงานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและคุณลักษณะในการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตสาขาหลักสูตรและการนิเทศ**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2560), หน้า 56-57.

วางแผนในการทำงานกลุ่ม กำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละคน วางแผนวิธีการดำเนินงาน ระยะเวลา งบประมาณ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของงาน โดยมีขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมาย เป็นการร่วมกันวิเคราะห์ภาพรวมของงานเมื่อได้รับมอบหมาย โดยมีการกำหนดเป้าหมายในการทำงานเพื่อเป็นแนวทางในการทำงานของกลุ่ม 2) การวางแผนในการทำงาน เป็นการร่วมกันวางแผนในการทำงานกลุ่ม กำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละคน วางแผนวิธีการดำเนินงาน ระยะเวลา งบประมาณ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่มที่ได้วางไว้ในขั้นต้น 3) การดำเนินงาน เป็นการดำเนินงานตามที่ได้วางแผนกันไว้ ด้วยความรับผิดชอบ ความมุ่งมั่นต่องานที่ได้รับมอบหมาย รู้จักหน้าที่ของตนเอง เพื่อให้งานกลุ่มดำเนินการต่อไปได้ และบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ 4) การประเมินผลการทำงาน เป็นการตรวจสอบกระบวนการทำงาน ว่าเป็นไปตามแผนที่ได้วางไว้หรือไม่ อย่างไร รวมถึงประเมินผลชิ้นงานที่ออกมาว่าตรงตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร มีข้อปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องอย่างไร

3. ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา (Problem Solving Skill) เป็นความสามารถในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบด้วยการสังเกต วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาเพื่อหาวิธีการในการแก้ปัญหาและประเมินการดำเนินการแก้ไขปัญหว่าสามารถแก้ปัญหาได้จริงหรือไม่ อย่างไรเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาเดิมอีกครั้ง โดยมีขั้นตอน ได้แก่ 1) การสังเกต โดยการฝึกฝนนักเรียนให้เป็นคนที่เป็นคนช่างสังเกต 2) การวิเคราะห์ เป็นการนำปัญหาที่ได้มาจากการสังเกตมาวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น 3) หาวิธีการแก้ไข นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นมาสร้างทางเลือกวิธีการแก้ไข และ 4) เลือกวิธีการและประเมิน เป็นการเลือกวิธีการแก้ไขปัญหามาใช้ในการแก้ปัญหาจากนั้นประเมินว่าสามารถแก้ปัญหาได้จริงหรือไม่ อย่างไรเพื่อหาทางเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด

4. ทักษะแสวงหาความรู้ (Inquiry Skill) เป็นการค้นคว้าหาความรู้เพื่อนำความรู้ที่ได้มาสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยอาจมาจากการคิด การศึกษา การทดลอง หรือจากประสบการณ์ตรง โดยปฏิบัติจากผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญและการนำเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการแสวงหาความรู้ เพื่อนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของงาน โดยมีขั้นตอน ได้แก่ 1) กำหนดปัญหา ตั้งหัวข้อหรือประเด็นในการศึกษาค้นคว้า 2) การวางแผนในการสืบค้นข้อมูล โดยการกำหนดเป้าหมายว่าจะสืบค้นข้อมูลอะไร จากที่ไหน ด้วยวิธีการอย่างไร 3) การดำเนินการ เป็นการดำเนินการสืบค้นข้อมูลตามแผนที่ได้วางไว้ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ 4) การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นโดยการนำข้อมูลมาพิจารณาถึงองค์ประกอบและความสัมพันธ์ของข้อมูลและ 5) การสรุปผลและนำไปใช้ เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาสรุปผลและนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหา

5. ทักษะการจัดการ (Management Skill) เป็นการจัดสรรเวลาและงานให้เป็นระบบ จัดสรรคนให้เหมาะสมกับงาน มีบรรยากาศในการทำงาน เพื่อสร้างทีมในการทำงานร่วมกันจนสำเร็จ ให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ 1) การจัดการระบบงาน (การทำงานเดี่ยว) 2) การจัดการระบบคน (การทำงานกลุ่ม)

มหาวิทยาลัยนเรศวร กล่าวถึง ทักษะชีวิตและความพร้อมในการประกอบอาชีพ หมายถึง ความสามารถในการจัดการตนเอง เพื่อให้ดำรงชีวิตและประกอบอาชีพในสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน โดยทักษะชีวิตและความพร้อมในการประกอบอาชีพ⁷⁶ ได้แก่ 1) ทักษะทางสังคม (Social Skills) ทักษะการสื่อสารรวมถึงทักษะการปฏิเสธและเจรจาต่อรอง ทักษะการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม การมีมนุษยสัมพันธ์และทักษะการปฏิสัมพันธ์ ทักษะการให้ความร่วมมือและรู้จักเห็นอกเห็นใจบุคคลอื่น 2) ทักษะทางความคิด(Cognitive Skills) ประกอบด้วย ทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการตัดสินใจซึ่งมีการประเมินผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำในปัจจุบัน ทักษะเหล่านี้มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตเป็นอย่างมาก 3) ทักษะการจัดการอารมณ์ (Emotional Coping Skills) ประกอบด้วยการจัดการความเครียด การจัดการกับความรู้สึกรวมถึงความโกรธ ทักษะการควบคุมตนเอง และ 4) ความพร้อมในการประกอบอาชีพ(Career Readiness) หมายถึง องค์ความรู้และทักษะที่ สามารถเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีความพร้อมทั้งด้านการเรียนและการทำงาน

อนุชา โสมาบุตร กล่าวถึง⁷⁷ ทักษะชีวิตและงานอาชีพ (Life and Career Skills) ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) ได้แก่ การปรับตัวเพื่อรับการเปลี่ยนแปลง (Adapt to Change) โดยปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและบริบทตามเวลาที่กำหนด และปรับตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลง บรรยากาศของการทำงานในองค์กรที่ดีขึ้น เกิดความยืดหยุ่นในการทำงาน (Be Flexible) สามารถหลอมรวมผลสะท้อนของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ให้เกิดผลเชิงบวกกับการทำงาน และมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างความสมดุลและความเสมอภาคอย่างรอบด้านเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์ของการทำงาน เป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำ (Initiative and Self-Direction) สามารถการจัดการด้านเป้าหมายและเวลา (Manage Goals and Time) โดยกำหนดเป้าหมายได้ชัดเจนบนฐานความสำเร็จตามเกณฑ์ที่กำหนด สร้างความสมดุล

⁷⁶ มหาวิทยาลัยนเรศวร, การศึกษารูปแบบการพัฒนาทักษะชีวิตและความพร้อมในการประกอบอาชีพของเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาในจังหวัดเขตเศรษฐกิจพิเศษ, (มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2560), หน้า 4. (อัดสำเนา).

⁷⁷ อนุชา โสมาบุตร, แนวคิดการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในศตวรรษที่ 21, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://wanwanut.myreadyweb.com/article/topic-51592.html> [18 พฤศจิกายน 2561].

ในเป้าหมายที่กำหนด (ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว) และใช้เวลาและการจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน 2) การสร้างงานอิสระ (Work Independently) ได้แก่ กำกับติดตาม จำแนกวิเคราะห์จัดเรียงลำดับความสำคัญและกำหนดภารกิจงานอย่างมีอิสระปราศจากการควบคุมจากภายนอก เป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพในตนเอง (Be Self-Directed Learners) โดยมุ่งมั่นสู่ความเชี่ยวชาญทั้งทางด้านทักษะความรู้และขยายผลสู่ความเป็นเลิศ เป็นผู้นำเชิงทักษะขั้นสูงมุ่งสู่ความเป็นมืออาชีพ เป็นผู้นำในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และสามารถสะท้อนผลและเก็บเกี่ยวประสบการณ์จากอดีตมุ่งสู่เส้นทางแห่งความก้าวหน้าในอนาคต 3) ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills) ได้แก่ ประสิทธิภาพเชิงปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น (Interact Effectively with Others) โดยรอบรู้ในการสร้างประสิทธิภาพ จังหวะเวลาที่เหมาะสมในการฟัง-การพูดในโอกาสต่าง ๆ และสร้างศักยภาพต่อการควบคุมให้เกิดการยอมรับในความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ การสร้างทีมงานที่มีคุณภาพ (Work Effectively in Diverse Teams) โดยยอมรับในข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมและภารกิจงานของทีมงานที่แตกต่างกันหลากหลายลักษณะเปิดโลกทัศน์และปลูกจิตสำนึกเพื่อมองเห็นการยอมรับในข้อแตกต่าง สามารถมองเห็นคุณค่า ในความแตกต่างเหล่านั้น พึงระลึกเสมอว่าข้อแตกต่างเชิงสังคมและวัฒนธรรมนั้นสามารถนำมาสร้างสรรค์เป็นแนวคิดใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นได้ โดยการคิดค้นนวัตกรรมเพื่อการสร้างงานอย่างมีคุณภาพ 4) การเพิ่มผลผลิตและการรับผิดชอบ (Productivity and Accountability) ได้แก่ การจัดการโครงการ (Manage Projects) โดยกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนเพื่อ มุ่งสู่ความสำเร็จของงาน และวางแผนจัดเรียงลำดับความสำคัญของงานและบริหารจัดการให้ เกิดผลลัพธ์ที่มุ่งหวัง ผลผลิตที่เกิดขึ้น (Produce Results) โดยสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพสูง โดยมีจุดเน้นในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การทำงานทางวิชาชีพที่สุจริต สามารถบริหารเวลาและบริหารโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นภารกิจงานในเชิงสหกิจ (Multi Tasks) การมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน นำเสนอผลงานได้อย่างมืออาชีพ และยอมรับผลผลิตที่เกิดขึ้นด้วยความชื่นชม 5) ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Leadership and Responsibility) ได้แก่ ความเป็นตัวแบบและเป็นผู้นำคนอื่น (Guide and Lead Others) โดยใช้ทักษะการแก้ไขปัญหาระหว่างบุคคลได้ เพื่อนำพองค์การก้าวบรรลุจุดมุ่งหมาย เป็นตัวกลางหรือผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพสามารถชี้แนะและนำพองค์การก้าวสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ยอมรับความสามารถของคณะทำงานหรือผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่างกันและเป็นแบบอย่างในพฤติกรรมที่พึงประสงค์ผู้อื่นยอมรับ

ตารางที่ 2.4 การสังเคราะห์ทักษะอาชีพ

ทักษะอาชีพ	วิจารณ์ พานิช (2555) และ สพฐ. (2560)	สจรเดช เลิศวัฒนาวณิช (2560)	มหาวิทยาลัยนเรศวร (2560)	อนุชา โสภานุบุตร (2561)	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562)	ผู้วิจัย
ความยืดหยุ่นและการปรับตัว	✓		✓	✓		ทักษะ การเรียนรู้ และการ ปรับตัว
การสร้างงานอิสระ				✓		
ความพร้อมในการประกอบอาชีพ			✓			
การริเริ่มและกำกับดูแลตนเองได้	✓					
ความคิดริเริ่มและการขึ้นำตนเอง					✓	
การเพิ่มประสิทธิผลและความรับผิดชอบในงาน					✓	
ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	✓			✓		
การมีผลงานและความรับผิดชอบตรวจสอบได้	✓					
ทักษะการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์		✓				ทักษะ การอยู่ ร่วมกันใน สังคม
ทักษะทางสังคม			✓			
ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม	✓					
ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม	✓		✓	✓	✓	
ทักษะการจัดการอารมณ์			✓			
ทักษะกระบวนการทำงาน		✓				ทักษะ การทำงาน พื้นฐาน
ทักษะทางความคิด			✓			
ทักษะแสวงหาความรู้		✓				
การเพิ่มผลผลิตและการรู้รับผิด				✓		
ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา		✓				
ทักษะการจัดการ		✓				

ผู้วิจัยสังเคราะห์ทักษะอาชีพของหน่วยงานต้นสังกัดและนักวิชาการศึกษาที่มีโครงสร้าง ความหมาย ลักษณะใกล้เคียงกันโดยสรุปทักษะอาชีพ ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม และทักษะการทำงานพื้นฐาน ดังนี้

ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว หมายถึง ความสามารถทำงานในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาโดยไม่ได้คาดคิดไว้ก่อน โดยสามารถปรับตัวให้เรียนรู้และปรับปรุง พัฒนางานที่รับผิดชอบได้อย่างเกิดผลดี อาทิ เมื่อมีเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ต่อการทำงานสามารถ จัดลำดับงานตามความสำคัญด้วยตนเองตามที่มีการวางแผนงานไว้ได้ โดยสามารถเป็นผู้นำหรือผู้ตาม ในการทำงานร่วมงานกับผู้อื่นได้ตลอดเวลา มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำหรือผลการปฏิบัติงาน ที่เกิดขึ้น และพร้อมที่จะบริหารจัดการงานตามข้อเสนอแนะหรือคำชมต่าง ๆ จากผู้อื่นให้เกิดผล สำเร็จได้ตามกำหนดเวลา และเป้าหมายของงาน

ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม หมายถึง ความสามารถในการสื่อสารความคิด การ กระทำปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่มีความแตกต่างทางความคิด ความสามารถและประสบการณ์ทั้งทางสังคม และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันให้เกิดผลดี อาทิ ความสามารถในการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น อย่างมีเหตุผล และกล้าที่จะเสนอแนวคิดที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการลงข้อสรุปหรือ แนวทางที่เป็นผลดีต่องานและมีบรรยากาศในการทำงานที่ดี

ทักษะการทำงานพื้นฐาน หมายถึง ความสามารถจัดการงานเป็นลำดับขั้นตอนให้งาน บรรลุเป้าหมาย ตั้งแต่การวางแผน กำหนดเป้าหมาย วิธีการดำเนินการ การประเมินผล และ การนำเสนองานในลักษณะต่าง ๆ โดยอาจมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในกระบวนการหาความรู้และ การทำงานเพื่อความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

2.3.2.2 แนวทางการส่งเสริมทักษะอาชีพ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ นำเสนอแนวทางการส่งเสริมทักษะอาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการจัดหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริม การเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถดำเนินการตามแนวทาง ต่อไปนี้⁷⁸

เป้าหมายการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาด้านทักษะทางอาชีพมีเป้าหมายแตกต่างกันไป สำหรับผู้เรียนในแต่ละระดับและช่วงวัย คือ

⁷⁸สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, แนวทางการจัดทำหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนพื้นฐาน อาชีพในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2555), หน้า 7-9.

ระดับประถมศึกษา: เป็นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักอาชีพหรือรับรู้ รับผิดชอบต่ออาชีพ (Career Awareness) เช่น รู้ว่าผู้ใหญ่ทุกคนต้องทำมาหากินหรือต้องประกอบอาชีพ รวมทั้งการแนะนำอาชีพ หรือ ปฐมนิเทศอาชีพ (Career Orientation) ให้ผู้เรียนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงาน เป็นการสร้างนิสัยในการทำงาน รู้จักใช้เครื่องมือง่าย ๆ ในการทำงานและสามารถทำงานด้วยกระบวนการที่ไม่ซับซ้อนได้

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น: เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้สำรวจ ความถนัด ความสนใจ ความสามารถของตนเอง เรียกว่าขั้นสำรวจความถนัด (Career Exploration) เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเห็นภาพลักษณะต่าง ๆ ของอาชีพ และค้นพบความต้องการของตนเองในการเลือกอาชีพที่เหมาะสม การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน จึงยังไม่มี การจัดแบ่งเป็นแผนการเรียนที่ชัดเจน แต่เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ ฝึกทักษะและเตรียมคุณลักษณะด้านอาชีพต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เพื่อจะได้เรียนรู้ว่าตนเองสามารถตัดสินใจกำหนดทิศทางที่เหมาะสมที่จะศึกษาต่อหรือออกไปประกอบอาชีพใดในอนาคต

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย: เป็นการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีความชัดเจนในการเตรียมผู้เรียนสู่การประกอบอาชีพ (Career Preparation) หรือศึกษาต่อในอาชีพที่ตนถนัด สถานศึกษาอาจจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนที่จะช่วยวางพื้นฐานความรู้และทักษะทางอาชีพที่เฉพาะทางขึ้น โดยอาจจัดเป็นแผนการเรียนที่สะท้อนจุดเน้นและเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความต้องการของตนเอง

ภาพที่ 2.1 เป้าหมายการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน (ที่มา; สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2555:8)

การจัดกระบวนการเรียนรู้พื้นฐานอาชีพ

การจัดกระบวนการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะตามเป้าหมายของหลักสูตร การพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะพื้นฐานอาชีพก็ต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือที่จะพาไปสู่คุณภาพที่ต้องการ เทคนิควิธีการต่าง ๆ ต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและวัยของผู้เรียน ต้องให้ความสำคัญกับการฝึกปฏิบัติและ

เน้นการวัดและประเมินผลในการปฏิบัติตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลายมากกว่าการทำแบบทดสอบโดยพิจารณาการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางดังนี้

ระดับประถมศึกษา: ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างนิสัยในการทำงาน มีการฝึกทักษะกระบวนการและการทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้เครื่องมือเบื้องต้นในการทำงาน เช่น ทำความสะอาดบ้าน ประงอาหารง่าย ๆ ซ่อมแซมเสื้อผ้า ตกแต่งบ้าน ปลูกพืชผักสวนครัว ผู้เรียนรับรู้ถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพและรู้ว่าผู้ปกครองประกอบอาชีพอะไร และอะไรคือเหตุผลในการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง เป็นการวางพื้นฐานให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับลักษณะและความสำคัญของอาชีพต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักและเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น: ผู้เรียนควรได้เรียนรู้เกี่ยวกับกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เช่น อาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงอาชีพด้านบริหารจัดการและการบริการ เพื่อให้เห็นภาพลักษณะสำคัญของอาชีพและคุณสมบัติที่เหมาะสมของผู้ประกอบอาชีพสาขาต่าง ๆ การจัดการเรียนรู้ควรให้ความสำคัญกับการให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติและได้ใช้เครื่องมือการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้น เช่น แปรรูปอาหาร จัดสวน ซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้า ฯลฯ และควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนอย่างหลากหลาย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดความสนใจและความสามารถของตนจนสามารถเลือกอาชีพที่ตนสนใจได้ก่อนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย: การจัดการเรียนรู้ควรฝึกทักษะกระบวนการทำงานที่มีการวิเคราะห์วางแผนปฏิบัติงานตามขั้นตอนและมีการประเมินผลการทำงานอย่างเป็นระบบให้ผู้เรียนมีโอกาสทำงานเป็นทีม เพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การสร้างมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการแก้ปัญหา การจัดการ ตลอดจนสร้างเจตคติที่ดีในการทำงานซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการทำงานและประกอบอาชีพทุกประเภทในอนาคต

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐาน ซึ่งระบุการจัดเวลาเรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนรายวิชาเพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ 922/2561 เรื่อง การปรับโครงสร้างตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 อนุสนธิคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สพฐ. 1239/2560 สั ง ณ วันที่ 7 สิงหาคม 2560 เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ 30/2561 สั ง ณ วันที่ 5 มกราคม 2561 เรื่อง ให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระ

การเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพในการแข่งขัน และดำรงชีวิตอย่างสร้างสรรค์ในประชาคมโลก ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เวลาเรียน สถานศึกษาสามารถจัดให้เหมาะสมสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และบริบทของสถานศึกษาโดยการ กำหนดเวลาเรียนในแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ระดับประถมศึกษา : กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานสำหรับ 8 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทจุดเน้นของสถานศึกษาและศักยภาพของผู้เรียน สำหรับสาระประวัติศาสตร์ 40 ชั่วโมงต่อปี โดยมีเวลาเรียนรวม 840 ชั่วโมงต่อปี และผู้เรียนต้องมี คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 120 ชั่วโมงต่อปี และ รายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติม โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับจุดเน้นและความพร้อมของสถานศึกษาและเกณฑ์การจบหลักสูตร เฉพาะระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-3 สถานศึกษาอาจจัดให้เป็นเวลาสำหรับสาระการเรียนรู้พื้นฐานในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมงต่อปี รวมไม่น้อยกว่า 1,000 ชั่วโมงต่อปี

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม สอดคล้องกับ บริบท จุดเน้นของสถานศึกษา และศักยภาพของ ผู้เรียน โดยจัดเวลาเรียนพื้นฐานสำหรับสาระประวัติศาสตร์ 40 ชั่วโมงต่อปีหรือ 1 หน่วยกิตต่อปี ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนพื้นฐานรวม จำนวน 880 ชั่วโมงต่อปี หรือ 22 หน่วยกิตต่อปี และผู้เรียนต้องมี คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนด และสอดคล้องกับ เกณฑ์การจบหลักสูตร มีเวลาเรียนรวม 880 ชั่วโมงต่อปี (22 หน่วยกิต) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 120 ชั่วโมงต่อปี และ รายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมโดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมเพิ่มเติมให้ สอดคล้องกับจุดเน้นและความพร้อมของสถานศึกษา และเกณฑ์การจบหลักสูตรปีละไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมงต่อปี รวมไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมงต่อปี

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย : กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานสำหรับ 8 สาระการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม สอดคล้องกับ บริบท จุดเน้นของสถานศึกษา และศักยภาพ ของผู้เรียน โดยจัดเวลาเรียนพื้นฐานสำหรับสาระประวัติศาสตร์รวม 3 ปีจำนวน 80 ชั่วโมง หรือ 2 หน่วยกิต มีเวลาเรียนรายวิชาพื้นฐานรวม 3 ปี จำนวน 1,640 ชั่วโมง (41 หน่วยกิต) และผู้เรียน ต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนด และสอดคล้องกับ เกณฑ์การจบหลักสูตร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรวม 3 ปี จำนวน 360 ชั่วโมง และรายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติม โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับจุดเน้นและความพร้อมของ สถานศึกษา และเกณฑ์การจบหลักสูตรตามความพร้อมและจุดเน้นปีละไม่น้อยกว่า 1,600 ชั่วโมง

(40 หน่วยกิต) รวม 3 ปี ไม่น้อยกว่า 3,600 ชั่วโมง กรอบโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน⁷⁹ พุทธศักราช 2551 ดังตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 กรอบโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กลุ่มสาระการเรียนรู้ / กิจกรรม	เวลาเรียน										
	ระดับประถมศึกษา						ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับ มัธยมศึกษา ตอนปลาย	
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	ม.1	ม.2	ม.3	ม. 4 - 6	
กลุ่มสาระการเรียนรู้											
ภาษาไทย	200	200	200	160	160	160	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6 นก.)	
คณิตศาสตร์	200	200	200	160	160	160	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6 นก.)	
วิทยาศาสตร์	80	80	80	80	80	80	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6 นก.)	
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	120	120	120	120	120	120	160 (4 นก.)	160 (4 นก.)	160 (4 นก.)	320 (8 นก.)	
- ประวัติศาสตร์	40	40	40	40	40	40	40 (1 นก.)	40 (1 นก.)	40 (1 นก.)	80 (2 นก.)	
- ศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม	80	80	80	80	80	80	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6 นก.)	
- หน้าที่พลเมือง ฯ											
- เศรษฐศาสตร์ - ภูมิศาสตร์											
สุขศึกษาและพล ศึกษา	80	80	80	80	80	80	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	120 (3 นก.)	
ศิลปะ	80	80	80	80	80	80	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	120 (3 นก.)	
การงานอาชีพและ เทคโนโลยี	40	40	40	80	80	80	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	120 (3 นก.)	
ภาษาต่างประเทศ	40	40	40	80	80	80	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6 นก.)	
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	840	840	840	840	840	840	880 (22 นก.)	880 (22 นก.)	880 (22 นก.)	1,640 (41 นก.)	

⁷⁹กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2551), หน้า 23.

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ / กิจกรรม	เวลาเรียน									
	ระดับประถมศึกษา						ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับ มัธยมศึกษา ตอนปลาย
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	ม.1	ม.2	ม.3	ม. 4 - 6
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120	120	120	120	120	120	120	360
รายวิชา / กิจกรรมที่ สถานศึกษาจัดเพิ่มเติม ตามความพร้อมและ จุดเน้น	ปีละไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง						ปีละไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง			ไม่น้อยกว่า 1,600 ชั่วโมง
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า 1,000 ชั่วโมง / ปี						ไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมง / ปี			รวม 3 ปี ไม่น้อยกว่า 3,600 ชั่วโมง

หมายเหตุ โครงสร้างเวลาเรียนแก้ไขตามคำสั่ง สพฐ.683/2552 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2552 และคำสั่ง สพฐ.110/2555 ลงวันที่ 25 มกราคม 2555

โครงสร้างเวลาเรียนปรับปรุงล่าสุด ตามคำสั่ง สพฐ.ที่ 921/2561 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2561 และคำสั่ง สพฐ.ที่ 922/2561 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2561

โดยสรุปแนวทางการส่งเสริมทักษะอาชีพโดยการจัดหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้พื้นฐานอาชีพในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คำนึงถึงเป้าหมายการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาด้านทักษะทางอาชีพมีเป้าหมายแตกต่างกันไปสำหรับผู้เรียนในแต่ละระดับและช่วงวัย ระดับประถมศึกษาเป็นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักอาชีพหรือรับรู้ รับทราบ เรื่องอาชีพ (Career Awareness) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างนิสัยในการทำงาน มีการฝึกทักษะกระบวนการและการทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้เครื่องมือเบื้องต้นในการทำงาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้สำรวจ ความถนัดความสนใจ ความสามารถของตนเอง เรียกว่าขั้นสำรวจความถนัด (Career Exploration) เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเห็นภาพลักษณะต่าง ๆ ของอาชีพ และค้นพบความต้องการของตนเองในการเลือกอาชีพที่เหมาะสม โดยเรียนรู้เกี่ยวกับกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เช่น อาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงอาชีพด้านบริหารจัดการและการบริการ และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีความชัดเจนในการเตรียมผู้เรียนสู่การประกอบอาชีพ (Career Preparation) หรือศึกษาต่อในอาชีพที่ตนถนัด โดยจัดการเรียนรู้ฝึกทักษะกระบวนการทำงานที่มีการวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติงานตามขั้นตอนและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบภายใต้การจัดโครงสร้างหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.3.3 ลักษณะการส่งเสริมทักษะอาชีพ

สถานศึกษาสามารถจัดโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาได้อย่างหลากหลายในการส่งเสริมทักษะอาชีพแก่ผู้เรียน โดยการที่สถานศึกษาจะพิจารณาดำเนินการในลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือหลายลักษณะภายในสถานศึกษาเดียวกันได้ ต้องคำนึงถึงบริบทและปัจจัยความพร้อมต่าง ๆ อาทิ ด้านศักยภาพผู้เรียน บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะเอื้ออำนวยให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ และคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้เรียน โดยเฉพาะวิชาที่มีความเสี่ยง ความปลอดภัยที่ต้องคำนึงถึงวุฒิภาวะความพร้อมของผู้เรียนเป็นสำคัญ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้นำเสนอการส่งเสริมทักษะอาชีพไว้หลายลักษณะ ได้แก่ 1) การเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในรายวิชาพื้นฐาน 2) การเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในรายวิชาเพิ่มเติม 3) การเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพโดยโครงการ และ 4) การเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนพอสรุปได้ดังนี้⁸⁰

1. การเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในรายวิชาพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อให้สถานศึกษานำไปจัดรายวิชาพื้นฐาน สำหรับพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและภาษาต่างประเทศ (เปลี่ยนชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามคำสั่ง สพฐ.ที่ 921/2561 เรื่องยกเลิกมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ 2 การออกแบบและเทคโนโลยี และสาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเปลี่ยนชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2561) การเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในรายวิชาพื้นฐาน ให้ดำเนินการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้แต่ละกลุ่มที่มีเนื้อหาความรู้และทักษะเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านอาชีพได้ อาทิ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทย เพื่อการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ประสบการณ์ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี จึงเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เป็นทักษะพื้นฐานทางอาชีพทุกอาชีพและสามารถเป็นช่องทางในการพัฒนาทักษะอาชีพเฉพาะได้อีกมากมาย เช่น

⁸⁰สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวทางการจัดทำหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2555), หน้า 15-30.

ท2.1 ม.1/8	เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและโครงการ
ท1.1 ม.4-6/8	สังเคราะห์ความรู้จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตนเองและการเรียน
ท2.1 ม.4-6/4	ผลิตงานเขียนของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ
ท2.1 ม.4-6/5	ประเมินงานเขียนของผู้อื่น แล้วนำมาพัฒนางานเขียนของตนเอง

การจัดการเรียนการสอนตามตัวชี้วัดดังกล่าวข้างต้นจะเป็นทักษะพื้นฐานของการนำไปสู่อาชีพทุกอาชีพและเป็นการวางพื้นฐานไปสู่อาชีพเฉพาะเกี่ยวกับการเขียน เช่นนักเขียน นักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์ นักวิจารณ์ เป็นต้น

2. การเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในรายวิชาเพิ่มเติม

สถานศึกษาสามารถพิจารณาเปิดสอนรายวิชาเพิ่มเติมได้ตามความพร้อม จุดเน้นของสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการ เหมาะสมตามวัยและศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งในการจัดรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อส่งเสริมพัฒนาทักษะด้านอาชีพสามารถดำเนินการโดยใช้แนวทางดังนี้

ระดับประถมศึกษา สามารถจัดรายวิชาเพิ่มเติมที่น่าสนใจให้ผู้เรียนได้เลือกอย่างหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกทำงานง่าย ๆ เพื่อให้รักการทำงาน สนุกกับการทำงาน งานที่ปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่น ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานด้านอาชีพให้มีความรัก ความภูมิใจ และเจตคติที่ดีในอาชีพท้องถิ่นของตน

ระดับมัธยมศึกษา สามารถจัดรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกตามความถนัดและความสนใจทั้งรายวิชาเพิ่มเติมที่เน้นทางวิชาการ รายวิชาที่เป็นฐานอาชีพด้านงานเกษตร งานช่าง ฯลฯ เพื่อให้โอกาสผู้เรียนในการสำรวจ เห็นแนวทางในการเลือกอาชีพ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพต่าง ๆ และประเมินทางเลือกในการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความรู้ ความถนัดของตน โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนและเกณฑ์การจบการศึกษาของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

ตารางที่ 2.6 ตัวอย่างรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อส่งเสริมพัฒนาด้านทักษะอาชีพ

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ชื่อรายวิชาเพิ่มเติมด้านอาชีพ
<p>การทำงานอาชีพ (เปลี่ยนชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามคำสั่ง สพฐ.ที่ 921/2561 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2561)</p>	<p>งานเกษตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเพาะเห็ด - การปลูกพืชผักสวนครัว - การเลี้ยงปลาตู้ - การเลี้ยงหมูหลุม <p>งานบ้าน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแปรรูปอาหาร - การทำขนมไทย - อาหารอบ
ศิลปะ	<p>งานประดิษฐ์/งานสร้างสรรค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำดอกไม้ประดิษฐ์ - การแสดงพื้นเมือง - การออกแบบเสื้อสตรี
ภาษาไทย	<p>งานบริการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเขียนจดหมายธุรกิจ - ภาษาเพื่อการโฆษณา

มารุต พัฒนาผล กล่าวถึงการพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมด้านอาชีพที่สอดคล้องกับท้องถิ่นมี
ขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้⁸¹

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนเกี่ยวกับความต้องการพัฒนา
ศักยภาพความเป็นเลิศด้านอาชีพท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน โดยใช้
วิธีการที่หลากหลาย เช่น การสำรวจความต้องการของผู้เรียน การสัมภาษณ์ผู้เรียน เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำรายวิชาอาชีพท้องถิ่นที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนโดย
อาศัยหลักการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง ชุมชน ประกอบด้วย ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต
เวลาเรียน คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา ผลการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ แผนการจัดการเรียนรู้
การวัดและประเมินผล สื่อและแหล่งเรียนรู้ เกณฑ์การผ่านรายวิชา และผ่านการตรวจสอบคุณภาพ
ของรายวิชา โดยบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในอาชีพที่จัดทำรายวิชา

⁸¹มารุต พัฒนาผล, การประเมินหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร: จรัสสินทวงศ์
การพิมพ์, 2556), หน้า 467-468.

ขั้นตอนที่ 3 การบรรจุรายวิชาไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติซึ่งทำได้ 2 วิธี ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับสาระการเรียนรู้พื้นฐาน และ 2) การกำหนดให้เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 4 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan) ที่สอดคล้องกับโครงสร้างรายวิชา และมียุทธศาสตร์สำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครบถ้วน ได้แก่ ผลการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล พร้อมทั้งเครื่องมือสำหรับการประเมินผลที่มีความสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 5 การดำเนินการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง มากกว่าการเรียนรู้จากหนังสือหรือเอกสาร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะและความสามารถในการเรียนรู้ที่สำคัญกับการสร้างสรรค์ (Create) มากกว่าการลอกเลียนแบบ (Copy) มีการประเมินผลการเรียนรู้แบบก้ำวหน้า (Formative Evaluation) รวมทั้งการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Assessment) และนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้ผู้สอนยังต้องทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ในลักษณะการวิจัยในงานประจำ (R to R : Routine to Research) อีกด้วย ซึ่งจะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศด้านอาชีพอย่างแท้จริง ในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้นี้ สถานศึกษาควรมีการนิเทศ ติดตาม โดยใช้ระบบพี่เลี้ยง (Mentoring) หรือการสอนงาน (Coaching) การจัดการความรู้ (Knowledge management) พัฒนาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (professional Learning Community) ที่มีภูมิปัญญา (Wisdom) เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 6 การประเมินผลการเรียนรู้รวบยอด (Summative Evaluation) และตัดสินผลการเรียน โดยให้ความสำคัญกับผลการเรียนรู้ด้านทักษะและความสามารถในการอาชีพ รวมทั้งนิสัยรักการทำงาน (Work Habits) ตลอดจนจริยธรรมในการทำงาน (Work Ethics) ของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 7 การรายงานผลการเรียนเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาต่อฝ่ายวิชาการของสถานศึกษา พร้อมกับการรายงานผลการเรียนรายวิชาอื่น โดยผลการเรียนรายวิชาอาชีพท้องถิ่นที่ผู้เรียนได้รับจะถูกนำไปคำนวณเป็นจำนวนหน่วยกิต และระดับผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) ของการศึกษาในหลักสูตร

3. การเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพโดยโครงงาน

การส่งเสริมทักษะอาชีพด้วยการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริงในชีวิต โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนเรียนรู้จากความสนใจอยากรู้ของผู้เรียนเองผ่านการใช้กระบวนการและวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ในการทำโครงงานผู้เรียนจะได้ใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลายรูปแบบผสมผสานกัน ได้แก่ กระบวนการแสวงหา

ความรู้ กระบวนการกลุ่ม การแก้ปัญหา ผู้เรียนจะเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงจากแหล่งความรู้ และสามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างอิสระ เป็นการเตรียมผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้แบบโครงการประกอบด้วยขั้นตอนและกิจกรรมสำคัญดังนี้

ขั้นที่ 1 คิดและเลือกปัญหาที่จะศึกษา ผู้เรียนจะต้องกำหนดปัญหาแนวคิดและวิธีการที่จะใช้แก้ปัญหาตามความสนใจอยากรู้ของตนเองโดยคำนึงถึงความเหมาะสมในระยะเวลา ความรู้ความสามารถและแหล่งข้อมูลที่มี

ขั้นที่ 2 การวางแผนการทำโครงการ ผู้เรียนจะต้องวางแผนการทำงานในทุกขั้นตอนอย่างละเอียดเพื่อป้องกันความผิดพลาดและสับสนขั้นตอนดังกล่าวประกอบด้วย

2.1 กำหนดปัญหาและขอบเขตของการศึกษา

2.2 กำหนดวัตถุประสงค์ แนวคิด วิธีการที่จะนำมาใช้แก้ปัญหา สมมติฐานและนิยามเชิงปฏิบัติการ

2.3 วางแผนรวบรวมข้อมูลและค้นคว้าเพิ่มเติม

2.4 กำหนดวิธีการดำเนินการ ได้แก่ แนวทางการศึกษาค้นคว้า วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องการ ใช้การออกแบบการทดลอง การควบคุมตัวแปร การสำรวจและรวบรวมข้อมูล การกำหนดระยะเวลาการทำงานในแต่ละขั้นตอน

ขั้นที่ 3 ลงมือทำโครงการ ตามขั้นตอนที่ผู้เรียนกำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 2 โดยหากมีปัญหาสามารถขอคำปรึกษาครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา

ขั้นที่ 4 เขียนรายงาน เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนเสนอผลการศึกษา ค้นคว้า เป็นเอกสารอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจและทราบถึงปัญหา วิธีการและผลสรุปที่ได้จากการศึกษาพร้อมอภิปรายผล และเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

โดยครูผู้สอนมีบทบาทหน้าที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในการทำโครงการ เน้นแนวให้รู้หลักและวิธีการทำโครงการ จัดกิจกรรมช่วยให้ผู้เรียนเห็นปัญหาและการเลือกปัญหา ให้คำปรึกษา อำนวยความสะดวก ติดตามการทำโครงการและประเมินผล

สถานศึกษาสามารถจัดให้ผู้เรียนได้ทำโครงการเพื่อเป็นพื้นฐานทางอาชีพได้หลายลักษณะในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและบูรณาการสาระการเรียนรู้อื่น ๆ อาทิ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ มีขอบข่ายสาระเกี่ยวกับการดำรงชีวิตและครอบครัว; เป็นสาระเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน การช่วยเหลือตนเองและเศรษฐกิจและสังคมในสภาพเศรษฐกิจที่พอเพียง ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เน้นการปฏิบัติจริงจนเกิดความมั่นใจ และภูมิใจในผลสำเร็จของงาน เพื่อให้ค้นพบความสามารถความถนัดของตนเอง การอาชีพ; เป็นสาระเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นต่ออาชีพ เห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่ออาชีพ และเห็นแนวทางการประกอบอาชีพ

เช่นโครงการ “สวนสวยด้วยมือเรา” เป็นการจัดจำหน่ายพืชพรรณไม้ประดับซึ่งผู้เรียนจะได้ใช้ความรู้ และทักษะที่เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพเริ่มตั้งแต่ 1) ศึกษาและเลือกพรรณไม้ที่จะจำหน่าย ในเรื่องความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ความคงทน การดูแลรักษา ความต้องการของตลาด ความคุ้มค่า แหล่งหรือช่องทางที่จะจำหน่าย 2) วางแผนดำเนินงานจัดลำดับขั้นตอนและระยะเวลาการทำงานในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนพร้อมทั้งจัดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบโครงการ 3) เมื่อได้พืชพรรณไม้ประดับมาแล้ว ก่อนจำหน่ายผู้เรียนจะต้องออกแบบภาชนะสำหรับปลูกต้นไม้ เพื่อดึงดูดความสนใจ คำนวณต้นทุนเพื่อกำหนดราคาขายและวางแผนกลยุทธ์การตลาด 4) ประชาสัมพันธ์ผ่านอินเทอร์เน็ตและแผ่นพับ และจัดส่งในกรณีจัดซื้อผ่านอินเทอร์เน็ต 5) ในการจำหน่ายจะต้องจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย 6) ประเมินและสรุปผลการดำเนินงาน และเสนอแนวทางในการปรับปรุงงาน

4. การเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ 3 ลักษณะ ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์เพื่อสังคม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความสำคัญในการปลูกฝังและวางพื้นฐานด้านพื้นฐานอาชีพแก่ผู้เรียนโดยการจัดให้ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมตามกรอบโครงสร้างเวลาเรียนที่หลักสูตรกำหนด คือ ระดับประถมศึกษา 120 ชั่วโมงต่อปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 120 ชั่วโมงต่อปี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 360 ชั่วโมงต่อสามปี สัดส่วนการเรียนอาจแตกต่างกันไปตามบริบท และจุดเน้นของสถานศึกษา

กิจกรรมแนะแนว เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สร้างเสริมให้มีคุณภาพตามศักยภาพ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ค้นพบและพัฒนาความสามารถของตน เพื่อให้มีทักษะการดำเนินชีวิต สามารถตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพ และสามารถปรับตัวอยู่ได้อย่างมีความสุข กิจกรรมแนะแนวจะช่วยส่งเสริมให้บุคคลตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพได้ตรงตามความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ และทักษะของตนเอง และให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน กิจกรรมการดำเนินอาจจัดได้ในลักษณะดังนี้

กิจกรรมที่ให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับอาชีพ; ลักษณะอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงานเกี่ยวกับอาชีพนั้น ๆ เวลาและทุนทรัพย์ที่ใช้ในการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ เงินเดือน รายได้ ความมั่นคง สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้รับบริการการแนะแนวมีข้อมูลความรู้เกี่ยวกับอาชีพอย่างกว้างขวางเพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมลักษณะ

ของกิจกรรมสามารถดำเนินการได้หลากหลาย เช่น จัดทำหลักฐานและฐานข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ จัดหาวิทยากรหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้ด้านวิชาชีพต่าง ๆ จัดศึกษาดูงานสถานประกอบการ วิชาชีพในท้องถิ่น/สถานประกอบการอุตสาหกรรมใกล้โรงเรียน/สถานประกอบการที่ผู้เรียนสนใจ อาจเป็นช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ หรือช่วงปิดภาคเรียน จัดโครงการต่าง ๆ เช่น วันอาชีพ วันนัดพบแรงงาน มหกรรมตลาดนัดวิชาชีพ เพื่อนำเสนอผลงานสิ่งประดิษฐ์ งานไม้ งานโลหะ การประกอบอาหาร เป็นต้น

กิจกรรมที่ช่วยให้บุคคลรู้จักตนเอง; รู้ถึงความถนัด ความสนใจ ความสามารถ อุปนิสัยใจคอ ว่าเหมาะสมกับอาชีพใด สามารถดำเนินการได้แก่ 1) จัดให้มีเครื่องมือ อุปกรณ์ เช่น แบบทดสอบความถนัด สำรวจความสนใจ ความสามารถ บุคลิกภาพ สำรวจ/ทดสอบ วัดแววความถนัดด้านวิชาชีพของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองเพื่อการตัดสินใจและวางแผนชีวิต ด้านการประกอบอาชีพและการศึกษาที่สูงขึ้น 2) จัดทำแฟ้มประวัติผู้เรียนรายบุคคล เป็นข้อมูลส่วนตัว ครอบครัว ความประพฤติ สุขภาพ ผลการเรียน เพื่อใช้ประกอบการให้คำปรึกษาแนะนำ การแก้ไขปัญหาของผู้เรียน และการให้ความช่วยเหลือให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ 3) การบริการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักอาชีพ รู้จักตนเอง เลือกตัดสินใจในการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพให้เหมาะสมกับตนเอง โดยมีการบันทึกข้อมูลและมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่สามารถวางพื้นฐานทักษะและสร้างเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ ซึ่งกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย กิจกรรม กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์และนักศึกษาวิชาทหารและกิจกรรมชุมนุม ชมรม กิจกรรมเหล่านี้มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม การมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปัน เอื้ออาทรและสมานฉันท์สอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น โดยเฉพาะกิจกรรมชุมนุมสามารถจัดกิจกรรมได้หลากหลาย อาทิ ชุมนุม ศิลปหัตถกรรมนักเรียน ชุมนุมอาหารไทย ชุมนุมเครื่องจักสาน ชุมนุมเก้าอี้ถักน้อย ชุมนุมถ่ายรูป

โดยสรุป ลักษณะการส่งเสริมทักษะอาชีพโรงเรียนดำเนินการได้หลายลักษณะ สามารถจัดโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาได้อย่างหลากหลาย พิจารณาดำเนินการในลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือหลายลักษณะภายในโรงเรียนเดียวกันได้ ได้แก่ 1) การเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในรายวิชาพื้นฐาน 2) การเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในรายวิชาเพิ่มเติม 3) การเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพโดยโครงงาน และ 4) การเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน โดยคำนึงถึงบริบทและปัจจัยความพร้อมต่าง ๆ อาทิ ด้านศักยภาพผู้เรียน บุคลากรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะเอื้ออำนวยให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ และคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้เรียน

2.4 การถอดบทเรียน

การถอดบทเรียนเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มีการสื่อสารและเสริมพลังการเรียนรู้ผ่านการปฏิสัมพันธ์ 2 ทาง เป็นการสร้างกระบวนการเป็นกระบวนการสร้างเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เริ่มตั้งแต่ทำและเรียนรู้การสร้างจุดหมาย การระดมวางแผนความคิด การลงมือปฏิบัติ การขยายผล และการประเมินและวางแผนอย่างต่อเนื่อง นำไปสู่การปรับเปลี่ยนวิถีคิด พฤติกรรมและกระทำที่ดีที่สุด⁸² การถอดบทเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการจัดการความรู้ เป็นกระบวนการดึงเอาความรู้จากการทำงานออกมาใช้เป็นทุนในการบริหารจัดการในเรื่องที่ยากหรือซับซ้อนขึ้นจากเดิม กระบวนการถอดบทเรียนให้ความสำคัญกับการมีเวลาครุ่นคิด ซึ่งมีประเด็นพิจารณามากกว่าการตั้งคำถามว่า “ได้บทเรียนอะไรจากการทำงานที่ผ่านมา” แต่เป็นการพิจารณาประเด็นที่ลึกซึ้งกว่า ได้แก่ 1) มีการเปลี่ยนแปลงอะไรเกิดขึ้น โดยหากไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงไม่ควรไปแสวงหาคำตอบได้บทเรียนอะไร 2) หากมีผลสืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงคล้ายกันต้องพยายามตอบให้ได้ว่าอะไรสำคัญที่สุด และทำไมจึงสำคัญเพราะสิ่งนั้นมีคุณค่าต่อการนำไปปฏิบัติต่อ 3) บทเรียน มิใช่ความแตกต่างที่เกิดขึ้นระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้น แสดงว่า มีอะไรที่ทำให้เกิดความแตกต่างและ “อะไร” ที่ทำให้เกิดความแตกต่างนั้นก่อให้เกิดผลต่อพฤติกรรมอย่างไร สิ่งนั้นเรียกว่า “บทเรียน” ทั้งนี้กระบวนการถอดบทเรียนแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับปัจเจกบุคคล (Intra-personal Learning) ระดับระหว่างบุคคล (Inter-personal Learning) และระดับกลุ่ม (Group/Team Learner)⁸³ มีผู้กล่าวถึงความหมายของการถอดบทเรียนและวิธีการถอดบทเรียนไว้ดังนี้

ความหมายของการถอดบทเรียน

ศุภวัธย์ พลายน้อย ให้ความหมายของการถอดบทเรียน⁸⁴ หมายถึง การจัดการความรู้รูปแบบหนึ่งที่เน้นเสริมสร้างการเรียนรู้ในกลุ่มที่เป็นระบบ โดยการสกัดความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในตัวบุคคล ออกมาเป็นบทเรียนที่สามารถนำไปสรุป สังเคราะห์เป็นชุดความรู้ สิ่งที่สำคัญก็คือ ผู้ร่วมกระบวนการต้องเรียนรู้ร่วมกัน และนำมาปรับวิถีคิดและวิถีทำงานที่สร้างสรรค์ และมีคุณภาพมากขึ้น นอกจากนี้

⁸²วิรัตน์ คำศรีจันทร์ เริงวิชญ์ นิลโคตร ณิชพัชร์ ทองคำ, วิทยาการกระบวนการเพื่อการถอดบทเรียนและเสริมพลังการเรียนรู้เพื่อสุขภาวะชุมชน, (นครปฐม: สถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียนมหาวิทยาลัยมหิดล, 2552), หน้า 2-3

⁸³ศุภวัธย์ พลายน้อย, นานาวิถีวิทยาการถอดบทเรียนและการสังเคราะห์ความรู้, พิมพ์ครั้งที่ 7, (กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลีฟวิ่งจำกัด, 2562), หน้า 16-17.

⁸⁴ศุภวัธย์ พลายน้อย, บทเรียนของการถอดบทเรียนในการจัดการเรียนรู้ภาคประชาสังคม, (นครปฐม: บริษัท พี.เอ.ลีฟวิ่ง จำกัด, 2549), หน้า 16

ยังกล่าวถึงการถอดบทเรียน⁸⁵ เป็นการนำความรู้จากประสบการณ์ในการทำงานมาใช้เป็นทุนในการบริหารจัดการและต่อยอดไปใช้ในสถานการณ์ต่อไป

วัฒนา พงษ์โนนสูง กล่าวว่า การถอดบทเรียน⁸⁶ หมายถึง วิธีการจัดการความรู้รูปแบบหนึ่งที่เน้นการทบทวนประสบการณ์ ความรู้จากบุคคลทั้งความสำเร็จหรือผิดพลาด มีปัจจัยเงื่อนไขอะไรบ้างที่เป็นเหตุให้เกิดความสำเร็จหรือผิดพลาดในการทำงานนั้น ๆ สังเคราะห์บทเรียนประสบการณ์สู่การพัฒนาวิธีคิด กระบวนการทำงานใหม่อย่างสร้างสรรค์ไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำเหมือนเดิมและนำบทเรียนไปยกระดับการเรียนรู้ต่อยอดออกไปได้อย่างต่อเนื่อง

อับดุลเลาะ เจ๊ะหลงและจิรัชยา เจียวัก การถอดบทเรียน⁸⁷ หมายถึง การถอดกระบวนการทบทวน สรุปบทเรียนจากการกระทำ ประสบการณ์ที่ผ่านมาที่แสดงให้เห็นถึงรายละเอียด ความรู้ทั้งหมุมบวกและลบไปสู่การพัฒนาตนเอง ซึ่งไม่ใช่แค่การถอดบทเรียนจากกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ แต่หมายรวมถึงทัศนคติ การรับรู้ไปสู่การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม ที่เรียกว่า การถอดบทเรียนเพื่อสร้างความรู้ในการพัฒนาตัวตน

สรุปความหมายของการถอดบทเรียน หมายถึง การสกัดความรู้ การทบทวนประสบการณ์ การสรุปการกระทำ การถ่ายทอดประสบการณ์หรือวิธีการใด ๆ ที่สามารถนำความรู้ วิธีการ เทคนิค และประสบการณ์ออกมาจากบุคคล กลุ่มบุคคล จากการทำงาน กิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ แล้วสรุปและสังเคราะห์เป็นความรู้ วิธีการปฏิบัติ นำมาปรับวิธีคิดและวิธีทำงานที่สร้างสรรค์และมีคุณภาพของงานดีขึ้น

⁸⁵ศุภวัณณ์ พลายน้อย, นานาวิธีวิทยาการถอดบทเรียนและการสังเคราะห์ความรู้, พิมพ์ครั้งที่ 7, (กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลีฟวิ่งจำกัด, 2562), หน้า 16.

⁸⁶วัฒนา พงษ์โนนสูง, “การถอดบทเรียนกระบวนการเรียนรู้ชุมชนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมสำหรับพ่อแม่วัยรุ่น จากกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กโดยชุมชน กรณีศึกษาคลองสองต้นนุ่น.มหาวิทยาลัยศิลปากร”, **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558), หน้า 12

⁸⁷อับดุลเลาะ เจ๊ะหลงและจิรัชยา เจียวัก, “การถอดบทเรียนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในมนุษย์”, **วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์**, ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม, 2563): 243

วิธีการถอดบทเรียน

มีผู้กล่าวถึงวิธีการถอดบทเรียนเพื่อให้ได้วิธีการการปฏิบัติ นำมาปรับวิธีคิดและวิธีทำงานที่สร้างสรรค์และมีคุณภาพของงานดีขึ้นไว้ดังนี้

พิสิฐ โองเจริญ กล่าวว่า การถอดบทเรียนมีวิธีการที่หลากหลายขึ้นอยู่กับความสามารถในการอิงไปใช้ประโยชน์ ทั้งนี้โดยทั่วไปได้กล่าวถึงวิธีการนำมาใช้ในการถอดบทเรียนใน 3 ลักษณะ⁸⁸ ดังนี้

1. การถอดบทเรียนจากการดำเนินงานโครงการ เป็นการถอดบทเรียนจากในระหว่างการดำเนินโครงการเป็นการเติมช่องว่างในการพัฒนา โดยสามารถถอดบทเรียนได้ตลอดช่วงเวลาของการดำเนินงาน โดยระยะเวลาของการดำเนินโครงการสามารถแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ ถอดบทเรียนเมื่อเริ่มโครงการ ถอดบทเรียนหลังปฏิบัติการ และถอดบทเรียนหลังการดำเนินงาน

2. การถอดบทเรียนแบบเล่าเรื่อง (Story Telling: ST) เป็นการเรียนรู้ก่อนหรือระหว่างทำกิจกรรม โดยการให้ผู้มีความรู้จากการปฏิบัติ ปลดปล่อยความรู้ที่อยู่ในตัวออกมาแลกเปลี่ยนความรู้โดยผู้เล่าจะเล่าความรู้สึกที่ฝังลึกอยู่ในตัวที่เกิดจากการปฏิบัติ ซึ่งผู้ฟังสามารถตีความได้อิสระและเมื่อเกิดการแลกเปลี่ยนผลการตีความแล้วจะทำให้ได้ความรู้ที่สามารถบันทึกเป็นชุดความรู้

3. การถอดบทเรียนจากวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) คือวิธีการทำงานที่ดีที่สุดในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งอาจเป็นระบบการบริหาร เทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่ทำให้ผลงานบรรลุเป้าหมายสูงสุด Best Practice จึงเป็นการทำงานที่ดีกว่าหรือดีที่สุด ไม่ใช่จำกัดวิธีการทำงานซึ่งมีค่าที่คล้ายคลึงคือ Good Practice ซึ่งมีความหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ และ Innovative Practice ซึ่งหมายถึงจุดเน้นหรือแนวทางการทำงานที่น่าสนใจ และหากมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีหลักฐานบ่งชี้ความสำเร็จที่ชัดเจนก็จะถูกยกระดับเป็น Best Practice

ศุภวัลย์ พลายน้อย ได้กล่าวถึงวิธีการถอดบทเรียน⁸⁹ ไว้ในหนังสือ นานาวิธีวิทยาการถอดบทเรียนและการสังเคราะห์ความรู้ดังนี้

1. การเรียนรู้จากเพื่อน (Peer Assist-PA) เป็นการเรียนรู้ก่อนทำกิจกรรม ซึ่งคำว่า “เพื่อน” ในที่นี้หมายถึง ทีมผู้ช่วยกับทีมที่ปรึกษาภายนอก มาเป็นเพื่อนร่วมอุดมการณ์

2. การเรียนรู้หลังปฏิบัติการ (After Action Review) หรือ AAR เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินกิจกรรมในโครงการพัฒนาการของ AAR ซึ่ง AAR เป็นการอภิปรายของผู้เกี่ยวข้องต่อเหตุการณ์ที่มุ่งเน้นในการได้ผลลัพธ์ที่มีมาตรฐานช่วยให้ค้นพบว่า อะไรเกิดขึ้น ทำไม

⁸⁸พิสิฐ โองเจริญ, ถอดบทเรียน การบริหารโครงการภาครัฐ (ฉบับทดลอง), (กรุงเทพฯ: บจก. ทูเกตเออร์ เอ็ดดูเทนเนอร์, 2560), หน้า 6-8

⁸⁹ศุภวัลย์ พลายน้อย, นานาวิธีวิทยาการถอดบทเรียนและการสังเคราะห์ความรู้, พิมพ์ครั้งที่ 7, (กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลีฟวิ่งจำกัด, 2562), หน้า 22-37

จึงเกิด และคงจุดแข็งไว้ ปรับปรุงจุดอ่อน เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้องค์กรได้ประโยชน์สูงสุดจากทุก ๆ พันธกิจที่ดำเนินการ AAR ออกแบบมาเพื่อช่วยในการเรียนรู้ของปัจเจกบุคคลและทีมงานระหว่างปฏิบัติการ

3. การเรียนรู้หลังการดำเนินงาน (Retrospect) ใช้ในกรณีถอดบทเรียนทั้งโครงการ ไม่ใช่เฉพาะกิจกรรม คือเมื่อถอดบทเรียนแล้วจะต้องนำไปใช้ได้โครงการต่อไป

4. การถอดบทเรียนแบบเล่าเรื่อง (Story Telling) เป็นการปลดปล่อยความรู้ที่ฝังลึก โดยให้ผู้มีความรู้จากการปฏิบัติปลดปล่อยความรู้ที่ซ่อนในตัวตน ทั้งในสภาพจิตใจสำนึกและจิตสำนึก ภายใต้บริบทที่เฉพาะเจาะจง ทั้งในเชิงประเด็น เนื้อหา และตัวละครที่เกี่ยวข้อง กระบวนการดำเนินงาน และผลที่มีความจำเพาะสูง ควรเป็นบทเรียนที่คิดต่อมากกว่าการทำซ้ำในทันที

5. การเรียนรู้จากบทเรียนที่ดีที่สุดหรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Good/Better/Best) วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศเป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นจากทฤษฎีการปฏิบัติจริงและในการปฏิบัตินั้นจะสามารถนำไปสู่ความสำเร็จนอกจากการประเมินสรุปผลรวม เพราะการประเมินสรุปผลรวมความสำเร็จตามตัวชี้วัดที่เกิดขึ้นอาจไม่เพียงพอในการบ่งบอกทิศทางในอนาคต จึงได้มีการนำวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศมาใช้ เพื่อให้มั่นใจว่ากระบวนการและเป้าหมายที่กำหนดไว้จะนำมาซึ่งผลที่ดีที่สุด เพื่อเป็นการยกระดับการบริหารจัดการในทุกส่วนให้เทียบเคียงกับเป้าหมายความสำเร็จที่ไฝฝืน ทั้งนี้ยังเป็นการตรวจสอบกระบวนการที่นำมาใช้ในองค์กรและการแลกเปลี่ยนความก้าวหน้าในการทำงาน

นอกจากนี้ ศุภวัธย์ พลายน้อย กล่าวถึงขั้นตอนการถอดบทเรียนไว้ในหนังสือบทเรียนของการถอดบทเรียนในการจัดการความรู้ภาคประชาสังคมสามารถดำเนินการ⁹⁰ ใน 4 ขั้นตอนหลัก 8 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การออกแบบแผนการถอดบทเรียน ขั้นที่ 1 การกำหนดกรอบการถอดบทเรียน การเข้าใจแนวคิด และแผนการดำเนินโครงการจะนำมาซึ่งการกำหนดกรอบการถอดบทเรียน ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และเวลา ขั้นที่ 2 การเลือกเทคนิค เทคนิคการถอดบทเรียนแต่ละเทคนิคมีเงื่อนไขของการใช้เทคนิคแตกต่างกัน เช่น เทคนิค แผนที่ผลลัพธ์ (outcome mapping) จะกระทำต่อเมื่อโครงการมีระบบการประเมินผลแบบแผนที่ผลลัพธ์ ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการถอดบทเรียน ขั้นที่ 3 การกำหนดประเด็น ขั้นที่ 4 การถอดบทเรียนเฉพาะประเด็น การเรียนรู้ระหว่างปฏิบัติงานเพื่อพัฒนากระบวนการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จของโครงการ ขั้นที่ 5 การถอดบทเรียนทั้งโครงการ เป็นการเรียนรู้หลังสิ้นสุดโครงการเพื่อพัฒนาโครงการในอนาคต ขั้นตอนที่ 3 การสื่อสารผลการถอดบทเรียน ขั้นที่ 6 การบันทึกบทเรียน ขั้นที่ 7 การพัฒนาชุดความรู้ ขั้นตอนที่ 4 การติดตามการนำบทเรียนไปใช้ ขั้นที่ 8 การติดตามใช้บทเรียน

⁹⁰ศุภวัธย์ พลายน้อย, บทเรียนของการถอดบทเรียนในการจัดการความรู้ภาคประชาสังคม, พิมพ์ครั้งที่ 7, (กรุงเทพฯ: พี.เอ.อี.พี.วิ้งจำกัด, 2549), หน้า 28-33.

สรุปว่าวิธีการถอดบทเรียนสามารถดำเนินการได้หลายวิธี ได้แก่ การเรียนรู้จากเพื่อน (Peer Assist-PA) การเรียนรู้หลังปฏิบัติการ (After Action Review) หรือ AAR การเรียนรู้หลังการดำเนินงาน (Retrospect) การถอดบทเรียนแบบเล่าเรื่อง (Story Telling) และการเรียนรู้จากบทเรียนที่ดีหรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Good/Better/Best) การถอดบทเรียนจากการดำเนินงานโครงการ การถอดบทเรียนขึ้นอยู่กับบริบทการนำไปใช้ประโยชน์ที่เชื่อมโยงกับสิ่งที่ต้องการได้เรียนรู้จากการถอดบทเรียนในลักษณะของบุคคล เวลาและสถานการณ์ที่เหมาะสม สิ่งที่สำคัญมากกว่า คือ การนำความรู้ที่ได้จากการถอดบทเรียนนำมาปรับวิธีคิดและวิธีทำงานที่สร้างสรรค์ และมีคุณภาพของงานดีขึ้น

2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา

โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เลขที่ 222 หมู่ 22 ตำบลทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม รหัสไปรษณีย์ 73140 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โทร/โทรสาร 034-310667 e-mail: Watnongsala@gmail.com website: <http://www.nongsala.com> เปิดสอนชั้นอนุบาล 2 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เนื้อที่ 10 ไร่ - ตารางวา

ประวัติโรงเรียนโดยย่อ โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เปิดทำการสอน พ.ศ.2481 ในท้องที่เขตหมู่ที่ 1 ตำบลทุ่งลูกนก ใช้ชื่อว่า โรงเรียนบ้านทุ่งลูกนก มีนายไข่ อำพันแดง เป็นครูใหญ่ คนแรก พ.ศ.2485 ประชาชนได้ร่วมใจกันสร้างวัดหนองศาลาและได้ย้ายโรงเรียนเข้ามาอยู่ในเขตวัด (ที่อยู่ในปัจจุบันนี้) และให้ชื่อใหม่ว่า โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) พ.ศ.2536 เปิดเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษารับนักเรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2539 เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ปัจจุบันโรงเรียนเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีอาคารเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ร่วมรื่น มีความสะอาด มีสิ่งสาธารณูปโภคที่ให้ความสะดวกสบาย มีการปรับปรุงห้องเรียนที่มีคุณภาพ มีสื่อเทคโนโลยีพร้อมทั้งมีห้องสมุดพระธรรมปริยัติเวที ได้รับการพัฒนาจากสโมสรโรตารีพระปฐมเจดีย์ มีสนามฟุตบอล โรงอาหารถูกสุขลักษณะ สุขา นำใช้ สะอาด ปลอดภัย ห้องเรียนห้องพิเศษต่าง ๆ ได้รับการพัฒนาให้มีชีวิตชีวา ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความต้องการเรียนรู้ เน้นทักษะด้านอาชีพ สนใจศึกษาเล่าเรียน กระตือรือร้นในการเรียนมากยิ่งขึ้น บุคลากรครูได้รับการพัฒนาศักยภาพในการทำงาน ทำงานอย่างมีความสุขและทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อมูลอาคารสถานที่, อาคารเรียนจำนวน 3 หลัง อาคารเอนกประสงค์ จำนวน 1 หลัง อาคารประกอบจำนวน 1 หลัง ส้วม 6 หลัง สนามเด็กเล่น 1 สนาม สนามฟุตบอล 1 สนาม สนามบอลเลย์บอล 2 สนาม สนามฟุตบอล 1 สนาม สนามฟุตบอลหญ้าเทียม 1 สนาม บ้านพักครู 3 หลัง โรงอาหาร 500 ที่นั่ง 1 หลัง ห้องคหกรรม 1 หลัง ห้องเรียนธรรมชาติ (ห้องศาสตร์พระราช) 1 แห่ง

ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม; สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะเป็นชุมชนชนบท ฐานะปานกลางถึงยากจน มีประชากรประมาณ 4,100 คน บริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งลูกนก วัดหนองศาลา สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หมู่บ้านทุ่งลูกนกหมู่ที่ 1, หมู่บ้านดงมะม่วงหมู่ที่ 5, หมู่บ้านนาแคหมู่ที่ 13, หมู่บ้านหนองศาลาหมู่ที่ 17, หมู่บ้านรางกระเบาหมู่ที่ 20, หมู่บ้านตะคร้อหวานหมู่ที่ 21, และหมู่บ้านศาลาทองหมู่ที่ 22 อาชีพหลักของชุมชนคือเกษตรกรกรรม ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประเพณี/ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปคือ งานปิดทองประจำปีหลวงพ่ोजักรีเพชรและพระพุทธรชินราช ผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 90 ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม เนื่องจากเป็นที่ราบลุ่มมีระบบชลประทาน ร้อยละ 90 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้ โดยเฉลี่ยต่อครอบครัวต่อปี ประมาณ 34,000 บาท จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว 4 คน โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน ได้แก่ มีแหล่งเรียนรู้อยู่ใกล้โรงเรียนที่สำคัญ คือ วัดหนองศาลา องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งลูกนก ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการประกอบอาชีพ ได้แก่ การทำไร่ข้าวโพดฝักอ่อน ไร่อ้อย เลี้ยงวัวนม เลี้ยงหมู ด้านหัตถกรรม ได้แก่ การถักแห ถักเปลยวน การสานสุมไม้ สานตะกร้า สานแข่ง ด้านขนมหวาน ได้แก่ การทำขนมไทย อาทิ ข้าวต้มมัด ขนมมัดไต้ ขนมเทียนในงานเทศกาลต่าง ๆ ด้านศิลปะ ได้แก่ การวาดแผนไทย ผู้นำศาสนาพิธีในชุมชน การบริจาคสิ่งของและทุนการศึกษา ตลอดจนการก่อสร้างอาคารสถานที่ ผู้นำชุมชนองค์กรปกครองท้องถิ่น ได้แก่ นายก อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความช่วยเหลือในด้านทุนการศึกษา ทุนพัฒนาโรงเรียน ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งลูกนก ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านทุนอาหารกลางวันและอาหารเสริม (นม) โดยนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับอาหารกลางวันและดื่มนมครบ 100% และใช้งบประมาณจากเงินรายได้สถานศึกษา นำมาจัดอาหารกลางวันจำหน่ายให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ให้ได้รับประทานอาหารกลางวัน และยังได้รับการสนับสนุนโครงการจ้างครูอัตราจ้างจำนวน 3 คน การจัดการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ได้แก่ ห้องสมุด ขนาด 90 ตารางเมตร หนังสือในห้องสมุด 6,996 เล่ม ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องภาษาไทย ห้องเรียนคหกรรม ห้องเรียนอาเซียน ห้องพระพุทธศาสนา ปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ผู้ทรงคุณวุฒิที่สถานศึกษาเชิญมาให้ความรู้แก่นักเรียน ได้แก่ นายวัลลพ อินทร์กล้า ให้ความรู้เรื่องยาเสพติด นางสาวนิลรัตน์ ปิมณี ข้าราชการบำนาญให้ความรู้เรื่องการแกะสลักผักและผลไม้ ร.ต.ต.ภาสกร ยี่โถหุ่่น (ครู D.A.R.E.) ให้ความรู้เรื่องยาเสพติด นางบุปผา

ทิพย์ ช่างป่าดี ให้ความรู้เรื่องช่างตัดผมชาย นายนิคม บุญวงศ์ ให้ความรู้เรื่องงานถักจักสานเชือกและเส้นพลาสติก⁹¹

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยในประเทศ

วรรณิภา ทันเที่ยง วิจัยเรื่อง⁹² แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ: กรณีศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา แม่ฟ้าหลวง บ้านห้วยกระบอก จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและเพื่อศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา แม่ฟ้าหลวง บ้านห้วยวอก จังหวัดเชียงใหม่ วิธีการศึกษาได้แก่ 1) ศึกษา ตำรา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) กำหนดกลุ่มศึกษา 3) กำหนดและสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล 4) เก็บรวบรวมข้อมูลแล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล 5) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และวิเคราะห์สาเหตุและผล และ 6) สรุปผลการศึกษาและเขียนรายงาน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาของนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ 1) ดินเสื่อมสภาพ 2) ขาดน้ำเพื่อการเกษตร 3) ขาดเงินทุน 4) การขายผลผลิต 5) การคมนาคม ตามลำดับ ความต้องการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ คือ ต้องการให้มีการรวมกลุ่มแบบเป็นเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยต้องการให้ภาครัฐและองค์กรเอกชนสนับสนุนงบประมาณให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง นักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการอบรมหลักสูตรระยะสั้น 3-5 ชั่วโมงและการฝึกอาชีพ 30-50 ชั่วโมง ช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนเมษายน แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ มีขั้นตอนดังนี้ 1) สำรวจความต้องการการเรียนรู้ 2) จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเชิงบูรณาการ 3) ดำเนินการฝึกอบรมที่มุ่งเน้นการปฏิบัติจริง 4) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ยึดหลักการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นสำคัญ 5) มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และ 6) ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

⁹¹โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล), รายงานประจำปีของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2561, (โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล), 2561), หน้า 12-14. (อัดสำเนา).

⁹²วรรณิภา ทันเที่ยง, “แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ: กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา แม่ฟ้าหลวง บ้านห้วยกระบอก จังหวัดเชียงใหม่”, การค้นคว้าอิสระวิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2550), หน้า 58-61.

สุทธิรัตน์ ลักษณะสุทธิ วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะอาชีพสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของมูลนิธิบ้านสมานใจ⁹³ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะอาชีพสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ของมูลนิธิบ้านสมานใจ วิธีการศึกษาได้แก่ สัมภาษณ์ข้อมูลเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง บันทึกพฤติกรรมเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่เข้ารับการศึกษาฝึกทักษะอาชีพ ด้วยกล้องวิดีโอ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาทักษะอาชีพของมูลนิธิบ้านสมานใจได้นำการทอผ้าซาโอริมาเป็นแนวทางสร้างรายได้สำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและจัดกิจกรรมนันทนาการซึ่งเป็นกิจกรรมที่สนุกสนานไม่ซับซ้อนควบคู่กัน ผ้าที่ได้จากการทอจะมีลักษณะโดดเด่นเฉพาะตัว ระยะเวลาการทอผ้าแต่ละผืนขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละคน โดยกระบวนการทอจะมีเจ้าหน้าที่คอยแนะนำและสอดด้ายขึ้นก็ให้เบื้องต้น

พศรัตน์ นีวรรัตน์ วิจัยเรื่อง⁹⁴ แนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียนโรงเรียนบ้านป่าสักไก่อ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ เหตุและปัจจัย และแนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียนโรงเรียนบ้านป่าสักไก่อ จากการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียน ในภาพรวมและทุกด้าน มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก โดยมีการบริหารจัดการด้านทักษะการทำงานที่สูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านแสวงหาความรู้ ด้านการทำงานร่วมกัน ด้านการแก้ปัญหาและด้านการจัดการระบบงานและบุคลากรตามลำดับ เหตุและปัจจัยในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ด้านบุคลากร ด้านการจัดการ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ด้านสภาพสังคม และด้านสภาพเศรษฐกิจ ตามลำดับ แนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียน ควรเน้นให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียน ด้านการจัดการระบบงานและระบบบุคลากรเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านการแก้ปัญหา ด้านการทำงานร่วมกัน ด้านการแสวงหาความรู้ และด้านทักษะการทำงาน ตามลำดับ

⁹³สุทธิรัตน์ ลักษณะสุทธิ, “การพัฒนาทักษะอาชีพสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของมูลนิธิบ้านสมานใจ”, การค้นคว้าอิสระวิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์พิเศษ, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2555), หน้า 53-54.

⁹⁴พศรัตน์ นีวรรัตน์, “แนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียนโรงเรียนบ้านป่าสักไก่อ”, การศึกษาอิสระวิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2557), หน้า 124-126.

วุฒิ วัฒนธนวุฒิ วิจัยเรื่อง⁹⁵ การบริหารจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียน การศึกษาภาคบังคับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนการสอนทักษะ อาชีพในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ และเพื่อยืนยันองค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียน การสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ จากการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของการบริหาร จัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ เป็นพหุองค์ประกอบมี 6 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดกระบวนการบริหารที่เหมาะสม 2) การกำหนดนโยบายระดับสูง 3) การส่งเสริม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 4) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร 5) การส่งเสริมการ จัดการเรียนการสอน 6) การนิเทศติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามหลักสูตร ผลการยืนยัน องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกันว่า องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพ ในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และเป็นประโยชน์

ณรงค์ อภัยใจ วิจัยเรื่อง⁹⁶ รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการพระราชดำริโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและแนวทาง ในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส 2) สร้างรูปแบบการบริหาร จัดการศึกษา และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา จากการวิจัยพบว่า สภาพและแนวทาง ในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการตาม พระราชดำริ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและ สภาพแวดล้อม ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย การบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน คือด้านวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป 2) ด้านกระบวนการประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ การปรับปรุงและการรายงานผล มีการประสานงานเป็นกลไกการ ขับเคลื่อน 3) ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณภาพผู้เรียน และประสิทธิภาพการบริหารจัดการ เงื่อนไข ความสำเร็จ 2 เงื่อนไข ได้แก่ 1) หน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง และ 2) มีองค์กรภายนอกให้การสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอ และผลการประเมินรูปแบบมีความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

⁹⁵ วุฒิ วัฒนธนวุฒิ, “การบริหารจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ”, *วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย ศิลปากร, 2559), หน้า 211-213.

⁹⁶ ณรงค์ อภัยใจ, “รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนใน โครงการพระราชดำริ”, *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2560), บทคัดย่อ.

นนุช ชุมภูเทพ วิจัยเรื่อง⁹⁷ รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส ที่ตั้งอยู่บนพื้นที่สูงและทุรกันดาร ในเขตภาคเหนือด้านตะวันตก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพบริบทพื้นที่สูงและทุรกันดาร ความต้องการจำเป็นเรื่องอาชีพและแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสที่ตั้งอยู่บนพื้นที่สูงและทุรกันดารในเขตภาคเหนือด้านตะวันตก 2) เสนอรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียนและ 3) ประเมินรูปแบบ การบริหารเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียน การสร้างและพัฒนารูปแบบ ได้แก่ การศึกษาสภาพบริบท และความต้องการจำเป็นเรื่องอาชีพและแนวทางในการบริหารเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสที่ตั้งอยู่บนพื้นที่สูงและทุรกันดาร ในเขตภาคเหนือด้านตะวันตก โดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ผู้ปกครองนักเรียน นักเรียนและชุมชน พหุกรณีศึกษาการบริหารสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี จำนวน 3 แห่ง และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน และตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบด้วยการสัมมนาอิง ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน และการประเมินรูปแบบโดยผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสที่ตั้งอยู่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพบริบทของพื้นที่สูงและทุรกันดาร เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนประกอบด้วย ด้านบริบททางสังคม ด้านเศรษฐกิจและด้านสิ่งแวดล้อม ความต้องการจำเป็นของอาชีพคือ อาชีพด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม งานคหกรรม งานสร้างสรรค์ งานบริการและงานด้านการตลาด แนวทางการส่งเสริมอาชีพ ประกอบด้วย หลักการส่งเสริม วิธีการส่งเสริมและการบริหารแบบมีส่วนร่วม 2) รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสที่ตั้งอยู่บนพื้นที่สูงและทุรกันดาร ในเขตภาคเหนือด้านตะวันตก รูปแบบประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการส่งเสริมอาชีพ การส่งเสริมอาชีพของนักเรียน กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และเป้าหมายการส่งเสริมอาชีพ ได้แก่ มีทักษะการทำงาน มีทักษะการหารายได้ มีคุณลักษณะคนทำงานได้และทำงานเป็น และมีคุณลักษณะคนทำงานทศวรรษใหม่ 3) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารที่นำเสนอมีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในระดับมาก

⁹⁷นนุช ชุมภูเทพ, “รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส ที่ตั้งอยู่บนพื้นที่สูงและทุรกันดาร ในเขตภาคเหนือด้านตะวันตก”, วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, ปีที่ 21 ฉบับที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม, 2562): 142-152.

สรเดช เลิศวัฒนาวณิช ทำการวิจัยเรื่อง⁹⁸ การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยใช้โครงการเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและคุณลักษณะในการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ และคุณลักษณะในการประกอบอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 2. พัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3. ทดลองใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ 4. ประเมินผลและปรับปรุงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เกี่ยวกับ ทักษะอาชีพ คุณลักษณะในการประกอบอาชีพ และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ของนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องการให้การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับมะพร้าว ของดีประจำอำเภอบ้านแพ้ว มาสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้กับนักเรียน โดยมีการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น มีการนำผู้รู้ท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้านมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการกลุ่ม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน การอภิปราย โดยมีครู นักเรียน เพื่อนนักเรียน และประชาชนชาวบ้านเป็นผู้วัดและประเมินผล 2. ผลการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง ของดีบ้านแพ้ว ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) เป้าหมาย 3) แนวการจัดกิจกรรม 4) รูปแบบการจัดกิจกรรม 5) คำอธิบายรายวิชา 6) จุดประสงค์การเรียนรู้ 7) โครงสร้างการจัดกิจกรรม 8) สื่อ 9) การวัดและประเมินผล และ 10) แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 5 แผน แต่ละแผนจัดการเรียนรู้ด้วยโครงการเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและคุณลักษณะในการประกอบอาชีพ 3. ผลการทดลองจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง ของดีบ้านแพ้ว จัดการเรียนรู้ด้วยโครงการ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ให้ความรู้พื้นฐาน 2) เลือกรหัสที่สนใจ 3) วางแผน 4) ลงมือปฏิบัติ 5) นำเสนอและอภิปราย และ 6) การวัดและประเมินผล พบว่า นักเรียนสนใจและตั้งใจในการสร้างสรรค์เป็นผลงานโครงการอาชีพ และ 4. ผลการประเมินและปรับปรุงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง ของดีบ้านแพ้ว พบว่า นักเรียนมีทักษะอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี มีคุณลักษณะในการประกอบอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และ มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง ของดีบ้านแพ้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เห็นควรให้มีการปรับปรุงกิจกรรมให้มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

⁹⁸สรเดช เลิศวัฒนาวณิช, “การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยใช้โครงการเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและคุณลักษณะในการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ , (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2560), บทคัดย่อ.

มาลัย ทองสิมา ทำการวิจัยเรื่อง⁹⁹ การพัฒนายุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมด้านทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครปฐม เพื่อรองรับสังคมไทย 4.0 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการการเตรียมพร้อมด้านทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครปฐม เพื่อรองรับสังคมไทย 4.0 2) ร่างและนำเสนอยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมด้านทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครปฐม เพื่อรองรับสังคมไทย 4.0 จากการวิจัยพบว่า 1. ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการด้านทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครปฐม เพื่อรองรับสังคมไทย 4.0 จากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมด้านทักษะอาชีพในระดับเบื้องต้น เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ด้านข้อมูลเชิงลึกมีไม่เพียงพอ บุคลากรที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการสร้างความรู้ความเข้าใจด้านทักษะอาชีพมีจำนวนจำกัด ขาดการบูรณาการฐานข้อมูลผู้ประกอบการในท้องถิ่น ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนด้านทักษะอาชีพ ขาดความร่วมมือในการส่งเสริมให้บุตรหลานเรียนด้านทักษะอาชีพ สำหรับความต้องการในการเตรียมความพร้อมด้านทักษะอาชีพ พบว่า ควรเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรให้ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญด้านทักษะอาชีพ 2. ร่างยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมด้านทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครปฐม เพื่อรองรับสังคมไทย 4.0 ประกอบด้วย 1) การพัฒนาความพร้อมด้านการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ 2) การพัฒนามาตรฐานด้านศักยภาพของผู้เรียน 3) การพัฒนาศักยภาพด้านทักษะอาชีพ และ 4) ส่งเสริมและพัฒนาให้มีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อการศึกษา ซึ่งผลการประเมินการนำเสนอยุทธศาสตร์โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมด้านทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครปฐม เพื่อรองรับสังคมไทย 4.0 มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

ธนิดา ภูมิมาณัฐ ทำการวิจัยเรื่อง¹⁰⁰ วิถีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน: เพาะชำโมเดล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะเงื่อนไขการเกิดขึ้นและการคงอยู่ของกระบวนการทัศน์ การขับเคลื่อน และผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าลักษณะของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน: เพาะชำโมเดล เป็นการรวมกลุ่มของครูเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน มีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนา

⁹⁹มาลัย ทองสิมา, “การพัฒนายุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมด้านทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครปฐม เพื่อรองรับสังคมไทย 4.0”, วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2561), หน้า 203, 210.

¹⁰⁰ธนิดา ภูมิมาณัฐ, “วิถีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน: เพาะชำโมเดล”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2562), บทคัดย่อ

การเรียนรู้ของนักเรียน มีการทำงานอย่างเป็นระบบด้วยความจริงจัง จนกลายเป็นวัฒนธรรมการทำงานมีเงื่อนไขการเกิดขึ้น คือเกิดจากนโยบายส่วนกลางกำหนดให้เป็นกระบวนการในการพัฒนาครู ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนเห็นความสำคัญและมีความตั้งใจในการนำกระบวนการมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเอง การคงอยู่ของกระบวนการ PLC จะยั่งยืนได้นั้นขึ้นอยู่กับการตระหนักถึงความสำคัญของบุคลากร ความต่อเนื่องในการทำงาน และความสามัคคี กระบวนทัศน์ การขับเคลื่อนประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน วิธีการจัดการองค์กรที่เป็นระบบ ระบบหนุนเสริมและการสร้างเครือข่ายที่ดี โดยผู้บริหารต้องเป็นนักวิชาการ เข้าถึงง่าย ประสานใจ และเข้าใจ ผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้นจากการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน: เพาะชำโมเดล คือ การได้พัฒนาครู ทำให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

อำนาจ เหลื่อน้อย วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล¹⁰¹ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล 2) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ภาวะผู้นำ, องค์ประกอบที่ 2 เรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ, องค์ประกอบที่ 3 ชุมชนกัลยาณมิตร, องค์ประกอบที่ 4 การทำงานเป็นทีม, องค์ประกอบที่ 5 การมีวิสัยทัศน์ร่วม และองค์ประกอบที่ 6 โครงสร้างการพัฒนาชุมชน 2) ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ประกอบด้วย 3 ส่วนได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย หลักการพื้นฐานของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล และวัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ส่วนที่ 2 เนื้อหา ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ, เรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ, ชุมชนกัลยาณมิตร, การทำงานเป็นทีม, การมีวิสัยทัศน์ร่วม และโครงสร้างการพัฒนาชุมชน ส่วนที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จ 3) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้

¹⁰¹อำนาจ เหลื่อน้อย, “รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล”, วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2561), หน้า 201-202.

ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า โดยรวมรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

วรัลักษณ์ ชูกำเนิต ศึกษาวิจัยเรื่อง¹⁰² รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย เพื่อศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะและรูปแบบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูบริบทโรงเรียนในประเทศไทยที่มีแนวทางการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการศึกษา ปรัชญาการณแบบพหุกรณีเลือกแบบเฉพาะเจาะจงโรงเรียนในแต่ละภูมิภาคที่มีแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า ด้านรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย ประกอบด้วยจุดเปลี่ยนผ่านจากระบบปิดสู่ชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพครูที่มีด้วยการขับเคลื่อนผ่านองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทยที่มีความสัมพันธ์ส่งผลต่อเนื่องกัน อย่างเป็นเหตุและเป็นผลเป็นลำดับตามองค์ประกอบสำคัญ 6 ด้านด้วยกันได้แก่ 1) ชุมชนกัลยาณมิตรตามวิถีไทยส่งผลให้เกิดความไว้วางใจและรับฟัง 2) ภาวะผู้นำเร้าศักยภาพทำให้เกิดการเผยแพร่ของผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) วิสัยทัศน์เชิงศรัทธาร่วมทำให้เกิดพลังเข้มทิสวิสัยทัศน์ร่วม 4) ระบบเปิดแบบฉันทกกำลังมุ่งสู่ผู้เรียนทำให้เกิดการเผยแพร่เป็นเจ้าของงานการเรียนรู้ 5) ระบบที่มเรียนรู้อทางวิชาชีพสู่ผู้ภาวะและจิตวิญญาณความเป็นครูทำให้เกิดเจตจำนงร่วมพัฒนาวิชาชีพ 6) พื้นที่เรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจบนฐานงานจริงทำให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงบนฐานงานจริง เมื่อแต่ละพื้นที่มีการพัฒนาในรูปแบบดังกล่าวอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นวิถีปกติขององค์กร ข้อเสนอแนะจากการอภิปราย 1) นำเสนอต่อกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อใช้เป็นแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพวิชาชีพครูโดยเปลี่ยนจากการมุ่งงบประมาณพัฒนาวิชาชีพครูผ่านองค์กรทางวิชาชีพด้วยการอบรมเป็นหลักเปลี่ยนเป็นการจัดสรรงบประมาณเอื้ออำนวยให้เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพบนฐานงานจริงที่ครูและโรงเรียนต้องมีเวลาทุ่มเทให้กับศิษย์เป็นสำคัญ 2) นำเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้พิจารณาการขับเคลื่อนโดยพัฒนาเปลี่ยนผ่านจากการนิเทศแบบตรวจสอบ กำกับ ติดตามเป็นการขับเคลื่อนเข้าหาผู้เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้บนฐานงานจริงร่วมไปกับครู พัฒนาศึกษานิเทศก์ให้มีภาวะผู้นำเร้าศักยภาพพร้อมที่จะลงไปคลุกคลีเรียนรู้ร่วมกับครูบนหน้างานจริงด้วยการลงพื้นที่ร่วมศึกษาและสะท้อนการเรียนรู้ในห้องเรียนไปกับครูแบบกัลยาณมิตรทางวิชาชีพ 3) จากงานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าไม่ว่า

¹⁰²วรัลักษณ์ ชูกำเนิต, “รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย”, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2557), หน้า 125-234.

โรงเรียนขนาดเล็กหรือใหญ่ก็สามารถขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูได้โดยมีหลักสำคัญคือ ขับเคลื่อนจากจุดที่มีความพร้อม โดยเฉพาะองค์ประกอบด้านชุมชนกัลยาณมิตรตามวิถีไทย และด้านภาวะผู้นำเร้าศักยภาพ ที่มีพื้นที่ปฏิบัติการของตนเองเป็นฐานห้องเรียนทางวิชาชีพ ซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครู หากสถานศึกษามีความพร้อมเพียง 2 องค์ประกอบข้างต้น การขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เกิดผลต่อผู้เรียนมีความเป็นไปได้โดยไม่จำเป็นต้องรอการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด 4) จากผลการวิจัยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในบางสถานศึกษาเกิดจากครูเพียงคนเดียวที่เริ่มปฏิบัติการปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองและเริ่มชวนเพื่อนครูมาร่วมเรียนรู้และทดลองปฏิบัติไปด้วยกัน หัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูคือ จิตวิญญาณความเป็นครูที่แต่ละคนมีว่าจะมีพลังที่แสดงออกมาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับศิษย์จริง จึงไม่ต้องรอความพร้อมจากนโยบายหรือผู้บริหารสถานศึกษา เพียงครูมีความพร้อมและตั้งมั่นริเริ่มสร้างชุมชนการเรียนรู้ด้วยการเริ่มจากตนเองกระจายไปสู่เพื่อนร่วมวิชาชีพอื่น ๆ ด้วยความเพียรพยายามเพื่อศิษย์ก็เป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ประสบความสำเร็จได้จริง

ชุลีพร เกลี้ยงสง และทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ วิจัยเรื่อง¹⁰³ กลยุทธ์การพัฒนาวัดธรรมองค์การเพื่อส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้ 1. เพื่อศึกษาการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้และวัฒนธรรมองค์การในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 2. เพื่อศึกษาปัจจัยวัฒนธรรมองค์การเพื่อส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 3. เพื่อกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาวัดธรรมองค์การ เพื่อส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจะแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้ ในขั้นตอนที่ 1 ประชากรจำนวน 7 ท่าน เป็นผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่โรงเรียนได้รับรางวัลพระราชทาน ใช้การเลือกแบบเจาะจง ในขั้นตอนที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 281 แห่ง จากการใช้เทคนิคเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน กลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนที่ 3 ผู้บริหารองค์การ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 ท่านเป็นผู้มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญเกี่ยวกับวัฒนธรรมการเรียนรู้โดยการเลือกแบบเจาะจง กลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนที่ 4 คือ ผู้บริหารองค์การ ผู้บริหารสถานศึกษาและนักวิชาการ โดยการเลือกแบบเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า 1) การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีอยู่ 5 ด้าน และวัฒนธรรมองค์การในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมี 8 ด้าน ได้แก่

¹⁰³ชุลีพร เกลี้ยงสง และทวีวัฒน์ ปิตยานนท์, “กลยุทธ์การพัฒนาวัดธรรมองค์การเพื่อส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้,” วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ปีที่ 5, ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน 2558): 86-98.

ความรับผิดชอบของสมาชิกในสถานศึกษา การกำหนดทิศทางที่ชัดเจน การประสานหรือร่วมมือกันของสมาชิกในสถานศึกษา การให้การสนับสนุนการจัดการ การติดต่อสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารการให้อำนาจบุคลากร การดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน และความรู้สึกเป็นรูปแบบหนึ่งขององค์การ 2) ปัจจัยวัฒนธรรมองค์การเพื่อส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ 5 จำนวน และ 3) กลยุทธ์การพัฒนาวัฒนธรรมองค์การเพื่อส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้มี 5 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์การกำหนดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา กลยุทธ์การให้การสนับสนุนการจัดการสถานศึกษา กลยุทธ์การประสานความร่วมมือของสมาชิก กลยุทธ์การติดต่อสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร และกลยุทธ์ความรับผิดชอบต่อสมาชิกในสถานศึกษา

สุวิมล สพฤกษ์ศรี วิจัยเรื่อง¹⁰⁴ ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา วัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาคุณภาพของชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ โดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิผลของชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้ให้ประสบความสำเร็จ 4) ขั้นตอนการดำเนินการตามระยะของกระบวนการของชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพฯ ชื่อว่า IDEA Model ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือขั้นที่ 1 การสร้างแรงบันดาลใจขั้นที่ 2 การกำหนดเป้าหมายขั้นที่ 3 การเสริมสร้างพลังการสอนและขั้นที่ 4 การทบทวนและปรับปรุงพัฒนา รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีการให้คำแนะนำช่วยเหลือ (Coaching) การเป็นผู้ดูแลให้คำปรึกษา (Mentoring) สะท้อนผลแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (Reflection) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (Evolution) ผ่านเทคโนโลยีในกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอจึงทำให้รูปแบบสำเร็จรูปแบบมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.56/86.67 ประสิทธิภาพของรูปแบบพบว่า หลักการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพฯ ครูมีผลความรู้ถอดบทเรียนความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนเข้าร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และครูมีพัฒนาการในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานส่งเสริมความสามารถ

¹⁰⁴สุวิมล สพฤกษ์ศรี, “ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา” วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน(กลุ่มหลักสูตรและการนิเทศ) ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน , (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2561), หน้า 236-323.

ในการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยใช้แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานโดยการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert Coaching) และโค้ชแบบเพื่อนร่วมวิชาชีพ (Peer Coaching) และการโค้ชโดยผู้บริหาร (Executive Coaching) มีพัฒนาการในการออกแบบการจัดการเรียนรู้สูงขึ้นผลการศึกษาความคิดเห็นของครูมีระดับความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

สุธิภรณ์ ขนอม และคณะ ทำการวิจัยเรื่อง¹⁰⁵ รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูในสถานศึกษาในระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูประถมศึกษา 2) สร้างรูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูประถมศึกษา และ 3) ทดลองและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูประถมศึกษา มี 2 องค์ประกอบหลัก คือ (ก) แนวคิดและหลักการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม ความร่วมมือของทีมที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ การเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ การแบ่งปันวิธีปฏิบัติ ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และเงื่อนไขการสนับสนุนและการสร้างความสัมพันธ์ และ (ข) กระบวนการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นวางแผน ขั้นดำเนินการ ขั้นตรวจสอบ และขั้นปรับปรุง 2) รูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูสร้างขึ้นภายใต้ 2 องค์ประกอบหลักดังกล่าวที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน และ 3) ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ พบว่า มีความเหมาะสมสอดคล้องและมีความเป็นไปได้ในระดับมาก และพฤติกรรมความสามารถในการสอนภาษาไทยของครู 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถในการสอนภาษาไทย ด้านกลวิธีการสอน และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้น ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในระดับมากที่สุด และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนของครูในระดับมาก

¹⁰⁵สุธิภรณ์ ขนอม, รัตนา ดวงแก้ว, สัจวง ังดกระโทก และวรรณนะ หนูหมื่น, “รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้,” วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีที่ 29, ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน, 2561): 21-34.

2.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เบลก แคมเบิร์น และหลุยส์ (Bryk Camburn and Louise) วิจัยเรื่อง¹⁰⁶ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโรงเรียนประถมศึกษาในชิคาโก : ปัจจัยสนับสนุนและผลที่เกิดขึ้นขององค์กร พบว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนทางวิชาชีพประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่และ 1) ปัจจัยด้านคุณลักษณะของครู พบว่า ครูที่มีประสบการณ์สูงส่งผลกระทบต่อชุมชนทางวิชาชีพในระดับสูง นอกจากนี้จากการสำรวจพบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยต่อการลดคาบเรียนเพื่อจัดกิจกรรมเสริมสร้างชุมชนทางวิชาชีพ เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมทางวิชาการ นอกจากนี้ยังพบความแตกต่างของเชื้อชาติพันธุ์ของครูด้วย 2) ปัจจัยด้านบริบทและองค์ประกอบของโรงเรียน ประกอบด้วย คุณลักษณะของผู้เรียน องค์ประกอบของทีมงาน ลักษณะของชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงบริเวณโรงเรียน และความมั่นคงทางอาชีพซึ่งความมั่นคงทางอาชีพส่งผลทางลบต่อชุมชนทางวิชาชีพ 3) ปัจจัยที่เอื้ออำนวย ประกอบด้วย ขนาดของโรงเรียนและความไว้วางใจของครู กล่าวคือ โรงเรียนที่มีผู้เรียนน้อยกว่า 350 คน มีความเป็นชุมชนทางวิชาชีพได้ดีกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนความไว้วางใจซึ่งกันและกันของครูส่งผลให้เกิดการร่วมมือการให้ข้อมูลสะท้อนกลับและความมีลักษณะของชุมชนทางวิชาชีพ

สคริบบเนอร์และคณะ (Scribner and Others) ศึกษาวิจัยเรื่อง¹⁰⁷ การสร้างชุมชนมืออาชีพในโรงเรียนผ่านการเรียนรู้ขององค์กร: การประเมินกระบวนการปรับปรุงโรงเรียน ภายใต้กรอบการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงองค์กร สัมภาษณ์ผู้อำนวยการ ผู้นำและครูโรงเรียนละ 5 คน จำนวน 35 คน พบว่าปัจจัยเอื้อหรือขัดขวางการพัฒนาชุมชนวิชาชีพในแต่ละโรงเรียนคือผู้นำในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การสร้างชุมชนทางวิชาชีพในโรงเรียนจะต้องอาศัยทีมผู้นำการทำงานเป็นทีม เพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันและเกิดการพัฒนาแบบทีม อีกทั้งการมีค่านิยมและความเชื่อร่วมกันของครูจะส่งผลให้การพัฒนาเป็นไปในทิศทางเดียวกันและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการสร้างชุมชนทางวิชาชีพ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ความเป็นมาขององค์กร ภาระหน้าที่หลักขององค์กร และลักษณะเชิงโครงสร้างการทำงานของครู

¹⁰⁶Bryk, A., Camburn, E., and Louise, K.S., “Professional learning in Chicago Elementary School: Facilitating Factors and Organizational Consequences”, Educational Administration Quarterly, Vol.35 supplement No.5 (December 1999): 751-781.

¹⁰⁷Scribner, J.P., Cockrell, K.S., Cockrell, H.D. and Valentine, J.W., “Creating Professional Communities in Schools through Organizational Learning: An Evaluation of a School Improvement Process”, Educational Administration Quarterly, Vol.35 No.1 (February 1999): 130-160.

โบลัม และคณะ (Bolam and others) ศึกษาวิจัยเรื่อง¹⁰⁸ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน งานวิจัยนี้เป็นการสำรวจลักษณะของชุมชนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลในโรงเรียน เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ มีประโยชน์สำหรับผู้สนใจทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนนำไปปฏิบัติ พัฒนา สนับสนุนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถของโรงเรียน ทั้งระบบอย่างยั่งยืนและยังช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถการเรียนรู้ของผู้เรียนอีกด้วย โดยตัวบ่งชี้ความมีประสิทธิภาพของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู โดยเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพ คือนโยบายของโรงเรียน วิธีการจัดการ สนับสนุนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้ที่ไม่มีหน้าที่สอน การปฐมนิเทศ การสอบถาม ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีการพัฒนา 3 ขั้นคือ ขั้นเริ่มต้น ขั้นพัฒนา และขั้นเสร็จสมบูรณ์ ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขเฉพาะ ได้แก่ แผนกงาน ขนาดโรงเรียน และที่ตั้ง และเงื่อนไขทั่วไป ได้แก่ บริบทเฉพาะของโรงเรียนและเป้าหมาย ในการจัดตั้งองค์การ

เวอร์เบริยส์ และคณะ (Verbiest and others) ศึกษาวิจัยเรื่อง¹⁰⁹ การเรียนรู้ร่วมกันในโรงเรียน: การสร้างขีดความสามารถในการเรียนรู้ร่วมกัน พบว่า คุณภาพของการเรียนรู้แบบร่วมมือขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ได้แก่ การสนับสนุนทางวิชาชีพจากเพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์ทางวิชาชีพเป็นต้น สมรรถนะการเรียนรู้ร่วมกันมีความเชื่อมโยงระหว่างกันกับสิ่งแวดล้อมในการทำงานและการรับรู้สถานการณ์ การบูรณาการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ผลักดันให้เกิดการเรียนรู้ในตัวบุคคลการปรับปรุงเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้แบบร่วมมือด้านทักษะ การกระตุ้น และความฉลาดทางอารมณ์ได้ อุปสรรคสำคัญในการเสริมสร้างเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การเรียนรู้แบบเดิมเนื่องจากการเรียนรู้ดังกล่าวเป็นการปลูกฝัง วิธีการแบบเดิม ๆ ให้แก่ผู้เรียน ทั้งนี้ การเสริมสร้างการเรียนรู้แบบร่วมมือในโรงเรียนสามารถกระทำได้โดยกิจกรรมการฝึกอบรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาทางวิชาชีพ โดยผู้นำของโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อน

¹⁰⁸Bolam, R., McMahon, A., Stoll, L., Thomas, S., Wallace, M., Greenwood, A., Hawkey, K., Ingram, M., Atkinson, A. and Smoth, M., **Creating and Sustaining Effective Professional Learning Communities**, (London: University of Bristol, 2005). p.57-61.

¹⁰⁹Verbiest, E., Ansems, E., Bakx, A., Grootwagers, A., Heijmen-Versteegen, I., Jongen, T., Uphoff, W. and Teurlings, C., “**Collective Learning in Schools Described : Building Collective Learning Capacity**”, REICE : Revista Electrónica Iberoamericana sobre Calidad, Eficacia y Cambio en Educación, Vol.3 No.1 (2005): 17-34.

กิลส์ และฮาร์เกรฟส์ (Giles and Hargreaves) ศึกษาวิจัยเรื่อง¹¹⁰ ความยั่งยืนของโรงเรียนนวัตกรรมในฐานะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า โรงเรียนที่มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสามารถต้านทานแรงกดดันจากการแข่งขัน การเปลี่ยนแปลง และการ ปฏิรูปมาตรฐานการศึกษา อันเป็นอุปสรรคสำคัญของการก้าวสู่โรงเรียนนวัตกรรม โดยองค์กรแห่งการเรียนรู้และชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนำมาซึ่งการสร้างวัฒนธรรมใหม่ของครู ภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจ ทุกคนมีการกระจายความเป็นผู้นำ และการวางแผนความสำเร็จของภาวะผู้นำในขณะที่มีการปฏิรูปมาตรฐาน คือ ตัวขับเคลื่อนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนและชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครู ทั้งนี้ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นรูปแบบองค์กรสมัยใหม่ที่มุ่งเน้นการสร้างสรรค์นวัตกรรมและมีความยืดหยุ่นสูง การจะนำองค์กรสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ได้นั้นจะต้องอาศัยการสนับสนุนจากรัฐบาลเพื่อเสริมสร้าง สภาพแวดล้อมที่สนองต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องค้นคว้าจากหนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์ จากเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะอาชีพ การถอดบทเรียน และข้อมูลสถานศึกษาที่จะนำมาประยุกต์ในการพัฒนา รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน เป็นประโยชน์กับสถานศึกษา และบุคคลที่เกี่ยวข้องและสามารถสะท้อนผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ดังนี้

2.7.1 แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของรูปแบบ ของนักวิชาการศึกษาได้แก่ วาโร เฟ็งสวัสต์ (2553), ทิศนา ขมมณี (2554), อัมพร เรื่องศณี (2554), ราชบัณฑิตยสถาน (2554), บาโดและฮัดแมน (Bardo and Hadman, 1982), สโตนเนอร์และวันเกล (Stoner and Wankel, 1986) ผู้วิจัยสรุปความหมายของรูปแบบ หมายถึง ความคิด ความคิดรวบยอด กรอบความคิด โครงสร้างความคิด เครื่องมือทางความคิด วิธีถ่ายทอดความคิด แบบจำลอง หลักการ วิธีการ แนวทางที่แสดงออกมา ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ของปรากฏการณ์ อย่างใดอย่างหนึ่ง

¹¹⁰Giles, C. and Hargreaves, A., “The Sustainability of Innovative Schools as Learning Organizations and Professional Learning Communities During Standardized Reform” , Educational Administration Quarterly, Vol.42 No.1 (February, 2006): 124-153.

หรือความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ให้เข้าใจง่ายต่อการศึกษา เช่น แผนภูมิ รูปสามมิติ หรืออื่น ๆ ช่วยให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป็นที่ยอมรับ

2.7.2 แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบของนักวิชาการการศึกษา ได้แก่ ไมตรี บุญทศ (2554) , เยาวเรศ ตรีภูริระยยุทธ และคณะ (2558), ทิศนา ขัมมณี (2560), อำนาจ เหลื่อน้อย (2561), Brown and Moberg (1980), Bardo & Hartman (1982) , Keeves (1997) ผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการ เงื่อนไขความสำเร็จ และปัจจัยสนับสนุน

2.7.3 แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนารูปแบบของนักวิชาการการศึกษา ได้แก่ วาโร เฟ็งส์วัสต์ (2553), บุญชม ศรีสะอาด (2557), จอยส์และเวลล์ (Joyce and Weil, 1996), วิลเลอร์ (Willer, 1986) ผู้วิจัยสรุปแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนารูปแบบสามารถดำเนินการได้หลายลักษณะ โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษารายกรณี การเล่าเรื่อง (Story Telling) การสัมภาษณ์ การสอบถามโดยแจกแบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม การใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ขึ้นอยู่กับบริบทความต้องการของผู้วิจัย โดยยึดหลักการตรวจสอบข้อมูลสามเส้า (Triangulation) รูปแบบที่สร้างและพัฒนาขึ้นจะมีความเหมาะสมเพียงไร การเก็บข้อมูลในสภาพจริงหรือการนำไปทดลองใช้ เพื่อผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาพิจารณาถึงตัวแปรที่มีความสำคัญหรือมีอิทธิพลน้อย รูปแบบจะมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

2.7.4 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินรูปแบบของนักวิชาการการศึกษา ได้แก่ วาโร เฟ็งส์วัสต์ (2553), ศักดิ์ชัย ภูเจริญ (2558), ชีรวัดน์ นิจนตร (2560), ไอส์เนอร์ (Eisner, 1976), คีฟส์ (Keeves, 1988) ผู้วิจัยสรุปแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินรูปแบบสามารถดำเนินการในหลายลักษณะแตกต่างกัน เป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่อย่างไรโดยสามารถดำเนินการในหลายลักษณะอาทิ การเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทดลองใช้รูปแบบในสถานการณ์จริง การประเมินผลการทดลองใช้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การประเมินตามมาตรฐานการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และ ความถูกต้อง แล้วนำข้อเสนอแนะหรือผลการประเมินมาปรับปรุงเพิ่มเติมรูปแบบที่สมบูรณ์

2.7.5 แนวคิดเกี่ยวกับความหมายการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของนักวิชาการการศึกษา ได้แก่ นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2551), ภารดี อนันต์นาวิ (2555), สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย (2561), ณิชดา เวชญาลักษณ์ (2561), บาร์นาต (Barnard, 1969), ดร๊อคเกอร์ (Drucker, 1979), วรลักษณ์ ชูกำเนิด และ เอกรินทร์ สังข์ทอง (2557), วิจารย์ พานิช (2559), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560), เสถียร อ่วมพรหม (2560), สุวิธิตา จรุงเกียรติกุล (2562), ดูโฟล์ และคณะ (Dufour and Others, 2010) ผู้วิจัยสรุปแนวคิดเกี่ยวกับความหมายการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ด้วยเทคนิค วิธีการ

ที่มีกระบวนการเป็นระบบ มีความต่อเนื่องในลักษณะของความร่วมมือ ร่วมเรียนรู้ เพื่อดำเนินการ ไปสู่เป้าหมายปลายทางเดียวกัน มีความสัมพันธ์แบบทีม การเรียนรู้ ในกระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การกระตุ้น ภาวะผู้นำ การควบคุม และ การใช้ทรัพยากร เพื่อพัฒนางาน พัฒนา วิชาชีพ และ พัฒนาคุณภาพนักเรียน

2.7.6 แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของนักวิชาการ ศึกษา ได้แก่ วิจารณ์ พานิช (2556), วรลักษณ์ ชูกำเนิด, เอกรินทร์ สังข์ทอง และ ชวลิต เกิดทิพย์ (2557), จุลลี ศรีชะโคตร (2557), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560), วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล (2562), ดูโฟรี และเอเคอ (DuFour, R. and Eaker, R.,1998), ฮอร์ดและคณะ (Hord and Others, 2010) ผู้วิจัยสรุปแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 1) วิสัยทัศน์ร่วม หมายถึง วิถีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพ สมาชิกต้องมองเห็นภาพเป้าหมายปลายทางของการรวมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในทิศทางเดียวกัน ด้วยความเชื่อมั่นศรัทธาว่าวิถีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสำคัญ มีคุณค่ามีคุณประโยชน์ ภายใต้ข้อต่อกลไกที่เกิดจากสมาชิก ยึดถือเป็นภารกิจที่ปฏิบัติร่วมกันด้วยความมุ่งมั่น ร่วมแรงร่วมใจ ปฏิบัติให้ถึงจุดหมายปลายทางจนเป็นวัฒนธรรมของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีคุณค่า 2) ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ หมายถึง ลักษณะของกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีสมาชิก ทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์แบบเครือข่ายการเรียนรู้ มีสมาชิกที่มีค่านิยม วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ เจตจำนงที่จะพัฒนางานของวิชาชีพ ทำงานเพื่อให้บรรลุผลเป้าหมายปลายทางของการรวมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ บนพื้นฐานของงานที่มีการคิด การวางแผนร่วมกัน มีความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน สมาชิกในกลุ่มมีการตกลงและการตัดสินใจที่เป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน ร่วมประเมินผลและรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานที่ปฏิบัติจริง เปิดใจ รับรู้และเห็นความสามารถของสมาชิกแต่ละคน รับฟังและมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน จนเกิดพลังในการแสดงออกถึงศักยภาพ ความมีจิตวิญญาณครูอย่างเต็มศักยภาพ 3) ภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชน หมายถึงสภาวะการณ์ที่สมาชิกมีโอกาสได้แสดงความสามารถ แสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน มีบรรยากาศการรับฟัง ซึ่งกันและกันแบบให้ความใส่ใจคุณค่าในสิ่งที่สมาชิกสื่อสาร ผลักดันให้เกิดความมั่นใจ และเห็นคุณค่า ในตนเอง จนเกิดภาวะผู้นำในตนเองและเหนี่ยวนำให้เกิดภาวะผู้นำของกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เข้มแข็ง 4) การเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ หมายถึงระบบการเปิดพื้นที่และโอกาสที่จะรวบรวม องค์ความรู้ วิธีการ กระบวนการ แนวทางการทำงานโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิก ที่เกิดจาก ประสบการณ์การปฏิบัติจริง ร่วมลงความเห็นและสรุปแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้พัฒนางาน ในวิชาชีพและมุ่งสู่การพัฒนาผู้เรียน และ 5) โครงสร้างสนับสนุนสู่ชุมชนกัลยาณมิตร หมายถึง บรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเรียนรู้ การนำเสนอ ความคิด แนวทางพัฒนางานของวิชาชีพ สภาพการเปิดโอกาสให้สมาชิกมีภาวะผู้นำร่วมกัน บนพื้นที่

ที่ให้ความรู้สึกปลอดภัย ปลอดภัยใช้อำนาจกดดัน เกิดความไว้วางใจ เคารพซึ่งกันและกันมีจริยธรรม
แห่งความเอื้ออาทรของทีมเครือข่ายการเรียนรู้ สร้างให้เกิดความรู้สึกรักมีขวัญกำลังใจ ไม่โดดเดี่ยวและ
มีความสุข

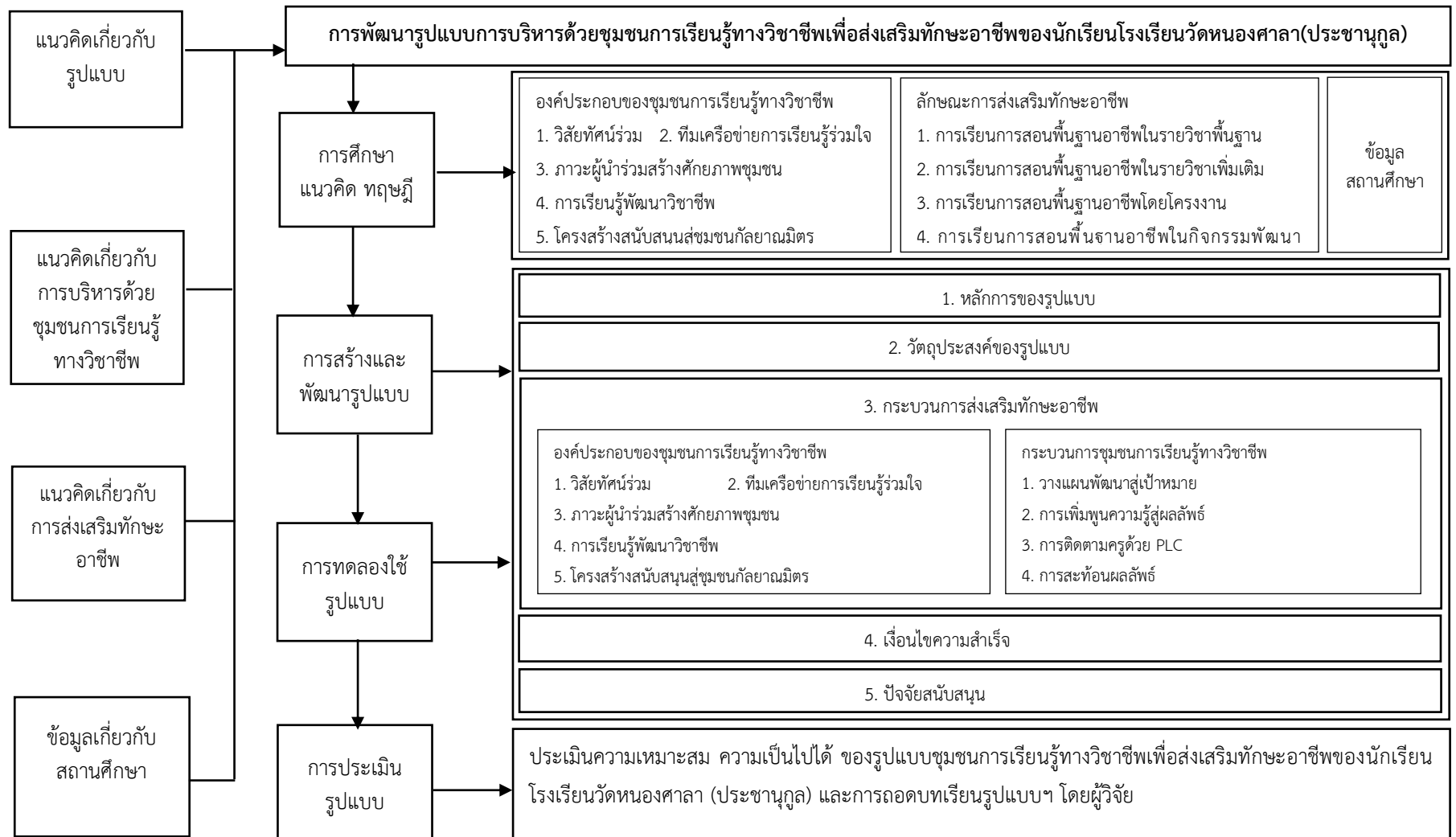
2.7.7 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของนักวิชาการศึกษา ได้แก่
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560), ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560), กรณ์ยพล วิวรรณมงคล
(2560), นัตยา หล้าทูนธีรกุล (2561), ประณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน สิริสัมพันธ์ (2561), ประวิต
เอราวรรณ (2562), วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล (2562), ผู้วิจัยสรุปกระบวนการเรียนรู้
ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 1) วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย หมายถึง การรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล
ปัญหาหรือสิ่งที่ต้องการพัฒนา นำมาวางแผน ออกแบบกิจกรรมแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมกับ
สภาพบริบท และความต้องการพัฒนาที่เกิดจากความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) การเพิ่มพูน
ความรู้สู่ผลลัพธ์ หมายถึง การพัฒนาศักยภาพของวิชาชีพให้เกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถลงมือ
ปฏิบัติงานได้ตามบทบาทหน้าที่ ภายใต้การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
และการปฏิบัติร่วมกัน 3) การติดตามครู่ด้วย PLC หมายถึง การกำกับติดตาม สังเกตผล
การปฏิบัติงานเพื่อประเมินผลความก้าวหน้าการปฏิบัติงานโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ
4) การสะท้อนผลลัพธ์ หมายถึง การทบทวน สรุปงานและการสะท้อนผลการปฏิบัติงานรวบรวม
ผลการดำเนินงานเผยแพร่ผลงานการปฏิบัติที่ดี (Good practice) ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น
การจัดนิทรรศการ การนำเสนองาน การสรุปรายงาน เป็นต้น

2.7.8 แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักวิชาการศึกษา ได้แก่
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555), มารุต พัฒนาผล (2556) ผู้วิจัยสรุปแนวคิดเกี่ยวกับ
ลักษณะการส่งเสริมทักษะอาชีพโรงเรียนดำเนินการได้หลายลักษณะ สามารถจัดโครงสร้างหลักสูตร
และรายวิชาได้อย่างหลากหลาย พิจารณาดำเนินการในลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือหลายลักษณะ
ภายในโรงเรียนเดียวกันได้ ได้แก่ 1) การเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในรายวิชาพื้นฐาน 2) การเรียน
การสอนพื้นฐานอาชีพในรายวิชาเพิ่มเติม 3) การเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพโดยโครงการ และ
4) การเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน
โดยคำนึงถึงบริบทและปัจจัยความพร้อมต่าง ๆ อาทิ ด้านศักยภาพผู้เรียน บุคลากร งบประมาณ วัสดุ
อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะเอื้ออำนวยให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและ
ประสิทธิภาพ และคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้เรียน

2.7.9 แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของการถอดบทเรียนของนักวิชาการศึกษา ได้แก่
ศุภวัลย์ พลายน้อย (2549 และ 2562), วัฒนา พองโนนสูง (2558), นันตกุลละ เจ๊ะหลงและจรรย์ยา
เจียวก๊ก (2563) ผู้วิจัยสรุปความหมายของการถอดบทเรียน หมายถึง การสกัดความรู้ การทบทวน
ประสบการณ์ การสรุปการกระทำ การถ่ายทอดประสบการณ์หรือวิธีการใด ๆ ที่สามารถนำความรู้

วิธีการ เทคนิค และประสบการณ์ออกมาจากบุคคล กลุ่มบุคคล จากการปฏิบัติงาน กิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ แล้วสรุปและสังเคราะห์เป็นความรู้ วิธีการปฏิบัติ นำมาปรับวิธีคิดและวิธีทำงานที่สร้างสรรค์และมีคุณภาพของงานดีขึ้น

2.7.10 แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการถอดบทเรียนของนักวิชาการศึกษา ได้แก่ ศุภวีย์ พลายน้อย (2562), พิสิฐ โองเจริญ (2560) ผู้วิจัยสรุปวิธีการถอดบทเรียนสามารถดำเนินการได้หลายวิธี ได้แก่ การเรียนรู้จากเพื่อน (Peer Assist-PA) การเรียนรู้หลังปฏิบัติการ (After Action Review) หรือ AAR การเรียนรู้หลังการดำเนินงาน (Retrospect) การถอดบทเรียนแบบเล่าเรื่อง (Story Telling) และการเรียนรู้จากบทเรียนที่ดีหรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Good/Better/Best) การถอดบทเรียนจากการดำเนินงานโครงการ การถอดบทเรียนแบบเล่าเรื่อง (Story Telling: ST) การถอดบทเรียนขึ้นอยู่กับบริบทการนำไปใช้ประโยชน์ที่เชื่อมโยงกับสิ่งที่ต้องการได้เรียนรู้จากการถอดบทเรียนในลักษณะของบุคคล เวลาและสถานการณ์ที่เหมาะสม สิ่งที่สำคัญมากกว่าคือ การนำความรู้ที่ได้จากการถอดบทเรียนนำมาปรับวิธีคิดและวิธีทำงานที่สร้างสรรค์ และมีคุณภาพของงานดีขึ้น

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน 2) พัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) 3) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) 4) ประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development ; R & D) ผู้วิจัยนำเสนอขั้นตอนการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)

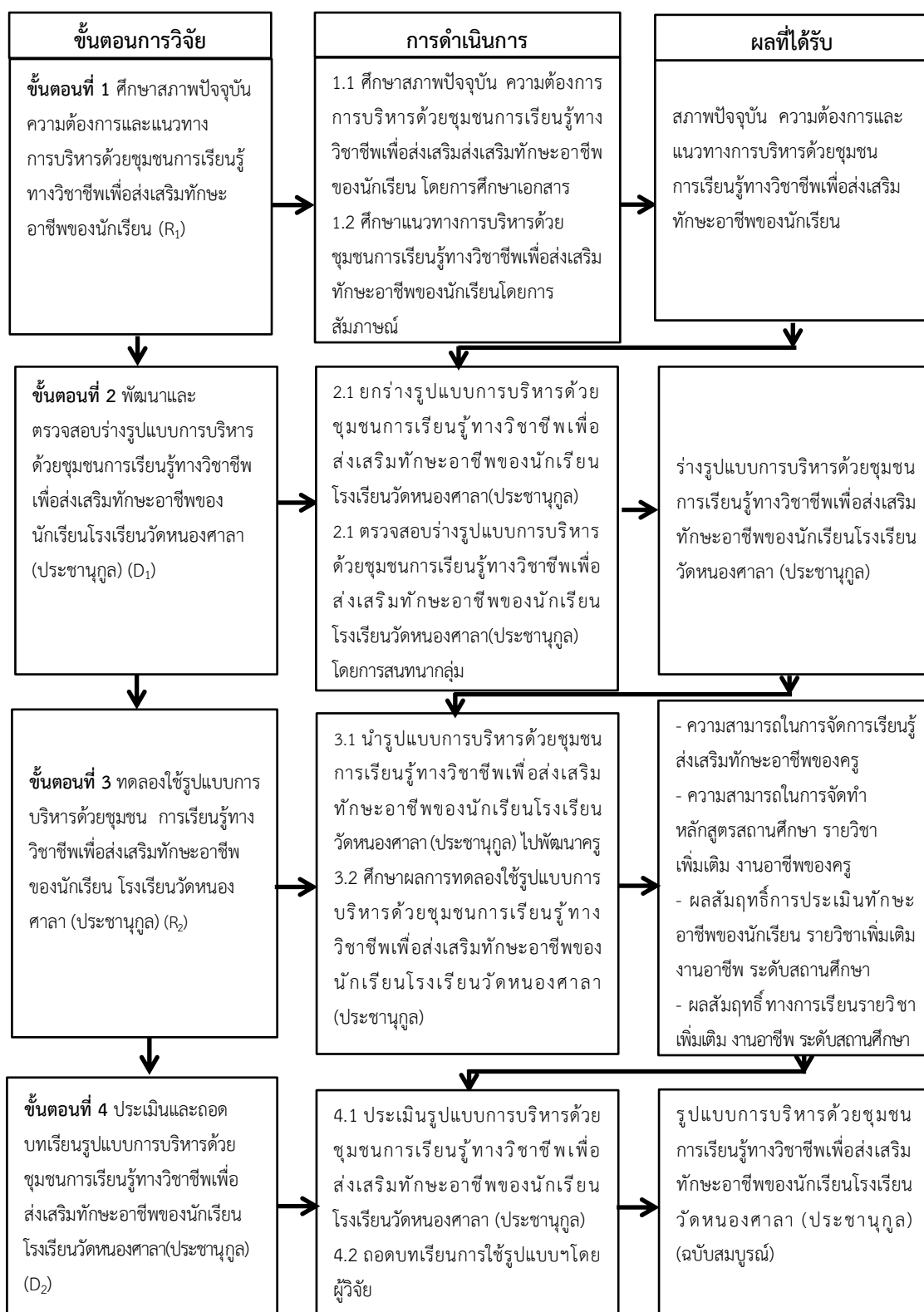
ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)

และนำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัยแต่ละขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. วิธีดำเนินการศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ/แหล่งข้อมูล
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

กรอบการดำเนินการวิจัย

ภาพที่ 3.1 กรอบการดำเนินการวิจัย

จากกรอบการดำเนินการข้างต้นผู้วิจัยสรุปการดำเนินการ การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวข้อง ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริม ทักษะอาชีพของนักเรียนโดยการศึกษาเอกสาร แนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโดยการสัมภาษณ์ ยกร่างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารด้วย ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วนำรูปแบบ การบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนอง ศาลา (ประชาชนุกูล) ไปพัฒนาครู ประเมินและปรับปรุงแก้ไขรูปแบบ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 สรุปการดำเนินการพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)

ขั้นตอน การวิจัย	วิธีดำเนินการศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ ข้อมูล
1.ศึกษาสภาพ ปัจจุบัน ความ ต้องการและ แนวทาง การบริหารด้วย ชุมชนการ เรียนรู้ทาง วิชาชีพเพื่อ ส่งเสริมทักษะ อาชีพของ นักเรียน	1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวข้องกับรูปแบบ แนวคิด เกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพการส่งเสริมทักษะอาชีพ 2. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการส่งเสริมทักษะ อาชีพจากนโยบายจุดเน้นของ หน่วยงานต้นสังกัด เอกสารผล การประเมิน สมศ.รอบสาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียน วัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) พุทธศักราช 2561 รายงานผล การจัดการศึกษา (SAR) ปี การศึกษา 2561 รายงานการ ประชุมครู กรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง	1. เอกสาร ตำรา บทความงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ผลงาน ทางวิชาการและ หนังสือต่างๆ 2. นโยบาย หน่วยงานต้นสังกัด 3. หลักสูตร แกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 4. หลักสูตร สถานศึกษา โรงเรียนวัดหนอง ศาลา (ประชาชนุกูล) พุทธศักราช 2561 5. ผลการประเมิน คุณภาพภายนอก สถานศึกษา (สมศ.) รอบสาม	1.แบบศึกษา เอกสาร 2.แบบ สัมภาษณ์	การวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
	3. ออกแบบเครื่องมือการสัมภาษณ์ ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน และนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน	6. รายงานผลการจัดการศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2561 7. รายงานการประชุมครู กรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง 8. ผู้ทรงคุณวุฒิ การสัมภาษณ์ จำนวน 7 คน		
2.พัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)	1. ยกร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)และยกร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) 2. นำร่างรูปแบบและร่างคู่มือการใช้รูปแบบตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน 3. ปรับปรุงแก้ไขร่างรูปแบบและร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)	1. ผลลัพธ์จากขั้นตอนที่ 1 2. ผู้ทรงคุณวุฒิ การสนทนากลุ่ม จำนวน 9 คน	เอกสาร ประเด็น การสนทนา กลุ่ม	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ขั้นตอน การวิจัย	วิธีดำเนินการศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ ข้อมูล
	4. ตรวจสอบรับรองร่าง รูปแบบและร่างคู่มือการใช้ รูปแบบโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) 5. ปรับปรุงแก้ไข ร่างรูปแบบ และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการ บริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะ อาชีพของนักเรียนโรงเรียน วัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)			
3. ทดลองใช้ รูปแบบการ บริหารด้วย ชุมชน การเรียนรู้ ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริม ทักษะอาชีพ ของนักเรียน โรงเรียน วัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)	1.เตรียมความพร้อมครู ประชุมชี้แจงจุดประสงค์ เป้าหมาย วิธีการ 2. การดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 วางแผนพัฒนาสู่ เป้าหมาย จัดกิจกรรมการ ประกันคุณภาพภายในเพื่อการ พัฒนาคุณภาพการจัดการ การศึกษา - การวิเคราะห์บริบทของ สถานศึกษา (SWOT Analysis) - การกำหนดทิศทาง สถานศึกษา - การกำหนดกลยุทธ์ของ สถานศึกษา - กำหนดมาตรฐาน การศึกษา	ครู จำนวน 16 คน หลักสูตร สถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ จำนวน 18 วิชา กลุ่มบริหาร งานวิชาการ	1. แบบประเมิน ความสามารถ การจัดการ เรียนรู้ส่งเสริม ทักษะอาชีพของ ครู 2. แบบ ตรวจสอบ องค์ประกอบ ของหลักสูตร สถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ 3. แบบบันทึก ผลสัมฤทธิ์การ ประเมินทักษะ อาชีพของ นักเรียนตาม สภาพจริง	\bar{X} , S.D. μ , σ คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ขั้นตอน การวิจัย	วิธีดำเนินการศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ ข้อมูล
	<p>ขั้นที่ 2 ริเริ่มทำทนายศัยภาพ ความรู้ กิจกรรมดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมการประเมิน หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการ พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา - กิจกรรมการทบทวนและ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และ หลักสูตรท้องถิ่นเพื่อจัดการ เรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ บริบท ของโรงเรียนท้องถิ่น และ นโยบายหน่วยงานต้นสังกัด - มอบหมายผู้รับผิดชอบ การจัดทำและนำหลักสูตรสู่ การจัดการเรียนการสอน <p>ขั้นที่ 3 ติดตามช่วยเหลือ การปฏิบัติงานของครู ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์ปัญหาความ ต้องการจำเป็น - วางแผนกำหนดปฏิทิน PLC - แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ที่ดี - นำเสนอสรุปการปฏิบัติ <p>ขั้นที่ 4 สะท้อนผลลัพธ์การ ปฏิบัติขององค์กร กิจกรรมดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - นำเสนอหลักสูตรฯ โดยเชิญ ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและ การสอนมาร่วมกระบวนการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 	<p>กลุ่มบริหาร งานวิชาการ</p>	<p>4. แบบบันทึก คะแนนเฉลี่ย ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ตามสภาพจริง</p>	<p>คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ</p>

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ขั้นตอน การวิจัย	วิธีดำเนินการศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ ข้อมูล
	<ul style="list-style-type: none"> - นำเสนอผลงานและจัดแสดงนิทรรศการผลงานการปฏิบัติ Best Practice ของโรงเรียน - ถอดบทเรียนร่วมกัน <p>3. เก็บรวบรวมข้อมูลผลการทดลองใช้รูปแบบฯ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู - ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพของครู <p>จากการตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียน <p>รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน <p>รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา</p>			

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
4. ประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)	1. ประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) โดยการสอบถาม - ครู - นักเรียน - ผู้ปกครอง 2. ถอดบทเรียนโดยผู้วิจัย 3. ปรับปรุง/แก้ไขรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)	1. ครู จำนวน 24 คน 2. นักเรียน จำนวน 110 คน 3. ผู้ปกครอง จำนวน 110 คน 4. ผลการศึกษาตามจุดประสงค์งานวิจัย ข้อที่ 1 , 2 , 3 และ ผลการประเมินรูปแบบ	แบบสอบถาม แบบถอดบทเรียน	μ , σ $\bar{X} , S.D.$ $\bar{X} , S.D.$ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ได้แก่ การศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ รายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนย่อยที่ 1.1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โดยการศึกษาเอกสาร

วิธีดำเนินการศึกษา : ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากหนังสือ ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ Website ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารนโยบายจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด ผลการประเมิน สมศ. รอบสาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) พุทธศักราช 2561 รายงานผลการจัดการศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2561 รายงานการประชุมครู กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง

แหล่งข้อมูล : หนังสือ ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ Website เกี่ยวกับเอกสารนโยบายจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด ผลการประเมิน สมศ. รอบสาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) พุทธศักราช 2561 รายงานผลการจัดการศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2561 รายงานการประชุมครู กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล : แบบศึกษาเอกสาร

การเก็บรวบรวมข้อมูล : ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลพื้นฐานสภาพปัจจุบัน ความต้องการการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล : วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ แนวคิดเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การส่งเสริมทักษะอาชีพ ข้อมูลพื้นฐานนโยบายจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด ผลการประเมิน สมศ. รอบสาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) พุทธศักราช 2561 รายงานผลการจัดการศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2561 รายงานการประชุมครู กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง

ผลลัพธ์ที่ได้ : ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ความต้องการการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

ขั้นตอนย่อยที่ 1.2 ศึกษาแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โดยการสัมภาษณ์

วิธีดำเนินการศึกษา : สัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ : ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน โดยเลือกแบบเจาะจงเกณฑ์ในการคัดเลือก (Purposive Sampling) เกี่ยวกับการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ประกอบด้วย

1. กรรมการที่ปรึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล)
 - 1) นางสาวเบญจวรรณ แยมละมูล
อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล)
 - 2) นายธรรมบุญ พัฒนทรัพย์
อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล)
 - 3) นางสาวนิลรัตน์ ปิรมณี
อดีตครูโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) หัวหน้างานบริหารวิชาการ
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล)
2. ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
 - 1) นายธันธร สิริอาภรณ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมฐานบินกำแพงแสน
อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล)
 - 2) นายธันวา อ่วมมณี
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศาลาตึกสิทธิชัยวิศาล
ประธานกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 3
 - 3) นายณรงค์ชัย ศรีศศลักษณ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย 2
3. ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
 - 1) นายดุสิต หังเสวก
ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล : แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ตามกรอบแนวคิดการวิจัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองสำหรับสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มุ่งศึกษาแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ลักษณะสัมภาษณ์ที่มีลักษณะผสมผสานระหว่าง การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่มีความยืดหยุ่นเปิดกว้างไม่เป็นทางการมาก ผู้สัมภาษณ์มีอิสระในการถามและสามารถปรับเปลี่ยนการซักถามให้เหมาะสมกับผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนได้ มีกระบวนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

2. กำหนดประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

3. จัดทำแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

4. นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ฉบับร่างเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก)

5. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ประเมินความสอดคล้องมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีเกณฑ์การพิจารณาค่าความสอดคล้องต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปและมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.0 แสดงว่าข้อความใช้ได้ มีความสอดคล้อง หากมีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าวให้ตัดทิ้งไปหรือปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้¹ ดังนี้

5 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมาก

3 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสัมภาษณ์พบว่า มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 5.00 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.00

¹มาเรียม นิลพันธุ์, วิธีวิจัยทางการศึกษา, (พิมพ์ครั้งที่ 7), (นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555), หน้า 179.

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และจัดทำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เกี่ยวกับการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) ขอความร่วมมือสัมภาษณ์ข้อมูล พร้อมแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิทราบแนวคำถามและเตรียมการตอบ และนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ระหว่างวันที่ 14-25 มกราคม พ.ศ.2562 บันทึกเสียงและจดบันทึกด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล : วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน เพื่อให้ประสบความสำเร็จด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ ด้านภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชนการเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ ด้านโครงสร้างสนับสนุนสู่ชุมชนกัลยาณมิตร

ผลลัพธ์ที่ได้ : แนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)

ผู้วิจัยยกร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) และ ตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) รายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนย่อยที่ 2.1 ยกร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)

วิธีดำเนินการศึกษา : ยกร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) และ ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)

แหล่งข้อมูล : เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและผู้ทรงคุณวุฒิ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล : แบบศึกษาเอกสาร

การวิเคราะห์ข้อมูล : ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ในขั้นตอนที่ 1 แล้ววิเคราะห์รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และ ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

ผลลัพธ์ที่ได้ : ร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) (ฉบับร่างที่ 1)

ขั้นตอนย่อยที่ 2.2 ตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

วิธีดำเนินการศึกษา : ตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และ ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ : ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เลือกแบบเจาะจงเกณฑ์ในการคัดเลือก (Purposive Sampling) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องและเหมาะสมของรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ประกอบด้วย

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีประสบการณ์บริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี
 - 1) ดร.ปิยาภรณ์ รัตนกรกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลกำแพงแสน
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
 - 2) ดร.ปวีศา บุญรอด ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทัพหลวง
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
 - 3) นางสินีนามู จันทวาท ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทะเลบก
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

- 4) ดร.ธรรมาภรณ์ พวงงาม ผู้อำนวยการโรงเรียนพลอยจตุรจินดา
 วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
- 5) ดร.จรงค์ ศรีทิพย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนจิวรายนุญมีรังษุฎ
 วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
2. นักวิชาการด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
- 1) รศ.ดร.ศุภลักษณ์ สัตย์เพ็ลศพลาย อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- 2) รศ.ดร.พรชัย หนูแก้ว อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- 2) ผศ.ดร.พนิดา จารย์อุปการะ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
3. นักวิชาการด้านหลักสูตรและการสอน
- รศ.ดร.กรัณย์พล วิวรรณมงคล อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล : เอกสารประเด็นการสนทนากลุ่มที่มีคำถามเกี่ยวกับร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ประเด็นการตรวจสอบ คือ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของหลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ เงื่อนไขความสำเร็จ ปัจจัยสนับสนุน และภาพรวมของรูปแบบ มีกระบวนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารแนวทางการเขียนเอกสารประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากตำรา หนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ร่างเอกสารประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มีประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เพื่อกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ที่เหมาะสม

3. นำเอกสารประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ฉบับร่างตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก)

4. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ประเมินความสอดคล้องมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีเกณฑ์การพิจารณาค่าความสอดคล้องต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปและมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.0 แสดงว่าข้อความใช้ได้ มีความสอดคล้อง หากมีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าวให้ตัดทิ้งไปหรือปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้² ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเอกสารประเด็นการสนทนากลุ่มผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พบว่ามีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.00

5. ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำเอกสารประเด็นการสนทนากลุ่มฉบับสมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยส่งหนังสือ เชิญผู้ทรงคุณวุฒิร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) พร้อมเอกสารประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) คำโครงการวิจัย ร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เพื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาล่วงหน้า

²มาเรียม นิลพันธุ์, วิธีวิจัยทางการศึกษา, (พิมพ์ครั้งที่ 7), (นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555), หน้า 179.

2. การดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ดำเนินการ 2 ครั้ง ครั้งแรก วันที่ 5 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2562 จำนวน 4 คน ณ ห้องสมุดโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) ครั้งที่ 2 วันที่ 24 เดือน มีนาคม พ.ศ.2562 จำนวน 5 คน ณ กรีนเซฟ กำแพงแสน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม นำเสนอร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) พร้อมทั้งทำหน้าที่เป็นผู้บันทึกการสนทนากลุ่ม มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ชี้แจงจุดประสงค์และเอกสารประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group discussion)

2.2 นำเสนอสรุปกระบวนการวิจัยผลการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์และนำเสนอร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)

2.3 ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและวิพากษ์ ตามประเด็นในเอกสารประเด็นการสนทนากลุ่ม

2.4 ผู้วิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมกันสรุปประเด็นการตรวจสอบและการวิพากษ์ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข ร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) ในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล : วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ประเด็นการตรวจสอบและการวิพากษ์ ร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)

ผลลัพธ์ที่ได้ : ร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) (ฉบับร่างที่ 2)

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)

การทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) รายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนย่อยที่ 3.1 การนำรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ไปใช้พัฒนาครู

ผู้วิจัยนำรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ไปใช้พัฒนาครูจำนวน 24 คน ระหว่างเดือนเมษายน พ.ศ.2562 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2563 ด้วยกระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย 2) ริเริ่มทำทฤษฎีคุณภาพความรู้ 3) ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู 4) สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร การดำเนินการแต่ละขั้นตอน มีการปฏิบัติภาระงานต่าง ๆ ตามกิจกรรมในตาราง และมอบหมายนำภาระงานกลับไปปฏิบัติให้สำเร็จ นัดหมายนำมารวบรวมเป็นข้อมูล สังเคราะห์และสรุปเป็นภาพรวมของโรงเรียน

วิธีการดำเนินการศึกษา

ขั้นที่ 1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย เป็นการขับเคลื่อนด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ พัฒนาครูให้ร่วมกันวางแผนกำหนดทิศทางการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กระบวนการตั้งแต่วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ค่าเป้าหมาย และตัวชี้วัดระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เห็นภาพทิศทางการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

จุดประสงค์ เพื่อวางแผนกำหนดทิศทางการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ 3.2 แสดงความเชื่อมโยงบทบาทผู้บริหาร บทบาทครู กิจกรรม ระยะเวลาและผลลัพธ์ ขั้นที่ 1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย

บทบาทผู้บริหาร	บทบาทครู	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผลลัพธ์
1.ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดวิสัยทัศน์ร่วมระหว่างครูผู้บริหาร	1.เข้าใจและตระหนักถึงเป้าหมายการดำเนินการรวมทั้ง	การประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา	วันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2562 และ	ทิศทางการส่งเสริมทักษะอาชีพนักเรียนชั้นประถมศึกษา
2.เปิดโอกาสให้มีการแสดงศักยภาพของตนเองเพื่อส่งเสริมการมีภาวะผู้นำร่วมกัน	แสดงความคิดเห็นเสนอแนวคิดต่างๆ ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์	กิจกรรมที่ 1 การวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา (SWOT Analysis)	วันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2562	ปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

บทบาทผู้บริหาร	บทบาทครู	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผลลัพธ์
3.สร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ได้ เป็นผู้นำและผู้ตาม อย่างสร้างสรรค์	2. เข้าใจและเห็นคุณค่าของตนเอง และผู้อื่น เปิดใจ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	กิจกรรมที่ 2 การกำหนดทิศทาง สถานศึกษา กิจกรรมที่ 3 การกำหนดกลยุทธ์ของ สถานศึกษา		
4.ส่งเสริม สนับสนุน มอบ ความไว้วางใจให้ ครูได้แสดงความคิดเห็นและทำงาน ร่วมกันด้วย ความรู้สึกเป็น เจ้าของงาน ร่วมกัน	3.รับฟังอย่างเข้าใจ ไม่ตัดสินถูกผิด เปิดโอกาสให้ทุกคน ได้แสดงความคิดเห็น อย่างเท่าเทียม	กิจกรรมที่ 4 กำหนดมาตรฐาน การศึกษา		
5.จัดบรรยากาศให้ เกิดความรู้สึกเป็น กัลยาณมิตร อำนวยความสะดวก วัสดุอุปกรณ์ สถานที่และอื่นๆที่ ส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินการ ชุมชนชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ	4.ร่วมกันสร้าง บรรยากาศ ที่มีความเป็น กัลยาณมิตร รู้สึกปลอดภัยใน การแลกเปลี่ยน เรียนรู้เสนอแนวคิด ร่วมกันและให้ ความสำคัญกับ ความคิดของทุกคน			
	5.ส่งเสริมศักยภาพ ของแต่ละบุคคล โดยสลับสับเปลี่ยน บทบาทหน้าที่เพื่อ ได้มีโอกาสเป็นทั้ง ผู้นำและผู้ตาม			

ขั้นที่ 2 ริเริ่มทำทหายศักยภาพความรู้ เป็นขั้นตอนการส่งเสริม พัฒนาให้ครุมีความรู้ ความสามารถดำเนินการส่งเสริมทักษะอาชีพตามเป้าหมาย และทิศทางที่วางแผนไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งแต่การวิเคราะห์ออกแบบแนวทางการประเมินหลักสูตร จุดแข็ง จุดที่ต้องการปรับปรุงพัฒนา สิ่งที่ควรริเริ่ม เพื่อสรุปรายงานการประเมินหลักสูตร การทบทวนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การเขียนคำอธิบายรายวิชา การออกแบบหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ พัฒนาการจัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ออกแบบกิจกรรมและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. เพื่อพัฒนาครุมีความรู้ ความเข้าใจ และประเมินหลักสูตรสถานศึกษา
2. เพื่อพัฒนาครุสามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ

ได้ถูกต้อง

ตารางที่ 3.3 แสดงความเชื่อมโยงบทบาทผู้บริหาร บทบาทครุ กิจกรรม ระยะเวลา และผลลัพธ์
ขั้นที่ 2 ริเริ่มทำทหายศักยภาพความรู้

บทบาทผู้บริหาร	บทบาทครุ	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผลลัพธ์
1.ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดวิสัยทัศน์ร่วมระหว่างครุและผู้บริหาร	1.เข้าใจและตระหนักถึงเป้าหมายการดำเนินการรวมทั้ง	1. การเมินหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา	วันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2562	1. แนวทางการประเมินและรายงานผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา
2.เปิดโอกาสให้มีการแสดงศักยภาพของตนเองเพื่อส่งเสริมการมีภาวะผู้นำร่วมกัน	แสดงความคิดเห็นเสนอแนวคิด ต่างๆ ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์	กิจกรรมที่ 1 การวิเคราะห์การออกแบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา		2. แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
3.สร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมเปิดโอกาสให้ได้เป็นผู้นำ และผู้ตามอย่างสร้างสรรค์	2. เข้าใจและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น เปิดใจยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	กิจกรรมที่ 2 การประเมินหลักสูตรเชิงพื้นที่		2. แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ
4.ส่งเสริมสนับสนุนมอบความไว้วางใจให้ครุได้แสดง	และยอมรับข้อตกลงที่เป็น	กิจกรรมที่ 3 การสรุปรายงานการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา		

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

บทบาทผู้บริหาร	บทบาทครู	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผลลัพธ์
<p>ความคิดเห็นและทำงานร่วมกันด้วยความรู้สึกร่วมกัน</p> <p>5.จัดบรรยากาศให้เกิดความรู้สึกเป็นกัลยาณมิตร</p> <p>อำนวยความสะดวกวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และอื่นๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p>	<p>ข้อสรุปของกลุ่มร่วมกัน</p> <p>3.รับฟังอย่างเข้าใจ ไม่ตัดสิน</p> <p>ถูกผิดเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น</p> <p>อย่างเท่าเทียม4. ร่วมกันสร้างบรรยากาศที่มีความเป็นกัลยาณมิตรรู้สึกปลอดภัยในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>เสนอแนวคิดร่วมกันและให้ความสำคัญกับความคิดของทุกคน</p> <p>5.ส่งเสริมศักยภาพของแต่ละบุคคลโดยสลับสับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่เพื่อได้มีโอกาสเป็นทั้งผู้นำและผู้ตาม</p>	<p>2. การทบทวนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่น</p> <p>เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>สอดคล้องกับวิสัยทัศน์บริบทของโรงเรียนท้องถิ่น และนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด</p> <p>กิจกรรมที่ 1</p> <p>การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>กิจกรรมที่ 2</p> <p>การเขียนคำอธิบายรายวิชา</p> <p>กิจกรรมที่ 3</p> <p>มอบหมายผู้รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ และนำหลักสูตรสู่การจัดการเรียนการสอน</p>	<p>วันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2562</p> <p>คำสั่งที่ 30/2562</p> <p>เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2562</p>	

ขั้นที่ 3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู เป็นขั้นตอนการใช้กิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาครู นำบทเรียนที่ได้จากการปฏิบัติมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อช่วยเหลือการจัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ หรือออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมทักษะอาชีพให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็น

ขั้นที่ 2 วางแผนกำหนดปฏิทิน PLC

ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ดี

ขั้นที่ 4 นำเสนอสรุปการปฏิบัติ

จุดประสงค์ เพื่อใช้กิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นเครื่องมือสำหรับติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู

ตารางที่ 3.4 แสดงความเชื่อมโยงบทบาทผู้บริหาร บทบาทครู กิจกรรม ระยะเวลาและผลลัพธ์
ขั้นที่ 3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู

บทบาทผู้บริหาร	บทบาทครู	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผลลัพธ์
1. ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดวิสัยทัศน์ร่วมระหว่างครูผู้บริหาร	1.เข้าใจและตระหนักถึงเป้าหมายการดำเนินการรวมทั้งแสดงความ	กิจกรรม PLC จาก การปฏิบัติ ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหาความต้องการจำเป็น	ปีการศึกษา 2562	หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ
2.เปิดโอกาสให้มีการแสดงศักยภาพของตนเองเพื่อส่งเสริมการมีภาวะผู้นำร่วมกัน	คิดเห็นเสนอแนวคิดต่างๆ ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์	ขั้นที่ 2 วางแผนกำหนดปฏิทิน PLC		ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง
3.สร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมเปิดโอกาสให้ได้เป็นผู้นำ และผู้ตามอย่างสร้างสรรค์	คุณค่าของตนเองและผู้อื่น เปิดใจยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และยอมรับข้อตกลงที่เป็นข้อสรุปของกลุ่มร่วมกัน	ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ดี		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ฉบับร่าง)
		ขั้นที่ 4 นำเสนอสรุปการปฏิบัติ		

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

บทบาทผู้บริหาร	บทบาทครู	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผลลัพธ์
4. ส่งเสริมสนับสนุน มอบความไว้วางใจ ให้ครูได้แสดงความ คิดเห็นและทำงาน ร่วมกันด้วย ความรู้สึกเป็น เจ้าของงานร่วมกัน	3. รับฟังอย่าง เข้าใจ ไม่ตัดสิน ถูกผิดเปิดโอกาส ให้ทุกคน ได้แสดงความ คิดเห็นอย่าง เท่าเทียม			
5. จัดบรรยากาศให้ เกิดความรู้สึกเป็น กัลยาณมิตร อำนวยความสะดวก วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และอื่นๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินการ ชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ	4. ร่วมกันสร้าง บรรยากาศ ที่มีความเป็น กัลยาณมิตรรู้สึก ปลอดภัยในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสนอแนวคิด ร่วมกันและให้ ความสำคัญกับ ความคิดของ ทุกคน 5. ส่งเสริม ศักยภาพของ แต่ละบุคคลโดย สลับสับเปลี่ยน บทบาทหน้าที่เพื่อ ได้มีโอกาสเป็นทั้ง ผู้นำและผู้ตาม			

ขั้นที่ 4 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร มีขั้นตอนการดำเนินการ 3 ส่วน ได้แก่

1) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ที่ครูจัดทำในรายวิชาที่รับผิดชอบ ระหว่างครูและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน เพื่อปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรตามข้อเสนอแนะ

2) การเผยแพร่ผลงานการปฏิบัติ Best practice จากการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และ 3) การถอดบทเรียนร่วมกัน

จุดประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ผลงานการปฏิบัติ Best Practice จากการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

2. เพื่อถอดบทเรียนร่วมกันภายหลัง (AAR) จากการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

ตารางที่ 3.5 แสดงความเชื่อมโยงบทบาทผู้บริหาร บทบาทครู กิจกรรม ระยะเวลาและผลลัพธ์
ขั้นตอนที่ 4 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร

บทบาทผู้บริหาร	บทบาทครู	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผลลัพธ์
1.ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดวิสัยทัศน์ร่วมระหว่างครู ผู้บริหาร	1.เข้าใจและตระหนักถึงเป้าหมาย	1.นำเสนอหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ แลกเปลี่ยน	วันที่ 24 ตุลาคม 2562	แนวทางปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ
2.เปิดโอกาสให้มีการแสดงศักยภาพของตนเองเพื่อส่งเสริมการมีภาวะผู้นำร่วมกัน	การดำเนินการรวมทั้งแสดงความคิดเห็นเสนอแนวคิดต่าง ๆ ร่วมกัน	เรียนรู้หลักสูตรที่จัดทำขึ้นโดยเชิญนักวิชาการด้านหลักสูตรและการสอนมาร่วมกระบวนการให้ข้อเสนอแนะ		
3.สร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมเปิดโอกาสให้ได้เป็นผู้นำและผู้ตามอย่างสร้างสรรค์	อย่างสร้างสรรค์	2.ถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)	วันที่ 18 เมษายน 2563	แนวทางการนำรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนฯไปใช้
4.ส่งเสริมสนับสนุนมอบความไว้วางใจให้ครูได้แสดงความคิดเห็นและทำงานร่วมกันด้วยความรู้สึกเป็นเจ้าของงานร่วมกัน	คิดเห็นของผู้อื่นและยอมรับข้อตกลงที่เป็นข้อสรุปของกลุ่มร่วมกัน	3.นำเสนอผลงานและจัดแสดงนิทรรศการผลงานการปฏิบัติ Best Practice ของโรงเรียน	วันที่ 1-10 ธันวาคม 2562	ต่อยอดการพัฒนาให้ดีขึ้น ชุมชนภายนอกรู้จักโรงเรียนในภาพลักษณ์ของโรงเรียนส่งเสริมทักษะอาชีพ

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

บทบาทผู้บริหาร	บทบาทครู	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผลลัพธ์
5.จัดบรรยากาศให้ เกิดความรู้สึกเป็น กัลยาณมิตร อำนวยความสะดวก วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่และอื่นๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินการ ชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ	3.รับฟังอย่าง เข้าใจ ไม่ตัดสิน ถูกผิดเปิดโอกาส ให้ทุกคนได้แสดง ความคิดเห็น อย่างเท่าเทียม 4.ร่วมกันสร้าง บรรยากาศ ที่มีความเป็น กัลยาณมิตรรู้สึก ปลอดภัยใน การแลกเปลี่ยน เรียนรู้เสนอ แนวคิดร่วมกัน และให้ความสำคัญ กับความคิดของ ทุกคน 5.ส่งเสริม ศักยภาพของ แต่ละบุคคลโดย สลับสับเปลี่ยน บทบาทหน้าที่ เพื่อได้มีโอกาส เป็นทั้งผู้นำและ ผู้ตาม		วันที่ 26 มิถุนายน 2563 วันที่ 8-9 สิงหาคม 2563 วันที่ 1-10 ธันวาคม 2563	

กลุ่มเป้าหมาย : ครูโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) จำนวน 24 คน

เครื่องมือที่ใช้พัฒนาครู ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)

ขั้นตอนย่อยที่ 3.2 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

ผู้วิจัยศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ดังนี้

1. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู ที่รับผิดชอบสอนรายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
 2. ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ของครู โดยการตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ปีการศึกษา 2562
 3. ผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา จากการประเมินผลการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับทักษะอาชีพ เมื่อสิ้นปีการศึกษา 2562
 4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562
- ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ตารางที่ 3.6 สรุปเกณฑ์การศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

ประเด็นการศึกษา	เครื่องมือ	เกณฑ์การพิจารณา
ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู	แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู	ระดับมากขึ้นไป ($\bar{X} \geq 3.51$, S.D. <1.0)
ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพของครู โดยการตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ	แบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ	ระดับมากขึ้นไป ($\bar{X} \geq 3.51$, S.D. <1.0)
ผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนรายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพ ระดับสถานศึกษา	แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียน รายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพ ตามสภาพจริง	ระดับดีขึ้นไป
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพ ระดับสถานศึกษา	แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ตามสภาพจริง	ระดับดีขึ้นไป

1. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู ดังนี้

วิธีดำเนินการศึกษา

ประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครูผู้รับผิดชอบสอนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยครูประเมินตนเอง ครูวิชาการและผู้อำนวยการเป็นผู้ประเมิน ก่อนการประเมินมีการกำหนดตารางการเยี่ยมชั้นเรียน ประชุมชี้แจงจุดประสงค์ให้ครูและผู้ประเมินทราบ ดำเนินการตามกำหนดตารางการเยี่ยมชั้นเรียนดังนี้

1. กำหนดตารางการเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครูผู้รับผิดชอบสอนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ดังนี้

ตารางที่ 3.7 กำหนดการเยี่ยมชั้นเรียนการจัดการเรียนการสอนราย วิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

วันเดือนปี	เวลา	ผู้รับการนิเทศ	วิชา	ชั้น	ผู้นิเทศ
วันที่ 2 กรกฎาคม 2562	13.30- 15.30	นางกาญจนา คงหมวก	ช่างตัดผม ชาย	ม.3	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวพิมพ์ญาดา มาลัยแก้วสุภา
วันที่ 3 กรกฎาคม 2562	13.30- 14.30	นางสาวลสา กอนสุข	เทคโนโลยี กราฟิก ดีไซน์	ป.6	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางวัลยา แสงสวัสดิ์
วันที่ 9 กรกฎาคม 2562	13.30- 15.30	นางสาวมณฑิตา ชลอทรัพย์	ช่างขนม ไทย	ม.3	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวพิมพ์ญาดา มาลัยแก้วสุภา
วันที่ 10 กรกฎาคม 2562	13.30- 14.30	นางสาวพิมพ์ญาดา มาลัยแก้วสุภา	การร้อย มาลัย	ป.5	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางวัลยา แสงสวัสดิ์
วันที่ 23 กรกฎาคม 2562	13.30- 15.30	นางสาวนุชนารถ ศรีจันทร์อินทร์	ช่างถนอม อาหาร 1	ม.2	ผอ.ฉันทนา ภูมมา นางสาวพิมพ์ญาดา มาลัยแก้วสุภา
วันที่ 24 กรกฎาคม 2562	13.30- 14.30	นางสาวนันทิยา ยิ้มหนองโพธิ์	งานผ้า สร้างสรรค์	ป.4/1	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางวัลยา แสงสวัสดิ์
วันที่ 30 กรกฎาคม 2562	13.30- 15.30	นายสันติ สกุลหงษ์	เกษตร อินดี 1	ม.2	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวพิมพ์ญาดา มาลัยแก้วสุภา
วันที่ 31 กรกฎาคม 2562	13.30- 14.30	นางศศิตา เพลินจิต	งานผ้า สร้างสรรค์	ป.4/2	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางวัลยา แสงสวัสดิ์

ตารางที่ 3.7 (ต่อ)

วันเดือนปี	เวลา	ผู้รับการนิเทศ	วิชา	ชั้น	ผู้นิเทศ
วันที่ 6 สิงหาคม 2562	13.30- 15.30	นายสุวรรณ วงศ์สุวรรณ	ช่างแกะ สลักผักและ ผลไม้ 1	ม.1	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางวัลยา แสงสวัสดิ์
วันที่ 7 สิงหาคม 2562	13.30- 14.30	นางสาวสุนิสา นาคผง	งานปั้น สร้างสรรค์	ป.3/1	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวนุชนารถ ศรีจันทร์อินทร์
วันที่ 13 สิงหาคม 2562	13.30- 15.30	นายกิตติพัฒน์ ชาลิ้ม	กีฬาสู่ว อาชีพ 1	ม.1	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวพิมพ์ญาดา มาลัยแก้วสุภา
วันที่ 14 สิงหาคม 2562	13.30- 14.30	นางวัลยา แสงสวัสดิ์	งานปั้น สร้างสรรค์	ป.3/2	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวนุชนารถ ศรีจันทร์อินทร์
วันที่ 21 สิงหาคม 2562	13.30- 14.30	นางสาวหทัยา อังกูรณพัฒน์	น้ำสมุนไพร	ป.2/1	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวนุชนารถ ศรีจันทร์อินทร์
วันที่ 28 สิงหาคม 2562	13.30- 14.30	นางมณฑิธร ศรีโสภณ	น้ำสมุนไพร	ป.2/2	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวนุชนารถ ศรีจันทร์อินทร์
วันที่ 4 กันยายน 2562	13.30- 14.30	นางบังอร เมืองนก	เรื่องของ กล้วย	ป.1/1	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวนุชนารถ ศรีจันทร์อินทร์
วันที่ 11 กันยายน 2562	13.30- 14.30	นางสาวสุสิวรรณ โอพาริกานนท์	เรื่องของ กล้วย	ป.1/2	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวนุชนารถ ศรีจันทร์อินทร์

2. กำหนดตารางการเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมทักษะอาชีพของครูผู้รับผิดชอบสอนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ดังนี้

ตารางที่ 3.8 กำหนดการเยี่ยมชั้นเรียนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

วันเดือนปี	เวลา	ผู้รับการนิเทศ	วิชา	ชั้น	ผู้นิเทศ
วันที่ 3 ธันวาคม 2562	13.30- 15.30	นางกาญจนา คงหมวก	ช่างตัดผมชาย	ม.3	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวพิมพ์ญาดา มาลัยแก้วสุภา
วันที่ 4 ธันวาคม 2562	13.30- 14.30	นางสาวลสา กอนสุข	เทคโนโลยี กราฟิกดีไซน์	ป.6	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางวัลยา แสงสวัสดิ์

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

วันเดือนปี	เวลา	ผู้รับการนิเทศ	วิชา	ชั้น	ผู้นิเทศ
วันที่ 17 ธันวาคม 2562	13.30- 15.30	นางสาวมณฑิตา ชลอทรัพย์	ช่างขนมอบ	ม.3	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวพิมพ์ญาดา มาลัยแก้วสุภา
วันที่ 18 ธันวาคม 2562	13.30- 14.30	นางสาวพิมพ์ญาดา มาลัยแก้วสุภา	การร้อยมาลัย	ป.5	นางสาวฉันทนา ภูมมา ครูวัลยา แสงสวัสดิ์
วันที่ 7 มกราคม 2563	13.30- 15.30	นางสาวนุชนารถ ศรีจันทร์อินทร์	ช่างถนอม อาหาร 2	ม.2	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวพิมพ์ญาดา มาลัยแก้วสุภา
วันที่ 8 มกราคม 2563	13.30- 14.30	นางสาวนันทิยา ยิ้มหนองโพธิ์	งานผ้า สร้างสรรค์	ป.4/1	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางวัลยา แสงสวัสดิ์
วันที่ 14 มกราคม 2563	13.30- 15.30	นายสันติ สกุลหงษ์	เกษตรอินทรีย์ 2	ม.2	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวพิมพ์ญาดา มาลัยแก้วสุภา
วันที่ 15 มกราคม 2563	13.30- 14.30	นางศศิตา เพลินจิต	งานผ้า สร้างสรรค์	ป.4/2	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางวัลยา แสงสวัสดิ์
วันที่ 21 มกราคม 2563	13.30- 15.30	นายสุวรรณ วงศ์สุวรรณ	ช่างแกะสลัก ผลไม้ 2	ม.1	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางวัลยา แสงสวัสดิ์
วันที่ 22 มกราคม 2563	13.30- 14.30	นางสาวสุนิสา นาคผง	งานปั้น สร้างสรรค์	ป.3/1	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวนุชนารถ ศรีจันทร์อินทร์
วันที่ 28 มกราคม 2563	13.30- 15.30	นายกิตติพัฒน์ ชาลิ้ม	กีฬาสู่อ่าชีพ 2	ม.1	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวพิมพ์ญาดา มาลัยแก้วสุภา
วันที่ 29 มกราคม 2563	13.30- 14.30	นางวัลยา แสงสวัสดิ์	งานปั้น สร้างสรรค์	ป.3/2	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวนุชนารถ ศรีจันทร์อินทร์
วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2563	13.30- 14.30	นางสาวหทัยา อังกูรธนพัฒน์	น้ำสมุนไพร	ป.2/1	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวนุชนารถ ศรีจันทร์อินทร์
วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2563	13.30- 14.30	นางมณฑิยา ศรีโสภณ	น้ำสมุนไพร	ป.2/2	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวนุชนารถ ศรีจันทร์อินทร์
วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2563	13.30- 14.30	นางบังอร เมืองนก	เรื่องของ กล้วย	ป.1/1	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวนุชนารถ ศรีจันทร์อินทร์
วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563	13.30- 14.30	นางสาวสุสิวรรณ โอฬาริกานนท์	เรื่องของ กล้วย	ป.1/2	นางสาวฉันทนา ภูมมา นางสาวนุชนารถ ศรีจันทร์อินทร์

กลุ่มเป้าหมาย : ครูโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยเลือกแบบเจาะจงเกณฑ์ในการคัดเลือก (Purposive Sampling) ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการเรียนการสอน รายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพ จำนวน 16 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล : แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู สำหรับครูประเมินตนเอง ครูวิชาการและผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นผู้ประเมิน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง การประเมิน ได้แก่ ด้านแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 ข้อ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน จำนวน 12 ข้อ และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 2 ข้อ รวม 20 ข้อ มีกระบวนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะอาชีพ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะอาชีพ
2. สร้างแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู (ฉบับร่าง) ที่ครอบคลุมด้านแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก)

3. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เกณฑ์ค่าความสอดคล้องต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปและมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.0 แสดงว่าข้อความใช้ได้ มีความสอดคล้อง หากมีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าวให้ตัดทิ้งไปหรือปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้³ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อยที่สุด

การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พบว่า มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.49

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้ (Tryout) กับครูโรงเรียนอนุบาลกำแพงแสน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 30 คน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และ โรงเรียนอนุบาลกำแพงแสนถึงแม้จะมีจำนวนนักเรียนและระดับ

³มาเรียม นิลพันธุ์, วิจัยวิจัยทางการศึกษา, (พิมพ์ครั้งที่ 7), (นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555), หน้า 179.

การศึกษาที่เปิดสอนต่างกัน แต่บริบทด้านอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน เช่น คุณภาพการบริหารจัดการ คุณภาพการจัดการเรียนการสอน คุณภาพผู้เรียน ตลอดจนบริบทด้านภูมิสังคมของโรงเรียน ทั้งสอง เป็นต้น นำผลการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา⁴ (Cronbach's Alpha Coefficient) การแปลความหมายของค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ระหว่าง 0.80 - 1.00 มีระดับความเชื่อมั่นสูงมาก และนำไปใช้ได้ดีมาก ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ระหว่าง 0.70 - 0.79 มีระดับความเชื่อมั่นสูง และนำไปใช้ได้ดี ซึ่งค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู เท่ากับ 0.918

5. จัดทำแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครูฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู ภาคเรียนละ 1 ครั้ง ครูประเมินตนเอง ครูวิชาการและผู้อำนวยการเป็นผู้ประเมิน นำมาหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและนำมาเทียบกับเกณฑ์ โดยเกณฑ์การพิจารณาระดับมากขึ้นไป ($\bar{X} \geq 3.51$, S.D. < 1.0)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับโดยหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อและรายด้านแล้วแปลความหมายของข้อมูล เกณฑ์ดังนี้⁵

- 5 หมายถึง ผู้สอนมีการปฏิบัติ/ดำเนินการเหมาะสม/มีคุณภาพมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้สอนมีการปฏิบัติ/ดำเนินการเหมาะสม/มีคุณภาพมาก
- 3 หมายถึง ผู้สอนมีการปฏิบัติ/ดำเนินการเหมาะสม/มีคุณภาพปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้สอนมีการปฏิบัติ/ดำเนินการเหมาะสม/มีคุณภาพน้อย
- 1 หมายถึง ผู้สอนมีการปฏิบัติ/ดำเนินการเหมาะสม/มีคุณภาพน้อยที่สุด

การแปลความหมายโดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ⁶มีความหมาย ดังนี้

⁴พรรณี ลีกิจวัฒน์, *วิธีวิจัยทางการศึกษา*, (พิมพ์ครั้งที่ 11), (กรุงเทพมหานคร: มิน เซอร์วิส ซัพพลาย, 2559), หน้า 199-200

⁵บุญชม ศรีสะอาด, *การวิจัยเบื้องต้น*, พิมพ์ครั้งที่ 8, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีริยาสาส์น จำกัด, 2553), หน้า 57.

⁶เรื่องเดียวกัน, หน้า 121.

- 4.51-5.00 หมายถึง ผู้สอนมีการปฏิบัติ/ดำเนินการเหมาะสม/มีคุณภาพมากที่สุด
 3.51-4.50 หมายถึง ผู้สอนมีการปฏิบัติ/ดำเนินการเหมาะสม/มีคุณภาพมาก
 2.51-3.50 หมายถึง ผู้สอนมีการปฏิบัติ/ดำเนินการเหมาะสม/มีคุณภาพปานกลาง
 1.51-2.50 หมายถึง ผู้สอนมีการปฏิบัติ/ดำเนินการเหมาะสม/มีคุณภาพน้อย
 1.00-1.50 หมายถึง ผู้สอนมีการปฏิบัติ/ดำเนินการเหมาะสม/มีคุณภาพน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า

หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ⁷ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α =Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	\sum	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ(Percentage) โดยใช้สูตร⁸

สูตร	$p = \frac{f}{N} \times 100$
เมื่อ	p แทน ร้อยละ
	f แทน คะแนนรวมของนักเรียนทั้งหมด
	N แทน ผลรวมของคะแนนเต็มทั้งหมด

⁷พรรรณี สีกิจวัฒน์, วิจัยวิทยทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 11, (กรุงเทพมหานคร: มิน เซอร์วิส ซัพพลาย, 2559), หน้า 199-203.

⁸บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 8, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีรียาสาส์น จำกัด, 2553) หน้า 122.

2. ค่าเฉลี่ย (Mean)⁹ โดยใช้สูตรดังนี้

ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

สูตร	\bar{X}	=	$\frac{\sum X}{n}$
เมื่อ	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนในชุดข้อมูล
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

ค่าเฉลี่ยของประชากร

สูตร	μ	=	$\frac{\sum X}{N}$
เมื่อ	μ	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนในชุดข้อมูล
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)¹⁰ โดยใช้สูตร ดังนี้

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

สูตร	S.D.	=	$\sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$
เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	\sum	แทน	ผลรวม

⁹พรรรณี สীগิจวัฒน์, *วิธีทางการวิจัยทางการศึกษา*, พิมพ์ครั้งที่ 11, (กรุงเทพมหานคร: มิน เซอร์วิส ซีพี พลายน, 2559), หน้า 245.

¹⁰บุญชม ศรีสะอาด, *การวิจัยเบื้องต้น*, พิมพ์ครั้งที่ 8, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีรียาสาส์น จำกัด, 2553) หน้า 126

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร

$$\text{สูตร} \quad \sigma = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N}}$$

เมื่อ	σ	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	\sum	แทน	ผลรวม

2. ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ของครู

วิธีการดำเนินการศึกษา : การดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ และการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานอาชีพของครูเป็นกระบวนการปฏิบัติในกระบวนการขั้นที่ 3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครูด้วยกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ วงรอบของการจัดทำหลักสูตรนำไปใช้จัดการเรียนการสอน ด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) แล้วนำไปปฏิบัติ/พัฒนา ดังนั้นผู้วิจัยจึงออกแบบการประเมินความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ของครูเมื่อสิ้นปีการศึกษา 2562 ใช้หลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ เป็นหน่วยวิเคราะห์ โดยการตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ที่ครูจัดทำขึ้น ซึ่งหัวข้อองค์ประกอบของหลักสูตรเกิดจากการพิจารณาร่วมกันระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิและครู ในกระบวนการ ขั้นที่ 2 ริเริ่มทำทฤษฎีสภาพความรู้ กิจกรรมการ ทบทวนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มี ประสิทธิภาพ วันที่ 25 เมษายน 2562

แหล่งข้อมูล : หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 ทั้งหมดจำนวน 18 วิชา

ตารางที่ 3.9 หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562

ชั้น	รหัสวิชา	วิชา
ประถมศึกษาปีที่ 1	ง11201	เรื่องของกล้วย
ประถมศึกษาปีที่ 2	ง12201	น้ำสมุนไพร
ประถมศึกษาปีที่ 3	ศ13201	งานปั้นสร้างสรรค์
ประถมศึกษาปีที่ 4	ง14201	งานผ้าสร้างสรรค์
ประถมศึกษาปีที่ 5	ง15201	การร้อยมาลัย
ประถมศึกษาปีที่ 6	ง16201	เทคโนโลยีกราฟิกดีไซน์
มัธยมศึกษาปีที่ 1	ง21201	ช่างแกะสลักผักและผลไม้ 1
มัธยมศึกษาปีที่ 1	พ21201	กีฬาสู่อาชีพ 1
มัธยมศึกษาปีที่ 1	ง21202	ช่างแกะสลักผักและผลไม้ 2
มัธยมศึกษาปีที่ 1	พ21202	กีฬาสู่อาชีพ 2
มัธยมศึกษาปีที่ 2	ง22201	ช่างถนอมอาหาร 1
มัธยมศึกษาปีที่ 2	ง22202	เกษตรอินทรีย์ 1
มัธยมศึกษาปีที่ 2	ง22203	ช่างถนอมอาหาร 2
มัธยมศึกษาปีที่ 2	ง22204	เกษตรอินทรีย์ 2
มัธยมศึกษาปีที่ 3	ง23201	ช่างขนมไทย
มัธยมศึกษาปีที่ 3	ง23202	ช่างตัดผมชาย 1
มัธยมศึกษาปีที่ 3	ง23203	ช่างขนมอบ
มัธยมศึกษาปีที่ 3	ง23204	ช่างตัดผมชาย 2

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล : แบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ซึ่งเป็นรายละเอียดองค์ประกอบสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพที่ออกแบบร่วมกันระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิและครู ในขั้นตอนการนำรูปแบบไปพัฒนาครู กระบวนการขั้นที่ 2 ริเริ่มทำทนายศัยภาพความรู้ กิจกรรมการทบทวนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และ หลักสูตรท้องถิ่น ที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ 25 เดือนเมษายน 2562 เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ แบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ได้แก่ การวิเคราะห์ความเชื่อมโยง จำนวน 2 ข้อ ส่วนที่ 1 บทนำ จำนวน 8 ข้อ ส่วนที่ 2 สาระหลักสูตร จำนวน 6 ข้อ และ ส่วนที่ 3 แนวทางการประเมินผลหลักสูตร จำนวน 4 ข้อ รวม 20 ข้อ มีกระบวนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดองค์ประกอบสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ จากการออกแบบร่วมกันระหว่างครู และ ผู้ทรงคุณวุฒิ ในขั้นตอนการนำรูปแบบไปพัฒนาครู ชั้นที่ 2 ริเริ่มทำทนายศัทยภาพความรู้ กิจกรรมการทบทวนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และ หลักสูตรท้องถิ่นเพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ 25 เดือนเมษายน 2562

2. สร้างแบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ (ฉบับร่าง) รายละเอียดองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ การวิเคราะห์ความเชื่อมโยง ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 สารหลักสูตร และ ส่วนที่ 3 แนวทางการประเมินผลหลักสูตร เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก)

3. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) ประเมินความสอดคล้องมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย(\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์การพิจารณาค่าความสอดคล้องต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปและมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.0 แสดงว่าข้อความใช้ได้ มีความสอดคล้อง หากมีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าวให้ตัดทิ้งไปหรือปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้¹¹ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พบว่ามีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.40

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้ (Tryout) กับครูโรงเรียนอนุบาลกำแพงแสน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 30 คน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และ โรงเรียนอนุบาลกำแพงแสนถึงแม้จะมีจำนวนนักเรียนและระดับการศึกษาที่เปิดสอนต่างกัน แต่บริบทด้านอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน เช่น คุณภาพการบริหารจัดการคุณภาพการจัดการเรียนการสอน คุณภาพผู้เรียน ตลอดจนบริบทด้านภูมิสังคมของโรงเรียนทั้งสอง

¹¹มาเรียม นิลพันธุ์, วิธีวิจัยทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 7, (นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555), หน้า 179.

เป็นต้น นำผลทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา¹² (Cronbach's Alpha Coefficient) การแปลความหมายของค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ระหว่าง 0.80-1.00 มีระดับความเชื่อมั่นสูงมาก และนำไปใช้ได้ดีมาก ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ระหว่าง 0.70-0.79 มีระดับความเชื่อมั่นสูง และนำไปใช้ได้ดี ซึ่งค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษาฯ เท่ากับ 0.882

5. ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล : ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการประเมินความสามารถในการจัดทำหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ จากการตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ เมื่อสิ้นปีการศึกษา 2562 ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่

1. รศ.ดร.กรณีย์พล วิวรรณมงคล หัวหน้าสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
2. นางจรรยาพร ยอดแก้ว ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
3. ดร.ปวีศา บุญรอด ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทัพหลวง
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

ผู้วิจัยพิจารณาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับมากขึ้นไป ($\mu \geq 3.51$, $\sigma < 1.0$)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เป็นรายข้อและรายด้านแล้วแปลความหมายของข้อมูล มีเกณฑ์ ดังนี้¹³

- 5 หมายถึง มีความถูกต้องครบถ้วน สอดคล้อง เหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความถูกต้องครบถ้วน สอดคล้อง เหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความถูกต้องครบถ้วน สอดคล้อง เหมาะสมปานกลาง

¹²พรณี ลีกิจวัฒน์, *วิธีวิจัยทางการศึกษา*, พิมพ์ครั้งที่ 11, (กรุงเทพมหานคร: มิน เซอร์วิส ซัพพลาย, 2559), หน้า 199-200

¹³บุญชม ศรีสะอาด, *การวิจัยเบื้องต้น*, พิมพ์ครั้งที่ 8, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีรียาสาส์น จำกัด, 2553), หน้า 72

2 หมายถึง มีความถูกต้องครบถ้วน สอดคล้อง เหมาะสมน้อย

1 หมายถึง มีความถูกต้องครบถ้วน สอดคล้อง เหมาะสมน้อยที่สุด

การแปลความหมายโดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ¹⁴
มีความหมาย ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีความถูกต้องครบถ้วน สอดคล้อง เหมาะสมมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความถูกต้องครบถ้วน สอดคล้อง เหมาะสมมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความถูกต้องครบถ้วน สอดคล้อง เหมาะสมปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความถูกต้องครบถ้วน สอดคล้อง เหมาะสมน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความถูกต้องครบถ้วน สอดคล้อง เหมาะสมน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า

หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ¹⁵ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α =Coefficient)
ของครอนบาค (Cronbach)

$$\text{สูตร} \quad \alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ(Percentage) โดยใช้สูตร¹⁶

$$\text{สูตร} \quad p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	p	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนทั้งหมด
	N	แทน	ผลรวมของคะแนนเต็มทั้งหมด

¹⁴เรื่องเดียวกัน, หน้า 121.

¹⁵บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 8, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีรียาสาส์น จำกัด, 2553), หน้า 117.

¹⁶เรื่องเดียวกัน, หน้า 122.

2. ค่าเฉลี่ย (Mean)¹⁷ โดยใช้สูตรดังนี้

ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนในชุดข้อมูล
 N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

ค่าเฉลี่ยของประชากร

$$\text{สูตร } \mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ μ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนในชุดข้อมูล
 N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)¹⁸ โดยใช้สูตร ดังนี้

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 \sum แทน ผลรวม

¹⁷พรณี สิกิจวัฒน์, *วิธีการวิจัยทางการศึกษา*, พิมพ์ครั้งที่ 11, (กรุงเทพมหานคร: มีน เซอร์วิส ซัพพลาย, 2559), หน้า 245.

¹⁸บุญชม ศรีสะอาด, *การวิจัยเบื้องต้น*, พิมพ์ครั้งที่ 8, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีรียาสาน จำกัด, 2553), หน้า 126

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร

$$\text{สูตร } \sigma = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N}}$$

เมื่อ σ	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
\sum	แทน	ผลรวม

3. ผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา

วิธีดำเนินการศึกษา : บันทึกคะแนนเฉลี่ยร้อยละการประเมินผลการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับทักษะอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพจากแบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (ป.พ.5) ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562

แหล่งข้อมูล : กลุ่มงานบริหารงานวิชาการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียน รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพตามสภาพจริง

การวิเคราะห์ข้อมูล : คะแนนเฉลี่ยร้อยละ

การแปลความหมาย

เกณฑ์การพิจารณาผลสัมฤทธิ์การประเมินผลการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับทักษะอาชีพของนักเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพตามสภาพจริง คิดเป็นร้อยละดังนี้¹⁹

คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป	ระดับ	ดีเยี่ยม
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 71-79	ระดับ	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 60-69	ระดับ	ดี
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50-59	ระดับ	พอใช้
คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50	ระดับ	ปรับปรุง

¹⁹กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, คู่มือห้องเรียนคุณภาพ, เอกสาร นป.ที่ 18/2560, (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1, 2560), หน้า 7. (อึดสำเนา).

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าร้อยละ (Percentage)²⁰ หาได้จากสูตร

$$\text{สูตร } p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ p แทน ร้อยละ

f แทน คะแนนรวมของนักเรียนทั้งหมด

N แทน ผลรวมของคะแนนเต็มทั้งหมด

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา

วิธีดำเนินการศึกษา : บันทึกคะแนนเฉลี่ยร้อยละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากแบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (ป.พ.5) ปีการศึกษา 2562

แหล่งข้อมูล : กลุ่มงานบริหารงานวิชาการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล : แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ตามสภาพจริง

การวิเคราะห์ข้อมูล : คะแนนเฉลี่ยร้อยละ

การแปลความหมาย

เกณฑ์การพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ตามสภาพจริง คิดเป็นร้อยละดังนี้²¹

คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป	ระดับ ดีเยี่ยม
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 71-79	ระดับ ดีมาก
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 60-69	ระดับ ดี
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50-59	ระดับ พอใช้
คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50	ระดับ ปรับปรุง

²⁰บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 8, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีรียาสาน จำกัด, 2553), หน้า 122.

²¹กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, คู่มือห้องเรียนคุณภาพ, เอกสาร นป.ที่ 18/2560, (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1, 2560), หน้า 7. (อัดสำเนา).

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าร้อยละ (Percentage)²² หาได้จากสูตร

$$\text{สูตร} \quad p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	p	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนทั้งหมด
	N	แทน	ผลรวมของคะแนนเต็มทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

การประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และ 2) ถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) รายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนย่อยที่ 4.1 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

วิธีดำเนินการศึกษา

1. ประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยครู
2. ประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน โดยนักเรียน
3. ประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน โดยผู้ปกครอง

²²บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 8, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีรียาสาส์น จำกัด, 2553) หน้า 122

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

- 1) ครูโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) จำนวน 24 คน
- 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 212 คน
- 3) ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 212 คน

กลุ่มตัวอย่าง

- 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 110 คน
- 2) ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 110 คน

ซึ่งผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามกลุ่มตัวอย่างนักเรียน

สรุปในขั้นตอนนี้ เก็บข้อมูลจากครูโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) จำนวน 24 คน ซึ่งเป็นกลุ่มประชากร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 110 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 110 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. นักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ โดยในการศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดตัวอย่างในการเก็บข้อมูล โดยมีวิธีการกำหนดเกณฑ์ และเทียบบัญญัติไตรยางศ์ ดังนี้

1.1 กำหนดเกณฑ์ขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยประชากรจำนวนหลักร้อย ใช้กลุ่มตัวอย่าง 15-30%²³ จำนวนประชากร 220 คน (มากกว่าจำนวนประชากรของนักเรียนที่มีอยู่ 212 คน) ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง 110 คน (50% ของประชากร) เพื่อลดอัตราความผิดพลาดและความคลาดเคลื่อน (Error) จากการวัดกลุ่มตัวอย่างที่เบี่ยงเบน (Deviate) ไปจากค่าจริงของประชากร

1.2 สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้วิธีเทียบบัญญัติไตรยางศ์จากกลุ่มประชากร แยกตามระดับชั้น ดังนี้

²³มาเรียม นิลพันธุ์, วิธีวิจัยทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 7, (นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555), หน้า 116.

ตารางที่ 3.10 การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้วิธีเทียบบัญญัติไตรยางศ์ จากกลุ่มประชากร แยกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	จำนวนประชากร (คน)			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)		
	ห้อง 1	ห้อง 2	รวม	ห้อง 1	ห้อง 2	รวม
ประถมศึกษาปีที่ 4	19	20	39	10	10	20
ประถมศึกษาปีที่ 5	38	-	38	20	-	20
ประถมศึกษาปีที่ 6	36	-	36	19	-	19
มัธยมศึกษาปีที่ 1	31	-	31	16	-	16
มัธยมศึกษาปีที่ 2	20	20	40	10	11	21
มัธยมศึกษาปีที่ 3	28	-	28	14	-	14
รวม	172	40	212	89	21	110

2. กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง ผู้วิจัยกำหนดเป็นไปตามกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่เป็นตัวอย่าง จำนวน 110 คน

3. กลุ่มประชากรครู จำนวน 24 คน ที่ได้รับการพัฒนาตามกิจกรรมในคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับ สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ²⁴ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อยและระดับน้อยที่สุด ดังนี้

ฉบับที่ 1 สำหรับครู แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และข้อเสนอแนะ จำนวน 56 ข้อ

²⁴บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 8, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีริยาสาส์น จำกัด, 2553), หน้า 72.

ฉบับที่ 2 สำหรับนักเรียน แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน และข้อเสนอแนะ จำนวน 15 ข้อ

ฉบับที่ 3 สำหรับผู้ปกครอง แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน และข้อเสนอแนะ จำนวน 15 ข้อ

การสร้างแบบสอบถามสำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการประเมิน รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) มีกระบวนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1. ศึกษาจุดประสงค์และขอบเขตของเรื่องที่ศึกษาเพื่อทราบแนวทางการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร วารสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินรูปแบบ เพื่อกำหนดขอบเขตของข้อคำถาม

3. ศึกษาแนวคิดมาตรฐานการประเมินด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้

4. นำข้อมูลได้จากข้อ 1-3 เป็นแนวทางประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบสอบถามลักษณะ แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ²⁵ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อยและระดับน้อยที่สุด

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อกระทงคำถาม โดยใช้แบบ ประเมินความสอดคล้องที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เกณฑ์การพิจารณาค่าความสอดคล้องต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.0 แสดงว่าข้อความใช้ได้ มีความสอดคล้อง หากมีค่าไม่ เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าวให้ตัดทิ้งไปหรือปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้²⁶ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อยที่สุด

²⁵บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 8, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีริยาสาส์น จำกัด, 2553), หน้า 72.

²⁶มาเรียม นิลพันธุ์, วิจัยทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 7, (นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555), หน้า 179.

การตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) พบว่า แบบสอบถามฉบับที่ 1 สำหรับครู มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.49 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.50 แบบสอบถามฉบับที่ 2 สำหรับนักเรียน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.53 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.50 และ แบบสอบถามฉบับที่ 3 สำหรับผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.53 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.50

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้ (Tryout) กับครู จำนวน 30 คน นักเรียน จำนวน 30 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 30 คน โรงเรียนบ้านหนองงูเหลือม และ โรงเรียนวัดนิยมธรรมวราราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา²⁷ (Cronbach's Alpha Coefficient) การแปลความหมายของค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ระหว่าง 0.80-1.00 มีระดับความเชื่อมั่นสูงมากและนำไปใช้ได้ดีมาก ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ระหว่าง 0.70-0.79 มีระดับความเชื่อมั่นสูงและนำไปใช้ได้ดี ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามการประเมิน ดังนี้ แบบสอบถามฉบับที่ 1 สำหรับครู มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.986 แบบสอบถามฉบับที่ 2 สำหรับนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.827 และ แบบสอบถามฉบับที่ 3 สำหรับผู้ปกครอง มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.929

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) มีการดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามการประเมินรูปแบบเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครู นักเรียนและผู้ปกครอง ระหว่างวันที่ 16-30 มีนาคม 2563 โดยแบบสอบถามการประเมินรูปแบบของนักเรียนและผู้ปกครอง ผู้วิจัยได้มอบหมายให้ครูประจำชั้นดำเนินการ ดังนี้

1.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ครูประจำชั้นและนักเรียนร่วมกันอ่านข้อกระทงคำถาม และครูอธิบายข้อกระทงคำถาม อธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามการประเมินที่ละข้อ

²⁷พรณี สิกิจวัฒน์, *วิธีวิจัยทางการศึกษา*, พิมพ์ครั้งที่ 1, (กรุงเทพมหานคร: มิน เซอร์วิส ซัพพลาย, 2559), หน้า 199-200.

ไปพร้อม ๆ กัน นักเรียนบันทึกลงในแบบสอบถาม โดยครูตรวจสอบการบันทึกให้นักเรียนดำเนินการให้ครบถ้วน ครูประจำชั้นดำเนินการให้นักเรียนได้ตอบแบบสอบถามจนครบทุกคน

1.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และผู้ปกครอง ครูประจำชั้นอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามการประเมินให้เข้าใจก่อนนำไปดำเนินการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยติดตามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามการประเมิน ซึ่งได้แจกแบบสอบถามสำหรับครูจำนวน 24 ฉบับ ได้รับคืนมา 24 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แจกแบบสอบถามนักเรียนจำนวน 110 ฉบับ ได้รับคืนมา 110 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และแจกแบบสอบถามผู้ปกครองจำนวน 110 ฉบับ ได้รับคืนมา 110 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ผู้วิจัยสรุปการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ดังนี้

ตารางที่ 3.11 วิเคราะห์การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

รูปแบบ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือและวิธีการประเมิน	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ 1. องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ - วิสัยทัศน์ร่วมของชุมชน - ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ - การสร้างศักยภาพภาวะผู้นำ - การพัฒนาจิตวิญญาณวิชาชีพ - จัดโครงสร้างชุมชนกัลยาณมิตร 2. กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ขั้นที่ 1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย ขั้นที่ 2 ริเริ่มทำทหายศักยภาพ ความรู้ ขั้นที่ 3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู	ข้อมูล ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ แหล่งข้อมูล - ครู	แบบสอบถาม แบบมาตราส่วน ประมาณค่า	ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับมากขึ้นไป $(\mu \geq 3.51,$ $\sigma < 1.0$

ตารางที่ 3.11 (ต่อ)

รูปแบบ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือและวิธีการประเมิน	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
ชั้นที่ 4 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร ปัจจัยสู่ความสำเร็จ 1. ด้านการบริหารจัดการ 2. ด้านบุคลากร 3. ด้านสภาพแวดล้อม				
ทักษะอาชีพของนักเรียน ได้แก่ 1. ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว 2. ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม 3. ทักษะพื้นฐานในการทำงาน	ข้อมูล ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ แหล่งข้อมูล - ครู - นักเรียน - ผู้ปกครอง	แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับมากขึ้นไป $(\mu \geq 3.51 , \sigma < 1.0$ $(\bar{x} \geq 3.51 , S.D < 1.0)$

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณ (Rating scale) 5 ระดับ ดังนี้²⁸

5 หมายถึง	มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้มากที่สุด
4 หมายถึง	มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้มาก
3 หมายถึง	มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ปานกลาง
2 หมายถึง	มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้น้อย
1 หมายถึง	มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้น้อยที่สุด

²⁸บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 8, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีรียาสาส์น จำกัด, 2553), หน้า 72.

การแปลความหมายโดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ²⁹ มีความหมาย ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้มากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้มาก
2.51-3.50	หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้น้อย
1.00-1.50	หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม³⁰ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α =Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

$$\text{สูตร} \quad \alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ(Percentage) โดยใช้สูตร³¹ ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	p	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนทั้งหมด
	N	แทน	ผลรวมของคะแนนเต็มทั้งหมด

²⁹เรื่องเดียวกัน, หน้า 121.

³⁰บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 8, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีรียาสาส์น จำกัด, 2553), หน้า 117.

³¹เรื่องเดียวกัน, หน้า 122

2. ค่าเฉลี่ย (Mean)³² โดยใช้สูตร ดังนี้

ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนในชุดข้อมูล

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

ค่าเฉลี่ยของประชากร

$$\text{สูตร } \mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ μ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนในชุดข้อมูล

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)³³ โดยใช้สูตร ดังนี้

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{สูตร } \text{S.D.} = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

\sum แทน ผลรวม

³²พรณี สীগวิวัฒน์, *วิธีการวิจัยทางการศึกษา*, พิมพ์ครั้งที่ 11, (กรุงเทพมหานคร: มิน เซอร์วิส ซัพพลาย, 2559), หน้า 245.

³³บุญชม ศรีสะอาด, *การวิจัยเบื้องต้น*, พิมพ์ครั้งที่ 8, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีรียาสาส์น จำกัด, 2553), หน้า 126.

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร

$$\text{สูตร } \sigma = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N}}$$

เมื่อ	σ	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	\sum	แทน	ผลรวม

ขั้นตอนย่อยที่ 4.2 ถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยผู้วิจัย

วิธีดำเนินการศึกษา : ผู้วิจัยถอดบทเรียนสิ่งที่เรียนรู้หรือสิ่งที่ควรพัฒนา และปรับปรุงแก้ไขรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ฉบับสมบูรณ์

แหล่งข้อมูล : ผลการดำเนินการขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และขั้นตอนที่ 4 ในส่วนของการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล : แบบถอดบทเรียน

มีกระบวนการสร้างและพัฒนาดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการถอดบทเรียน
2. ศึกษาทบทวนผลการดำเนินการขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และขั้นตอนที่ 4 ในส่วนของการศึกษาผลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้

เรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) กำหนดประเด็นการถอดบทเรียน

3. นำข้อมูลสร้างแบบถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

4. นำแบบถอดบทเรียนที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สำหรับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มีเกณฑ์การพิจารณาค่าความสอดคล้องต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปและมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.0 แสดงว่าข้อความใช้ได้ มีความสอดคล้อง หากมีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าวให้ตัดทิ้งไปหรือปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้³⁴ ดังนี้

5	หมายถึง	มีความสอดคล้องและเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความสอดคล้องและเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	มีความสอดคล้องและเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบถอดบทเรียน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.00

5. ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบถอดบทเรียนฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล : ผู้วิจัยถอดบทเรียนสิ่งที่เรียนรู้หรือสิ่งที่ควรพัฒนาเพิ่มเติมจากการดำเนินการขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และขั้นตอนที่ 4 ในส่วนของการศึกษาผลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

³⁴มาเรียม นิลพันธุ์, วิธีวิจัยทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 7, (นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555), หน้า 179.

การวิเคราะห์ข้อมูล : วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สิ่งที่ได้เรียนรู้และสิ่งที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม 3 ประเด็น ได้แก่ การส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน การพัฒนาครูให้สามารถส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน และ รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

ผลลัพธ์ที่ได้ : รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่

- 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน
- 2) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)
- 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)
- 4) เพื่อประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
N	แทน	จำนวนประชากร
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
μ	แทน	ค่าเฉลี่ยของประชากร
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
σ	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

4.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

4.2 ผลการพัฒนาและการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)

4.3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)

4.4 ผลการประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)

4.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

ผู้วิจัยศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยการศึกษาเอกสาร และ ศึกษาแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโดยการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยดังนี้

4.1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโดยการศึกษาเอกสาร

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากหนังสือ ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ Website ข้อมูลพื้นฐาน เอกสารแนวนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) พุทธศักราช 2561 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา(สมศ.) รอบสาม รายงานผลการจัดการศึกษาปีการศึกษา (SAR) 2561 รายงานการประชุมครู กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง เอกสาร ตำรา บทความและ หนังสือต่าง ๆ ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ความต้องการการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อ ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนดังนี้

จากการศึกษายุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560-2564 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 และแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 มีการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ในหลวงรัชกาลที่ 10 ในเรื่องของการมีงานทำ มีอาชีพ ได้แก่ 1) การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือการฝึกฝนอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็กและ เยาวชน รักงาน สู้งาน ทำจนงานสำเร็จ 2) การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมี จุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด 3) ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตร มีอาชีพ มีงาน ทำ จนสามารถเลี้ยงตนเอง และครอบครัว สู่การกำหนดนโยบายการส่งเสริมเกี่ยวกับทักษะอาชีพ ควบคู่กับทักษะในศตวรรษที่ 21 เป็นการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ในทุกมิติและทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านเป็นพลเมืองดีของ ชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง โรงเรียนทุกระดับต้องจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในการ พัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทความต้องการของชุมชนและประเทศทั้งความรู้ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน รวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสาธารณะและสามารถปรับตัวอยู่ ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกของการทำงานและการประกอบอาชีพที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วที่ เรียกว่า “กระแสโลกาภิวัตน์” ยกกระตือรือร้นการศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาในทุก ๆ ด้านให้เป็น

เครื่องมือที่มีคุณภาพในการพัฒนาคนในชาติ ให้เกิดความรู้ความเข้าใจ มีโลกทัศน์ มีทัศนคติ และสมรรถนะในการประกอบอาชีพ สามารถดำเนินชีวิต เลี้ยงตนเองไม่เป็นภาระของสังคม พร้อมทั้งการปรับตัวและแก้ปัญหาในทุก ๆ ด้าน

การศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 พบว่า หลักสูตรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ว่า “มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นที่กำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ” หลักสูตรประกอบด้วยสาระการเรียนรู้พื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศกำหนดสาระการเรียนรู้ที่เป็นองค์ความรู้ ทักษะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการประกอบอาชีพมุ่งเน้นวัฒนธรรมในการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร แสวงหาความรู้และการประกอบอาชีพ และในสาระที่ 4 สาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพและภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือ พื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก และกลุ่มสาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพและเทคโนโลยีมุ่งเน้นความรู้ ทักษะและเจตคติในการทำงาน การจัดการ การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพและการใช้เทคโนโลยี สาระที่ 4 การงานอาชีพ มาตรฐาน ง 4.1 เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็นมีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในส่วนของกิจกรรมแนะแนวมุ่งจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม ช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียนช่วยให้ครูสามารถช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร และกิจกรรมชมรม ชุมนุม มุ่งเน้นพัฒนาความมีระเบียบวินัยการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทรและสมานฉันท์ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น การศึกษาภาคบังคับ คือ การศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เป็นช่วงแรกของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นทักษะด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ทักษะการคิดพื้นฐาน การติดต่อสื่อสาร กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม และพื้นฐานความเป็นมนุษย์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างสมบูรณ์ และสมดุลทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์

และวัฒนธรรม โดยเน้นจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มุ่งเน้นการสำรวจ ความถนัดและความสนใจของตนเอง การพัฒนาบุคลิกภาพ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ และแก้ปัญหา ทักษะการดำเนินชีวิต ทักษะการใช้เทคโนโลยีและทักษะที่ใช้เป็นพื้นฐานในการ ประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่ การปฏิบัติ โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดเชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถ พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการ ทางสมองเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียน จะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของ หลักสูตร ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน พัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุ เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบ บูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญ สถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนา ลักษณะนิสัย

การศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) พุทธศักราช 2561 พบว่า หลักสูตรกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “จัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นนักเรียนอ่านออก เขียน คิดคำนวณได้ อย่างคล่องแคล่ว มีทักษะ การสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะในการดำเนิน ชีวิตบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามเกณฑ์ มาตรฐานการศึกษา” หลักสูตรประกอบด้วยสาระการเรียนรู้พื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รายวิชา พื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรสถานศึกษามีโครงสร้างหลักสูตร ที่ส่งเสริมการเรียนรู้อาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ให้นักเรียนได้เลือกเรียน ได้แก่ วิชาแปรรูปอาหาร วิชาช่างจักรสาน วิชาถนอมอาหารและวิชา ช่างเขียนผ้าบาติก สำหรับนักเรียนเลือกเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชาช่างอาหารไทย วิชาการปลูก พืชสวนครัวรั้วกินได้ วิชาการผลิตเครื่องดื่มสมุนไพร และวิชาการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ สำหรับ นักเรียนเลือกเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิชาช่างขนมไทย วิชาช่างตัดผมชายเบื้องต้น วิชาช่างขนมอบ และวิชาช่างเสริมสวย สำหรับนักเรียนเลือกเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนรู้ เน้นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีกระบวนการเรียนรู้เป็นเครื่องมือหลักสูตรบรรลุ เป้าหมาย ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และมีการประเมินผล เป็นรายภาคเรียน

การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา (สมศ.) รอบสาม มีข้อเสนอแนะทิศทางการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาในอนาคตว่า สถานศึกษามีบุคลากรที่มีความสามารถในด้านการจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ ควรจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และมีการปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในด้านการเรียนการสอน ICT จัดห้องเรียนออนไลน์เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียน มีการจัดสื่อการเรียนรู้ทั้งหมดเก็บไว้ใน Server และพร้อมใช้งานตลอดเวลา แต่ละห้องเรียนสามารถเรียกใช้สื่อต่างๆ ผ่านทีวีในแต่ละชั้นเรียนได้ตลอดเวลาส่งเสริมให้นักเรียนมีการใช้งานอินเทอร์เน็ตมากขึ้น โดยมีการจัดหาคอมพิวเตอร์เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตให้นักเรียนใช้บริการในช่วงพักกลางวัน และมีจำนวนเพียงพอกับนักเรียน (คอมพิวเตอร์เคลื่อนที่) เพื่อพัฒนาให้เป็นจุดเด่นของสถานศึกษาต่อไป สถานศึกษาควรมีการพัฒนาการบริหารจัดการแบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วม อันเกิดจากพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กร ประชาคมในรูปแบบของผู้อุปถัมภ์และผู้ร่วมคิดร่วมปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนกลยุทธ์อื่น ๆ ควรดำเนินกลยุทธ์เชิงรุกจัดประชุมชี้แจง สร้างความตระหนักในการมีส่วนร่วมริเริ่มจัดตั้งคณะกรรมการบริหารโรงเรียนซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชาชน คณะกรรมการหมู่บ้าน ประชาคมท้องถิ่น ครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนในเขตพื้นที่บริการและพื้นที่ใกล้เคียง จัดประชุมระดมความคิด กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกัน จนทำให้เกิดภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็งในการพัฒนาการศึกษาาร่วมกัน

รายงานผลการจัดการศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2561 พบว่า ผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาประจำปีการศึกษา 2561 ของโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โรงเรียนได้วางแผนพัฒนาการศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2561 ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา (แผนกลยุทธ์) พ.ศ.2559-2561 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับขั้นพื้นฐานและตรงตามบริบทสถานศึกษา การพัฒนาอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ นโยบายการขับเคลื่อนของหน่วยงานต้นสังกัด โครงการสนับสนุนพัฒนาขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาผลการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็กมีคุณภาพระดับ ดีเลิศ มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการมีคุณภาพระดับ ดีเลิศ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญมีคุณภาพระดับ ดี ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนมีคุณภาพระดับดี มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการมีคุณภาพระดับ ดีเลิศ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีคุณภาพระดับ ยอดเยี่ยม มีการดำเนินการโครงการส่งเสริมอาชีพ ได้แก่ โครงการสานฝันสู่อาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของการประกอบอาชีพ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตรักการทำงาน รู้ความต้องการความถนัดและความสามารถของตนเองเป็นเป้าหมาย ส่งเสริมสนับสนุน

ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักวิธีการคิดราคา ต้นทุนและผลกำไร ผลสำเร็จด้านปริมาณพบว่านักเรียนทุกคนสามารถคิดวิเคราะห์ วางแผนการจัดการได้ นักเรียนร้อยละ 80 สามารถแสดงผลงานต่อสาธารณชน ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นได้เข้าร่วมกิจกรรมสานฝันสู่อาชีพ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โรงเรียนสามารถจัดงานวันวิชาการ “สานฝันสู่อาชีพ” เพื่อแสดงกิจกรรม ผลงาน ความสามารถของผู้เรียนปีการศึกษาละ 1 ครั้ง นักเรียนร้อยละ 80 สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้จากการเรียนรู้ ช่วยเหลือผู้ปกครองหารายได้ ด้านคุณภาพพบว่านักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ นำความรู้มาพัฒนาตนเองให้เกิดคุณค่ายิ่งขึ้นและความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมตามโครงการสานฝันสู่อาชีพ ระดับมาก

รายงานการประชุมครู กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง พบว่า มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับอาชีพ ปัจจุบันในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีความร่วมมือจากวิทยากรภายนอกมาช่วยในการเรียนการสอนในบางช่วง ภูมิปัญญาภายนอก อาทิ นายนิคม บุญวงศ์ ให้ความรู้เรื่องงานถักจักสานเชือกและเส้นพลาสติก นางสาวนิลรัตน์ ปิณณิ ข้าราชการบำนาญให้ความรู้เรื่องการแกะสลักผักและผลไม้ นางบุปผา ช่างป่าดี ให้ความรู้เรื่องช่างตัดผมชาย และครูระดับมัธยมศึกษา รับผิดชอบดูแลการเรียนการสอนอาชีพในแต่ละชั้น ในส่วนของการสนับสนุนงบประมาณการเรียนการสอนอาชีพมีเพียงพอกับแผนงาน/โครงการ แต่ยังคงขาดวัสดุอุปกรณ์บางอย่าง แก้อัศจรรย์สำหรับการเรียนตัดผมชาย เครื่องตีแป้งวิชาขนมอบ และห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน แต่ครูก็สามารถจัดการเรียนการสอนได้โดยบูรณาการห้องเรียน ห้องโถง โรงอาหาร ห้องครัว ที่มีอยู่ตามบริบทของโรงเรียน ผลงานนักเรียนปีการศึกษา 2561 ได้แก่ รางวัลเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันแกะสลักผลไม้ ระดับชั้น ม.1-ม.3 งานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรม วิชาการและเทคโนโลยีของนักเรียน ระดับชาติ รางวัลเหรียญทอง กิจกรรมการประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น ระดับชั้น ม.1-ม.3 งานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรม วิชาการและเทคโนโลยีของนักเรียน ระดับชาติ รางวัลเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันศิลปสร้างสรรค์ ระดับชั้น ป.4-6 ในงานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรม วิชาการและเทคโนโลยีของนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา รางวัลเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันการสร้างเกมสร้างสรรค์จากคอมพิวเตอร์ ระดับชั้น ป.4-6 งานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรม วิชาการและเทคโนโลยีของนักเรียนระดับเขตพื้นที่ฯ และรางวัลเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันการสร้างเกมสร้างสรรค์จากคอมพิวเตอร์ ระดับชั้น ม.1-3 งานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรม วิชาการและเทคโนโลยีของนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา และจากการสำรวจความต้องการให้โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพนักเรียนสู่ความเป็นเลิศโดยการให้ผู้ปกครอง จำนวน 390 คน เลือก 3 ประเด็นที่ต้องการมากที่สุด พบว่า ความต้องการด้านความสามารถในการอ่าน การเขียนและการคำนวณ จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 48.46 ความต้องการด้านการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

และการสื่อสาร จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 74.36 ความต้องการด้านทักษะอาชีพ การมีงานทำ จำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 77.44 ความต้องการด้านความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 34.62 และความต้องการด้านคุณธรรม จริยธรรม จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 65.13 ทั้งนี้ในด้านการส่งเสริมด้านทักษะอาชีพ และการมีงานทำผู้ประกอบการมีความต้องการให้โรงเรียนดำเนินการจัดการเรียนการสอนอาชีพต่อยอดและพัฒนาต่อไปให้ดียิ่งขึ้น โดยอาจสร้างเครือข่ายความร่วมมือ กับหน่วยงานภายนอกให้เข้ามามีส่วนช่วยผลักดันการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย อาจจัดการเรียนการสอนขยายลงสู่นักเรียนในระดับประถมศึกษา พัฒนาต่อยอดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้เป็นรูปธรรมมีทิศทางที่ชัดเจนให้นักเรียนได้มีพื้นฐาน มีทักษะ เจตคติ เกี่ยวกับอาชีพตามวัยและบริบทของโรงเรียน รูปแบบการเรียนอาชีพอาจเป็นการสาธิต การเรียนแบบโครงการ การลงมือปฏิบัติจริง หรืออื่น ๆ ทั้งการเรียนการสอนทฤษฎี และปฏิบัติควบคู่กันไป

จากผลการศึกษาดังกล่าวสภาพปัจจุบัน ความต้องการการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ ด้านภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชน ด้านการเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ และด้านโครงสร้างสนับสนุนสู่ชุมชนกัลยาณมิตร ดังนี้

ตารางที่ 4.1 สภาพปัจจุบัน ความต้องการการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

ด้าน	สภาพปัจจุบัน	ความต้องการ
วิสัยทัศน์ร่วม	นโยบายและแผนระดับต่าง ๆ ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560-2564 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 และแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศีกษานครปฐม เขต 1 มีวิสัยทัศน์ร่วมโดยเห็นคุณค่าต่อเป้าหมายทิศทางการพัฒนาผู้เรียนด้าน ทักษะอาชีพเป็นทิศทางเดียวกัน	โรงเรียนน้อมนำพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ในหลวงรัชกาลที่ 10 ในเรื่องของการ มีงานทำ มีอาชีพ และขับเคลื่อน นโยบายสู่การปฏิบัติควบคู่กับทักษะ ในศตวรรษที่ 21

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ด้าน	สภาพปัจจุบัน	ความต้องการ
เครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ	กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และให้โรงเรียนในสังกัดนำไปเป็นกรอบและทิศทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เปิดโอกาสครูและผู้บริหาร ร่วมคิด ออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาที่ สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทความต้องการของโรงเรียนได้ ทั้งนี้ใน ส่วนการส่งเสริมด้านทักษะอาชีพมีการจัดการเรียนการสอนมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพทั้งด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับใช้เป็น เครื่องมือในการดำรงชีวิต ได้แก่ สาระ การเรียนรู้พื้นฐาน 8 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษา ต่างประเทศกำหนดสาระการเรียนรู้ที่เป็นองค์ความรู้ ทักษะสำคัญและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการ ประกอบอาชีพมุ่งเน้นวัฒนธรรมใน การใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร	ข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพ ภายนอกสถานศึกษา (สมศ.) รอบสาม ในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน ของสถานศึกษาในอนาคตที่ว่า “สถานศึกษาควรมีการพัฒนา ระบบบริหารจัดการแบบเครือข่ายและการมี ส่วนร่วม อันเกิดจากพลังการมีส่วนร่วม ของชุมชน องค์กร ประชาคมใน รูปแบบของผู้อุปถัมภ์และ ผู้ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อน กลยุทธ์อื่น ๆ ควรดำเนินกลยุทธ์ เชิงรุก จัดประชุมชี้แจง สร้างความ ตระหนักในการมีส่วนร่วมริเริ่มจัดตั้ง คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชาชน คณะกรรมการหมู่บ้าน ประชาคม ท้องถิ่น ครู นักเรียน และผู้ปกครอง นักเรียนในเขตพื้นที่บริการและพื้นที่ ใกล้เคียง จัดประชุมระดมความคิด กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา ร่วมกัน จนทำให้เกิดภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง ในการพัฒนาการศึกษาาร่วมกัน”

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ด้าน	สภาพปัจจุบัน	ความต้องการ
เครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ	<p>แสวงหาความรู้และการประกอบอาชีพ และในสาระที่ 4 สาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพและภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษา ต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลกและกลุ่มสาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพและเทคโนโลยีมุ่งเน้นความรู้ทักษะและเจตคติในการทำงาน การจัดการ การดำรง ชีวิต การประกอบอาชีพและการใช้เทคโนโลยี สาระที่ 4 การงานอาชีพ มาตรฐาน ง 4.1 เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรมและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ซึ่งเป็นการส่งเสริมด้านทักษะอาชีพควบคู่กับทักษะในศตวรรษที่ 21 มุ่ง การจัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนา การทางสมองเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม อาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย</p>	

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ด้าน	สภาพปัจจุบัน	ความต้องการ
ภาวะผู้นำร่วม สร้างศักยภาพ ชุมชน	โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) มีการสร้างภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชนโดยการมอบหมายหน้าที่ให้ครูทุกคนมีบทบาทหน้าที่ที่เปิดโอกาสให้เกิดการเรียนรู้ โดยมอบหมายครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร่วมกันรับผิดชอบดูแลการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีพในแต่ละระดับชั้นและมีการดำเนินการโครงการสานฝันสู่อาชีพ เพื่อให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของการประกอบอาชีพ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต รักการทำงาน รู้ความต้องการความถนัดและความสามารถของตนเองเป็นเป้าหมาย ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักวิธีการคิด ราคา ต้นทุนและผลกำไร โรงเรียนสามารถจัดงานวันวิชาการ “สานฝันสู่อาชีพ” เพื่อแสดงกิจกรรมผลงานความสามารถของผู้เรียนปีการศึกษา ละ 1 ครั้ง	ผู้ปกครองมีความต้องการให้โรงเรียนดำเนินการจัดการเรียนการสอนอาชีพ และการมีงานทำ ต่อยอดและพัฒนาต่อไปให้ดียิ่งขึ้นโดยอาจสร้างเครือข่ายความร่วมมือ กับหน่วยงานภายนอกให้เข้ามามีส่วนช่วยผลักดันการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย ซึ่งเป็นความการสร้างภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชนที่เข้มแข็งให้กับครูผู้สอนที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีพ โดยอาจจัดการเรียนการสอนขยายลงสู่ นักเรียนในระดับประถมศึกษา พัฒนาต่อยอดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้เป็นรูปธรรมมีทิศทางที่ชัดเจนให้นักเรียนได้มีพื้นฐานมีทักษะเจตคติ เกี่ยวกับอาชีพตามวัย และบริบทของโรงเรียน รูปแบบการเรียนอาชีพอาจเป็นการสาธิต การเรียนแบบโครงการ การลงมือปฏิบัติจริงหรืออื่น ๆ ทั้งการเรียนการสอน ทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ด้าน	สภาพปัจจุบัน	ความต้องการ
การเรียนรู้ พัฒนาวิชาชีพ	ผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) ร่วมกันสร้างความตระหนักรู้ และความเข้าใจในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียน เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เปิดโอกาสให้ครูรู้จัก และเข้าใจผู้เรียนช่วยให้ครูสามารถช่วยเหลือ และให้ คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น	โรงเรียนต้องจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในการพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทความต้องการของชุมชนและประเทศทั้งความรู้ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน รวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสาธารณะ และสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกของการทำงานและการประกอบอาชีพที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วที่เรียกว่า “กระแสโลกาภิวัตน์”
โครงสร้าง สนับสนุนผู้ ชุมชน กัลยาณมิตร	การบริหารจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) มีการส่งเสริมการเรียนรู้อาชีพพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีให้นักเรียนได้เลือกเรียน มีบรรยากาศสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพต่าง ๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้กิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินการไปได้ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียนในห้องเรียน โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณการเรียนการสอนอาชีพเพียงพอกับแผนงาน/โครงการ	การบริหารจัดการเรียนการสอนส่งเสริมการเรียนรู้อาชีพของโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) ขาดวัสดุอุปกรณ์บางอย่าง เช่น เก้าอี้สำหรับการเรียนตัดผมชาย เครื่องตีแป้งวิชาขนมอบ และห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน เป็นต้น

4.1.2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โดยการสัมภาษณ์

ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ประกอบด้วย กรรมการที่ปรึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) จำนวน 3 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 3 คน และศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 จำนวน 1 คน การนำเสนอผลการสัมภาษณ์โดยการใช้การเรียกผู้ทรงคุณวุฒิตามลำดับตัวเลข ตั้งแต่ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ร่วม การมองเห็นค่าเป้าหมายทิศทางและสิ่งที่จะเกิดขึ้นไปในทิศทางเดียวกัน ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ เกิดการตกผลึกออกมาเป็นความคิดร่วม เพื่อที่จะทำให้ได้เจตจำนงเพื่อทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน 2) ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ กลุ่มที่มีสมาชิกร่วมกันสร้างการเรียนรู้สร้างแรงบันดาลใจ สร้างการมีส่วนร่วม เกิดการช่วยกัน ร่วมคิด ร่วมออกแบบ ร่วมปฏิบัติในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่างๆ ในโรงเรียน 3) ภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชน สภาพการณ์ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน จากชิ้นงานภาระงานหรือสิ่งที่เกิดจากการปฏิบัติโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ที่ทุกคนมีโอกาสนำเสนออย่างเท่าเทียมและเป็นกัลยาณมิตร 4) การเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ เป็นการสร้างความตระหนักรู้ และความเข้าใจร่วมกัน โดยการสังเคราะห์ ประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมไปปฏิบัติ เพื่อแก้ปัญหาหรือการพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง 5) โครงสร้างสนับสนุนสู่ชุมชนกัลยาณมิตร การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ ที่มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ สถานที่เหมาะสม และบุคคลที่ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความเป็นกัลยาณมิตรมีการเชื่อถือกัน เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นกัน ผู้วิจัยนำมากำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ ได้แก่ ความสำคัญของการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน การดำเนินการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน และข้อเสนอแนะการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนให้ประสบความสำเร็จ จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า การดำเนินการของโรงเรียนควรมี 3 กระบวนการที่สำคัญ คือ กระบวนการบริหาร การจัดการเรียนการสอนและกระบวนการนิเทศติดตามและประเมินผล ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นนวัตกรรม/เครื่องมือการบริหารที่ทำให้การขับเคลื่อนงานทั้ง 3 กระบวนการมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนและสะท้อนถึงการประสบความสำเร็จผู้บริหาร ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพช่วยให้เปิดความคิดได้เห็นมุมมองของผู้อื่น ช่วยให้ครูได้หันหน้าเข้ามาช่วยกัน ร่วมคิด ร่วมออกแบบและมีส่วนร่วม เปิดทัศนคติให้มีความรับผิดชอบต่อเป้าหมาย กระบวนการวิธีการ ซึ่งเป็นของส่วนรวมร่วมกัน เกิดการช่วยเหลือและร่วมมือกันได้อย่างแท้จริงหากบริหารจัดการ

ให้เกิดกระบวนการที่เป็นระบบ การทำงานร่วมกันให้มีคุณภาพมีการศึกษาพูดคุยกันทั้งก่อนทำงาน ระหว่างทำงานและสิ่งที่จะทำงานให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเน้นการนำสิ่งที่ เกิดจากการปฏิบัติมาแลกเปลี่ยนกันหรือนำชิ้นงาน ภาระงาน แลกเปลี่ยนกันถึงความงอกงาม ความสำเร็จอย่างไรและทำอย่างไร ครูจะมองเห็นแนวทางการประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรม ที่ประสบความสำเร็จจากครูด้วยกันด้วยการสื่อสารที่มีคุณภาพ ที่เป็นการสื่อสารที่ไม่ใช่สื่อสารทาง เดียวแต่เป็นการสื่อสารร่วมกันให้ตกผลึกออกมาเป็นความคิดร่วม วิสัยทัศน์ร่วมกัน ทำเพื่อที่จะทำให้ ได้เจตจำนงเพื่อทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพผู้บริหารควรนำ เทคนิคและวิธีเพื่อให้ชุมชนการเรียนรู้มีคุณภาพ ได้แก่ 1) มีเป้าหมายที่ทุกคนต้องยอมรับด้วยกัน 2) กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพต้องมีการศึกษาทบทเรียนล่วงหน้า และก็เชื่อมโยงกันกับ เป้าหมาย และ 3) มีกระบวนการการเปิดชั้นเรียน สลายความเป็นเจ้าของห้องเรียนแต่มีความเป็น เจ้าของร่วมกัน ครูที่ผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความ มั่นใจในตัวเอง โดยช่วงแรกครูจะฟังพาทชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เมื่อมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ฤทธิวิธีการ และเป็นระบบ ต่อไปครูจะสามารถฟังพาทตนเองได้ สามารถออกแบบอะไรต่าง ๆ ได้ และ ส่งผลไปที่เป้าหมายหรือความสำเร็จที่นักเรียน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในบางครั้งอาจเกิดการติดขัดไม่สามารถหาทางออกได้ หรือบางครั้งอาจต้องใช้ความรู้ความสามารถ ของผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ ดังนั้นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่โรงเรียนดำเนินการอาจเชิญ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่มีความรู้ที่หลากหลายเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ เป็นครั้งคราว เพื่อนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนาได้ตามเป้าหมาย ทั้งนี้การจัดการ เห็นผลต้องดำเนินการบ่อย ๆ เป็นระบบและมีการประเมินผลตลอดเวลา ดังคำกล่าวบางตอนในการ สัมภาษณ์ ดังนี้

“...การบริหารที่มีระบบจะเสริมสร้างความเข้มแข็งต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน การสร้าง ความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้อง จะทำให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ในด้านต่าง ๆ การใช้การ PLC เป็นเครื่องมือช่วยให้เปิดความคิดได้เห็นมุมมองของผู้อื่น ช่วยให้ครูได้ หันหน้าเข้ามาช่วยกัน ร่วมคิด ร่วมออกแบบ ร่วมปฏิบัติในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง...”

ผู้ทรงคุณวุฒิ 5

“...การทำงานในโรงเรียนก็ต้องมุ่งสู่เป้าหมายของโรงเรียน การที่จะทำงานเพียงคนเดียวนั้น ในยุคนี้ ไม่มีทางสำเร็จได้ง่าย ๆ การร่วมกันรับผิดชอบงานต่าง ๆ ต่างหากจะช่วยให้ แต่พื้นฐานของ ความร่วมมือกันต้องเกิดจากความเข้าใจเสียก่อน ผู้บริหารต้องเข้าใจว่าในโรงเรียนมี 3 กระบวนการ ที่สำคัญคือ กระบวนการบริหาร การจัดการเรียนการสอนและกระบวนการนิเทศติดตามและ

ประเมินผลทั้ง 3 กระบวนการนี้หากได้ดำเนินการโดยใช้ PLC จนครบและหาวิธีการที่เหมาะสมก็จะไปสู่การประสบความสำเร็จ ...”

ผู้ทรงคุณวุฒิ 4

“....การศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มีความจำเป็นสำหรับคนที่มีความใฝ่รู้ เพื่อจะได้ทำงานได้ผลดี ในการทำ PLC ก็มีส่วนคล้าย ๆ กันตรงที่ว่า เราศึกษาหาความรู้จากการที่เราได้มานั่งแลกเปลี่ยนกัน ในเรื่องที่ดี มีประโยชน์ ได้เปิดกว้างความคิดต่อการทำงาน เราต้องไม่ทำงานคนเดียวต้องมาช่วยกัน ตัวเราก็จะเปลี่ยนแปลงว่าเป็นคนแสวงหาเป็นนักเรียนรู้ คือ แต่ก่อนก็ ผอ. จัดหาอะไรให้อย่างจะได้อะไรก็บอกให้เขาทำแต่ตอนนี้มันไม่ใช่เราต้องเปลี่ยนตัวเองเป็นนักเรียนรู้ เป็นคนที่รู้จักตัวเองควรรู้จักรอบ ตัวเองเป็นนักเรียนรู้มีใจเย็นรอคอย มองโลกในแง่ที่จะพัฒนาได้...”

ผู้ทรงคุณวุฒิ 3

“...วง PLC อาจจะมีเรื่องวุ่นวายเรื่องรบกวนใจงานอะไรจะมาสอดแทรก เวลาจะเข้ามาในวง PLC ต้องเตรียมสภาพจิตใจให้เขาบ้าง อะไรก็ได้หลายอย่างที่ไม่ให้เขาสับสนวุ่นวาย ให้ใจจดจ่ออยู่กับวง PLC จากนั้นก็เริ่มต้นด้วยการ คือ ทำใหม่ ๆ ให้สำเร็จ การแลกเปลี่ยนความสำเร็จซึ่งกัน และกัน บอกว่าสิ่งทีสำเร็จเกิดจากเราทำอะไรด้วยวิธีการไหน อีกอันหนึ่งก็คือการ Empower ขอบคุณกันและกันซึ่งก็ขึ้นอยู่กับว่าจะใช้วิธีใด เช่น การกล่าวขอบคุณ การกล่าวชื่นชม หรือใช้การขอบคุณด้วยการแผ่เมตตาถกกัน การให้อภัยกันก็ได้”

ผู้ทรงคุณวุฒิ 3

“...การบริหารจัดการควรเป็นระบบ โรงเรียนวัดหนองศาลาเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่ ไม่ถนัดการเรียนที่เน้นวิชาการ แต่จะชอบการเรียนที่ได้ลงมือปฏิบัติ การเรียนรู้ที่เกี่ยวกับอาชีพ เป็นเรื่องที่สำคัญที่นโยบายหน่วยงานต้นสังกัดกำลังให้ความสำคัญ เพื่อให้ อัตราส่วนการเรียนต่อสายอาชีพและสายสามัญ อยู่ในอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้น เป็น 50 : 50 นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีทั้งเรียนต่อสายสามัญ สายอาชีพและไม่ได้เรียนต่อซึ่งมีหลายคนที่ต้องหยุด กลางทางด้วยปัจจัยด้านความพร้อมของครอบครัว การส่งเสริมให้นักเรียนได้มีทักษะอาชีพเป็นการสร้างโอกาสให้กับนักเรียนเหล่านั้นได้...”

ผู้ทรงคุณวุฒิ 2

“...ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กำลังได้รับความสนใจในวงการศึกษา โรงเรียนต่าง ๆ มีการดำเนินการ PLC ร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ในโรงเรียน การ PLC ที่ดำเนินการ

ซึ่งถ้าย้อนไปในอดีต การ PLC ครูดำเนินการมานานแล้ว เช่น การคุยกันในวงข้าวเล่าประสบการณ์ และแลกเปลี่ยนความคิดประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน ซึ่งก็เป็นประโยชน์มาก ๆ...”

ผู้ทรงคุณวุฒิ 5

“...วิสัยทัศน์โรงเรียนคือการมองเห็นค่าเป้าหมายทิศทาง และสิ่งที่เกิดขึ้น จากการขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน เป้าหมายของการที่เรามีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในโรงเรียนของเราเพื่อขับเคลื่อน School Goal ของเราให้บรรลุความสำเร็จ การนำ PLC ลงในโรงเรียนครั้งแรก Open Eye สร้างการเรียนรู้สร้างแรงบันดาลใจ สร้างการมีส่วนร่วม ให้ครูรู้ว่า PLC คืออะไร หลังจากนั้นชวนครูก็คิดใคร่ครวญ เกี่ยวกับกระบวนการขั้นตอนของ PLC เราจะทำอะไรบ้าง ครูต้องรู้ว่า PLC แล้วได้ประโยชน์อะไร...”

ผู้ทรงคุณวุฒิ 3

“...ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ภาวะผู้นำทางวิชาการในการขับเคลื่อน PLC สู่โรงเรียน Why กับ How มีความสัมพันธ์กัน การนำครูเราไปนั่งอบรมร่วมกัน 200 คน แล้วก็มีคนพูดอยู่ข้างบนเวที เพื่อครูกลับมาที่โรงเรียนก็ทำอะไรไม่ได้ เพราะครูเราเป็นตัวแทนไปอบรมเพียงแค่ว่าคนสองคนไม่สามารถมาขยายผลให้คนส่วนใหญ่ทำได้ แต่ว่า PLC ช่วยได้เป็นการพัฒนาครูที่ใช้เทคนิคการระเบิดจากข้างในคือคุณครูสงสัยเอง ครูเรียนรู้เอง พัฒนาทักษะเอง ครูที่ผ่านกระบวนการ PLC เขาจะมีภาวะผู้นำทางวิชาการ เขาจะมีความมั่นใจในตัวเอง แรกๆ ครูจะฟังพาวง PLC ต่อไปเขาก็จะฟังพาวงตัวเองได้ สามารถออกแบบอะไรต่าง ๆ ได้ และส่งผลไปที่นักเรียนเป้าหมายหรือความสำเร็จของ PLC ...”

ผู้ทรงคุณวุฒิ 4

“...วิธีสร้างการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ ถ้าหากว่าส่งครูคนหนึ่งไปอบรมกลับมา ก็ไม่รู้ไม่สน ไม่ทำหรือว่ารู้ไม่สนไม่ทำ แต่ถ้าปฏิบัติการ workshop เขาก็อาจจะรู้สนใจและถ้าให้เขาร่วมกันทำเป็นทีมเขาก็น่าจะทำได้ การส่งเสริมทักษะอาชีพก็ควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ ควรจะเริ่มตั้งแต่การกำหนดเป้าหมายทิศทางของโรงเรียน ซึ่งอาจใช้วิธีการ SWOT ที่เป็นวิธีที่โรงเรียนรู้จักดี แล้ววางแผนร่วมกันว่าจะทำอะไรบ้าง มีสิ่งใดหรือใครเกี่ยวข้องบ้าง การสร้างการมีส่วนร่วมว่าทำไมเขาต้องทำ สร้างการรับรู้ด้วย PLC ให้มีความสำคัญกับการ PLC เพื่อให้เขาร่วมคิด...”

ผู้ทรงคุณวุฒิ 1

“...การ PLC เป็นการเปิดชั้นเรียนเป็นการสลายห้องเรียนใครห้องเรียนมันแต่เดิม เช่น เราคุยกันแล้วเรา PLC กัน แล้วมาช่วยกันว่าสัปดาห์หน้ามาวิเคราะห์ PLC กัน สำหรับชั้น ป.3 เรื่องใด เรื่องหนึ่งสิ่งที่สำคัญ ความรู้สึกจากเดิมก็เปลี่ยนไป ถ้าไม่ใช่กระบวนการ PLC ใครมาอยู่กับห้องเรียน ของฉันแสดงว่าห้องเรียนฉันไม่ดี ทุกคนเข้าหากันด้วยความรู้สึกเดิม แต่กระบวนการ PLC จะเป็นการ ทำให้สลายไปโดยต้องมีเงื่อนไขก็คือต้องเชื่อถือกัน...”

ผู้ทรงคุณวุฒิ 7

“...การทำ PLC จะเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ PLC จะเคลื่อนกระบวนการ ทำงานร่วมกันเป็นองค์กรอย่างมีคุณภาพทั้งนี้ทั้งนี้ วง PLC ต้องทำวงให้มีคุณภาพต้องเข้าใจว่าให้มี คุณภาพต้องทำแบบไหน..บางคนเหมือนไปคุยกันเฉย ๆ ก็เรียกว่า PLC อย่างนั้นก็เป็นอย่างนี้ยังไม่ มีคุณภาพ แต่เป็น PLC ที่ไม่มีคุณภาพถ้าเป็นแบบนี้ครูจะเบื่อมาก เข้าไปคุยกันเรื่องอะไรเหมือนเข้า ไปบ่นอย่างงี้ถ้าแบบนี้เราถือว่าเป็น PLC ไม่มีคุณภาพเราจะไม่โทษตัวเอง เราจะไม่โทษระบบ แต่เรา จะมองว่าเราจะทำเรื่องนี้ให้ได้อย่างไร ทำประเด็นนี้ให้ได้อย่างไร ทำประเด็นนี้ให้มีคุณภาพอย่างไร ทำประเด็นนี้ให้เป็นอย่างเป็นมืออาชีพให้เป็นอย่างเป็นครูมืออาชีพอย่างไร...”

ผู้ทรงคุณวุฒิ 5

“...การพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน ควรสร้างโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง จากการออกแบบการเรียนการสอนของครู โรงเรียนควรสนับสนุน ทั้งในด้านงบประมาณ สถานที่ เครื่องมือต่าง ๆ ให้เพียงพอ จัดสรรเวลาที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ในภาคทฤษฎี และฝึกฝนภาคปฏิบัติ ได้อย่างต่อเนื่อง หลักสูตรการเรียนการสอน เป็นสิ่งสำคัญ สำหรับการออกแบบวางแผนสู่ห้องเรียน กระบวนทัศน์ในการคิดและการมีส่วนร่วมของครู จะทำให้ เกิดการมองเห็นภาพร่วมกันได้อย่าง ต่อเนื่องตลอดแนว ”

ผู้ทรงคุณวุฒิ 1

“...คำว่าชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นประเด็นที่ถ้าคิดในเชิงการทำงานร่วมกันของ มนุษย์ ถ้าจะทำงานร่วมกัน จะสื่อสารอะไรให้ตรงกัน ต้องพูดคุยกันซึ่งการพูดคุยมีมาแล้วตั้งแต่อดีต คือ การพูดคุยที่ทุก ๆ คนสื่อสารให้การทำงานร่วมกันได้อย่างมีคุณภาพ ได้อย่างเข้าใจ การพูดคุยนี้ก็ พัฒนาขึ้นมาเรื่อย ๆ จนปัจจุบัน คือ มามีศัพท์ทางวิชาการว่า “ชุมชนการเรียนรู้” ซึ่งพื้นฐานเดิม จริง ๆ ก็คือการทำงานร่วมกันให้มีคุณภาพ มีการคุยกันทั้งก่อนทำงาน ระหว่างทำงานและก็พูดคุย เพื่อหาจุดที่จะทำงานให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป การสื่อสารให้เข้าใจตรงกันก็ขึ้นอยู่กับคุณภาพการสื่อสาร บางครั้งผู้นำองค์กรอาจจะสื่อสารไม่เก่ง บางคนเก่งคุณภาพการสื่อสารมีความแตกต่างกันของแต่ละ คนแต่อย่างไรก็ตามสิ่งที่สิ่งที่ดีของการทำการสื่อสารที่ดีควรจะสื่อสารไม่ใช่สื่อสารทางเดียวควรจะ

สื่อสารให้เป็นให้ตลกสักออกมาเป็นความคิดร่วม วิสัยทัศน์ร่วมกัน ทำเพื่อที่จะทำให้ได้เจตจำนงเพื่อทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน...”

ผู้ทรงคุณวุฒิ 6

“...กระบวนการใหญ่ในการทำ PLC ควรกำหนดระบบโครงสร้างโดยยังไม่ไปแตะต้อง Mindset แต่ควรสนใจกระบวนการเรียนรู้ Set ที่ระบบกระบวนการเรียนรู้เมื่อกระบวนการเรียนรู้แบบแผนพฤติกรรมเราจะเป็นอย่างไรที่เป็นครูเราจะเป็นยังไง จะต้องมียุทธศาสตร์ความรู้แบบไหนจะต้องมี Skill แบบไหน จะต้องมีความรู้ลักษณะของตัวเองแบบไหน เมื่อกระบวนการเรียนรู้เสร็จแล้วก็ต้องออกแบบแผนพฤติกรรมโดยการตอบโจทย์กระบวนการเรียนรู้และมีแบบแผนพฤติกรรมอะไรจึงจะสำเร็จ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ รวมถึงการส่งเสริมทักษะอาชีพที่ว่านี้ กระบวนการใหญ่ของการทำ PLC คือกระบวนการที่เรา Set วิสัยทัศน์ Set ภาวะร่วมแรงร่วมใจ ความเป็นกัลยาณมิตร แบบแผนพฤติกรรมเราจะมาตั้งวงคุยกันว่าทำอะไรอย่างไร เมื่อไร เป็นการ Set ระบบ คือ ระบบโครงสร้างจะเป็นข้อตกลงวิธีการทำงานเหมือนกับโครงสร้างการจัดห้องเรียน โครงสร้างการจัดหลักสูตร ...”

ผู้ทรงคุณวุฒิ 5

“...แนวทางและข้อเสนอแนะที่ต้องเข้าไปช่วย คือ กลุ่มภายในโรงเรียนก่อน คือ ครู ผู้บริหาร มีเทคนิคและมีวิธี 1) ต้องมีตัวเป้าหมายหรือตัวงานต่าง ๆ ทุกคนต้องยอมรับด้วยกัน เหมือนเรื่องนี้มันเป็นของคน 10 คน ในโรงเรียนขยายโอกาส เช่น อะไรเกิดขึ้นกับผู้เรียนของเรา หมายถึงผู้เรียนทุกคน อนุบาล ป.1-ม.3 แต่ไม่ใช่กับผู้เรียนของฉัน เด็กปฐมวัยของครูปฐมวัย ทำแบบเดียวกันยอมรับตัวนี้ จะต้องมีการศึกษา เวลาเข้าทำ PLC ต้องมีเวลา PLC เขาจะพยายามไม่ให้เสียเวลาและผลัดกันเป็นเจ้าของ 2) ลงลึกไปถึงกระบวนการ PLC ควรจะต้องมีการศึกษาทเรียนล่วงหน้า และก็เชื่อมโยงกันกับเป้าหมาย เช่น การออกแบบแผนการเรียนรู้ที่เหมาะสมแสดงว่า PLC จะคุยกันในเรื่องของแผนการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้วิธีการสอนของครู และ 3) ต้องมีกระบวนการเปิดชั้นเรียน การเปิดชั้นเรียนจะเป็นการสลายความเป็นเจ้าของของห้องเรียน เช่น เราคุยกันแล้ว เรา PLC กันแล้ว มาช่วยกันวิเคราะห์หามา PLC กัน สำหรับชั้นเรียนใดชั้นเรียนหนึ่งในโรงเรียนที่พี่ ๆ น้อง ๆ ผอ.โรงเรียนมาช่วยกันดูแลร่วมกัน เราก็จะได้มีวิธีการหรือเราก็จะได้เล่าว่ามันมีปัญหาแบบนี้ เราจะแก้ปัญหายังไงหรืออะไรที่สำเร็จ...”

ผู้ทรงคุณวุฒิ 6

“...การ PLC ที่มีคุณภาพ ต้องเกิดจากการเอาสิ่งปฏิบัติมาแลกเปลี่ยนกันไม่ใช่ไปอ่านหนังสือทฤษฎีแล้วมาเล่าสู่กันฟัง จะต้องเอาชิ้นงานภาระงานหรือว่าสิ่งที่เราปฏิบัติมาแชร์กัน มาแชร์

อะไรก่อน มาแชร์ถึงความงอกงามมันงอกงาม คืออย่างไร ทำอย่างไร สมาชิกในวงคุยกันอย่างเป็นกัลยาณมิตรจากนั้นหากมีข้อเสนอแนะกันว่าทำแบบนี้จึงจะดีต่อกัน การทำ PLC ให้มีคุณภาพอีกอย่างหนึ่ง คือ สถานที่ ถ้าไม่สงบ อุปกรณ์ไม่พร้อม อะไรต่าง ๆ หรือไม่มีห้องแอร์พัดลม โปรเจคเตอร์ก็ไม่พร้อม เครื่องเสียงก็ไม่ได้ แบบนี้ก็ไม่มีคุณภาพไม่สามารถจะเอื้อเลยจะประกอบด้วยคนประกอบด้วยสถานที่ประกอบด้วยวัสดุอุปกรณ์ แล้วประกอบด้วยสนามพลังคือบรรยากาศในวง PLC จะต้องทำให้เกิดบรรยากาศที่จะทำให้คนจะเรียนรู้ด้วยกัน เปิดโอกาสให้ทุกคนวง PLC ที่มีคุณภาพคือทุกคนมีโอกาสได้แชร์ได้แลกเปลี่ยนสิ่งที่ได้ทำได้ปฏิบัติหรือจะทำให้มีคุณภาพเวลาเราติดขัดอะไรต่าง ๆ เราอาจจะเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญมาร่วมแชร์เป็นครั้งคราวได้ เพราะบางทีเราก็ไม่ได้รู้จริง บางอย่างเป็นกรณีศึกษาที่มีประเด็นต่าง ๆ ที่เดินต่อไม่ได้แล้วก็ต้องเอาคนนี้มาช่วยทำให้มีคุณภาพ...”

ผู้ทรงคุณวุฒิ 4

“...แนวทางที่นำ PLC ไปร่วมกับการบริหารในการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนนั้น ควรออกแบบกระบวนการ PLC ด้วยวิธีการเชิงระบบ ลงรายละเอียดแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน สร้างความตระหนักรู้ และความเข้าใจร่วมกันของครูในการ PLC กระบวนการที่จะเป็นประโยชน์ที่สุด น่าจะเป็นเรื่องของการประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จจากครูเอง หรือจากผู้อื่น โดยถ้ามีแนวทางหลากหลายก็จะช่วยให้มีแนวทางในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาได้หลากหลายด้วยเช่นกัน ครูร่วมกันสังเคราะห์เป็นแนวทางของครูเองเพื่อจะนำไปสู่ผลการปฏิบัติที่ดีของตนเองได้ตามบริบท...”

ผู้ทรงคุณวุฒิ 1

ผู้วิจัยสรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ดังนี้

1. องค์กรประกอบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ผู้บริหารและครูควรสร้างการรับรู้ การเห็นค่าเป้าหมายทิศทางของการพัฒนาสถานศึกษาหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่จะเกิดขึ้นไปในทิศทางเดียวกัน จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ แนวทางที่ดี และแสดงพฤติกรรมการตกลึกออกมาเป็นความคิดร่วม เพื่อที่จะทำให้ได้เจตจำนงเพื่อทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน
2. องค์กรประกอบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ด้านทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ โรงเรียนออกแบบกิจกรรมที่เปิดโอกาส หรือส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มครูที่ครูสามารถแสดงออกถึงความคิด ความสามารถร่วมกันสร้างการเรียนรู้

สร้างแรงบันดาลใจ แบบมีส่วนร่วม มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ร่วมคิด ออกแบบและปฏิบัติในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ในโรงเรียน

3. องค์ประกอบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ด้านภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชนโรงเรียนสร้างสภาพการณ์ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีบทบาทหน้าที่ ในฐานะผู้นำและผู้ตามได้อย่างเท่าเทียม และเป็นกัลยาณมิตร

4. องค์ประกอบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ด้านการเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ ผู้บริหารและครูต้องสร้างความตระหนักรู้ และความเข้าใจด้วยการสังเคราะห์ หรือประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมปฏิบัติประสบความสำเร็จ หรือเป็นแนวทางที่ดี นำไปแก้ปัญหาหรือการพัฒนาเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียน

5. องค์ประกอบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ด้านโครงสร้างสนับสนุนสู่ชุมชนกัลยาณมิตรโรงเรียนจัดกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น โดยมีบรรยากาศสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพต่าง ๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้กิจกรรมดำเนินไปได้โดยไม่ติดขัด การเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ สถานที่เหมาะสม อาทิ ห้องที่ใช้จัดกิจกรรมเป็นห้องที่มีอากาศไม่ร้อน มีเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องเสียง อินเทอร์เน็ตพร้อมใช้ และจัดบุคคลที่ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความเป็นกัลยาณมิตร เชื้อเอื้อกัน เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นกันเพื่อให้กิจกรรมบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

6. ข้อเสนอแนะการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน เพื่อให้ประสบความสำเร็จ เกี่ยวข้องผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ ศึกษานิเทศก์หน่วยงานต้นสังกัด เครือข่ายร่วมมือทางวิชาการภายนอกในลักษณะการส่งเสริม สนับสนุน การให้ความรู้ คำแนะนำ หรือการร่วมปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ ครู และ ผู้บริหาร เป็นกลไกขับเคลื่อนในโรงเรียนร่วมกัน เป็นผู้ ที่สร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างมีแบบแผน และมีความต่อเนื่องในระยะยาว บรรยากาศการเรียนรู้อาจเกี่ยวข้องทั้งมิติทางสังคม วัฒนธรรมการทำงานแบบใหม่ ๆ ของโรงเรียน อาทิ การสร้างความตระหนักให้ความสำคัญถึงเป้าหมาย ร่วมพัฒนาตนเอง การยอมรับความคิดของผู้อื่น การให้เกียรติ และยอมรับการตัดสินใจร่วมกัน ซึ่งในบางครั้งบุคคลภายในโรงเรียนอาจไม่เพียงพอต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลาย อาจต้องใช้บุคคลภายนอกซึ่งมีมุมมอง และแนวคิดที่หลากหลายมากขึ้น บรรยากาศที่เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ดี ควรมีสถานที่ สื่อเทคโนโลยี เครื่องมืออำนวยความสะดวก ให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ร่วมกัน และ มีการกำหนดเวลา หรือการนัดหมายอย่างชัดเจน

บทสรุปจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี การบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โดยการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.2 บทสรุปจากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์

ผลการศึกษาเอกสาร	ผลการสัมภาษณ์	ผู้วิจัยสรุปและปรับแก้ไข
<p>องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p> <p>1.วิสัยทัศน์ร่วม วิธีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพ สมาชิกต้องมองเห็นภาพเป้าหมายปลายทางของการรวมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในทิศทางเดียวกัน ด้วยความเชื่อมั่นศรัทธาว่าวิถีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสำคัญ มีคุณค่ามีคุณประโยชน์ ภายใต้ข้อตกลงที่เกิดจากสมาชิก ยึดถือเป็นภารกิจที่ปฏิบัติร่วมกันด้วยความมุ่งมั่น ร่วมแรงร่วมใจปฏิบัติให้ถึงจุดหมายปลายทางจนเป็นวัฒนธรรมของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีคุณค่า</p>	<p>องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p> <p>1.วิสัยทัศน์ร่วม การมองเห็นค่าเป้าหมายทิศทางและสิ่งที่จะเกิดขึ้นไปในทิศทางเดียวกัน ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ เกิดการตกผลึกออกมาเป็นความคิดร่วม เพื่อที่จะทำได้ เจตจำนง เพื่อทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน</p>	<p>องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p> <p>1.วิสัยทัศน์ร่วม วิธีการเรียนรู้ที่มีสมาชิกที่มารวมกลุ่มมีเป้าหมาย มีความประสงค์เหมือนกัน เชื่อมั่น เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ เกิดการตกผลึกออกมาเป็นความคิดร่วมกัน ทำให้ได้เจตจำนงเพื่อทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน</p>
<p>2.ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ</p> <p>เป็นลักษณะของกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีสมาชิกทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ แบบเครือข่ายการเรียนรู้ มีสมาชิกที่มีค่านิยม วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ เจตจำนงที่จะพัฒนางานของวิชาชีพ และทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุผลเป้าหมายปลายทางของการรวมกลุ่มชุมชน</p>	<p>2.ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจกลุ่มที่มีสมาชิกร่วมกัน</p> <p>สร้างการเรียนรู้สร้างแรงบันดาลใจ สร้างการมีส่วนร่วม เกิดการช่วยกัน ร่วมคิด ร่วมออกแบบ ร่วมปฏิบัติในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ในโรงเรียน</p>	<p>2.ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจกลุ่มที่มีสมาชิกมีค่านิยม วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ เจตจำนงเดียวกัน</p> <p>ร่วมกันทำงานอย่างสร้างสรรค์ สร้างแรงบันดาลใจแบบเครือข่ายการเรียนรู้ที่จะพัฒนางานของวิชาชีพ และทำงานให้บรรลุผลเป้าหมายปลายทางของการรวมกลุ่ม</p>

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ผลการศึกษาเอกสาร	ผลการสัมภาษณ์	ผู้วิจัยสรุปและปรับแก้ไข
<p>การเรียนรู้ทางวิชาชีพ บนพื้นฐานของงานที่มีการคิด การวางแผน ร่วมกัน มีความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน สมาชิกในกลุ่มมีการตกลง และการตัดสินใจที่เป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน ร่วมประเมินผลและรับผิดชอบต่อการทำงานที่ปฏิบัติจริง เปิดใจ รับรู้และเห็นความสามารถของสมาชิกแต่ละคน รับฟังและมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน จนเกิดพลังในการแสดงออกถึงศักยภาพ ความมีจิตวิญญาณครูอย่างเต็มศักยภาพ</p>		<p>มีการตกลงและการตัดสินใจที่เป็นแนวปฏิบัติ ประเมินผลและรับผิดชอบต่อการทำงานที่ปฏิบัติจริง</p>
<p>3.ภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชน สภาวะการณ์ที่สมาชิกมีโอกาสได้แสดงความสามารถ แสดงความคิดเห็น เห็นอย่างเท่าเทียมกัน มีบรรยากาศการรับฟังซึ่งกันและกัน แบบให้ความสนใจคุณค่าในสิ่งที่สมาชิกสื่อสาร ผลักดันให้เกิดความมั่นใจ และ เห็นคุณค่าในตนเอง จนเกิดภาวะผู้นำในตนเองและเหนี่ยวนำให้เกิดภาวะผู้นำของกลุ่ม ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เข้มแข็ง</p>	<p>3.ภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชน สภาวะการณ์ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน จากชิ้นงานภาระงานหรือสิ่งที่เกิดจากการปฏิบัติโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ที่ทุกคนมีโอกาสนำเสนออย่างเท่าเทียมและเป็นกัลยาณมิตร</p>	<p>3.ภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชน สภาวะการณ์ที่สมาชิกมีโอกาสได้แสดงความสามารถและแสดงความคิดเห็น เห็นอย่างเท่าเทียมกัน รับฟังซึ่งกันและกัน ใส่ใจคุณค่าสิ่งที่สื่อสาร ชิ้นงานภาระงานหรือสิ่งที่เกิดจากปฏิบัติจริงโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ทำให้เกิดความมั่นใจ และเห็นคุณค่าในตนเอง เกิดภาวะผู้นำในตนเองและเหนี่ยวนำให้เกิดภาวะผู้นำของกลุ่มที่เข้มแข็ง</p>

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ผลการศึกษาเอกสาร	ผลการสัมภาษณ์	ผู้วิจัยสรุปและปรับแก้ไข
<p>4.การเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ ระบบ การเปิดพื้นที่และโอกาสที่จะรวบรวม องค์ความรู้ วิธีการ กระบวนการ แนวทางการทำงานโดยแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างสมาชิก ที่เกิดจาก ประสบการณ์การปฏิบัติจริง ร่วมลง ความเห็นและสรุปแนวทางการนำไป ประยุกต์ใช้พัฒนางานในวิชาชีพและ มุ่งสู่การพัฒนาผู้เรียน</p>	<p>4.การเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ เป็นการสร้างความตระหนักรู้ และความเข้าใจร่วมกัน โดยการสังเคราะห์ ประยุกต์ใช้ องค์ความรู้หรือนวัตกรรมไป ปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาหรือการ พัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่อง ใดเรื่องหนึ่ง</p>	<p>4.การเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ ระบบการสร้างความรู้ การรวบรวมองค์ความรู้ วิธีการ กระบวนการ แนวทางการ ทำงานโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างสมาชิก ที่เกิดจาก ประสบการณ์การปฏิบัติจริงโดย ร่วมลงความเห็น สรุปสังเคราะห์ ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ หรือ นวัตกรรมไปปฏิบัติ เพื่อ แก้ปัญหาหรือการพัฒนาสิ่งใด สิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง</p>
<p>5.โครงสร้างสนับสนุนสู่ชุมชน กัลยาณมิตร การปฏิบัติกิจกรรม ภายใต้อบรมภาคสิ่งแวดล้อมที่เอื้อ และส่งเสริมการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การเรียนรู้ การนำเสนอ ความคิด แนวทางพัฒนางานของ วิชาชีพ สภาพการณ์เปิดโอกาสให้ สมาชิกมีภาวะผู้นำร่วมกัน บนพื้นที่ที่ ให้ความรู้สึกปลอดภัย ปลอดภัย ใช้ อำนาจกดดัน เกิดความไว้วางใจ เคารพซึ่งกันและกันมีจริยธรรมแห่ง ความเอื้ออาทรของทีมเครือข่ายการ เรียนรู้ สร้างให้เกิดความรู้สึกมีขวัญ กำลังใจ ไม่โดดเดี่ยวและมีความสุข</p>	<p>5.โครงสร้างสนับสนุนสู่ชุมชน กัลยาณมิตร การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ ที่มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ สถานที่เหมาะสม และบุคคลที่ ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ มีความเป็นกัลยาณมิตร มีการเชื่อถือกัน เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นกัน</p>	<p>5.โครงสร้างสนับสนุนสู่ชุมชน กัลยาณมิตรการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้ง บรรยากาศสิ่งแวดล้อมทางด้าน กายภาพและบุคคลที่มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ สถานที่ เหมาะสม เคารพซึ่งกันและกัน มีความไว้วางใจเป็นกัลยาณมิตร เชื่อถือกัน เปิดใจกว้างรับฟัง ความคิดเห็น ให้ความรู้สึก ปลอดภัย ปลอดภัยใช้อำนาจ กดดัน มีขวัญกำลังใจ ไม่โดด เดี่ยวและมีความสุข</p>

4.2 ผลการพัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

ผู้วิจัยนำผลลัพธ์จากขั้นตอนที่ 1 มาयर่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) และ ตรวจสอบรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผลการวิจัยดังนี้

4.2.1 ผลการยกร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ แนวคิดเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การส่งเสริมทักษะอาชีพ ข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบัน ความต้องการการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน เอกสารแนวนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) พุทธศักราช 2561 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา (สมศ.) รอบสาม รายงานผลการจัดการศึกษาปีการศึกษา (SAR) 2561 รายงานการประชุมครู กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง และการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำมาयर่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ดังนี้

รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ประกอบด้วย คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ 4) เงื่อนไขความสำเร็จ และ 5) ปัจจัยสนับสนุนได้แก่

1.หลักการของรูปแบบ

ครูเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาด้านทักษะอาชีพ ด้วยกระบวนการส่งเสริมพัฒนาที่มีความต่อเนื่อง ลักษณะการส่งเสริมเป็นการให้ความรู้ความเข้าใจ การฝึกปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การวิเคราะห์สรุปประเด็น การนำเสนองาน แล้วลงมือปฏิบัติจริงบนพื้นฐานแนวคิดการพัฒนาสู่เป้าหมายของโรงเรียน โดยมีนักวิชาการศึกษาให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

2.วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

1. เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาครูให้สามารถส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนตามเป้าหมายของโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)

3.กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ

3.1 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1. วิทยาลัยน์ร่วม วิธีการเรียนรู้ที่มีสมาชิกที่มารวมกลุ่มมีเป้าหมาย มีความประสงค์เหมือนกัน เชื่อมกัน เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ เกิดการตกผลึกออกมาเป็นความคิดร่วมกัน ทำให้ได้เจตจำนงเพื่อทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน

2. ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ กลุ่มที่มีสมาชิกมีค่านิยม วิทยาลัยน์ เป้าหมาย พันธกิจ เจตจำนงเดียวกัน ร่วมกันทำงานอย่างสร้างสรรค์ สร้างแรงบันดาลใจแบบเครือข่ายการเรียนรู้ที่จะพัฒนางานของวิชาชีพ และทำงานให้บรรลุผลเป้าหมายปลายทางของการรวมกลุ่มมีการตกลง และการตัดสินใจที่เป็นแนวปฏิบัติ ประเมินผลและรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานที่ปฏิบัติจริง

3. ภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชน สภาพการณ์ที่สมาชิกมีโอกาสได้แสดงความสามารถและแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน รับฟังซึ่งกันและกัน ใส่ใจคุณค่าสิ่งที่สื่อสาร ชื่นงาน ภาระงานหรือสิ่งที่เกิดจากปฏิบัติจริงโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ทำให้เกิดความมั่นใจ และเห็นคุณค่าในตนเอง เกิดภาวะผู้นำในตนเองและเหนี่ยวนำให้เกิดภาวะผู้นำของกลุ่มที่เข้มแข็ง

4. การเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ ระบบการสร้างความรู้ความตระหนักรู้ การรวบรวมองค์ความรู้ วิธีการ กระบวนการ แนวทางการทำงานโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกที่เกิดจากประสบการณ์ การปฏิบัติจริงโดยร่วมลงความเห็น สรุป สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมไปปฏิบัติ เพื่อแก้ปัญหาหรือการพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

5. โครงสร้างสนับสนุนสู่ชุมชนกัลยาณมิตร การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งบรรยากาศสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพและบุคคล ที่มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ สถานที่เหมาะสม เคารพซึ่งกันและกัน มีความไว้วางใจ เป็นกัลยาณมิตร เชื้อถือกัน

เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นให้ความรู้สึกปลอดภัย ปลอดภัยใช้อำนาจกดดัน มีขวัญกำลังใจ ไม่โดดเดี่ยวและมีความสุข

3.2 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1. วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย

เป็นขั้นตอนการวางแผนการดำเนินการส่งเสริมพัฒนาด้านทักษะอาชีพ โดยการร่วมกัน ทบทวนการดำเนินการในปีการศึกษาที่ผ่านมา การทบทวนทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความ สอดคล้องกับนโยบาย ทิศทางการพัฒนาของชาติ หน่วยงานต้นสังกัดทันต่อการเปลี่ยนแปลงในโลก ยุคปัจจุบัน และตามบริบทความต้องการของสถานศึกษา โดยใช้หลักการให้นักวิชาการศึกษาเข้ามา มีส่วนร่วมทบทวนให้ความรู้ ความเข้าใจ สร้างความตระหนัก ร่วมกันการลงมือปฏิบัติการ แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น วิเคราะห์สรุปประเด็นร่วมกัน และนำเสนอสรุปความคิดเห็นของสมาชิก โดยดำเนินการ ดังนี้

1.1 วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา (SWOT Analysis) ศึกษาวิเคราะห์แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นประเด็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษาร่วมกันระหว่างครู

1.2 กำหนดทิศทางสถานศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาเพื่อจัดทำ แผนพัฒนาสถานศึกษา

1.3 กำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษาโดยเชื่อมโยงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ ระดับองค์กร ตัวชี้วัดความสำเร็จ โครงการ/กิจกรรม และค่าเป้าหมายความสำเร็จรายปี

1.4 กำหนดมาตรฐานการศึกษาาระดับการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป้าหมาย และตัวชี้วัดของแต่ละมาตรฐาน

2. เพิ่มพูนความรู้สู่ผลลัพธ์

เป็นการพัฒนาครูโดยเชิญนักวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน ให้ความรู้ ความเข้าใจการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การพัฒนานวัตกรรม การ เรียนรู้โดยเน้นการลงมือปฏิบัติการ แล้วนำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยนักวิชาการเป็นผู้ให้ ข้อเสนอแนะเพื่อให้ครูมีความมั่นใจและสามารถดำเนินการส่งเสริมทักษะอาชีพตามเป้าหมาย และ ทิศทางที่วางแผนไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1 การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดย การวิเคราะห์การออกแบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา การประเมินหลักสูตรเชิงพื้นที่ และการ สรุปรายงานการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 การทบทวนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อการจัด การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ บริบทของโรงเรียนท้องถิ่นและนโยบาย

หน่วยงานต้นสังกัด โดยการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด การเขียนคำอธิบายรายวิชา

2.3 มอบหมายผู้รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดประเมินผลการเรียนรู้และรับผิดชอบในรายวิชา เพิ่มเติมนงานอาชีพ สู่การปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน

3. ติดตามครูด้วย PLC

จัดสรรตารางเวลาให้ครูได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่เกิดจากการปฏิบัติด้วยกิจกรรม ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมนงานอาชีพ มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็น

การวิเคราะห์ปัญหาความต้องการจำเป็น เป็นกิจกรรมเริ่มต้นของกิจกรรมชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยการรวมสมาชิกที่มีเป้าหมายเดียวกันรวมกลุ่มกัน เพื่อทราบถึงปัญหา ความต้องการจำเป็นที่จะร่วมกันพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน ทั้งนี้มีการคำนึงถึงเป้าหมายทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา นโยบายการขับเคลื่อน จุดเด่น จุดเน้น จุดที่ต้องการพัฒนา ให้ตรงตามเป้าหมายการพัฒนาของสถานศึกษา ซึ่งในการวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็นของกระบวนการติดตามครู ด้วย PLC นี้สมาชิกแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเพื่อส่งเสริม พัฒนาด้านทักษะอาชีพของนักเรียน

ขั้นที่ 2 วางแผนกำหนดปฏิทิน PLC

เมื่อสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพตกลงกำหนดเป้าหมายการพัฒนาร่วมกันใน ขั้นตอนวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็นแล้ว ขั้นต่อไปเป็นการออกแบบวางแผนกำหนดปฏิทิน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในแต่ละเดือนเพื่อเป็นแนวทางให้ สมาชิกได้ปฏิบัติ รู้ตัว เตรียมการเห็นทิศทางการพัฒนาต่อการร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพในแต่ละครั้ง ทั้งนี้เป็นการวางแผนกำหนดปฏิทิน PLC โดยการเห็นชอบ การยอมรับและถือ เป็นข้อตกลงการปฏิบัติร่วมกัน

ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ดี

ขั้นตอนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ดีนี้เป็นขั้นตอนที่สมาชิกร่วมกิจกรรมชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ ตามปฏิทิน PLC ที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้แล้วในขั้นที่ 2 โดยมีสาระสำคัญเพื่อร่วมกัน นำเสนอประเด็นการพัฒนาสู่เป้าหมายของกลุ่ม นำเสนอแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรม หรือวิธีการที่ช่วยให้การดำเนินการส่งเสริมพัฒนาด้านทักษะอาชีพบรรลุตามเป้าหมาย ครูผู้สอน จะเป็นผู้เลือกวิธีการและออกแบบ วางแผน ดำเนินการโดยยึดตามความเหมาะสมตรงตามบริบท การดำเนินการของตนเองเพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ขั้นที่ 4 นำเสนอสรุปการปฏิบัติ

ขั้นตอนนำเสนอสรุปการปฏิบัตินี้เป็นขั้นตอนสรุปสะท้อนผลการแก้ปัญหา/การพัฒนาที่เป็นผลจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงด้วยกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แต่ละเดือน เริ่มตั้งแต่การทบทวนประเด็นปัญหา/พัฒนา เป้าหมาย กระบวนการ หรือวิธีการแก้ปัญหา/การพัฒนา สะท้อนผลการแก้ปัญหา/การพัฒนาของครูผู้สอน และนำเสนอระบุความต้องการแก้ปัญหา/การแนวทางการพัฒนาในวงรอบต่อไป รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม หรือมีความคิดเห็นต่อการแก้ปัญหา/การพัฒนาของสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

4. การสะท้อนผลลัพธ์

4.1 นำเสนอหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพ แลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักสูตรที่ได้จัดทำขึ้น โดยเชิญนักวิชาการมาร่วมกระบวนการให้ข้อเสนอแนะ

4.2 นำเสนอผลงานและจัดแสดงนิทรรศการผลงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของโรงเรียน

4. เงื่อนไขความสำเร็จ

ด้านครู

1. ครูต้องมีความเข้าใจ มีความตระหนัก ให้ความสำคัญถึงเป้าหมายร่วมกัน
2. ครูเปิดใจกว้างในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนา รู้วิธีการสื่อสารและการฟังเสียงสะท้อนของผู้อื่นอย่างจริงจัง
3. ครูเต็มใจในการร่วมพัฒนาตนเองและร่วมกันปฏิบัติตามข้อตกลง/งานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ต่อเนื่อง
4. ครูต้องร่วมกันสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ มีความเป็นกัลยาณมิตรเพื่อสร้างบรรยากาศความไว้วางใจที่มีซึ่งกันและกัน ที่จะส่งผลไปสู่การสร้างทีมงานที่เข้มแข็งมีความสามัคคี

ด้านผู้บริหาร

1. ผู้บริหารต้องสร้างแรงบันดาลใจให้ครู โดยการประชุม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การถอดบทเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจถึงเป้าหมายของการพัฒนา
2. ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในกระบวนการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบและการปฏิบัติสู่ความสำเร็จร่วมกัน
3. ผู้บริหารต้องกำกับ นิเทศติดตามและร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับครู

ด้านนักวิชาการ

1. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางในการให้คำปรึกษาการส่งเสริมพัฒนา ด้านทักษะอาชีพด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ

2. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ มีเทคนิควิธีการของกระบวนการและการเสริมแรง การปฏิบัติงานในวิชาชีพ

5. ปัจจัยสนับสนุน

1. การเตรียมสภาพแวดล้อม

1.1 วางแผน กำหนดกิจกรรม กำหนดตารางการพัฒนา/เวลาให้ชัดเจนกำหนดการ ดำเนินการให้ชัดเจน

1.2 จัดสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัยรบกวนการกระตุ้นความสนใจจากภายนอก พื้นที่ที่มีความสะอาด อากาศถ่ายเท แสงสว่างเพียงพอ เป็นระเบียบเรียบร้อย

1.3 จัดสื่อเทคโนโลยีช่วยในการนำเสนอและการสื่อสาร อาทิ คอมพิวเตอร์ จอรับภาพ เครื่องฉายภาพ เครื่องเสียง จัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.4 สร้างเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพพระดับบุคคลและระดับหน่วยงาน อาทิ ศึกษานิเทศก์ สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. การสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้

2.1 กำหนดเป็นภารกิจของโรงเรียน ที่เป็นภาระหน้าที่ของทุกคนต้องดำเนินการร่วมกัน ทุกปีการศึกษา

2.2 ร่วมกันเรียนรู้ด้วยกระบวนการแบ่งปันและเรียนรู้ (Share and Learn)

1) ทบทวนเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ข้อตกลงก่อนปฏิบัติการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Before Action Review : BAR)

2) แบ่งปันความรู้และประสบการณ์ในเชิงบวกจากข้อเท็จจริงที่เกิดจากการปฏิบัติ มิใช่ความรู้สึก อาทิ ถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Lesson Study)

3) เปิดโอกาสให้ครูทุกคนอภิปรายแสดงความคิดเห็นโดยใช้แนวทางการโค้ช (Coaching) การเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) หรืออภิปรายนำเสนอแนวทางแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (กรณีที่มีปัญหา) อย่างเท่าทันอารมณ์และความคิด

4) เสริมพลัง (Empower) ด้วยการกล่าวชื่นชม ขอบคุณ ร่วมกันชื่นชมผลงาน ความสำเร็จที่เกิดจากการร่วมกันพัฒนา

3. การสร้างภาวะผู้นำ

การสร้างภาวะผู้นำให้ครูเป็นผู้นำทุกระดับตามบทบาทหน้าที่ ดังนี้

3.1 ให้การยอมรับและความไว้วางใจมอบหมายงาน มอบอำนาจ หน้าที่ความรับผิดชอบให้ ปฏิบัติ

3.2 เคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ค้นพบคำตอบหรือแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีที่สุดด้วยตนเอง

3.3 ยอมรับการตัดสินใจ การเลือกแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน

ภาพที่ 4.1 ร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) (ฉบับร่างที่ 1)

4.2.2 ผลการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยได้นำเสนอร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และ ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ โดยดำเนินการ 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่านและครั้งที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ผู้วิจัยได้ปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) (ฉบับร่างที่ 2)

การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) สรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิท่านหนึ่งมีความเห็นว่าร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยภาพรวมเห็นความสัมพันธ์ของกระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพระหว่างองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีการระบุหลักการ วัตถุประสงค์ของรูปแบบสะท้อนว่าแบบนี้จะทำให้ได้ผลต้องยึดหลักการใด และมีวัตถุประสงค์อย่างไร หลักการของรูปแบบได้ระบุว่าครูเป็นกลไกสำคัญ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิคิดเห็นว่า ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้นำในองค์กรหรือโรงเรียนเป็นผู้ที่มีส่วนขับเคลื่อนในหลาย ๆ เรื่อง มีอิทธิพลต่องานต่าง ๆ ที่จะประสบความสำเร็จมากหรือน้อยเพียงใด หลักการของรูปแบบอาจสะท้อนถึงการดำเนินการอะไร กับใคร ด้วยวิธีการใด เพื่ออะไร ดังนั้นในหลักการอาจปรับให้สะท้อนถึงสาระสำคัญที่กำหนดไว้เป็นแนวปฏิบัติ และเนื้อความในรายละเอียดหัวข้อต่าง ๆ ควรเรียบเรียงให้อ่านเข้าใจง่าย สามารถนำไปปฏิบัติได้ง่ายในส่วนของ “เงื่อนไขความสำเร็จ” และ “ปัจจัยสนับสนุน” มีความใกล้เคียงกันมากอาจกำหนดเป็นประเด็นใหม่ที่ครอบคลุมทั้ง 2 หัวข้อนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิอีกท่านหนึ่งมีความเห็นเช่นเดียวกันในการปรับเนื้อความในรายละเอียดหัวข้อต่าง ๆ เรียบเรียงข้อความให้สละสลวย และเห็นด้วยกับส่วนของ “เงื่อนไขความสำเร็จ” และ “ปัจจัยสนับสนุน” อาจปรับแก้ไขรวมเนื้อความให้เป็นประเด็นเดียวจะเกิดความชัดเจนมาก และในส่วนของกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ รายละเอียดในแต่ละขั้นตอนเขียนนำเสนอเชื่อมโยงกันสามารถปฏิบัติได้โดยเห็นจุดเริ่มต้นและจุดสุดท้ายของกระบวนการตั้งแต่ขั้น “วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย” ขึ้น “เพิ่มพูนความรู้สู่ผลลัพธ์” ขึ้น “ติดตามครูด้วย PLC” และ ขึ้น “สะท้อนผลลัพธ์” อาจปรับแก้ไขชื่อในขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งเห็นในงานวิจัยต่าง ๆ นิยมใช้เป็นคำที่คล้องจองกัน

ผู้ทรงคุณวุฒิอีกท่านหนึ่งมีความเห็นเช่นเดียวกัน ในประเด็นการเขียนเนื้อความของรูปแบบควรปรับข้อความให้สละสลวย ควรเขียนให้ได้ใจความสำคัญ ในส่วนของหลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบที่ผู้ทรงคุณวุฒิท่านได้เสนอแนะไปแล้วนั้น ท่านเห็นว่าหลักการของรูปแบบเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้เป็นแนวปฏิบัติ ซึ่งมีความครอบคลุมว่าปฏิบัติอย่างไร ใครเป็นผู้ปฏิบัติ นอกจากนี้ในแวดวงการศึกษา ถ้ามีการศึกษาหาความรู้ในเอกสารหรือแหล่งต่าง ๆ จะพบว่าผู้ทรงคุณวุฒิก็มีความสำคัญในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังนั้นในส่วนของหลักการอาจมีผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกลไกสำคัญร่วมด้วย

ผู้ทรงคุณวุฒิอีกท่านเห็นด้วยกับรายละเอียดในหัวข้อ “เงื่อนไขความสำเร็จ” และ “ปัจจัยสนับสนุน” อาจใช้หลัก 4M หรือหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เหมาะสมมาใช้เป็นเกณฑ์ในการปรับแก้ไข

เนื้อความให้เป็นประเด็นเดียวจะเกิดความชัดเจนมาก ในส่วนของการกำหนดวัตถุประสงค์ควรกำหนดให้เห็นถึงการนำรูปแบบไปใช้แล้วใครได้อะไร อะไรบ้างที่เกิดการพัฒนาขึ้นจะมีความชัดเจนมากขึ้น นอกจากนี้องค์ประกอบของรูปแบบ อาจมีการระบุถึงผลลัพธ์หรือผลผลิตที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรตามที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจนเป้าหมายปลายทางสุดท้ายมากขึ้น

ผู้ทรงคุณวุฒิท่านหนึ่งมีความเห็นเกี่ยวกับโมเดลที่สรุปรูปแบบ ตามภาพที่นำเสนอว่าการใช้ลูกศรสองทางแสดงว่ามีการส่งเสริมซึ่งกันและกัน ในส่วนของโมเดลตรงกระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ ระหว่างองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะเป็นองค์ประกอบที่ต้องเกิดขึ้นในกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจึงจะเกิดผลที่มีประสิทธิภาพ ความหมายก็คือ ในขณะที่มีการนำเสนอแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในด้านต่าง ๆ ครูต้องรู้ว่าเป้าหมายของสิ่งที่ทำคืออะไร คือ “วิสัยทัศน์ร่วม” หรือต้องสื่อสารกันอย่างไร ให้เหมาะสม จะฟังกันอย่างไรให้รู้กาลเทศะซึ่งสิ่งนี้คือ องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพข้อ “จัดโครงสร้างชุมชนกัลยาณมิตร” หรืออื่น ๆ ซึ่งโมเดลควรนำเสนอให้เห็นภาพในลักษณะดังกล่าวนี้ และมีความเห็นว่าสามารถระบุผลผลิต/ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไว้ในรูปแบบได้

ผู้ทรงคุณวุฒิอีกท่านมีความเห็นว่ารูปแบบที่ดีควรสามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการที่เป็นกระบวนการหรือมีการขับเคลื่อนด้วยกระบวนการเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบนั้น ๆ ภาพโมเดลที่นำเสนอเป็นการสรุปสาระสำคัญ ที่อาจจะต้องดูรายละเอียดว่าแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันอย่างไร และตรงตามรูปแบบที่เขียนไว้หรือไม่ นอกจากนี้ จากชื่องานวิจัย เป็นการส่งเสริมพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน ในรูปแบบและโมเดล อาจมีการเพิ่มเติมทักษะอาชีพของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ จะทำให้รูปแบบและโมเดลมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น มองภาพการดำเนินการตลอดแนวตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตหรือผลกระทบ

ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านได้พิจารณาคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพถึงความสอดคล้องกับรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และเสนอแนะว่าคู่มืออาจมีการนำเสนอในลักษณะบทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 รูปแบบ บทที่ 3 กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ หรือส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 รูปแบบ ส่วนที่ 3 กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ หรือนำเสนอเป็นองค์ประกอบที่ 1 บทนำองค์ประกอบที่ 2 รูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 การนำรูปแบบไปใช้ หรืออื่น ๆ ซึ่งหลักการสำคัญในการนำเสนอคือ สามารถนำไปปฏิบัติได้ ทั้งนี้กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพมีการระบุกิจกรรมที่มีรายละเอียดปฏิบัติได้เหมาะสม แต่ควรนำเสนอความเชื่อมโยงว่าองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างไร

ผู้ทรงคุณวุฒิอีกท่านได้เสนอแนะว่าคู่มือที่น่าสนใจ อาจแบ่งย่อยรายละเอียดเป็นเล่มย่อย ๆ ซึ่งอาจประกอบด้วย แนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ รูปแบบ/วิธีการ/กิจกรรม ภาคผนวก

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ประกอบด้วย บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) บทที่ 3 กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ และรูปแบบการบริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) (ฉบับร่างที่ 2) มีองค์ประกอบ 5 ส่วน คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ 4) ทักษะอาชีพของนักเรียน 5) ปัจจัยสู่ความสำเร็จ มีรายละเอียดดังนี้

1. หลักการ

พัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยกระบวนการปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเสนอแนะ วิเคราะห์สรุปประเด็นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย จุดเน้นของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพ
3. เพื่อส่งเสริมทักษะด้านอาชีพของนักเรียน

3. กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ

กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพมีประสิทธิภาพประกอบด้วยองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารและครู ที่ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพต้องอาศัยองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เหมาะสม แสดงบทบาทหน้าที่ได้อย่างเข้าใจ และมีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นเครื่องมือสำหรับการส่งเสริมทักษะอาชีพให้บรรลุเป้าหมายมีองค์ประกอบ 2 ส่วน ดังนี้

3.1 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3.1.1 วิสัยทัศน์ร่วมของชุมชน หมายถึง วิธีการเรียนรู้ของสมาชิกที่มารวมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้ที่มีเป้าหมาย ความประสงค์เหมือนกัน เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เชื่อมมั่นและศรัทธาสิ่งที่เกิดจากการร่วมกันคิดแล้วนำไปปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนางานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน

3.1.2 ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ หมายถึง กลุ่มที่มีสมาชิกมีค่านิยม วิสัยทัศน์เป้าหมาย พันธกิจ เจตจำนงเดียวกัน มาร่วมกันทำงานอย่างสร้างสรรค์ เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ที่จะพัฒนางานของวิชาชีพ และทำงานให้บรรลุผลเป้าหมายปลายทางของ กันและกัน มีแรงบันดาลใจ

มีการตกลงและการตัดสินใจที่เป็นแนวปฏิบัติ มีการประเมินผลและมีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของกลุ่มร่วมกัน

3.1.3 การสร้างศักยภาพภาวะผู้นำ หมายถึง สภาพการณ์ที่สมาชิกมีโอกาสได้แสดงความสามารถและแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน รับฟังซึ่งกันและกัน ใส่ใจคุณค่าสิ่งที่ต้องการสื่อสาร ชื่นงาน ภาระงานหรือสิ่งที่เกิดจากปฏิบัติจริงโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ ทำให้เกิดความมั่นใจ และเห็นคุณค่าในตนเอง เกิดภาวะผู้นำในตนเองและเหนี่ยวนำให้เกิดภาวะผู้นำของกลุ่มที่เข้มแข็ง

3.1.4 การพัฒนาจิตวิญญาณวิชาชีพ หมายถึง ระบบการสร้างความรู้จากการรวบรวมองค์ความรู้ ประสบการณ์ วิธีการ กระบวนการ แนวทางการทำงานโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่เกิดจากประสบการณ์การปฏิบัติจริงระหว่างสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยร่วมลงความเห็นสรุป สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมไปปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาหรือการพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

3.1.5 จัดโครงสร้างชุมชนกัลยาณมิตร หมายถึง การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เหมาะสม ได้แก่ บรรยากาศสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ มีสื่อวัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ สถานที่เหมาะสม บุคคลเคารพซึ่งกันและกัน มีความไว้วางใจเป็นกัลยาณมิตร เชื่อถือกัน เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็น มีขวัญกำลังใจ ไม่โดดเดี่ยว มีความสุขและให้ความรู้สึกไม่กดดัน

3.2 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3.2.1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย

เป็นขั้นตอนการวางแผนการดำเนินการส่งเสริมทักษะอาชีพ โดยการร่วมกันทบทวนการดำเนินการในปีการศึกษาที่ผ่านมา เกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับนโยบายทิศทางการพัฒนาของชาติ หน่วยงานต้นสังกัด ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบันและตามบริบทความต้องการของสถานศึกษาโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้มาร่วมกระบวนการให้ความรู้ ความเข้าใจ สร้างความตระหนัก ร่วมกันลงมือปฏิบัติการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิเคราะห์สรุปประเด็นและนำเสนอ การประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษามีกิจกรรมดังนี้

1. วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา (SWOT Analysis) ศึกษาวิเคราะห์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นประเด็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษาร่วมกันระหว่างครู
2. กำหนดทิศทางการศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา

3. กำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษาโดยเชื่อมโยงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ระดับองค์กร ตัวชี้วัดความสำเร็จ โครงการ/กิจกรรม และค่าเป้าหมายความสำเร็จรายปี

4. กำหนดมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป้าหมาย และตัวชี้วัดของแต่ละมาตรฐาน

3.2.2 ริเริ่มทำทนายศักยภาพความรู้

เป็นการพัฒนาครูโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน ให้ความรู้ ความเข้าใจการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้โดยเน้นการลงมือปฏิบัติการ แล้วนำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ครูมีความมั่นใจและสามารถดำเนินการส่งเสริมทักษะอาชีพตามเป้าหมาย และทิศทางที่วางแผนไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีกิจกรรมดังนี้

1. การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยการวิเคราะห์การออกแบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา การประเมินหลักสูตรเชิงพื้นที่และการสรุปรายงานการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

2. การทบทวนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ บริบทของโรงเรียน ท้องถิ่นและนโยบายหน่วยงานต้นสังกัดโดยการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด การเขียนคำอธิบายรายวิชา

3. มอบหมายผู้รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดประเมินผลการเรียนรู้และนำสู่การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

3.2.3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู

กำหนดตารางเวลาดูตารางสอนให้ครูได้มีพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่เกิดจากการปฏิบัติด้วยกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็น

การวิเคราะห์ปัญหาความต้องการจำเป็น เป็นกิจกรรมเริ่มต้นของกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยครูที่มีเป้าหมายเดียวกันรวมกลุ่มกัน เพื่อทราบถึงปัญหา ความต้องการจำเป็น ที่จะร่วมกันพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนที่เป็นเป้าหมายทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา นโยบายการขับเคลื่อน จุดเด่น จุดเน้นของสถานศึกษา

ขั้นที่ 2 วางแผนกำหนดปฏิทิน PLC

เมื่อครูในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพตกลงกำหนดความต้องการการพัฒนา ร่วมกันในขั้นตอนวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็นแล้ว ขั้นตอนนี้เป็น การออกแบบวางแผน

กำหนดปฏิทิน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแต่ละเดือนที่เกิดจากการเห็นชอบ ยอมรับและถือปฏิบัติร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางให้ครูได้ปฏิบัติ รู้ตัว เตรียมการต่อเป้าหมายการร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในแต่ละครั้ง

ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ดี

ขั้นนี้ครูเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามปฏิทิน PLC ที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้แล้วในขั้นที่ 2 เพื่อนำเสนอประเด็นการพัฒนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมหรือวิธีการที่ช่วยให้การดำเนินการส่งเสริมทักษะอาชีพบรรลุตามเป้าหมาย ครูจะเป็นผู้เลือกวิธีการและออกแบบ วางแผน ดำเนินการโดยยึดหลักการความเหมาะสมตรงตามบริบทการดำเนินการของตนเองเพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ขั้นที่ 4 นำเสนอสรุปการปฏิบัติ

ขั้นนี้เป็นขั้นสรุปสะท้อนผลการปฏิบัติที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากการนำไปการปฏิบัติจริงมาแล้ว เริ่มตั้งแต่การทบทวนประเด็นพัฒนา เป้าหมาย กระบวนการหรือวิธีการสะท้อนผลการพัฒนาของครู และนำเสนอระบุความต้องการพัฒนาในวงรอบต่อไป การให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม หรือมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการนำไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

3.2.4 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร

เป็นขั้นตอนที่ให้ความสำคัญกับการนำเสนอหลักสูตรรายวิชา เพิ่มเติมที่ครูได้จัดทำขึ้น เพื่อให้ทันวิชาการผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะ สามารถนำไปปรับปรุงหลักสูตรที่เหมาะสม และการนำเสนอผลงาน จัดแสดงนิทรรศการผลงานการปฏิบัติ Best Practice ของโรงเรียน

1. นำเสนอหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ แลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักสูตรที่จัดทำขึ้น โดยเชิญนักวิชาการด้านหลักสูตรและการสอนมาร่วมกระบวนการให้ข้อเสนอแนะ
2. นำเสนอผลงานและจัดแสดงนิทรรศการผลงานการปฏิบัติ Best Practice ของโรงเรียน
3. ถอดบทเรียนการใช้รูปแบบการบริหารด้วยการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ร่วมกัน

4. ทักษะอาชีพของนักเรียน

4.1 ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว หมายถึง ความสามารถทำงานในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาโดยไม่ได้อาคาตุคิดไว้ก่อน โดยสามารถปรับตัวให้เรียนรู้และปรับปรุงพัฒนางานที่รับผิดชอบได้อย่างเกิดผลดี อาทิ เมื่อมีเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ต่อการทำงาน สามารถจัดลำดับงานตามความสำคัญด้วยตนเองตามที่มีการวางแผนงานไว้ได้ โดยสามารถเป็นผู้นำหรือผู้ตามในการทำงานร่วมงานกับผู้อื่นได้ตลอดเวลา มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำหรือผลการปฏิบัติงาน

ที่เกิดขึ้น และพร้อมที่จะบริหารจัดการงานตามข้อเสนอแนะหรือคำชมต่าง ๆ จากผู้อื่นให้เกิดผลสำเร็จได้ตามกำหนดเวลา และเป้าหมายของงาน

4.2 ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม หมายถึง ความสามารถในการสื่อสารความคิด การกระทำปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่มีความแตกต่างทางความคิด ความสามารถและประสบการณ์ทั้งทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันให้เกิดผลดี อาทิ ความสามารถในการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล และกล้าที่จะเสนอแนวคิดที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการลงข้อสรุปหรือแนวทางที่เป็นผลดีต่องานและมีบรรยากาศในการทำงานที่ดี

4.3 ทักษะการทำงานพื้นฐาน หมายถึง ความสามารถจัดการงานเป็นลำดับขั้นตอนให้งานบรรลุเป้าหมาย ตั้งแต่การวางแผน กำหนดเป้าหมาย วิธีการดำเนินการ การประเมินผลและการนำเสนองานในลักษณะต่าง ๆ โดยอาจมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในกระบวนการหาความรู้และการทำงานเพื่อความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

5. ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

รูปแบบการบริหารด้วยการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) เป็นความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารและครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญเป็นกลไกขับเคลื่อนพัฒนาอาจมีเครือข่ายภายนอก อาทิ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ข้าราชการบำนาญ อาจารย์ระดับอุดมศึกษามาช่วยเสริมศักยภาพ การดำเนินการให้เข้มแข็งมากขึ้น ปัจจัยสู่ความสำเร็จ 3 ด้านได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร และด้านสภาพแวดล้อม ดังนี้

5.1 ด้านการบริหารจัดการ

5.1.1 วางแผน กำหนดเป้าหมาย วิธีการ กิจกรรมการดำเนินการ การประเมินผลและ ผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน

5.1.2 ดำเนินการตามแผนและกำหนดเป็นภารกิจของโรงเรียน ที่เป็นภาระหน้าที่ของทุกคนต้องดำเนินการร่วมกันทุกปีการศึกษา

5.1.3 จัดระบบการกำกับติดตามการดำเนินการ โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และกำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง

5.1.4 สร้างเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพระดับบุคคลและระดับหน่วยงาน อาทิ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและมีกิจกรรมร่วมกันอยู่เสมอ

5.1.5 สะท้อนผลดำเนินการและให้ความสำคัญกับการสะท้อนผลการดำเนินการ อยู่เสมอ เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป

5.2 ด้านบุคลากร

5.2.1 ผู้บริหาร

1. ผู้บริหารต้องสร้างแรงบันดาลใจให้ครู โดยการประชุม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การถอดบทเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจถึงเป้าหมายของการพัฒนา
2. ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม ในกระบวนการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบและการปฏิบัติสู่ความสำเร็จร่วมกัน
3. ผู้บริหารต้องกำกับ นิเทศติดตามและร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับครู

5.2.2 ครู

1. ครูต้องมีความเข้าใจ มีความตระหนัก ให้ความสำคัญถึงเป้าหมายร่วมกัน
2. ครูเปิดใจกว้างในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนา รู้วิธีการสื่อสารและการฟังเสียงสะท้อนของผู้อื่นอย่างจริงจัง
3. ครูเต็มใจในการร่วมพัฒนาตนเองและร่วมกันปฏิบัติตามข้อตกลง/งานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ต่อเนื่อง
4. ครูต้องร่วมกันสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ มีความเป็นกัลยาณมิตรเพื่อสร้างบรรยากาศความไว้วางใจที่มีซึ่งกันและกัน ที่จะส่งผลไปสู่การสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง มีความสามัคคี

5.2.3 เครือข่าย

1. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาการส่งเสริมทักษะอาชีพด้วยการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ
2. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ มีเทคนิควิธีการของกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการเสริมแรงการปฏิบัติงานในวิชาชีพ
3. เป็นผู้ที่มีความเข้าใจ ในบริบทการดำเนินการของโรงเรียน

5.3 ด้านสภาพแวดล้อม

ด้านสภาพแวดล้อมมีความหมายรวมทั้งสถานที่ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อต่าง ๆ สภาพบรรยากาศแวดล้อมรอบตัว แสง เสียง อากาศ ความร้อน การสื่อสารทั้งภาษากาย ภาษาพูด การให้เกียรติซึ่งกันและกัน การเคารพต่อบทบาทหน้าที่ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การรับฟังอย่างตั้งใจ และสิ่งอื่น ๆ ที่จะส่งผลต่อการสร้างพลังบวกที่ดีของครูในขณะที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีดังนี้

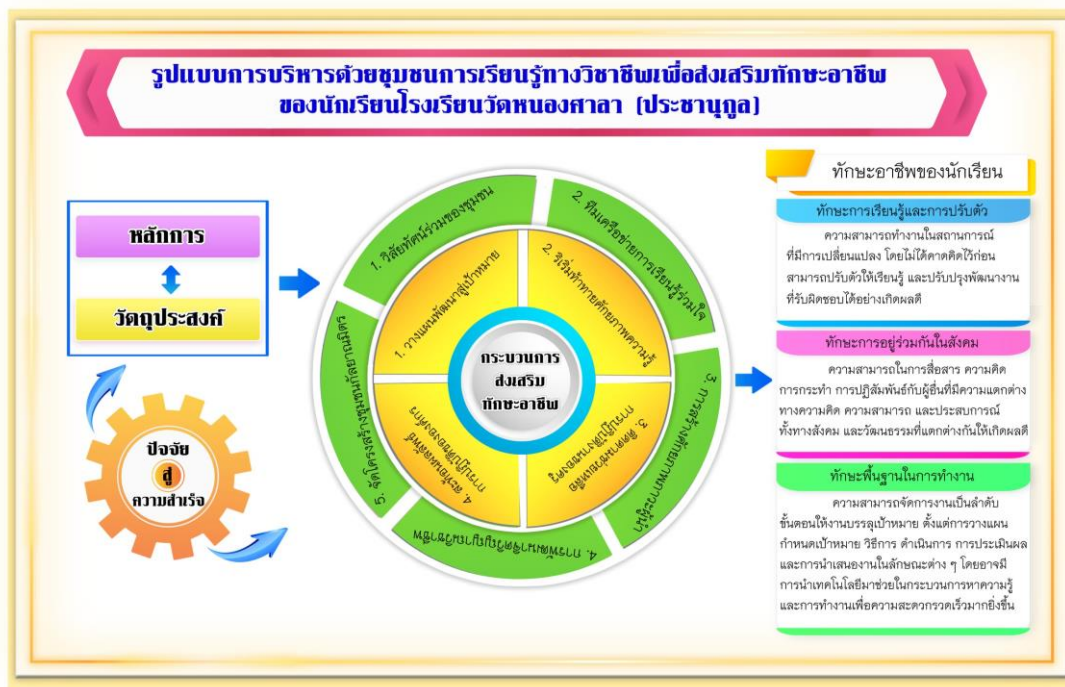
5.3.1 นัดหมาย กำหนดตารางเวลาและสถานที่ให้ชัดเจน

5.3.2 จัดบริบทแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้แก่

1. จัดสถานที่ปลอดสิ่งรบกวนการกระตุ้นความสนใจจากภายนอก พื้นที่ที่มีความสะอาด อากาศถ่ายเท แสงสว่างเพียงพอ เป็นระเบียบเรียบร้อย
2. จัดสื่อเทคโนโลยีช่วยในการนำเสนอและการสื่อสาร อาทิ คอมพิวเตอร์ จอรับภาพ เครื่องฉายภาพ เครื่องเสียง จัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
3. เคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ค้นพบคำตอบหรือแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีที่สุดด้วยตนเอง
4. อภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมอย่างสร้างสรรค์รู้เท่าทันอารมณ์และความคิด

5.3.3 จัดกระบวนการแบ่งปันและเรียนรู้ (Share and Learn) ได้แก่

1. ทบทวนเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ข้อตกลงก่อนปฏิบัติการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Before Action Review : BAR)
2. แบ่งปันความรู้และประสบการณ์ในเชิงบวกจากข้อเท็จจริงที่เกิดจากการปฏิบัติ มิใช่ความรู้สึก อาทิ ถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Lesson Study)
3. อภิปรายแสดงความคิดเห็นโดยใช้แนวทางการโค้ช (Coaching) การเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) หรืออภิปรายนำเสนอแนวทางแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
4. ร่วมกันตัดสินใจ และยอมรับการเลือกแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน
5. เสริมพลัง (Empower) ด้วยการกล่าวชื่นชม ขอบคุณหรืออื่น ๆ ตามความเหมาะสมที่เกิดจากการร่วมกันพัฒนา

ภาพที่ 4.2 ร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) (ฉบับร่างที่ 2)

บทสรุปผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยการสนทนากลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ 4.2 สรุปผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

รูปแบบฉบับร่างที่ 1	รูปแบบฉบับร่างที่ 2	ผู้วิจัยสรุปและปรับแก้ไข
ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) (ฉบับร่างที่ 1) มีองค์ประกอบ 5 ส่วน ดังนี้	ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) (ฉบับร่างที่ 2) มีองค์ประกอบ 5 ส่วน ดังนี้	ประเด็นการปรับแก้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) (ฉบับร่างที่ 2) ดังนี้

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รูปแบบฉบับร่างที่ 1	รูปแบบฉบับร่างที่ 2	ผู้วิจัยสรุปและปรับแก้ไข
<p>1. หลักการของรูปแบบ ครูเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาด้านทักษะอาชีพ ด้วยกระบวนการส่งเสริมพัฒนาที่มีความต่อเนื่อง ลักษณะการส่งเสริมเป็นการให้ความรู้ความเข้าใจ การฝึกปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การวิเคราะห์สรุปประเด็น การนำเสนองาน แล้วลงมือปฏิบัติจริงบนพื้นฐานแนวคิดการพัฒนาสู่เป้าหมายของโรงเรียน โดยมีนักวิชาการศึกษาให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน</p> <p>2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 1. เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาครูให้สามารถส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนตามเป้าหมายของโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) อย่างมีประสิทธิภาพ 2. เพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)</p>	<p>1. หลักการ พัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยกระบวนการปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเสนอแนะ วิเคราะห์สรุปประเด็นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ</p> <p>2. วัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายจุดเน้นของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ 2. เพื่อพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพ 3. เพื่อส่งเสริมทักษะด้านอาชีพของนักเรียน</p>	<p>1. หลักการ รูปแบบจะขับเคลื่อนได้ควรมีผู้บริหารเข้ามามีบทบาทสำคัญร่วมกับครู ปรับแก้ไข “หลักการของรูปแบบ” ให้สะท้อนสาระสำคัญที่กำหนดไว้เป็นแนวปฏิบัติ เพื่อให้รูปแบบเกิดประสิทธิผล</p> <p>2. วัตถุประสงค์ ปรับแก้ไข วัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ โดยบ่งชี้และระบุถึงสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นเมื่อใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน</p>

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รูปแบบฉบับร่างที่ 1	รูปแบบฉบับร่างที่ 2	ผู้วิจัยสรุปและปรับแก้
<p>3.กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ</p> <p>3.1 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p> <p>1. วิสัยทัศน์ร่วม วิธีการเรียนรู้ที่มีสมาชิกที่มารวมกลุ่มมีเป้าหมาย มีความประสงค์เหมือนกัน เชื่อมัน เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ เกิดการตกผลึกออกมาเป็นความคิดร่วมกัน ทำให้ได้เจตจำนงเพื่อทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน</p> <p>2. ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ กลุ่มที่มีสมาชิกมีค่านิยมวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ เจตจำนงเดียวกัน ร่วมกันทำงานอย่างสร้างสรรค์ สร้างแรง บันดาลใจแบบเครือข่ายการเรียนรู้ที่จะพัฒนางานของวิชาชีพ และทำงานให้บรรลุผล เป้าหมายปลายทางของการรวมกลุ่มมีการตกลงและการตัดสินใจที่เป็นแนวปฏิบัติ ประเมินผลและรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานที่ปฏิบัติจริง</p>	<p>3. กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ</p> <p>3.1 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p> <p>3.1.1 วิสัยทัศน์ร่วมของชุมชน หมายถึง วิธีการเรียนรู้ของสมาชิกที่มารวมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้ที่มีเป้าหมาย ความประสงค์เหมือนกัน เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เชื่อมันและศรัทธาส่งที่ เกิดจากการร่วมกันคิดแล้วนำไปปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนางานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน</p> <p>3.1.2 ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ หมายถึง กลุ่มที่มีสมาชิกมีค่านิยม วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ เจตจำนงเดียวกัน มาร่วมกันทำงานอย่างสร้างสรรค์ เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ที่จะพัฒนางานของวิชาชีพ และทำงานให้บรรลุผล เป้าหมายปลายทางของกันและกัน มีแรงบันดาลใจ มีการตกลงและการตัดสินใจที่เป็นแนวปฏิบัติ</p>	<p>3. กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ</p> <p>3.1 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p> <p>ปรับแก้องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทั้ง 5 องค์ประกอบให้เข้าใจง่าย และสอดคล้องกับความหมายที่ต้องการสื่อสาร ผู้วิจัยได้ปรับแก้จาก “วิสัยทัศน์ร่วม” เป็น “วิสัยทัศน์ร่วมของชุมชน” จาก “ภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชน” เป็น “การสร้างศักยภาพภาวะผู้นำ” จาก “การเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ” เป็น “การพัฒนาจิตวิญญาณวิชาชีพ” จาก “โครงสร้างสนับสนุนสู่ชุมชนกัลยาณมิตร” เป็น “จัดโครงสร้างชุมชนกัลยาณมิตร” และปรับแก้ไขเรียบเรียงข้อความใหม่ ดังรายละเอียดรูปแบบฉบับร่างที่ 2</p> <p>3.2 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p> <p>การปรับแก้ไขในประเด็นการสื่อความให้มีความกระชับ</p>

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รูปแบบฉบับร่างที่ 1	รูปแบบฉบับร่างที่ 2	ผู้วิจัยสรุป และปรับแก้
<p>3. ภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชนสภาวะการณ์ที่สมาชิกมีโอกาสได้แสดงความสามารถและแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน รับฟังซึ่งกันและกัน ใส่ใจคุณค่าสิ่งที่สื่อสาร ชื่นงาน ภาระงานหรือสิ่งที่เกิดจากปฏิบัติจริงโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ ทำให้เกิดความมั่นใจ และเห็นคุณค่าในตนเอง เกิดภาวะผู้นำในตนเองและเหนี่ยวนำให้เกิดภาวะผู้นำของกลุ่มที่เข้มแข็ง</p> <p>4. การเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ ระบบการสร้างความรู้ การรวบรวมองค์ความรู้ วิธีการ กระบวนการ แนวทางการทำงานโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิก ที่เกิดจากประสบการณ์การปฏิบัติจริงโดยร่วมลงความเห็น สรุปสังเคราะห์ ประยุกต์ใช้ องค์ความรู้ หรือนวัตกรรมไปปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา หรือการพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง</p>	<p>มีการประเมินผลและมีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของกลุ่มร่วมกัน</p> <p>3.1.3 การสร้างศักยภาพภาวะผู้นำ หมายถึง สภาวะการณ์ที่สมาชิกมีโอกาสได้แสดงความสามารถและแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกันรับฟังซึ่งกันและกัน ใส่ใจคุณค่าสิ่งที่ต้องการสื่อสาร ชื่นงาน ภาระงานหรือสิ่งที่เกิดจากปฏิบัติจริง โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ ทำให้เกิดความมั่นใจ และเห็นคุณค่าในตนเอง เกิดภาวะผู้นำในตนเองและเหนี่ยวนำให้เกิดภาวะผู้นำของกลุ่มที่เข้มแข็ง</p> <p>3.1.4 การพัฒนาจิตวิญญาณวิชาชีพ หมายถึง ระบบการสร้างความรู้จากการรวบรวมองค์ความรู้ ประสบการณ์ วิธีการ กระบวนการ แนวทางการทำงานโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สิ่งที่เกิดจากประสบการณ์การปฏิบัติจริงระหว่างสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p>	<p>ชัดเจน เรียบเรียงข้อความให้เหมาะสม โดยเฉพาะความหมายของกระบวนการ</p> <p>3.2 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การปรับแก้ไขในประเด็นการสื่อความให้มีความกระชับชัดเจน เรียบเรียงข้อความให้เหมาะสมโดยเฉพาะความหมายของกระบวนการแต่ละขั้น ผู้วิจัยได้แก้ไข ดังนี้ ขั้นตอน “การเพิ่มพูนความรู้สู่ผลลัพธ์” แก้ไขเป็น “ริเริ่มทำทฤษฎีความรู้” ขั้นตอน “การติดตามครูด้วย PLC” แก้ไขเป็น “ริเริ่มทำทฤษฎีความรู้” ขั้นตอน “การติดตามครูด้วย PLC” แก้ไขเป็น “ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู” ขั้นตอน “สะท้อนผลลัพธ์” แก้ไขเป็น “สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร” และปรับแก้ไขเรียบเรียงข้อความใหม่ ดังรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) ฉบับร่างที่ 2</p>

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รูปแบบฉบับร่างที่ 1	รูปแบบฉบับร่างที่ 2	ผู้วิจัยสรุป และปรับแก้
<p>5. โครงสร้างสนับสนุนผู้ชุมชน กัลยาณมิตร การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้ง บรรยากาศสิ่งแวดล้อมทางด้าน กายภาพและบุคคล มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ สถานที่ เหมาะสม แครพซิ่งกันและกัน มีความไว้วางใจเป็นกัลยาณมิตร เชื่อถือกัน เปิดใจกว้างรับฟัง ความคิดเห็นให้ความรู้สึก ปลอดภัย ปลอดภัยใช้อำนาจ กดดัน มีขวัญกำลังใจ ไม่โดด เดี่ยวและมีความสุข</p> <p>3.2 กระบวนการชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ</p> <p>1. วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย เป็นขั้นตอนการวางแผนการ ดำเนินการส่งเสริมพัฒนาด้าน ทักษะอาชีพ โดยการร่วมกัน ทบทวนการดำเนินการในปี การศึกษาที่ผ่านมา การทบทวนทิศ ทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาให้มี ความสอดคล้องกับนโยบาย ทิศ ทิศทางการพัฒนาของชาติ หน่วยงานต้นสังกัดทันต่อการ เปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบัน</p>	<p>โดยรวมลงความเห็น สรุป สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้องค์ ความรู้หรือนวัตกรรมไปปฏิบัติ เพื่อแก้ปัญหาหรือการพัฒนา สิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่อง หนึ่ง</p> <p>3.1.5 จัดโครงสร้างชุมชน กัลยาณมิตร หมายถึง การจัด บรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อ และส่งเสริมการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ที่เหมาะสม ได้แก่ บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม ทางด้านกายภาพ มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ สถานที่ เหมาะสม บุคคลแครพซิ่งกัน และกัน มีความไว้วางใจเป็น กัลยาณมิตร เชื่อถือกัน เปิดใจ กว้างรับฟังความคิดเห็น มีขวัญกำลังใจ ไม่โดดเดี่ยว มีความสุขและให้ความรู้สึก ไม่กดดัน</p> <p>3.2 กระบวนการชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ</p> <p>3.2.1 วางแผนพัฒนาสู่ เป้าหมาย เป็นขั้นตอนการวาง แผนการดำเนินการส่งเสริม ทักษะอาชีพ โดยการร่วมกัน</p>	<p>4. เพิ่มทักษะอาชีพของ นักเรียน ได้แก่</p> <p>1) ทักษะการเรียนรู้และการ ปรับตัว หมายถึง ความสามารถ ทำงานในสถานการณ์ที่มีการ เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาโดย ไม่ได้คาดคิดไว้ก่อน โดย สามารถปรับตัวให้เรียนรู้และ ปรับปรุงพัฒนางานที่รับผิดชอบ ได้อย่างเกิดผลดี อาทิ เมื่อมี เหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ต่อ การทำงานสามารถจัดลำดับ งานตามความสำคัญด้วย ตนเองตามที่มีการวางแผน งานไว้ได้ โดยสามารถเป็นผู้นำ หรือผู้ตามในการทำงาน ร่วมงานกับผู้อื่นได้ตลอดเวลา มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำ หรือผลการปฏิบัติงานที่ เกิดขึ้น และพร้อมที่จะบริหาร จัดการงานตามข้อเสนอแนะ หรือคำชมต่าง ๆ จากผู้อื่นให้ เกิดผลสำเร็จได้ตามกำหนดเวลา และเป้าหมายของงาน</p> <p>2) ทักษะการอยู่ร่วมกันใน สังคม หมายถึง ความสามารถ</p>

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รูปแบบฉบับร่างที่ 1	รูปแบบฉบับร่างที่ 2	ผู้วิจัยสรุป และปรับแก้
<p>และตามบริบทความต้องการของสถานศึกษา โดยใช้หลักการให้นักวิชาการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมทบทวนให้ความรู้ความเข้าใจ สร้างความตระหนักร่วมกันการลงมือปฏิบัติการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิเคราะห์สรุปประเด็นร่วมกัน และนำเสนอสรุปความคิดเห็นของสมาชิก โดยดำเนินการดังนี้</p> <p>1.1 วิเคราะห์ บริบทของสถานศึกษา (SWOT Analysis) ศึกษาวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นประเด็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษาร่วมกันระหว่างครู</p> <p>1.2 กำหนดทิศทางสถานศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา</p> <p>1.3 กำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษาโดยเชื่อมโยงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ระดับองค์กร ตัวชี้วัดความสำเร็จ โครงการ/กิจกรรม และค่าเป้าหมายความสำเร็จรายปี</p>	<p>ทบทวนการดำเนินการในปีการศึกษาที่ผ่านมา เกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับนโยบาย ทิศทางการพัฒนาของชาติ หน่วยงานต้นสังกัด ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบัน และตามบริบทความต้องการของสถานศึกษา โดยเชิญนักวิชาการที่มีความรู้ มาร่วมกระบวนการให้ความรู้ความเข้าใจสร้างความตระหนักร่วมกันการลงมือปฏิบัติการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิเคราะห์สรุปประเด็นและนำเสนอ มีกิจกรรมดังนี้</p> <p>1. วิเคราะห์ บริบทของสถานศึกษา (SWOT Analysis) ศึกษาวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นประเด็นจุดแข็งจุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษาร่วมกันระหว่างครู</p> <p>2. กำหนดทิศทางสถานศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา</p>	<p>ในการสื่อสารความคิด การกระทำปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่มีความแตกต่างทางความคิด ความสามารถและประสบการณ์ ทั้งทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันให้เกิดผลดี อาทิ ความสามารถในการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล และกล้าที่จะเสนอแนวคิดที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการลงข้อสรุป หรือแนวทางที่เป็นผลดีต่องานและมีบรรยากาศในการทำงานที่ดี</p> <p>3) ทักษะการทำงานพื้นฐาน หมายถึง ความสามารถจัดการงานเป็นลำดับขั้นตอนให้งานบรรลุเป้าหมาย ตั้งแต่การวางแผน กำหนดเป้าหมาย วิธีการดำเนินการ การประเมินผล และการนำเสนองานในลักษณะต่าง ๆ โดยอาจมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในกระบวนการหาความรู้และการทำงานเพื่อความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น</p>

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รูปแบบฉบับร่างที่ 1	รูปแบบฉบับร่างที่ 2	ผู้วิจัยสรุป และปรับแก้
<p>1.4 กำหนดมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป้าหมาย และตัวชี้วัดของแต่ละมาตรฐาน</p> <p>2. การเพิ่มพูนความรู้สู่ผลลัพธ์</p> <p>เป็นการพัฒนาครูโดยเชิญ นักวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตร และการสอน ให้ความรู้ ความ เข้าใจการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา การออกแบบการ จัดการเรียนรู้ การพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้โดยเน้น การลงมือปฏิบัติ การ แล้ว นำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดย นักวิชาการเป็นผู้ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ครูมีความมั่นใจและ สามารถดำเนินการส่งเสริม ทักษะอาชีพตามเป้าหมาย และ ทิศทางที่วางแผนไว้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ</p> <p>2.1 การเฝ้าหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัด การศึกษาโดยการวิเคราะห์การ ออกแบบการประเมินหลักสูตร สถานศึกษา การประเมิน หลักสูตรเชิงพื้นที่และการสรุป รายงานการประเมินหลักสูตร สถานศึกษา</p>	<p>3. กำหนดกลยุทธ์ ของ สถานศึกษาโดยเชื่อมโยง วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ระดับองค์กร ตัวชี้วัด ความสำเร็จ โครงการ/กิจกรรม และค่าเป้าหมายความสำเร็จ รายปี</p> <p>4. กำหนดมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป้าหมาย และตัวชี้วัดของแต่ละมาตรฐาน</p> <p>3.2.2 ริเริ่มทำทนายศัยภาพ ความรู้ เป็นการพัฒนาครูโดย เชิญผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับ หลักสูตรและการสอนให้ ความรู้ ความเข้าใจการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา การออก แบบการจัดการเรียนรู้ การ พัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นการลงมือปฏิบัติ การ แล้วนำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ครูมี ความมั่นใจและสามารถ ดำเนินการส่งเสริมทักษะอาชีพ ตามเป้าหมาย และทิศทางที่ วางแผนไว้ได้อย่างมี</p>	<p>5. ปัจจัยสู่ความสำเร็จ</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะ “เงื่อนไขความสำเร็จ” และ “ปัจจัยสนับสนุน” ว่ามีความหมายใกล้เคียงกันโดย อาจปรับเปลี่ยนแก้ไขสองส่วน นี้ให้ครอบคลุมเป็นประเด็น เดียว อาทิ ใช้หลักการ 4M มาช่วยเทียบเคียงให้การ นำเสนอชัดเจนมากขึ้น โดย ปรับแก้ไขจาก “เงื่อนไข ความสำเร็จ” และ “ปัจจัย สนับสนุน” เป็น “ปัจจัยสู่ ความสำเร็จ” แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากรและด้านสภาพ แวดล้อมตั้งรายละเอียด รูปแบบการบริหารด้วยชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อ ส่งเสริมทักษะอาชีพของ นักเรียนโรงเรียนวัดหนอง ศาลา (ประชาชนุกูล) (ฉบับร่าง ที่ 2)</p>

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รูปแบบฉบับร่างที่ 1	รูปแบบฉบับร่างที่ 2	ผู้วิจัยสรุป และปรับแก้
<p>2.2 การทบทวนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ บริบทของโรงเรียน ท้องถิ่นและนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด โดยการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด การเขียนคำอธิบายรายวิชา</p> <p>2.3 มอบหมายผู้รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดประเมินผลการเรียนรู้และรับผิดชอบในรายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพ สู่การปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน</p> <p>3. การติดตามครูด้วย PLC จัดสรรตารางเวลาให้ครูได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่เกิดจากการปฏิบัติด้วยกิจกรรม ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ระหว่างครูภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ มีขั้นตอนดังนี้</p>	<p>มีกิจกรรมดังนี้</p> <p>1. การเฝ้าหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยการวิเคราะห์ การออกแบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา การประเมินหลักสูตรเชิงพื้นที่และการสรุปรายงานการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>2. การทบทวนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ บริบทของโรงเรียน ท้องถิ่นและนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด โดยการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด การเขียนคำอธิบายรายวิชา</p> <p>3. มอบหมายผู้รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดประเมินผลการเรียนรู้และนำสู่การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ</p>	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รูปแบบฉบับร่างที่ 1	รูปแบบฉบับร่างที่ 2	ผู้วิจัยสรุป และปรับแก้
<p>ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็น</p> <p>การวิเคราะห์ปัญหาความต้องการจำเป็น เป็นกิจกรรมเริ่มต้นของกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยการรวมสมาชิกที่มีเป้าหมายเดียวกันรวมกลุ่มกัน เพื่อทราบถึงปัญหาความต้องการ จำเป็น ที่จะร่วมกันพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งนี้มีการคำนึงถึงเป้าหมายทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา นโยบายการขับเคลื่อน จุดเด่น จุดเน้น จุดที่ต้องการพัฒนาให้ตรงตามเป้าหมายการพัฒนาของสถานศึกษา ซึ่งในการวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็นของกระบวนการติดตามครูด้วย PLC นี้สมาชิกแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเพื่อส่งเสริมพัฒนาด้านทักษะอาชีพของนักเรียน</p>	<p>3.2.3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู</p> <p>กำหนดตารางเวลาดูตารางสอนให้ครูได้มีพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่เกิดจากการปฏิบัติด้วยกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูภายในโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพ มีขั้นตอนดังนี้</p> <p>ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็น</p> <p>การวิเคราะห์ปัญหาความต้องการจำเป็น เป็นกิจกรรมเริ่มต้นของกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยครูที่มีเป้าหมายเดียวกันรวมกลุ่มกันเพื่อทราบถึงปัญหา ความต้องการ จำเป็น ที่จะร่วมกันพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียน ที่เป็นเป้าหมายทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา นโยบายการขับเคลื่อน จุดเด่น จุดเน้นของสถานศึกษา</p>	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รูปแบบฉบับร่างที่ 1	รูปแบบฉบับร่างที่ 2	ผู้วิจัยสรุป และปรับแก้
<p>ขั้นที่ 2 วางแผนกำหนดปฏิทิน PLC</p> <p>เมื่อสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพตกลงกำหนดเป้าหมายการพัฒนาาร่วมกันในระดับต้นวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็นแล้ว ขั้นต่อไปเป็นการออกแบบวางแผน กำหนดปฏิทินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในแต่ละเดือน เพื่อเป็นแนวทางให้สมาชิกได้ปฏิบัติ รู้ตัว เตรียมการเห็นทิศทางเป้าหมายต่อการร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในแต่ละครั้ง ทั้งนี้เป็นการวางแผนกำหนดปฏิทิน PLC โดยการเห็นชอบ การยอมรับและถือเป็นข้อตกลงการปฏิบัติร่วมกัน</p> <p>ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ที่ดี</p> <p>ขั้นตอนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ดีนี้เป็นขั้นตอนที่สมาชิกร่วมกิจกรรมชุมชน</p>	<p>ขั้นที่ 2 วางแผนกำหนด ปฏิทิน PLC</p> <p>เมื่อครูในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ตกลงกำหนดความต้องการการพัฒนาาร่วมกันในระดับต้นวิเคราะห์ ปัญหา ความต้องการจำเป็นแล้ว ขั้นตอนนี้เป็นการออกแบบวางแผนกำหนดปฏิทิน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแต่ละเดือนที่เกิดจากการเห็นชอบยอมรับและถือเป็นข้อตกลง การปฏิบัติร่วมกันเพื่อเป็นแนวทางให้ครูได้ปฏิบัติ รู้ตัว เตรียมการต่อเป้าหมายการร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในแต่ละครั้ง</p> <p>ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ที่ดี</p> <p>ขั้นนี้ครูเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามปฏิทิน PLC ที่ได้ร่วมกัน กำหนดไว้แล้วในขั้นที่ 2 เพื่อนำเสนอประเด็นการพัฒนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมหรือวิธีการ ที่ช่วยให้การดำเนินการ</p>	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รูปแบบฉบับร่างที่ 1	รูปแบบฉบับร่างที่ 2	ผู้วิจัยสรุป และปรับแก้
<p>การเรียนรู้ทางวิชาชีพตามปฏิทิน PLC ที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้แล้วในขั้นที่ 2 โดยมีสาระสำคัญเพื่อร่วมกันนำเสนอประเด็นการพัฒนาสู่เป้าหมายของกลุ่ม นำเสนอแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมหรือวิธีการที่ช่วยให้การดำเนินการส่งเสริมครูผู้สอนจะเป็นผู้เลือกวิธีการและออกแบบวางแผนดำเนินการโดยยึดตามความเหมาะสมตรงตามบริบท</p> <p>ขั้นที่ 4 นำเสนอสรุปการปฏิบัติ</p> <p>ขั้นตอนสรุปทบทวนการปฏิบัตินี้เป็นขั้นตอนสรุปสะท้อนผลการแก้ปัญหา/การพัฒนาที่เป็นผลจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงด้วยกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แต่ละเดือน เริ่มตั้งแต่การทบทวนประเด็นปัญหา/พัฒนา เป้าหมาย กระบวนการหรือวิธีการแก้ปัญหา/การพัฒนาสะท้อนผลการแก้ปัญหา/การพัฒนาของครูผู้สอนและนำเสนอระบุความต้องการแก้ปัญหา/</p>	<p>ส่งเสริมทักษะอาชีพบรรลุตามเป้าหมาย ครูจะเป็นผู้เลือกวิธีการและออกแบบ วางแผนดำเนินการโดยยึดหลักการความเหมาะสมตรงตามบริบท การดำเนินการของตนเองเพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล</p> <p>ขั้นที่ 4 นำเสนอสรุปการปฏิบัติ</p> <p>ขั้นนี้เป็นขั้นสรุปสะท้อนผลการพัฒนาที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากการนำไปปฏิบัติจริงมาแล้วเริ่มตั้งแต่การทบทวนประเด็นพัฒนา เป้าหมาย กระบวนการหรือวิธีการสะท้อนผลการพัฒนาของครูและนำเสนอระบุความต้องการพัฒนาในวงรอบต่อไป การให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม หรือมีความเห็นต่อการดำเนินการนำไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น</p> <p>3.3.4 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร</p> <p>เป็นขั้นตอนที่ให้ความสำคัญกับการนำเสนอหลักสูตร</p>	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รูปแบบฉบับร่างที่ 1	รูปแบบฉบับร่างที่ 2	ผู้วิจัยสรุป และปรับแก้
<p>แนวทางพัฒนาในวงรอบต่อไป รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม หรือมีความคิดเห็นต่อการแก้ปัญหา/การพัฒนาของสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p> <p>4. สะท้อนผลลัพธ์</p> <p>4.1 นำเสนอหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพ แลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักสูตรที่ได้จัดทำขึ้น โดยเชิญนักวิชาการมาร่วมกระบวนการให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>4.2 นำเสนอผลงานและจัดแสดงนิทรรศการผลงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของโรงเรียน</p> <p>4. เงื่อนไขความสำเร็จ</p> <p>ด้านครู</p> <p>1. ครูต้องมีความเข้าใจ มีความตระหนักให้ความสำคัญถึงเป้าหมายร่วมกัน</p> <p>2. ครูเปิดใจกว้างในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนาวิธีวิธีการสื่อสารและการฟังเสียงสะท้อนของผู้อื่นอย่างจริงจัง</p>	<p>รายวิชาเพิ่มเติมที่ครูได้จัดทำขึ้น เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะ สามารถนำไปปรับปรุงหลักสูตรที่เหมาะสม และการนำเสนอและการจัดแสดงผลงานการปฏิบัติ Best Practice ของโรงเรียน</p> <p>1. นำเสนอหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ แลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักสูตรที่จัดทำขึ้น โดยเชิญนักวิชาการด้านหลักสูตรและการสอนมาร่วมกระบวนการให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>2. ถอดบทเรียนการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ร่วมกัน</p> <p>3. นำเสนอผลงานและจัดแสดงนิทรรศการผลงานการปฏิบัติ Best Practice ของโรงเรียน</p>	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รูปแบบฉบับร่างที่ 1	รูปแบบฉบับร่างที่ 2	ผู้วิจัยสรุป และปรับแก้
<p>3. ครูเต็มใจในการร่วมพัฒนาตนเองและร่วมกันปฏิบัติตามข้อตกลง/งานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ต่อเนื่อง</p> <p>4. ครูต้องร่วมกันสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้มีความเป็นกัลยาณมิตรเพื่อสร้างบรรยากาศความไว้วางใจที่มีซึ่งกันและกัน ที่จะส่งผลไปสู่การสร้างทีมงานที่เข้มแข็งมีความสามัคคี</p> <p>ด้านผู้บริหาร</p> <p>1. ผู้บริหารต้องสร้างแรงบันดาลใจให้ครูโดยการประชุมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การถอดบทเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจถึงเป้าหมายของการพัฒนา</p> <p>2. ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบและการปฏิบัติสู่ความสำเร็จร่วมกัน</p> <p>3. ผู้บริหารต้องกำกับ นิเทศติดตามและร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับครู</p>	<p>4. ทักษะอาชีพของนักเรียน</p> <p>4.1 ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัวหมายถึง ความสามารถทำงานในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาโดยไม่ได้ คาดคิดไว้ ก่อน โดยสามารถปรับตัวให้เรียนรู้และปรับปรุงพัฒนางานที่รับผิดชอบได้อย่างเกิดผลดี อาทิ เมื่อมีเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ต่อการทำงาน สามารถจัดลำดับงานตามความสำคัญด้วยตนเองตามที่มีการวางแผนงานไว้ได้ โดยสามารถเป็นผู้นำหรือผู้ตามในการทำงานร่วมงานกับผู้อื่นได้ตลอดเวลา มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำหรือผล การปฏิบัติงานที่เกิดขึ้น และพร้อมที่จะบริหารจัดการงานตามข้อเสนอแนะหรือคำชมต่าง ๆ จากผู้อื่นให้เกิดผลสำเร็จได้ตามกำหนดเวลาและเป้าหมายของงาน</p>	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รูปแบบฉบับร่างที่ 1	รูปแบบฉบับร่างที่ 2	ผู้วิจัยสรุป และปรับแก้
<p>ด้านนักวิชาการ</p> <p>1. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เฉพาะทางในการให้คำปรึกษา การส่งเสริมพัฒนาด้านทักษะ อาชีพด้วยกระบวนการชุมชน การเรียนรู้วิชาชีพ</p> <p>2. เป็นผู้ที่ มีประสบการณ์มี เทคนิควิธีการของกระบวนการ และการเสริมแรงการปฏิบัติงาน ในวิชาชีพ</p> <p>5. ปัจจัยสนับสนุน</p> <p>1. การเตรียมสภาพแวดล้อม</p> <p>1.1 วางแผน กำหนดกิจกรรม กำหนดตารางการพัฒนา/เวลา ให้ชัดเจน กำหนดการดำเนินการ ให้ชัดเจน</p> <p>1.2 จัดสถานที่ ที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ ปลอดภัย ปลอดสิ่งรบกวน การ กระตุ้นความสนใจจากภายนอก พื้นที่ที่มีความสะอาด อากาศ ถ่ายเท แสงสว่างเพียงพอ เป็นระเบียบเรียบร้อย</p> <p>1.3 จัดสื่อเทคโนโลยีช่วยในการ นำเสนอและการสื่อสาร อาทิ คอมพิวเตอร์ จอรับภาพ เครื่องฉายภาพ เครื่องเสียง จัดสิ่งแวดลอมที่เอื้อต่อการ เรียนรู้</p>	<p>4.2 ทักษะการอยู่ร่วมกันใน สังคม หมายถึง ความสามารถ ในการสื่อสารความคิด การกระทำปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ที่มีความแตกต่างทางความคิด ความสามารถและประสบการณ์ ทั้งทางสังคมและวัฒนธรรมที่ แตกต่างกันให้เกิดผลดี อาทิ ความสามารถในการยอมรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมี เหตุผลและ กล้าที่จะเสนอ แนวคิดที่ แตกต่างอย่าง สร้างสรรค์เพื่อให้เกิดการ ลงข้อสรุปหรือแนวทางที่เป็น ผลดีต่องานและมีบรรยากาศ ในการทำงานที่ดี</p> <p>4.3 ทักษะการทำงานพื้นฐาน หมายถึง ความสามารถจัดการ งานเป็นลำดับขั้นตอนให้งาน บรรลุเป้าหมายตั้งแต่การ วางแผน กำหนดเป้าหมาย กำหนดวิธีการดำเนินการ การประเมินผลและการ นำเสนองานในลักษณะต่าง ๆ โดยอาจมีการนำเทคโนโลยีมา ช่วยในกระบวนการหาความรู้ และการทำงานเพื่อความ สะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น</p>	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รูปแบบฉบับร่างที่ 1	รูปแบบฉบับร่างที่ 2	ผู้วิจัยสรุป และปรับแก้
<p>1.4 สร้างเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพระดับบุคคล และระดับหน่วยงาน อาทิสศึกษานิเทศก์ สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p> <p>2. การสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้</p> <p>2.1 กำหนดเป็นภารกิจของโรงเรียน ที่เป็นภาระหน้าที่ของทุกคนต้องดำเนินการร่วมกันทุกปีการศึกษา</p> <p>2.2 ร่วมกันเรียนรู้ด้วยกระบวนการแบ่งปันและเรียนรู้ (Share and Learn)</p> <p>1) ทบทวนเป้าหมายวัตถุประสงค์ ข้อตกลงก่อนปฏิบัติการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Before Action Review : BAR)</p> <p>2) แบ่งปันความรู้และประสบการณ์ในเชิงบวกจากข้อเท็จจริงที่เกิดจากการปฏิบัติ มิใช่ความรู้สึก อาทิตถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Lesson Study)</p>	<p>5. ปัจจัยสู่ความสำเร็จ</p> <p>รูปแบบการบริหารด้วยการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน เป็นความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหาร และครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญ เป็นกลไกขับเคลื่อนพัฒนาอาจมีเครือข่ายภายนอก อาทิสศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ที่ยังไม่เกษียณอายุราชการและอาจเกษียณอายุราชการแล้ว อาจารย์ระดับอุดมศึกษามาช่วยเสริมศักยภาพ การดำเนินการให้เข้มแข็งมากขึ้น ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร และด้านสภาพแวดล้อม ดังนี้</p> <p>5.1 ด้านการบริหารจัดการ</p> <p>5.1.1 มีการวางแผนกำหนดเป้าหมาย วิธีการ กิจกรรมการดำเนินการ การประเมินผล และผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน</p>	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รูปแบบฉบับร่างที่ 1	รูปแบบฉบับร่างที่ 2	ผู้วิจัยสรุป และปรับแก้
<p>3) เปิดโอกาสให้ครูทุกคน อภิปรายแสดงความคิดเห็นโดยใช้แนวทางการโค้ช (Coaching) การเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) หรืออภิปรายนำเสนอแนวทางแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (กรณีที่มีปัญหา) อย่างเท่าทัน อารมณ์ และความคิด</p> <p>4) เสริมพลัง (Empower) ด้วยการกล่าวชื่นชม ขอบคุณ ร่วมกันชื่นชมผลงานความสำเร็จที่เกิดจากการร่วมกันพัฒนา</p> <p>3. การสร้างภาวะผู้นำ</p> <p>การสร้างภาวะผู้นำให้ครูเป็นผู้นำทุกระดับตามบทบาทหน้าที่ดังนี้</p> <p>3.1 ให้การยอมรับและความไว้วางใจมอบหมายงาน มอบอำนาจ หน้าที่ความรับผิดชอบ ให้ปฏิบัติ</p> <p>3.2 เคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ค้นพบคำตอบหรือแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีที่สุดด้วยตนเอง</p> <p>3.3 ยอมรับการตัดสินใจ การเลือกแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน</p>	<p>5.1.2 ดำเนินการตามแผน และกำหนดเป็นภารกิจของโรงเรียน ที่เป็นภาระหน้าที่ของทุกคนต้องดำเนินการร่วมกันทุกปีการศึกษา</p> <p>5.1.3 จัดระบบการกำกับติดตามการดำเนินการ โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง</p> <p>5.1.4 สร้างเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพระดับบุคคล และระดับหน่วยงาน อาทิ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และมีกิจกรรมร่วมกันอยู่เสมอ</p> <p>5.1.5 สะท้อนผลดำเนินการ และให้ความสำคัญกับการสะท้อนผลการดำเนินการอยู่เสมอ เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป</p> <p>5.2 ด้านบุคลากร</p> <p>5.2.1 ผู้บริหาร</p> <p>1. ผู้บริหารต้องสร้างแรงบันดาลใจให้ครูโดยการประชุม</p>	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รูปแบบฉบับร่างที่ 1	รูปแบบฉบับร่างที่ 2	ผู้วิจัยสรุป และปรับแก้
	<p>การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การถอดบทเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจถึงเป้าหมายของการพัฒนา</p> <p>2. ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบและการปฏิบัติสู่ความสำเร็จร่วมกัน</p> <p>3. ผู้บริหารต้องกำกับ นิเทศ ติดตามและร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับครู</p> <p>5.2.2 ครู</p> <p>1.ครูต้องมีความเข้าใจมีความตระหนักให้ความสำคัญถึงเป้าหมายร่วมกัน</p> <p>2. ครูเปิดใจกว้างในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนาวิธีวิธีการสื่อสารและการฟังเสียงสะท้อนของผู้อื่นอย่างจริงจัง</p> <p>3. ครูเต็มใจในการร่วมพัฒนาตนเองและร่วมกันปฏิบัติตามข้อตกลง/งานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ต่อเนื่อง</p>	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รูปแบบฉบับร่างที่ 1	รูปแบบฉบับร่างที่ 2	ผู้วิจัยสรุป และปรับแก้
	<p>5.2.3 เครือข่าย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาการส่งเสริมทักษะอาชีพด้วยชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ 2. เป็นผู้ที่ มีประสบการณ์ มีเทคนิควิธีการของกระบวนการและการเสริมแรงการปฏิบัติงานในวิชาชีพ 3. เป็นผู้ที่ มีความเข้าใจในบริบทการดำเนินการของโรงเรียน <p>5.3 ด้านสภาพแวดล้อม</p> <p>ด้านสภาพแวดล้อมมีความหมายรวมทั้งสถานที่ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อต่าง ๆ สภาพบรรยากาศแวดล้อมรอบตัว แสง เสียง อากาศ ความร้อน การสื่อสารทั้งภาษากาย ภาษาพูด การให้เกียรติซึ่งกันและกัน การเคารพต่อบทบาทหน้าที่ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นการรับฟังอย่างตั้งใจ และสิ่งอื่น ๆ ที่จะส่งผลต่อการสร้างพลังบวกที่ดีในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีดังนี้</p>	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รูปแบบฉบับร่างที่ 1	รูปแบบฉบับร่างที่ 2	ผู้วิจัยสรุป และปรับแก้
	<p>5.3.1 นัดหมายกำหนดตารางเวลาและสถานที่ให้ชัดเจน</p> <p>5.3.2 จัดปรับทสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดสถานที่ปลอดสิ่งรบกวน การกระตุ้นความสนใจจากภายนอก พื้นที่ที่มีความสะอาด อากาศถ่ายเท แสงสว่างเพียงพอ เป็นระเบียบเรียบร้อย 2. จัดสื่อเทคโนโลยีช่วยในการนำเสนอและการสื่อสาร อาทิ คอมพิวเตอร์ จอรับภาพ เครื่องฉายภาพ เครื่องเสียง จัดสิ่งแวดลอมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3. เคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ค้นพบคำตอบหรือแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีที่สุดด้วยตนเอง 4. อภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมอย่างสร้างสรรค์ รู้เท่าทันอารมณ์และความคิด <p>5.3.3 จัดกระบวนการแบ่งปันและเรียนรู้ (Share and Learn)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ข้อตกลงก่อนปฏิบัติ การชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Before Action Review : BAR) 	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รูปแบบฉบับร่างที่ 1	รูปแบบฉบับร่างที่ 2	ผู้วิจัยสรุป และปรับแก้
	<p>2. แบ่งปันความรู้และประสบการณ์ในเชิงบวกจากข้อเท็จจริงที่เกิดจากการปฏิบัติ มิใช่ความรู้สึก อาทิ ถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Lesson Study)</p> <p>3. อภิปรายแสดงความคิดเห็น โดยใช้ แนวทางการโค้ช (Coaching) การเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) หรืออภิปรายนำเสนอแนวทางแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p> <p>4. ร่วมกันตัดสินใจและยอมรับการเลือกแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน</p> <p>5. เสริมพลัง (Empower) ด้วยการกล่าวชื่นชม ขอบคุณ หรืออื่น ๆ ตามความเหมาะสมที่เกิดจากการร่วมกันพัฒนา</p>	

4.3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

4.3.1 ผลการนำรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ไปใช้พัฒนาครู

ผู้วิจัยนำรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ไปพัฒนาครู ด้วยกระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย 2) ริเริ่มทำทนายศกยภาพความรู้ 3) ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู 4) สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร การดำเนินการแต่ละขั้นตอน ครูนำภาระงานกลับไปปฏิบัติให้สำเร็จเพื่อนำข้อมูลมาสังเคราะห์และสรุปเป็นภาพรวมของโรงเรียน รายละเอียดแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย การดำเนินการในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยออกแบบกิจกรรมให้ครูได้ร่วมกันวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา (SWOT Analysis) เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาสถานศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เห็นทิศทางการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโดยกิจกรรมการประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ในวันที่ 10 และวันที่ 20 เมษายน 2562 ดำเนินการ 1) วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา (SWOT Analysis) ศึกษาวิเคราะห์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นประเด็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษาร่วมกันระหว่างครู 2) กำหนดทิศทางการศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา 3) กำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ระดับองค์กร ตัวชี้วัดความสำเร็จ โครงการ/กิจกรรม และค่าเป้าหมายความสำเร็จรายปี 4) กำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป้าหมายและตัวชี้วัดของแต่ละมาตรฐาน

ครูผู้เข้ารับการพัฒนา ร่วมกันระดมความคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้ผลการดำเนินการขั้นที่ 1 เป็นแนวทางไปสู่สรุปสาระสำคัญให้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยนำเสนอสรุปได้ดังนี้

วิสัยทัศน์การพัฒนาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) “ภายในปี 2564 โรงเรียนบริหารจัดการตามรอยบาทศาสตร์พระราชา สร้างนักร้อง มีทักษะชีวิต ส่งเสริมภาษาอังกฤษ สร้างงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยี เป็นคนดีของสังคม” โดยกำหนดพันธกิจที่เป็นภาระงานที่โรงเรียนต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านครู ด้านบริหารจัดการศึกษาและด้านความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นคนดีของสังคม 2) พัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศด้านการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ 3) พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ รักการอ่านและมีทักษะ

ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น 4) ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการทำงาน การดำรงชีวิต และมีเจตคติที่ดีเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต 5) ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถตามมาตรฐานวิชาชีพ 6) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนการสอน การวัด และประเมินผลที่หลากหลาย เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน 7) บริหารจัดการศึกษาอย่างมี ระบบตามรอยบาทศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน 8) ประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา โดยกำหนดเป้าประสงค์ ได้แก่

- 1) ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นคนดีของสังคม
- 2) ผู้เรียนมีความเป็นเลิศด้าน การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ
- 3) ผู้เรียนเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ รักการ อ่านและมีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
- 4) ผู้เรียนมีทักษะการทำงาน การดำรงชีวิตและมีเจตคติที่ดีเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต
- 5) ครูมีความรู้ความสามารถ ตามมาตรฐานวิชาชีพ
- 6) ครูจัดกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่หลากหลายเอื้อต่อ การพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน
- 7) โรงเรียนบริหารจัดการศึกษาอย่างมีระบบตามรอยบาทศาสตร์ พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
- 8) ผู้ปกครอง ชุมชนและภาคีเครือข่าย มีส่วนร่วมในการส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และกำหนดกลยุทธ์ มาตรฐานการศึกษา โครงการ ปีการศึกษา 2562-2564 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 เป้าประสงค์ที่ 1 กลยุทธ์ โครงการ และตัวชี้วัด ปีการศึกษา 2562-2564

เป้าประสงค์ที่ 1 ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นคนดีของสังคม					
กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
			2562	2563	2564
กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมพัฒนาการเด็กทั้ง 4 ด้านเพื่อความพร้อมระดับชั้นต่อไป	<p>โครงการส่งเสริมพัฒนาการเด็กทั้ง 4 ด้านเพื่อความพร้อมระดับชั้นต่อไป</p> <p>กิจกรรม</p> <p>1. กิจกรรมหนูน้อยรักสุขภาพ</p> <p>2. กิจกรรมส่งเสริมหนูน้อยรักสุขภาพกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล</p> <p>3. กิจกรรมเต้นแอโรบิก</p> <p>4. กิจกรรมฟุตบอลกับครูพละ</p> <p>5. กิจกรรมดาวในดวงใจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ของหายได้คืบ - ไปลามาไหว้ - อาสาพาเพลิน - คัดเลือกดาวในดวงใจ <p>รับรางวัลเป็นดาวเด็กดีประจำเดือน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประกาศคุณงามความดีเดือนละครั้ง <p>6. กิจกรรมบัณฑิตน้อย</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 3 รับบัณฑิตน้อย 	<p>1. เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพที่ดีและดูแลความปลอดภัยของตนเองได้</p> <p>2. เด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์ได้</p> <p>3. เด็กมีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม</p> <p>4. เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญาสื่อสารได้มีทักษะการคิดพื้นฐานและแสวงหาความรู้</p>	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
			100	100	100
			ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
			100	100	100
			ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
			100	100	100

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

เป้าประสงค์ที่ 1 ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นคนดีของสังคม					
กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
			2562	2563	2564
	โครงการส่งเสริมการอ่าน การเขียนระดับปฐมวัย กิจกรรม 1. กิจกรรมจัดมุมหนังสือ ในห้องเรียน 2. กิจกรรม smart kids English 3. กิจกรรมการเขียนพยัญ ชนะไทย และตัวเลข 4. กิจกรรมสื่อพัฒนาการ คิดบูรณาการคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์	1. เด็กสามารถใช้หนังสือเป็น แนวทางในการอ่านจำเรื่องราว รูปภาพต่าง ๆ ได้ 2. เด็กสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่านโดย ผ่านสื่อและกิจกรรม การเล่น การเล่าเรื่องราว การวาดภาพ การเขียน การปั้น ฯลฯ 3. เด็กมีความกระตือรือร้นที่ จะอ่าน เขียนและคิดอย่าง อิสระ 4. เด็กสามารถคิดและตั้ง คำถาม ในสิ่งที่ตนเองอยากรู้ 5. เด็กสนใจเข้าร่วมกิจกรรม ส่งเสริมการอ่านการเขียนด้วย ความเต็มใจ	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100
	โครงการ Smart Kid กิจกรรม 1. จัดกิจกรรมเพลงพื้นบ้าน และการละเล่นไทยสำหรับ เด็กปฐมวัย 2. จัดกิจกรรมพัฒนา คุณธรรมเด็กปฐมวัย 3. จัดกิจกรรมส่งเสริม โครงการ Project Approach	1. นักเรียนและผู้ปกครองเข้า ร่วมกิจกรรม Project Approach และกิจกรรมวิทยาสตรีน้อย 2. นักเรียน ผู้ปกครองและผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจ ในกิจกรรม Project Approach และเข้าร่วมกิจกรรมวิทยา ศาสตร์น้อยในระดับมากขึ้นไป	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

เป้าประสงค์ที่ 1 ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นคนดีของสังคม					
กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
			2562	2563	2564
	3. จัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ น้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง ทุกชั้นเรียน 4. กิจกรรมสู่สาธารณชน				
กลยุทธ์ที่ 3 สร้าง โอกาสให้นักเรียน ได้คิด วิเคราะห์ แลกเปลี่ยนความ คิดเห็นและแก้ ปัญหากลยุทธ์ที่ 4 สร้างหนึ่งนวัตกรรม หนึ่งห้องเรียน	โครงการสร้างนักคิด พิชิตปัญหา กิจกรรม 1. กิจกรรมการเรียน การสอน STEM ศึกษา 2. จัดค่ายส่งเสริมการ คิด - ค่ายวิทยาศาสตร์ - ค่ายคณิตศาสตร์ 3. กิจกรรมบ้านนัก วิทยาศาสตร์	1. นักเรียนมีความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์คิด อย่างมีวิจารณญาณใน เรื่องต่าง ๆ และแสดง ความคิดเห็นได้ตามช่วงวัย 2. นักเรียนมีความสามารถ ในการอภิปรายและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น 3. นักเรียนมีความสามารถ ในการแก้ปัญหาและนำไป ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม 4. นักเรียนสามารถสร้าง นวัตกรรมได้ด้วยตนเอง ตามระดับช่วงวัย	ร้อยละ 85	ร้อยละ 85	ร้อยละ 85
			ร้อยละ 85	ร้อยละ 85	ร้อยละ 85
			ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90
			ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80
กลยุทธ์ที่ 6 ขับ เคลื่อนการจัดการ เรียนการสอนให้ มีประสิทธิภาพ	โครงการส่งเสริมและ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน สู่ความเป็นเลิศ 8 กลุ่ม สาระการเรียนรู้ กิจกรรม 1. ประชุมสัมมนาครู วิชาการ ครูผู้สอนทุก กลุ่มสาระการเรียนรู้	1. นักเรียนผ่านการวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ละกลุ่มสาระการ เรียนรู้ ในระดับ 2 ขึ้นไป	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

เป้าประสงค์ที่ 1 ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นคนดีของสังคม					
กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
			2562	2563	2564
	2. สร้างเครื่องมือในการประเมินคุณภาพผู้เรียน	2. นักเรียน ชั้น ป.3, ป.6 และชั้น ม.3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET, NT) ทั้ง	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80
	3. จัดทำแบบทดสอบตามมาตรฐานการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET, NT) ทั้ง			
	4. จัดทำคลังข้อสอบ	4 กลุ่มสาระการเรียนรู้			
	5. กิจกรรมการแข่งขันทักษะวิชาการภายใน/ภายนอกสถานศึกษา	สูงขึ้นไปอย่างน้อยร้อยละ 3			
	6. การแข่งขันศิลปหัตถกรรมนักเรียน	3. นักเรียนที่เข้าร่วมแข่งขันได้รับรางวัลการแข่งขันทางวิชาการประเภทต่าง ๆ	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80
	7. กิจกรรมวันสำคัญทางวิชาการ (จัดกิจกรรมวันสำคัญทางวิชาการตามกลุ่มสาระต่าง ๆ เช่น สัปดาห์วิทยาศาสตร์ วันภาษาไทย วันสุนทรภู่ สัปดาห์อาเซียน ฯลฯ)	4. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80
	8. กิจกรรมอื่น ๆ ตามการพัฒนาของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้				
	9. การสอนซ่อมเสริม				
	10. การติวสอบ O-NET, NT				
	11. นิทรรศการหนองศาลาวิชาการ				
	12. กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนบริการดนตรีไทย				

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

เป้าประสงค์ที่ 1 ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นคนดีของสังคม						
กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด			
			2562	2563	2564	
กลยุทธ์ที่ 8 สร้างนักเรียนให้เป็นเลิศด้านคุณธรรม จริยธรรม และ กลยุทธ์ที่ 9 ร่วมกิจกรรมวันสำคัญ ทางศาสนาสืบสานวัฒนธรรมและ ประเพณีไทยของชุมชน	โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ กิจกรรม 1. ครูพระสอนศีลธรรม 2. สอบธรรมศึกษาชั้นตรี,โท, เอก 3. เข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม 4. น่องไถ่วีฬ่าที่รับไถ่น้อง 5. กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา 6. กิจกรรมห้องเรียนคุณธรรมนำสุข 7. กิจกรรมประชาธิปไตย	1. นักเรียน ผ่านการสอบธรรมศึกษาตรี, โท, เอก	ร้อยละ 65	ร้อยละ 65	ร้อยละ 65	
		2. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์	ร้อยละ 95	ร้อยละ 95	ร้อยละ 95	
		3. คณะครูและนักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ประเพณีและวัฒนธรรมของไทย	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	
		4. นักเรียนเข้าใช้สิทธิ์เลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน	ร้อยละ 95	ร้อยละ 95	ร้อยละ 95	
		1. นักเรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ของตนเอง	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	
		2. นักเรียนเห็นคุณค่าขององค์ความรู้ต่าง ๆ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง และประกอบสัมมาชีพ	ร้อยละ 65	ร้อยละ 70	ร้อยละ 75	
		3. นักเรียนมีจิตสำนึกและทำประโยชน์เพื่อตนเอง โรงเรียนและสังคม	ร้อยละ 70	ร้อยละ 75	ร้อยละ 80	
	โครงการพัฒนาผู้เรียน กิจกรรม 1. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา 2. กิจกรรมแนะแนว 3. กิจกรรมนักเรียน 4. กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนลูกเสือ - เนตรนารี 5. กิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรม ลูกเสือ-เนตรนารี 6. กิจกรรม Day Camp 7. กิจกรรมทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้					

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

เป้าประสงค์ที่ 1 ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นคนดีของสังคม					
กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
			2562	2563	2564
	8. กิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ 9. กิจกรรมบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ 10. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์				
	โครงการรักความเป็นไทย ภูมิใจในท้องถิ่น กิจกรรม 1. กิจกรรมวันสงกรานต์ 2. กิจกรรมแห่เทียนพรรษา 3. กิจกรรมตักบาตรเทโว 4. กิจกรรมวันลอยกระทง	1. นักเรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและเห็นคุณค่าความเป็นไทย 2. นักเรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ วัฒนธรรม และประเพณีไทยรวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100
			ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

เป้าประสงค์ที่ 1 ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นคนดีของสังคม					
กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
			2562	2563	2564
กลยุทธ์ที่ 10 สร้างนักเรียนให้เป็นผู้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรม 1. สำรวจนักเรียนที่ขาดแคลนจัดทำบัญชีรายชื่อควบคุม 2. วิเคราะห์คุณค่าสารอาหาร 3. ออกกำลังกายที่ถูกวิธี 4. รับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ 5. ดูแลรักษาร่างกายให้สะอาด 6. แต่งกายให้สะอาด	1. นักเรียนได้รับประทานอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการอย่างทั่วถึงมีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
		2. นักเรียนรับประทานอาหารเช้ากลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการด้วยการใช้โปรแกรม Thai school lunch	100	100	100
		3. นักเรียนออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
		4. นักเรียนมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง	100	100	100
		5. นักเรียนมีวิธีรักษาสุขภาพกายของตนเองให้แข็งแรงอยู่เสมอและรักษาอารมณ์สุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
		100	100	100	

ตารางที่ 4.4 เป้าประสงค์ที่ 2 กลยุทธ์ โครงการ และตัวชี้วัด ปีการศึกษา 2562-2564

เป้าประสงค์ที่ 2 ผู้เรียนมีความเป็นเลิศด้านการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา และการประกอบอาชีพ					
กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
			2562	2563	2564
กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมนักเรียนให้เป็นวิทยากร	โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยี กิจกรรม - ป.1 paint - ป.2 word pad - ป.3 word - ป.4 การสร้างเกม - ป.5 power point , photoshop - ป.6 excel photoshop - ม.1 การตัดต่อวิดีโอ, การใช้งานบอร์ด rpi1 - ม.2 webpage , photoshop, การใช้งานบอร์ด rpi2 - ม.3 sketup , การใช้งานบอร์ด rpi3	1.นักเรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีตามช่วงวัย	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100
		2.นักเรียนใช้เทคโนโลยีได้อย่างสร้างสรรค์	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100

ตารางที่ 4.5 เป้าประสงค์ที่ 3 กลยุทธ์ โครงการ และตัวชี้วัด ปีการศึกษา 2562-2564

เป้าประสงค์ที่ 3 ผู้เรียนเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ รักการอ่านและมีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อ
ในระดับที่สูงขึ้น

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
			2562	2563	2564
กลยุทธ์ที่ 2 เร่งรัดพัฒนาคุณภาพการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณให้มีประสิทธิภาพ	โครงการส่งเสริมและพัฒนากิจการอ่านการเขียนตามช่วงวัย กิจกรรม 1. อ่านหนังสือช่วงกลางวัน 2. เสี่ยงตามสาย 3. ห้องสมุดเคลื่อนที่ 4. ภาษาอังกฤษวันละคำหน้าเสาธง 5. คิดเลขเร็วแบบเวทคณิต	1. นักเรียนร่วมกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนากิจการอ่าน การเขียน คิดคำนวณตามช่วงวัยทุกคน	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
		2. นักเรียนสามารถคิดคำนวณได้เหมาะสมกับวัย	100	100	100
		3. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนากิจการอ่าน การเขียนคิดคำนวณตามช่วงวัยในระดับมากขึ้นไป	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
		80	80	80	
		90	90	90	

ตารางที่ 4.6 เป้าประสงค์ที่ 4 กลยุทธ์ โครงการ และตัวชี้วัด ปีการศึกษา 2562-2564

เป้าประสงค์ที่ 4 ผู้เรียนมีทักษะการทำงาน การดำรงชีวิต และมีเจตคติที่ดีเพื่อการประกอบอาชีพ ในอนาคต					
กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
			2562	2563	2564
กลยุทธ์ที่ 7 แนะแนวและ สร้างแรงบันดาลใจประกอบอาชีพ ในฝัน	โครงการสานฝันสู่อาชีพ กิจกรรม 1. ประชุม คณะ ครู บุคลากรและองค์กร ต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อทราบแนวทางการ ดำเนินการตามโครงการ ที่จัดขึ้น 2. ติดต่อประสานงาน เพื่อวางแผนการจัดการ เรียนการสอนร่วมกัน การจัดวิชาชีพที่หลาย ตรงกับความต้องการ ของผู้เรียน 3. จัดทำหลักสูตรและ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ มุ่งส่งเสริมการประกอบ อาชีพ 4. จัดการเรียนการสอน ที่เน้นการปฏิบัติและ นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต จริง 5. จัดนิทรรศการงาน อาชีพ เพื่อเผยแพร่ ผลงาน	1. นักเรียน ครู บุคลากร พึงพอใจในการร่วม กิจกรรม 2. นักเรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติ และ ประสบการณ์ในระดับดี ขึ้นไป	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100
			ร้อยละ 80	ร้อยละ 85	ร้อยละ 90

ตารางที่ 4.7 เป้าประสงค์ที่ 5 กลยุทธ์ โครงการ และตัวชี้วัด ปีการศึกษา 2562-2564

เป้าประสงค์ที่ 5 ครูมีความรู้ความสามารถ ตามมาตรฐานวิชาชีพ					
กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
			2562	2563	2564
กลยุทธ์ที่ 12 จัดทีม Coaching เพิ่มประสิทธิภาพ การปฏิบัติงาน	โครงการพัฒนาหลักสูตร สู่การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ กิจกรรม ประชุมคณะกรรมการ 8 กลุ่มสาระพัฒนา ผู้เรียนและเด็กปฐมวัย ดำเนินการตามแผน กิจกรรมดังนี้ - ปรับปรุงหน่วยการ เรียนรู้ให้สอดคล้องกับ มาตรฐานแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 และฉบับ ปรับปรุง 2560 - ปรับปรุงหลักสูตร ปฐมวัย - นำหลักสูตรไปใช้ - สรุปและประเมินผล นิเทศกิจกรรม - รายงานผลการ ดำเนินการ	1. มีหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรกลุ่มสาระ 8 กลุ่มสาระรวมทั้งมี กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ เหมาะสมกับท้องถิ่น 2. นักเรียนผ่านเกณฑ์ ประเมินระดับปฐมวัย 3. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน 8 กลุ่ม สาระ สาระการเรียนรู้ สถานศึกษากำหนด ภาษาไทย ร้อยละ 70 คณิตศาสตร์ ร้อยละ 70 วิทยาศาสตร์ ร้อยละ 70 สังคมศึกษา ร้อยละ 70 ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 70 สุขศึกษา ร้อยละ 80 ศิลปะ ร้อยละ 80 การงานอาชีพฯ ร้อยละ 80 4. นักเรียนมีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ระดับดี ขึ้นไป 5. นักเรียนมีความสามารถ ในการคิด วิเคราะห์ และ เขียนระดับดีขึ้นไป	ระดับ ดีมาก ร้อยละ 100 ร้อยละ 80	ระดับ ดีมาก ร้อยละ 100 ร้อยละ 80	ระดับ ดีมาก ร้อยละ 100 ร้อยละ 80

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

เป้าประสงค์ที่ 5 ครูมีความรู้ความสามารถ ตามมาตรฐานวิชาชีพ					
กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
			2562	2563	2564
	โครงการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1. ครูมีแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90
	กิจกรรม	2. ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน Active learning	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90
	1. กิจกรรมการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3. ครูมีเครื่องมือวัดและประเมินตามสภาพที่แท้จริง อย่างหลากหลาย	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90
	2. กิจกรรมการเรียนการสอน Active learning	4. ครูสามารถวัดและประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90
	3. กิจกรรมการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้				
	4. กิจกรรมการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินตามสภาพที่แท้จริง อย่างหลากหลาย				
	5. กิจกรรมการนำผลการวัดและประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน				
	6. กิจกรรมศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล				
	7. กิจกรรมปฏิสัมพันธ์เชิงบวก				
	8. กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น				

ตารางที่ 4.8 เป้าประสงค์ที่ 6 กลยุทธ์ โครงการ และตัวชี้วัด ปีการศึกษา 2562-2564

เป้าประสงค์ที่ 6 ครูจัดกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน					
กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
			2562	2563	2564
กลยุทธ์ที่ 14 ส่งเสริม ครูผู้การมีและเลื่อน วิทยฐานะที่สูงขึ้น	โครงการพัฒนาครูผู้มื่อ อาชีพ กิจกรรม 1. จัดกิจกรรมชุมชน แห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ (PLC) ครูชั้น อนุบาลถึงชั้นประถม ศึกษาปีที่ 3 และสรุป ผลการจัดกิจกรรม PLC ของครู 2. จัดกิจกรรมชุมชน แห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ (PLC) ครูชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และสรุปผลการจัด กิจกรรม PLC ของครู 3. กิจกรรมวิจัยในชั้น เรียนกระตุ้นส่งเสริมให้ ครูทำงานวิจัยในชั้น เรียน 4.สำรวจงานวิจัยที่ผ่าน กระบวนการ(PLC) และสรุปผลการจัดทำ งานวิจัยในชั้นเรียนของ ครู	1. ครูได้รับการพัฒนา ผ่านกระบวนการชุมชน แห่งการเรียนรู้พัฒนาครู ผู้มื่ออาชีพ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
		2. ครูสามารถทำวิจัยใน ชั้นเรียนที่สืบเนื่องจาก กระบวนการชุมชนแห่ง การเรียนรู้	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
		3. ครูและบุคลากรที่ มีความพึงพอใจในการ ดำเนินงานของโครงการ ครูมื่ออาชีพ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
			90	90	90

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

เป้าประสงค์ที่ 6 ครูจัดกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่หลากหลายเอื้อต่อการ
พัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
			2562	2563	2564
	โครงการวัดประเมินผล การเรียนรู้ กิจกรรม 1.การประเมินผล ตามสภาพจริงด้วย เครื่องมือที่หลากหลาย 2.การทดสอบการอ่าน ของนักเรียนทุก ระดับชั้นด้วยเครื่องมือ มาตรฐาน 3.การวัดและประเมินผล โดยข้อสอบกลาง	1. ครู ประเมินผลการ เรียนรู้จากสภาพจริงด้วย วิธีการที่หลากหลาย	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80
		2. ครูมีขั้นตอนตรวจสอบ และประเมินผลอย่าง เป็นระบบ	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80
		3. ครูใช้เครื่องมือและ วิธีการวัดและประเมินผล ที่เหมาะสมกับเป้าหมาย และการจัดการเรียนการ สอน	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80
		4. นักเรียนมีส่วนร่วมใน การวัดและประเมินผล	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80
		5. ครูให้ข้อมูลย้อนกลับ แก่ผู้เรียนและผู้เรียน นำไปใช้พัฒนาตนเอง	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80

ตารางที่ 4.9 เป้าประสงค์ที่ 7 กลยุทธ์ โครงการ และตัวชี้วัด ปีการศึกษา 2562-2564

เป้าประสงค์ที่ 7 โรงเรียนบริหารจัดการศึกษาอย่างมีระบบตามรอยบาทศาสตร์พระราชา					
สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน					
กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
			2562	2563	2564
กลยุทธ์ที่ 13 สํารวจความต้องการและสร้างการมีส่วนร่วม	<p>โครงการสนับสนุนคุณภาพการเรียนรู้ตามรอยบาทศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน</p> <p>กิจกรรม</p> <p>1. กิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดทำคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอ และซ่อมแซมคอมพิวเตอร์ที่ชำรุดให้สามารถใช้งานได้ รวมทั้งปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>2. กิจกรรมปรับปรุงอาคารเรียนอาคารประกอบ ปรับปรุงภูมิทัศน์ สวนหย่อมแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ</p> <p>3. กิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ศาสตร์พระราชา</p> <p>4. กิจกรรมจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน</p> <p>5. กิจกรรมการจัดจ้างครูอัตราจ้างสอนภาษาอังกฤษ</p>	1. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้และมีความปลอดภัย	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80
		2. โรงเรียนสร้างสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนทุกคนได้เจริญงอกงามทางความคิดมีจิตสาธารณะเป็นสังคมที่น่าอยู่	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80
		3. โรงเรียนจัดหาสนับสนุนอำนวยความสะดวก และบริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80
		4. ครูและนักเรียนได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์สำหรับการจัดการเรียนการสอนที่เพียงพอกับความต้องการ	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80
			ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

เป้าประสงค์ที่ 8 ผู้ปกครอง ชุมชนและภาคีเครือข่าย มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุน
การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
			2562	2563	2564
	2.3 การสรุปรายงาน การประเมินหลักสูตร สถานศึกษา 3. การทบทวนและจัด ทำหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อการจัดการเรียนการ สอนที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ บริบทของโรงเรียน ท้องถิ่น และนโยบาย หน่วยงานต้นสังกัด 3.1 การกำหนดโครง สร้างหลักสูตรสถานศึกษา 3.2 การเขียนคำอธิบาย รายวิชา 3.3 มอบหมายผู้รับผิดชอบ ขอการจัดทำหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติม งาน อาชีพ และนำหลักสูตร สู่การจัดการเรียนการ สอน				

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

เป้าประสงค์ที่ 8 ผู้ปกครอง ชุมชนและภาคีเครือข่าย มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุน การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ					
กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
			2562	2563	2564
	4. กิจกรรม PLC จาก การปฏิบัติ 5. นำเสนอหลักสูตรราย วิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลักสูตรที่จัดทำขึ้น โดยเชิญนักวิชาการด้าน หลักสูตรและการสอน มาร่วมกระบวนการให้ ข้อเสนอแนะ 6. ถอดบทเรียนรูปแบบ การบริหารด้วยชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียน วัดหนองศาลา (ประชา นุกูล) 7. นำเสนอผลงานและ จัดแสดงนิทรรศการ ผลงานการปฏิบัติ Best Practice ของโรงเรียน				

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย ค่าเป้าหมาย ตัวชี้วัดการกำหนด
ค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐานกำหนดเป็น ระดับคุณภาพ 5 ระดับ เพื่อให้สอดคล้องกับการประเมิน
ได้แก่ ระดับ 5 ยอดเยี่ยม ระดับ 4 ดีเลิศ ระดับ 3 ดี ระดับ 2 ปานกลางระดับ 1 กำลังพัฒนา ดังนี้

ตารางที่ 4.11 การกำหนดค่าเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย
เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562

มาตรฐาน / ประเด็นการพิจารณา	ค่าเป้าหมาย
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก	ระดับดีเลิศ
1.1 มีการพัฒนาด้านร่างกาย แข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเองได้	ร้อยละ 80 มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป
1.2 มีการพัฒนาด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุม ดูแลและแสดงออกทางอารมณ์ได้	ร้อยละ 80 มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป
1.3 มีการพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	ร้อยละ 80 มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป
1.4 มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐานและแสวงหาความรู้ได้	ร้อยละ 80 มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและจัดการ	ระดับดีเลิศ
2.1 มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	ระดับดีเลิศ
2.2 จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน	ระดับดีเลิศ
2.3 ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์	ระดับดีเลิศ
2.4 จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างปลอดภัยและเพียงพอ	ระดับดี
2.5 ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์	ระดับดี
2.6 มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม	ระดับดีเลิศ
มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ	ระดับดีเลิศ
3.1 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีการพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ	ระดับดีเลิศ
3.2 สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติอย่างมีความสุข	ระดับดีเลิศ
3.3 จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย	ระดับดีเลิศ
3.4 ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงและนำผลประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก	ระดับดีเลิศ
สรุปผลการประเมินในภาพรวมของสถานศึกษา	ระดับดีเลิศ

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ค่าเป้าหมาย ตัวชี้วัดการกำหนดค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐานกำหนดเป็น ระดับคุณภาพ 5 ระดับ เพื่อให้สอดคล้องกับการประเมิน ได้แก่ ระดับ 5 ยอดเยี่ยม ระดับ 4 ดีเลิศ ระดับ 3 ดี ระดับ 2 ปานกลาง ระดับ 1 กำลังพัฒนา ดังนี้

ตารางที่ 4.12 การกำหนดค่าเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562

มาตรฐาน / ประเด็นการพิจารณา	ค่าเป้าหมาย
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน	ระดับดี
1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน	
1.1.1 มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ	ร้อยละ 80 มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป
1.1.2 มีความสามารถในการวิเคราะห์และคิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา	ร้อยละ 80 มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป
1.1.3 มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม	ร้อยละ 80 มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป
1.1.4 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ร้อยละ 80 มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป
1.1.5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา	ร้อยละ 80 มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป
1.1.6 มีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ	ร้อยละ 80 มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป
1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	
1.2.1 การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด	ร้อยละ 80
1.2.2 ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป
1.2.3 การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย	ร้อยละ 80
1.2.4 สุขภาวะทางร่างกายและลักษณะจิตสังคม	มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	ระดับดี
2.1 การมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน	ระดับดีเลิศ
2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา	ระดับดีเลิศ

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

มาตรฐาน / ประเด็นการพิจารณา	ค่าเป้าหมาย
2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย	ระดับดี
2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	ระดับดีเลิศ
2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	ระดับดี
2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้	ระดับดี
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระดับดีเลิศ
3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	ระดับดีเลิศ
3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ระดับดีเลิศ
3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	ระดับดีเลิศ
3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน	ระดับดี
3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	ระดับดีเลิศ
สรุปผลการประเมินในภาพรวมของสถานศึกษา	ระดับดีเลิศ

ขั้นที่ 2 ริเริ่มทำทนายศักยภาพความรู้ ขั้นตอนนี้ออกแบบกิจกรรมในการพัฒนาครูโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ทุกคน จำนวน 24 คน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ ครูได้สามารถดำเนินการ มีส่วนร่วม และสามารถเชื่อมโยงการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันตามเป้าหมายจุดเน้นการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพสนองเป้าหมาย ทิศทางการพัฒนาการศึกษา ระยะเวลาการพัฒนาดำเนินการ วันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2562 เป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการ ประเมินหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยมีกิจกรรมการวิเคราะห์ การออกแบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา การประเมินหลักสูตรเชิงพื้นที่ และการสรุปรายงาน การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา เมื่อครูได้ลงมือปฏิบัติเป็นแนวทางและความรู้ความเข้าใจครูนำไปต่อยอดให้การประเมินหลักสูตรสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ข้อมูลที่ได้นำมาเป็นเหตุผลของการจัดกิจกรรม

เชิงปฏิบัติการ ในวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2562 เป็นการจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อทบทวน และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่นเป็นการส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนมี ประสิทธิภาพ เริ่มตั้งแต่ร่วมกันกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาแต่ละช่วงชั้น กำหนดรายวิชา รหัสวิชา โดยเฉพาะการกำหนดรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพของแต่ละชั้นและนำเสนอสร้างความเข้าใจ ในภาพรวมของโครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียนร่วมกัน ครูฝึกเขียนคำอธิบายรายวิชาโดยเน้นการ เขียนคำอธิบายรายวิชา เพิ่มเติม งานอาชีพ เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด ประเด็นผลการเรียนรู้ ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแล้ว นำไปฝึกเขียนคำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ พร้อมทั้งนำเสนอเพื่อให้วิทยากรได้ให้ ข้อเสนอแนะเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยนำเสนอผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) พุทธศักราช 2561 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้จากการ สังเคราะห์รายงานการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาในแต่ละรายวิชาที่มอบหมายครูไปดำเนินการต่อ ภายหลังอบรม และโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) พุทธศักราช 2562 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) พุทธศักราช 2561 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านบริบท พบว่า โครงสร้าง หลักสูตรเนื้อหาของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ 683/2552 เรื่องการ ปรับโครงสร้างเวลาเรียนและเกณฑ์การจบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2552 หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ 04010/ว810 ลงวันที่ 14 พฤษภาคม 2552 เรื่อง ขี้แจงแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับ นโยบายการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ 110/2555 เรื่องการแก้ไขโครงสร้างเวลาเรียนและเกณฑ์การจบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 ลงวันที่ 25 มกราคม 2555 หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ 04010/ว779 ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2557 เรื่อง แนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบายการจัดการ เรียนการสอนประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ 30/2561 เรื่องให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ลงวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2561 ประกาศสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ลงวันที่ 8 มกราคม พ.ศ.2561 คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ 922/2561 เรื่อง การปรับปรุง

โครงสร้างเวลาเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ.2561 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ.2560 (หมายเหตุข้อ 1 การบริหารจัดการเวลาเรียนให้ดำเนินการตาม คำสั่ง สพฐ.ที่ 922/2561 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2561) ในส่วนบริบทของหลักสูตรเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและความต้องการของชุมชน พบว่าโรงเรียนได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 ถึงปีการศึกษา 2561 คือ โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เป็นผู้นำโรงเรียนวิถีพุทธ มีการจัดอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูจัดการเรียนรู้แบบคร่อมืออาชีพ นักเรียนมีความสามารถทางวิชาการ และมีศักยภาพทางด้านกีฬา และจากการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า หลักสูตรมีการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนด้านกีฬา ด้านการเป็นผู้นำโรงเรียนวิถีพุทธ เหมือนโรงเรียนปกติทั่วไป แต่นำกิจกรรมตามโครงการพิเศษ และกิจกรรมนอกเวลาเรียนไปส่งเสริมสนับสนุนตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด การจัดโครงสร้างของหลักสูตรในสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีการกำหนดเวลาเรียนน้อยเกินไป รวมถึงการบริหารเวลาเรียนตามนโยบายการจัดการเรียนการสอนเพชวิถี และการต่อต้านการทุจริต ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้โรงเรียนดำเนินการในปีการศึกษา 2562 ซึ่งโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตรยังไม่ครอบคลุมและปรากฏตามนโยบายและแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่อย่างไรก็ดี ด้านปัจจัยนำเข้าเกี่ยวกับพฤติกรรมของครู พื้นฐานด้านความรู้ความสามารถของนักเรียน สื่อเทคโนโลยี อาคารสถานที่/วัสดุอุปกรณ์ การจัดสภาพแวดล้อม พบว่า การรายงานผลการประเมินหลักสูตรรายสาระของโรงเรียน สะท้อนข้อมูลความรู้ความสามารถพื้นฐานของนักเรียนที่ต้องปรับปรุงคุณภาพด้านการอ่านการเขียน ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2-3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 การคำนวณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ค่อนข้างต่ำ ผลการสอบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในรายวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ พฤติกรรมของครูพบว่าครูออกแบบหน่วยการเรียนรู้ มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning สราิต ปฏิบัติจริง วางแผนการทำงาน ครูมีการปรับพฤติกรรม รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับธรรมชาติวิชาในแต่ละสาระ ครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการสร้างสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีสอดคล้องและเหมาะสมตามหลักสูตร ออกแบบกิจกรรมการศึกษาแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียนความเหมาะสม ด้านสื่อเทคโนโลยี อาคารสถานที่/วัสดุอุปกรณ์พบว่า โรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุน และจัดหาสื่อสำหรับครูทุกคนโดย

จัดให้มีอุปกรณ์ ICT เช่น โทรทัศน์ เครื่องฉายข้ามศีรษะ เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา เครื่องคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ เป็นต้น โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณการจัดซื้อวัสดุสำหรับฝึก สอน สอบ โดยกำหนดให้ครูเป็นผู้เลือกตามความต้องการและความจำเป็น อาคารสถานที่ ห้องเรียนมีความพร้อม ปลอดภัย พร้อมใช้และปรับปรุงพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ภายในที่น่าสนใจโดยโรงเรียนใช้นโยบายห้องเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เป็นแนวทางในการบริหารจัดการ ด้านกระบวนการ ได้แก่ การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การนิเทศการสอนพบว่า การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ดำเนินการตามกรอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตั้งแต่การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) หลักสูตรมีองค์ประกอบสำคัญตามแนวทางการจัดทำหลักสูตรและมีความสอดคล้องกับบริบท ความต้องการของชุมชน การกำหนดสมรรถนะสำคัญของนักเรียน การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดรายวิชา รหัสวิชา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดเวลาเรียน คำอธิบายรายวิชาและการกำหนดเกณฑ์จบการศึกษาและการประเมินผลการศึกษา สู่การนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู มีการกำหนดโครงสร้างรายวิชา แยกรายละเอียดเป็นหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ และนำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไปออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่อิงมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาหลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การทดลอง การสอนแบบโครงงาน การลงมือปฏิบัติจริง การสืบเสาะแสวงหาความรู้ เป็นต้น การวัดและประเมินผลพบว่า ครูมีการวัดประเมินผลเป็นระยะ ๆ ที่ครอบคลุมความรู้ ทักษะและเจตคติ โดยใช้อัตราส่วนคะแนนระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียนประเมินตัวชี้วัด ได้แก่ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและภาษาอังกฤษ อัตราส่วนคะแนนระหว่างภาคเรียนต่อปลายภาคเรียน/ปลายปี กำหนดอัตรา 70 : 30 สาระการเรียนรู้ศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษาและการงานอาชีพและเทคโนโลยี อัตราส่วนคะแนนระหว่างภาคเรียนต่อปลายภาคเรียน/ปลายปี กำหนดอัตรา 80 : 20 การนิเทศการสอนพบว่าดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้แนวทางการประเมินห้องเรียนคุณภาพมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิ ฝ่ายวิชาการและผู้บริหารโรงเรียน การนิเทศโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 นิเทศโดยคณะกรรมการประเมินห้องเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 การนิเทศ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านคุณภาพครู และด้านคุณภาพนักเรียน ซึ่งภาพรวมการนิเทศห้องเรียนคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ด้านผลผลิต ได้แก่ ผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า ผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้การเรียนรู้

ในภาพรวมร้อยละ 64.93 วิชาภาษาไทยร้อยละ 63.74 วิชาคณิตศาสตร์ร้อยละ 42.04 วิชาวิทยาศาสตร์ร้อยละ 62.18 วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมร้อยละ 59.38 วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ร้อยละ 86.61 วิชาศิลปะร้อยละ 85.05 วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีร้อยละ 73.78 และ วิชาภาษาอังกฤษร้อยละ 46.63 ซึ่งยังไม่บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาพรวมระดับคุณภาพดีเยี่ยมร้อยละ 57.23 ระดับคุณภาพดีร้อยละ 31.27 ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 11.50 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ภาพรวมระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม ร้อยละ 92.48 ระดับคุณภาพดีร้อยละ 6.70 และผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 0.83 การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนภาพรวมชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผ่านทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 ด้านผลกระทบ ได้แก่ การศึกษาต่อ การมีงานทำ การได้รับรางวัลเกียรติยศ/ เกียรติบัตร พบว่า นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561 นักเรียนจบชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 จำนวน 28 คน ศึกษาต่อสายสามัญจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 53.57 ศึกษาต่อสถาบันอาชีพ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43 ศึกษาต่อ กศน.จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 การได้รับ รางวัลเกียรติยศ/เกียรติบัตรงานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรม วิชาการและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชาติ (ภูมิภาค: ภาคกลางและภาคตะวันออก) ปีการศึกษา 2561 จำนวน 4 รายการ ได้แก่ 1) รางวัลระดับเหรียญเงิน กิจกรรมการแข่งขันเล่านิทาน (Story Telling) ระดับ ชั้น ม.1-ม.3 2) รางวัลระดับเหรียญทอง กิจกรรมการประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น ระดับชั้น ม.1-ม.3 3) รางวัลระดับเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันแกะสลักผลไม้ ระดับชั้น ม.1-ม.3 และ 4) รางวัลระดับเหรียญทอง กิจกรรมการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ ประเภททดลอง ระดับชั้น ม.1-ม.3

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ในปี การศึกษา 2562 พบว่า โรงเรียนควรปรับการเรียนการสอนที่เน้นงานอาชีพ เพื่อให้นักเรียนที่จบ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ได้เรียนต่อสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพของตนเอง ปรับการเรียน การสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์ให้มีความโดดเด่น เน้นสาระการเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์กับการประกอบอาชีพในยุคปัจจุบันที่มีวิวัฒนาการด้านเทคโนโลยีที่พัฒนา ไปอย่างรวดเร็ว ควรปรับให้มีการส่งเสริมอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ให้มีความโดดเด่นเป็นรูปธรรมและ จัดการบูรณาการเรียนรู้อตามแนวพระราชดำริของรัชกาลที่ 9 (ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนา อย่างยั่งยืน) ควรปรับวิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน และมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อมากยิ่งขึ้น ดังนั้น โรงเรียนร่วมกันปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษา ที่ส่งเสริมจุดเน้นด้านทักษะอาชีพให้กับนักเรียน ดังนี้

ตารางที่ 4.13 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) พุทธศักราช 2562
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับประถมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้/กิจกรรม	เวลาเรียนระดับประถมศึกษา					
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6
● กลุ่มสาระการเรียนรู้						
ภาษาไทย	200	200	200	160	160	160
คณิตศาสตร์	200	200	200	160	160	160
วิทยาศาสตร์	80	80	80	80	80	80
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	80	80	80	120	120	120
○ ประวัติศาสตร์	(40)	(40)	(40)	(40)	(40)	(40)
○ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม						
○ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม	(40)	(40)	(40)	(80)	(80)	(80)
○ เศรษฐศาสตร์						
○ ภูมิศาสตร์						
(บูรณาการหลักสูตรด้านทุจริต)						
สุขศึกษาและพลศึกษา (บูรณาการหลักสูตรเพศวิถี)	40	40	40	80	80	80
ศิลปะ	40	40	40	80	80	80
การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี	40	40	40	40	40	80
ภาษาต่างประเทศ	160	160	160	120	120	80
รวมเวลาเรียน(พื้นฐาน)	840	840	840	840	840	840
รายวิชาเพิ่มเติม						
หน้าที่พลเมือง	40	40	40	40	40	40
งานอาชีพ	40	40	40	40	40	40
คอมพิวเตอร์	40	40	40	80	80	80
รวมเวลาเรียน(เพิ่มเติม)	120	120	120	160	160	160
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						
○ กิจกรรมแนะแนว						
○ กิจกรรมนักเรียน						
- ลูกเสือ ยุวกาชาด	} 120	120	120	120	120	120
- ชมรม ชุมนุม						
○ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์						
รวมเวลากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120	120	120	120
รวมเวลาทั้งหมด	1,080	1,080	1,080	1,120	1,120	1,120

หมายเหตุ กิจกรรมชุมนุมภาษาอังกฤษ ชั้น ป.1-3 จำนวน 40 ชั่วโมง

ตารางที่ 4.14 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) พุทธศักราช 2562
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้/กิจกรรม	เวลาเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		
	ม.1	ม.2	ม.3
● กลุ่มสาระการเรียนรู้			
ภาษาไทย	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)
คณิตศาสตร์	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)
วิทยาศาสตร์	160 (4 นก.)	160 (4 นก.)	120 (3 นก.)
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	160 (4 นก.)	160 (4 นก.)	160 (4 นก.)
○ ประวัติศาสตร์	40 (1 นก.)	40 (1 นก.)	40 (1 นก.)
○ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม	} 120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)
○ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต ในสังคม			
○ เศรษฐศาสตร์			
○ ภูมิศาสตร์			
(บูรณาการหลักสูตรด้านพุทธจริต)			
สุขศึกษาและพลศึกษา	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)
(บูรณาการหลักสูตรเพศวิถี)			
ศิลปะ	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	40 (1 นก.)	40 (1 นก.)	80 (2 นก.)
ภาษาต่างประเทศ	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)
รวมเวลาเรียนรายวิชาพื้นฐาน	880 (22 นก.)	880 (22 นก.)	880 (22 นก.)
● รายวิชาเพิ่มเติม	200 (5 นก.)	200 (5 นก.)	200 (5 นก.)
หน้าที่พลเมือง	40	40	40
งานอาชีพ	80	80	80
คอมพิวเตอร์	80	80	80
รวมเวลาเรียนรายวิชาเพิ่มเติม	200	200	200
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			
○ กิจกรรมแนะแนว	} 120	120	120
○ กิจกรรมนักเรียน			
- ลูกเสือ ยุวกาชาด - ชมรม ชุมนุม			
○ กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์			
รวมเวลากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120
รวมเวลาเรียน	1,200	1,200	1,200

ครูที่เข้ารับการพัฒนาตามรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) จำนวน 24 คน มอบหมายครูรับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ จำนวน 19 คน และนำหลักสูตรสู่การจัดการเรียนการสอน จำนวน 16 คน ในปีการศึกษา 2562 ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.15 มอบหมายครูรับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ และนำหลักสูตรสู่การจัดการเรียนการสอน ปีการศึกษา 2562

รหัสวิชา	วิชา	ชั้น	เวลาเรียน (ชม./สัปดาห์)	จัดทำหลักสูตร	ผู้สอน
ง11201	เรื่องของ กล้วย	ประถมศึกษา ปีที่ 1	40	นางบังอร เมืองนก น.ส.สุสิวรรณ โอฟริกานนท์	นางบังอร เมืองนก น.ส.สุสิวรรณ โอฟริกานนท์
ง12201	น้ำสมุนไพร	ประถมศึกษา ปีที่ 2	40	น.ส.หัสยา อังกูรธนพัฒน์ นางมณฑิยา ศรีโสภณ นางสาวมินา รอดทา	น.ส.หัสยา อังกูรธนพัฒน์ นางมณฑิยา ศรีโสภณ
ศ13201	งานปั้น สร้างสรรค์	ประถมศึกษา ปีที่ 3	40	นางวัลยา แสงสวัสดิ์ นางสาวสุนิสา นาคผง	นางวัลยา แสงสวัสดิ์ นางสาวสุนิสา นาคผง
ง14201	งานผ้า สร้างสรรค์	ประถมศึกษา ปีที่ 4	40	นางศศิตา เพลินจิต น.ส.นันทิยา ยิ้มหนองโพธิ์	นางศศิตา เพลินจิต น.ส.นันทิยา ยิ้มหนองโพธิ์
ง15201	การร้อยมาลัย	ประถมศึกษา ปีที่ 5	40	น.ส.พิมพ์ญาดา มาลัยทองแก้วสุภา	น.ส.พิมพ์ญาดา มาลัยทองแก้วสุภา
ง16201	เทคโนโลยี กราฟฟิก ดีไซน์	ประถมศึกษา ปีที่ 6	40	น.ส.ลสา กอนสุข นายชุมพล พันธุ์ภักดี น.ส.สำรวย ทองดอนเกรือง	น.ส.ลสา กอนสุข
ง21201	ช่างแกะสลัก ผักและ ผลไม้ 1	มัธยมศึกษา ปีที่ 1	80	นายสุวรรณ วงศ์สุวรรณ	นายสุวรรณ วงศ์สุวรรณ
พ21201	กีฬา สู่อาชีพ 1	มัธยมศึกษา ปีที่ 1	80	นายกิตติพัฒน์ ชาลิ้ม	นายกิตติพัฒน์ ชาลิ้ม
ง22201	ช่างถนอม อาหาร 1	มัธยมศึกษา ปีที่ 2	80	น.ส.นุชนารถ ศรีจันทร์อินทร์	น.ส.นุชนารถ ศรีจันทร์อินทร์

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

รหัสวิชา	วิชา	ชั้น	เวลาเรียน (ชม./สัปดาห์)	จัดทำหลักสูตร	ผู้สอน
ง22202	เกษตร อินดี 1	มัธยมศึกษา ปีที่ 2	80	นายสันติ สกุลหงษ์	นายสันติ สกุลหงษ์
ง23201	ช่างขนมไทย	มัธยมศึกษา ปีที่ 3	80	น.ส.มณฑิตา ชลอทรัพย์	น.ส.มณฑิตา ชลอทรัพย์
ง23202	ช่างตัดผม ชาย 1	มัธยมศึกษา ปีที่ 3	80	นางกาญจนา คงหมวก	นางกาญจนา คงหมวก
ง21202	ช่างแกะสลัก ผักและ ผลไม้ 2	มัธยมศึกษา ปีที่ 1	80	นายสุวรรณ วงศ์สุวรรณ	นายสุวรรณ วงศ์สุวรรณ
พ21202	กีฬา สู่อาชีพ 2	มัธยมศึกษา ปีที่ 1	80	นายกิตติพัฒน์ ชาลิ้ม	นายกิตติพัฒน์ ชาลิ้ม
ง22203	ช่างถนอม อาหาร 2	มัธยมศึกษา ปีที่ 2	80	น.ส.นุชนารถ ศรีจันทร์อินทร์	น.ส.นุชนารถ ศรีจันทร์อินทร์
ง22204	เกษตร อินดี 2	มัธยมศึกษา ปีที่ 2	80	นายสันติ สกุลหงษ์	นายสันติ สกุลหงษ์
ง23203	ช่าง ขนมอบ	มัธยมศึกษา ปีที่ 3	80	นางสาวมณฑิตา ชลอทรัพย์	นางสาวมณฑิตา ชลอทรัพย์
ง23204	ช่างตัดผม ชาย 2	มัธยมศึกษา ปีที่ 3	80	นางกาญจนา คงหมวก	นางกาญจนา คงหมวก

ขั้นที่ 3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู กิจกรรมนี้ใช้กิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาและเรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้ครูได้ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเพื่อให้ผู้บริหารได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดูแลช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก ร่วมเรียนรู้ให้ข้อเสนอแนะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยจัดกิจกรรม PLC แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่เกิดจากการปฏิบัติ ได้แก่ ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหาความต้องการจำเป็น ขั้นที่ 2 วางแผนกำหนดปฏิทิน PLC ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ดี ขั้นที่ 4 นำเสนอสรุปการปฏิบัติ กลุ่ม PLC ครู 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มรวมพลัง PLC ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 13 คน ประกอบด้วยนางศศิตา เพลินจิต นางสาวนันทิยา ยิ้มหนองโพธิ์

นางสาวสำรวย ทองดอนเกรื่อง นางสาวลสา กอนสุข นางสาวพิมพ์ญาดา มาลัยทองแก้วสุภา นายชุมพล พันธุ์ภักดี นางสาวนุชนารถ ศรีจันทร์อินทร์ นายสุวรรณ วงศ์สุวรรณ นางสาวสุนิสา นาคพง นายสันติ สกุลหงษ์ นายกิตติพัฒน์ ซาลิม นางกาญจนา คงหมวก และนางสาวมณฑิตา ชลอทรัพย์ และกลุ่ม 1 2 3 อีบ ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 คน ประกอบด้วยนางวัลยา แสงสวัสดิ์ นางสาวสุนิสา นาคพง นางสาวหัสยา อังกูรธนพัฒน์ นางมณฑิยา ศรีโสภณ นางบังอร เมืองนกและนางสาวสุสิวรรณ โอพาริกานนท์ ติดตามการปฏิบัติกิจกรรมในชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.16 ปฏิทินการปฏิบัติกิจกรรมด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ปีการศึกษา 2562

วัน เดือน ปี	กลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	ระยะเวลา	สถานที่
10 มิ.ย. 62	กลุ่มรวมพลัง PLC และ กลุ่ม 1 2 3 อีบ	16.00 - 17.00 น. 60 นาที	โรงเรียน
8 ก.ค. 62	กลุ่มรวมพลัง PLC	16.00-17.00 น. 60 นาที	โรงเรียน
15 ก.ค. 62	กลุ่ม 1 2 3 อีบ	16.00-17.00 น. 60 นาที	โรงเรียน
9 ส.ค. 62	กลุ่ม 1 2 3 อีบ	16.00-16.30 น. 30 นาที	โรงเรียน
12 ส.ค. 62	กลุ่มรวมพลัง PLC	16.00-17.00 น. 60 นาที	โรงเรียน
25 ก.ย. 62	กลุ่มรวมพลัง PLC และ กลุ่ม 1 2 3 อีบ	14.30-15.30 น. 60 นาที	โรงเรียน
21 พ.ย. 62	กลุ่มรวมพลัง PLC	16.00-16.30 น. 30 นาที	โรงเรียน
22 พ.ย. 62	กลุ่ม 1 2 3 อีบ	16.00-16.30 น. 30 นาที	โรงเรียน
13 ธ.ค. 62	กลุ่มรวมพลัง PLC	16.00-16.30 น. 30 นาที	โรงเรียน

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ	ระยะเวลา	สถานที่
26 ธ.ค. 62	กลุ่ม 1 2 3 อีบี	16.00-16.30 น 30 นาที	โรงเรียน
23 ม.ค. 63	กลุ่ม 1 2 3 อีบี	16.00-16.30 น 30 นาที	โรงเรียน
24 ม.ค. 63	กลุ่มรวมพลัง PLC	16.00-16.30 น 30 นาที	โรงเรียน
20 ก.พ. 63	กลุ่มรวมพลัง PLC	16.00-16.30 น 30 นาที	โรงเรียน
21 ก.พ. 63	กลุ่ม 1 2 3 อีบี	16.00-16.30 น 30 นาที	โรงเรียน
9 มี.ค. 63	กลุ่มรวมพลัง PLC และ กลุ่ม 1 2 3 อีบี	16.00-17.00 น 60 นาที	โรงเรียน

ครูแต่ละกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากสิ่งที่ปฏิบัติ ด้วยกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกันเสนอแนะ อภิปรายการออกแบบและจัดทำโครงสร้างหลักสูตรในรายวิชาที่รับผิดชอบให้สมบูรณ์ วิพากษ์และร่วมกันให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไข การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ตามโครงสร้างหน่วยที่ออกแบบวางแผน รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ ร่วมกันสะท้อนการจัดการเรียนรู้ นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว มาวิพากษ์เพื่อหาข้อบกพร่องของแผนการจัดการเรียนรู้ การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ร่วมกัน เสนอแนะ อภิปรายและสะท้อนผลการใช้แผนการเรียนรู้ที่พัฒนา

ขั้นที่ 4 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร

เป็นขั้นตอนเผยแพร่ผลงานหรือนวัตกรรมที่เกิดจากการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รวมทั้งการสะท้อนผลและสรุปการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยโรงเรียนจัดกิจกรรมให้ครูนำเสนอหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ รายวิชาที่รับผิดชอบ ในวันที่ 24 ตุลาคม 2562 ณ โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยมี รศ.ดร.กรัณย์พล วิวรรณมงคล อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์มหาวิทาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ผู้ทรงคุณวุฒิ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรที่ได้จัดทำขึ้น

1. กิจกรรมการประชุมครูและถอดบทเรียนร่วมกันวันที่ 18 เดือน เมษายน พ.ศ.2563 โดยผู้บริหารเป็นผู้นำดำเนินการ ครูทุกคนทบทวนการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารด้วย

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ในชั้นตอนต่าง ๆ แล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันสิ่งที่ได้รับจากรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) วันที่ 18 เดือนเมษายน พ.ศ.2563 สรุปดังนี้

ประเด็นที่ 1 เป้าหมายหรือความคาดหวังของครูเกี่ยวกับผลลัพธ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นจากรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางอาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ได้แก่ ครูได้รับการพัฒนาได้ครอบคลุมการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เกิดความเข้าใจและสามารถร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนาโรงเรียน วางแผนการดำเนินการส่งผลกระทบต่อกระบวนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนที่มีมุ่งสู่การปฏิบัติในห้องเรียนให้มีประสิทธิภาพ นักเรียนมีความสุขต่อการเรียนรายวิชา งานอาชีพที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนชอบการได้เรียนแบบการฝึกปฏิบัติ ร่วมกันทำงานจนเกิดผลงานตามเป้าหมายที่กำหนด และเกิดความภาคภูมิใจ

ประเด็นที่ 2 รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ครูได้เรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมการ PLC ที่มีความต่อเนื่อง บางครั้งแม้มีการลองผิดลองถูกหรือเกิดความไม่เข้าใจก็สามารถเรียนรู้ร่วมกันได้ ครูทุกคนมีใจรักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญมากแต่การมีเครือข่ายของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เข้ามามีส่วนร่วมพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียน ส่งผลต่อความมั่นใจและมีกำลังใจต่อการดำเนินการกระบวนการต่างๆ ให้เกิดประสิทธิผลได้ ครูเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของทุกคนที่ต้องปฏิบัติงานในส่วนย่อยเพื่อส่งผลให้เกิดคุณภาพในส่วนใหญ่ (ส่วนรวม) เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและการส่งเสริมพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนอย่างแท้จริง สิ่งปรับปรุงแก้ไขหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ได้แก่ การฝึกให้เป็นผู้รับฟังที่ดี การพูดที่ดีพูดในลักษณะเชิงบวกสร้างขวัญกำลังใจให้กลุ่ม PLC มีความเข้มแข็ง และการสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธาต่อตนเองในการ PLCว่าจะทำให้เกิดผลลัพธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นที่ 3 การนำรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพไปพัฒนาต่อยอดให้ดีขึ้น การดำเนินการพัฒนาครูในแต่ละขั้นตอน อาทิ ขั้นที่ 1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย ตั้งแต่ กิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีกิจกรรมการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา (SWOT Analysis) การกำหนดทิศทางการศึกษา การกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา และการกำหนดมาตรฐานการศึกษา หรือ ขั้นที่ 2 ริเริ่มทำทนายศักยภาพความรู้ กิจกรรมการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การวิเคราะห์การออกแบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา การประเมินหลักสูตรเชิงพื้นที่ และการสรุปรายงานการประเมินหลักสูตรสถานศึกษารวมทั้งการทบทวนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นที่มี

กิจกรรมการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและกิจกรรมการเขียนคำอธิบายรายวิชา เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในแต่ละชั้นตอนหรือแต่ละกิจกรรมควรเพิ่มให้มีระยะเวลาการดำเนินการมากขึ้น หรือกำหนดตารางกิจกรรมให้ต่อเนื่องหลายๆครั้งในระยะเวลาที่เหมาะสม โดยเว้นระยะเวลา ให้ครูได้กลับไปคิดเป็นภาระงานที่บ้านแล้วกลับมาพบกัน มานำเสนองาน ความก้าวหน้า เพื่อเป็นการพัฒนาครู นิเทศติดตาม ช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องกล่าวคือครูต้องการพี่เลี้ยง คอยช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความมั่นใจมากขึ้น

2. นำผลงานการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพไปร่วมออกร้านและเปิดสอน อาทิ คุกกี้เห็ด ท็อปปี้เค้ก การขยายพันธุ์พืช การรดน้ำด้วยระบบคอมพิวเตอร์ สลัดโรล ปังกรอบ เนยหีบ ขนมปังพิซซาหน้าเห็ด (นำผลิตภัณฑ์เห็ดของโรงเรียนมาเป็นส่วนผสม) น้ำสมุนไพร ไล่กรอก อีสาน แหนมหมู ไช้เค็ม คอนเฟลกคาราเมล แกะสลักผักผลไม้ ซึ่งเป็นงานอาชีพที่เป็นหลักสูตรที่โรงเรียนเปิดสอนในสาระเพิ่มเติมที่กำหนดในหลักสูตรให้กับผู้ที่มาเที่ยวชมงานเกษตร กำแพงแสน “เกษตรกำแพงแสน ตามรอยพ่อ สานต่อศาสตร์แห่งแผ่นดิน” ครั้งที่ 23 วันที่ 1-10 ธันวาคม 2562 ณ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

3. กิจกรรมนำเสนอผลงานการปฏิบัติ Best Practice ที่เกิดจากการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ในการอบรมเชิงปฏิบัติการและวางแผน โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยงเครือข่าย อุดมศึกษามากกลางตอนล่าง ปีงบประมาณ 2563 วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ.2563 โดย รศ.ดร.พรชัย หนูแก้ว รศ.ดร.ศุภลักษณ์ สัตย์เพ็ลศพราย พร้อมด้วยผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ ผศ.ดร.พนิดา จารย์อุปการะ ทำหน้าที่ดำเนินรายการ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

4. กิจกรรมจัดแสดงนิทรรศการผลงานการปฏิบัติ Best Practice การบริหารงานด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ เพื่อแลกเปลี่ยนกับโรงเรียนในโครงการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ด้วยการประยุกต์ใช้ศาสตร์ พระราชาและแนวคิดโรงเรียนเป็นฐานบูรณาการแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยกระบวนการพี่เลี้ยง ปีงบประมาณ 2563 วันที่ 8-9 สิงหาคม พ.ศ.2563 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

5. นำผลงานการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพไปร่วมออกร้านและเปิดสอน อาทิ โดนัทน้ำตาล คุกกี้เห็ด ขนมปังพิซซาหน้าเห็ด (นำผลิตภัณฑ์เห็ดของโรงเรียนมาเป็นส่วนผสม) วาฟเฟิลไส้ทะลัก คอนเฟลกคาราเมล ขนมถ้วย ข้าวเหนียวห่านวน น้ำอิตาเลียนโซดา น้ำเก๊กฮวย น้ำกระเจี๊ยบ แกะสลักผักผลไม้ ซึ่งเป็นงานอาชีพที่เป็นหลักสูตรที่โรงเรียนเปิดสอนในสาระเพิ่มเติม ที่กำหนดในหลักสูตรให้กับผู้ที่มาเที่ยวชมงานเกษตรกำแพงแสน “เกษตรกำแพงแสน

ตามรอยพ่อ สานต่อศาสตร์แห่งแผ่นดิน” ครั้งที่ 24 วันที่ 1-10 ธันวาคม 2563 ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

4.3.2 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

จากการนำรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ไปพัฒนาครูโดยมีการดำเนินการ 4 ขั้นตอนได้กล่าวมาแล้วตั้งแต่ขั้นที่ 1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย ขั้นที่ 2 ริเริ่มทำทนายศักยภาพความรู้ ขั้นที่ 3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู และขั้นที่ 4 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร ตลอดปีการศึกษา 2562 ศึกษาผลการใช้รูปแบบฯ ได้แก่ 1) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู 2) ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ของครู 3) ผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียน รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา และ 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา ดังนี้

4.3.2.1 ความสามารถการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู

การประเมินความสามารถการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง เลือกแบบเฉพาะเจาะจง ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ จำนวน 16 คน การประเมินประกอบด้วย ครูผู้สอนประเมินตนเอง ครูวิชาการและผู้อำนวยการเป็นผู้ประเมิน แบบประเมินมีรายละเอียด 3 ส่วนได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผล ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู ดังนี้

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณภาพและผลต่างค่าเฉลี่ยการประเมิน
ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู ปีการศึกษา 2562

n = 16

ความสามารถ ในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมทักษะอาชีพ ของครู	ภาคเรียนที่ 1			ภาคเรียนที่ 2			ภาพรวม			ผลต่าง ค่าเฉลี่ย
	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	
แผนการจัดการ เรียนรู้	4.11	0.63	มาก	4.29	0.50	มาก	4.20	0.57	มาก	+0.18
การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ในชั้นเรียน	4.15	0.62	มาก	4.35	0.55	มาก	4.28	0.60	มาก	+0.20
การวัดและ ประเมินผล	4.36	0.60	มาก	4.49	0.54	มาก	4.35	0.59	มาก	+0.13
รวม	4.17	0.62	มาก	4.37	0.55	มาก	4.27	0.59	มาก	+0.20

จากตารางที่ 4.17 การประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพ
ของครู ปีการศึกษา 2562 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ การวัดและประเมินผล($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.59) การจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ในชั้นเรียน ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.60) และแผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.57)
ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายภาคเรียน พบว่า ภาคเรียนที่ 1 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$, S.D.=0.62)
ภาคเรียนที่ 2 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.55) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีพัฒนาการสูงขึ้น
ทุกด้าน ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน ภาคเรียนที่ 1 ระดับมาก ($\bar{X}=4.15$,
S.D.=0.62) ภาคเรียนที่ 2 ระดับมาก ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.55) ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ 1
ระดับมาก ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.63) ภาคเรียนที่ 2 ระดับมาก ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.50) และด้านการวัด
และประเมินผล ภาคเรียนที่ 1 ระดับมาก ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.60) ภาคเรียนที่ 2 ระดับมาก ($\bar{X}=4.49$,
S.D.=0.54) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพความสามารถในการจัดการเรียนรู้
ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

n = 16

ความสามารถในการจัดการ เรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู	ครู		ครูวิชาการ		ผอ.		เฉลี่ย		แปล ผล
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
แผนการจัดการเรียนรู้									
1.แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการ กำหนดเป้าหมายคุณภาพด้าน ความรู้ ทักษะและเจตคติ	4.31	0.70	4.25	0.68	4.31	0.60	4.29	0.65	มาก
2.จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.19	0.66	4.13	0.72	4.38	0.62	4.23	0.66	มาก
3.มีวิธีการจัดการเรียนรู้เทคนิคที่ หลากหลายสอดคล้องกับความ แตกต่างระหว่างบุคคล และ ธรรมชาติของวิชา	4.06	0.68	3.94	0.57	4.19	0.54	4.06	0.60	มาก
4.เลือกใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้อุปกรณ์ หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสม	3.94	0.68	4.06	0.68	4.13	0.50	4.04	0.62	มาก
5.เลือกวิธีการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.00	0.63	4.13	0.50	4.06	0.57	4.06	0.56	มาก
6.แผนการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการผ่านกิจกรรมชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	3.81	0.66	4.13	0.62	4.06	0.68	4.00	0.65	มาก
รวม	4.05	0.67	4.10	0.62	4.19	0.59	4.11	0.63	มาก

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

n = 16

ความสามารถในการจัดการ เรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู	ครู		ครูวิชาการ		ผอ.		เฉลี่ย		แปล ผล
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน									
การนำเข้าสู่บทเรียน									
7.มีการชี้แจงเป้าหมายการเรียนรู้ หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน	4.25	0.58	4.25	0.77	4.38	0.50	4.29	0.62	มาก
8.มีการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ อุปกรณ์ หรือเทคโนโลยี ในการนำเข้าสู่บทเรียน	4.19	0.66	4.19	0.75	4.44	0.51	4.27	0.64	มาก
9.มีการเชื่อมโยงกิจกรรม การเรียนการสอนจากครั้งที่แล้ว	4.31	0.60	4.19	0.66	4.25	0.58	4.25	0.60	มาก
รวม	4.25	0.60	4.21	0.71	4.35	0.53	4.27	0.62	มาก
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้									
10.จัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ที่กำหนด	4.38	0.62	4.38	0.62	4.44	0.51	4.40	0.57	มาก
11.จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดย ใช้สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ ที่นักเรียน ได้ฝึกลงมือปฏิบัติ เหมาะสม ตามวัยและบริบท ของการเรียนรู้	4.38	0.50	4.25	0.68	4.19	0.66	4.27	0.61	มาก
12.ใช้เทคนิค กระบวนการ และ จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้และส่งเสริมทักษะ อาชีพของนักเรียน	4.06	0.68	4.31	0.48	4.38	0.62	4.25	0.60	มาก

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

n = 16

ความสามารถในการจัดการ เรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู	ครู		ครูวิชาการ		ผอ.		เฉลี่ย		แปล ผล
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
13. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับ นักเรียน และนักเรียนกับ นักเรียน เช่น มีการตั้งคำถาม/ ข้อสงสัยในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ อย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์	3.63	0.50	4.25	0.58	4.06	0.57	3.98	0.60	มาก
14. นักเรียนมีบทบาท/ส่วนร่วม ในการปฏิบัติกิจกรรมการ เรียนรู้	4.00	0.63	3.94	0.57	4.13	0.50	4.02	0.56	มาก
15. นักเรียนได้เรียนรู้ผ่าน กระบวนการและสร้างสรรค์ ผลงาน/ชิ้นงานได้สำเร็จ	4.38	0.72	4.06	0.57	4.00	0.52	4.15	0.62	มาก
16. นักเรียนนำเสนอผลงาน/ กระบวนการ/วิธีการทำงานให้ ผู้อื่นเข้าใจได้	3.75	0.68	4.06	0.57	4.13	0.62	3.98	0.64	มาก
รวม	4.08	0.67	4.18	0.59	4.19	0.58	4.15	0.61	มาก
การสรุปทเรียน									
17. มีการอภิปรายเพื่อสรุปทเรียน ร่วมกันระหว่างผู้สอนกับนักเรียน	4.13	0.62	3.94	0.57	4.13	0.50	4.06	0.56	มาก
18. เปิดโอกาสให้นักเรียนสรุป บทเรียนด้วยตนเองหรือด้วย กระบวนการกลุ่มและนำเสนอได้	4.19	0.66	4.00	0.73	4.25	0.58	4.15	0.65	มาก
รวม	4.16	0.63	3.97	0.65	4.19	0.54	4.10	0.61	มาก
โดยภาพรวม	4.11	0.66	4.14	0.63	4.22	0.57	4.15	0.62	มาก
การวัดและประเมินผล									
19. มีการประเมินผลที่สอดคล้อง กับผลการเรียนรู้ สมรรถนะ สำคัญและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ที่กำหนด	4.50	0.52	4.50	0.63	4.50	0.63	4.50	0.58	มาก

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

n = 16

ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู	ครู		ครูวิชาการ		ผอ.		เฉลี่ย		แปลผล
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
20.มีการประเมินศักยภาพของนักเรียนตามสภาพจริงสม่ำเสมอตลอดการเรียนรู้และมีการประเมินตามพัฒนาการของนักเรียน	4.19	0.66	4.25	0.58	4.25	0.58	4.23	0.59	มาก
รวม	4.34	0.60	4.38	0.61	4.38	0.61	4.36	0.60	มาก
โดยภาพรวม	4.08	0.66	4.19	0.61	4.20	0.59	4.17	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.18 การประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$, S.D.=0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ การวัดและประเมินผล ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.60) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.62) และแผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.63) ตามลำดับ

ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้มีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.65) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.66) เลือกรูปแบบวัดและประเมินผลสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.56) มีวิธีการจัดการเรียนรู้ เทคนิคที่หลากหลายสอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล และธรรมชาติของวิชา ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.60) เลือกใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ อุปกรณ์หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสม ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.62) แผนการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการผ่านกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ($\bar{X}=4.00$, S.D.=0.65) ตามลำดับ

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในมาก ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ การนำเข้าสู่บทเรียน ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.62) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.61) การสรุปบทเรียน ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.61) ตามลำดับ

การนำเข้าสู่บทเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ มีการชี้แจงเป้าหมายการเรียนรู้หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ให้แก่นักเรียน ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.62) มีการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ อุปกรณ์หรือเทคโนโลยีในการนำเข้าสู่บทเรียน ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.64) มีการเชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนการสอนจากครั้งที่แล้ว ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.60) ตามลำดับ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ จัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนด ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.57) จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ที่นักเรียนได้ฝึกลงมือปฏิบัติเหมาะสมตามวัยและบริบทของการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.61) ใช้เทคนิค กระบวนการ และจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.60) นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการและสร้างสรรค์ผลงาน/ชิ้นงานได้สำเร็จ ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.62) นักเรียนมีบทบาท/ส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.02$, S.D.=0.56) มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน เช่น มีการตั้งคำถาม/ข้อสงสัยในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้อย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ ($\bar{X}=3.98$, S.D.=0.60) และนักเรียนนำเสนอผลงาน/กระบวนการ/วิธีการทำงานให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ($\bar{X}=3.98$, S.D.=0.64) ตามลำดับ

การสรุปบทเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ เปิดโอกาสให้นักเรียนสรุปบทเรียนด้วยตนเองหรือด้วยกระบวนการกลุ่ม และนำเสนอได้ ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.65) และมีการอภิปรายเพื่อสรุปบทเรียนร่วมกันระหว่างผู้สอนกับนักเรียน ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.56) ตามลำดับ

ด้านการวัดและประเมินผล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ มีการประเมินผลที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนด ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.58) มีการประเมินศักยภาพของนักเรียนตามสภาพจริง สม่่าเสมอตลอดการเรียนรู้และมีการประเมินตามพัฒนาการของนักเรียน ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.59) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพการประเมินความสามารถ
ในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

n = 16

ความสามารถในการจัดการ เรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู	ครู		ครูวิชาการ		ผอ.		เฉลี่ย		แปล ผล
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
แผนการจัดการเรียนรู้									
1.แผนการจัดการเรียนรู้มีการ กำหนดเป้าหมายคุณภาพ ด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ	4.56	0.51	4.56	0.51	4.56	0.51	4.56	0.50	มากที่สุด
2.จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.31	0.48	4.38	0.62	4.50	0.52	4.40	0.54	มาก
3.มีวิธีการจัดการเรียนรู้เทคนิคที่ หลากหลายสอดคล้องกับความ แตกต่างระหว่างบุคคล และ ธรรมชาติของวิชา	4.25	0.45	4.13	0.34	4.19	0.54	4.19	0.45	มาก
4.เลือกใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ อุปกรณ์ หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสม	4.06	0.57	4.25	0.45	4.19	0.40	4.17	0.48	มาก
5.เลือกวิธีการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.38	0.50	4.31	0.48	4.19	0.40	4.29	0.46	มาก
6.แผนการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการผ่านกิจกรรมชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	4.00	0.52	4.19	0.40	4.25	0.45	4.15	0.46	มาก
รวม	4.26	0.53	4.30	0.48	4.31	0.49	4.29	0.50	มาก

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

n = 16

ความสามารถในการจัดการ เรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู	ครู		ครูวิชาการ		ผอ.		เฉลี่ย		แปล ผล
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน									
การนำเข้าสู่บทเรียน									
7.มีการชี้แจงเป้าหมายการเรียนรู้ หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียน	4.63	0.50	4.50	0.63	4.50	0.52	4.54	0.54	มากที่สุด
8.มีการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ อุปกรณ์ หรือเทคโนโลยีในการ นำเข้าสู่บทเรียน	4.50	0.52	4.44	0.63	4.63	0.50	4.52	0.55	มากที่สุด
9.มีการเชื่อมโยงกิจกรรมการ เรียนการสอนจากครั้งที่แล้ว	4.63	0.50	4.38	0.62	4.75	0.45	4.58	0.54	มากที่สุด
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้									
10.จัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ที่กำหนด	4.63	0.62	4.56	0.63	4.63	0.50	4.60	0.57	มากที่สุด
11.จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ สื่ออุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ ที่นักเรียนได้ฝึกลงมือปฏิบัติ เหมาะสมตามวัยและบริบทของ การเรียนรู้	4.50	0.52	4.50	0.63	4.50	0.52	4.50	0.55	มาก
12.ใช้เทคนิค กระบวนการ และ จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้และส่งเสริมทักษะ อาชีพของนักเรียน	4.13	0.72	4.38	0.50	4.44	0.51	4.31	0.59	มาก
13.มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับ นักเรียนและนักเรียนกับนักเรียน เช่น มีการตั้งคำถาม/ข้อสงสัย ในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้อย่างมี เหตุผลและสร้างสรรค์	4.00	0.37	4.31	0.48	4.13	0.50	4.15	0.46	มาก

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

n = 16

ความสามารถในการจัดการ เรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู	ครู		ครูวิชาการ		ผอ.		เฉลี่ย		แปล ผล
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
14.นักเรียนมีบทบาท/ส่วนร่วมใน การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้	4.25	0.45	4.19	0.66	4.25	0.58	4.23	0.56	มาก
15.นักเรียนได้เรียนรู้ผ่าน กระบวนการและสร้างสรรค์ ผลงาน/ชิ้นงานได้สำเร็จ	4.44	0.63	4.13	0.50	4.19	0.54	4.25	0.56	มาก
16.นักเรียนนำเสนอผลงาน/ กระบวนการ/วิธีการทำงานให้ ผู้อื่นเข้าใจได้	4.31	0.48	4.13	0.62	4.19	0.54	4.21	0.54	มาก
รวม	4.32	0.57	4.31	0.59	4.33	0.54	4.32	0.57	มาก
การสรุปทเรียน									
17.มีการอภิปรายเพื่อสรุปทเรียน ร่วมกันระหว่างผู้สอนกับนักเรียน	4.50	0.52	4.31	0.48	4.31	0.40	4.38	0.53	มาก
18.เปิดโอกาสให้นักเรียนสรุป บทเรียนด้วยตนเองหรือด้วย กระบวนการกลุ่มและนำเสนอได้	4.31	0.70	4.25	0.68	4.38	0.50	4.31	0.62	มาก
รวม	4.41	0.61	4.28	0.58	4.34	0.55	4.34	0.58	มาก
โดยรวม	4.35	0.56	4.33	0.56	4.38	0.53	4.35	0.55	มาก
การวัดและประเมินผล									
19.มีการประเมินผลที่สอดคล้อง กับผลการเรียนรู้ สมรรถนะ สำคัญและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ที่กำหนด	4.44	0.63	4.56	0.51	4.50	0.52	4.50	0.55	มาก
20.มีการประเมินศักยภาพของ นักเรียนตามสภาพจริง สม่ำเสมอตลอดการเรียนรู้และ มีการประเมินตามพัฒนาการ ของนักเรียน	4.56	0.51	4.44	0.63	4.44	0.51	4.48	0.55	มาก
รวม	4.50	0.57	4.50	0.57	4.47	0.51	4.49	0.54	มาก
โดยภาพรวม	4.35	0.57	4.35	0.55	4.34	0.55	4.37	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.19 การประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพ ของครู ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ การวัดและประเมินผล ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.54) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.55) และแผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.50) ตามลำดับ

ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.50) และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.54) เลือกวิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.46) มีวิธีการจัดการเรียนรู้ เทคนิคที่หลากหลายสอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล และธรรมชาติของวิชา ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.45) เลือกใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ อุปกรณ์หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสม ($\bar{X}=4.17$, S.D.=0.48) และแผนการจัดการเรียนรู้ดำเนินการผ่านกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.46) ตามลำดับ

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน ภาพรวมอยู่ในมาก ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การนำเข้าสู่บทเรียน ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.54) ระดับมากที่สุด การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.57) และการสรุปบทเรียน ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.58) ระดับมาก ตามลำดับ

การนำเข้าสู่บทเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ มีการเชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนการสอนจากครั้งที่แล้ว ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.54) มีการชี้แจงเป้าหมายการเรียนรู้หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียน ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.54) มีการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ อุปกรณ์หรือเทคโนโลยีในการนำเข้าสู่บทเรียน ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.55) ตามลำดับ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับมากที่สุดสองด้าน ได้แก่ จัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนด ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.57) และจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ที่นักเรียนได้ฝึกลงมือปฏิบัติเหมาะสมตามวัยและบริบทของการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.55) ตามลำดับ ระดับมาก ได้แก่ ใช้เทคนิค กระบวนการและจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.59) นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการและสร้างสรรค์ผลงาน/ชิ้นงานได้สำเร็จ ($\bar{X}=4.25$,

S.D.=0.56) นักเรียนมีบทบาท/ส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ (\bar{X} =4.23, S.D.=0.56) มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน เช่น มีการตั้งคำถาม/ข้อสงสัยในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้อย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ (\bar{X} =4.15, S.D.=0.46) และนักเรียนนำเสนอผลงาน/กระบวนการ/วิธีการทำงานให้ผู้อื่นเข้าใจได้ (\bar{X} =4.21, S.D.=0.54) ตามลำดับ

การสรุปบทเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.34, S.D.=0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ มีการอภิปรายเพื่อสรุปบทเรียนร่วมกันระหว่างผู้สอนกับนักเรียน (\bar{X} = 4.38, S.D.=0.53) และเปิดโอกาสให้นักเรียนสรุปบทเรียนด้วยตนเอง หรือด้วยกระบวนการกลุ่ม และนำเสนอได้ (\bar{X} =4.31, S.D.=0.62) ตามลำดับ

ด้านการวัดและประเมินผล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.49, S.D.=0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการประเมินผลที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนด (\bar{X} =4.50, S.D.=0.55) มีการประเมินศักยภาพของนักเรียนตามสภาพจริง สม่่าเสมอตลอดการเรียนรู้และมีการประเมินตามพัฒนาการของนักเรียน (\bar{X} =4.48, S.D.=0.55) ตามลำดับ

4.3.2.2 ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ของครู

ผลการประเมินความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ โดยการตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ จำนวน 18 วิชา ดังนี้

ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวม

N = 18

ระดับชั้น	ป.1		ป.2		ป.3		ป.4		ป.5		ป.6	
ชื่อวิชา	เรื่องของกล้วย		น้ำสมุนไพร		งานปั้นสร้างสรรค์		งานผ้าสร้างสรรค์		การร้อยมลัย		เทคโนโลยี กับศิลปะ	
องค์ประกอบของหลักสูตร	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ
การวิเคราะห์ความเชื่อมโยง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ส่วนที่ 1 บทนำ	4.50	0.50	4.58	0.49	4.96	0.20	4.67	0.47	5.00	0.00	4.63	0.48
ส่วนที่ 2 สาระหลักสูตร	4.72	0.45	4.78	0.42	4.89	0.31	4.83	0.37	4.89	0.31	4.78	0.42
ส่วนที่ 3 แนวทางการประเมินผลหลักสูตร	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.67	0.47	5.00	0.00	5.00	0.00
ภาพรวม	4.65	0.48	4.71	0.45	4.94	0.24	4.73	0.44	4.96	0.20	4.73	0.44
ลำดับที่	11		8		3		7		2		7	
แปลผล	มากที่สุด		มากที่สุด		มากที่สุด		มากที่สุด		มากที่สุด		มากที่สุด	

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

N = 18

ระดับชั้น	ม.1								ม.2							
	แกะสลักผัก และผลไม้ 1		กีฬาสู่อำชีพ 1		แกะสลักผัก และผลไม้ 2		กีฬาสู่อำชีพ 2		ช่างนอม อาหาร 1		เกษตรอินทรีย์ 1		ช่างนอม อาหาร 2		เกษตรอินทรีย์ 2	
ชื่อวิชา	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ
องค์ประกอบของหลักสูตร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การวิเคราะห์ความเชื่อมโยง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ส่วนที่ 1 บทนำ	4.58	0.49	4.46	0.50	4.75	0.43	4.38	0.48	4.71	0.45	4.46	0.50	4.79	0.41	4.46	0.50
ส่วนที่ 2 สารระหลักสูตร	4.78	0.42	4.78	0.42	4.83	0.37	4.94	0.23	4.78	0.42	4.83	0.37	4.89	0.31	4.94	0.23
ส่วนที่ 3 แนวทางการประเมินผล หลักสูตร	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.83	0.37
ภาพรวม	4.71	0.45	4.65	0.48	4.81	0.39	4.67	0.47	4.77	0.42	4.67	0.47	4.85	0.35	4.69	0.46
ลำดับที่	8		11		5		10		6		10		4		9	
แปลผล	มากที่สุด		มากที่สุด		มากที่สุด		มากที่สุด		มากที่สุด		มากที่สุด		มากที่สุด		มากที่สุด	

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

N = 18

ระดับชั้น	ม.3								ป.1-ม.3 จำนวน 18 วิชา		ระดับ คุณภาพ
	ช่างชนบทไทย		ช่างตัดผมชาย 1		ช่างขนมอบ		ช่างตัดผมชาย 2				
ชื่อวิชา	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	
องค์ประกอบของหลักสูตร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
การวิเคราะห์ความเชื่อมโยง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ส่วนที่ 1 บทนำ	5.00	0.00	4.38	0.48	4.96	0.20	4.46	0.50	4.65	0.48	มากที่สุด
ส่วนที่ 2 สาระหลักสูตร	4.94	0.23	4.89	0.31	5.00	0.00	4.89	0.31	4.85	0.35	มากที่สุด
ส่วนที่ 3 แนวทางการประเมินผลหลักสูตร	4.83	0.37	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.98	0.13	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.96	0.20	4.65	0.48	4.98	0.14	4.69	0.46	4.77	0.42	มากที่สุด
ลำดับที่	2		11		1		9				
แปลผล	มากที่สุด		มากที่สุด		มากที่สุด		มากที่สุด		มากที่สุด		

หมายเหตุ ข้อคำถามข้อที่ 1,2,19 และ 20 ไม่นำมาวิเคราะห์เนื่องจากในการหาค่าประสิทธิภาพของแบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ พบว่า มีค่า Corrected Item-Total Correlation ติดลบ

จากตารางที่ 4.20 ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.77, \sigma = 0.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกวิชาได้แก่ วิชาช่างนมอบ ($\mu = 4.98, \sigma = 0.14$) วิชาการร้อยมาลัย ($\mu = 4.96, \sigma = 0.20$) วิชาช่างนมไทย ($\mu = 4.96, \sigma = 0.20$) วิชางานปั้นสร้างสรรค์ ($\mu = 4.94, \sigma = 0.24$) วิชาช่างถนอมอาหาร 2 ($\mu = 4.85, \sigma = 0.35$) วิชาแกะสลักผักและผลไม้ 2 ($\mu = 4.81, \sigma = 0.39$) วิชาช่างถนอมอาหาร 1 ($\mu = 4.77, \sigma = 0.42$) วิชาเทคโนโลยีกราฟฟิคดีไซน์ ($\mu = 4.73, \sigma = 0.44$) วิชางานผ้าสร้างสรรค์ ($\mu = 4.73, \sigma = 0.44$) วิชาแกะสลักผักและผลไม้ 1 ($\mu = 4.71, \sigma = 0.45$) วิชาน้ำสมุนไพร ($\bar{X} = 4.71, \sigma = 0.45$) วิชาช่างตัดผมชาย 2 ($\mu = 4.69, \sigma = 0.46$) วิชาเกษตรอินทรีย์ 2 ($\mu = 4.69, \sigma = 0.46$) วิชากีฬาสู่อชีพ 2 ($\mu = 4.67, \sigma = 0.47$) วิชาเกษตรอินทรีย์ 1 ($\mu = 4.67, \sigma = 0.47$) วิชากีฬาสู่อชีพ 1 ($\mu = 4.65, \sigma = 0.48$) วิชาช่างตัดผมชาย 1 ($\mu = 4.65, \sigma = 0.48$) และวิชาเรื่องของกล้วย ($\mu = 4.65, \sigma = 0.48$) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านองค์ประกอบของหลักสูตรพบว่า ระดับมากที่สุดได้แก่ ส่วนที่ 3 แนวทางการประเมินผลหลักสูตร ($\mu = 4.98, \sigma = 0.13$) ส่วนที่ 2 สาระหลักสูตร ($\mu = 4.85, \sigma = 0.35$) และส่วนที่ 1 บทนำ ($\mu = 4.65, \sigma = 0.48$) ตามลำดับ

4.3.2.3 ผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา

ผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียน รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพระดับ
สถานศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 วิชา ดังนี้

ตารางที่ 4.21 ผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562

ผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียน			คะแนน	แปลผล	ลำดับ ที่
ชั้น	รหัสวิชา	วิชา	เฉลี่ยร้อยละ		
ประถมศึกษาปีที่ 1	ง11201	เรื่องของกล้วย	64.20	ดี	16
ประถมศึกษาปีที่ 2	ง12201	น้ำสมุนไพร	77.69	ดีมาก	12
ประถมศึกษาปีที่ 3	ศ13201	งานปั้นสร้างสรรค์	86.37	ดีเยี่ยม	4
ประถมศึกษาปีที่ 4	ง14201	งานผ้าสร้างสรรค์	74.36	ดีมาก	14
ประถมศึกษาปีที่ 5	ง15201	การร้อยมาลัย	81.33	ดีเยี่ยม	8
ประถมศึกษาปีที่ 6	ง16201	เทคโนโลยีกราฟิกดีไซน์	75.32	ดีมาก	13
มัธยมศึกษาปีที่ 1	ง21201	ช่างแกะสลักผักและผลไม้ 1	78.91	ดีมาก	10
	พ21201	กีฬาสู่อาชีพ 1	68.80	ดี	15
	ง21202	ช่างแกะสลักผักและผลไม้ 2	83.51	ดีเยี่ยม	6
	พ21202	กีฬาสู่อาชีพ 2	76.56	ดีมาก	12
มัธยมศึกษาปีที่ 2	ง22201	ช่างถนอมอาหาร 1	78.84	ดีมาก	11
	ง22202	เกษตรอินทรีย์ 1	81.67	ดีเยี่ยม	7
	ง22203	ช่างถนอมอาหาร 2	88.24	ดีเยี่ยม	2
	ง22204	เกษตรอินทรีย์ 2	79.97	ดีมาก	9
มัธยมศึกษาปีที่ 3	ง23201	ช่างขนมไทย	83.68	ดีเยี่ยม	5
	ง23202	ช่างตัดผมชาย 1	88.33	ดีเยี่ยม	1
	ง23203	ช่างขนมอบ	83.27	ดีเยี่ยม	7
	ง23204	ช่างตัดผมชาย 2	87.31	ดีเยี่ยม	3
รวมเฉลี่ย			79.91	ดีมาก	

จากตารางที่ 4.21 ผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ดีมาก (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 79.91) เมื่อพิจารณารายวิชาพบว่า อยู่ในระดับดีเยี่ยมจำนวน 9 วิชา ได้แก่ วิชาช่างตัดผมชาย 1 (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 88.33) วิชาช่างถนอมอาหาร 2 (คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 88.24) วิชาช่างตัดผมชาย 2 (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 87.31) วิชางานปั้นสร้างสรรค์ (คะแนน เฉลี่ยร้อยละ 86.37) วิชาช่างขนมไทย (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 83.68) วิชาช่างแกะสลักผักและผลไม้ 2 (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 83.51) วิชาช่างขนมอบ (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 83.27) วิชาเกษตรอินทรีย์ 1 (ร้อยละ 81.67) วิชาการร้อยมาลัย(คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 81.33) ตามลำดับ ระดับดีมาก จำนวน 7 วิชา ได้แก่ วิชาเกษตรอินทรีย์ 2 (ร้อยละ 79.97) วิชาช่างแกะสลักผักและผลไม้ 1 (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 78.91) วิชาช่างถนอมอาหาร 1 (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 78.84) วิชาน้ำสมุนไพร (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 77.69) วิชากีฬาสู่อชีพ 2 (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.56) วิชาเทคโนโลยีกราฟิกดีไซน์ (คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 75.32) และวิชางานผ้าสร้างสรรค์ (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 74.36) ตามลำดับ และระดับดี จำนวน 2 วิชา ได้แก่ วิชากีฬาสู่อชีพ 1 (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 68.80) และวิชาเรื่องของกล้วย (คะแนน เฉลี่ยร้อยละ 64.20) ตามลำดับ

4.3.2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพตามสภาพจริงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 ดังนี้

ตารางที่ 4.22 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562

ชั้น	รหัสวิชา	วิชา	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	แปลผล
ประถมศึกษาปีที่ 1	ง11201	เรื่องของกล้วย	69.79	ดี
ประถมศึกษาปีที่ 2	ง12201	น้ำสมุนไพร	77.98	ดีมาก
ประถมศึกษาปีที่ 3	ศ13201	งานปั้นสร้างสรรค์	82.93	ดีเยี่ยม
ประถมศึกษาปีที่ 4	ง14201	งานผ้าสร้างสรรค์	73.46	ดีมาก
ประถมศึกษาปีที่ 5	ง15201	การร้อยมาลัย	82.78	ดีเยี่ยม
ประถมศึกษาปีที่ 6	ง16201	เทคโนโลยีกราฟิกดีไซน์	73.28	ดีมาก
มัธยมศึกษาปีที่ 1	ง21201	แกะสลักผักและผลไม้ 1	85.14	ดีเยี่ยม
	พ21201	กีฬาสู่อาชีพ 1	77.53	ดีมาก
	ง21202	แกะสลักผักและผลไม้ 2	82.93	ดีเยี่ยม
	พ21202	กีฬาสู่อาชีพ 2	79.75	ดีมาก
มัธยมศึกษาปีที่ 2	ง22201	ช่างถนอมอาหาร 1	80.07	ดีเยี่ยม
	ง22202	เกษตรอินทรีย์ 1	79.14	ดีมาก
	ง22203	ช่างถนอมอาหาร 2	93.56	ดีเยี่ยม
	ง22204	เกษตรอินทรีย์ 2	82.33	ดีเยี่ยม
มัธยมศึกษาปีที่ 3	ง23201	ช่างขนมไทย	86.80	ดีเยี่ยม
	ง23202	ช่างตัดผมชาย 1	83.13	ดีเยี่ยม
	ง23203	ช่างขนมอบ	82.13	ดีเยี่ยม
	ง23204	ช่างตัดผมชาย 2	81.23	ดีเยี่ยม
รวมเฉลี่ย			80.78	ดีเยี่ยม

จากตารางที่ 4.22 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า ระดับดีเยี่ยมจำนวน 11 วิชา ได้แก่วิชาช่างถนอมอาหาร 2 (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 93.56) วิชาช่างขนมไทย (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 86.80) วิชาช่างแกะสลักผักและ

ผลไม้ 1 (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85.14) วิชาช่างตัดผมชาย 1 (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 83.13) วิชาช่างแกะสลัก
ผักและผลไม้ 2 และวิชางานปั้นสร้างสรรค์ (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 82.93 เท่ากัน) วิชาการร้อยมาลัย
(คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 82.78) วิชาเกษตรอินทรีย์ 2 (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 82.33) วิชาช่างขนมอบ และ
วิชาช่างตัดผมชาย 2 (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 81.23 เท่ากัน) วิชาช่างถนอมอาหาร 1 (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ
80.07) ตามลำดับ ระดับดีมาก จำนวน 6 วิชา ได้แก่ วิชากีฬาสู่อาชีพ 2 (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ
79.75) วิชาเกษตรอินทรีย์ 1 (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 79.14) วิชาน้ำสมุนไพร (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 77.98)
วิชากีฬาสู่อาชีพ 1 (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 77.53) วิชางานผ้าสร้างสรรค์(คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 73.46)
และวิชาเทคโนโลยีกราฟิกดีไซน์ (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 73.28) ตามลำดับ และระดับดี จำนวน 1 วิชา
ได้แก่ วิชาเรื่องของกล้วย (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 69.79)

จากผลการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ
ของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ที่นำเสนอข้างต้น ผู้วิจัยนำผลมาเทียบกับเกณฑ์
การประเมินและนำเสนอตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.23 สรุปผลการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะ
อาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน				สรุป
		\bar{x}, μ	S.D., σ	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	แปลผล	
ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู	ระดับมากขึ้นไป ($\bar{x} \geq 3.51$, S.D. < 1.0)	4.27	0.59	-	มาก	เป็นไปตามเกณฑ์
ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพของครู	ระดับมากขึ้นไป ($\mu \geq 3.51$, $\sigma < 1.0$)	4.77	0.42	-	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์
ผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนระดับสถานศึกษา	ระดับดีขึ้นไป (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 60-69)	-	-	79.91	ดีมาก	สูงกว่าเกณฑ์
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพระดับสถานศึกษา	ระดับดีขึ้นไป (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 60-69)	-	-	80.78	ดีเยี่ยม	สูงกว่าเกณฑ์

จากตารางที่ 4.23 สรุปผลการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) พบว่า ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู ระดับมาก ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.59) ผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพของครู ระดับมากที่สุด ($\mu=4.77$, $\sigma=0.42$) ผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์ ผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียน รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา ระดับดีมาก (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 79.91) ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าเกณฑ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา ระดับดีเยี่ยม (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.78) ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าเกณฑ์

4.4 ผลการประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)

4.4.1 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)

การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) ด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นไปได้ ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ครู จำนวน 24 คน นักเรียน จำนวน 110 คน ผู้ปกครองจำนวน 110 คน ได้รับเอกสารคืนมาทั้งหมด การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีรายละเอียดดังนี้

4.4.1.1 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) โดยครู

ผลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) โดยครู ดังนี้

ตารางที่ 4.24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)
โดยภาพรวม N = 24

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
หลักการ	4.79	0.41	มากที่สุด	4.67	0.47	มากที่สุด
วัตถุประสงค์	4.69	0.49	มากที่สุด	4.67	0.58	มากที่สุด
กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ	4.73	0.47	มากที่สุด	4.65	0.52	มากที่สุด
ทักษะอาชีพของนักเรียน	4.66	0.50	มากที่สุด	4.56	0.59	มากที่สุด
ปัจจัยสู่ความสำเร็จ	4.68	0.48	มากที่สุด	4.57	0.56	มากที่สุด
รวม	4.69	0.48	มากที่สุด	4.60	0.56	มากที่สุด
โดยภาพรวม	$\mu = 4.65$ $\sigma = 0.55$ แปลผล มากที่สุด					

จากตารางที่ 4.24 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.65$, $\sigma=0.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.69$, $\sigma=0.48$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.60$, $\sigma=0.56$)

1. หลักการ พบว่า ด้านความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.79$, $\sigma = 0.41$) และด้านความเป็นไปได้ ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.47$)
2. วัตถุประสงค์ พบว่า ด้านความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.49$) และด้านความเป็นไปได้ ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.58$)
3. กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ พบว่า ด้านความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.47$) และด้านความเป็นไปได้ ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.52$)
4. ทักษะอาชีพของนักเรียน พบว่า ด้านความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.50$) และด้านความเป็นไปได้ ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.59$)
5. ปัจจัยสู่ความสำเร็จ พบว่า ด้านความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.48$) และด้านความเป็นไปได้ ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.56$)

ตารางที่ 4.25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) :
หลักการ

N = 24

หลักการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
พัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ผ่าน ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดย กระบวนการปฏิบัติ การแลกเปลี่ยน เรียนรู้ การเสนอแนะ วิเคราะห์สรุป ประเด็นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	4.79	0.41	มากที่สุด	4.67	0.47	มากที่สุด
รวม	4.79	0.41	มากที่สุด	4.67	0.47	มากที่สุด
โดยภาพรวม	$\mu = 4.73$ $\sigma = 0.44$			แปลผล มากที่สุด		

จากตารางที่ 4.25 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) หลักการโดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.79$, $\sigma = 0.41$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.47$)

ตารางที่ 4.26 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล):
วัตถุประสงค์

N = 24

วัตถุประสงค์	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย จุดเน้นของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.75	0.43	มากที่สุด	4.71	0.45	มากที่สุด
2. เพื่อพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพ	4.63	0.56	มากที่สุด	4.63	0.63	มากที่สุด
3. เพื่อส่งเสริมทักษะด้านอาชีพของนักเรียน	4.71	0.45	มากที่สุด	4.67	0.62	มากที่สุด
รวม	4.69	0.49	มากที่สุด	4.67	0.58	มากที่สุด
โดยภาพรวม	$\mu = 4.68$ $\sigma = 0.54$ แปลผล มากที่สุด					

จากตารางที่ 4.26 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) **วัตถุประสงค์** โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\mu=4.68$, $\sigma=0.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.69$, $\sigma=0.49$) และความเป็นไปไ้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma =0.58$) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย จุดเน้นของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า ความเหมาะสม ระดับมากที่สุด ($\mu=4.75$, $\sigma=0.43$) และความเป็นไปไ้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$, $\sigma=0.45$)

2. เพื่อพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma=0.56$) และความเป็นไปไ้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$, $\sigma=0.63$)

3. เพื่อส่งเสริมทักษะด้านอาชีพของนักเรียน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$, $\sigma=0.45$) และความเป็นไปไ้ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma=0.62$)

ตารางที่ 4.27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) : กระบวนการเสริมทักษะอาชีพ

N = 24

กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	4.67	0.51	มากที่สุด	4.48	0.55	มาก
กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	4.76	0.45	มากที่สุด	4.72	0.49	มากที่สุด
รวม	4.73	0.47	มากที่สุด	4.65	0.52	มากที่สุด
โดยภาพรวม	$\mu = 4.70$ $\sigma = 0.49$ แปลผล มากที่สุด					

จากตารางที่ 4.27 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพโดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.47$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.52$) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.51$) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.55$)
2. กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.76$, $\sigma = 0.45$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.49$)

ตารางที่ 4.28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)
: องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

N = 24

องค์ประกอบ ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1.วิสัยทัศน์ร่วมของชุมชน : วิธีการเรียนรู้ที่มีสมาชิกที่มารวมกลุ่มมีเป้าหมาย มีความประสงค์เหมือนกัน เชื่อมั่นเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ เกิดการตกผลึกออกมาเป็นความคิดร่วมกัน ทำให้ได้เจตจำนงเพื่อทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน	4.67	0.47	มากที่สุด	4.63	0.48	มากที่สุด
2.ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ : กลุ่มที่มีสมาชิกมีค่านิยม วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ เจตจำนงเดียวกัน ร่วมกันทำงานอย่างสร้างสรรค์ สร้างแรงบันดาลใจแบบเครือข่ายการเรียนรู้ที่จะพัฒนางานของวิชาชีพ และทำงานให้บรรลุผลเป้าหมายปลายทางของการรวมกลุ่มมีการตกลงและการตัดสินใจที่เป็นแนวปฏิบัติ ประเมินผลและรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานที่ปฏิบัติจริง	4.71	0.61	มากที่สุด	4.54	0.64	มากที่สุด
3.การสร้างศักยภาพภาวะผู้นำ : สภาวะการณ์ที่สมาชิกมีโอกาสได้แสดงความสามารถและแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน รับฟังซึ่งกันและกัน ใส่ใจคุณค่าสิ่งที่สื่อสาร ชื่นงาน ภาวะ	4.63	0.48	มากที่สุด	4.38	0.56	มาก

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

N = 24

องค์ประกอบ ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
งานหรือสิ่งที่เกิดจากปฏิบัติจริงโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ ทำให้เกิดความมั่นใจ และเห็นคุณค่าในตนเอง เกิดภาวะผู้นำในตนเองและเหนี่ยวนำให้ เกิดภาวะผู้นำของกลุ่มที่เข้มแข็ง						
4.การพัฒนาจิตวิญญาณวิชาชีพ : ระบบการสร้างความรู้ การรวบรวมองค์ความรู้ วิธีการ กระบวนการ แนวทางการทำงานโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างระหว่างสมาชิก ที่เกิดจากประสบการณ์การปฏิบัติจริงโดยร่วมลงความเห็น สรุป สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้ องค์ความรู้หรือนวัตกรรมไปปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาหรือการพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง	4.71	0.45	มากที่สุด	4.42	0.49	มาก
5.จัดโครงสร้างชุมชนกัลยาณมิตร : การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพและบุคคล มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ สถานที่เหมาะสม เคารพซึ่งกันและกัน มีความไว้วางใจ เป็นกัลยาณมิตร เชื่อถือกัน	4.63	0.48	มากที่สุด	4.46	0.50	มาก

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

N = 24

องค์ประกอบ ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นให้ ความรู้สึกลดต้อย ปลอดภัยใช้อำนาจ กดดัน มีขวัญกำลังใจ ไม่โดดเดี่ยวและมี ความสุข						
รวม	4.67	0.51	มากที่สุด	4.48	0.55	มาก
โดยภาพรวม	$\mu = 4.58 \quad \sigma = 0.53$ แปลผล มากที่สุด					

จากตารางที่ 4.28 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) **องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ** โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\mu=4.58, \sigma=0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.67, \sigma=0.51$) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\mu=4.48, \sigma=0.55$) และพิจารณารายข้อ พบว่า

1. วิสัยทัศน์ร่วมของชุมชน : วิธีการเรียนรู้ที่มีสมาชิกที่มารวมกลุ่มมีเป้าหมายมีความประสงค์เหมือนกัน เชื่อมมัน เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ เกิดการตกลึกออกมาเป็นความคิดร่วมกัน ทำให้ได้เจตจำนงเพื่อทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.67, \sigma=0.47$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.63, \sigma=0.48$)

2. ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ : กลุ่มที่มีสมาชิกมีค่านิยม วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ เจตจำนงเดียวกัน ร่วมกันทำงานอย่างสร้างสรรค์ สร้างแรงบันดาลใจแบบเครือข่ายการเรียนรู้ที่จะพัฒนางานของวิชาชีพ และทำงานให้บรรลุผลเป้าหมายปลายทางของการรวมกลุ่มมีการตกลงและการตัดสินใจที่เป็นแนวปฏิบัติ ประเมินผลและรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานที่ปฏิบัติจริง พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.71, \sigma=0.61$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.54, \sigma=0.46$)

3. การสร้างศักยภาพภาวะผู้นำ : สภาพการณ์ที่สมาชิกมีโอกาสได้แสดงความสามารถและแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน รับฟังซึ่งกันและกัน ใส่ใจคุณค่าสิ่งที่สื่อสาร ชื่นงาน ภาระงาน หรือสิ่งที่เกิดจากปฏิบัติจริงโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ ทำให้เกิดความมั่นใจและเห็นคุณค่า

ในตนเอง เกิดภาวะผู้นำในตนเองและเหนียวแน่นทำให้เกิดภาวะผู้นำของกลุ่มที่เข้มแข็ง พบว่าความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$, $\sigma=0.48$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.38$, $\sigma=0.56$)

4. การพัฒนาจิตวิญญาณวิชาชีพ : ระบบการสร้างความรู้ การรวบรวมองค์ความรู้ วิธีการ กระบวนการ แนวทางการทำงานโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างระหว่างสมาชิก ที่เกิดจากประสบการณ์การปฏิบัติจริงโดยร่วมลงความเห็น สรุป สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมไปปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาหรือการพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$, $\sigma=0.45$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.42$, $\sigma=0.49$)

5. จัดโครงสร้างชุมชนกัลยาณมิตร : การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งบรรยากาศสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพและบุคคล มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ สถานที่เหมาะสม เคารพซึ่งกันและกัน มีความไว้วางใจ เป็นกัลยาณมิตร เชื้อถ้อยกัน เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นให้ความรู้สึกปลอดภัย ปลอดภัยใช้อำนาจกดดัน มีขวัญกำลังใจ ไม่โดดเดี่ยวและมีความสุข พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$, $\sigma=0.48$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.46$, $\sigma=0.50$)

ตารางที่ 4.29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล):
กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

N = 24

กระบวนการ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
ขั้นที่ 1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย	4.75	0.48	มากที่สุด	4.77	0.47	มากที่สุด
ขั้นที่ 2 ริเริ่มทำทหายศักยภาพความรู้	4.81	0.40	มากที่สุด	4.75	0.43	มากที่สุด
ขั้นที่ 3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงาน ของครู	4.73	0.44	มากที่สุด	4.63	0.73	มากที่สุด
ขั้นที่ 4 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติของ องค์กร	4.76	0.46	มากที่สุด	4.75	0.46	มากที่สุด
รวม	4.76	0.45	มากที่สุด	4.72	0.49	มากที่สุด
โดยภาพรวม	$\mu = 4.74$ $\sigma = 0.47$ แปลผล			มากที่สุด		

จากตารางที่ 4.29 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) **กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ** โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\mu=4.74$, $\sigma=0.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.76$, $\sigma=0.45$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.72$, $\sigma=0.49$) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. ขั้นที่ 1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.75$, $\sigma=0.48$) และ ความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.77$, $\sigma=0.47$)
2. ขั้นที่ 2 ริเริ่มทำทหายศักยภาพความรู้ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{\mu}=4.81$, $\sigma=0.40$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.75$, $\sigma=0.43$)
3. ขั้นที่ 3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.73$, $\sigma=0.44$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$, $\sigma=0.73$)
4. ขั้นที่ 4 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.76$, $\sigma=0.46$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.75$, $\sigma=0.46$)

ตารางที่ 4.30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล):
 ขั้นที่ 1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย

N = 24

ขั้นที่ 1 วางแผนพัฒนา สู่เป้าหมาย	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1.กิจกรรมวิเคราะห์บริบทของ สถานศึกษา (SWOT Analysis) ศึกษาวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนความ คิดเห็นประเด็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของ สถานศึกษา ร่วมกันระหว่างครู	4.79	0.41	มากที่สุด	4.75	0.52	มากที่สุด
2.กิจกรรมกำหนดทิศทางการศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของ สถานศึกษาเพื่อจัดทำแผนพัฒนา สถานศึกษา	4.75	0.43	มากที่สุด	4.83	0.37	มากที่สุด
3.กิจกรรมกำหนดกลยุทธ์ของ สถานศึกษา โดยเชื่อมโยงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ระดับ องค์กร ตัวชี้วัดความสำเร็จ โครงการ/กิจกรรม และค่าเป้าหมาย ความสำเร็จรายปี	4.71	0.54	มากที่สุด	4.75	0.43	มากที่สุด
4.กิจกรรมกำหนดมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ระดับ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน เป้าหมายและ ตัวชี้วัดของแต่ละมาตรฐาน	4.75	0.52	มากที่สุด	4.71	0.61	มากที่สุด
รวม	4.75	0.48	มากที่สุด	4.76	0.49	มากที่สุด
โดยภาพรวม	$\mu = 4.76$ $\sigma = 0.49$ แปลผล มากที่สุด					

จากตารางที่ 4.30 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) **ขั้นที่ 1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย** โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.76, \sigma = 0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75, \sigma = 0.48$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.76, \sigma = 0.49$) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. กิจกรรมวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา (SWOT Analysis) ศึกษาวิเคราะห์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นประเด็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษาร่วมกันระหว่างครู พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.79, \sigma = 0.41$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75, \sigma = 0.52$)

2. กิจกรรมกำหนดทิศทางการศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75, \sigma = 0.43$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.83, \sigma = 0.37$)

3. กิจกรรมกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษาโดยเชื่อมโยงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ระดับองค์กร ตัวชี้วัดความสำเร็จ โครงการ/กิจกรรมและค่าเป้าหมายความสำเร็จรายปี พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71, \sigma = 0.54$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75, \sigma = 0.43$)

4. กิจกรรมกำหนดมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป้าหมาย และตัวชี้วัดของแต่ละมาตรฐาน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75, \sigma = 0.52$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71, \sigma = 0.61$)

จากตารางที่ 4.31 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) **ขั้นที่ 2 ริเริ่มท้าทายศักยภาพความรู้** โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\mu=4.78$, $\sigma=0.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.81$, $\sigma=0.40$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.75$, $\sigma=0.43$) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. กิจกรรมการเฝ้าหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยการวิเคราะห์การออกแบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา การประเมินหลักสูตรเชิงพื้นที่และการสรุปรายงานการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.75$, $\sigma=0.43$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$, $\sigma=0.45$)

2. กิจกรรมการทบทวนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ บริบทของโรงเรียน ท้องถิ่นและนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด โดยการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด การเขียนคำอธิบายรายวิชา พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.79$, $\sigma=0.41$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.75$, $\sigma=0.43$)

3. กิจกรรมมอบหมายผู้รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดประเมินผลการเรียนรู้และนำสู่การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.88$, $\sigma=0.33$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.79$, $\sigma=0.41$)

ตารางที่ 4.32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล):
ขั้นที่ 3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู

N = 24

ขั้นที่ 3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงาน ของครู	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1.ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการ จำเป็น :การวิเคราะห์ปัญหาความ ต้องการจำเป็น เป็นกิจกรรมเริ่มต้นของ กิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดย ครูที่มีเป้าหมายเดียวกันรวมกลุ่มกัน เพื่อทราบถึงปัญหา ความต้องการ จำเป็น ที่จะร่วมกันพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องกับ คุณภาพผู้เรียน ที่เป็นเป้าหมายทิศ ทางการพัฒนาสถานศึกษา นโยบายการ ขับเคลื่อน จุดเด่น จุดเน้นของ สถานศึกษา	4.71	0.45	มากที่สุด	4.63	0.56	มากที่สุด
2.ขั้นที่ 2 วางแผนกำหนดปฏิทิน PLC : การออกแบบวางแผนกำหนดปฏิทิน การ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแต่ละเดือนที่เกิด จากการเห็นชอบ ยอมรับและถือปฏิบัติ ข้อตกลงการปฏิบัติร่วมกัน เพื่อเป็น แนวทางให้ครูได้ปฏิบัติ รู้ตัว เตรียมการต่อเป้าหมายการร่วมกิจกรรม	4.67	0.47	มากที่สุด	4.58	0.70	มากที่สุด

ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

N = 24

ชั้นที่ 3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงาน ของครู	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในแต่ละครั้ง การวางแผนกำหนดปฏิทิน PLC เกิดจาก การเห็นชอบ ยอมรับและถือปฏิบัติ ข้อตกลงการปฏิบัติร่วมกัน						
3.ชั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ดี : ร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามปฏิทิน PLC เพื่อนำเสนอ ประเด็นการพัฒนา แลกเปลี่ยนความ คิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมหรือวิธีการที่ ช่วยให้การดำเนินการส่งเสริมทักษะ อาชีพบรรลุตามเป้าหมาย ครูจะเป็นผู้ เลือกวิธีการและออกแบบ วางแผน ดำเนินการโดยยึดหลักการความ เหมาะสมตรงตามบริบทการดำเนินการ ของตนเองเพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างมี ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	4.79	0.41	มากที่สุด	4.67	0.47	มากที่สุด
4.ชั้นที่ 4 นำเสนอสรุปการปฏิบัติ : ชั้นสรุปสะท้อนผลการปฏิบัติที่เกิดจาก การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากนำไปการ ปฏิบัติจริงมาแล้ว เริ่มตั้งแต่การทบทวน ประเด็นพัฒนา เป้าหมาย กระบวนการ หรือวิธีการสะท้อนผลการพัฒนาของครู และนำเสนอระบุความต้องการพัฒนาใน	4.75	0.43	มากที่สุด	4.63	0.48	มากที่สุด

ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

N = 24

ขั้นที่ 3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงาน ของครู	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
วงรอบต่อไป การให้ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม หรือมีความคิดเห็นต่อการ ดำเนินการนำไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้ ดียิ่งขึ้น						
รวม	4.73	0.44	มากที่สุด	4.63	0.73	มากที่สุด
โดยภาพรวม	$\mu = 4.68$		$\sigma = 0.51$	แปลผล		มากที่สุด

จากตารางที่ 4.32 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ขั้นที่ 3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\mu=4.68$, $\sigma=0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$, $\sigma=0.44$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$, $\sigma=0.73$) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็น: การวิเคราะห์ปัญหาความต้องการจำเป็น เป็นกิจกรรมเริ่มต้นของกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยครูที่มีเป้าหมายเดียวกันรวมกลุ่มกัน เพื่อทราบถึงปัญหา ความต้องการ จำเป็น ที่จะร่วมกันพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ที่เป็นเป้าหมายทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา นโยบายการขับเคลื่อน จุดเด่น จุดเน้นของสถานศึกษา พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$, $\sigma=0.45$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$, $\sigma=0.56$)

2. ขั้นที่ 2 วางแผนกำหนดปฏิทิน PLC: การออกแบบวางแผนกำหนดปฏิทิน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแต่ละเดือนที่เกิดจากการเห็นชอบ ยอมรับและถือปฏิบัติร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางให้ครูได้ปฏิบัติ รู้ตัว เตรียมการต่อเป้าหมายการร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในแต่ละครั้ง การวางแผนกำหนดปฏิทิน PLC เกิดจากการเห็นชอบ ยอมรับและถือปฏิบัติร่วมกัน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.47$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.58$, $\sigma=0.70$)

3. ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ดี : ร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามปฏิทิน PLC เพื่อนำเสนอประเด็นการพัฒนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมหรือวิธีการที่ช่วยให้การดำเนินการส่งเสริมทักษะอาชีพบรรลุตามเป้าหมาย ครูจะเป็นผู้เลือกวิธีการและออกแบบ วางแผน ดำเนินการโดยยึดหลักการความเหมาะสมตรงตามบริบทการดำเนินการของตนเอง

เพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล พบว่า ความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\mu=4.79$, $\sigma=0.41$) และความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.47$)

4. ขั้นที่ 4 นำเสนอสรุปการปฏิบัติ: ขั้นสรุปสะท้อนผลการปฏิบัติที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากนำไปการปฏิบัติจริงมาแล้ว เริ่มตั้งแต่การทบทวนประเด็นพัฒนา เป้าหมาย กระบวนการหรือวิธีการสะท้อนผลการพัฒนาของครู และนำเสนอระบุความต้องการพัฒนาในวงรอบต่อไป การให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม หรือมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการนำไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.75$, $\sigma=0.43$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$, $\sigma=0.48$)

ตารางที่ 4.33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล):
ขั้นที่ 4 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร

N = 24

ขั้นที่ 4 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติ ขององค์กร	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1.กิจกรรมนำเสนอหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพ แลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักสูตรที่จัดทำขึ้น โดยเชิญนักวิชาการด้านหลักสูตรและการสอนมาร่วมกระบวนการให้ข้อเสนอแนะ	4.75	0.52	มากที่สุด	4.71	0.45	มากที่สุด
2.กิจกรรมนำเสนอผลงานและจัดแสดงนิทรรศการผลงานการปฏิบัติ (Best Practice) ของโรงเรียน	4.83	0.37	มากที่สุด	4.79	0.50	มากที่สุด
3.กิจกรรมถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพร่วมกัน	4.71	0.45	มากที่สุด	4.75	0.43	มากที่สุด
รวม	4.76	0.46	มากที่สุด	4.75	0.46	มากที่สุด
โดยภาพรวม	$\mu = 4.76$ $\sigma = 0.46$ แปลผล มากที่สุด					

จากตารางที่ 4.33 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) ขั้นที่ 4 สะท้อนผลลัพธ์

การปฏิบัติขององค์กร โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\mu=4.76$, $\sigma=0.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.76$, $\sigma=0.46$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.75$, $\sigma=0.46$) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. กิจกรรมนำเสนอหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลักสูตรที่จัดทำขึ้น โดยเชิญนักวิชาการด้านหลักสูตรและการสอนมาร่วมกระบวนการให้ข้อเสนอแนะ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.75$, $\sigma=0.52$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$, $\sigma=0.45$)

2. กิจกรรมนำเสนอผลงานและจัดแสดงนิทรรศการผลงานการปฏิบัติ (Best Practice) ของโรงเรียน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu= 4.83$, $\sigma=0.37$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.79$, $\sigma=0.50$)

3. กิจกรรมถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยการชมเชยนักเรียนทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ร่วมกัน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$, $\sigma=0.45$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.75$, $\sigma=0.43$)

ตารางที่ 4.34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชมเชยนักเรียนทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล):
ทักษะอาชีพของนักเรียน โดยภาพรวม

N = 24

ทักษะอาชีพของนักเรียน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1. ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว	4.66	0.51	มากที่สุด	4.46	0.59	มาก
2. ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม	4.68	0.47	มากที่สุด	4.66	0.54	มากที่สุด
3. ทักษะพื้นฐานในการทำงาน	4.63	0.53	มากที่สุด	4.55	0.63	มากที่สุด
รวม	4.66	0.50	มากที่สุด	4.56	0.59	มากที่สุด
โดยภาพรวม	$\mu = 4.61$ $\sigma = 0.55$ แปลผล มากที่สุด					

จากตารางที่ 4.34 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชมเชยนักเรียนทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ทักษะอาชีพของนักเรียน โดยภาพรวม ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.61$, $\sigma=0.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.66$, $\sigma=0.50$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma=0.59$) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.66$, $\sigma=0.51$) และ ความเป็นไปได้ระดับมาก ($\mu =4.46$, $\sigma = 0.59$)
2. ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$, $\sigma=0.47$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu =4.66$, $\sigma=0.54$)
3. ทักษะพื้นฐานในการทำงาน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด($\mu =4.63$, $\sigma=0.53$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu =4.55$, $\sigma=0.63$)

ตารางที่ 4.35 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกลุ่ม): ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว

N = 24

ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1. นักเรียนสามารถทำงานเป็นขั้นตอนตามลำดับความสำคัญปราศจากการควบคุม	4.67	0.55	มากที่สุด	4.58	0.57	มากที่สุด
2. นักเรียนสามารถนำข้อเสนอแนะหรือคำชี้แจงจัดการงานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ และยอมรับผลงานที่เกิดขึ้นได้อย่างชื่นชม	4.71	0.45	มากที่สุด	4.58	0.49	มากที่สุด
3. นักเรียนสามารถเป็นผู้นำหรือผู้ตามในการทำงานได้ตลอดเวลา	4.63	0.48	มากที่สุด	4.42	0.64	มาก
4. นักเรียนสามารถปฏิบัติงานจนเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายและเวลาที่กำหนด	4.63	0.56	มากที่สุด	4.38	0.56	มาก
5. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อผลงานและผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้น	4.67	0.47	มากที่สุด	4.33	0.62	มาก
รวม	4.66	0.51	มากที่สุด	4.33	0.62	มาก
โดยภาพรวม	$\mu = 4.56$			$\sigma = 0.56$ แปลผล มากที่สุด		

จากตารางที่ 4.35 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัวโดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\mu=4.56$, $\sigma=0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.66$, $\sigma=0.51$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.33$, $\sigma=0.62$) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. นักเรียนสามารถทำงานเป็นขั้นตอน ตามลำดับความสำคัญปราศจากการควบคุม พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.55$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.58$, $\sigma=0.57$)

2. นักเรียนสามารถนำข้อเสนอแนะหรือคำชี้แจงจัดการงานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ และยอมรับผลงานที่เกิดขึ้นได้อย่างชื่นชม พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$, $\sigma=0.45$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.58$, $\sigma=0.49$)

3. นักเรียนสามารถเป็นผู้นำหรือผู้ตามในการทำงานได้ตลอดเวลา พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$, $\sigma=0.48$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.42$, $\sigma=0.64$)

4. นักเรียนสามารถปฏิบัติงานจนเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายและเวลาที่กำหนด พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$, $\sigma=0.46$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.38$, $\sigma=0.56$)

5. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อผลงานและผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้น พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.47$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.33$, $\sigma=0.62$)

ตารางที่ 4.36 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล): **ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม**

N = 24

ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1. นักเรียนพูดและฟังได้เหมาะสม ถูกกาลเทศะและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	4.71	0.54	มากที่สุด	4.63	0.56	มากที่สุด
2. นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์	4.67	0.47	มากที่สุด	4.67	0.55	มากที่สุด
3. นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และไม่ด่วนตัดสินความคิดเห็นของผู้อื่นว่าถูกหรือผิด	4.63	0.48	มากที่สุด	4.58	0.64	มากที่สุด
4. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความสามารถแตกต่างกันได้อย่างเกิดผลดี	4.75	0.43	มากที่สุด	4.71	0.45	มากที่สุด
5. นักเรียนมีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส สร้างบรรยากาศการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.67	0.47	มากที่สุด	4.71	0.45	มากที่สุด
รวม	4.68	0.47	มากที่สุด	4.66	0.54	มากที่สุด
โดยภาพรวม	$\mu = 4.67$ $\sigma = 0.50$ แปลผล มากที่สุด					

จากตารางที่ 4.36 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) **ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม** โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.68$, $\sigma=0.47$) และ ความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.66$, $\sigma=0.54$) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. นักเรียนพูดและฟังได้เหมาะสม ถูกกาลเทศะและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$, $\sigma=0.54$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$, $\sigma=0.56$)

2. นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ พบว่าความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.67, \sigma=0.47$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.67, \sigma=0.55$)
3. นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และไม่ด่วนตัดสินความคิดเห็นของผู้อื่นว่าถูกหรือผิด พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.63, \sigma=0.48$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.58, \sigma=0.64$)
4. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความสามารถแตกต่างกันได้อย่างเกิดผลดี พบว่าความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.75, \sigma=0.43$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.71, \sigma=0.45$)
5. นักเรียนมีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส สร้างบรรยากาศการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข พบว่า ความเหมาะสม ระดับมากที่สุด ($\mu=4.67, \sigma=0.47$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.71, \sigma=0.45$)

ตารางที่ 4.37 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล):
ทักษะพื้นฐานในการทำงาน

N = 24

ทักษะพื้นฐานในการทำงาน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1. นักเรียนสามารถวางแผนการทำงานเพื่อให้งานบรรลุผล	4.67	0.47	มากที่สุด	4.58	0.64	มากที่สุด
2. นักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมายการทำงาน และจัดลำดับความสำคัญของงาน มุ่งมั่น ตั้งใจทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย	4.63	0.56	มากที่สุด	4.54	0.64	มากที่สุด
3. นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการค้นคว้าหาความรู้และการทำงานได้	4.67	0.55	มากที่สุด	4.58	0.49	มากที่สุด
4. นักเรียนรู้จักประเมินผลที่จะเกิดขึ้นจากการทำงานในปัจจุบัน	4.58	0.57	มากที่สุด	4.50	0.65	มาก
5. นักเรียนสามารถนำเสนอสรุปกระบวนการ หรือวิธีการทำงานให้ผู้อื่นเข้าใจได้	4.63	0.48	มากที่สุด	4.54	0.71	มากที่สุด
รวม	4.63	0.53	มากที่สุด	4.55	0.63	มากที่สุด
โดยภาพรวม	$\mu = 4.59$ $\sigma = 0.58$ แปลผล มากที่สุด					

จากตารางที่ 4.37 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) ทักษะพื้นฐานในการทำงาน โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\mu=4.59$, $\sigma=0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$, $\sigma=0.53$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.55$, $\sigma=0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. นักเรียนสามารถวางแผนการทำงานเพื่อให้งานบรรลุผล พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.47$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.58$, $\sigma=0.64$)

2. นักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมายการทำงาน และจัดลำดับความสำคัญของงาน มุ่งมั่น ตั้งใจทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$, $\sigma=0.56$) และ ความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.54$, $\sigma=0.64$)

3. นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ หรือ โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือ อำนวยความสะดวกในการค้นคว้าหาความรู้และการทำงานได้ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.55$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.58$, $\sigma=0.49$)

4. นักเรียนรู้จักประเมินผลที่จะเกิดขึ้นจากการทำงานในปัจจุบัน พบว่า ความเหมาะสม ระดับมากที่สุด ($\mu=4.58$, $\sigma=0.57$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.50$, $\sigma=0.65$)

5. นักเรียนสามารถนำเสนอสรุปกระบวนการ หรือวิธีการทำงานให้ผู้อื่นเข้าใจได้ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$, $\sigma=0.48$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.54$, $\sigma=0.71$)

ตารางที่ 4.38 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล): ปัจจัยสู่ความสำเร็จ โดยภาพรวม

N = 24

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
ด้านการบริหารจัดการ	4.66	0.49	มากที่สุด	4.58	0.60	มากที่สุด
ด้านบุคลากร	4.68	0.47	มากที่สุด	4.59	0.55	มากที่สุด
ด้านสภาพแวดล้อม	4.67	0.50	มากที่สุด	4.51	0.55	มากที่สุด
รวม	4.68	0.48	มากที่สุด	4.57	0.56	มากที่สุด
โดยภาพรวม	$\mu = 4.62$ $\sigma = 0.53$ แปลผล มากที่สุด					

จากตารางที่ 4.38 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) ปัจจัยสู่ความสำเร็จ โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\mu=4.62$, $\sigma=0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.68$, $\sigma=0.48$) และด้านความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.57$, $\sigma=0.56$) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu =4.66$, $\sigma=0.49$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu =4.58$, $\sigma=0.60$)
2. ด้านบุคลากร พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.68$, $S=0.47$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.59$, $\sigma=0.55$)
3. ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.50$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.51$, $\sigma=0.55$)

ตารางที่ 4.39 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล):
ด้านการบริหารจัดการ

N = 24

ด้านการบริหารจัดการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1.วางแผนกำหนดเป้าหมาย วิธีการ กิจกรรมการดำเนินการ การประเมินผล และผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน	4.75	0.43	มากที่สุด	4.71	0.45	มากที่สุด
2.ดำเนินการตามแผนและกำหนดเป็นภารกิจของโรงเรียน ที่เป็นภาระหน้าที่ของทุกคนต้องดำเนินการร่วมกันทุกปี การศึกษา	4.71	0.45	มากที่สุด	4.67	0.47	มากที่สุด
3.จัดระบบการกำกับติดตามการ ดำเนินการโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและกำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง	4.54	0.50	มากที่สุด	4.46	0.76	มาก
4.สร้างเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพพระดับบุคคลและระดับหน่วยงาน อาทิ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและมีกิจกรรมร่วมกันอยู่ เสมอ	4.67	0.47	มากที่สุด	4.54	0.50	มากที่สุด
5.สะท้อนผลดำเนินการและให้ ความสำคัญกับการสะท้อนผลการ ดำเนินการอยู่เสมอ เพื่อนำไปปรับปรุง พัฒนาให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป	4.65	0.56	มากที่สุด	4.50	0.71	มาก
รวม	4.66	0.49	มากที่สุด	4.58	0.60	มากที่สุด
โดยภาพรวม	$\mu = 4.62$			$\sigma = 0.55$ แปลผล มากที่สุด		

จากตารางที่ 4.39 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชาชนกุล) ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\mu=4.62$, $\sigma=0.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.66$, $\sigma=0.49$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.58$, $\sigma=0.60$) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. วางแผนกำหนดเป้าหมาย วิธีการ กิจกรรมการดำเนินการ การประเมินผลและผู้รับผิดชอบ ให้ชัดเจน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.75$, $\sigma=0.43$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$, $\sigma=0.45$)

2. ดำเนินการตามแผนและกำหนดเป็นภารกิจของโรงเรียน ที่เป็นภาระหน้าที่ของทุกคน ต้องดำเนินการร่วมกันทุกปีการศึกษา พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$, $\sigma=0.45$) และ ความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.47$)

3. จัดระบบการกำกับติดตามการดำเนินการ โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและกำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.54$, $\sigma=0.50$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.46$, $\sigma=0.76$)

4. สร้างเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพระดับบุคคลและระดับหน่วยงาน อาทิ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและมีกิจกรรมร่วมกันอยู่เสมอ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.47$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.54$, $\sigma=0.50$)

5. สะท้อนผลดำเนินการและให้ความสำคัญกับการสะท้อนผลการดำเนินการอยู่เสมอเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.65$, $\sigma=0.56$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.50$, $\sigma=0.71$)

ตารางที่ 4.40 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล):
ด้านบุคลากร

N = 24

ด้านบุคลากร	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
ผู้บริหาร	4.67	0.50	มากที่สุด	4.61	0.54	มากที่สุด
ครู	4.66	0.67	มากที่สุด	4.56	0.57	มากที่สุด
เครือข่าย	4.74	0.44	มากที่สุด	4.60	0.52	มากที่สุด
รวม	4.68	0.47	มากที่สุด	4.59	0.55	มากที่สุด
โดยภาพรวม	$\mu = 4.64$ $\sigma = 0.51$ แปลผล มากที่สุด					

จากตารางที่ 4.40 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) ด้านบุคลากร โดยภาพรวม ระดับมากที่สุด ($\mu=4.64$, $\sigma=0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.68$, $\sigma=0.47$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.59$, $\sigma=0.55$) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. ผู้บริหาร พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.50$) และความเป็นไปได้ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\mu=4.61$, $S=0.54$)
2. ครู พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.66$, $\sigma=0.67$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.56$, $\sigma=0.57$)
3. เครือข่าย พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.74$, $\sigma=0.44$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.60$, $\sigma=0.52$)

ตารางที่ 4.41 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล): ผู้บริหาร

N = 24

ผู้บริหาร	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1. ผู้บริหารต้องสร้างแรงบันดาลใจให้ครู โดยการประชุม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การถอดบทเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจถึงเป้าหมายของการพัฒนา	4.67	0.47	มากที่สุด	4.63	0.48	มากที่สุด
2. ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในกระบวนการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบและการปฏิบัติสู่ความสำเร็จร่วมกัน	4.63	0.56	มากที่สุด	4.63	0.63	มากที่สุด
3. ผู้บริหารต้องกำกับ นิเทศติดตามและร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับครู	4.71	0.45	มากที่สุด	4.58	0.49	มากที่สุด
รวม	4.67	0.50	มากที่สุด	4.61	0.54	มากที่สุด
โดยภาพรวม	$\mu = 4.64$ $\sigma = 0.52$ แปลผล มากที่สุด					

จากตารางที่ 4.41 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) ผู้บริหาร โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.50$) และ ความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.61$, $\sigma = 0.54$) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. ผู้บริหารต้องสร้างแรงบันดาลใจให้ครูโดยการประชุม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การถอดบทเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจถึงเป้าหมายของการพัฒนา พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.47$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.48$)

2. ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในกระบวนการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบและการปฏิบัติสู่ความสำเร็จร่วมกัน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.56$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.63$)

3. ผู้บริหารต้องกำกับ นิเทศติดตามและร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับครู พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$, $\sigma=0.45$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.58$, $\sigma=0.49$)

ตารางที่ 4.42 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)

: ครู

N = 24

ครู	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1.ครูต้องมีความเข้าใจมีความตระหนักให้ความสำคัญถึงเป้าหมายร่วมกัน	4.71	0.45	มากที่สุด	4.67	0.47	มากที่สุด
2.ครูเปิดใจกว้างในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนา รู้วิธีการสื่อสารและการฟังเสียงสะท้อนของผู้อื่นอย่างจริงจัง	4.63	0.48	มากที่สุด	4.42	0.64	มาก
3.ครูเต็มใจในการร่วมพัฒนาตนเองและ ร่วมกันปฏิบัติตามข้อตกลง/งานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ต่อเนื่อง	4.67	0.47	มากที่สุด	4.63	0.56	มากที่สุด
4.ครูต้องร่วมกันสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้มีความเป็นกัลยาณมิตรเพื่อสร้างบรรยากาศความไว้วางใจที่มีซึ่งกันและกันที่จะส่งผลไปสู่การสร้างทีมงานที่เข้มแข็งมีความสามัคคี	4.63	0.48	มากที่สุด	4.54	0.58	มากที่สุด
รวม	4.66	0.47	มากที่สุด	4.56	0.57	มากที่สุด
โดยภาพรวม	$\mu = 4.61$			$\sigma = 0.53$ แปลผล		
			มากที่สุด			มากที่สุด

จากตารางที่ 4.42 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) ครู โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\mu=4.61$, $\sigma=0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.66$, $\sigma=0.47$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.56$, $\sigma=0.57$) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. ครูต้องมีความเข้าใจมีความตระหนักให้ความสำคัญถึงเป้าหมายร่วมกัน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$, $\sigma=0.45$)และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.47$)
2. ครูเปิดใจกว้างในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนา รู้วิธีการสื่อสารและการฟังเสียงสะท้อนของผู้อื่นอย่างจริงใจ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$, $\sigma=0.48$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.42$, $\sigma=0.64$)
3. ครูเต็มใจในการร่วมพัฒนาตนเองและร่วมกันปฏิบัติตามข้อตกลง/งานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ต่อเนื่อง พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.47$) และความ เป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$, $\sigma=0.56$)
4. ครูต้องร่วมกันสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้มีความเป็นกัลยาณมิตรเพื่อสร้างบรรยากาศความไว้วางใจที่มีซึ่งกันและกัน ที่จะส่งผลไปสู่การสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง มีความสามัคคี พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$, $\sigma=0.48$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.54$, $\sigma=0.58$)

ตารางที่ 4.43 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)
: เครือข่าย

N = 24

เครือข่าย	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1.เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาการส่งเสริมทักษะอาชีพด้วยการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ	4.83	0.37	มากที่สุด	4.71	0.54	มากที่สุด
2.เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ มีเทคนิควิธีการของกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการเสริมแรงการปฏิบัติงานในวิชาชีพ	4.71	0.45	มากที่สุด	4.71	0.45	มากที่สุด
3.เป็นผู้ที่มีความเข้าใจ ในบริบทการดำเนินการของโรงเรียน	4.67	0.47	มากที่สุด	4.38	0.48	มาก
รวม	4.74	0.44	มากที่สุด	4.60	0.52	มากที่สุด
โดยภาพรวม	$\mu = 4.67$ $\sigma = 0.49$			แปลผล มากที่สุด		

จากตารางที่ 4.43 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) **เครือข่าย**โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.74$, $\sigma=0.44$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.60$, $\sigma=0.52$) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาการส่งเสริมทักษะอาชีพด้วยการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.83$, $\sigma=0.37$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$, $\sigma=0.54$)

2. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ มีเทคนิควิธีการของกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการเสริมแรงการปฏิบัติงานในวิชาชีพ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$, $\sigma=0.45$) และความเป็นไปได้ ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$, $\sigma=0.45$)

3. เป็นผู้ที่มีความเข้าใจ ในบริบทการดำเนินการของโรงเรียน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.47$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.38$, $\sigma=0.48$)

ตารางที่ 4.44 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)
: ด้านสภาพแวดล้อม

N = 24

ด้านสภาพแวดล้อม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1. นัดหมาย กำหนดตารางเวลาและสถานที่ให้ชัดเจน	4.71	0.45	มากที่สุด	4.67	0.55	มากที่สุด
2. จัดบริบทแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ได้แก่ 1) จัดสถานที่ปลอดสิ่งรบกวนการกระตุ้นความสนใจจากภายนอก พื้นที่มีความสะอาด อากาศถ่ายเท แสงสว่างเพียงพอ เป็นระเบียบเรียบร้อย 2) จัดสื่อเทคโนโลยีช่วยในการนำเสนอและการสื่อสาร อาทิ คอมพิวเตอร์ จอรับภาพ เครื่องฉายภาพ เครื่องเสียง จัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) ครูเคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ค้นพบคำตอบหรือแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีที่สุดด้วยตนเอง 4) อภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมอย่างสร้างสรรค์ รู้เท่าทันอารมณ์และความคิด	4.67	0.55	มากที่สุด	4.46	0.58	มาก
3. จัดกระบวนการแบ่งปันและเรียนรู้ (Share and Learn) ได้แก่ 1) ทบทวนเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ข้อตกลงก่อนปฏิบัติการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Before Action Review : BAR) 2) แบ่งปันความรู้และประสบการณ์ในเชิงบวกจากข้อเท็จจริงที่เกิดจากการปฏิบัติ มีใช้ความรู้สึก อาทิ ถอดบทเรียน	4.63	0.48	มากที่สุด	4.42	0.49	มาก

ตารางที่ 4.44 (ต่อ)

N = 24

ด้านสภาพแวดล้อม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Lesson Study) 3) อภิปรายแสดงความคิดเห็นโดยใช้แนวทางการโค้ช (Coaching) การเป็นพี่เลี้ยง Mentoring) หรืออภิปรายนำเสนอแนวทางแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (กรณีที่มีปัญหา) 4) ร่วมกันตัดสินใจ และยอมรับการเลือกแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน 5) เสริมพลัง (Empower) ด้วยการกล่าวชื่นชม ขอบคุณ หรืออื่นๆ ตามความเหมาะสมที่เกิดจากการร่วมกันพัฒนา						
รวม	4.67	0.50	มากที่สุด	4.51	0.55	มากที่สุด
ภาพรวม	$\mu = 4.59$		$\sigma = 0.53$	แปลผล	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.44 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ด้านสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\mu=4.59$, $\sigma = 0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.50$) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\mu=4.51$, $\sigma=0.55$) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. วางแผนกำหนดกิจกรรม กำหนดตารางการพัฒนา/เวลาให้ชัดเจนกำหนดการดำเนินการให้ชัดเจน พบว่า ความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$, $\sigma=0.45$) และความเป็นไปได้ ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.55$)

2. จัดบริบทสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ได้แก่ 1) จัดสถานที่ปลอดภัยสงบ การกระตุ้นความสนใจจากภายนอก พื้นที่มีความสะอาด อากาศถ่ายเท แสงสว่างเพียงพอเป็นระเบียบเรียบร้อย 2) จัดสื่อเทคโนโลยีช่วยในการนำเสนอและการสื่อสาร อาทิ คอมพิวเตอร์ จอรับภาพ

เครื่องฉายภาพ เครื่องเสียง จัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) เคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ค้นพบคำตอบหรือแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีที่สุดด้วยตนเอง 4) อภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมอย่างสร้างสรรค์ รู้เท่าทันอารมณ์และความคิด พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.55$) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\mu=4.46$, $\sigma=0.58$)

3. จัดกระบวนการแบ่งปันและเรียนรู้ (Share and Learn) ได้แก่ 1) ทบทวนเป้าหมายวัตถุประสงค์ ข้อตกลงก่อนปฏิบัติการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Before Action Review: BAR) 2) แบ่งปันความรู้และประสบการณ์ในเชิงบวกจากข้อเท็จจริงที่เกิดจากการปฏิบัติ มิใช่ความรู้สึก อาทิ ถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR) การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Lesson Study) 3) อภิปรายแสดงความคิดเห็นโดยใช้แนวทางการโค้ช (Coaching) การเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) หรืออภิปรายนำเสนอแนวทางแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (กรณีที่มีปัญหา) 4) ร่วมกันตัดสินใจและยอมรับการเลือกแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน 5) เสริมพลัง (Empower) ด้วยการกล่าวชื่นชม ขอบคุณ หรืออื่นๆ ตามความเหมาะสมที่เกิดจากการร่วมกันพัฒนา พบว่า ความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$, $\sigma=0.48$) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\mu=4.42$, $\sigma=0.49$)

จากผลการประเมินความรูปรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยครู ผู้วิจัยนำผลมาวิเคราะห์เทียบกับเกณฑ์การพิจารณาและนำเสนอตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.45 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) โดยครู

N = 24

องค์ประกอบ ของรูปแบบ	เกณฑ์การพิจารณา	ผลการประเมิน			สรุป
		μ	σ	แปลผล	
หลักการ	ระดับมากขึ้นไป ($\mu \geq 3.51$, $\sigma < 1.0$)	4.73	0.44	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์
วัตถุประสงค์	ระดับมากขึ้นไป ($\mu \geq 3.51$, $\sigma < 1.0$)	4.68	0.54	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์
กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ ดังนี้ - องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ - กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	ระดับมากขึ้นไป ($\mu \geq 3.51$, $\sigma < 1.0$)	4.70	0.49	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์
ทักษะอาชีพของนักเรียน ได้แก่ - ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว - ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม - ทักษะพื้นฐานในการทำงาน	ระดับมากขึ้นไป ($\mu \geq 3.51$, $\sigma < 1.0$)	4.61	0.55	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์
ปัจจัยสู่ความสำเร็จ - ด้านการบริหารจัดการ - ด้านบุคลากร - ด้านสภาพแวดล้อม	ระดับมากขึ้นไป ($\mu \geq 3.51$, $\sigma < 1.0$)	4.62	0.53	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์
ภาพรวม	ระดับมากขึ้นไป ($\mu \geq 3.51$, $\sigma < 1.0$)	4.65	0.55	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์

จากตารางที่ 4.45 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) โดยครู โดยภาพรวม พบว่า ด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นไปได้ ระดับมากที่สุด ($\mu=4.65$, $\sigma=0.55$) ผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์ เมื่อพิจารณาตามรายการ พบว่า ระดับมากที่สุดทุกรายการ ได้แก่ หลักการ ($\mu=4.73$, $\sigma=0.44$) กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ ($\mu=4.70$, $\sigma=0.49$) วัตถุประสงค์ ($\mu=4.68$, $\sigma=0.54$) ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ($\mu=4.62$, $\sigma=0.53$) และทักษะอาชีพของนักเรียน ($\mu=4.61$, $\sigma=0.55$) ตามลำดับ สรุปผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์การประเมินทุกรายการ

4.4.1.2 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน โดยนักเรียน

การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) โดยนักเรียน ดังนี้

ตารางที่ 4.46 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล): ทักษะอาชีพของนักเรียน โดยภาพรวม

n = 110

ทักษะอาชีพของนักเรียน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว	4.54	0.50	มากที่สุด	4.35	0.56	มาก
2. ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม	4.68	0.47	มากที่สุด	4.65	0.48	มากที่สุด
3. ทักษะพื้นฐานในการทำงาน	4.61	0.50	มากที่สุด	4.43	0.52	มาก
รวม	4.61	0.49	มากที่สุด	4.47	0.54	มาก
โดยภาพรวม	$\bar{X} = 4.54$ S.D. = 0.52 แปลผล มากที่สุด					

จากตารางที่ 4.46 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) ทักษะอาชีพของนักเรียน โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.49) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.54) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.50) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.56)
2. ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.68$, S.D.=0.47) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.48)
3. ทักษะพื้นฐานในการทำงาน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} =4.61$, S.D.=0.50) และ ความเป็นไปได้ระดับมาก ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.52)

ตารางที่ 4.47 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล):
ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว

n = 110

ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นักเรียนสามารถทำงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากครูจนเสร็จโดยไม่ต้องมีใครควบคุม	4.57	0.50	มากที่สุด	4.31	0.48	มาก
2. นักเรียนนำข้อแนะนำจากครูไปทำงานจนสำเร็จ และชื่นชมยอมรับผลงานที่เกิดขึ้น	4.75	0.43	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด
3. นักเรียนสามารถเป็นผู้นำในการทำงาน และเป็นผู้ตามช่วยเหลืองานกับเพื่อนจนงานเสร็จ	4.64	0.48	มากที่สุด	4.52	0.50	มากที่สุด
4. นักเรียนสามารถทำงานเสร็จตามที่ครูมอบหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด	4.38	0.49	มาก	4.13	0.53	มาก
5. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อผลงานที่เกิดขึ้น	4.33	0.49	มาก	4.06	0.55	มาก
รวม	4.53	0.50	มากที่สุด	4.35	0.56	มาก
โดยภาพรวม	$\bar{X} = 4.44$ S.D. = 0.54 แปลผล มาก					

จากตารางที่ 4.47 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) **ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว** โดยภาพรวมระดับมาก ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.50) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.56) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. นักเรียนสามารถทำงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากครูจนเสร็จโดยไม่ต้องมีใครควบคุม พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.50) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.48)

2. นักเรียนนำข้อแนะนำจากครูไปทำงานจนสำเร็จ และชื่นชมยอมรับผลงานที่เกิดขึ้น พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.75$, S.D.=0.43) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.46)

3. นักเรียนสามารถเป็นผู้นำในการทำงาน และเป็นผู้ตามช่วยเหลืองานกับเพื่อนจนงานเสร็จ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.48) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.50)

4. นักเรียนสามารถทำงานเสร็จตามที่ครูมอบหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด พบว่า ความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.49) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.53)

5. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อผลงานที่เกิดขึ้น พบว่า ความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.49) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.55)

ตารางที่ 4.48 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล): **ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม**

n = 110

ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นักเรียนรู้จักใช้คำพูดที่เหมาะสม ถูกกาลเทศะรู้ว่าสิ่งใดควรพูด ไม่ควรพูด และเป็นผู้ฟังที่ดี	4.40	0.49	มาก	4.33	0.47	มาก
2. นักเรียนกล้าพูดแสดงความคิดเห็น โดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์	4.51	0.50	มากที่สุด	4.46	0.52	มาก
3. นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมชั้นเรียนโดยไม่ด่วนตัดสินว่าความคิดของเพื่อนนั้นถูกหรือผิด	4.86	0.34	มากที่สุด	4.85	0.36	มากที่สุด
4. นักเรียนสามารถร่วมทำงานกับเพื่อนในชั้นเรียนจนงานสำเร็จตามที่ครูมอบหมาย	4.84	0.37	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
5. นักเรียนมีความสุขในการทำงาน ยิ้มแย้มแจ่มใส อารมณ์ดีในขณะที่ทำงานกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน	4.81	0.39	มากที่สุด	4.77	0.42	มากที่สุด
รวม	4.68	0.47	มากที่สุด	4.65	0.48	มากที่สุด
โดยภาพรวม	$\bar{X} = 4.67$ S.D. = 0.47 แปลผล มากที่สุด					

จากตารางที่ 4.48 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) **ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม** โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.68$, S.D.=0.47) และ ความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.48) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. นักเรียนรู้จักใช้คำพูดที่เหมาะสม ถูกกาลเทศะรู้ว่าสิ่งใดควรพูด ไม่ควรพูด และเป็นผู้ฟังที่ดี พบว่า ความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.49) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.47)
2. นักเรียนกล้าพูดแสดงความคิดเห็น โดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.50) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.52)
3. นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมชั้นเรียนโดยไม่ด่วนตัดสินว่าความคิดของเพื่อนนั้นถูกหรือผิด พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.86$, S.D.=0.34) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.85$, S.D.=0.36)
4. นักเรียนสามารถร่วมทำงานกับเพื่อนในชั้นเรียนจนงานสำเร็จตามที่ครูมอบหมาย พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.84$, S.D.=0.37) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.83$, S.D.=0.38)
5. นักเรียนมีความสุขในการทำงานยิ้มแย้มแจ่มใส อารมณ์ดีในขณะที่ทำงานกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.81$, S.D.=0.39) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.77$, S.D.=0.42)

ตารางที่ 4.49 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล): **ทักษะพื้นฐานในการทำงาน**

n = 110

ทักษะพื้นฐานในการทำงาน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นักเรียนมีการวางแผนการทำงานก่อนลงมือทำเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ	4.50	0.50	มาก	4.35	0.48	มาก
2. นักเรียนมีการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน และตั้งใจทำงานจนเสร็จตามที่ครูมอบหมาย	4.65	0.48	มากที่สุด	4.31	0.54	มาก
3. นักเรียนรู้จักใช้เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์มือถือในการค้นคว้าหาความรู้ได้	4.59	0.49	มากที่สุด	4.44	0.52	มาก
4. นักเรียนสามารถบอกระดับคุณภาพของผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ เช่น ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง	4.71	0.46	มากที่สุด	4.57	0.50	มากที่สุด
5. นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนการทำงานตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนเข้าใจ	4.61	0.53	มากที่สุด	4.46	0.54	มาก
รวม	4.61	0.50	มากที่สุด	4.43	0.52	มาก
โดยภาพรวม	$\bar{X} = 4.52$ S.D. = 0.52 แปลผล มากที่สุด					

จากตารางที่ 4.49 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) **ทักษะพื้นฐานในการทำงาน** โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.50) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.52) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. นักเรียนมีการวางแผนการทำงานก่อนลงมือทำเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ พบว่าความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.50) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.48)

2. นักเรียนมีการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน และตั้งใจทำงานจนเสร็จตามที่คร่อมอบหมาย พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.48)และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.54)

3. นักเรียนรู้จักใช้เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์มือถือในการค้นคว้าหาความรู้ได้ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.49) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.52)

4. นักเรียนสามารถบอกระดับคุณภาพของผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ เช่น ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง พบว่า ความเหมาะสม ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.46) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.50)

5. นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนการทำงานตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนเข้าใจ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.53) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.54)

จากผลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน โดยนักเรียน ผู้วิจัยนำผลมาวิเคราะห์เทียบกับเกณฑ์การพิจารณาและนำเสนอตั้งตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.50 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน โดยนักเรียน

n = 110

องค์ประกอบของรูปแบบฯ	เกณฑ์การพิจารณา	ผลการประเมิน			สรุป
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	
ทักษะอาชีพของนักเรียน ได้แก่ - ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว - ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม - ทักษะพื้นฐานในการทำงาน	ระดับมากขึ้นไป ($\bar{X} \geq 3.51$, S.D. < 1.0)	4.54	0.52	มากที่สุด	สูงกว่า เกณฑ์

จากตารางที่ 4.50 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ทักษะอาชีพของนักเรียน โดยนักเรียน โดยภาพรวม ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.52) สรุปผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน

4.4.1.3 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน โดยผู้ปกครอง

การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยผู้ปกครอง ดังนี้

ตารางที่ 4.51 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยภาพรวม

n = 110

ทักษะอาชีพของนักเรียน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว	4.59	0.50	มากที่สุด	4.46	0.53	มาก
2. ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม	4.62	0.50	มากที่สุด	4.46	0.59	มาก
3. ทักษะพื้นฐานในการทำงาน	4.69	0.46	มากที่สุด	4.64	0.49	มากที่สุด
รวม	4.63	0.49	มากที่สุด	4.52	0.54	มากที่สุด
โดยภาพรวม	$\bar{X} = 4.58$ S.D. = 0.52			แปลผล มากที่สุด		

จากตารางที่ 4.51 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสม ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.63$, S.D. =0.49) และความเป็นไปได้ ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, S.D =0.54) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัวพบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.59$, S.D. =0.50) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, S.D. =0.53)
2. ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.62$, S.D. =0.50) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, S.D. =0.59)
3. ทักษะพื้นฐานในการทำงาน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.69$, S.D. =0.46) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.64$, S.D. =0.49)

ตารางที่ 4.52 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล): **ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว**

n = 110

ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นักเรียนสามารถทำงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้ปกครองจนเสร็จโดยไม่ต้องมีใครควบคุม	4.55	0.52	มากที่สุด	4.36	0.57	มาก
2. นักเรียนสามารถนำข้อแนะนำจากผู้ปกครองไปทำงานจนสำเร็จและชื่นชมยอมรับผลงานที่เกิดขึ้น	4.68	0.47	มากที่สุด	4.55	0.52	มากที่สุด
3. ในบางโอกาสนักเรียนสามารถเป็นผู้นำในการทำงาน และเป็นผู้ตามช่วยเหลืองานกับพี่น้องในครอบครัวจนงานเสร็จ	4.54	0.50	มากที่สุด	4.43	0.52	มาก
4. นักเรียนสามารถทำงานเสร็จตามที่ผู้ปกครองมอบหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด	4.65	0.48	มากที่สุด	4.52	0.52	มากที่สุด
5. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อผลงานที่เกิดขึ้น	4.52	0.50	มากที่สุด	4.43	0.50	มาก
รวม	4.59	0.50	มากที่สุด	4.46	0.53	มาก
โดยภาพรวม	$\bar{X} = 4.52$ S.D. = 0.52			แปลผล มากที่สุด		

จากตารางที่ 4.52 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) ด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นไปได้ **ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว** โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.50) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.53) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. นักเรียนสามารถทำงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้ปกครองจนเสร็จโดยไม่ต้องมีใครควบคุม พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.52) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.57)
2. นักเรียนสามารถนำข้อแนะนำจากผู้ปกครองไปทำงานจนสำเร็จและชื่นชมยอมรับผลงานที่เกิดขึ้น พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.68$, S.D.=0.47) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.52)
3. ในบางโอกาสนักเรียนสามารถเป็นผู้นำในการทำงาน และเป็นผู้ตามช่วยเหลืองานกับพี่น้องในครอบครัวจนงานเสร็จ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.50) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.52)
4. นักเรียนสามารถทำงานเสร็จตามที่ผู้ปกครองมอบหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.48) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.52)
5. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อผลงานที่เกิดขึ้น พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.50) และความเป็นไปได้ระดับมาก ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.50)

ตารางที่ 4.53 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล): **ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม**

n = 110

ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นักเรียนพูดจาเหมาะสมถูกกาลเทศะ รู้ว่าสิ่งใดควรพูด ไม่ควรพูด และเป็นผู้ฟังที่ดี	4.51	0.52	มากที่สุด	4.37	0.64	มาก
2. นักเรียนกล้าพูดแสดงความคิดเห็น โดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์	4.55	0.50	มากที่สุด	4.23	0.50	มาก
3. นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของคนในครอบครัว โดยไม่ตัดสินความคิดเห็นนั้นว่าถูกหรือผิด	4.61	0.49	มากที่สุด	4.50	0.57	มาก
4. นักเรียนสามารถร่วมทำงานกับคนในครอบครัวจนงานสำเร็จ	4.67	0.51	มากที่สุด	4.58	0.58	มากที่สุด
5. นักเรียนสามารถทำงานกับคนในครอบครัวอย่างมีความสุข ยิ้มแย้มแจ่มใส อารมณ์ดีในขณะที่ทำงาน	4.75	0.45	มากที่สุด	4.62	0.56	มากที่สุด
รวม	4.62	0.50	มากที่สุด	4.46	0.59	มาก
โดยภาพรวม	$\bar{X} = 4.54$ S.D. = 0.55 แปลผล มากที่สุด					

จากตารางที่ 4.53 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) **ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม** โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.50) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.59) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. นักเรียนพูดจาเหมาะสมถูกกาลเทศะ รู้ว่าสิ่งใดควรพูด ไม่ควรพูด และเป็นผู้ฟังที่ดี พบว่าความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.52) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.64)

2. นักเรียนกล้าพูดแสดงความคิดเห็น โดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.50) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.50)

3. นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของคนในครอบครัว โดยไม่ตัดสินความคิดเห็นนั้นว่าถูกหรือผิด พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.49) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.57)

4. นักเรียนสามารถร่วมทำงานกับคนในครอบครัวจนงานสำเร็จ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.51) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.58)

5. นักเรียนสามารถทำงานกับคนในครอบครัวอย่างมีความสุข ยิ้มแย้มแจ่มใส อารมณ์ดี ในขณะที่ทำงาน พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.75$, S.D.=0.45) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.56)

ตารางที่ 4.54 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล):
ทักษะพื้นฐานในการทำงาน

n = 110

ทักษะพื้นฐานในการทำงาน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นักเรียนมีการวางแผน เตรียมการ ก่อนลงมือทำงานเพื่อให้งาน บรรลุผลสำเร็จ	4.65	0.48	มากที่สุด	4.55	0.52	มากที่สุด
2. นักเรียนมีการกำหนดเป้าหมายใน การทำงาน และมีความตั้งใจจนทำ ให้งานเสร็จตามที่คุณปกครอง มอบหมาย	4.69	0.46	มากที่สุด	4.64	0.48	มากที่สุด
3. นักเรียนรู้จักใช้เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์มือถือ ในการค้นคว้าหาความรู้ทำการบ้าน ที่ครูมอบหมายสำเร็จ	4.77	0.42	มากที่สุด	4.74	0.44	มากที่สุด
4. นักเรียนสามารถบอกระดับคุณภาพ ของผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ เช่น ดี มาก ดี พอใช้ ปรับปรุง	4.69	0.46	มากที่สุด	4.65	0.50	มากที่สุด
5. นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนการ ทำงานตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จให้ ผู้ปกครองเข้าใจ	4.66	0.47	มากที่สุด	4.63	0.49	มากที่สุด
รวม	4.69	0.46	มากที่สุด	4.64	0.49	มากที่สุด
โดยภาพรวม	$\bar{X} = 4.67$ S.D. = 0.48 แปลผล มากที่สุด					

จากตารางที่ 4.54 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) ทักษะพื้นฐานในการทำงาน โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.69$, S.D.=0.46) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.49) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. นักเรียนมีการวางแผน เตรียมการ ก่อนลงมือทำงานเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.48) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.52)
2. นักเรียนมีการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน และมีความตั้งใจจนทำให้งานเสร็จตามที่ ผู้ปกครองมอบหมาย พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.69$, S.D.=0.46) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.48)
3. นักเรียนรู้จักใช้เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์มือถือในการค้นคว้าหา ความรู้ทำการบ้านที่ครูมอบหมายสำเร็จพบว่าความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.77$, S.D.=0.42) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.74$, S.D.=0.44)
4. นักเรียนสามารถบอกระดับคุณภาพของผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ เช่น ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.69$, S.D.=0.46) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.50)
5. นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนการทำงานตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จให้ผู้ปกครองเข้าใจ พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.66$, S.D.=0.47) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.49)

จากผลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริม ทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน โดยผู้ปกครอง ผู้วิจัยนำผลมาวิเคราะห์เทียบกับเกณฑ์การพิจารณาและนำเสนอตั้งตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.55 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล): **ทักษะอาชีพของนักเรียน**

n = 110

องค์ประกอบของรูปแบบฯ	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน			สรุป
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	
ทักษะอาชีพของนักเรียน ได้แก่ - ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว - ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม - ทักษะพื้นฐานในการทำงาน	ระดับมากขึ้นไป $(\bar{X} \geq 3.51,$ $S.D. < 1.0)$	4.58	0.52	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์

จากตารางสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ทักษะอาชีพของนักเรียน โดยผู้ปกครอง โดยภาพรวม ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, $S.D.=0.52$) สรุปผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน

4.4.2 ผลการถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยผู้วิจัย

ผู้วิจัยถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ที่ได้พัฒนาขึ้นไปและนำไปพัฒนาครู เพื่อดำเนินการสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันความต้องการส่งเสริมทักษะอาชีพ ตามเป้าหมายทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาและถอดบทเรียนจากผลการประเมินรูปแบบ ผู้วิจัยถอดบทเรียน 3 ประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 การส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน การดำเนินการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ภายใต้กรอบการดำเนินการต่อยอดสิ่งเดิมที่โรงเรียนปฏิบัติ ในฐานะการเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีนักเรียนขาดโอกาสการเข้าไปศึกษา ณ สถานศึกษาที่มีความพร้อมในเมือง ประกอบกับแนวโน้มด้านการศึกษาการพัฒนาทักษะอาชีพและทักษะชีวิตของนักเรียน ต้องดำเนินการควบคู่กันแบบคู่ขนาน นักเรียนเมื่อจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจึงควรมีทางเลือกที่มากกว่าการเรียนต่อในสายสามัญที่ต้องเก่งเนื้อหาสาระทางด้านวิชาการ การได้สำรวจตนเองรู้ความถนัดความสนใจ ความสามารถของตนเอง เพื่อนักเรียนค้นพบความต้องการของตนเอง ในการเลือกอาชีพที่เหมาะสม และได้มีโอกาสเห็นภาพลักษณ์ต่าง ๆ ของอาชีพ โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพตั้งแต่ระดับประถมศึกษา เป็นการวางพื้นฐานให้ได้เรียนรู้ตามความเหมาะสมกับวัย ประกอบกับเป็นการดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายที่โรงเรียนควรจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และเป็นการพัฒนาคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การดำเนินชีวิตและเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีพัฒนาการที่รวดเร็ว โรงเรียนในฐานะที่เป็นหน่วยงานทางการศึกษาจึงต้องเตรียมการและเตรียมความพร้อมให้นักเรียนให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสม โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน ทักษะอาชีพและทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมและทำงานกับผู้อื่นได้ภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม ที่เป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข การส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนโดยกำหนดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม ในแต่ละชั้น โดยครูผู้รับผิดชอบในรายวิชาเป็นผู้จัดการเรียนการสอน รวมทั้งการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม โดยภาพรวมการบริหารจัดการเรียนการสอนโรงเรียนจัดชั่วโมงเรียนตรงกัน

ระดับประถมศึกษาเรียนวันพุธเวลา 14.30-15.30 น. โดยจัดตารางเรียนต่อกันกับชั่วโมงซ่อมเสริม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเรียนวันอังคารเวลา 13.30-15.30 น. เช่นกัน

แนวทางการดำเนินการพัฒนาโรงเรียนต้องจัดหาห้องฝึกปฏิบัติให้พร้อมและเพียงพอ หรือต้องปรับตารางเรียนใหม่ให้เหมาะสม สามารถบริหารจัดการได้โดยต้องจัดตารางเรียนต่างช่วงเวลา เพื่อสามารถใช้วัสดุ อุปกรณ์และห้องเรียนร่วมกันได้ กิจกรรมการเรียนการสอนควรปรับเพิ่มการฝึกปฏิบัติให้มาก และให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน อาทิ การสาธิตและให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมปฏิบัติ ในวิชาเรื่องของกล้วย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วิชาน้ำดื่มสมุนไพร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เนื่องจากนักเรียนต้องได้รับการควบคุมดูแล และพัฒนาการใช้วัสดุ อุปกรณ์คล่องแคล่วและมีความระมัดระวัง มากเพียงพอให้สามารถปฏิบัติด้วยตนเอง การปฏิบัติงานกลุ่มการเรียนวิชาขนมอบ วิชาขนมไทย วิชาช่างถนอมอาหาร 1 วิชาช่างถนอมอาหาร 2 วิชากีฬาสู่อาชีพ 1 วิชากีฬาสู่อาชีพ 2 วิชาเกษตร อินดี 1 วิชาเกษตรอินดี 2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ต้องเตรียมอุปกรณ์ให้เพียงพอที่นักเรียนจะสามารถปฏิบัติงานด้วยตนเองร่วมกันกับเพื่อนได้ เนื่องจากนักเรียนมีความพร้อมทางด้านทักษะการใช้ อุปกรณ์มากกว่า โรงเรียนต้องปรับปรุงพัฒนาห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม หรือจัดเป็นศูนย์การเรียนรู้งานอาชีพที่มีประสิทธิภาพให้นักเรียนสามารถเข้าไปเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ มีวัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ พร้อมใช้และเพียงพอ และในอนาคต คัดเลือกอาชีพที่จัดการเรียน การสอนประสบความสำเร็จ มีความพร้อมเปิดเป็นสถานประกอบการย่อย ๆ ภายในโรงเรียนจำหน่าย สินค้า และฝึกนักเรียนรู้จักการบริการ การจำหน่าย โดยเริ่มจากภายในโรงเรียน (จำหน่ายให้นักเรียน ในโรงเรียน) สู่นอกโรงเรียน ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการบูรณาการ การใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และการเรียนรู้ เพิ่มหน่วยการเรียนรู้ต่อยอดให้มีการจัดการผลิตภัณฑ์ การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สร้างสรรค์ และเพิ่มมูลค่าสินค้า การส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนควรมี การทบทวนรายวิชาที่เหมาะสมตามบริบทของชุมชน มีความน่าสนใจและสามารถนำความรู้ไปต่อยอดได้ นอกจากนี้โรงเรียนควรส่งเสริมพัฒนาความรู้ความสามารถ และทักษะด้านการจัดการเรียนการสอน งานอาชีพที่หลากหลาย หรือเรียนรู้ไปพร้อมกับนักเรียน และควรสร้างความร่วมมือกับวิทยาลัย การอาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคได้เข้ามาสนับสนุนการดำเนินการจัดการเรียน การสอนและการวางแผนออกแบบหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพร่วมกัน ให้การ ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้นทั้งนี้เป็นการวางพื้นฐานและสร้างโอกาสให้ นักเรียนสามารถเรียนต่อในสายอาชีพได้ด้วย

ประเด็นที่ 2 การพัฒนาครูให้สามารถส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนยึดรูปแบบ การพัฒนาครูให้สามารถส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโดยอิงการดำเนินการระบบการประกัน คุณภาพภายในของโรงเรียนเพื่อครูมีส่วนร่วมคิด วางแผน ดำเนินการและเข้าใจโครงสร้างภาพรวม ทั้งหมดด้วยกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยการใช้ชุมชนการเรียนรู้

ทางวิชาชีพเป็นเครื่องมือ ซึ่งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกรอบกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 และตามกรอบมาตรฐานการศึกษาาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ การประเมินมาตรฐานด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การจัดการศึกษาเกิดคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด เน้นที่ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพซึ่งต้องมีการพัฒนาที่ตรงตามความต้องการจำเป็นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนของบุคคลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และเป็นการพัฒนาวิชาชีพเพื่อการขอมีและขอเลื่อนวิทยฐานะตามหลักเกณฑ์หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ.ที่ ศธ.0206.3/ว21 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2560 ที่กำหนดให้ครูที่ต้องการขอมีและขอเลื่อนวิทยฐานะต้องมีชั่วโมงการมีส่วนร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้วย ดังนั้นการพัฒนาคูควรต่อยอดการใช้กิจกรรมการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นเครื่องมือการพัฒนาครูให้มีความยั่งยืนต่อเนื่อง คือทำอย่างไรให้ครูเห็นความสำคัญและเห็นประโยชน์ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและทำอย่างไรชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีคุณภาพ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าคุณสมบัติของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ร่วมของชุมชน 2) ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ 3) การสร้างศรัทธาภาพภาวะผู้นำ 4) การพัฒนาจิตวิญญาณวิชาชีพ และ 5) จัดโครงสร้างชุมชนกัลยาณมิตร เป็นหัวใจสำคัญของครูต่อการแสดงบทบาทที่เหมาะสมต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไม่ว่าโรงเรียนจะมีกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพแบบใด อาทิ การแสดงความคิดเห็นอย่างไรให้เกิดความรู้สึกมีคุณค่า มีผู้อื่นรับฟัง เห็นสิ่งที่แสดงความคิดเห็น มีประโยชน์ มีบรรยากาศการรับฟังซึ่งกันและกันแบบให้ความใส่ใจคุณค่าสิ่งที่สื่อสารระหว่างกันและกัน การฟังให้เป็นทำอย่างไร พูดหรือสื่อสารอย่างไรให้เกิดคุณค่าเป็นกัลยาณมิตรเกิดความไว้วางใจและเชื่อมั่นในศรัทธาภาพของแต่ละคนที่มีความรู้ ประสบการณ์ที่ต่างกัน ซึ่งเป็นประโยชน์หากได้สื่อสารออกมา ทุกคนแสดงพฤติกรรมอย่างไรที่สื่อสารถึงความเคารพซึ่งกันและกัน ซึ่งนั่นหมายถึงการจัดบรรยากาศที่ดีที่ตัวบุคคล ต้องผ่านการฝึกและการเรียนรู้อยู่เสมอ ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่าง เป็นผู้นำให้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีคุณภาพและมีความเข้มแข็ง โดยผู้บริหารต้องไม่ใช่สภาพการเป็นผู้นำ ผู้สั่งการมาใช้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้วยคำว่า “ผู้บริหาร” ครูย่อมมีความเกรงใจและอะไร ๆ ก็คล้อยตามความคิดของผู้บริหารจึงอาจทำให้พลาดโอกาสการรับฟังสิ่งที่ดีในทัศนของครู และผู้ที่นำมาแลกเปลี่ยนกัน เป็นการสร้างแรงบันดาลใจสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมการแลกเปลี่ยนและลงข้อสรุปร่วมกันซึ่งสามารถพัฒนาไปเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่มีพลังวิคุณมากยิ่งขึ้นไปในอนาคต ภายใต้การดำเนินการของผู้บริหารที่ต้องควบคุมระดับความคิดเห็นให้เสมอภาคและถูกต้องทาง ทั้งนี้ในบางครั้งผู้บริหารไม่จำเป็นต้องเป็นผู้นำชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพแต่เป็นผู้ร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อได้ฝึกครูและพัฒนารูปภาวะผู้นำของครู เพื่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีคุณภาพและเข้มแข็งได้ในโอกาสต่อไป

ประเด็นที่ 3 รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบฯ ประกอบด้วย คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ 4) ทักษะอาชีพของนักเรียน 4) ปัจจัยสู่ความสำเร็จ โดยหลักการของรูปแบบ คือพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยกระบวนการปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเสนอแนะ วิเคราะห์สรุปประเด็นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย จุดเน้นของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพและเพื่อส่งเสริมทักษะด้านอาชีพของนักเรียน มีกระบวนการที่สำคัญได้แก่ กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารและครู แสดงบทบาทหน้าที่ได้อย่างเข้าใจในแต่ละขั้นตอน ผู้วิจัยนำองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาปรับใช้ในกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสรุปตารางดังนี้

ตารางที่ 4.56 การนำองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาปรับใช้ในกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพที่มีประสิทธิภาพ		
องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	นำองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปปรับใช้
1) วิสัยทัศน์ร่วมของชุมชน ; การมองเห็นภาพเป้าหมายปลายทาง ไปในทิศทางเดียวกัน ด้วยความเชื่อมั่น ศรัทธาว่าวิถีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสำคัญ มีคุณค่ามีคุณประโยชน์	ขั้นที่ 1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย ได้แก่ กิจกรรมการประกันคุณภาพภายใน เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา; วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา (SWOT Analysis) กำหนดทิศทางสถานศึกษา กำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษาและการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	1) วิสัยทัศน์ร่วมของชุมชน 2) ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ 3) การสร้างศักยภาพภาวะผู้นำ 4) การพัฒนาจิตวิญญาณวิชาชีพ 5) จัดโครงสร้างชุมชนกัลยาณมิตร

ตารางที่ 4.56 (ต่อ)

กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพที่มีประสิทธิภาพ		
องค์ประกอบของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ	กระบวนการชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ	นำองค์ประกอบของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพไปปรับใช้
2) ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ ; เครือข่ายการเรียนรู้พัฒนางานของวิชาชีพมีสมาชิกที่มีค่านิยม วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ เจตจำนงทำงานเพื่อให้บรรลุผล เป้าหมายปลายทางเดียวกัน บนพื้นฐานการคิด การวางแผนร่วมกัน การตกลงการตัดสินใจ การประเมินผล และรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานแนวทางเดียวกัน	ขั้นที่ 2 ริเริ่มทำทนายศกยภาพ ความรู้ได้แก่ กิจกรรมการ เมินหลักสูตรสถานศึกษา การทบทวนและจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาและ การมอบหมายผู้รับผิดชอบ	1) วิสัยทัศน์ร่วมของชุมชน 2) ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ 3) การสร้างศกยภาพภาวะผู้นำ 4) การพัฒนาจิตวิญญาณวิชาชีพ 5) จัดโครงสร้างชุมชนกัลยาณมิตร
3) การสร้างศกยภาพภาวะผู้นำ ; การแสดงความสามารถ แสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน รับฟังซึ่งกันและกัน ใส่ใจคุณค่าในสิ่งที่ต้องการ สื่อสาร ชื่นงาน ภาระงานหรือสิ่งที่เกิดจากปฏิบัติจริง ทำให้เกิดความมั่นใจและเห็นคุณค่าในตนเอง เกิดภาวะผู้นำในตนเองและเหนี่ยวนำให้เกิดภาวะผู้นำของกลุ่มที่เข้มแข็ง	ขั้นที่ 3 ติดตามช่วยเหลือการ ปฏิบัติงานของครู ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็น ขั้นที่ 2 วางแผนกำหนดปฏิทิน PLC ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ที่ดี ขั้นที่ 4 นำเสนอสรุป การปฏิบัติ	1) วิสัยทัศน์ร่วมของชุมชน 2) ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ 3) การสร้างศกยภาพภาวะผู้นำ 4) การพัฒนาจิตวิญญาณวิชาชีพ 5) จัดโครงสร้างชุมชนกัลยาณมิตร

ตารางที่ 4.56 (ต่อ)

กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพที่มีประสิทธิภาพ		
องค์ประกอบของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ	กระบวนการชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ	นำองค์ประกอบของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพไปปรับใช้
4) การพัฒนาจิตวิญญาณ วิชาชีพ ; การแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ลงความเห็นและสรุป รวบรวมองค์ความรู้ วิธีการ กระบวนการที่เกิดจาก ประสบการณ์การปฏิบัติจริง จากการทำงาน นำไปประยุกต์ใช้เป็นแนว ทางการพัฒนางานในวิชาชีพ และพัฒนาผู้เรียน	<p>ขั้นที่ 4 สะท้อนผลลัพธ์ การปฏิบัติขององค์กร</p> <p>4.1 กิจกรรมนำเสนอหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ แลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักสูตรที่ จัดทำขึ้น</p> <p>4.2 กิจกรรมนำเสนอผลงาน และจัดแสดงนิทรรศการ ผลงานการปฏิบัติ Best Practice ของโรงเรียน</p> <p>4.3 กิจกรรมถอดบทเรียน รูปแบบร่วมกัน</p>	<p>1) วิสัยทัศน์ร่วมของชุมชน</p> <p>2) ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ</p> <p>3) การสร้างศักยภาพภาวะผู้นำ</p> <p>4) การพัฒนาจิตวิญญาณวิชาชีพ</p> <p>5) จัดโครงสร้างชุมชนกัลยาณมิตร</p>
5) จัดโครงสร้างชุมชน กัลยาณมิตร ; การจัด บรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อ และส่งเสริมการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ การเรียนรู้ ด้าน สิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ สถานที่เหมาะสม และภาษา ทั้งที่เป็นวัจนภาษา (ถ้อยคำ เสียงพูด) และ อวัจนภาษา (ภาษาท่าทาง ภาษากาย) ที่มี ความเป็นกัลยาณมิตร เคารพ ซึ่งกันและกัน ไว้วางใจเชื่อถือกัน เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็น	-	-

นอกจากนี้การส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนด้วยรูปแบบการบริหารนี้ส่งผลถึงความร่วมมือในการเรียนรู้อาชีพพร้อมกับชุมชนในการส่งเสริมพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน อาทิ ได้รับความอนุเคราะห์จากครูนิลรัตน์ ปิรมณี เป็นวิทยากรภายนอกสอนวิชาช่างแกะสลักผักและผลไม้ 1 ช่างแกะสลักผักและผลไม้ 2 นางบุปผาทิพย์ ช้างป่าดี เป็นวิทยากรภายนอกสอนช่างตัดผมชาย 1 ช่างตัดผมชาย 2 อาจารย์พาดิณี สวาส เป็นวิทยากรภายนอกสอนช่างขนมอบ เครือข่ายความร่วมมือและส่งเสริมสนับสนุนจากสำนักส่งเสริม และฝึกอบรมกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ส่งเสริมสนับสนุนความรู้เกี่ยวกับงานเกษตร ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำรงชีวิตของนักเรียน ซึ่งสภาพครอบครัว ชุมชน ของผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่ เป็นการนำความรู้ไปสร้างงานสร้างอาชีพให้ครอบครัวเกิดความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น จากความมุ่งมั่น ตั้งใจ และผลงานที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน สำนักส่งเสริม และฝึกอบรมกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เปิดโอกาสให้โรงเรียนนำผลงานการเรียนการสอนไปร่วมงานเกษตรกำแพงแสน ครั้งที่ 23 เกษตรกำแพงแสน ตามรอยพ่อสานต่อศาสตร์แห่งแผ่นดิน 1-10 ธันวาคม 2562 และ งานเกษตรกำแพงแสน ครั้งที่ 24 วันที่ 1-10 ธันวาคม 2563 ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยการออกร้านค้า การสาธิต และสอนการทำขนมง่าย ๆ โดยครูและนักเรียน อาทิ โดนัทน้ำตาล คุกกี้เห็ด ขนมปังพิซซาหน้าเห็ด (นำผลิตภัณฑ์เห็ดของโรงเรียนมาเป็นส่วนผสม) วาฟเฟิลไส้ทะลัก คอนเฟลกคาราเมล ขนมถ้วย ข้าวเหนียวหน้านวล น้ำอิตาเลียนโซดา น้ำเก๊กฮวย น้ำกระเจี๊ยบ แกะสลักผักผลไม้ ซึ่งเป็นงานอาชีพส่วนหนึ่งของหลักสูตรที่โรงเรียนเปิดสอนในสาระเพิ่มเติมที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) พุทธศักราช 2562 ให้กับผู้ที่มาเที่ยวชมงาน เป็นการสร้างเวทีการฝึกประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ในสถานการณ์จริง เป็นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการทำงานอื่น ๆ อาทิ การวางแผน การบริหารเวลา ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ตรงไปตรงมา การสื่อสารรวมถึงการพัฒนาบุคลิกภาพ ทั้งนี้ เป็นการบ่มเพาะพฤติกรรมการทำงาน การประพฤติปฏิบัติตนซึ่งจะติดตัวนักเรียนไปในอนาคต เป็นการวางรากฐานชีวิตให้ครอบครัวมีความเข้มแข็ง และเกิดชุมชนที่น่าอยู่ต่อไปในอนาคต

การใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ส่งผลให้ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับเหรียญทอง ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน โครงการประกวดหน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่นประสพผลสำเร็จเพื่อรับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ครั้งที่ 9 ประจำปีการศึกษา 2562 ระดับภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ 14-15 มีนาคม พ.ศ. 2563 และได้รับรางวัลรองชนะเลิศระดับเหรียญทอง ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนโครงการประกวดหน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่นประสพผลสำเร็จ เพื่อรับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ครั้งที่ 9 ประจำปีการศึกษา 2562 ระดับชาติ ระหว่างวันที่ 1-5

สิงหาคม 2563 ณ โรงแรมอิงธารรีสอร์ท จังหวัดนครนายก โดยนำเสนอในงานในหัวข้อ/ด้านที่ประกวดผ่านคลิปวิดีโอ (Video Clip) และ การซักถามจากคณะกรรมการผ่านระบบ Teleconference Application

จากการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน ได้แก่ ทักษะอาชีพของนักเรียนตามความคิดเห็นของครู นักเรียนและผู้ปกครอง ซึ่งเป็นตัวแปรตามของงานวิจัยเรื่องนี้ ประกอบกับเป็นทักษะอาชีพที่ปรับสังเคราะห์มาจากแนวคิดของนักวิชาการศึกษาซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 การอยู่ร่วมกันในสังคม การทำงานเป็นทีม การทำงานกลุ่มต่างความคิดหลากหลายทางวัฒนธรรม รูปแบบควรกำหนดพฤติกรรมหรือคุณลักษณะของทักษะอาชีพเป็นผลลัพธ์การพัฒนานักเรียนที่เป็นอัตลักษณ์ของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เมื่อผ่านกระบวนการพัฒนาจากกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนรายวิชาเพิ่มเติมของอาชีพในแต่ละปี ๆ ให้มีความเหมาะสมกับช่วงวัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดความหมายทักษะอาชีพของนักเรียน พฤติกรรม/คุณลักษณะที่สะท้อนการมีทักษะอาชีพเพิ่มเติม ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาทักษะอาชีพในรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ประกอบกับการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพที่เป็นผลงานการปฏิบัติ Best Practice เกิดจากความร่วมมือของท้องถิ่น/ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ชุมชน โดยในอนาคตควรมีการขยายขอบข่ายความร่วมมือและเพิ่มเติมรายวิชาในท้องถิ่นให้มากขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงปรับคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) (ฉบับสมบูรณ์) ประกอบด้วย บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) บทที่ 3 กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ และภาคผนวก และรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) (ฉบับสมบูรณ์) ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ 4) ผลลัพธ์การพัฒนานักเรียน และ 5) ปัจจัยสู่ความสำเร็จ รายละเอียดดังนี้

1. หลักการ

พัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยกระบวนการปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเสนอแนะ วิเคราะห์สรุปประเด็นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย จุดเน้นของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพ
3. เพื่อส่งเสริมทักษะด้านอาชีพของนักเรียน

3. กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ

กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่ผู้บริหารและครูแสดงบทบาทโดยนำองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปใช้ในกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้อย่างเข้าใจ ดังนี้

3.1 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3.1.1 วิสัยทัศน์ร่วมของชุมชน หมายถึง การมองเห็นภาพเป้าหมายปลายทางไปในทิศทางเดียวกัน ด้วยความเชื่อมั่นศรัทธาว่าวิถีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสำคัญ มีคุณค่า มีคุณประโยชน์

3.1.2 ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ หมายถึง เครือข่ายการเรียนรู้พัฒนางานของวิชาชีพมีสมาชิกที่มีค่านิยม วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ เจตจำนงทำงานเพื่อให้บรรลุผลเป้าหมายปลายทางเดียวกันบนพื้นฐานการคิด การวางแผนร่วมกัน การตกลงการตัดสินใจ การประเมินผล และรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานแนวทางเดียวกัน

3.1.3 การสร้างศักยภาพภาวะผู้นำ หมายถึง การแสดงความสามารถ แสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน รับฟังซึ่งกันและกัน ใส่ใจคุณค่าในสิ่งที่ต้องการสื่อสาร ชื่นงาน ภาระงาน หรือสิ่งที่เกิดจากปฏิบัติจริง ทำให้เกิดความมั่นใจและเห็นคุณค่าในตนเอง เกิดภาวะผู้นำในตนเอง และเหนี่ยวนำให้เกิดภาวะผู้นำของกลุ่มที่เข้มแข็ง

3.1.4 การพัฒนาจิตวิญญาณวิชาชีพ หมายถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ลงความเห็นและสรุปรวบรวมองค์ความรู้ วิธีการ กระบวนการที่เกิดจากประสบการณ์การปฏิบัติจริงจากการทำงานนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการพัฒนางานในวิชาชีพ และพัฒนาผู้เรียน

3.1.5 จัดโครงสร้างชุมชนกัลยาณมิตร หมายถึง การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ มีสื่อวัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ สถานที่เหมาะสม และภาษาทั้งที่เป็นวัจนภาษา (ถ้อยคำ เสียงพูด) และอวัจนภาษา (ภาษาท่าทาง ภาษากาย) ที่มีความเป็นกัลยาณมิตร แครพซึ่งกันและกัน ไว้วางใจเชื่อถือกัน เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็น

3.2 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3.2.1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย

เป็นขั้นตอนการวางแผนการดำเนินการส่งเสริมทักษะอาชีพ โดยการร่วมกันทบทวน การดำเนินการในปีการศึกษาที่ผ่านมา เกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับ นโยบาย ทิศทางการพัฒนาของชาติ หน่วยงานต้นสังกัด ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบันและ ตามบริบทความต้องการของสถานศึกษาโดยเชิญนักวิชาการที่มีความรู้มาร่วมกระบวนการให้ความรู้ ความเข้าใจ สร้างความตระหนัก ร่วมกันการลงมือปฏิบัติการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิเคราะห์สรุป ประเด็นและนำเสนอ การประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษามีกิจกรรมดังนี้

1. วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา (SWOT Analysis) ศึกษาวิเคราะห์แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นประเด็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษาร่วมกันระหว่างครู
2. กำหนดทิศทางการศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา
3. กำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษาโดยเชื่อมโยงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ระดับองค์กร ตัวชี้วัดความสำเร็จ โครงการ/กิจกรรม และค่าเป้าหมายความสำเร็จรายปี
4. กำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป้าหมาย และตัวชี้วัดของแต่ละมาตรฐาน

3.2.2 ริเริ่มทำทฤษฎีภาพความรู้

การพัฒนาครูให้ความรู้ ความเข้าใจการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การออกแบบ การจัดการเรียนรู้ การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการลงมือปฏิบัติการ การนำเสนอ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การให้ข้อเสนอแนะ เพื่อครูสามารถดำเนินการส่งเสริมทักษะอาชีพ ตามเป้าหมาย และทิศทางที่วางแผนไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีกิจกรรมดังนี้

1. การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยการวิเคราะห์การออกแบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา การประเมินหลักสูตรเชิงพื้นที่และการสรุปรายงานการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา
2. การทบทวนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ บริบทของโรงเรียน ท้องถิ่นและนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด โดยการกำหนด โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด การเขียนคำอธิบายรายวิชา
3. มอบหมายผู้รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ออกแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดประเมินผลการเรียนรู้และนำสู่การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

3.2.3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู

การส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือครู โดยการใช้กิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นพื้นที่สำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่เกิดจากการปฏิบัติ ระหว่างครูภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ และการนำสู่การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็น

การวิเคราะห์ปัญหาความต้องการจำเป็น เป็นกิจกรรมเริ่มต้นของกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อทราบถึงปัญหา ความต้องการ จำเป็น ที่จะร่วมกันพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียน ที่เป็นเป้าหมายทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา นโยบาย การขับเคลื่อน จุดเด่น จุดเน้นของสถานศึกษา

ขั้นที่ 2 วางแผนกำหนดปฏิทิน PLC

การตกลงกำหนดความต้องการการพัฒนาาร่วมกัน ออกแบบวางแผนกำหนดปฏิทิน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแต่ละเดือนที่เกิดจากการเห็นชอบ ยอมรับและถือเป็นข้อตกลงการปฏิบัติ ร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางให้ครูได้ปฏิบัติ รู้ตัว เตรียมการต่อเป้าหมายการร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในแต่ละครั้ง

ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ดี

การเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพตามปฏิทินที่กำหนดไว้แล้ว ในขั้นที่ 2 เพื่อนำเสนอประเด็นการพัฒนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมหรือวิธีการ ที่ช่วยให้การดำเนินการส่งเสริมทักษะอาชีพบรรลุตามเป้าหมาย ครูจะเป็นผู้เลือกวิธีการและออกแบบ วางแผน ดำเนินการโดยยึดหลักการความเหมาะสมตรงตามบริบทของตนเองเพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่าง มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ขั้นที่ 4 นำเสนอสรุปการปฏิบัติ

การสรุปผลการปฏิบัติที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากการนำไปการปฏิบัติจริงมาแล้ว เริ่มตั้งแต่การทบทวนประเด็นพัฒนา เป้าหมาย กระบวนการหรือวิธีการสะท้อนผลการพัฒนาของครู และนำเสนอระบุความต้องการพัฒนาในวงรอบต่อไป การให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม หรือมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการนำไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

3.2.4 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร

เป็นการทบทวน การนำเสนอ ผลการปฏิบัติของครู ได้แก่ หลักสูตรสถานศึกษารายวิชา เพิ่มเติม เพื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ให้ข้อเสนอแนะ นำไปปรับปรุงแก้ไข และการนำเสนอผลงานการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน การจัดแสดงนิทรรศการ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ดังนี้

1. นำเสนอหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ แลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติมที่ครูจัดทำขึ้น เพื่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอนตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
2. นำเสนอผลงานและจัดแสดงนิทรรศการผลงานการปฏิบัติ Best Practice ของโรงเรียน
3. ถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารจัดการด้วยการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนร่วมกัน

4. ผลลัพธ์การพัฒนานักเรียน

ทักษะอาชีพของนักเรียนประกอบด้วย 3 ทักษะได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม และทักษะพื้นฐานในการทำงาน ดังนี้

ตารางที่ 4.57 ผลลัพธ์การพัฒนานักเรียนและพฤติกรรมบ่งชี้

ผลลัพธ์การพัฒนานักเรียน	พฤติกรรมบ่งชี้
<p>4.1 ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว</p> <p>หมายถึง ความสามารถทำงานในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยไม่ได้คาดคิดไว้ก่อน สามารถปรับตัวให้เรียนรู้และปรับปรุงพัฒนางานที่รับผิดชอบได้อย่างเกิดผลดี</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทำงานเป็นขั้นตอนตามลำดับความสำคัญปราศจากการควบคุม - จัดการงานให้สำเร็จ และยอมรับผลงานที่เกิดขึ้นได้อย่างชื่นชม เมื่อได้รับข้อเสนอแนะหรือคำชี้แจง - เป็นผู้นำหรือผู้ตามในการทำงานได้ตลอดเวลา - ปฏิบัติงานจนเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายและเวลาที่กำหนด - มีความรับผิดชอบต่อผลงาน/ผลการปฏิบัติงาน
<p>4.2 ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม</p> <p>หมายถึง ความสามารถในการสื่อสารความคิด การกระทำ การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่มีความแตกต่างทางความคิด ความสามารถและประสบการณ์ทั้งทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันให้เกิดผลดี</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พูดและฟังเหมาะสมถูกกาลเทศะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างเกิดผลดี - กล้าแสดงความคิดเห็นและแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ - รู้จักยอมรับฟังความคิดเห็น ไม่ตัดสินความคิดเห็นของผู้อื่นว่าถูกหรือผิด - ทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความสามารถแตกต่างกันได้อย่างเกิดผลดี - มีอารมณ์ดี สร้างบรรยากาศการทำงานที่มีความสุข

ตารางที่ 4.57 (ต่อ)

ผลลัพธ์การพัฒนานักเรียน	พฤติกรรมบ่งชี้
<p>4.3 ทักษะพื้นฐานในการทำงาน</p> <p>หมายถึง ความสามารถจัดการงานเป็นลำดับขั้นตอนให้งานบรรลุเป้าหมาย ตั้งแต่การวางแผน กำหนดเป้าหมาย วิธีการดำเนินการ ประเมินผล และการนำเสนองานในลักษณะต่าง ๆ โดยอาจมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในกระบวนการหาความรู้และการทำงานเพื่อความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - วางแผนการทำงานเพื่อให้งานบรรลุผล - กำหนดเป้าหมายจัดลำดับความสำคัญและมุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย - ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการค้นคว้าหาความรู้และการทำงาน - ประเมินผลที่จะเกิดขึ้นจากการทำงานในปัจจุบัน - นำเสนอสรุปกระบวนการ/วิธีการทำงาน/ผลงานให้ผู้อื่นเข้าใจได้

5. ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

รูปแบบการบริหารด้วยการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เป็นความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารและครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญเป็นกลไกขับเคลื่อนพัฒนา อาจมีเครือข่ายภายนอก อาทิ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจเกษียณอายุราชการหรือยังไม่เกษียณอายุราชการ อาจารย์ระดับอุดมศึกษา มาช่วยเสริมศักยภาพการดำเนินการให้เข้มแข็งมากขึ้น ปัจจัยสู่ความสำเร็จ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร และด้านสภาพแวดล้อม ดังนี้

5.1 ด้านการบริหารจัดการ

5.1.1 วางแผน กำหนดเป้าหมาย วิธีการ กิจกรรมการดำเนินการ การประเมินผลและ ผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน

5.1.2 ดำเนินการตามแผนและกำหนดเป็นภารกิจของโรงเรียน ที่เป็นภาระหน้าที่ของทุกคนต้องดำเนินการร่วมกันทุกปีการศึกษา

5.1.3 จัดระบบการกำกับติดตามการดำเนินการ โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และกำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง

5.1.4 สร้างเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพระดับบุคคลและระดับหน่วยงาน อาทิ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและมีกิจกรรมร่วมกันอยู่เสมอ

5.1.5 สะท้อนผลการดำเนินการและให้ความสำคัญกับการสะท้อนผลการดำเนินการ อยู่เสมอ เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป

5.2 ด้านบุคลากร

5.2.1 ผู้บริหาร

1. ผู้บริหารต้องสร้างแรงบันดาลใจให้ครู โดยการประชุม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การถอดบทเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจถึงเป้าหมายของการพัฒนา
2. ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม ในกระบวนการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบและการปฏิบัติสู่ความสำเร็จร่วมกัน
3. ผู้บริหารต้องกำกับ นิเทศติดตามและร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับครู

5.2.2 ครู

1. ครูต้องมีความเข้าใจ มีความตระหนัก ให้ความสำคัญถึงเป้าหมายร่วมกัน
2. ครูเปิดใจกว้างในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนา รู้วิธีการสื่อสารและการฟังเสียงสะท้อนของผู้เรียนอย่างจริงจัง
3. ครูเต็มใจในการร่วมพัฒนาตนเองและร่วมกันปฏิบัติตามข้อตกลง/งานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ต่อเนื่อง
4. ครูต้องร่วมกันสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ มีความเป็นกัลยาณมิตรเพื่อสร้างบรรยากาศความไว้วางใจที่มีซึ่งกันและกัน ที่จะส่งผลไปสู่การสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง มีความสามัคคี

5.2.3 เครือข่าย

1. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาการส่งเสริมทักษะอาชีพด้วยการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
2. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ มีเทคนิควิธีการของกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการเสริมแรงการปฏิบัติงานในวิชาชีพ
3. เป็นผู้ที่มีความเข้าใจ ในบริบทการดำเนินการของโรงเรียน

5.3 ด้านสภาพแวดล้อม

ด้านสภาพแวดล้อมมีความหมายรวมทั้งสถานที่ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อต่าง ๆ สภาพบรรยากาศแวดล้อมรอบตัว แสง เสียง อากาศ ความร้อน การสื่อสารทั้งภาษากาย ภาษาพูด การให้เกียรติซึ่งกันและกัน การเคารพต่อบทบาทหน้าที่ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การรับฟังอย่างตั้งใจ และสิ่งอื่น ๆ ที่จะส่งผลต่อการสร้างพลังบวกที่ดีของครูในขณะที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีดังนี้

5.3.1 วางแผนกำหนดกิจกรรม กำหนดตารางการพัฒนา/เวลาให้ชัดเจนกำหนดการดำเนินการให้ชัดเจน

5.3.2 จัดบริบทสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ได้แก่

1. จัดสถานที่ปลอดสิ่งรบกวนการกระตุ้นความสนใจจากภายนอก พื้นที่ที่มีความสะอาด อากาศถ่ายเท แสงสว่างเพียงพอ เป็นระเบียบเรียบร้อย
2. จัดสื่อเทคโนโลยีช่วยในการนำเสนอและการสื่อสาร อาทิ คอมพิวเตอร์ จอรับภาพ เครื่องฉายภาพ เครื่องเสียง จัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
3. เคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ค้นพบคำตอบหรือแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีที่สุดด้วยตนเอง
4. อภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมอย่างสร้างสรรค์ รู้เท่าทันอารมณ์และความคิด

5.3.3 จัดกระบวนการแบ่งปันและเรียนรู้ (Share and Learn) ได้แก่

1. ทบทวนเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ข้อตกลงก่อนปฏิบัติการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Before Action Review: BAR)
2. แบ่งปันความรู้และประสบการณ์ในเชิงบวกจากข้อเท็จจริงที่เกิดจากการปฏิบัติ มิใช่ความรู้สึก อาทิ ถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Lesson Study)
3. อภิปรายแสดงความคิดเห็นโดยใช้แนวทางการโค้ช (Coaching) การเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) หรืออภิปรายนำเสนอแนวทางแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์(กรณีที่มีปัญหา)
4. ร่วมกันตัดสินใจ และยอมรับการเลือกแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน
5. เสริมพลัง (Empower) ด้วยการกล่าวชื่นชม ขอบคุณหรืออื่น ๆ ตามความเหมาะสมที่เกิดจากการร่วมกันพัฒนา

ผู้วิจัยนำเสนอรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) (ฉบับสมบูรณ์) ดังภาพ

ภาพที่ 4.3 รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) (ฉบับสมบูรณ์)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน 2) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) 4) เพื่อประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) การสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

5.1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

5.1.1.1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโดยการศึกษาเอกสาร

สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ความต้องการการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน จากการศึกษาเอกสาร มีสาระสำคัญดังนี้

1. การบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ด้านวิสัยทัศน์ร่วม พบว่า นโยบายและแผนระดับต่าง ๆ มีวิสัยทัศน์ร่วมโดยเห็นคุณค่าต่อเป้าหมายทิศทางการพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะอาชีพ โดยน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ในหลวงรัชกาลที่ 10 เรื่องการมีงานทำ มีอาชีพ มากำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านทักษะอาชีพ เพื่อโรงเรียนจะได้นำไปขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติในห้องเรียนและควบคู่กับทักษะในศตวรรษที่ 21

2. การบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ด้านเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ พบว่า โรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการโดยครูและผู้บริหาร

ร่วมกันคิดออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมด้านทักษะอาชีพเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพทั้งด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการ ดำรงชีวิตสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทความต้องการของโรงเรียน และเป็นไปตามกรอบและทิศ ทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้ สถานศึกษาควรมีการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการแบบ เครือข่ายและการมีส่วนร่วม อันเกิดจากพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กร ประชาคมในรูปแบบ ของผู้อุปถัมภ์และ ผู้ร่วมคิดร่วมปฏิบัติ

3. การบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ด้านภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชน พบว่า มีการสร้างภาวะผู้นำโดยการมอบหมายหน้าที่ให้ครูให้ เกิดการเรียนรู้ โดยมอบหมายครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร่วมกันรับผิดชอบดูแลการจัดการเรียนการ สอนด้านอาชีพในแต่ละระดับชั้นและดำเนินการโครงการสานฝันสู่อาชีพ ทั้งนี้ ผู้ปกครองมีความ ต้องการให้โรงเรียนดำเนินการจัดการเรียนการสอนอาชีพ และการฝึกงานทำ ต่อยอดและพัฒนาต่อไป ให้ดียิ่งขึ้นโดยอาจสร้างเครือข่ายความร่วมมือ กับหน่วยงานภายนอกให้เข้ามามีส่วนช่วยผลักดัน การเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย

4. การบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ด้านการเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ พบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ร่วมกัน สร้างความตระหนักรู้ และความเข้าใจการนำหลักสูตรสถานศึกษาส่งเสริมด้านทักษะอาชีพสู่ การปฏิบัติในห้องเรียน แต่ทั้งนี้โรงเรียนต้องจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในการ พัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทความต้องการของชุมชนและประเทศทั้งความรู้ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน

5. การบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ด้านโครงสร้างสนับสนุนสู่ชุมชนกัลยาณมิตร พบว่า โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) มีการ ส่งเสริมการเรียนรู้อาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้นักเรียนได้เลือกเรียน มีบรรยากาศสิ่งแวดล้อม ทางด้านกายภาพต่าง ๆ มีการสนับสนุนงบประมาณการเรียนการสอนอาชีพเพียงพอ ทั้งนี้ โรงเรียน ยังขาดวัสดุอุปกรณ์บางอย่าง อาทิ แก้วอ้อสำหรับการเรียนตัดผมชาย เครื่องตีแป้งวิชาขนมอบ และ ห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

5.1.1.2 การศึกษาแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะ อาชีพของนักเรียน โดยการสัมภาษณ์

สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อ ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โดยการสัมภาษณ์ มีสาระสำคัญดังนี้

1. การบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ผู้บริหารและครูควรสร้างการรับรู้ การเห็นค่าเป้าหมายทิศทางของการพัฒนา

สถานศึกษาหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่จะเกิดขึ้นไปในทิศทางเดียวกัน จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสได้ร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จแนวทางที่ดี และแสดงพฤติกรรมการตกลึก ออกมาเป็นความคิดร่วม เพื่อที่จะทำให้ได้เจตจำนงเพื่อทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน

2. การบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ด้านทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ โรงเรียนออกแบบกิจกรรมที่เปิดโอกาส หรือส่งเสริมสนับสนุน การรวมกลุ่มครูที่ครูสามารถแสดงออกถึงความคิด ความสามารถร่วมกันสร้างการเรียนรู้สร้างแรงบันดาลใจ แบบมีส่วนร่วม มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ร่วมคิด ออกแบบและปฏิบัติในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ในโรงเรียน

3. การบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ด้านภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชน โรงเรียนสร้างสภาวะการณ์ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ที่เปิดโอกาส ให้ครูทุกคนมีบทบาทหน้าที่ ในฐานะผู้นำและผู้ตามได้อย่างเท่าเทียม และเป็นกัลยาณมิตร

4. การบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ด้านการเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ ผู้บริหารและครูต้องสร้างความตระหนักรู้ และความเข้าใจด้วยการ สังเคราะห์ หรือประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมปฏิบัติประสบความสำเร็จ หรือเป็นแนวทางที่ดี นำไปแก้ปัญหาหรือการพัฒนาเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียน

5. การบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ด้านโครงสร้างสนับสนุนสู่ชุมชนกัลยาณมิตร โรงเรียนจัดกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น โดยมีบรรยากาศสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพต่าง ๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุน ให้กิจกรรมดำเนินไปได้โดยไม่ติดขัด การเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ สถานที่เหมาะสม อาทิจ ุห้องที่ใช้จัดกิจกรรมเป็นห้องที่มีอากาศไม่ร้อน มีเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องเสียง อินเทอร์เน็ตพร้อมใช้ และจัดบุคคลที่ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความเป็นกัลยาณมิตร เชื้อถือกัน เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นกันเพื่อให้กิจกรรมบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

5.1.2 การพัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

5.1.2.1 การยกร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริม ทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

ผู้วิจัยยกร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ฉบับร่างที่ 1 จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ มีสาระสำคัญดังนี้

รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ประกอบด้วย คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์

ของรูปแบบ 3) กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ 4) เงื่อนไขความสำเร็จ และ 5) ปัจจัยสนับสนุน มีสาระสำคัญดังนี้

1. หลักการของรูปแบบ คือ ครูเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาด้านทักษะอาชีพ ด้วยกระบวนการส่งเสริมพัฒนาที่มีความต่อเนื่อง ลักษณะการส่งเสริมเป็นการให้ความรู้ความเข้าใจ การฝึกปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การวิเคราะห์สรุปประเด็น การนำเสนองาน แล้วลงมือปฏิบัติจริงบนพื้นฐานแนวคิดการพัฒนาสู่เป้าหมายของโรงเรียน โดยมีนักวิชาการศึกษาให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาครูให้สามารถส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนตามเป้าหมายของโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

3. กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ ประกอบด้วย องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3.1 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1. วิสัยทัศน์ร่วม วิธีการเรียนรู้ที่มีสมาชิกที่มารวมกลุ่มมีเป้าหมาย มีความประสงค์เหมือนกัน เชื่อมมั่น เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ เกิดการตกผลึกออกมาเป็นความคิดร่วมกัน ทำให้ได้เจตจำนงเพื่อทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน

2. ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ กลุ่มที่มีสมาชิกมีค่านิยม วิสัยทัศน์เป้าหมาย พันธกิจ เจตจำนงเดียวกัน ร่วมกันทำงานอย่างสร้างสรรค์ สร้างแรงบันดาลใจแบบเครือข่าย การเรียนรู้ที่จะพัฒนางานของวิชาชีพ และทำงานให้บรรลุผลเป้าหมายปลายทางของการรวมกลุ่ม มีการตกลงและการตัดสินใจที่เป็นแนวปฏิบัติประเมิณผลและรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานที่ปฏิบัติจริง

3. ภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชน สภาวะการณ์ที่สมาชิกมีโอกาสได้แสดงความสามารถและแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน รับฟังซึ่งกันและกัน ใส่ใจคุณค่าสิ่งที่สื่อสาร ชื่นงาน ภาระงานหรือสิ่งที่เกิดจากปฏิบัติจริงโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ทำให้เกิดความมั่นใจ และเห็นคุณค่าในตนเอง เกิดภาวะผู้นำในตนเองและเหนี่ยวนำให้เกิดภาวะผู้นำของกลุ่มที่เข้มแข็ง

4. การเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ ระบบการสร้างความตระหนักรู้ การรวบรวมองค์ความรู้ วิธีการ กระบวนการ แนวทางการทำงานโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างระหว่างสมาชิกที่เกิดจากประสบการณ์การปฏิบัติจริงโดยร่วมลงความเห็น สรุป สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมไปปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาหรือการพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

5. **โครงสร้างสนับสนุนสู่ชุมชนกัลยาณมิตร** การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งบรรยากาศสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพและบุคคล ที่มีสื่อวัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ สถานที่เหมาะสม เคารพซึ่งกันและกัน มีความไว้วางใจ เป็นกัลยาณมิตร เชื่อถือกัน เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นให้ความรู้สึกปลอดภัย ปลอดภัยใช้อำนาจกดดันมีขวัญกำลังใจ ไม่โดดเดี่ยวและมีความสุข

3.2 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1. **วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย** เป็นขั้นตอนการวางแผนการดำเนินการส่งเสริมพัฒนาด้านทักษะอาชีพ โดยการร่วมกันทบทวนการดำเนินการในปีการศึกษาที่ผ่านมา วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา (SWOT Analysis) ศึกษาวิเคราะห์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นประเด็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษาร่วมกันระหว่างครู กำหนดทิศทางสถานศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา กำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษาโดยเชื่อมโยงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ระดับองค์กร ตัวชี้วัดความสำเร็จ โครงการ/กิจกรรม และค่าเป้าหมายความสำเร็จรายปี และกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป้าหมาย และตัวชี้วัดของแต่ละมาตรฐาน

2. **การเพิ่มพูนความรู้สู่ผลลัพธ์** เป็นการพัฒนาครูโดยนักวิชาการให้ความรู้ความเข้าใจ การเป็นหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยการวิเคราะห์การออกแบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา การประเมินหลักสูตรเชิงพื้นที่ และการสรุปรายงาน การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา การทบทวนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ บริบทของโรงเรียนท้องถิ่นและนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด โดยการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด การเขียนคำอธิบายรายวิชา และการมอบหมายผู้รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ

3. **การติดตามครูด้วย PLC** เป็นการจัดสรรตารางเวลาให้ครูได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่เกิดจากการปฏิบัติด้วยกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีขั้นตอน 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็น ทราบถึงปัญหา ความต้องการจำเป็นที่จะร่วมกันพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คำนึงถึงเป้าหมาย ทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา นโยบายการขับเคลื่อน จุดเด่น จุดเน้น จุดที่ต้องการพัฒนาให้ตรงตามเป้าหมายการพัฒนาของสถานศึกษา ขั้นที่ 2 วางแผนกำหนดปฏิทิน PLC เป็นการออกแบบวางแผนกำหนดปฏิทินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ แต่ละเดือนเพื่อเป็นแนวทางให้สมาชิกได้ปฏิบัติ รู้ตัว เตรียมการ ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ดีเป็นขั้นตอนที่สมาชิกร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ตามปฏิทิน PLC ที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้แล้วร่วมกันนำเสนอ

ประเด็นการพัฒนาสู่เป้าหมายของกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นขั้นที่ 4 นำเสนอสรุปการปฏิบัติเป็นการสรุปสะท้อนผลการแก้ปัญหา/การพัฒนาที่เป็นผลจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ด้วยกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แต่ละเดือน เริ่มตั้งแต่การทบทวนประเด็นปัญหา/พัฒนา เป้าหมาย กระบวนการหรือวิธีการแก้ปัญหา/การพัฒนา สะท้อนผลการแก้ปัญหา/พัฒนา ของครูผู้สอน และนำเสนอระบุความต้องการแก้ปัญหา/การแนวทางการพัฒนาในวงรอบต่อไป

4. สะท้อนผลลัพธ์ ได้แก่การนำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพ แลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักสูตรที่ได้จัดทำขึ้นกับนักวิชาการ และนำเสนอผลงานและจัดแสดงนิทรรศการผลงานการปฏิบัติ Best Practice ของโรงเรียน

4. เงื่อนไขความสำเร็จ

ด้านครู ต้องมีความเข้าใจ มีความตระหนัก ให้ความสำคัญถึงเป้าหมายร่วมกัน เปิดใจกว้างในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนา เต็มใจในการร่วมพัฒนาตนเองและร่วมกันปฏิบัติตามข้อตกลง/งานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ต่อเนื่อง และร่วมกันสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ มีความเป็นกัลยาณมิตร

ด้านผู้บริหาร ต้องสร้างแรงบันดาลใจให้ครู ความเข้าใจถึงเป้าหมายของการพัฒนา เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในกระบวนการต่างๆ ต้องกำกับ นิเทศติดตามและร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับครู

ด้านนักวิชาการ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางและมีประสบการณ์ เทคนิควิธีการของกระบวนการฯและการเสริมแรงการปฏิบัติงานในวิชาชีพ

5. ปัจจัยสนับสนุน

1. การเตรียมสภาพแวดล้อม วางแผนกำหนดกิจกรรม กำหนดตารางเวลา ให้ชัดเจน จัดสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัยรองรับกระบวนการ จัดสื่อเทคโนโลยีและสร้างเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพระดับบุคคลและระดับหน่วยงาน

2. การสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ กำหนดเป็นภารกิจของโรงเรียนที่เป็นภาระหน้าที่ของทุกคนต้องดำเนินการร่วมกันทุกปีการศึกษา ร่วมกันเรียนรู้ ทบทวนเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ข้อตกลงก่อนปฏิบัติการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ แบ่งปันความรู้และประสบการณ์ ในเชิงบวกจากข้อเท็จจริงที่เกิดจากการปฏิบัติ เปิดโอกาสให้ครูทุกคนอภิปรายแสดงความคิดเห็น โดยใช้แนวทางการโค้ช (Coaching) การเป็นที่เลี้ยง (Mentoring) อย่างสร้างสรรค์และเสริมพลัง (Empower) ให้กันและกัน ด้วยการกล่าวชื่นชม ขอบคุณ ร่วมกันชื่นชมผลงานความสำเร็จที่เกิดจากการร่วมกันพัฒนา

3. การสร้างภาวะผู้นำ ให้ครูเป็นผู้นำทุกระดับ การยอมรับและความไว้วางใจ มอบหมายงาน มอบอำนาจ หน้าที่ความรับผิดชอบ เคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ค้นพบ

คำตอบหรือแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีที่สุดด้วยตนเอง ยอมรับการตัดสินใจและการเลือกแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน

5.1.2.2 ตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) นำเสนอการสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สำหรับไปปรับปรุงแก้ไข และยกร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ฉบับร่างที่ 2 มีสาระสำคัญดังนี้

รูปแบบการบริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน (ฉบับร่างที่ 2) ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ 4) ทักษะอาชีพของนักเรียน 5) ปัจจัยสู่ความสำเร็จ มีสาระสำคัญดังนี้

1. **หลักการ** คือการพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยกระบวนการปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเสนอแนะ วิเคราะห์สรุปประเด็นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2. **วัตถุประสงค์** ของการนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายจุดเน้นของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพ และเพื่อส่งเสริมทักษะด้านอาชีพของนักเรียน

3. **กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ** มีองค์ประกอบ 2 ส่วน ได้แก่ องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้บริหารและครูแสดงบทบาทโดยนำองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปใช้ในกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้อย่างเข้าใจ มีสาระสำคัญดังนี้

3.1 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3.1.1 **วิสัยทัศน์ร่วมของชุมชน** หมายถึง วิธีการเรียนรู้ของสมาชิกที่มาร่วมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้ที่มีเป้าหมาย ความประสงค์เหมือนกัน เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เชื่อมมั่นและศรัทธาสิ่งที่เกิดจากการร่วมกันคิดแล้วนำไปปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน

3.1.2 **ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ** หมายถึง กลุ่มที่มีสมาชิกมีค่านิยมวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ เจตจำนงเดียวกัน มาร่วมกันทำงานอย่างสร้างสรรค์ เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ที่จะพัฒนางานของวิชาชีพ และทำงานให้บรรลุผลเป้าหมายปลายทางของกันและกัน มีแรง

บันดาลใจ มีการตกลงและการตัดสินใจที่เป็นแนวปฏิบัติ มีการประเมินผลและมีความรับผิดชอบ ต่อผลการปฏิบัติงานของกลุ่มร่วมกัน

3.1.3 การสร้างศักยภาพภาวะผู้นำ หมายถึง สภาวะการณ์ที่สมาชิกมีโอกาส ได้แสดงความสามารถและแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน รับฟังซึ่งกันและกัน ใส่ใจคุณค่า สิ่งที่ต้องการสื่อสาร ชื่นงาน ภาระงานหรือสิ่งที่เกิดจากปฏิบัติจริงโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ ทำให้เกิดความมั่นใจ และเห็นคุณค่าในตนเอง เกิดภาวะผู้นำในตนเองและเหนี่ยวนำให้ เกิดภาวะผู้นำของกลุ่มที่เข้มแข็ง

3.1.4 การพัฒนาจิตวิญญาณวิชาชีพ หมายถึง ระบบการสร้างความรู้จาก การรวบรวมองค์ความรู้ ประสบการณ์ วิธีการ กระบวนการ แนวทางการทำงานโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สิ่งที่เกิดจากประสบการณ์การปฏิบัติจริงระหว่างสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยร่วม ลงความเห็น สรุป สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมไปปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาหรือการ พัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

3.1.5 จัดโครงสร้างชุมชนกัลยาณมิตร หมายถึง การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม ที่เอื้อและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เหมาะสม ได้แก่ บรรยากาศสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ สถานที่เหมาะสม บุคคลเคารพซึ่งกันและกัน มีความไว้วางใจเป็น กัลยาณมิตร เชื่อถือกัน เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็น มีขวัญกำลังใจ ไม่โดดเดี่ยว มีความสุขและ ให้ความรู้สึกไม่กดดัน

3.2 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3.2.1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย

เป็นขั้นตอนการวางแผนการดำเนินการส่งเสริมทักษะอาชีพโดยจัดมีกิจกรรม วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา (SWOT Analysis) ประเด็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของ สถานศึกษา กำหนดทิศทางสถานศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาเพื่อจัดทำ แผนพัฒนาสถานศึกษา กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษา โครงการ/กิจกรรม และค่าเป้าหมาย ความสำเร็จรายปี และกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป้าหมายและตัวชี้วัดของแต่ละมาตรฐาน

3.2.2 ริเริ่มทำทนายศักยภาพความรู้

เป็นการพัฒนาครูจัดกิจกรรมการเฝ้าหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยการวิเคราะห์การออกแบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา การประเมินหลักสูตรเชิงพื้นที่และการสรุปรายงานการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา การทบทวน และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ บริบทของ โรงเรียน ท้องถิ่นและนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด เขียนคำอธิบายรายวิชาและการมอบหมายผู้รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.2.3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู

กำหนดตารางเวลานอกตารางสอนให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่เกิดจากการปฏิบัติมี 4 ชั้น ได้แก่ ชั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็น เพื่อทราบถึงปัญหา ความต้องการ จำเป็น ที่จะร่วมกันพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา นโยบายการขับเคลื่อน จุดเด่น จุดเน้นของสถานศึกษา ชั้นที่ 2 วางแผนกำหนดปฏิทิน PLC เป็นการออกแบบวางแผนกำหนดปฏิทิน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในแต่ละเดือนที่เกิดจากการเห็นชอบ ยอมรับและถือปฏิบัติร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทาง ให้ครูได้ปฏิบัติ รู้ตัว เตรียมการต่อเป้าหมายการร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในแต่ละครั้ง ชั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ดี ชั้นนี้ครูเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อนำเสนอประเด็นการพัฒนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมหรือวิธีการที่ช่วยให้การ ดำเนินการส่งเสริมทักษะอาชีพบรรลุตามเป้าหมาย และชั้นที่ 4 นำเสนอสรุปการปฏิบัติ เป็นขั้นสรุป สะท้อนผลการปฏิบัติที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตั้งแต่การทบทวนประเด็นพัฒนา เป้าหมาย กระบวนการหรือวิธีการ สะท้อนผลการพัฒนาของครู และนำเสนอระบุความต้องการพัฒนาในวงรอบ ต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

3.2.4 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร

เป็นขั้นตอนการนำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดทำหลักสูตรรายวิชา เพิ่มเติมที่ ครูได้จัดทำขึ้น นำเสนอผลงาน จัดแสดงนิทรรศการผลงาน การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของโรงเรียนและกิจกรรมการถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยการชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ร่วมกัน

4. ทักษะอาชีพของนักเรียน

4.1 ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว หมายถึง ความสามารถทำงานในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาโดยไม่ได้คาดคิดไว้ก่อน โดยสามารถปรับตัวให้เรียนรู้และปรับปรุง พัฒนางานที่รับผิดชอบได้อย่างเกิดผลดี อาทิ เมื่อมีเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ต่อการทำงานสามารถ จัดลำดับงานตามความสำคัญด้วยตนเองตามที่มีการวางแผนงานไว้ได้ โดยสามารถเป็นผู้นำหรือผู้ตาม ในการทำงานร่วมงานกับผู้อื่นได้ตลอดเวลา มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำหรือผลการปฏิบัติงาน ที่เกิดขึ้น และพร้อมที่จะบริหารจัดการงานตามข้อเสนอแนะหรือคำชมต่างๆจากผู้อื่นให้เกิดผลสำเร็จ ได้ตามกำหนดเวลา และเป้าหมายของงาน

4.2 ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม หมายถึง ความสามารถในการสื่อสารความคิด การกระทำปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่มีความแตกต่างทางความคิด ความสามารถและประสบการณ์ทั้งทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันให้เกิดผลดี อาทิ ความสามารถในการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล และกล้าที่จะเสนอแนวคิดที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการลงข้อสรุปหรือแนวทางที่เป็นผลดีต่องานและมีบรรยากาศในการทำงานที่ดี

4.3 ทักษะการทำงานพื้นฐาน หมายถึง ความสามารถจัดการงานเป็นลำดับขั้นตอน ให้งานบรรลุเป้าหมาย ตั้งแต่การวางแผน กำหนดเป้าหมาย วิธีการดำเนินการ การประเมินผลและการนำเสนองานในลักษณะต่าง ๆ โดยอาจมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในกระบวนการหาความรู้และการทำงานเพื่อความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

5. ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

รูปแบบการบริหารด้วยการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) อาศัยปัจจัยสู่ความสำเร็จ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร และด้านสภาพแวดล้อม มีสาระสำคัญดังนี้

5.1 ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การวางแผนกำหนดเป้าหมาย วิธีการ กิจกรรม การดำเนินการ การประเมินผลและผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน ดำเนินการตามแผนและกำหนดเป็นภารกิจของโรงเรียนที่เป็นภาระหน้าที่ของทุกคนต้องดำเนินการร่วมกันทุกปีการศึกษา จัดระบบการกำกับติดตามการดำเนินการ โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและกำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่องสร้างเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพระดับบุคคลและระดับหน่วยงาน สะท้อนผลดำเนินการและให้ความสำคัญกับการสะท้อนผลการดำเนินการอยู่เสมอ

5.2 ด้านบุคลากร

ผู้บริหารต้องสร้างแรงบันดาลใจให้ครู โดยการประชุม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การถอดบทเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจถึงเป้าหมายของการพัฒนา เป็นการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม ในกระบวนการต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบและการปฏิบัติสู่ความสำเร็จร่วมกัน และกำกับ นิเทศติดตามและร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับครู

ครูต้องมีความเข้าใจมีความตระหนัก ให้ความสำคัญถึงเป้าหมายร่วมกัน เปิดใจกว้างในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนา รู้วิธีการสื่อสารและการฟังเสียงสะท้อนของผู้อื่นอย่างจริงจัง ครูเต็มใจร่วมพัฒนาตนเองและร่วมกันปฏิบัติตามข้อตกลง/งานที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกันสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ เป็นกัลยาณมิตร ไว้วางใจซึ่งกันและกัน

เครือข่ายเป็นผู้มีความรู้ความสามารถให้คำปรึกษา มีประสบการณ์ มีเทคนิควิธีการของกระบวนการฯและการเสริมแรงการปฏิบัติงานในวิชาชีพ และเข้าใจบริบทการดำเนินการของโรงเรียน

5.3 ด้านสภาพแวดล้อม

ด้านสภาพแวดล้อมมีความหมายรวมทั้งสถานที่ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อต่าง ๆ สภาพบรรยากาศแวดล้อมรอบตัว การสื่อสารทั้งภาษากาย ภาษาพูด จัดบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัยรอบกวน จัดสื่อเทคโนโลยีช่วยในการนำเสนอและการสื่อสาร จัดสภาพตนเองให้เคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ค้นพบคำตอบหรือแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีที่สุดด้วยตนเอง และครูทุกคนมีโอกาสอภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมอย่างสร้างสรรค์ รู้เท่าทันอารมณ์และความคิดจัดกระบวนการแบ่งปันและเรียนรู้ (Share and Learn) มีการทบทวนเป้าหมายวัตถุประสงค์ ข้อตกลงก่อนปฏิบัติการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Before Action Review : BAR) แบ่งปันความรู้และประสบการณ์ในเชิงบวกจากข้อเท็จจริงที่เกิดจากการปฏิบัติ มิใช่ความรู้สึก อภิปรายแสดงความคิดเห็นโดยใช้แนวทางโค้ช (Coaching) การเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) หรืออภิปรายนำเสนอแนวทางแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันตัดสินใจ และยอมรับการเลือกแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน และเสริมพลัง (Empower) ด้วยการกล่าวชื่นชม ขอบคุณ หรืออื่นๆตามความเหมาะสมที่เกิดจากการร่วมกันพัฒนา

5.1.3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

ผู้วิจัยนำรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ไปพัฒนาครู สรุปผลการทดลองใช้รูปแบบ ดังนี้

5.1.3.1 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน และแผนการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ

5.1.3.2. ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพของครู โดยการตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกวิชา ได้แก่ วิชาช่างขนมอบ วิชาการร้อยมาลัย วิชาช่างขนมไทย วิชางานปั้นสร้างสรรค์ วิชาช่างถนอมอาหาร 2 วิชาแกะสลักผักและผลไม้ 2 วิชาช่างถนอมอาหาร 1 วิชาเทคโนโลยีกราฟฟิคดีไซน์ วิชางานผ้าสร้างสรรค์ วิชาแกะสลักผักและผลไม้ 1 วิชาน้ำสมุนไพร วิชาช่างตัดผมชาย 2 วิชาเกษตรอินทรีย์ 2 วิชากีฬาสู่อาชีพ 2 วิชาเกษตรอินทรีย์ 1 วิชากีฬาสู่อาชีพ 1 วิชาช่างตัดผมชาย 1 และวิชาเรื่องของกล้วย ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านองค์ประกอบของหลักสูตร พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ส่วนที่ 3 แนวทางการประเมินผลหลักสูตร ส่วนที่ 2 สาระหลักสูตรและส่วนที่ 1 บทนำ ตามลำดับ

5.1.3.3 ผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียน รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา โดยภาพรวม ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายวิชาพบว่า อยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 9 วิชา ได้แก่ วิชาช่างตัดผมชาย 1 วิชาช่างถนอมอาหาร 2 วิชาช่างตัดผมชาย 2 วิชางานปั้น สร้างสรรค์ วิชาช่างขนมไทย วิชาช่างแกะสลักผักและผลไม้ 2 วิชาช่างขนมอบ วิชาการร้อยมาลัยและ วิชาเกษตรอินทรีย์ 1 ตามลำดับ ระดับดีมาก จำนวน 7 วิชา ได้แก่ วิชาเกษตรอินทรีย์ 2 วิชาช่างแกะสลักผัก และผลไม้ 1 วิชาช่างถนอมอาหาร 1 วิชาน้ำสมุนไพร วิชากีฬาสู้อาชีพ 2 วิชาเทคโนโลยีกราฟิกดีไซน์ และวิชางานผ้าสร้างสรรค์ ตามลำดับ และระดับดี จำนวน 2 วิชา ได้แก่ วิชากีฬาสู้อาชีพ 1 และ วิชาเรื่องของกล้วย ตามลำดับ

5.1.3.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า ระดับดีเยี่ยมจำนวน 11 วิชา ได้แก่ วิชาช่างถนอมอาหาร 2 วิชาช่างขนมไทย วิชาแกะสลักผักและผลไม้ 1 วิชาช่างตัดผมชาย 1 วิชาแกะสลักผักและผลไม้ 2 วิชางานปั้นสร้างสรรค์ วิชาการร้อยมาลัย วิชาเกษตรอินทรีย์ 2 วิชาช่างขนมอบ วิชาช่างตัดผมชาย 2 และวิชาช่างถนอมอาหาร 1 ตามลำดับ ระดับดีมาก จำนวน 6 วิชา ได้แก่ วิชากีฬาสู้อาชีพ 2 วิชาเกษตรอินทรีย์ 1 วิชาน้ำสมุนไพร วิชากีฬาสู้อาชีพ 1 วิชางานผ้าสร้างสรรค์และ วิชาเทคโนโลยีกราฟิกดีไซน์ ตามลำดับ และระดับดี จำนวน 1 วิชา ได้แก่ วิชาเรื่องของกล้วย

5.1.4 การประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

5.1.4.1 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริม ทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) มีสาระสำคัญดังนี้

(1) การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริม ทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยครู ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับมากที่สุด คือ ความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด คือ หลักการ กระบวนการส่งเสริมอาชีพ วัตถุประสงค์ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ทักษะอาชีพของนักเรียน ตามลำดับ

ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด คือ หลักการและวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ย เท่ากัน กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ทักษะอาชีพของนักเรียน ตามลำดับ

(2) การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริม ทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน โดยนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด และ ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

ความเหมาะสม ระดับมากที่สุด คือ ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม ทักษะพื้นฐานในการทำงาน และทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว ตามลำดับ

ความเป็นไปได้ ระดับมากที่สุด คือ ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม และระดับมากที่สุด คือ ทักษะพื้นฐานในการทำงาน และทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว ตามลำดับ

(3) การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน โดยผู้ปกครอง ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับมากที่สุด คือ ความเหมาะสม และ ความเป็นไปได้ ตามลำดับ

ความเหมาะสม ระดับมากที่สุด คือ ทักษะพื้นฐานในการทำงาน ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม และทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว ตามลำดับ

ความเป็นไปได้ ระดับมากที่สุด คือ ทักษะพื้นฐานในการทำงาน และระดับมากที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว และ ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม

5.1.4.2 การถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ โดยผู้วิจัย ถอดบทเรียน 3 ประเด็นคือ ประเด็นที่ 1 การส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ประเด็นที่ 2 การพัฒนาครูให้สามารถส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน และประเด็นที่ 3 รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขรูปแบบ (ฉบับสมบูรณ์) มีสาระสำคัญ ดังนี้

รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ 4) ผลลัพธ์การพัฒนานักเรียน และ 5) ปัจจัยสู่ความสำเร็จ รายละเอียดดังนี้

1. หลักการ คือการพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยกระบวนการปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเสนอแนะ วิเคราะห์สรุปประเด็นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2. วัตถุประสงค์ ของการนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายจุดเน้นของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพ และเพื่อส่งเสริมทักษะด้านอาชีพของนักเรียน

3. กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ มีองค์ประกอบ 2 ส่วน ได้แก่ องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีสาระสำคัญดังนี้

3.1 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3.1.1 วิสัยทัศน์ร่วมของชุมชน หมายถึง การมองเห็นภาพเป้าหมายปลายทาง ไปในทิศทางเดียวกัน ด้วยความเชื่อมั่นศรัทธาว่าวิถีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสำคัญ มีคุณค่ามีคุณประโยชน์

3.1.2 ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ หมายถึง เครือข่ายการเรียนรู้พัฒนา งานของวิชาชีพมีสมาชิกที่มีค่านิยม วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ เจตจำนงทำงานเพื่อให้บรรลุผล เป้าหมายปลายทางเดียวกันบนพื้นฐานการคิด การวางแผนร่วมกัน การตกลงการตัดสินใจ การประเมินผล และรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานแนวทางเดียวกัน

3.1.3 การสร้างศักยภาพภาวะผู้นำ หมายถึง การแสดงความสามารถ แสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน รับฟังซึ่งกันและกัน ใส่ใจคุณค่าในสิ่งที่ต้องการสื่อสาร ชื่นงาน ภาระงานหรือสิ่งที่เกิดจากปฏิบัติจริง ทำให้เกิดความมั่นใจและเห็นคุณค่าในตนเอง เกิดภาวะผู้นำ ในตนเองและเหนี่ยวนำให้เกิดภาวะผู้นำของกลุ่มที่เข้มแข็ง

3.1.4 การพัฒนาจิตวิญญาณวิชาชีพ หมายถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ลงความเห็นและสรุปรวบรวมองค์ความรู้ วิธีการ กระบวนการที่เกิดจากประสบการณ์การปฏิบัติจริง จากการทำงาน นำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการพัฒนางานในวิชาชีพ และพัฒนาผู้เรียน

3.1.5 จัดโครงสร้างชุมชนกัลยาณมิตร หมายถึง การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม ที่เอื้อและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ สถานที่เหมาะสม และภาษาทั้งที่เป็นวัจนภาษา (ถ้อยคำ เสียงพูด) และ อวัจนภาษา (ภาษาท่าทาง ภาษากาย) ที่มีความเป็นกัลยาณมิตร เคารพซึ่งกันและกัน ไว้วางใจเชื่อถือกัน เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็น

3.2 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3.2.1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย

เป็นขั้นตอนการวางแผนการดำเนินการส่งเสริมทักษะอาชีพโดยจัดมีกิจกรรม วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา (SWOT Analysis) ประเด็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของ สถานศึกษา กำหนดทิศทางสถานศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาเพื่อจัดทำ แผนพัฒนาสถานศึกษา กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษา โครงการ/กิจกรรม และค่าเป้าหมาย ความสำเร็จรายปี และกำหนดมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป้าหมายและตัวชี้วัดของแต่ละมาตรฐาน

3.2.2 ริเริ่มทำท่ายศักยภาพความรู้

เป็นการพัฒนาครูจัดกิจกรรมการเฝ้าหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยการวิเคราะห์การออกแบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

การประเมินหลักสูตรเชิงพื้นที่และการสรุปรายงานการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา การทบทวนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ บริบทของโรงเรียน ท้องถิ่นและนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด เขียนคำอธิบายรายวิชาและการมอบหมายผู้รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาฯ ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.2.3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู

กำหนดตารางเวลานอกตารางสอนให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่เกิดจากการปฏิบัติมี 4 ชั้น ได้แก่ ชั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็น เพื่อทราบถึงปัญหา ความต้องการ จำเป็น ที่จะร่วมกันพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ ผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา นโยบายการขับเคลื่อน จุดเด่น จุดเน้นของ สถานศึกษา ชั้นที่ 2 วางแผนกำหนดปฏิทิน PLC เป็นการออกแบบวางแผนกำหนดปฏิทิน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแต่ละเดือนที่เกิดจากการเห็นชอบ ยอมรับและถือเป็นข้อตกลงการปฏิบัติ ร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางให้ครูได้ปฏิบัติ รู้ตัว เตรียมการต่อเป้าหมายการร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพในแต่ละครั้ง ชั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ดี ชั้นนี้ครูเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อนำเสนอประเด็นการพัฒนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับ นวัตกรรมหรือวิธีการที่ช่วยให้การดำเนินการส่งเสริมทักษะอาชีพบรรลุตามเป้าหมาย และชั้นที่ 4 นำเสนอสรุปการปฏิบัติ เป็นขั้นสรุปสะท้อนผลการปฏิบัติที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตั้งแต่การ ทบทวนประเด็นพัฒนา เป้าหมาย กระบวนการหรือวิธีการ สะท้อนผลการพัฒนาของครู และนำเสนอ ระบุความต้องการพัฒนาในวงรอบต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

3.2.4 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร

เป็นขั้นตอนการนำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดทำหลักสูตรรายวิชา เพิ่มเติมที่ครูได้จัดทำขึ้น นำเสนอผลงาน จัดแสดงนิทรรศการผลงาน การปฏิบัติ Best Practice ของโรงเรียนและกิจกรรมการถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารจัดการด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ร่วมกัน

4. ผลลัพธ์การพัฒนานักเรียน

4.1 ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว หมายถึง ความสามารถทำงานในสถานการณ์ ที่มีการเปลี่ยนแปลงโดยไม่ได้คาดคิดไว้ก่อน สามารถปรับตัวให้เรียนรู้และปรับปรุงพัฒนางานที่ รับผิดชอบได้อย่างเกิดผลดี

4.2 ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม หมายถึง ความสามารถในการสื่อสารความคิด การกระทำ การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่มีความแตกต่างทางความคิด ความสามารถและประสบการณ์ ทั้งทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันให้เกิดผลดี

4.3 ทักษะพื้นฐานในการทำงาน หมายถึง ความสามารถจัดการงานเป็นลำดับขั้นตอน ให้งานบรรลุเป้าหมาย ตั้งแต่การวางแผน กำหนดเป้าหมาย วิธีการดำเนินการ การประเมินผลและการนำเสนอในงานในลักษณะต่าง ๆ โดยอาจมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในกระบวนการหาความรู้และการทำงานเพื่อความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

5. ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

รูปแบบการบริหารด้วยการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) อาศัยปัจจัยสู่ความสำเร็จ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร และด้านสภาพแวดล้อม มีสาระสำคัญดังนี้

5.1 ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การวางแผนกำหนดเป้าหมาย วิธีการ กิจกรรม การดำเนินการ การประเมินผลและผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน ดำเนินการตามแผนและกำหนดเป็นภารกิจของโรงเรียน ที่เป็นภาระหน้าที่ของทุกคนต้องดำเนินการร่วมกันทุกปีการศึกษา จัดระบบการกำกับติดตามการดำเนินการ โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่องสร้างเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพระดับบุคคลและระดับหน่วยงาน สะท้อนผลดำเนินการและให้ความสำคัญกับการสะท้อนผลการดำเนินการอยู่เสมอ

5.2 ด้านบุคลากร

ผู้บริหารต้องสร้างแรงบันดาลใจให้ครูโดยการประชุม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การถอดบทเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจถึงเป้าหมายของการพัฒนา เป็นการเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบและการปฏิบัติสู่ความสำเร็จร่วมกัน และกำกับ นิเทศติดตามและร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับครู

ครูต้องมีความเข้าใจมีความตระหนักให้ความสำคัญถึงเป้าหมายร่วมกัน เปิดใจกว้างในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนา รู้วิธีการสื่อสารและการฟังเสียงสะท้อนของผู้อื่นอย่างจริงจัง ครูเต็มใจร่วมพัฒนาตนเองและร่วมกันปฏิบัติตามข้อตกลง/งานที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกันสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เป็นกัลยาณมิตรไว้วางใจซึ่งกันและกัน

เครือข่ายเป็นผู้มีความรู้ความสามารถให้คำปรึกษามีประสบการณ์ มีเทคนิควิธีการของกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการเสริมแรงการปฏิบัติงานในวิชาชีพ และเข้าใจบริบทการดำเนินการของโรงเรียน

5.3 ด้านสภาพแวดล้อม

ด้านสภาพแวดล้อมมีความหมายรวมทั้งสถานที่ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อต่างๆ สภาพบรรยากาศแวดล้อมรอบตัว การสื่อสารทั้งภาษากาย ภาษาพูด จัดบริบทแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัยรบกวน จัดสื่อเทคโนโลยีช่วยในการนำเสนอและการสื่อสาร จัดสภาพตนเองให้เคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน และอภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมอย่างสร้างสรรค์

รู้เท่าทันอารมณ์และความคิด จัดกระบวนการแบ่งปันและเรียนรู้ (Share and Learn) มีการทบทวน เป้าหมายวัตถุประสงค์ ข้อตกลงก่อนปฏิบัติการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Before Action Review : BAR) แบ่งปันความรู้และประสบการณ์ในเชิงบวกจากข้อเท็จจริงที่เกิดจากการปฏิบัติ มิใช่ความรู้สึก อภิปรายแสดงความคิดเห็นโดยใช้แนวทางการโค้ช (Coaching) การเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) หรืออภิปรายนำเสนอแนวทางแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันตัดสินใจและยอมรับการเลือก แนวทางการปฏิบัติร่วมกัน และเสริมพลัง (Empower) ด้วยการกล่าวชื่นชม ขอบคุณ หรืออื่น ๆ ตามความเหมาะสมที่เกิดจากการร่วมกันพัฒนา

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)” ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ขั้นตอนที่ 4 การประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญดังนี้

5.2.1 การพัฒนาและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ ทักษะอาชีพของนักเรียน และปัจจัยสู่ความสำเร็จ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบได้ผ่านกระบวนการสร้างและพัฒนาหลายขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลงานทางวิชาการและหนังสือต่าง ๆ นโยบายหน่วยงานต้นสังกัด หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) พุทธศักราช 2561 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา (สมศ.) รอบสาม รายงานผลการจัดการศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2561 รายงานการประชุม ครุกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิการสัมภาษณ์ จำนวน 7 คน และผู้ทรงคุณวุฒิการสนทนากลุ่ม จำนวน 9 คน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด¹ เสนอ

¹ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีรียาสาส์น จำกัด, 2557), หน้า 101.

ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาในรูปแบบว่าผู้วิจัยจะสร้างและพัฒนาในรูปแบบขึ้นมาก่อน จากการศึกษา ค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบที่มีผู้พัฒนาไว้แล้ว และจากผลการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สภาพสถานการณ์ต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ หรือตัวแปรเหล่านั้นหรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบ หรือผู้วิจัยอาจคิดโครงสร้าง รูปแบบขึ้นมาก่อนแล้วปรับปรุงโดยอาศัยข้อเสนอแนะจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบ หรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือทำการศึกษารายละเอียดหรือตัวแปรแต่ละตัว แล้วคัดเลือก องค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรที่สำคัญ ประกอบกันขึ้นเป็นโครงสร้างของรูปแบบก็ได้ และในงานวิจัย บางเรื่องจำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม หลังจากได้พัฒนาแบบขึ้นมาแล้ว มีความจำเป็นต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้นมันจะ พัฒนามาจากรากฐานของทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบของผู้อื่นและผลการวิจัยที่ผ่านมา แม้กระทั่ง ได้รับการกรองจากผู้เชี่ยวชาญแล้วก็ตาม แต่เป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐาน ซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวม ข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริงเพื่อทำการทดสอบดูว่าเหมาะสม หรือไม่ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ เรียกว่า “การทดสอบประสิทธิภาพของ รูปแบบ” **สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนาจ เหลื่อน้อย** วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล² ขั้นตอนการวิจัย ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา องค์ประกอบของการบริหารจัดการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน มาตรฐานสากล โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ผลการสร้างรูปแบบการบริหาร จัดการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ประกอบด้วย 3 ส่วนได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย หลักการพื้นฐานของการบริหารจัดการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ โรงเรียนมาตรฐานสากล และวัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารจัดการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทาง วิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ส่วนที่ 2 เนื้อหา ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ, เรียนรู้และพัฒนา วิชาชีพ, ชุมชนกัลยาณมิตร, การทำงานเป็นทีม, การมีส่วนร่วม และโครงสร้างการพัฒนาชุมชน ส่วนที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จและ**สอดคล้องกับ นงนุช ชุมภูเทพ** วิจัยเรื่อง³ รูปแบบการบริหารเพื่อ

²อำนาจ เหลื่อน้อย, “รูปแบบการบริหารจัดการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน มาตรฐานสากล”, วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2561), หน้า 201-202.

³นงนุช ชุมภูเทพ, “รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส ที่ตั้งอยู่ บนพื้นที่สูงและทุรกันดาร ในเขตภาคเหนือด้านตะวันตก”, วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, ปีที่21ฉบับ ที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม, 2562): 142-152.

ส่งเสริมอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส ที่ตั้งอยู่บนพื้นที่สูงและทุรกันดาร ในเขตภาคเหนือ ด้านตะวันตก การสร้างและพัฒนา รูปแบบ ได้แก่ การศึกษาสภาพบริบท และความต้องการจำเป็น เรื่องอาชีพและแนวทางในการบริหารเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสที่ตั้งอยู่บนพื้นที่สูงและทุรกันดาร ในเขตภาคเหนือด้านตะวันตก โดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ผู้ปกครอง นักเรียน นักเรียนและชุมชน พหุกรณีศึกษาการบริหารสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี จำนวน 3 แห่ง และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน และตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบด้วยการ สัมมนาอิง ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน และการประเมินรูปแบบโดยผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน ขยายโอกาสที่ตั้งอยู่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า รูปแบบประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการส่งเสริมอาชีพ การส่งเสริมอาชีพของนักเรียน กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และ 4) การมีส่วนร่วม ในการประเมินผล และเป้าหมายการส่งเสริมอาชีพ ได้แก่ 1) มีทักษะการทำงาน 2) มีทักษะการหารายได้ 3) มีคุณลักษณะคนทำงานได้และทำงานเป็น และ 4) มีคุณลักษณะ คนทำงานทศวรรษใหม่

5.2.2 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริม ทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ดังนี้

5.2.2.1 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ผลเป็นไปตามเกณฑ์ อาจเป็นเพราะครูมีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันจาก ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่เปิดโอกาสให้ครูได้ทบทวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองและ ของเพื่อนครู ได้พูดคุยปรึกษาหารือในเรื่องที่เป็นบทบาทหน้าที่ของตนเอง การจัดทำหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ เพื่อที่จะส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้นักเรียนด้านทักษะอาชีพบรรลุตามเป้าหมาย ของผลการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ รวมทั้งเป็นไปตามเป้าหมาย ทิศทางการพัฒนา การศึกษา ตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่กำหนด ครูได้ทำความเข้าใจและช่วยเหลือกันมากขึ้น มีการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและมีผู้บริหารให้การสนับสนุนส่งเสริมช่วยเหลือ กำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจอยู่เสมอ ประกอบกับได้รับความร่วมมือการส่งเสริมสนับสนุนจาก เครือข่ายการพัฒนาทางด้านวิชาการจากภายนอก ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีวิทยากร ภายนอกที่อยู่ในชุมชนสำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน⁴ กล่าวว่า การจะทำให้

⁴ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, “คู่มือประกอบการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา” (อัครา, 2560, หน้า 27-29.

บรรลุผลที่การเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนรู้ของทีมและการเรียนรู้ของครู บนพื้นฐานงานที่มีลักษณะ ต้องมีการคิดร่วมกัน วางแผนร่วมกัน ความเข้าใจร่วมกัน ข้อตกลงร่วมกัน การตัดสินใจร่วมกัน มีแนวปฏิบัติร่วมกัน มีการประเมินผลร่วมกันและการรับผิดชอบร่วมกันจากสถานการณ์ที่ปฏิบัติงานจริง ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ร่วมกันด้วยความสัมพันธ์ที่ต่างช่วยเหลือเกื้อกูล ดูแลซึ่งกันจึงทำให้การทำงานเต็มไปด้วยบรรยากาศที่มีความสุข ไม่โดดเดี่ยว โดยขึ้นอยู่กับเป้าประสงค์ หรือพันธกิจ ในการดำเนินการของชุมชนการเรียนรู้ อาทิ ทีมร่วมสอน ทีมเรียนรู้และกลุ่มเรียนรู้ คอยสะท้อนการเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นพื้นที่การเรียนรู้ร่วมกันที่ใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น สะท้อนการเรียนรู้ สนทนาสนทนา การเรียนรู้สืบเสาะแสวงหา การสร้างมโนทัศน์ ริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ การคิดเชิงระบบ การสร้างองค์ความรู้การเรียนรู้บนความเข้าใจการทำงานของสมองและการจัดการความรู้ เป็นต้น นอกจากนี้อาจเนื่องจาก ครูได้รับการพัฒนาผ่านกระบวนการที่มีลำดับขั้นตอนเหมาะสม ตั้งแต่การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา การกำหนดเป้าหมายทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด การกำหนดมาตรฐานการศึกษา การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาทบทวนหลักสูตรฯในปีการศึกษาที่ผ่านมา การกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนตามจุดเน้นและทิศทางของโรงเรียน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ต่อเนื่องถึงกิจกรรมการจัดการเรียนรู้สู่ห้องเรียน ครูมีส่วนร่วมมีความเข้าใจตั้งแต่เริ่มต้น ตลอดต่อเนื่องจนถึงเป้าหมายปลายทางที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน และด้วยเหตุผลที่ครูอาจมีความรู้ ในเนื้อหาสาระและทักษะ ความชำนาญในการจัดการเรียนการสอนวิชาเพิ่มเติมงาน อาชีพไม่มาก เพราะไม่ได้จบสาขาตรงแต่ครูมีการค้นคว้าหาความรู้ ฝึกฝนไปพร้อมกับนักเรียน รวมทั้งเชิญวิทยากร ภายนอกมาร่วมจัดการเรียนการสอนด้วย ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกและเป็นการบริหารที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วุฒิ วัฒนธนวุฒิ ที่ศึกษา⁵ การบริหารจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาระดับมัธยมศึกษา พบว่า องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เป็นพหุองค์ประกอบ มี 6 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดกระบวนการบริหารที่เหมาะสม 2) การกำหนดนโยบายระดับสูง 3) การส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 4) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร 5) การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน 6) การนิเทศติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามหลักสูตร และธนิดา ภูมิมาณัฐ ศึกษา⁶ วิถีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน: เพาะชำโมเดล พบว่า

⁵ วุฒิ วัฒนธนวุฒิ, “การบริหารจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาระดับมัธยมศึกษา”, *วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2559), หน้า 211-213.

⁶ ธนิดา ภูมิมาณัฐ, “วิถีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน: เพาะชำโมเดล”, *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2562), บทคัดย่อ

กระบวนการทัศน์การขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน วิธีการจัดการองค์กรที่เป็นระบบ ระบบหนุนเสริมและการสร้างเครือข่ายที่ดี โดยผู้บริหารต้องเป็นนักวิชาการ เข้าถึงง่าย ประสานใจ และเข้าใจผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้นจากการเป็น PLC เพาะชำโมเดลคือการได้พัฒนาครู ทำให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

5.2.2.2 ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ

ของครู โดยการตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด **ทั้งนี้อาจเนื่องจากครู**ได้รับการพัฒนาจากกระบวนการขั้นที่ 2 ริเริ่มทำทฤษฎีความรู้ กิจกรรมการทบทวนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นปฏิบัติกิจกรรมที่ต่อเนื่องร่วมกัน โดยครูได้ลงมือปฏิบัติ คิดออกแบบวางแผน มีการนำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้และได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบกับมีการร่วมกันออกแบบวางแผนกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ร่วมกันและได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพโดยมีการนิเทศติดตามให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมของหลายฝ่ายได้แก่ครู ผู้บริหารและเครือข่ายนักวิชาการภายนอก เป็นทีมเครือข่ายการพัฒนาาร่วมกัน **สอดคล้องกับโบลัม และคณะ (Bolam and Others) ศึกษา⁷** การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน พบว่า เครื่องมือสำคัญในการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพ คือ นโยบายของโรงเรียน วิธีการจัดการ สนับสนุนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้ที่ไม่มีหน้าที่สอนการปฐมนิเทศ การสอบถาม ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีการพัฒนา 3 ชั้นคือ ชั้นเริ่มต้น ชั้นพัฒนา และชั้นเสร็จสมบูรณ์ **และเวอร์เบริยส และคณะ (Verbiest and Others) ศึกษา⁸** การเรียนรู้ร่วมกันในโรงเรียน: การสร้างขีดความสามารถในการเรียนรู้ร่วมกัน พบว่า คุณภาพของการเรียนรู้แบบร่วมมือขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ได้แก่ การสนับสนุนทางวิชาชีพจากเพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์ทางวิชาชีพเป็นต้น สมรรถนะการเรียนรู้ร่วมกันมีความเชื่อมโยงระหว่างกันกับสิ่งแวดล้อมในการทำงานและการรับรู้สถานการณ์ การบูรณาการ

⁷Bolam, R., McMahon, A., Stoll, L., Thomas, S., Wallace, M., Greenwood, A., Hawkey, K., Ingram, M., Atkinson, A. and Smoth, M. **Creating and Sustaining Effective Professional Learning Communities**, (London: University of Bristol, 2005). p.57-61.

⁸Verbiest, E., Ansems, E., Bakx, A., Grootwagers, A., Heijmen-Versteegen, I., Jongen, T., Uphoff, W. and Teurlings, C., "Collective Learning in Schools Described : Building Collective Learning Capacity", **REICE : Revista Electrónica Iberoamericana sobre Calidad, Eficacia y Cambio en Educación**, Vol.3 No.1 (2005): 17-34.

การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ผลักดันให้เกิดการเรียนรู้ในตัวบุคคล การปรับปรุงเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้แบบร่วมมือด้านทักษะ การกระตุ้น และความฉลาดทางอารมณ์ได้ และการเสริมสร้างการเรียนรู้แบบร่วมมือในโรงเรียนสามารถกระทำได้โดยกิจกรรมการฝึกอบรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาทางวิชาชีพ โดยผู้นำของโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนและสอดคล้องกับ **ฮอร์ดและคณะ** (Hord and Others)⁹ กล่าวว่า การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมเป็นสภาพการณ์ที่ผู้บริหารและครูร่วมกันสนับสนุนการปฏิบัติงานในโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ ทั้งด้านนโยบาย การปฏิบัติการตัดสินใจร่วมกันหรือการปรับปรุงโรงเรียน สนับสนุนให้ความก้าวหน้าในวิชาชีพ สนับสนุนครูในการพัฒนาวิชาชีพและเพิ่มพูนความรู้ การมีส่วนร่วมในการทำงานเพื่อสร้างมุมมองความเป็นทีมที่มีเป้าหมายร่วมกันคือการทำให้โรงเรียนดียิ่งขึ้น

5.2.2.3 ผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ผลสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเนื่องจาก ครูร่วมแรงร่วมใจออกแบบและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติที่เหมาะสมกับวัยในแต่ละระดับชั้นของนักเรียน ครูมีการเตรียมการตั้งแต่การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง พร้อมทั้งพัฒนาตนเองและเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับนักเรียน โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณสำหรับการส่งเสริมการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพสำหรับการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งสนับสนุนวิทยากรภายนอกมาช่วยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกรณีที่บางเนื้อหาสาระครูไม่มีความชำนาญ ควบคู่กับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงประเมินจากการปฏิบัติ ครู นักเรียนร่วมกัน และครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียนร่วมประเมินผลงานด้วย ในกรณีนี้ในวันที่มีการเรียนการสอนนักเรียนจะนำผลงานที่เสร็จสมบูรณ์แล้ว นำมาให้ครูภายในโรงเรียนได้เป็นผู้ร่วมประเมิน ตีชม ให้ข้อเสนอแนะรวมทั้งผลิตภัณฑ์บางอย่าง นักเรียนได้นำกลับไปที่บ้านให้ผู้ปกครองได้ชื่นชมผลงานด้วย ซึ่งตรงกับ **สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา** กล่าวว่า¹⁰ แนวทางการส่งเสริมทักษะอาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการจัดหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้พื้นฐานอาชีพ ให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะตามเป้าหมายของหลักสูตร การพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะพื้นฐานอาชีพก็ต้องอาศัย

⁹ Shirley M. Hord, James L. Roussin and William A. Sommers., **Guiding Professional Learning Communities : Inspiration, Challenge, Surprise, and Meaning**, (Thousand Oaks, Canada: Corwin Press, 2010), p.225.

¹⁰ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, **แนวทางการจัดทำหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2555), หน้า 7-9.

กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือที่จะพาไปสู่คุณภาพที่ต้องการ เทคนิควิธีการต่าง ๆ ต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและวัยของผู้เรียน ต้องให้ความสำคัญกับการฝึกปฏิบัติและเน้นการวัดและประเมินผลในการปฏิบัติตามสภาพจริง สอดคล้องกับ **สรเดช เลิศวัฒนาวิช** ศึกษาเรื่อง¹¹ การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและคุณลักษณะในการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนสนใจและตั้งใจในการสร้างสรรค์เป็นผลงานโครงงานอาชีพ นักเรียนมีทักษะอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี มีคุณลักษณะในการประกอบอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง ของดีบ้านแพ้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ **นงนุช ชุมภูเทพ ศึกษาเรื่อง**¹² รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสที่ตั้งอยู่บนพื้นที่สูงและทิวทัศน์ในเขตภาคเหนือด้านตะวันตก พบว่า สภาพบริบทของพื้นที่สูงและทิวทัศน์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย ด้านบริบททางสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อม ความต้องการจำเป็นของอาชีพ คือ อาชีพด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม งานคหกรรม งานสร้างสรรค์ งานบริการ และงานด้านการตลาด แนวทางการส่งเสริมอาชีพ ประกอบด้วย หลักการส่งเสริม วิธีการส่งเสริม และการบริหารแบบมีส่วนร่วม และรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสที่ตั้งอยู่บนพื้นที่สูงและทิวทัศน์ในเขตภาคเหนือด้านตะวันตก ประกอบด้วย หลักการส่งเสริมอาชีพทั่วไปในชุมชน หลักการส่งเสริมอาชีพของนักเรียน การบริหารแบบมีส่วนร่วม และการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมอาชีพ และ **สอดคล้องกับ พศรัตน์ นีวรรัตน์ ศึกษาเรื่อง**¹³ แนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียนโรงเรียนบ้านป่าสักไก่อ พบว่า สภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียน ในภาพรวมและทุกด้าน มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก โดยมีการบริหารจัดการด้านทักษะการทำงานสูงสุด รองลงมา คือ ด้านแสวงหาความรู้ ด้านการทำงานร่วมกัน ด้านการแก้ปัญหาและด้านการจัดการระบบงานและบุคลากร ตามลำดับ เหตุและปัจจัยในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านการ

¹¹สรเดช เลิศวัฒนาวิช, “การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและคุณลักษณะในการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2560), บทคัดย่อ

¹² นงนุช ชุมภูเทพ, “รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส ที่ตั้งอยู่บนพื้นที่สูงและทิวทัศน์ในเขตภาคเหนือด้านตะวันตก”, **วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร**, ปีที่21ฉบับที่ 4 (ตุลาคม- ธันวาคม, 2562) : 142-152.

¹³พศรัตน์ นีวรรัตน์, “แนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียนโรงเรียนบ้านป่าสักไก่อ”, **การศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2558), หน้า124-126.

จัดการ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ด้านสภาพสังคม และด้านสภาพเศรษฐกิจตามลำดับ แนวทางการบริหารจัดการจัดการแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียน ควรเน้นให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการจัดการแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียน

5.2.2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา

โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ผลสูงกว่าเกณฑ์ อาจเนื่องจากการส่งเสริมทักษะอาชีพของโรงเรียนมีการจัดทำในลักษณะรายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพ ที่มีโครงสร้างหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพที่ชัดเจน มีการออกแบบหลักสูตรฯ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูความรู้ความเข้าใจ เป้าหมายทิศทางการพัฒนาส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนในภาพรวมร่วมกัน การออกแบบวางแผนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพมีการศึกษา ทบทวนจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส อุปสรรค ตามบริบทของโรงเรียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การได้รับการสนับสนุนจากวิทยากรภายนอก และความร่วมมือจากผู้ปกครอง รับรู้รับทราบถึงแนวทางการพัฒนาส่งเสริมทักษะอาชีพของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ **วรรณิภา ทันทเที่ยง** ศึกษาเรื่อง¹⁴ แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ : กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง บ้านห้วยกระบอก จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ มีขั้นตอนดังนี้ 1) สำรวจความต้องการการเรียนรู้ 2) จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเชิงบูรณาการ 3) ดำเนินการฝึกอบรมที่มุ่งเน้นการปฏิบัติจริง 4) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ยึดหลักการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นสำคัญ 5) มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และ 6) ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ และ**ณรงค์ อภัยใจ** ศึกษาเรื่อง¹⁵ รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการพระราชดำริ พบว่า สภาพและแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า ได้แก่การบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป กระบวนการ ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ การปรับปรุงและการรายงานผล มีการประสานงานเป็นกลไกการขับเคลื่อน และผลผลิต ได้แก่ คุณภาพผู้เรียน และประสิทธิภาพ การบริหารจัดการและนอกจากนี้ อาจเป็นเพราะเกิดจากการที่ครูร่วมแรงร่วมใจในการที่จะพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถ

¹⁴วรรณิภา ทันทเที่ยง, “แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ: กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา แม่ฟ้าหลวง บ้านห้วยกระบอก จังหวัดเชียงใหม่”, การค้นคว้าอิสระวิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2550) หน้า 58-61.

¹⁵ณรงค์ อภัยใจ, “รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการพระราชดำริ”, วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2560), บทคัดย่อ

ทางด้านทักษะอาชีพ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการจัดการเรียน การสอน การจัดทำหลักสูตร และการนิเทศการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน ครูมีระบบความเชื่อใจ ซึ่งกันและกัน มีผู้บริหารสนับสนุนให้เกิดชุมชนการเรียนรู้ในโรงเรียน นิเทศติดตามให้ความช่วยเหลือ มีการพูดคุยกันมากขึ้น ชื่นชมผลงานของกันและกัน ในแต่ละชั่วโมงที่มีการเรียนการสอน นักเรียน มีการนำผลงานมาให้ครูท่านอื่นได้ติชม ให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นการได้เรียนรู้จากผลงานของนักเรียน ที่เกิดขึ้น เสมือนว่าได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันได้มองเห็นผลงานของนักเรียน เห็นพัฒนาการในการ จัดการเรียนรู้ของครู ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ความกระตือรือร้นที่จะส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียน มีทักษะอาชีพเป็นไปตามเป้าหมาย ทิศทางของหลักสูตรฯและเป้าหมายของสถานศึกษาสอดคล้องกับ **สุธิภรณ์ ขนอมและคณะศึกษา**เรื่อง¹⁶ รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนา ความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการ บริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูประถมศึกษา มี 2 องค์ประกอบหลัก คือ (ก) แนวคิดและหลักการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม ความร่วมมือของทีมที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ การเรียนรู้ ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ การแบ่งปันวิถีปฏิบัติ ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และ เจือ้นไขการสนับสนุนและการสร้างความสัมพันธ์ และ **เวอร์เบียส และคณะ** (Verbiest and Others) ศึกษาวิจัยเรื่อง¹⁷ การเรียนรู้ร่วมกันในโรงเรียน: การสร้างขีดความสามารถในการเรียนรู้ ร่วมกัน พบว่า คุณภาพของการเรียนรู้แบบร่วมมือขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ได้แก่ การสนับสนุนทางวิชาชีพจากเพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์ทางวิชาชีพเป็นต้น สมรรถนะการเรียนรู้ ร่วมกันมีความเชื่อมโยงระหว่างกันกับสิ่งแวดล้อมในการทำงานและการรับรู้สถานการณ์ การบูรณาการ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ผลักดันให้เกิดการเรียนรู้ในตัวบุคคลการปรับปรุงเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อ เสริมสร้างการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้านทักษะ การกระตุ้น และความฉลาดทางอารมณ์ได้ และ **สกลิปเนอร์**

¹⁶สุธิภรณ์ ขนอม, รัตนา ดวงแก้ว, สัจจกร จัตุระโทก และวรรณนะ หนูหมื่น, “รูปแบบการบริหารชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูในสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้,” วารสาร วิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีที่ 29, ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน, 2561): 21-34.

¹⁷Verbiest, E., Ansems, E., Bakx, A., Grootwagers, A., Heijmen-Versteegen, I., Jongen, T., Uphoff, W. and Teurlings, C., “Collective Learning in Schools Described : Building Collective Learning Capacity”, REICE : Revista Electrónica Iberoamericana sobre Calidad, Eficacia y Cambio en Educación, Vol.3 No.1 (2005): 17-34.

และคณะ (Scribner and others) ศึกษาเรื่อง¹⁸ การสร้างชุมชนมืออาชีพในโรงเรียนผ่านการเรียนรู้ขององค์กร: การประเมินกระบวนการปรับปรุงโรงเรียน พบว่า ภายใต้กรอบการวิเคราะห์ การเปลี่ยนแปลงองค์กร ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การสร้างชุมชนทางวิชาชีพ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ความเป็นมาขององค์กร ภาระหน้าที่หลักขององค์กร และลักษณะเชิงโครงสร้าง การทำงานของครู และชูลีพร เกลี้ยงสง **และทวิวัฒน์ ปิตยานนท์** ศึกษาเรื่อง¹⁹ กลยุทธ์การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรเพื่อส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พบว่า ผู้บริหารองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาและนักวิชาการ โดยการเลือกแบบเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอยู่ 5 ด้าน และวัฒนธรรมองค์กรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมี 8 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบของสมาชิกในสถานศึกษา การกำหนดทิศทางที่ชัดเจน การประสานหรือร่วมมือกันของสมาชิกในสถานศึกษา การให้การสนับสนุนการจัดการ การติดต่อสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการสื่อสารการให้อำนาจบุคลากร การดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน และความรู้สึกเป็นรูปแบบหนึ่งขององค์กร และ **วรลักษณ์ ชูกำเนิด** ศึกษาเรื่อง²⁰ รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย พบว่า องค์กรประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทยที่มีความสัมพันธ์ส่งผลกระทบต่อเนื่องกันอย่างเป็นเหตุและเป็นผลเป็นลำดับตามองค์ประกอบสำคัญ 6 ด้านด้วยกัน ได้แก่ 1) ชุมชนกัลยาณมิตรตามวิถีไทยส่งผลให้เกิดความไว้วางใจและรับฟัง 2) ภาวะผู้นำเร้าศักยภาพทำให้เกิดการเผยแพร่ของผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) วิสัยทัศน์เชิงศรัทธาร่วมทำให้เกิดพลังเข้มทิศวิสัยทัศน์ร่วม 4) ระบบเปิดแบบฉันทน์กำลังมุ่งสู่ผู้เรียนทำให้เกิดการเผยแพร่เป็นเจ้าของงานการเรียนรู้ 5) ระบบทีมเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่วุฒิภาวะและจิตวิญญาณความเป็นครูทำให้เกิดเจตจำนงร่วมพัฒนาวิชาชีพ 6) พื้นที่เรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจบนฐานงานจริงทำให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง

¹⁸Scribner, J.P., Cockrell, K.S., Cockrell, H.D. and Valentine, J.W., “Creating Professional Communities in Schools through Organizational Learning: An Evaluation of a School Improvement Process”, Educational Administration Quarterly, Vol.35 No.1 (February 1999): 130-160.

¹⁹ชูลีพร เกลี้ยงสง และทวิวัฒน์ ปิตยานนท์, “กลยุทธ์การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรเพื่อส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้,” วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน 2558): 86-98.

²⁰วรลักษณ์ ชูกำเนิด, “รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย”, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2557), หน้า 125-234.

บนฐานงานจริง และให้ข้อเสนอแนะว่า หัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู คือจิตวิญญาณความเป็นครูที่แต่ละคนมีว่าจะมีพลังที่แสดงออกมาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับศิษย์จริง จึงไม่ต้องรอความพร้อมจากนโยบายหรือผู้บริหารสถานศึกษา เพียงครูมีความพร้อมและตั้งมั่นริเริ่ม สร้างชุมชนการเรียนรู้ด้วยการเริ่มจากตนเองกระจายไปสู่เพื่อนร่วมวิชาชีพอื่น ๆ ด้วยความเพียรพยายามเพื่อศิษย์ก็เป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ประสบความสำเร็จได้จริง

5.2.3 การประเมินและถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ดังนี้

5.2.3.1 การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

(1) การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยครู พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับมากที่สุด คือ ด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นไปได้ตามลำดับ อาจเป็นเพราะ รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้ผ่านการพัฒนาและตรวจสอบหลายครั้ง ตั้งแต่ การสนทนากลุ่ม การตรวจความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ การนำไปใช้จริงในการพัฒนาครูการประเมินรูปแบบจึงมีผลให้รูปแบบในภาพรวมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ซึ่งตรงกับ วาโร เฟ็งสวัสต์ เสนอ กระบวนการ²¹ พัฒนารูปแบบรายละเอียด 2 ขั้นตอนได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบสามารถดำเนินการ 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง หรือศึกษารายกรณี หน่วยงานที่ดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งผลการศึกษานำมาใช้ในการกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรเหล่านั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบ ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบโดยการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนด การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องและการทดลองใช้รูปแบบ และอำนาจ เหลื่อน้อย ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล²² พบว่า ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล

²¹วาโร เฟ็งสวัสต์, “การวิจัยพัฒนารูปแบบ”, วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2553): 9-10.

²²อำนาจ เหลื่อน้อย, “รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล”, วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2561), หน้า 201-202

พบว่า โดยรวมรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด และ **มาลัย ทองสิมา ศึกษา**²³ เรื่องการพัฒนายุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมด้านทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครปฐม เพื่อรองรับสังคมไทย 4.0 พบว่า การประเมินยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมด้านทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครปฐม เพื่อรองรับสังคมไทย 4.0 มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ในขั้นตอนการนำรูปแบบไปพัฒนาครูเป็นการดำเนินการด้วยความมุ่งมั่นของครู ผู้บริหารและนักวิชาการร่วมกันเรียนรู้และพัฒนา โดยการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจก่อนกิจกรรมการลงมือปฏิบัติ มีการให้ข้อเสนอแนะ กำกับติดตามเป็นระยะๆ ตามบริบท แลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อให้ได้ตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินการแต่ละกิจกรรมต่อเนื่องกันทุกกิจกรรมลงสู่การปฏิบัติในห้องเรียน ดังคำกล่าวของ **ประวิต เอรารวรรณ** กล่าวว่าชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในลักษณะ²⁴ ที่เรียกว่า “การประชุมแบบชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional Learning Community)” เป็นการประชุมแบบปรึกษาหารือโดยกระบวนการนำประเด็นหรือปัญหาการเรียนการสอนที่ครูประสบอยู่ในห้องเรียน ขึ้นมาเสนอในวงหรือเรียกว่า “วางบนโต๊ะ” ให้เห็นกันทุกคนแล้วหารือในลักษณะการร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และดำเนินการเป็นประจำจนเป็นวัฒนธรรมของโรงเรียน การสร้างบรรยากาศ (Climate Setting) โดยผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำในการประชุมด้วยตนเอง สร้างบรรยากาศแบบไม่เป็นทางการ ซึ่งแรงวัตถุประสงค์ของการประชุม และชักจูงให้เห็นความสำคัญ สอดคล้องกับ **สุวิมล สพฤกษ์ศรี** ศึกษาเรื่องชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา²⁵พบว่า ครูมีพัฒนาการในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยใช้แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานโดยการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert Coaching) และโค้ชแบบเพื่อนร่วมวิชาชีพ (Peer

²³มาลัย ทองสิมา, “การพัฒนายุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมด้านทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครปฐม เพื่อรองรับสังคมไทย 4.0”, วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2561), หน้า 203,210

²⁴ ประวิต เอรารวรรณ, การวิจัยและพัฒนางานองค์กรในโรงเรียน, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562), หน้า 188.

²⁵สุวิมล สพฤกษ์ศรี, “ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา” วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน(กลุ่มหลักสูตรและการนิเทศ) ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2561), หน้า 236-323.

Coaching) และการโค้ชโดยผู้บริหาร (Executive Coaching) มีพัฒนาการในการออกแบบ การจัดการเรียนรู้สูงขึ้นและ**วรลักษณ์ ชูกำเนิด** ศึกษาเรื่อง²⁶ รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย พบว่า ด้านรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย ประกอบด้วยจุดเปลี่ยน ผ่านจากระบบปิดสู่ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่มีด้วยการขับเคลื่อนผ่านองค์ประกอบของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทยที่มีความสัมพันธ์ ส่งผลต่อเนื่องกันอย่างเป็นเหตุและเป็นผลและยังให้ข้อเสนอแนะว่า หัวใจสำคัญของการขับเคลื่อน ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู คือจิตวิญญาณความเป็นครูที่แต่ละคนมีว่าจะมีพลังที่แสดงออกมาให้ เกิดการเปลี่ยนแปลงกับศิษย์จริง จึงไม่ต้องรอความพร้อมจากนโยบายหรือผู้บริหารสถานศึกษา เพียงครูมีความพร้อมและตั้งมั่นริเริ่มสร้างชุมชนการเรียนรู้ด้วยการเริ่มจากตนเองกระจายไปสู่เพื่อน ร่วมวิชาชีพอื่น ๆ ด้วยความเพียรพยายามเพื่อศิษย์ก็เป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ประสบ ความสำเร็จได้จริง

(2) การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อ ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของ นักเรียน โดยนักเรียน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์ เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า ความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด และ ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก และ

(3) การประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของ นักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน โดยผู้ปกครอง พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พบว่า ระดับมากที่สุด คือ ความเหมาะสม และ ความเป็นไปได้ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องจากรูปแบบ การบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนอง ศาลา (ประชานุกูล) ในส่วนทักษะอาชีพของนักเรียน เป็นคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียน ที่ใช้เป็น เครื่องมือในการทำงานการพัฒนาทักษะทางอาชีพ ที่เกี่ยวข้องบูรณาการเชื่อมโยงกับทักษะอื่น ๆ เช่น การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม การเป็นผู้นำ การใช้เทคโนโลยี การแก้ปัญหาการจัดลำดับความสำคัญ ก่อนหลังของงาน เป็นต้น ที่นักเรียนต้องนำไปใช้ทั้งในปัจจุบันและในอนาคตการอยู่ร่วมกับผู้อื่นใน กิจกรรมอื่น ๆ ในสังคมที่ขยายวงกว้างจากสังคมเล็กๆ ในโรงเรียน สู่ครอบครัว ชุมชน และสังคมซึ่งเป็นรูปแบบที่ส่งเสริมพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนแบบค่อย ๆ บ่มเพาะให้เรียนรู้จากงานอาชีพเล็ก ๆ

²⁶ วรลักษณ์ ชูกำเนิด, “รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบท โรงเรียนในประเทศไทย”, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิต วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2557), หน้า 125-234.

และง่าย ๆ ไปสู่ยาก ต้องใช้ทักษะมากขึ้น พัฒนาไปสู่การฝึกฝนด้านความรู้ ทักษะ เจตคติเตรียมความพร้อมสู่สังคมโลกที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วในอนาคตซึ่งจะเห็นจากพระอัจฉริยภาพพระบรมราชาบาย ด้านการศึกษาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณดินทรเทพยวรางกูร ในหลวงรัชกาลที่ 10 เกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะอาชีพให้นักเรียนด้านการฝึกงานทำมีอาชีพ ประกอบด้วย 1) การเลี้ยงดู ลูกหลานในครอบครัว หรือการฝึกฝนอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็ก และเยาวชน รักงาน สู้งาน ทำผลงานสำเร็จ 2) การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตร และนอกหลักสูตรต้องมุ่งให้ผู้เรียน ทำงานเป็นและฝึกงานทำในที่สุด 3) ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตร มีอาชีพ ฝึกงานทำ จนสามารถเลี้ยง ตนเองและครอบครัว และยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพโดย คนไทยมีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง²⁷ และสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีเป้าประสงค์เกี่ยวกับทักษะอาชีพ การมีคุณธรรมจริยธรรม มีค่านิยมที่พึง ประสงค์ มีจิตสาธารณะ มีทักษะในศตวรรษที่ 21 เข้าถึงบริการช่วงเชื่อมต่อหรือการส่งต่อเข้าสู่ การศึกษาในระดับเดียวกันและที่สูงขึ้นหรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของ แต่ละบุคคล ผู้เรียนทุกคนมีทักษะชีวิต มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัย มีความเข้มแข็ง อดทนและ สามารถพึ่งตนเองได้ในสังคมอนาคตที่ซับซ้อนโดยกำหนดกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะ อาชีพและทักษะชีวิต ได้แก่ การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพและทักษะชีวิต มีสุขภาพที่ดีสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรทุกระดับการศึกษาให้เอื้อต่อ การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน เป็นรายบุคคล มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การจัดการศึกษา เพื่อการมีงานทำ (Career Education)²⁸ และการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพและทักษะชีวิต มีสุขภาพที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ภายใต้การดำเนินงานของโรงเรียนในการส่งเสริมทักษะอาชีพ

²⁷ สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการของ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562), หน้า 9

²⁸ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 [ออนไลน์], แหล่งที่มา: ที่มา <https://www.obec.go.th/> [7 พฤศจิกายน 2561].

ของนักเรียนได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาสถานศึกษาปีการศึกษา 2562-2564 ได้แก่ “ภายในปี 2564 โรงเรียนบริหารจัดการตามรอยบาทศาสตร์พระราชา สร้างนักร้อง มีทักษะชีวิต ส่งเสริมภาษาอังกฤษ สร้างงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยี เป็นคนดีของสังคม”²⁹ สอดคล้องกับ**มาลัย ทองสิมา** ศึกษา³⁰ เรื่องการพัฒนายุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมด้านทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครปฐม เพื่อรองรับสังคมไทย 4.0 พบว่าการเตรียมความพร้อมด้านทักษะอาชีพ ควรเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรให้ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญด้านทักษะอาชีพ ร่ายยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมด้านทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครปฐม เพื่อรองรับสังคมไทย 4.0 ประกอบด้วย 1) การพัฒนาความพร้อมด้านการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ 2) การพัฒนามาตรฐานด้านศักยภาพของผู้เรียน 3) การพัฒนาศักยภาพด้านทักษะอาชีพ และ 4) ส่งเสริมและพัฒนาให้มีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อการศึกษาและ **สรเดช เลิศวัฒนาวณิช** ศึกษาเรื่อง³¹ การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยใช้โครงงานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและคุณลักษณะในการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่า การทดลองจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง ของดีบ้านแพ้ว จัดการเรียนรู้ด้วยโครงงาน 6 ขั้นตอนในการส่งเสริมทักษะอาชีพ นักเรียนสนใจและตั้งใจในการสร้างสรรค์เป็นผลงานโครงงานอาชีพนักเรียนมีทักษะอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี

5.2.3.2 การถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) โดยผู้วิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) (ฉบับสมบูรณ์) ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ 4) ผลลัพธ์การพัฒนานักเรียน และ 5) ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ซึ่งจุดเด่นของรูปแบบ คือ การบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่นำชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้พัฒนา ครูได้ร่วมกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพตั้งแต่ ขั้นตอนที่ 1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย ได้แก่ ขั้นตอนที่ 2 ริเริ่มทำทหายศักยภาพความรู้ ขั้นตอนที่ 3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู ขั้นตอนที่ 4

²⁹ โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล), **แผนพัฒนาสถานศึกษา พ.ศ.2561-2564**, (โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล), 2561), หน้า 66-67. (อัดสำเนา)

³⁰มาลัย ทองสิมา, “การพัฒนายุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมด้านทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครปฐม เพื่อรองรับสังคมไทย 4.0”, **วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2561), หน้า 203,210

³¹สรเดช เลิศวัฒนาวณิช, “การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและคุณลักษณะในการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ** , (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2560), บทคัดย่อ

การวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา ขั้นตอนที่ 5 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร มีการพูดคุยกันมากขึ้น ซึ่งในแต่ละกระบวนการที่เกิดขึ้นครูและผู้บริหารต่างมีการเรียนรู้บทบาทหน้าที่และแสดงบทบาทหน้าที่ที่เหมาะสมตามหลักองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ร่วมของชุมชนที่ครูมาร่วมมือกันคิด ออกแบบ ทบทวน เรียนรู้โรงเรียนของตนเองว่ามีจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส อุปสรรคอะไรบ้าง โรงเรียนควรพัฒนาไปในทิศทางใดบ้าง และทบทวนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในปีการศึกษาที่ผ่านมาเป็นอย่างไร มีประเด็นใดที่ต้องปรับเปลี่ยน เพิ่มเติม เพื่อนำไปสู่การวางแผนพัฒนาสถานศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสม 2) ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจเป็นการที่ครูทุกคนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมคิด และแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ไม่ว่าครูจะเป็นครูที่มีอายุราชการน้อยหรือมีอายุราชการมาก ต่างมีความคิดที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน 3) การสร้างศักยภาพภาวะผู้นำข้อนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากองค์ประกอบข้อที่ 2 เมื่อครูทุกคนได้ร่วมคิดและแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างทำให้ครูมีความมั่นใจ เห็นตัวเองมีคุณค่ามีความสามารถทำให้ครูรู้สึกรักงาน รักผิดชอบงานเสมือนว่าเป็นงานของตนเองร่วมกันส่งผลต่อข้อ 4) การพัฒนาจิตวิญญาณวิชาชีพ จะเกิดความรู้สึกต่อคำว่า“โรงเรียนของเรา” “นักเรียนของเรา” และเกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ในข้อที่ 5) จัดโครงสร้างชุมชนกัลยาณมิตร ครูปฏิบัติงานของโรงเรียนเราช่วยกันพัฒนานักเรียนของเรา ไม่ใช่“นักเรียนของฉันหรือนักเรียนของคุณ” **สอดคล้องกับ**

วรลักษณ์ ชูกำเนิด ศึกษาวิจัยเรื่อง³² รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย พบว่า ด้านรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย ประกอบด้วยจุดเปลี่ยนผ่านจากระบบปิดสู่ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่มีด้วยการขับเคลื่อนผ่านองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทยที่มีความสัมพันธ์ส่งผลต่อเนื่องกันอย่างเป็นเหตุและเป็นผลเป็นลำดับตามองค์ประกอบสำคัญ 6 ด้านด้วยกันได้แก่ 1) ชุมชนกัลยาณมิตรตามวิถีไทยส่งผลให้เกิดความไว้วางใจและรับฟัง 2) ภาวะผู้นำเร้าศักยภาพทำให้เกิดการเผยแพร่ของผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) วิสัยทัศน์เชิงศรัทธาร่วมทำให้เกิดพลังเข้มทศวิสัยทัศน์ร่วม 4) ระบบเปิดแบบฉันทิกำลังมุ่งสู่ผู้เรียนทำให้เกิดการเผยแพร่เป็นเจ้าของงานการเรียนรู้ 5) ระบบทีมเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่วุฒิภาวะและจิตวิญญาณความเป็นครูทำให้เกิดเจตจำนงร่วมพัฒนาวิชาชีพ 6) พื้นที่เรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจบนฐานงานจริงทำให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงบนฐานงานจริง และ

³² วรลักษณ์ ชูกำเนิด, “รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย”, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2557), หน้า 125-234.

สุวิมล สพฤกษ์ศรี ศึกษาวิจัยเรื่อง³³ ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า รูปแบบชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้ให้ประสบความสำเร็จ 4) ขั้นตอนการดำเนินการตามระยะของกระบวนการของชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ ชื่อว่า IDEA Model ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือขั้นที่ 1 การสร้างแรงบันดาลใจ ขั้นที่ 2 การกำหนดเป้าหมาย ขั้นที่ 3 การเสริมสร้างพลังการสอนและขั้นที่ 4 การทบทวนและปรับปรุงพัฒนาและอำนาจ **เหลือน้อย** ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล³⁴ พบว่า องค์ประกอบของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ภาวะผู้นำ, องค์ประกอบที่ 2 เรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ, องค์ประกอบที่ 3 ชุมชนกัลยาณมิตร, องค์ประกอบที่ 4 การทำงานเป็นทีม, องค์ประกอบที่ 5 การมีวิสัยทัศน์ร่วม และองค์ประกอบที่ 6 โครงสร้างการพัฒนาชุมชน และการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำประกอบด้วย หลักการพื้นฐานของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล และวัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ส่วนที่ 2 เนื้อหา ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ, เรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ, ชุมชนกัลยาณมิตร, การทำงานเป็นทีม, การมีวิสัยทัศน์ร่วม และโครงสร้างการพัฒนาชุมชนส่วนที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จ

³³สุวิมล สพฤกษ์ศรี, “ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา” **วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน(กลุ่มหลักสูตรและการนิเทศ) ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2561), หน้า 236-323.

³⁴อำนาจ เหลือน้อย, “รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล”, **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2561), หน้า 201-202

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) มีข้อค้นพบในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

5.3.1.1 เนื่องจากผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ความต้องการการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน จากการศึกษาเอกสาร พบว่านโยบายและแผนระดับต่าง ๆ มีวิสัยทัศน์ร่วมโดยเห็นคุณค่าต่อเป้าหมายทิศทางการพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะอาชีพ โดยน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ในหลวงรัชกาลที่ 10 เรื่องการมีงานทำ มีอาชีพ กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านทักษะอาชีพ เพื่อโรงเรียนจะได้นำไปขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติในห้องเรียนและควบคู่กับทักษะในศตวรรษที่ 21 และต้องจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในการพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทความต้องการของชุมชนและประเทศทั้งความรู้ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน ผู้เรียนควรเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ มีโลกทัศน์ มีทัศนคติ ไม่เห็นแก่ตัว มีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสาธารณะ และสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกของการทำงาน และการประกอบอาชีพที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเลี้ยงตนเองไม่เป็นภาระของสังคม พร้อมทั้งการปรับตัวและแก้ปัญหาในทุก ๆ ด้าน ประกอบกับผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียน รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ซึ่งจะเห็นได้ว่า ทักษะอาชีพของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแนวโน้มที่สะท้อนผลลัพธ์ของนักเรียนด้านทักษะอาชีพได้อย่างน่าพึงพอใจ และสามารถสะท้อนผลที่ตอบสนองสู่วิสัยทัศน์ของโรงเรียนด้านการสร้างงานสร้างอาชีพได้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปใช้ส่งเสริมพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนทุกปีการศึกษา ปรับประยุกต์ใช้จุดเด่น ปรับปรุงจุดที่ควรพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดคุณภาพของนักเรียน ตรงตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์การพัฒนาของโรงเรียนที่เน้นการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ให้เกิดรูปธรรมหรือเป็นอัตลักษณ์ ชุมชนให้การยอมรับและสามารถเป็นแบบอย่างให้แก่โรงเรียนอื่นได้

5.3.1.2 โรงเรียนได้นำเสนอรูปแบบและผลการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ซึ่งเป็นผลการวิจัยร่วมประกวดโครงการประกวดหน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่นประสพผลสำเร็จเพื่อรับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ครั้งที่ 9 ประจำปีการศึกษา 2562 ส่งผลให้ได้รับรางวัลรองชนะเลิศระดับเหรียญทอง ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านนวัตกรรมและ

เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนโครงการประกวดหน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่นประสบผลสำเร็จ เพื่อรับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ครั้งที่ 9 ประจำปีการศึกษา 2562 ระดับภาคกลาง และภาคตะวันออก ซึ่งรูปแบบมีกระบวนการสำคัญ คือ กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย ริเริ่มท้าทายศักยภาพความรู้ ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของ ครู สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร เป็นกระบวนการที่ขับเคลื่อนการส่งเสริมเกี่ยวกับทักษะ อาชีพ และใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาและการปรับปรุงงาน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปใช้พัฒนางาน ด้านอื่น ๆ อาจปรับประยุกต์ กระบวนการ วิธีการ ให้เหมาะสมกับบริบทของงานแต่ละงาน ยึด หลักการมีส่วนร่วม ให้ความสำคัญกับการทบทวนปรับปรุงงานอยู่เสมอ พัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ดำเนินการให้เข้มแข็งเป็นเครื่องมือพัฒนางานที่มีคุณภาพเป็นวิถี ของโรงเรียนและเป็นแบบอย่างได้

5.3.1.3 การประเมินผลการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียนจากผลการ วิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียน รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ พบว่า อยู่ในระดับดีมาก และจากการวิเคราะห์ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริม ทักษะอาชีพของครู พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการประเมินทั้งสองรายการควรพัฒนาให้ได้ผลสูงขึ้น โดยผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียน รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ทักษะอาชีพควร ดำเนินการให้ได้ถึงระดับดีเยี่ยม และ การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะ อาชีพของครูควรดำเนินการให้ได้ในระดับดีมากในอนาคต ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรนำ ข้อมูลการประเมินผลการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน และผลการประเมินความสามารถ ในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู มาทบทวน วางแผนคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ทบทวนการนิเทศกำกับติดตามด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

5.3.1.4 จากการถอดบทเรียน พบว่า การดำเนินการพัฒนาโรงเรียนต้องจัดหาห้องฝึก ปฏิบัติให้พร้อมและเพียงพอ หรือต้องปรับตารางเรียนใหม่ให้เหมาะสม สามารถบริหารจัดการได้โดย ต้องจัดตารางเรียนต่างช่วงเวลา เพื่อสามารถใช้วัสดุ อุปกรณ์และห้องเรียนร่วมกันได้ กิจกรรมการ เรียนการสอนควรปรับเพิ่มการฝึกปฏิบัติให้มาก และให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน เตรียมอุปกรณ์ให้ เพียงพอที่นักเรียนจะสามารถปฏิบัติงานด้วยตนเองร่วมกันกับเพื่อนได้ โรงเรียนต้องปรับปรุงพัฒนา ห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม หรือจัดเป็นศูนย์การเรียนรู้งานอาชีพที่มีประสิทธิภาพ ให้นักเรียนสามารถเข้าไปเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ มีวัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ พร้อมใช้และ เพียงพอ และในอนาคต คัดเลือกอาชีพที่จัดการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ มีความพร้อมเปิด เป็นสถานประกอบการย่อม ๆ ภายในโรงเรียนจำหน่ายสินค้า และฝึกนักเรียนรู้จักการบริการ การจำหน่าย โดยเริ่มจากภายในโรงเรียนสู่ภายนอกโรงเรียน ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการ

สอนที่ส่งเสริมการบูรณาการการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และการเรียนรู้ เพิ่มหน่วยการเรียนรู้ ต่อยอดให้มีการจัดการผลิตภัณฑ์ การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สร้างสรรค์ และเพิ่มมูลค่าสินค้า การส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนควรมีการทบทวนรายวิชาที่เหมาะสมตามบริบทของชุมชน มีความน่าสนใจและสามารถนำความรู้ไปต่อยอดได้ นอกจากนี้โรงเรียนควรส่งเสริมพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะด้านการจัดการเรียนการสอนงานอาชีพที่หลากหลาย หรือเรียนรู้ไปพร้อมกับนักเรียน และควรสร้างความร่วมมือกับวิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ได้เข้ามาสนับสนุนการดำเนินการจัดการเรียนการสอนและการวางแผนออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพพร้อมกัน ให้การส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น จากการถอดบทเรียนดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรมีการทบทวน ประเมินและปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพทุกปี อาจปรับปรุงสาระของหลักสูตรให้ลงสู่การฝึก ปฏิบัติให้เกิดทักษะอาชีพของนักเรียนมีความสามารถโดดเด่นมากขึ้น ปรับเปลี่ยนวิชาให้ทันสมัย เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมปัจจุบัน ให้น่าสนใจและนำไปต่อยอดงานอาชีพในชีวิตประจำวันได้

5.3.1.5 จากการถอดบทเรียน พบว่า ทักษะอาชีพที่เป็นตัวแปรที่ศึกษาเกิดจากผู้วิจัย ปรับสังเคราะห์มาจากแนวคิดของนักวิชาการศึกษาซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษ ที่ 21 อาทิ การอยู่ร่วมกันในสังคม การทำงานเป็นทีม การทำงานกลุ่มต่างความคิดหลากหลายทาง วัฒนธรรม ทักษะอาชีพเป็นผลลัพธ์การพัฒนานักเรียนที่เป็นอัตลักษณ์ของนักเรียนโรงเรียนวัดหนอง ศาลา (ประชานุกูล) ซึ่งเป็นผลลัพธ์จากการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อ ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ประกอบกับการเรียนการสอน รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพที่เป็นผลงานการปฏิบัติ Best Practice เกิดจากความร่วมมือของท้องถิ่น/ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ชุมชน โดยในอนาคตควรมีการขยายขอบข่ายความร่วมมือและเพิ่มเติมนายวิชาใน ท้องถิ่นให้มากขึ้น ดังนั้นการดำเนินการตามรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อ ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) จะเกิดประสิทธิภาพได้นั้น มีความจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีเครือข่ายการพัฒนาทางวิชาการที่มีส่วนขับเคลื่อนในกระบวนการต่าง ๆ จึงต้องประสานความร่วมมือและสื่อสารสร้างความเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรวิจัยพัฒนารูปแบบการบริหารงานด้านอื่นๆ ที่มีคุณภาพไม่เป็นไปตาม เป้าหมายของสถานศึกษา โดยเฉพาะภาระงานที่ส่งผลต่อคุณภาพด้านผู้เรียน

5.3.2.2 ควรวิจัยพัฒนารูปแบบการบริหารงานที่ส่งเสริม สนับสนุนงานการพัฒนา ตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์การพัฒนาสถานศึกษาด้านอื่น ๆ ได้แก่ การบริหารจัดการตามรอยบาท

ศาสตร์พระราชฯ สร้างนักอ่าน มีทักษะชีวิต ส่งเสริมภาษาอังกฤษ สร้างงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยี เป็นคนดีของสังคม

5.3.2.3 ควรวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ของโรงเรียนแต่ละกลยุทธ์ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เช่น กลยุทธ์ขับเคลื่อนการจัดการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพ กลยุทธ์การเร่งรัด พัฒนาคุณภาพการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิด คำนวณให้มีประสิทธิภาพ กลยุทธ์การแนะแนวและสร้างแรงบันดาลใจประกอบอาชีพในฝัน และกลยุทธ์ การสร้างนักเรียนให้เป็นเลิศด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น

5.3.2.4 ควรส่งเสริมให้ครูวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา เพิ่มเติม งานอาชีพ เพื่อพัฒนาต่อยอดรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริม ทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เป็นการยกระดับคุณภาพของนักเรียน ด้านทักษะอาชีพอย่างเป็นระบบ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

(1) หนังสือ

กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2551.

กรัณย์พล วีระธรรมงคล. **รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**, 2560. (อัดสำเนา).

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการศึกษา. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. **คู่มือห้องเรียนคุณภาพ**. เอกสาร นป.ที่ 18/2560. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, 2560. (อัดสำเนา).

ณิรดา เวชญาลักษณ์. **หลักการบริหารจัดการชั้นเรียน**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2561.

ทศนา เขมมณี. **รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2560.

_____. **ศาสตร์การสอน; องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพมหานคร: บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์, 2554.

นพพงษ์ บุญจิตราดุล. **หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: เทียมฟ้าการพิมพ์, 2551.

นัตยา หล้าทูนธีรกุล. **แนวคิดและแนวปฏิบัติ PLC กับการพัฒนาครูเพื่อศิษย์ยุค Thailand 4.0**, 2561. (อัดสำเนา).

บุญชม ศรีสะอาด. **การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีริยาสาส์น จำกัด, 2557.

_____. **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีริยาสาส์น จำกัด. 2553. **ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน สิริสัมพันธ์. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู กลยุทธ์การยกระดับคุณภาพการศึกษา; แนวคิดสู่การปฏิบัติ**. นนทบุรี : M&N Design Printing, 2561.

_____. **การวิจัยและพัฒนาองค์การในโรงเรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พรรณณี ลีกิจวัฒน์. **วิธีวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: มินิ เซอร์วิส ซัพพลาย, 2559.
- พิสิฐ โอองเจริญ. **ถอดบทเรียน การบริหารโครงการภาครัฐ (ฉบับทดลอง)**. กรุงเทพมหานคร: บจก. ทูเคเตอร์ เอ็ดดูเทนเนอร์, 2560.
- ภารดี อนันต์นาวิ. **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์มนตรี จำกัด, 2555.
- มหาวิทยาลัยนเรศวร. **การศึกษารูปแบบการพัฒนาทักษะชีวิตและความพร้อมในการประกอบอาชีพของเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาในจังหวัดเขตเศรษฐกิจพิเศษ**. มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2560. (อัดสำเนา).
- มารุต พัฒนาผล. **การประเมินหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร: จรัสสินทวงศ์ การพิมพ์, 2556.
- มาเรียม นิลพันธุ์. **วิธีวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 7. นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ศิริวัฒนา อินเตอร์พรีนท์ (มหาชน), 2556.
- โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล). **รายงานประจำปีของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2561**. โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล), 2561. (สำเนาอัด).
- _____. **แผนพัฒนาสถานศึกษา พ.ศ.2561-2564**, 2561. (อัดสำเนา).
- วิจารณ์ พานิช. **การสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายโรงพิมพ์ บริษัท ตาตา พับลิเคชั่น จำกัด, 2555.
- _____. **การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพมหานคร: ส เจริญการพิมพ์, 2556
- _____. **บันทึกชีวิตครู..สู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอส.อาร์.พรีนติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด, 2559.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล. **การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้, 2562.

บรรณานุกรม (ต่อ)

วิรัตน์ คำศรีจันทร์ เรืองวิชัย นิลโคตร ญัฐพัชร์ ทองคำ. วิทยาการกระบวนการเพื่อการถอดบทเรียน และเสริมพลังการเรียนรู้เพื่อสุขภาวะชุมชน. นครปฐม: สถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล, 2552.

ศักดิ์ชัย ภูเจริญ. รูปแบบ Model. นครราชสีมา, 2558. (อัดสำเนา).

ศุภวัลย์ ปลายน้อย. นานาวิธีวิทยาการถอดบทเรียนและการสังเคราะห์ความรู้. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: พี.เอ.ลีฟวิ่งจำกัด, 2562.

_____. บทเรียนของการถอดบทเรียนในการจัดการเรียนรู้ภาคประชาสังคม. นครปฐม: บริษัท พี.เอ.ลีฟวิ่ง จำกัด, 2549.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. วิธีวิทยาการประเมิน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2559.

_____. วิธีวิทยาการประเมินศาสตร์แห่งคุณค่า. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2559.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คู่มือการประเมินให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ. สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติกร, 2561. (อัดสำเนา).

_____. คู่มือประกอบการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” สู่สถานศึกษา. สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560. (อัดสำเนา).

_____. แนวทางการจัดทำหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนพื้นฐานอาชีพในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2555.

_____. แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2561.

_____. แนวทางบริหารจัดการทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะสาขาวิชาชีพ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2558.

สำนักงานบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. แนวทางบริหารจัดการทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะสาขาวิชาชีพ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2558.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สำนักงานบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. การขับเคลื่อนการศึกษามัธยมศึกษาไทย 4.0 เพื่อ
การมีงานทำแห่งศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย จำกัด, 2560.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและ
ระดับประถมศึกษาตอนต้น(ป.1-3). กรุงเทพมหานคร: บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด, 2562.

_____. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พริกหวานกราฟ
ฟิค จำกัด, 2560.

_____. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ,กรุงเทพมหานคร: พริกหวาน
กราฟฟิค, 2560.

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580.
กรุงเทพมหานคร: สำนักสำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. แนวทางการจัดทำหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน
พื้นฐานอาชีพในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2555.

สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย. หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษาตามแนวพุทธ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพ:
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2561.

สุนันท์ สังข์อ่อง. หลักสูตรและการสอนสำหรับศตวรรษที่ 21. เอกสารประกอบการสอน
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2555.

สุวรรณ นาควิบูลย์วงศ์. การติดตามและประเมินผลโครงการ: แนวคิดสู่การปฏิบัติ.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2557.

เสถียร อ่วมพรหม. แนวทางการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. อุทัยธานี: ดร.เสถียร อ่วมพรหม,
2560.

(2) บทความ/สาระสังเขปออนไลน์

ชิรวัดน์ นิเจนตร. “การวิจัยพัฒนารูปแบบทางสังคมศาสตร์และการศึกษา”. วารสารราชภัฏสุราษฎร์
ธานี. ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม, 2560): 90.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ชูลีพร เกลี้ยงสง และทวิวัฒน์ ปิตยานนท์. “กลยุทธ์การพัฒนาวัฒนธรรมองค์การเพื่อส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้.” วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน, 2558): 86-98.
- ชูชาติ พวงสมจิตร. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและแนวทางการนำมาใช้ในสถานศึกษา. **วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.** ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน, 2560): 39.
- นงนุช ชุมภูเทพ. “รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส ที่ตั้งอยู่บนพื้นที่สูงและทุรกันดาร ในเขตภาคเหนือด้านตะวันตก”. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.** ปีที่ 21 ฉบับที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม, 2562): 142-152.
- อับดุลเลาะ เจ๊ะหลงและจิรัชยา เจียวัก. “การถอดบทเรียนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในมนุษย์”. **วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.** ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม, 2563): 243
- เยาวเรศ ตระกูลวีระยุทธ ศักดา สถาพรวงษา และสมบัติ คชสิทธิ์. รูปแบบการบริหารสถานศึกษา ชีตสมรรถนะสูง สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. **วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์** ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน, 2558): 15-16.
- วรลักษณ์ ชูกำเนิด และ เอกรินทร์ สังข์ทอง. “โรงเรียนแห่งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูที่เน้นผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ”. **วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.** ปีที่ 25 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม, 2557): 1-10.
- วรลักษณ์ ชูกำเนิด. เอกรินทร์ สังข์ทอง และ ชวลิต เกิดทิพย์. “รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย”. **วารสารหาดใหญ่วิชาการ.** ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม, 2557): 127-132.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. “การวิจัยพัฒนารูปแบบ”. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.** ฉบับที่ 2 ปีที่ 4 (กรกฎาคม – ธันวาคม, 2553): 3, 9-11.
- ศิริรัตน์ หวังสะและฮ์. **คู่มือการพัฒนาวิชาชีพครู ชุมชนแห่งการปฏิบัติ (Communities of Practice : CoP).** [ออนไลน์].
แหล่งที่มา: [WWW.https://issuu.com/chiratrachoo/docs](http://www.https://issuu.com/chiratrachoo/docs) [5 ธันวาคม พ.ศ. 2561].
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.nptedu.go.th/area1> [7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561].

บรรณานุกรม (ต่อ)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562.

[ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.obec.go.th/> [7 พฤศจิกายน 2561].

สุธิภรณ์ ขนอม. รัตนา ดวงแก้ว. สัจจวรงค์ระโทก และวรรณนะ หนูหมื่น. “รูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้.” วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีที่ 29. ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน. 2561): 21-34.

สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล. Professional Learning Community (ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ).

[ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.youtube.com/watch?v=tKTc7ocJezo> [23 สิงหาคม 2562].

อนุชา โสมาบุตร. แนวคิดการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในศตวรรษที่ 21. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<http://wanwanut.myreadyweb.com/article/topic-51592.html> [18 พฤศจิกายน 2561].

(3) วิทยานิพนธ์/งานวิจัย

จุลลี ศรีษะโคตร. “บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2557.

ณรงค์ อภัยใจ. “รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการพระราชดำริ”. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2560.

ชนิดา ภูมิมาณัฐ. “วิถีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน: เพาะชำโมเดล”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2562.

ไมตรี บุญทศ. “การพัฒนา รูปแบบการบริหารเพื่อการประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อคุณภาพโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2554.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พศรัตน์ นีวรรตน์. “แนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียนโรงเรียนบ้านป่าสักไก่อ”. **การศึกษาศาสตร์วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2557.
- มาลัย ทองสีมา. “การพัฒนายุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมด้านทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครปฐม เพื่อรองรับสังคมไทย 4.0”. **วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2561.
- วรรณิภา ทันเที่ยง. “แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ: กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา แม่ฟ้าหลวง บ้านห้วยกระบอก จังหวัดเชียงใหม่”. **การค้นคว้าอิสระวิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2550.
- วรลักษณ์ ชูกำเนิด. “รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2557.
- วัฒนา พองโนนสูง. “การถอดบทเรียนกระบวนการเรียนรู้ชุมชนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมสำหรับพ่อแม่ผู้เรียน จากกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กโดยชุมชน กรณีศึกษาคลองสองต้นนุ่น. มหาวิทยาลัยศิลปากร”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558.
- วุฒิ วัฒนธนวุฒิ. “การบริหารจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาระดับมัธยมศึกษา”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2559.
- สรเดช เลิศวัฒนาวณิช. การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยใช้โครงงานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและคุณลักษณะในการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา. **วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2560.
- สุทธิรัตน์ ลักษณะสุทธิ. “การพัฒนาทักษะอาชีพสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของมูลนิธิบ้านสมานใจ”. **การค้นคว้าอิสระวิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2555.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุวิมล สพฤกษ์ศรี. “ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา” *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน(กลุ่มหลักสูตรและการนิเทศ) ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2561.*
- อัมพร เรืองศณี. “การพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”. *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการศึกษา และการพัฒนาสังคม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554.*
- อำนาจ เหลื่อน้อย. “รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล”. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2561.*

ภาษาอังกฤษ

(1) General Books

- Bardo, J. W., & Hardman, J.J.. **Urban sociology : A systematic troducation.** U.S.A. : F.E. Peacock Publisher, 1982.
- Bolam, R.. McMahon, A.. Stoll, L.. Thomas, S.. Wallace, M.. Greenwood, A.. Hawkey, K.. Ingram, M.. Atkinson, A. and Smoth, M.. **Creating and Sustaining Effective Professional Learning Communities,** London: University of Bristol, 2005.
- Brown, W.B.. & Moberg, D.J.. **Organization theory and management: Amacro approach,** New York: John Wiley and Sons, 1980.
- Chester I. Barnard. **Organization and Management Cambridge.**Massachusetts : Harvard University Press, 1969.
- Dufour and Others. **Learning by Doing ; A handbook for professional Learning Comunities at work.** 2nd ed. Bloomingyon, IN: Solution Tree, 2010.
- DuFour, R. and Eaker, R.. **Professional Learning Communities at Work: Best Practices for Enhancing Student Achievement.** Alexandria, Virginia: Association for Supervision and Curriculum Development, 1998.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Eisner, E.. **Education connoisseurship and criticism : Their form and function in educational evaluation.**Journal of Aesthetic Education, 1976.
- Hart Diane.. **Authentic Assessment : A handbook for Educators.** Addison-Wesley Publishing Company. Inc. All., 1994.
- Hord, S.M.. **Professional Learning Communities : Communities of Continuous Inquiry and Improvement.**Austin TX: southwest Educational Development Lab, 1997.
- Husen & Postlethwaite. **The international encyclopedia of education.** New York: Paramon, 1994.
- Joyce, B. and Weil, M.. **Model of Teaching.** New York: Prentice-Hall, 1996.
- Keeves, P. J.. **Educational Research, Methodology and Measurement.** Cambridge, UK: Printed and bound in Great Britain by Cambridge University Press, 1997.
- _____. **Model and model building education research, and measurement : An international handbook.** Oxford : Pergamon Press., 1988.
- Peter F. Drucker. **Management : Task, Responsibility, Practices.** London: Pan Books, 1979.
- Shirley M. Hord, James L. Roussin and William A. Sommers.. **Guiding Professional Learning Communities : Inspiration, Challenge, Surprise, and Meaning.** Thousand Oaks. Canada: Corwin Press, 2010.
- Smith and others. **Measurement: Making Organization Perform.** NewYork: Macmillan, 1980.
- Stoner. and Wankel. **Management. 3ndEd.** New Delhi: Prentice-Hall Privated Limited, 1986.
- Thomas Sergiovanni J. and Fred Carver, D.. **The School Executive : a Theory of Administration,** 2nd Ed. New York: Harper and Row, 1987.
- Wallace Gerald, Larsen Stephen C. and Elksnin, Linda K.. **Educationl assessment of learning problems : testing for teaching.** 2nd Ed. Boston : Allyn and Bacon, 1992.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Willer, D.. **Scientific Sociology : Theory and Method**, Englewood cliff. NJ.: Prentice Hill, 1986.

(2) Articles in the Journals & Online

Bryk, A.. Camburn, E.. and Louise, K.S.. “**Professional learning in Chicago Elementary School: Facilitating Factors and Organizational Consequences**”.*Educational Administration Quarterly*. Vol. 35 supplement No. 5 (December 1999): 751-781.

Giles, C. and Hargreaves, A.. “**The Sustainability of Innovative Schools as Learning Organizations and Professional Learning Communities During Standardized Reform**”. *Educational Administration Quarterly*. Vol.42 No.1 (February, 2006): 124-153.

Scribner, J.P.. Cockrell, K.S.. Cockrell, H.D. and Valentine, J.W.. “**Creating Professional Communities in Schools through Organizational Learning: An Evaluation of a School Improvement Process**”. *Educational Administration Quarterly*. Vol.35 No.1 (February 1999): 130-160.

Steiner, Lars..“**Organizational Dilemmas as Barriers to Learning**”. **The Learning Organization**. No.5 Vol.4 (1998): 193–201.

Verbiest, E.. Ansems, E., Bakx, A.. Grootwagers, A.. Heijmen-Versteegen, I.. Jongen, T.. Uphoff, W. and Teurlings, C.. “**Collective Learning in Schools Described : Building Collective Learning Capacity**” . REICE : Revista Electrónica Iberoamericana sobre Calidad. Eficacia y Cambio en Educación. Vol. 3 No. 1 (2005): 17-34.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

- (1) ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- (2) ผู้ทรงคุณวุฒิการสัมภาษณ์
- (3) ผู้ทรงคุณวุฒิการสนทนากลุ่ม
- (4) ผู้ทรงคุณวุฒิการตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา

(1) ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1.ด้านการบริหารสถานศึกษา

ดร.ฐิตาภรณ์ เพ็งหนู	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดใหม่สุขคนธาราม (ปิ่นรัตนราษฎร์) วิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
นายเอศรา แสนกันคำ	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสามง่าม(คงทองอนุสรณ์) วิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

2.ด้านนิเทศการศึกษา การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

นายกิตติ กสิณธारा	อดีตศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
-------------------	---

3.ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

ดร.จตุรงค์ อินทรรุ่ง	อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย วิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
----------------------	---

4.ด้านการบริหารการศึกษา

ดร.อนุชาติ ชื่นจิตร	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการพิเศษ
---------------------	--

(2) ผู้ทรงคุณวุฒิการสัมภาษณ์

1. กรรมการที่ปรึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล)

นางสาวเบญจวรรณ แยมละมูล	อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) กรรมการที่ปรึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล)
นายธรรมนุญ พัฒนทรัพย์	อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) กรรมการที่ปรึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล)
นางสาวนิลรัตน์ ปิมนี	อดีตครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) กรรมการที่ปรึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล)

2. ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

นายฉันทร์ สิริอาภรณ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมฐานบินกำแพงแสน อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล)
นายฉันทน์ อ่วมมณี	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศาลาตึกสิทธิชัยวิศาล ประธานกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 3
นายณรงค์ชัย ศรีศศลักษณ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย 2 วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

3. ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

นายดุสิต หังเสวก	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศฯ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
------------------	--

(3) ผู้ทรงคุณวุฒิการสนทนากลุ่ม

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีประสบการณ์บริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี

ดร.ปิยาภรณ์ รัตนกรกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลกำแพงแสน วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
ดร.ปวีรีศา บุญรอด	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทัพหลวง วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
นางสินีนานู จันทาท	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทะเลบก วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
ดร.ฐาปณี พวงงาม	ผู้อำนวยการโรงเรียนพลอยจางตุรจินดา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
ดร.จรงค์ ศรีทิพย์	ผู้อำนวยการโรงเรียนจิวรายบุญมีรังษฤษฎ์ วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

2. นักวิชาการด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

รศ.ดร.ศุภลักษณ์ สัตย์เพ็ลศพลาย	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
รศ.ดร.พรชัย หนูแก้ว	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
ผศ.ดร.พนิดา จารย์อุปการะ	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

3. นักวิชาการด้านหลักสูตรและการสอน

รศ.ดร.กัณฑ์พล วิวรรณมงคล	หัวหน้าสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
--------------------------	---

(4) ผู้ทรงคุณวุฒิการตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา

1. ด้านหลักสูตรและการสอน

รศ.ดร.กรัณย์พล วิวรรณมงคล หัวหน้าสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

2. ด้านการวัดและประเมินผล

นางจรรยาพร ยอดแก้ว ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

3. ด้านบริหารสถานศึกษา

ดร.ปวีศา บุญรอด ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทัพหลวง
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์

- (1) ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
- (2) ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิการสัมภาษณ์
- (3) ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
- (4) ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย (Try Out)
- (5) ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษา

(1) ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ ศธ 04058.112/ว422

โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)
ต.ทุ่งลูกนก อ.กำแพงแสน
จ.นครปฐม รหัส 73140

4 ธันวาคม 2561

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.จิตาภรณ์ เพ็งหนู

ด้วยนางสาวฉันทนา ภูมมา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ จัดทำผลงานทางวิชาการเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) นั้น

ในการนี้ทางโรงเรียนขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาชีพและการนำไปพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทนา ภูมมา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

ที่ ศธ 04058.112/ว422

โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชาชนุกูล)

ต.ทุ่งลูกนก อ.กำแพงแสน

จ.นครปฐม รหัส 73140

4 ธันวาคม 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน นายเอศรา แสนกันคำ

ด้วยนางสาวฉันทนา ภูมมา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชาชนุกูล) วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ จัดทำผลงานทางวิชาการเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) นั้น

ในการนี้ทางโรงเรียนขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาชีพและการนำไปพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทนา ภูมมา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชาชนุกูล)

ที่ ศธ 04058.112/ว422

โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)
ต.ทุ่งลูกนก อ.กำแพงแสน
จ.นครปฐม รหัส 73140

4 ธันวาคม 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ศน.กิตติ กสิณธารา

ด้วยนางสาวฉันทนา ภูมมา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ จัดทำผลงานทางวิชาการเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) นั้น

ในการนี้ทางโรงเรียนขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาชีพและการนำไปพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทนา ภูมมา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

ที่ ศธ 04058.112/ว422

โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

ต.ทุ่งลูกนก อ.กำแพงแสน

จ.นครปฐม รหัส 73140

4 ธันวาคม 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.จตุรงค์ อินทรรุ่ง

ด้วยนางสาวฉันทนา ภูมมา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ จัดทำผลงานทางวิชาการเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) นั้น

ในการนี้ทางโรงเรียนขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือสำหรับการ เก็บรวบรวมข้อมูล การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะ อาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาชีพและการนำไป พัฒนาสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทนา ภูมมา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

ที่ ศธ 04058.112/ว422

โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)
ต.พุ่มลูกนก อ.กำแพงแสน
จ.นครปฐม รหัส 73140

4 ธันวาคม 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.อนุชาติ ชื่นจิตร

ด้วยนางสาวฉันทนา ภูมมา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ จัดทำผลงานทางวิชาการเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) นั้น

ในการนี้ทางโรงเรียนขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาชีพและการนำไปพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทนา ภูมมา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

(2) ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิการสัมภาษณ์

ที่ ศธ 04058.112/ว5

โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)
ต.ทุ่งลูกนก อ.กำแพงแสน
จ.นครปฐม รหัส 73140

2 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิการสัมภาษณ์

เรียน นางสาวเบญจวรรณ แยมละมุล กรรมการที่ปรึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวฉันทนา ภูมมา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) วิทยฐานะ
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ จัดทำผลงานทางวิชาการเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชน
การเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) นั้น

ในการนี้ทางโรงเรียนใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการการสัมภาษณ์เกี่ยวกับ
การบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ระหว่างวันที่ 14-25
มกราคม พ.ศ. 2562

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทนา ภูมมา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

ที่ ศธ 04058.112/ว5

โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)
ต.ทุ่งลูกนก อ.กำแพงแสน
จ.นครปฐม รหัส 73140

2 มกราคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิการสัมภาษณ์

เรียน นายธรรมนุญ พัฒนทรัพย์ กรรมการที่ปรึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวฉันทนา ภูมมา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) วิทยฐานะ
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ จัดทำผลงานทางวิชาการเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชน
การเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) นั้น

ในการนี้ทางโรงเรียนใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการการสัมภาษณ์เกี่ยวกับ
การบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ระหว่างวันที่ 14-25
มกราคม พ.ศ. 2562

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทนา ภูมมา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

ที่ ศธ 04058.112/ว5

โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

ต.ทุ่งลูกนก อ.กำแพงแสน

จ.นครปฐม รหัส 73140

2 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิการสัมภาษณ์

เรียน นายธนันธร สิริอาภรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมฐานบินกำแพงแสน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวฉันทนา ภูมมา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ จัดทำผลงานทางวิชาการเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) นั้น

ในการนี้ทางโรงเรียนใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ระหว่างวันที่ 14-25 มกราคม พ.ศ. 2562

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทนา ภูมมา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

ที่ ศธ 04058.112/ว5

โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

ต.ทุ่งลูกนก อ.กำแพงแสน

จ.นครปฐม รหัส 73140

2 มกราคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิการสัมภาษณ์

เรียน นางสาวนิลรัตน์ ปิมนิ กรรมการที่ปรึกษาโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวฉันทนา ภูมมา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ จัดทำผลงานทางวิชาการเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) นั้น

ในการนี้ทางโรงเรียนใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ระหว่างวันที่ 14-25 มกราคม พ.ศ. 2562

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทนา ภูมมา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

(3) ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ที่ ศธ 04058.112/ว87

โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)
ต.ทุ่งลูกนก อ.กำแพงแสน
จ.นครปฐม รหัส 73140

28 กุมภาพันธ์ 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน ดร.ปิยาภรณ์ รัตนกรกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประเด็นสนทนากลุ่ม

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวฉันทนา ภูมมา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ จัดทำผลงานทางวิชาการเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) นั้น

ในการนี้ทางโรงเรียนใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทนา ภูมมา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

ที่ ศธ 04058.112/ว87

โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)
ต.ทุ่งลูกนก อ.กำแพงแสน
จ.นครปฐม รหัส 73140

28 กุมภาพันธ์ 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน ดร.จรงค์ ศรีทิพย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประเด็นสนทนากลุ่ม จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวฉันทนา ภูมมา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ จัดทำผลงานทางวิชาการเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) นั้น

ในการนี้ทางโรงเรียนใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทนา ภูมมา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

ที่ ศธ 04058.112/ว87

โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)
ต.ทุ่งลูกนก อ.กำแพงแสน
จ.นครปฐม รหัส 73140

28 กุมภาพันธ์ 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน รศ.ดร.กรัณย์พล วิวรรณมงคล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประเด็นสนทนากลุ่ม จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวฉันทนา ภูมมา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ จัดทำผลงานทางวิชาการเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) นั้น

ในการนี้ทางโรงเรียนใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ร่างรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทนา ภูมมา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

(4) ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย (Try Out)

ที่ ศธ 04058.112/178

โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

ต.ทุ่งลูกนก อ.กำแพงแสน

จ.นครปฐม รหัส 73140

15 มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย (Try Out)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลกำแพงแสน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู จำนวน 1 ชุด
 2.แบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวฉันทนา ภูมมา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ จัดทำผลงานทางวิชาการเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) นั้น

ในการนี้ทางโรงเรียนใคร่ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย (Try Out) ครูจำนวน 30 คน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการวิจัย และจัดเก็บข้อมูลวิจัยที่มีคุณภาพต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทนา ภูมมา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

ที่ ศธ 04058.112/ว30

โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)
ต.ทุ่งลูกนก อ.กำแพงแสน
จ.นครปฐม รหัส 73140

21 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย (Try Out)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนิคมธรรมวาราราม,โรงเรียนบ้านหนองงูเหลือม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการประเมินรูปแบบ จำนวน 3 ชุด

ด้วยนางสาวฉันทนา ภูมมา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ จัดทำผลงานทางวิชาการเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) นั้น

ในการนี้ทางโรงเรียนใคร่ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย (Try Out) ผู้ปกครอง จำนวน 30 คน ครู จำนวน 30 คน และนักเรียนจำนวน 30 คน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการวิจัย และจัดเก็บข้อมูลวิจัยที่มีคุณภาพต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทนา ภูมมา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

(5) ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษา

ที่ ศธ 04058.112/ว26

โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

ต.ทุ่งลูกนก อ.กำแพงแสน

จ.นครปฐม รหัส 73140

19 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษา

เรียน ศน.จรรยาพร ยอดแก้ว

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 18 ชุด

ด้วยโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพ ปีการศึกษา 2562 สำหรับส่งเสริมและพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นั้น

ในการนี้ทางโรงเรียนใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติมที่จัดทำขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อของครูผู้สอนที่รับผิดชอบนำไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฉันทนา ภูมมา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

ภาคผนวก ค

เครื่องมือวิจัย

- (1) แบบสัมภาษณ์
- (2) เอกสารประเด็นการสนทนากลุ่ม
- (3) แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู
- (4) แบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ
- (5) แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ตามสภาพจริง
- (6) แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ตามสภาพจริง
- (7) แบบสอบถามการประเมินรูปแบบ
 - (7.1) ฉบับที่ 1 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) สำหรับสอบถามครู
 - (7.2) ฉบับที่ 2 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน สำหรับสอบถามนักเรียน
 - (7.3) ฉบับที่ 3 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน สำหรับสอบถามผู้ปกครอง
- (8) แบบถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)

(1) แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

.....

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ซึ่งข้อมูลความคิดเห็นของท่านเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่าน จึงขอความกรุณาท่านได้ให้ข้อมูลที่แท้จริง

คำอธิบาย; องค์ประกอบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ได้แก่

1. วิสัยทัศน์ร่วม หมายถึง วิถีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพ สมาชิกต้องมองเห็นภาพเป้าหมายปลายทางของการรวมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในทิศทางเดียวกัน ด้วยความเชื่อมั่นศรัทธาว่าวิถีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสำคัญ มีคุณค่ามีคุณประโยชน์ ภายใต้อุดมคติที่เกิดจากสมาชิก ยึดถือเป็นภารกิจที่ปฏิบัติร่วมกันด้วยความมุ่งมั่น ร่วมแรงร่วมใจปฏิบัติให้ถึงจุดหมายปลายทางจนเป็นวัฒนธรรมของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีคุณค่า

2. ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ หมายถึง ลักษณะของกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีสมาชิกทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์แบบเครือข่ายการเรียนรู้ มีสมาชิกที่มีค่านิยม วิสัยทัศน์เป้าหมาย พันธกิจ เจตจำนงที่จะพัฒนางานของวิชาชีพ และทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุผลเป้าหมายปลายทางของการรวมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ บนพื้นฐานของงานที่มีการคิด การวางแผนร่วมกัน มีความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน สมาชิกในกลุ่มมีการตกลงและการตัดสินใจที่เป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน ร่วมประเมินผลและรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานที่ปฏิบัติจริง เปิดใจ รับรู้และเห็นความสามารถของสมาชิกแต่ละคน รับฟังและมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน จนเกิดพลังในการแสดงออกถึงศักยภาพความมีจิตวิญญาณครูอย่างเต็มศักยภาพ

3. ภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชน หมายถึง สภาวะการณ์ที่สมาชิกมีโอกาสได้แสดงความสามารถ แสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน มีบรรยากาศการรับฟังซึ่งกันและกันแบบให้ความใส่ใจคุณค่าในสิ่งที่สมาชิกสื่อสาร ผลักดันให้เกิดความมั่นใจ และเห็นคุณค่าในตนเอง จนเกิดภาวะผู้นำในตนเองและเหนี่ยวนำให้เกิดภาวะผู้นำของกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เข้มแข็ง

4. การเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ หมายถึง ระบบการเปิดพื้นที่และโอกาสที่จะรวบรวมองค์ความรู้ วิธีการ กระบวนการ แนวทางการทำงานโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิก ที่เกิดจาก

ประสบการณ์การปฏิบัติจริง ร่วมลงความเห็นและสรุปแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้พัฒนางาน
ในวิชาชีพและมุ่งสู่การพัฒนาผู้เรียน

5. โครงสร้างสนับสนุนสู่ชุมชนกัลยาณมิตร หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมภายใต้บรรยากาศ
สิ่งแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ การนำเสนอความคิด แนวทาง
พัฒนางานของวิชาชีพ สภาพการณ์เปิดโอกาสให้สมาชิกมีภาวะผู้นำร่วมกัน บนพื้นที่ที่ให้ความรู้สึก
ปลอดภัย ปลอดภัยใช้อำนาจกดดัน เกิดความไว้วางใจ เคารพซึ่งกันและกันมีจริยธรรมแห่งความ
เอื้ออาทรของทีมเครือข่ายการเรียนรู้ สร้างให้เกิดความรู้สึกมีขวัญกำลังใจ ไม่โดดเดี่ยวและมีความสุข

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ-สกุล.....

ตำแหน่ง.....

ตอนที่ 2 ประเด็นสัมภาษณ์

1. ท่านคิดว่าองค์ประกอบการบริหารเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน มีความสำคัญหรือไม่
อย่างไร ?

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าองค์ประกอบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของ
นักเรียน ดำเนินการอย่างไร ?

2.1 วิสัยทัศน์ร่วม

.....

.....

.....

.....

2.2 ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ

.....

.....

.....

.....

2.3 ภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชน

.....
.....
.....

2.4 การเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ

.....
.....
.....

2.5 โครงสร้างสนับสนุนสู่ชุมชนกัลยาณมิตร

.....
.....

3. ข้อเสนอแนะการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน
เพื่อให้ประสบความสำเร็จ ?

.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ผู้สัมภาษณ์.....

วันที่...../...../.....

(2) เอกสารประเด็นการสนทนากลุ่ม

ประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม

“การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ
ของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)”

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ- สกุล.....

.....

ตำแหน่ง.....

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม

รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน
โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) มีองค์ประกอบ 5 ส่วนได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของ
รูปแบบ กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ เงื่อนไขความสำเร็จและปัจจัยสนับสนุน ท่านมีความคิดเห็น
และข้อเสนอแนะอย่างไร ?

1. หลักการของรูปแบบ

.....

.....

.....

2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

.....

.....

.....

3. กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพมี 2 ส่วน คือ องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้
ทางวิชาชีพ และกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

.....

.....

.....

.....

.....

(3) แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู

แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู

โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

ชื่อครู.....วิชา.....ชั้น.....
ประเมินครั้งที่.....หน่วยการเรียนรู้เรื่อง.....จำนวน.....ชั่วโมง

แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครูนี้ ใช้ประเมินครู
รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้รูปแบบ
การบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียน
วัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องซึ่งเป็นการปฏิบัติตามจริง

- 5 หมายถึง ผู้สอนมีการปฏิบัติ/ดำเนินการเหมาะสม/มีคุณภาพ ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้สอนมีการปฏิบัติ/ดำเนินการเหมาะสม/มีคุณภาพ ระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้สอนมีการปฏิบัติ/ดำเนินการเหมาะสม/มีคุณภาพ ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้สอนมีการปฏิบัติ/ดำเนินการเหมาะสม/มีคุณภาพ ระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้สอนมีการปฏิบัติ/ดำเนินการเหมาะสม/มีคุณภาพ ระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
แผนการจัดการเรียนรู้						
1	แผนการจัดการเรียนรู้มีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ					
2	จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
3	มีวิธีการจัดการเรียนรู้ เทคนิคที่หลากหลายสอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล และธรรมชาติของวิชา					
4	เลือกใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ อุปกรณ์ หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสม					
5	เลือกวิธีการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
6	แผนการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการผ่านกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)					

ข้อ	ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน						
	การนำเข้าสู่บทเรียน					
7	มีการชี้แจงเป้าหมายการเรียนรู้หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน					
8	มีการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ อุปกรณ์หรือเทคโนโลยีในการนำเข้าสู่บทเรียน					
9	มีการเชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนการสอนจากครั้งที่แล้ว					
	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
10	จัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนด					
11	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ ที่นักเรียนได้ฝึกลงมือปฏิบัติเหมาะสมตามวัยและบริบทของการเรียนรู้					
12	ใช้เทคนิค กระบวนการ และจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน					
13	มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน เช่น มีการตั้งคำถาม/ข้อสงสัยในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้อย่างมีเหตุผล และสร้างสรรค์					
14	นักเรียนมีบทบาท/ส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้					
15	นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการและสร้างสรรค์ผลงาน/ชิ้นงานได้สำเร็จ					
16	นักเรียนนำเสนอผลงาน/กระบวนการ/วิธีการทำงานให้ผู้อื่นเข้าใจได้					
	การสรุปบทเรียน					
17	มีการอภิปรายเพื่อสรุปบทเรียนร่วมกันระหว่างผู้สอนกับนักเรียน					
18	เปิดโอกาสให้นักเรียนสรุปบทเรียนด้วยตนเองหรือด้วยกระบวนการกลุ่ม และนำเสนอได้					
การวัดและประเมินผล						
19	มีการประเมินผลที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนด					
20	มีการประเมินศักยภาพของนักเรียนตามสภาพจริง สม่ำเสมอ ตลอดการเรียนรู้และมีการประเมินตามพัฒนาการของนักเรียน					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(4) แบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ

แบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ
วิชา.....ชั้น..... โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก เพื่อประเมินความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพของครูที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

คำชี้แจง : ตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรตามรายการที่กำหนดและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นท่านมากที่สุด

การให้ระดับคุณภาพ

- 5 หมายถึง มีความถูกต้องครบถ้วน สอดคล้อง เหมาะสม ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความถูกต้องครบถ้วน สอดคล้อง เหมาะสม ระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความถูกต้องครบถ้วน สอดคล้อง เหมาะสม ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความถูกต้องครบถ้วน สอดคล้อง เหมาะสม ระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความถูกต้องครบถ้วน สอดคล้อง เหมาะสม ระดับน้อยที่สุด

ข้อ	องค์ประกอบของหลักสูตร	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
	การวิเคราะห์ความเชื่อมโยง					
1	การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของหลักสูตรกับระดับนโยบาย ในระดับต่าง ๆ อาทิ นโยบายชาติ นโยบายจังหวัด นโยบายหน่วยงานต้นสังกัด					
2	การวิเคราะห์ศาสตร์การบูรณาการสาระความรู้ข้ามวิชากับสาระการเรียนรู้พื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้					
	ส่วนที่ 1 บทนำ					
3	ที่มาและความสำคัญ: แสดงความเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กรอบหลักสูตร ระดับท้องถิ่น จุดเน้นและความต้องการของโรงเรียน					

ข้อ	องค์ประกอบของหลักสูตร	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
4	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร: สอดคล้องกับเป้าหมายทิศทาง จุดเน้นความต้องการพัฒนาของโรงเรียน					
5	ขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้: ครอบคลุม เนื้อหา สาระการ เรียนรู้					
6	ขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้: จัดลำดับการเรียนรู้เหมาะสม กับระดับการเรียนรู้					
7	เป้าหมายในการพัฒนา: ระบุสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้ และปฏิบัติได้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์					
8	ระยะเวลาของหลักสูตร: มีการกำหนดระยะเวลาของหลักสูตร ถูกต้อง ชัดเจน					
9	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้: ระบุขอบข่ายการประเมิน ในระดับต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบทบทวน การพัฒนาผู้เรียน					
10	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้: มีการระบุแนวทาง/วิธีการ ประเมินผลผู้เรียน					
	ส่วนที่ 2 สาระหลักสูตร					
11	คำอธิบายรายวิชา : มีการระบุรหัสวิชา ชื่อรายวิชา และชื่อกลุ่ม สาระการเรียนรู้ ชั้นปีที่สอน จำนวนเวลาเรียนและหรือหน่วย กิต ไว้อย่างถูกต้องชัดเจน					
12	คำอธิบายรายวิชา : มีการระบุด้านองค์ความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณลักษณะหรือเจตคติสอดคล้องเหมาะสมกับ ขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้					
13	คำอธิบายรายวิชา : มีการระบุผลการเรียนรู้ด้านองค์ความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณลักษณะหรือเจตคติที่ต้องการ					
14	คำอธิบายรายวิชา : ระบุผลการเรียนรู้ไม่ซ้ำซ้อนกับตัวชี้วัด ในรายวิชาพื้นฐาน					
15	โครงสร้างรายวิชา : มีการกำหนดขอบข่ายในภาพรวมของวิชา อย่างชัดเจน ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ สาระสำคัญ เวลาเรียนและคะแนน					

ข้อ	องค์ประกอบของหลักสูตร	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
16	แผนการจัดการเรียนรู้ : เชื่อมโยงกับโครงสร้างรายวิชา มีการระบุกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล					
	ส่วนที่ 3 แนวทางการประเมินผลหลักสูตร					
17	แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ : มีการระบุแนว ทางการประเมินผลสาระการเรียนรู้ ได้แก่ การประเมินก่อน เรียน การประเมินระหว่างเรียน การประเมินปลายภาคเรียน หรือปลายปี ถูกต้องชัดเจน					
18	แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ : มีการระบุแนวทาง การตัดสินผลการเรียน การให้ระดับผลการเรียน					
19	แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ : มีการระบุแนวทาง การประเมินผลการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกันระหว่างผลการเรียนรู้ วิธีการประเมิน เครื่องมือ และ เกณฑ์การประเมิน					
20	แนวทางการประเมินหลักสูตร : ระบุแนวทางการประเมิน หลักสูตร ตรงตามรูปแบบที่โรงเรียนกำหนด					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(6) แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ตามสภาพจริง
 แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ
 โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) ปีการศึกษา 2562

ชั้น	รหัสวิชา	วิชา	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ระดับ คุณภาพ
รวมเฉลี่ย				

(7) แบบสอบถามการประเมินรูปแบบ

(7.1) ฉบับที่ 1

แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้
ของรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียน
วัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์และนำเสนอภาพรวม ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง
ต่อการพัฒนาการเรียนรู้ และส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน มีทั้งหมด 56 ข้อ

ขอความร่วมมือท่านพิจารณาค่าความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยทำ
เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นท่านมากที่สุด ตามเกณฑ์การประมาณค่า 5 ระดับ
ดังนี้

- 5 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

คำอธิบาย

ความเหมาะสม หมายถึง รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริม
ทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) มีความเหมาะสมสอดคล้องและ
ตอบสนองต่อการปฏิบัติที่ส่งผลต่อนักเรียน ครู และโรงเรียน

ความเป็นไปได้ หมายถึง รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริม
ทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง
สภาพการดำเนินการ ความต้องการ สามารถปฏิบัติได้

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	รายการของรูปแบบ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	หลักการ											
1	พัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยกระบวนการปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเสนอแนะ วิเคราะห์สรุปประเด็นอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ	✓						✓				

คำอธิบาย

1. ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องความเหมาะสมระดับ 5 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า รายการของรูปแบบมีความเหมาะสมมากที่สุด

2. ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องความเป็นไปได้ระดับ 4 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า รายการของรูปแบบมีความเหมาะสมมาก

ฉันทนา ภูมมา

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

ผู้วิจัย

ข้อที่	รายการของรูปแบบ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
30	นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์										
31	นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และไม่ด่วนตัดสินความคิดเห็นของผู้อื่นว่าถูกหรือผิด										
32	นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความสามารถแตกต่างกันได้อย่างเกิดผลดี										
33	นักเรียนมีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสสร้างบรรยากาศการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข										
	ทักษะพื้นฐานในการทำงาน										
34	นักเรียนสามารถวางแผนการทำงานเพื่อให้งานบรรลุผล										
35	นักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมายการทำงาน และจัดลำดับความสำคัญของงาน มุ่งมั่น ตั้งใจทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย										
36	นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์มือถือ เป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการค้นคว้าหาความรู้และการทำงานได้										
37	นักเรียนรู้จักประเมินผลที่จะเกิดขึ้นจากการทำงานในปัจจุบัน										
38	นักเรียนสามารถนำเสนอสรุปกระบวนการ หรือวิธีการทำงานให้ผู้อื่นเข้าใจได้										
ปัจจัยสู่ความสำเร็จ											
ด้านการบริหารจัดการ											
39	วางแผน กำหนดเป้าหมาย วิธีการ กิจกรรมการดำเนินการ การประเมินผลและผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน										
40	ดำเนินการตามแผนและกำหนดเป็นภารกิจของโรงเรียน ที่เป็นภาระหน้าที่ของทุกคนต้องดำเนินการร่วมกันทุกปีการศึกษา										

ข้อที่	รายการของรูปแบบ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
41	จัดระบบการกำกับติดตามการดำเนินการ โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและ กำกับ ติดตาม อย่างต่อเนื่อง										
42	สร้างเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพพระดับบุคคลและระดับหน่วยงาน อาทิ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและมีกิจกรรมร่วมกันอยู่เสมอ										
43	สะท้อนผลดำเนินการและให้ความสำคัญกับการสะท้อนผลการดำเนินการอยู่เสมอ เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป										
ด้านบุคลากร											
	ผู้บริหาร										
44	ผู้บริหารต้องสร้างแรงบันดาลใจให้ครู โดยการประชุม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การถอดบทเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจถึงเป้าหมายของการพัฒนา										
45	ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในกระบวนการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบและการปฏิบัติสู่ความสำเร็จร่วมกัน										
46	ผู้บริหารต้องกำกับ นิเทศติดตามและร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับครู										
	ครู										
47	ครูต้องมีความเข้าใจมีความตระหนักให้ความสำคัญถึงเป้าหมายร่วมกัน										
48	ครูเปิดใจกว้างในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนารูวิธีการสื่อสารและการฟังเสียงสะท้อนของผู้อื่นอย่างจริงใจ										

(7.2) ฉบับที่ 2

แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นสำหรับนักเรียน เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน ข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์และนำเสนอภาพรวม ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาการเรียนรู้อ และส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน มีทั้งหมด 15 ข้อ

ขอความร่วมมือท่านพิจารณาค่าความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นท่านมากที่สุด ตามเกณฑ์การประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

คำอธิบาย

ความเหมาะสม หมายถึง รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) มีความเหมาะสมสอดคล้องและตอบสนองต่อการปฏิบัติที่ส่งผลต่อผู้เรียน

ความเป็นไปได้ หมายถึง รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง สภาพการดำเนินการ ความต้องการ สามารถปฏิบัติได้

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ข้อคำถาม	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว	✓						✓			
1	นักเรียนสามารถทำงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากครูจนเสร็จโดยไม่ต้องมีใครควบคุม										

คำอธิบาย

- ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องความเหมาะสม **ระดับ 5** แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า รายการของรูปแบบมี **ความเหมาะสมมากที่สุด**
- ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องความเป็นไปได้ **ระดับ 4** แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า รายการของรูปแบบมี **ความเหมาะสมมาก**

ฉันทนา ภูมมา

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

ผู้วิจัย

ข้อที่	ข้อความ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
14	นักเรียนสามารถบอกระดับคุณภาพของผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ เช่น ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง										
15	นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนการทำงานตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนเข้าใจ										

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(7.3) ฉบับที่ 3

แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นสำหรับผู้ปกครอง เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน ข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์และนำเสนอภาพรวม ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาการเรียนรู้และส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน มีทั้งหมด 15 ข้อ

ขอความร่วมมือท่านพิจารณาค่าความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นท่านมากที่สุด ตามเกณฑ์การประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

คำอธิบาย

ความเหมาะสม หมายถึง รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) มีความเหมาะสมสอดคล้องและตอบสนองต่อการปฏิบัติที่ส่งผลต่อผู้เรียน

ความเป็นไปได้ หมายถึง รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง สภาพการดำเนินการ ความต้องการ สามารถปฏิบัติได้

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ข้อความ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว	✓						✓			
1	นักเรียนสามารถทำงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้ปกครองจนเสร็จโดยไม่ต้องมีใครควบคุม										

คำอธิบาย

- ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องความเหมาะสมระดับ 5 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า รายการของรูปแบบมีความเหมาะสมมากที่สุด
- ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องความเป็นไปได้ระดับ 4 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า รายการของรูปแบบมีความเหมาะสมมาก

ฉันทนา ภูมมา

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

ผู้วิจัย

ข้อที่	ข้อความ	ความเป็นประโยชน์					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
12	นักเรียนมีการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน และมีความตั้งใจจนทำให้งานเสร็จตามที่ถูกครอบงมอบหมาย										
13	นักเรียนรู้จักใช้เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์มือถือ ในการค้นคว้าหาความรู้ทำการบ้านที่ครูมอบหมายสำเร็จ										
14	นักเรียนสามารถบอกระดับคุณภาพของผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ เช่น ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง										
15	นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนการทำงานตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จให้ผู้ปกครองเข้าใจ										

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(8) แบบถอดบทเรียน

แบบถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

.....

ขอขยาย; สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการนำรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริม
ทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ไปใช้

ที่	ประเด็น	สิ่งที่ได้เรียนรู้ / สิ่งที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติม
1	การส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน	
2	การพัฒนาครูให้สามารถส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน	
3	รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)	

ภาคผนวก ง

ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือวิจัย

- (1) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง
- (2) เอกสารประเด็นการสนทนากลุ่ม
- (3) แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู
- (4) แบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ
- (5) แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ตามสภาพจริง
- (6) แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ตามสภาพจริง
- (7) แบบสอบถามการประเมินรูปแบบ
 - (7.1) ฉบับที่ 1 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) สำหรับสอบถามครู
 - (7.1) ฉบับที่ 2 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน สำหรับสอบถามนักเรียน
 - (7.3) ฉบับที่ 3 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน สำหรับสอบถามผู้ปกครอง
- (8) แบบถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)

สรุปผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือวิจัย

ที่	เครื่องมือ	ลักษณะเครื่องมือ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
1	แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง	คำถามปลายเปิด	5.00	0.00	ใช้ได้
2	เอกสารประเด็นการสนทนา กลุ่ม	คำถามปลายเปิด	5.00	0.00	ใช้ได้
3	แบบประเมินความสามารถ การจัดการเรียนรู้ส่งเสริม ทักษะอาชีพของครู	แบบสำรวจ รายการ	4.60	0.49	ใช้ได้
4	แบบตรวจสอบองค์ประกอบ ของหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ	แบบสำรวจ รายการ	4.80	0.40	ใช้ได้
5	แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์การ ประเมินทักษะอาชีพของ นักเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ตามสภาพจริง	แบบบันทึกข้อมูล	-	-	-
6	แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนรายวิชาเพิ่มเติม งาน อาชีพ ตามสภาพจริง	แบบบันทึกข้อมูล	-	-	-
7	แบบสอบถามการประเมิน รูปแบบ				
7.1	ฉบับที่ 1 แบบสอบถามการ ประเมินรูปแบบการบริหารด้วย ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อ ส่งเสริมทักษะอาชีพของ นักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) สำหรับสอบถามครู	แบบสำรวจ รายการ	4.49	0.50	ใช้ได้

สรุปผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือวิจัย (ต่อ)

ที่	เครื่องมือ	ลักษณะเครื่องมือ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
7.2	ฉบับที่ 2 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน สำหรับสอบถามนักเรียน	แบบสำรวจ รายการ	4.53	0.50	ใช้ได้
7.3	ฉบับที่ 3 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน สำหรับสอบถามผู้ปกครอง	แบบสำรวจ รายการ	4.53	0.50	ใช้ได้
8	แบบถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)	คำถามปลายเปิด	5.00	0.00	ใช้ได้

(1) แบบสัมภาษณ์

แบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน

.....

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือวิจัย โดยพิจารณารายละเอียดเนื้อหาสาระของคำถาม มีความครอบคลุมประเด็นที่ระบุไว้ และพิจารณาความสอดคล้อง ความเหมาะสมของเนื้อหา และภาษา โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อยที่สุด

ประเด็นสัมภาษณ์	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
1. ท่านคิดว่าองค์ประกอบการบริหารเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร ?	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ใช้ได้
2. ท่านคิดว่าองค์ประกอบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนดำเนินการอย่างไร ?	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ใช้ได้
2.1 วิสัยทัศน์ร่วม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ใช้ได้
2.2 ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ใช้ได้
2.3 ภาวะผู้นำร่วมสร้างศักยภาพชุมชน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ใช้ได้
2.4 การเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ใช้ได้
2.5 โครงสร้างสนับสนุนสู่ชุมชนกัลยาณมิตร	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ใช้ได้
3. ข้อเสนอแนะการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน เพื่อให้ประสบความสำเร็จ ?	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ใช้ได้
โดยรวม	$\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00 ,					ใช้ได้		

(2) เอกสารประเด็นการสนทนากลุ่ม

แบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของผู้เชี่ยวชาญ

ที่มีต่อเอกสารประเด็นการสนทนากลุ่ม

.....

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือวิจัย โดยพิจารณารายละเอียดเนื้อหาสาระของคำถาม มีความครอบคลุมประเด็นที่ระบุไว้ และพิจารณาความสอดคล้อง ความเหมาะสมของเนื้อหา และภาษา โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อยที่สุด

ประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) มีองค์ประกอบ 5 ส่วนได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ เงื่อนไขความสำเร็จ ปัจจัยสนับสนุน ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างไร ?	5	5	5	5	5	5	0	ใช้ได้
1. หลักการของรูปแบบ	5	5	5	5	5	5	0	ใช้ได้
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	5	5	5	5	5	5	0	ใช้ได้
3. กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพมี 2 ส่วน คือ องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	5	5	5	5	5	5	0	ใช้ได้
4. เงื่อนไขความสำเร็จ	5	5	5	5	5	5	0	ใช้ได้
5. ปัจจัยสนับสนุน	5	5	5	5	5	5	0	ใช้ได้
6. ข้อเสนอแนะ	5	5	5	5	5	5	0	ใช้ได้
โดยรวม						$\bar{X} = 5$, S.D. = 0 ,	ใช้ได้	

(3) แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู
แบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของผู้เชี่ยวชาญ
ที่มีต่อแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู

.....

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือวิจัย โดยพิจารณารายละเอียดเนื้อหาสาระของคำถาม มีความครอบคลุมประเด็นที่ระบุไว้ และพิจารณาความสอดคล้อง ความเหมาะสมของเนื้อหา และภาษา โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อยที่สุด

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
แผนการจัดการเรียนรู้								
1. แผนการจัดการเรียนรู้มีการกำหนดเป้าหมาย คุณภาพด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ	5	5	5	4	4	4.60	0.49	ใช้ได้
2. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับผล การเรียนรู้สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	5	5	5	4	4	4.60	0.49	ใช้ได้
3. มีวิธีการจัดการเรียนรู้ เทคนิคที่หลากหลาย สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล และ ธรรมชาติของวิชา	5	5	5	4	4	4.60	0.49	ใช้ได้
4. เลือกใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ อุปกรณ์ หรือ เทคโนโลยีที่เหมาะสม	5	5	5	4	4	4.60	0.49	ใช้ได้
5. เลือกวิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับ ผลการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	5	5	5	4	4	4.60	0.49	ใช้ได้
6. แผนการจัดการเรียนรู้ดำเนินการผ่านกิจกรรม ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	5	4	4	5	5	4.60	0.49	ใช้ได้

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน								
การนำเข้าสู่บทเรียน								
7. มีการชี้แจงเป้าหมายการเรียนรู้ หรือ จุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียน	5	5	5	4	4	4.60	0.49	ใช้ได้
8. มีการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ อุปกรณ์ หรือ เทคโนโลยีในการนำเข้าสู่บทเรียน	5	5	5	4	4	4.60	0.49	ใช้ได้
9. มีการเชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนการสอน จากครั้งที่แล้ว	5	5	5	4	4	4.60	0.49	ใช้ได้
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
10. จัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนด	5	5	5	4	4	4.60	0.49	ใช้ได้
11. จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ ที่นักเรียนได้ฝึกลงมือปฏิบัติ เหมาะสมตามวัยและบริบทของการเรียนรู้	5	5	5	4	4	4.60	0.49	ใช้ได้
12. ใช้เทคนิค กระบวนการและจัดบรรยากาศ การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมทักษะ อาชีพของนักเรียน	5	5	5	4	4	4.60	0.49	ใช้ได้
13. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนักเรียน และ นักเรียนกับนักเรียน เช่น มีการตั้งคำถาม/ข้อสงสัยในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้อย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์	5	4	4	5	5	4.60	0.49	ใช้ได้
14. นักเรียนมีบทบาท/ส่วนร่วมในการปฏิบัติ กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	4	4	4.60	0.49	ใช้ได้
15. นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการและ สร้างสรรค์ผลงาน/ชิ้นงานได้สำเร็จ	5	5	5	4	4	4.60	0.49	ใช้ได้
16. นักเรียนนำเสนอผลงาน/กระบวนการ/ วิธีการทำงานให้ผู้อื่นเข้าใจได้	5	5	5	4	4	4.60	0.49	ใช้ได้

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
การสรุปทเรียน								
17. มีการอภิปรายเพื่อสรุปทเรียนร่วมกัน ระหว่างผู้สอนกับนักเรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.49	ใช้ได้
18. เปิดโอกาสให้นักเรียนสรุปทเรียน ด้วยตนเอง หรือด้วยกระบวนการกลุ่มและ นำเสนอได้	5	5	5	4	4	4.60	0.49	ใช้ได้
การวัดและประเมินผล								
19. มีการประเมินผลที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่กำหนด	5	5	5	4	4	4.60	0.49	ใช้ได้
20. มีการประเมินศักยภาพของนักเรียนตาม สภาพจริงสม่ำเสมอตลอดการเรียนรู้และมีการ ประเมินตามพัฒนาการของนักเรียน	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
โดยรวม	$\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.49 , ใช้ได้							

(4) แบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ
แบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของผู้เชี่ยวชาญ
ที่มีต่อแบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ

.....

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือวิจัย โดยพิจารณารายละเอียดเนื้อหาสาระของคำถาม มีความครอบคลุมประเด็นที่ระบุไว้ และพิจารณาความสอดคล้อง ความเหมาะสมของเนื้อหา และภาษา โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมากที่สุด
4 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมาก
3 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมปานกลาง
2 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อย
1 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อยที่สุด

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5			
การวิเคราะห์ความเชื่อมโยง								
1. การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของหลักสูตรกับระดับนโยบายในระดับต่างๆ อาทิ นโยบายชาติ นโยบายจังหวัด นโยบายหน่วยงานต้นสังกัด	5	5	5	5	4	4.80	0.40	ใช้ได้
2. การวิเคราะห์ศาสตร์การบูรณาการสาระความรู้ข้ามวิชากับสาระการเรียนรู้พื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้
ส่วนที่ 1 บทนำ								
3. ที่มาและความสำคัญ: แสดงความเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น จุดเน้น และความต้องการของโรงเรียน	5	4	5	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร: สอดคล้องกับเป้าหมายทิศทางการพัฒนาของโรงเรียน	5	5	5	5	4	4.80	0.40	ใช้ได้

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
5. ขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้: ครอบคลุมเนื้อหา สาระการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.40	ใช้ได้
6. ขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้: จัดลำดับการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.40	ใช้ได้
7. เป้าหมายในการพัฒนา: ระบุสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และปฏิบัติได้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	5	5	5	5	4	4.80	0.40	ใช้ได้
8. ระยะเวลาของหลักสูตร: มีการกำหนดระยะเวลาของหลักสูตรถูกต้อง ชัดเจน	4	5	5	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้
9. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้: ระบุขอบข่ายการประเมินในระดับต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบทบทวนการพัฒนาผู้เรียน	5	5	5	5	4	4.80	0.40	ใช้ได้
10.การวัดและประเมินผลการเรียนรู้: มีการระบุแนวทาง/วิธีการประเมินผลผู้เรียน	5	5	5	5	4	4.80	0.40	ใช้ได้
ส่วนที่ 2 สาระหลักสูตร								
11.คำอธิบายรายวิชา: มีการระบุรหัสวิชา ชื่อรายวิชา และชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ ชั้นปีที่สอน จำนวนเวลาเรียนและหรือหน่วยกิต ไว้อย่างถูกต้องชัดเจน	5	5	5	5	4	4.80	0.40	ใช้ได้
12.คำอธิบายรายวิชา: มีการระบุด้านองค์ความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณลักษณะ หรือ เจตคติ สอดคล้องเหมาะสมกับขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.40	ใช้ได้
13.คำอธิบายรายวิชา: มีการระบุผลการเรียนรู้ ด้านองค์ความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณลักษณะ หรือเจตคติที่ต้องการ	5	5	5	5	4	4.80	0.40	ใช้ได้
14.คำอธิบายรายวิชา : ระบุผลการเรียนรู้ ไม่ซ้ำซ้อนกับตัวชี้วัด ในรายวิชาพื้นฐาน	5	4	5	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
15.โครงสร้างรายวิชา : มีการกำหนดขอบข่าย ในภาพรวมของวิชาอย่างชัดเจน ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ สาระสำคัญ เวลาเรียนและคะแนน	5	5	5	4	5	4.80	0.40	ใช้ได้
16.แผนการจัดการเรียนรู้: เชื่อมโยงกับ โครงสร้างรายวิชา มีการระบุกิจกรรม การเรียนรู้ สื่อ อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล	5	5	5	5	4	4.80	0.40	ใช้ได้
ส่วนที่ 3 แนวทางการประเมินผลหลักสูตร								
17.แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้: มีการระบุแนวทางการประเมินผลสาระ การเรียนรู้ ได้แก่ การประเมินก่อนเรียน การประเมินระหว่างเรียน การประเมิน ปลายภาคเรียนหรือปลายปี ถูกต้องชัดเจน	5	5	5	5	4	4.80	0.40	ใช้ได้
18.แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้: มีการระบุแนวทางการตัดสินผลการเรียน การให้ระดับผลการเรียน	5	4	5	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้
19.แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้: มีการระบุแนวทาง การประเมินผลการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกันระหว่างผลการเรียนรู้วิธีการ ประเมิน เครื่องมือและเกณฑ์การประเมิน	5	5	4	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้
20.แนวทางการประเมินหลักสูตร: ระบุแนวทาง การประเมินหลักสูตร ตรงตามรูปแบบที่ โรงเรียนกำหนด	5	5	4	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้
โดยรวม	$\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.40 , ใช้ได้							

(5) แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)

(5.1) ฉบับที่ 1 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) สำหรับสอบถามครู

แบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อ

แบบสอบถามการประเมินรูปแบบ ฉบับที่ 1

.....

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือวิจัย โดยพิจารณารายละเอียดเนื้อหาสาระของคำถาม มีความครอบคลุมประเด็นที่ระบุไว้ และพิจารณาความสอดคล้อง ความเหมาะสมของเนื้อหา และภาษา โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อยที่สุด

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
หลักการ								
1. พัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยกระบวนการปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเสนอแนะ วิเคราะห์สรุปประเด็นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	4	4	4	5	4	4.20	0.40	ใช้ได้
วัตถุประสงค์								
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการส่งเสริม	4	5	5	4	4	4.40	0.49	ใช้ได้

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
ทักษะอาชีพของนักเรียนให้บรรลุตาม เป้าหมายจุดเน้นของโรงเรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ								
3. เพื่อพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมทักษะอาชีพ	4	5	4	4	5	4.40	0.49	ใช้ได้
4. เพื่อส่งเสริมทักษะด้านอาชีพของนักเรียน	4	4	5	5	4	4.40	0.49	ใช้ได้
กระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพ								
องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ								
5. วิสัยทัศน์ร่วมของชุมชน: วิธีการเรียนรู้ที่มี สมาชิกที่มารวมกลุ่มมีเป้าหมาย มีความ ประสงค์เหมือนกัน เชื่อมั่นเห็นคุณค่าและ ประโยชน์ของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการ ปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ เกิดการตกผลึก ออกมาเป็นความคิดร่วมกัน ทำให้ได้เจตจำนง เพื่อทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน	4	4	4	4	5	4.20	0.40	ใช้ได้
6. ทีมเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมใจ: กลุ่มที่มีสมาชิก มีค่านิยม วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจเจตจำนง เดียวกัน ร่วมกันทำงานอย่างสร้างสรรค์ สร้างแรง บันดาลใจแบบเครือข่ายการเรียนรู้ที่จะพัฒนา งานของวิชาชีพ และทำงานให้บรรลุผลเป้าหมาย ปลายทางของการรวมกลุ่มมีการตกลงและการ ตัดสินใจที่เป็นแนวปฏิบัติประเมินผลและ รับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานที่ปฏิบัติจริง	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
7. การสร้างศักยภาพภาวะผู้นำ: สภาวะการณ์ที่ สมาชิกมีโอกาสได้แสดงความสามารถและ แสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน รับฟังซึ่งกัน และกัน ใส่ใจคุณค่าสิ่งที่สื่อสาร ชื่นงาน ภาระงาน หรือสิ่งที่เกิดจากปฏิบัติจริงโดย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ทำให้เกิด ความมั่นใจ และเห็นคุณค่าในตนเอง เกิดภาวะ	4	5	4	4	5	4.40	0.49	ใช้ได้

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
ผู้นำในตนเองและเหนียวแน่นให้เกิดภาวะผู้นำ ของกลุ่มที่เข้มแข็ง								
8. การพัฒนาจิตวิญญาณวิชาชีพ: ระบบการสร้าง ความตระหนักรู้ การรวบรวมองค์ความรู้ วิธีการ กระบวนการแนวทางการทำงานโดย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิก ที่เกิดจาก ประสบการณ์การปฏิบัติจริงโดยร่วมลงความเห็น สรุป สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือ นวัตกรรมไปปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาหรือการพัฒนา สิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง	4	4	5	4	4	4.20	0.40	ใช้ได้
9. จัดโครงสร้างชุมชนกัลยาณมิตร: การจัด บรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งบรรยากาศสิ่งแวดล้อม ทางด้านกายภาพและบุคคล มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ สถานที่เหมาะสม เคารพซึ่งกัน และกัน มีความไว้วางใจเป็นกัลยาณมิตร เชื่อถือ กัน เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นให้ความรู้สึก ปลอดภัยปลอดภัยใช้อำนาจกดดัน มีขวัญ กำลังใจไม่โดดเดี่ยวและมีความสุข	4	5	4	5	4	4.40	0.49	ใช้ได้
กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ								
วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย								
10. กิจกรรมวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา (SWOT Analysis) ศึกษาวิเคราะห์ แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นประเด็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของสถานศึกษา ร่วมกันระหว่างครู	4	5	4	5	4	4.40	0.49	ใช้ได้
11. กิจกรรมกำหนดทิศทางการศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
12.กิจกรรมกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษาโดย เชื่อมโยงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ ระดับองค์กร ตัวชี้วัดความสำเร็จ โครงการ/ กิจกรรม และค่าเป้าหมายความสำเร็จรายปี	4	5	4	5	4	4.40	0.49	ใช้ได้
13.กิจกรรมกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับ การศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป้าหมาย และตัวชี้วัดของแต่ละมาตรฐาน	4	4	5	4	4	4.20	0.40	ใช้ได้
ริเริ่มทำทนายศักยภาพความรู้								
14.กิจกรรมการเฝ้าหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยการ วิเคราะห์การออกแบบการประเมินหลักสูตร สถานศึกษา การประเมินหลักสูตรเชิงพื้นที่ และการสรุปรายงานการประเมินหลักสูตร สถานศึกษา	4	5	4	5	4	4.40	0.49	ใช้ได้
15.กิจกรรมการทบทวนและจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ บริบทของโรงเรียน ท้องถิ่นและนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด โดยการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด การเขียนคำอธิบายรายวิชา	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
16.กิจกรรมมอบหมายผู้รับผิดชอบการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดประเมินผลการเรียนรู้และนำสู่การ จัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ	4	5	4	5	5	4.60	0.49	ใช้ได้

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู								
17. ชั้นที่ 1 วิเคราะห์ปัญหาความต้องการ จำเป็น: การวิเคราะห์ปัญหาความต้องการ จำเป็น เป็นกิจกรรมเริ่มต้นของกิจกรรม ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยครูที่มี เป้าหมายเดียวกัน รวมกลุ่มกัน เพื่อทราบถึง ปัญหา ความต้องการจำเป็นที่จะร่วมกัน พัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียน ที่เป็นเป้าหมาย ทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา นโยบาย การขับเคลื่อน จุดเด่น จุดเน้นของสถานศึกษา	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
18. ชั้นที่ 2 วางแผนกำหนดปฏิทิน PLC: การออกแบบวางแผนกำหนดปฏิทิน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแต่ละเดือนที่เกิด จากการเห็นชอบ ยอมรับและถือเป็น ข้อตกลงการปฏิบัติร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทาง ให้ครูได้ปฏิบัติ รู้ตัว เตรียมการต่อเป้าหมาย การร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในแต่ละครั้ง การวางแผนกำหนดปฏิทิน PLC เกิดจากการเห็นชอบ ยอมรับและถือเป็น ข้อตกลงการปฏิบัติร่วมกัน	4	4	5	5	5	4.60	0.49	ใช้ได้
19. ชั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ดี: ร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามปฏิทิน PLC เพื่อนำเสนอ ประเด็นการพัฒนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกี่ยวกับนวัตกรรมหรือวิธีการที่ช่วยให้ การดำเนินการส่งเสริมทักษะอาชีพบรรลุ ตามเป้าหมายครูจะเป็นผู้เลือกวิธีการและ ออกแบบ วางแผนดำเนินการโดยยึดหลักการ ความเหมาะสมตรงตามบริบทการดำเนินการ	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
ของตนเองเพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างมี ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล								
20.ชั้นที่ 4 นำเสนอสรุปการปฏิบัติ: ชั้นสรุป สะท้อนผล การปฏิบัติที่เกิดจากการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากนำไปการปฏิบัติจริง มาแล้ว เริ่มตั้งแต่การทบทวนประเด็นพัฒนา เป้าหมาย กระบวนการหรือวิธีการสะท้อนผล การพัฒนาของครูและนำเสนอระบุมความ ต้องการพัฒนาในวงรอบต่อไป การให้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม หรือมีความคิดเห็นต่อ การดำเนินการนำไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้ต ยิ่งขึ้น	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
สะท้อนผลลัพท์การปฏิบัติขององค์กร								
21.กิจกรรมนำเสนอหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักสูตรที่จัดทำขึ้น โดยเชิญนักวิชาการด้านหลักสูตรและการสอน มาร่วมกระบวนการให้ข้อเสนอแนะ	4	4	4	4	5	4.20	0.40	ใช้ได้
22.กิจกรรมนำเสนอผลงานและจัดแสดง นิทรรศการผลงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของโรงเรียน	4	4	4	5	4	4.20	0.40	ใช้ได้
23.กิจกรรมถอดบทเรียนรูปแบบการบริหาร ด้วยการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อ ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนร่วมกัน	4	5	4	5	4	4.40	0.49	ใช้ได้
ทักษะอาชีพของนักเรียน								
ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว								
24.นักเรียนสามารถทำงานเป็นขั้นตอน ตามลำดับความสำคัญปราศจากการควบคุม	4	5	5	4	5	4.60	0.49	ใช้ได้

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
25.นักเรียนสามารถนำข้อเสนอแนะหรือคำชี้แจงจัดการงานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จและยอมรับผลงานที่เกิดขึ้นได้อย่างชื่นชม	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
26.นักเรียนสามารถเป็นผู้นำหรือผู้ตามในการทำงานได้ตลอดเวลา	4	5	4	5	5	4.60	0.49	ใช้ได้
27.นักเรียนสามารถปฏิบัติงานจนเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายและเวลาที่กำหนด	4	5	5	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้
28.นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อผลงานและผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้น	4	5	4	5	5	4.60	0.49	ใช้ได้
ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม								
29.นักเรียนพูดและฟังได้เหมาะสม ถูกกาลเทศะ และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	4	5	4	5	5	4.60	0.49	ใช้ได้
30.นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์	4	4	5	5	5	4.60	0.49	ใช้ได้
31.นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และไม่ด่วนตัดสินความคิดเห็นของผู้อื่นว่าถูกหรือผิด	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
32.นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความสามารถแตกต่างกันได้อย่างเกิดผลดี	4	5	4	5	5	4.60	0.49	ใช้ได้
33.นักเรียนมีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสสร้างบรรยากาศการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4	5	4	4	5	4.40	0.49	ใช้ได้
ทักษะพื้นฐานในการทำงาน								
34.นักเรียนสามารถวางแผนการทำงานเพื่อให้งานบรรลุผล	4	5	5	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้
35.นักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมายการทำงานและจัดลำดับความสำคัญของงาน มุ่งมั่น ตั้งใจทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย	4	5	4	5	4	4.40	0.49	ใช้ได้

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
36.นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์มือถือ เป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวก ในการค้นคว้าหาความรู้และการทำงานได้	4	5	4	4	4	4.20	0.40	ใช้ได้
37.นักเรียนรู้จักประเมินผลที่จะเกิดขึ้นจากการ ทำงานในปัจจุบัน	4	5	4	5	4	4.40	0.49	ใช้ได้
38.นักเรียนสามารถนำเสนอสรุปกระบวนการ หรือวิธีการทำงานให้ผู้อื่นเข้าใจได้	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
ปัจจัยสู่ความสำเร็จ								
ด้านการบริหารจัดการ								
39.วางแผน กำหนดเป้าหมายวิธีการ กิจกรรมการดำเนินการ การประเมินผล และผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
40.ดำเนินการตามแผนและกำหนดเป็นภารกิจ ของโรงเรียน ที่เป็นภาระหน้าที่ของทุกคนต้อง ดำเนินการร่วมกันทุกปีการศึกษา	4	5	4	4	4	4.20	0.40	ใช้ได้
41.จัดระบบการกำกับติดตามการดำเนินการ โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง	4	5	4	5	5	4.60	0.49	ใช้ได้
42.สร้างเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ระดับบุคคลและระดับหน่วยงาน อาทิ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และมีกิจกรรมร่วมกันอยู่เสมอ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้
43.สะท้อนผลดำเนินการและให้ความสำคัญ กับการสะท้อนผลการดำเนินการอยู่เสมอ เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป	4	5	4	4	5	4.40	0.49	ใช้ได้

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
44.ผู้บริหารต้องสร้างแรงบันดาลใจให้ครู โดยการประชุม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การถอดบทเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจถึง เป้าหมายของการพัฒนา	4	5	5	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้
ด้านบุคลากร								
ผู้บริหาร								
45.ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในกระบวนการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความ รับผิดชอบและการปฏิบัติสู่ความสำเร็จร่วมกัน	4	5	5	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้
46.ผู้บริหารต้องกำกับ นิเทศติดตามและร่วม กิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับครู	4	5	5	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้
ครู								
47.ครูต้องมีความเข้าใจมีความตระหนัก ให้ ความสำคัญถึงเป้าหมายร่วมกัน	4	4	4	5	5	4.40	0.49	ใช้ได้
48.ครูเปิดใจกว้างในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนารูปวิธีการสื่อสารและการฟังเสียง สะท้อนของผู้อื่นอย่างจริงจัง	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
49.ครูเต็มใจในการร่วมพัฒนาตนเองและ ร่วมกันปฏิบัติตามข้อตกลง/งานที่ได้รับ มอบหมาย เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ต่อเนื่อง	4	4	4	5	4	4.20	0.40	ใช้ได้
50.ครูต้องร่วมกันสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ มีความเป็นกัลยาณมิตรเพื่อสร้างบรรยากาศ ความไว้วางใจที่มีซึ่งกันและกันที่ จะส่งผลไปสู่ การสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง มีความสามัคคี	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
51.เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการให้ คำปรึกษาการส่งเสริมทักษะอาชีพด้วยการ ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ	4	4	4	5	4	4.20	0.40	ใช้ได้

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
เครือข่าย								
52.เป็นผู้ที่มีประสบการณ์มีเทคนิควิธีการของกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการเสริมแรงการปฏิบัติงานในวิชาชีพ	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
53.เป็นผู้ที่มีความเข้าใจ ในบริบทการดำเนินการของโรงเรียน	4	5	4	5	4	4.40	0.49	ใช้ได้
ด้านสภาพแวดล้อม								
54.นัดหมาย กำหนดตารางเวลาและสถานที่ให้ชัดเจน	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
55.จัดบริบทแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ได้แก่ 1) จัดสถานที่ปลอดสิ่งรบกวนการกระตุ้นความสนใจจากภายนอก พื้นที่ที่มีความสะอาด อากาศถ่ายเท แสงสว่างเพียงพอเป็นระเบียบเรียบร้อย 2) จัดสื่อเทคโนโลยีช่วยในการนำเสนอและการสื่อสาร อาทิ คอมพิวเตอร์ จอรับภาพ เครื่องฉายภาพ เครื่องเสียงจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) เคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ค้นพบคำตอบหรือแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีที่สุดด้วยตนเอง 4) อภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมอย่างสร้างสรรค์ รู้เท่าทันอารมณ์และความคิดประสบการณ์ในเชิงบวก จากข้อเท็จจริงที่เกิดจากการปฏิบัติ มิใช่ความรู้สึก อาทิ ถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR) การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Lesson Study) 3) อภิปรายแสดงความคิดเห็นโดยใช้แนวทางการโค้ช (Coaching) การเป็นที่เลี้ยง (Mentoring) หรือ	4	5	4	5	4	4.40	0.49	ใช้ได้

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
อภิปรายนำเสนอแนวทางแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ 4) ร่วมกันตัดสินใจและ ยอมรับการ เลือกแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน 5) เสริมพลัง (Empower) ด้วยการกล่าวชื่นชม ขอบคุณ หรือ อื่น ๆ ตามความเหมาะสมที่เกิดจากการร่วมกัน พัฒนา								
โดยรวม	$\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.50 , ใช้ได้							

(5.2) ฉบับที่ 2 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน สำหรับสอบถามนักเรียน

แบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อ

แบบสอบถามการประเมินรูปแบบ ฉบับที่ 2

.....

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือวิจัย โดยพิจารณารายละเอียดเนื้อหาสาระของคำถาม มีความครอบคลุมประเด็นที่ระบุไว้ และพิจารณาความสอดคล้อง ความเหมาะสมของเนื้อหา และภาษา โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อยที่สุด

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
ทักษะอาชีพของนักเรียน								
ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว								
1. นักเรียนสามารถทำงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากครูจนเสร็จโดยไม่ต้องมีใครควบคุม	4	5	5	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้
2. นักเรียนนำข้อเสนอแนะจากครูไปทำงานจนสำเร็จและชื่นชมยอมรับผลงานที่เกิดขึ้น	4	5	4	4	5	4.40	0.49	ใช้ได้
3. นักเรียนสามารถเป็นผู้นำในการทำงาน และเป็นผู้ตามช่วยเหลืองานกับเพื่อนจนงานเสร็จ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้
4. นักเรียนสามารถทำงานเสร็จตามที่ครูมอบหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด	4	5	5	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้
5. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อผลงานที่เกิดขึ้น	4	5	5	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม								
6. นักเรียนรู้จักใช้คำพูดที่เหมาะสมถูกกาลเทศะ รู้ว่าสิ่งใดควรพูด ไม่ควรพูด และเป็นผู้ฟังที่ดี	4	4	4	5	5	4.40	0.49	ใช้ได้
7. นักเรียนกล้าพูดแสดงความคิดเห็น โดยใช้ คำพูดที่สร้างสรรค์	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
8. นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ร่วมชั้นเรียนโดยไม่ด่วนตัดสินว่าความคิดของ เพื่อนนั้นถูกหรือผิด	4	4	4	5	4	4.20	0.40	ใช้ได้
9. นักเรียนสามารถร่วมทำงานกับเพื่อนในชั้น เรียนจนงานสำเร็จตามที่ครูมอบหมาย	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
10. นักเรียนมีความสุขในการทำงาน ยิ้มแย้ม แจ่มใส อารมณ์ดีในขณะที่ทำงานกับเพื่อนร่วมชั้น เรียน	4	4	4	5	4	4.20	0.40	ใช้ได้
ทักษะพื้นฐานในการทำงาน								
11. นักเรียนมีการวางแผนการทำงานก่อนลงมือ ทำเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
12. นักเรียนมีการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน และตั้งใจทำงานจนเสร็จตามที่ครูมอบหมาย	4	5	4	5	4	4.40	0.49	ใช้ได้
13. นักเรียนรู้จักใช้เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์มือถือ ในการค้นคว้าหาความรู้ได้	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
14. นักเรียนสามารถบอกระดับคุณภาพของ ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ เช่น ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง	4	5	4	5	4	4.40	0.49	ใช้ได้
15. นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนการทำงาน ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนเข้าใจ	4	5	4	4	5	4.40	0.49	ใช้ได้
โดยรวม	$\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.50 , ใช้ได้							

(5.3) ฉบับที่ 3 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน สำหรับสอบถามผู้ปกครอง

แบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อ

แบบสอบถามการประเมินรูปแบบ ฉบับที่ 3

.....

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือวิจัย โดยพิจารณารายละเอียดเนื้อหาสาระของคำถาม มีความครอบคลุมประเด็นที่ระบุไว้ และพิจารณาความสอดคล้อง ความเหมาะสมของเนื้อหา และภาษา โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อยที่สุด

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
ทักษะอาชีพของนักเรียน								
ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว								
1. นักเรียนสามารถทำงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้ปกครองจนเสร็จโดยไม่ต้องมีใครควบคุม	4	5	5	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้
2. นักเรียนสามารถนำข้อเสนอแนะจากผู้ปกครองไปทำงานจนสำเร็จ และชื่นชมยอมรับผลงานที่เกิดขึ้น	4	5	4	4	5	4.40	0.49	ใช้ได้
3. ในบางโอกาสนักเรียนสามารถเป็นผู้นำในการทำงาน และเป็นผู้ตามช่วยเหลืองานกับพี่น้องในครอบครัวจนงานเสร็จ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้
4. นักเรียนสามารถทำงานเสร็จตามที่คุณปกครองมอบหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด	4	5	5	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้
5. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อผลงานที่เกิดขึ้น	4	5	5	5	5	4.80	0.40	ใช้ได้

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม								
6. นักเรียนพูดจาเหมาะสมถูกกาลเทศะ รู้ว่าสิ่งใดควรพูด ไม่ควรพูด และเป็นผู้ฟังที่ดี	4	4	4	5	5	4.40	0.49	ใช้ได้
7. นักเรียนกล้าพูดแสดงความคิดเห็น โดยใช้ คำพูดที่สร้างสรรค์	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
8. นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของคนใน ครอบครัว โดยไม่ตัดสินความคิดเห็นนั้นว่าถูก หรือผิด	4	4	4	5	4	4.20	0.40	ใช้ได้
9. นักเรียนสามารถร่วมทำงานกับคนใน ครอบครัวจนงานสำเร็จ	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
10. นักเรียนสามารถทำงานกับคนในครอบครัว อย่างมีความสุข ยิ้มแย้มแจ่มใส อารมณ์ดีในขณะที่ ทำงาน	4	4	4	5	4	4.20	0.40	ใช้ได้
ทักษะพื้นฐานในการทำงาน								
11. นักเรียนมีการวางแผน เตรียมการ ก่อนลงมือ ทำงานเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
12. นักเรียนมีการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน และมีความตั้งใจจนทำให้งานเสร็จตามที่ ผู้ปกครองมอบหมาย	4	5	4	5	4	4.40	0.49	ใช้ได้
13. นักเรียนรู้จักใช้เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์มือถือ ในการค้นคว้าหาความรู้ทำ การบ้านที่ครูมอบหมายสำเร็จ	4	5	5	5	4	4.60	0.49	ใช้ได้
14. นักเรียนสามารถบอกระดับคุณภาพของ ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ เช่น ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง	4	5	4	5	4	4.40	0.49	ใช้ได้
15. นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนการทำงาน ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จให้ผู้ปกครองเข้าใจ	4	5	4	4	5	4.40	0.49	ใช้ได้
โดยรวม	$\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.50 , ใช้ได้							

(6) แบบทดสอบทเรียน

แบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของผู้เชี่ยวชาญ
ที่มีต่อแบบทดสอบทเรียน

.....

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือวิจัย โดยพิจารณารายละเอียดเนื้อหาสาระของคำถาม มีความครอบคลุมประเด็นที่ระบุไว้ และพิจารณาความสอดคล้อง ความเหมาะสมของเนื้อหา และภาษา โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อยที่สุด

ประเด็นทดสอบทเรียน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5			
ประเด็นที่ 1 การส่งเสริมทักษะอาชีพ ของนักเรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ใช้ได้
ประเด็นที่ 2 การพัฒนาครูให้สามารถ ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ใช้ได้
ประเด็นที่ 3 รูปแบบการบริหารด้วย ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อ ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ใช้ได้
โดยรวม	$\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00 , ใช้ได้							

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือวิจัย

- (1) แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู
- (2) แบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ
- (3) แบบสอบถามการประเมินรูปแบบ
 - (3.1) ฉบับที่ 1 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) สำหรับสอบถามครู
 - (3.2) ฉบับที่ 2 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน สำหรับสอบถามนักเรียน
 - (3.3) ฉบับที่ 3 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน สำหรับสอบถามผู้ปกครอง

แสดงค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือวิจัยจากการทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง
ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือ	กลุ่มทดลองใช้	ค่าความเชื่อมั่น
1	แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู	0.918
2	แบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ	0.882
3	แบบสอบถามการประเมินรูปแบบ	
	3.1 ฉบับที่ 1 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) สำหรับสอบถามครู	0.986
	3.2 ฉบับที่ 2 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน สำหรับสอบถามนักเรียน	0.827
	3.3 ฉบับที่ 3 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกุล) เกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน สำหรับสอบถามผู้ปกครอง	0.929

(1) แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.918	20

Item Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
VAR00001	4.2000	.40684	30
VAR00002	4.3667	.49013	30
VAR00003	4.2333	.43018	30
VAR00004	4.1333	.34575	30
VAR00005	4.2667	.44978	30
VAR00006	4.4333	.50401	30
VAR00007	4.2333	.43018	30
VAR00008	4.2333	.43018	30
VAR00009	4.2667	.44978	30
VAR00010	4.4667	.50742	30
VAR00011	4.2667	.44978	30
VAR00012	4.2667	.44978	30
VAR00013	4.5000	.50855	30
VAR00014	4.2333	.43018	30
VAR00015	4.1667	.37905	30
VAR00016	4.2333	.43018	30
VAR00017	4.2333	.43018	30
VAR00018	4.2667	.44978	30
VAR00019	4.4667	.50742	30
VAR00020	4.2667	.44978	30

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00001	81.5333	29.637	.371	.918
VAR00002	81.3667	27.689	.681	.911
VAR00003	81.5000	29.293	.422	.917
VAR00004	81.6000	29.214	.565	.915
VAR00005	81.4667	29.292	.400	.918
VAR00006	81.3000	28.355	.528	.915
VAR00007	81.5000	28.741	.546	.915
VAR00008	81.5000	29.086	.468	.916
VAR00009	81.4667	27.844	.716	.911
VAR00010	81.2667	27.582	.676	.912
VAR00011	81.4667	28.257	.624	.913
VAR00012	81.4667	27.844	.716	.911
VAR00013	81.2333	27.771	.637	.913
VAR00014	81.5000	29.017	.484	.916
VAR00015	81.5667	28.875	.595	.914
VAR00016	81.5000	28.741	.546	.915
VAR00017	81.5000	29.086	.468	.916
VAR00018	81.4667	27.844	.716	.911
VAR00019	81.2667	27.582	.676	.912
VAR00020	81.4667	28.257	.624	.913

Scale Statistics			
Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
85.7333	31.444	5.60747	20

ผลการทดลองใช้โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู เท่ากับ 0.918

(2) แบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.882	16

Item Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
VAR00003	4.1333	.62881	30
VAR00004	4.3333	.75810	30
VAR00005	4.0333	.76489	30
VAR00006	4.2000	.71438	30
VAR00007	4.2333	.56832	30
VAR00008	4.4333	.56832	30
VAR00009	4.0667	.73968	30
VAR00010	4.5333	.62881	30
VAR00011	4.4000	.62146	30
VAR00012	4.3667	.66868	30
VAR00013	4.2000	.66436	30
VAR00014	4.2333	.72793	30
VAR00015	4.3667	.61495	30
VAR00016	4.1667	.69893	30
VAR00017	4.1667	.64772	30
VAR00018	4.6333	.49013	30

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00003	64.3667	37.068	.383	.881
VAR00004	64.1667	34.144	.641	.870
VAR00005	64.4667	34.533	.587	.873
VAR00006	64.3000	34.838	.599	.872
VAR00007	64.2667	36.133	.577	.874
VAR00008	64.0667	36.547	.513	.876
VAR00009	64.4333	34.944	.561	.874
VAR00010	63.9667	37.689	.300	.884
VAR00011	64.1000	36.921	.409	.880
VAR00012	64.1333	35.982	.495	.877
VAR00013	64.3000	34.907	.643	.871
VAR00014	64.2667	34.685	.604	.872
VAR00015	64.1333	36.671	.449	.878
VAR00016	64.3333	34.230	.694	.868
VAR00017	64.3333	34.575	.709	.868
VAR00018	63.8667	38.671	.244	.885

Scale Statistics			
Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
68.5000	40.397	6.35583	16

ผลการทดลองใช้โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ตัดข้อ 1, 2, 19 และ 20 เนื่องจากค่าติดลบ ดังนั้น ค่าความเชื่อมั่นของแบบตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ เท่ากับ 0.882

(3) แบบสอบถามการประเมินรูปแบบ

(3.1) ฉบับที่ 1 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) สำหรับครู

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.986	56

Item Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
VAR00001	4.4667	.57135	30
VAR00002	4.4333	.56832	30
VAR00003	4.3667	.61495	30
VAR00004	4.4333	.62606	30
VAR00005	4.5000	.62972	30
VAR00006	4.3667	.61495	30
VAR00007	4.4333	.67891	30
VAR00008	4.6333	.55605	30
VAR00009	4.4333	.67891	30
VAR00010	4.5333	.68145	30
VAR00011	4.5333	.50742	30
VAR00012	4.5667	.56832	30
VAR00013	4.5000	.62972	30
VAR00014	4.4333	.62606	30
VAR00015	4.5667	.62606	30
VAR00016	4.6000	.56324	30
VAR00017	4.5000	.62972	30
VAR00018	4.4333	.67891	30

VAR00019	4.3000	.65126	30
VAR00020	4.4667	.62881	30
VAR00021	4.3000	.59596	30
VAR00022	4.3333	.60648	30
VAR00023	4.2667	.63968	30
VAR00024	4.3000	.70221	30
VAR00025	4.3000	.59596	30
VAR00026	4.3000	.59596	30
VAR00027	4.3000	.65126	30
VAR00028	4.3000	.70221	30
VAR00029	4.3000	.74971	30
VAR00030	4.3333	.47946	30
VAR00031	4.3667	.55605	30
VAR00032	4.5000	.50855	30
VAR00033	4.6000	.49827	30
VAR00034	4.5000	.50855	30
VAR00035	4.3667	.66868	30
VAR00036	4.4333	.67891	30
VAR00037	4.5333	.62881	30
VAR00038	4.6000	.56324	30
VAR00039	4.5000	.57235	30
VAR00040	4.3667	.55605	30
VAR00041	4.5000	.50855	30
VAR00042	4.6000	.49827	30
VAR00043	4.5000	.50855	30
VAR00044	4.3667	.66868	30
VAR00045	4.4333	.67891	30
VAR00046	4.5333	.62881	30
VAR00047	4.6000	.56324	30
VAR00048	4.5000	.57235	30
VAR00049	4.4667	.57135	30
VAR00050	4.4333	.56832	30
VAR00051	4.3667	.61495	30
VAR00052	4.4333	.62606	30
VAR00053	4.5000	.62972	30
VAR00054	4.3667	.61495	30
VAR00055	4.4333	.67891	30
VAR00056	4.3667	.61495	30

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00001	244.2333	623.909	.818	.985
VAR00002	244.2667	624.961	.785	.985
VAR00003	244.3333	626.092	.686	.985
VAR00004	244.2667	623.995	.742	.985
VAR00005	244.2000	622.234	.795	.985
VAR00006	244.3333	626.230	.682	.985
VAR00007	244.2667	628.685	.542	.986
VAR00008	244.0667	627.237	.720	.985
VAR00009	244.2667	620.754	.780	.985
VAR00010	244.1667	621.454	.756	.985
VAR00011	244.1667	628.902	.724	.985
VAR00012	244.1333	625.499	.766	.985
VAR00013	244.2000	623.131	.766	.985
VAR00014	244.2667	622.271	.798	.985
VAR00015	244.1333	624.602	.722	.985
VAR00016	244.1000	628.231	.675	.985
VAR00017	244.2000	625.476	.690	.985
VAR00018	244.2667	619.651	.813	.985
VAR00019	244.4000	618.938	.871	.985
VAR00020	244.2333	626.185	.668	.985
VAR00021	244.4000	625.214	.739	.985
VAR00022	244.3667	624.654	.745	.985
VAR00023	244.4333	622.875	.761	.985
VAR00024	244.4000	619.283	.796	.985
VAR00025	244.4000	625.145	.741	.985
VAR00026	244.4000	625.766	.720	.985
VAR00027	244.4000	626.455	.635	.985
VAR00028	244.4000	627.559	.556	.986
VAR00029	244.4000	621.766	.676	.985
VAR00030	244.3667	631.068	.677	.985
VAR00031	244.3333	625.333	.789	.985
VAR00032	244.2000	627.131	.793	.985
VAR00033	244.1000	629.334	.721	.985
VAR00034	244.2000	626.855	.804	.985
VAR00035	244.3333	620.368	.804	.985
VAR00036	244.2667	617.995	.863	.985

VAR00037	244.1667	624.971	.707	.985
VAR00038	244.1000	624.990	.791	.985
VAR00039	244.2000	628.303	.661	.985
VAR00040	244.3333	625.333	.789	.985
VAR00041	244.2000	627.131	.793	.985
VAR00042	244.1000	629.334	.721	.985
VAR00043	244.2000	626.855	.804	.985
VAR00044	244.3333	620.368	.804	.985
VAR00045	244.2667	617.995	.863	.985
VAR00046	244.1667	624.971	.707	.985
VAR00047	244.1000	624.990	.791	.985
VAR00048	244.2000	628.303	.661	.985
VAR00049	244.2333	623.909	.818	.985
VAR00050	244.2667	624.961	.785	.985
VAR00051	244.3333	626.092	.686	.985
VAR00052	244.2667	623.995	.742	.985
VAR00053	244.2000	622.234	.795	.985
VAR00054	244.3333	626.230	.682	.985
VAR00055	244.2667	628.685	.542	.986
VAR00056	244.3333	626.092	.686	.985

Scale Statistics			
Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
248.7000	647.597	25.44792	56

ผลการทดลองใช้โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการประเมินรูปแบบฉบับที่ 1 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) สำหรับครู เท่ากับ 0.986

(3.2) ฉบับที่ 2 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) สำหรับ นักเรียน

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.827	15

Item Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
VAR00001	3.9000	.60743	30
VAR00002	4.0000	.74278	30
VAR00003	3.8667	.81931	30
VAR00004	3.9000	.71197	30
VAR00005	4.0000	.64327	30
VAR00006	4.3333	.66089	30
VAR00007	3.9667	.76489	30
VAR00008	4.5667	.56832	30
VAR00009	4.2667	.73968	30
VAR00010	4.3333	.75810	30
VAR00011	4.1000	.66176	30
VAR00012	4.0333	.76489	30
VAR00013	4.3667	.61495	30
VAR00014	4.0000	.64327	30
VAR00015	4.0333	.80872	30

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00001	57.7667	31.220	.155	.833
VAR00002	57.6667	27.678	.565	.809
VAR00003	57.8000	27.890	.472	.815
VAR00004	57.7667	27.564	.612	.806
VAR00005	57.6667	29.402	.405	.819
VAR00006	57.3333	29.678	.351	.822
VAR00007	57.7000	28.079	.491	.814
VAR00008	57.1000	29.610	.438	.818
VAR00009	57.4000	29.214	.361	.823
VAR00010	57.3333	29.057	.368	.822
VAR00011	57.5667	28.668	.499	.814
VAR00012	57.6333	27.757	.534	.811
VAR00013	57.3000	29.666	.388	.820
VAR00014	57.6667	29.333	.416	.819
VAR00015	57.6333	26.999	.594	.806

Scale Statistics			
Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
61.6667	32.644	5.71346	15

ผลการทดลองใช้โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการประเมินรูปแบบฉบับที่ 2 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล) สำหรับ นักเรียน เท่ากับ 0.827

(3.3) ฉบับที่ 3 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) สำหรับผู้ปกครอง

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.929	15

Item Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
VAR00001	3.9667	.71840	30
VAR00002	4.1000	.66176	30
VAR00003	3.9667	.66868	30
VAR00004	3.7333	.73968	30
VAR00005	3.9667	.55605	30
VAR00006	4.0000	.69481	30
VAR00007	3.9333	.73968	30
VAR00008	4.2000	.76112	30
VAR00009	4.0333	.80872	30
VAR00010	4.2333	.77385	30
VAR00011	3.8000	.55086	30
VAR00012	3.8667	.62881	30
VAR00013	3.9667	.80872	30
VAR00014	4.0000	.64327	30
VAR00015	3.8000	.71438	30

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00001	55.6000	48.041	.697	.923
VAR00002	55.4667	47.844	.788	.920
VAR00003	55.6000	48.110	.748	.921
VAR00004	55.8333	50.420	.431	.931
VAR00005	55.6000	50.593	.581	.926
VAR00006	55.5667	49.702	.542	.927
VAR00007	55.6333	47.895	.689	.923
VAR00008	55.3667	48.378	.617	.925
VAR00009	55.5333	46.257	.780	.920
VAR00010	55.3333	48.299	.613	.925
VAR00011	55.7667	49.702	.707	.923
VAR00012	55.7000	49.321	.654	.924
VAR00013	55.6000	47.490	.660	.924
VAR00014	55.5667	48.875	.690	.923
VAR00015	55.7667	47.909	.715	.922

Scale Statistics			
Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
59.5667	55.495	7.44952	15

ผลการทดลองใช้โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการประเมินรูปแบบฉบับที่ 3 แบบสอบถามการประเมินรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) สำหรับผู้ปกครอง เท่ากับ 0.929

ภาคผนวก ฉ

หลักฐานการเผยแพร่ผลงาน

- (1) ตีพิมพ์วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์ คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มาตรฐาน TCI กลุ่ม 2)
- (2) ตัวอย่างหนังสือตอบรับการเผยแพร่ผลงานโรงเรียนในจังหวัดนครปฐม
- (3) ตัวอย่างหนังสือตอบรับเผยแพร่ผลงานโรงเรียนเครือข่ายจังหวัดอื่น
- (4) เผยแพร่ผลงานทางเฟซบุ๊กโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)

การเผยแพร่ผลงาน

ที่	ชื่อบุคคล / หน่วยงาน
1	ตีพิมพ์วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มาตรฐาน TCI กลุ่ม 2)
2	โรงเรียนในจังหวัดนครปฐม
3	โรงเรียนเครือข่าย ได้แก่ โรงเรียนมัธยมพระราชทานเฉลิมพระเกียรติ โรงเรียนทุ่งช้าง โรงเรียนบ้านน้ำงาม โรงเรียนชุมชนบ้านนาคา โรงเรียนบ้านป่าสัก โรงเรียนมัธยมป่ากลาง โรงเรียนบ้านนาน้อย โรงเรียนบ้านป่ากลางมิตรภาพที่ 166 โรงเรียนบ้านหลวง โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 65 โรงเรียนพัฒนาประชาชนเคราะห์ โรงเรียนวัดกุยบุรี
4	เฟซบุ๊กโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนุกูล)

(1) ตีพิมพ์วารสารศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
(มาตรฐาน TCI กลุ่ม 2)
ที่ อว ๘๐๐๓.๓/๓๒๔

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐๙ ๓๐๓๐ ๕๐๓๘ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th, www.edmcu.net

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอรับบทความลงตีพิมพ์วารสารศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เรียน ดร.ฉันทนา ภูมมา

ตามที่ ฉันทนา ภูมมา ได้ส่งบทความเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)” เพื่อพิจารณาตีพิมพ์วารสารศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (ISSN (Print) : ๒๓๙๒-๕๕๐๗, ISSN (Online) : ๒๖๗๓-๐๐๓) ซึ่งได้รับการประเมินคุณภาพวารสารจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (ศูนย์ TCI) รอบที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๗ ให้เป็นวารสารที่มีคุณภาพ กลุ่มที่ ๒ (จนถึง ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗) และกองบรรณาธิการได้รับบทความของท่านเป็นที่เรียบร้อยแล้วนั้น

กองบรรณาธิการ ขอแจ้งให้ทราบว่า บทความได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องทางวิชาการจากกองบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) เรียบร้อยแล้ว โดยได้รับพิจารณาการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๕) หรืออาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงเผยแพร่ในฉบับอื่นตามความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญบุ)
ผู้อำนวยการหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา
บรรณาธิการวารสารศาสตร์ปริทรรศน์ฯ

กองบรรณาธิการวารสารศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชน C ชั้น ๕ ห้อง C๕๑๐ โทรศัพท์ ๐๓๕-๒๔๘๐๐ ต่อ ๘๒๘๔,
พระมหาญาณวิวัฒน์ จิตตวฑฒโน, ผศ.ดร. โทรศัพท์: ๐๙๕-๕๔๒-๖๖๙๕, Email: yannawat.bud@mcu.ac.th
เว็บไซต์เผยแพร่ : <https://www.tci-thaijo.org/index.php/EDMCU/index>

(2) ตัวอย่างหนังสือตอบรับการเผยแพร่ผลงานโรงเรียนในจังหวัดนครปฐม

โรงเรียนวัดหนองศาลา
 เลขที่รับ 193 / 65
 วันที่ 19 12 0 65
 โรงเรียนบ้านหนองพงนค สพ.นฐ.๑
 ตำบลสระพัฒนา อำเภอกำแพงแสน
 จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๘๐

ที่ ศร ๐๔๐๕๘.๐๗๖/๐๖๗

๕ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ที่ ศร ๐๔๐๕๘.๑๑๒/ว๖๘ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕

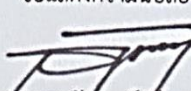
ตามหนังสือที่อ้างถึง นางสาวฉันทนา ภูมมา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญพิเศษ โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ ได้แก่ ๑. การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และ ๒. รายงานการประเมิน และถอดบทเรียนโครงการบริหารจัดการการเรียนการสอนโดยประยุกต์ใช้แนวทางการทรงงานตามรอยพระ ยุคบาท (SAPAE) ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) โรงเรียน วัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เพื่อประกอบการขอมิวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ ทางโรงเรียนได้รับผลงานทางวิชาการ เรียบร้อยแล้ว และจะได้นำผลงานทาง วิชาการ ออกเผยแพร่และใช้ให้เกิดประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องและเกิดผลดีกับครูและนักเรียนต่อไป

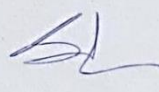
จึงเรียนมาเพื่อทราบ

1766 ๗๓.๑.๑.
- ตลฉันทนา ภูมมา

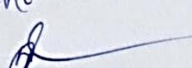
ขอแสดงความนับถือ

 (นางสาวสุทัตตรา จึงมีผลบุญ)
 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองพงนค

ใช้ 1766 ๗๓.๑.๑.
 ใช้ ตลฉันทนา ภูมมา

โรงเรียนบ้านหนองพงนค
โทร. ๐๓๔-๓๘๓๐๒๑

- นธว

 19 12 0 65

โรงเรียนวัดหนองศาลา	
เลขที่รับ	๒๐๒ / ๖๓
วันที่	๒๗ พ.ค. / ๖๕

ที่ ศธ ๐๔๐๕๘.๐๓๙ / ๕๒

โรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยาการ) สพฐ.
๑๓๗/๑ หมู่ ๕ ต.โพรงมะเดื่อ อ.เมืองนครปฐม
จ.นครปฐม ๗๓๐๐๐

๑๑ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ที่ ศธ ๐๔๐๕๘.๑๑๒/ว ๖๘ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของ นางสาวฉันทนา ภูมมา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ได้แก่ ๑. การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และ ๒. รายงานการ ประเมินและถอดบทเรียนโครงการบริหารจัดการการเรียนการสอนโดยประยุกต์ใช้แนวทางการทรงงานตามรอยพระยุคลบาท (SAPAE) ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เพื่อประกอบการขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ นั้น ทางโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อได้รับเอกสาร ดังกล่าวไว้เรียบร้อยแล้ว

ในกรณี ทางโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อจะได้นำผลงานดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของ โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน พ.อ.จ.

• ต.น.น.๑๓๗๖๖๖๖๖๖๖

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชาติ ส่างแสง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยาการ)

เรียน ผอ. - สก.

เรียน คณะกรรมการบริหารโรงเรียน

หนังสือส่ง

โรงเรียน.

โทรศัพท์ ๐-๓๔๓๘-๗๑๕๗ , ๐๘๑-๒๖๗๗๗๒๒

e-mail address : sch036@esanpt1.go.th

- กวพ.

๒๗ พ.ค. ๖๕

ที่ ศธ ๐๔๐๕๘.๐๙๒/๐๙๒

โรงเรียนวัดหนองศาลา	
เลขที่รับ	192 / 65
วันที่	13 พ.ค. 65

โรงเรียนวัดทะเลบก สพ.ป.นฐ.๑
ตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๘๐

๑๘ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) ที่ ศธ ๐๔๐๕๘.๑๑๒/๖๖๘ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง นางสาวฉันทนา ภูมมา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญพิเศษ โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ ได้แก่ ๑. การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และ ๒. รายงานการประเมิน และถอดบทเรียนโครงการบริหารจัดการการเรียนการสอนโดยประยุกต์ใช้แนวทางการทรงงานตามรอยพระ ยุคบาท (SAPAE) ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) โรงเรียน วัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เพื่อประกอบการขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ นั้น

ในกรณี ทางโรงเรียนได้รับผลงานทางวิชาการ เรียบร้อยแล้ว และได้นำไปใช้เป็นแนวทางใน การบริหารจัดการของสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องนับว่าเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเป็นอย่างดียิ่ง จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ศธ ๐๙๒.๑๙

- ส่วนงาน ศธ.๑๙/๑๙๒

ขอแสดงความนับถือ

(นางสินีนญา จันทawat)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทะเลบก

โรงเรียน วัดทะเลบก

เพื่อ มอบหมายมอบหมายเผยแพร่

ผอ.ร.บ.

โรงเรียนวัดทะเลบก

โทร. ๐๓๔-๙๖๗๘๒๕

- ทธพ

๑๓ พ.ค. ๖๕

โรงเรียนวัดหนองศาลา

เลขที่ 225 / 65

วันที่ 6 / 10 / 65

ที่ ศธ ๐๔๐๙๔.๐๘๔/ ๔๖

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕

โรงเรียนวัดราษฎร์สามัคคี
๑๒๘ หมู่ ที่ ๑๖ ตำบลบางหลวง
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชาชนกุล)

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชาชนกุล) ที่ ศธ ๐๔๐๙๔.๑๑๒/๖๖๘ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า นางสาวฉันทนา ภูมมา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) เพื่อใช้ประกอบการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

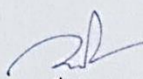
ในการนี้ โรงเรียนวัดราษฎร์สามัคคี ได้รับเอกสารดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว ซึ่งมีประโยชน์และจะได้นำไปเป็นแนวทางในการดำเนินการพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ต่อไป และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณในการเผยแพร่ผลงานในครั้งนี้

๑๖๖ ๒๑.๙.๑

- ส่วนงานหอวิชา.ศ ๖๖/พื้นที่ ๒๖๖๖

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอัมทิพย์ อนิศดา)
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราษฎร์สามัคคี

โรงเรียน Ho. ๑๑.

เรื่อง ศธ ๐๔๐๙๔.๑๑๒/๖๖๘

โรงเรียนวัดราษฎร์สามัคคี
โทร ๐๙๑-๕๕๕๕๖๕๗

- กณ

๑๖-๑-๖๕

ที่ ศธ ๐๔๐๕๙.๐๒๓/๐๘๗

โรงเรียนวัดหนองศาลา	
เลขที่รับ	๕๑๑ / ๖๖
วันที่	๑ พ.ค. / ๖๖

โรงเรียนวัดไทร(สินศึกษาลัย) ๘๘ ม. ๒
ตำบลท่ากระชับ อำเภอนครชัยศรี
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๒๐

๐๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา

ตามที่ นางสาวฉันทนา ภูมา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญพิเศษ โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ ได้แก่ ๑. การพัฒนารูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) และ ๒. รายงานการประเมินและถอดบทเรียนโครงการบริหารจัดการการเรียนการสอนโดยประยุกต์ใช้แนวทางการทรงงานตามรอยพระยุคลบาท (SAPAE) ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) เพื่อประกอบการขอมิวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ ทางโรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) ได้รับผลงานเรียบร้อยแล้วและจะได้นำผลงานทางวิชาการ ออกเผยแพร่และใช้ให้เกิดประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องและเกิดผลดีกับครูและนักเรียนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ไป ๖๖ พ.ค. ๖๖

- กองงานเขต ๒๖ (พื้นที่ นครปฐม)

ขอแสดงความนับถือ

คุณ น.ร.

ผอ. มอ. ร.ร. วัดหนองศาลา

(นายรัตนชัย เอี่ยมพิทักษ์พร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย)

โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย)

โทร. ๐ ๓๔๓๓ ๙๔๕๔

โทรสาร ๐ ๓๔๓๓ ๙๔๕๕

- กอน

น.ร. ๖๕

(4) เผยแพร่ผลงานทางเฟซบุ๊กส์โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

โรงเรียนวัดหนองศาลา ประชานุกูล

เพื่อน

ส่งข้อความ

...

ทำงานที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1

อาศัยอยู่ที่ นครนครปฐม

จาก นครนครปฐม

ดูข้อมูล "เกี่ยวกับ" ของ โรงเรียนวัดหนองศาลา

โปสต์ที่ปักหมุด

โรงเรียนวัดหนองศาลา ประชานุกูล

...

14 เม.ย. •

เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหาร
 ไปด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนัก
 เรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)

นักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการบริหารด้วย
 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล)
 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของ
 นักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) จำแนกเป็น 2.1) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้
 ส่งเสริมทักษะอาชีพของครู 2.2) ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติม
 งานอาชีพของครู 2.3) ผลสัมฤทธิ์การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ
 ระดับสถานศึกษา 2.4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ ระดับสถานศึกษา และ
 3) เพื่อประเมินและถอดบทเรียนการใช้รูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อ
 ส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) จำแนกเป็น 3.1) ประเมินความ
 เหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริม
 ทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) โดยครู 3.2) ประเมินความเหมาะสม
 และความเป็นไปได้ผลผลิตด้านทักษะอาชีพของรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
 เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) โดยนักเรียน 3.3) ประเมิน
 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ผลผลิตด้านทักษะอาชีพของรูปแบบการบริหารด้วยชุมชนการเรียนรู้
 ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองศาลา(ประชานุกูล) โดยผู้ปกครอง 3.4)

i

ภาคผนวก ข

ภาพกิจกรรม และรางวัลที่ได้รับ

- (1) ภาพการสนทนากลุ่มย่อยผู้ทรงคุณวุฒิ
- (2) ภาพกิจกรรม ชั้นที่ 1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย
- (3) ภาพกิจกรรม ชั้นที่ 2 ริเริ่มทำทนายศัทยภาพความรู้
- (4) ภาพกิจกรรม ชั้นที่ 3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู
- (5) ภาพกิจกรรม ชั้นที่ 4 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร
- (6) ภาพตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ
- (7) รางวัลที่ได้รับ

(1) ภาพการสนทนากลุ่มย่อยผู้ทรงคุณวุฒิ

ภาพการสนทนากลุ่ม ณ ห้องสมุดโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล) และ ณ กรีนเซฟ กำแพงแสน

(2) ภาพกิจกรรม ชั้นที่ 1 วางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย

ภาพตัวอย่างการอบรมเชิงปฏิบัติการการประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา (SWOT Analysis) การกำหนดทิศทางการศึกษา วันที่ 10 เมษายน 2562 ณ โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชาชนกุล)

(3) ภาพกิจกรรม ชั้นที่ 2 ริเริ่มทำทายศกยภาพความรู้

ภาพตัวอย่างการอบรมเชิงปฏิบัติการการประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษำหนดมาตรฐานการศึกษาวันที่ 22 เมษายน 2562 ณ โรงเรียน วัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

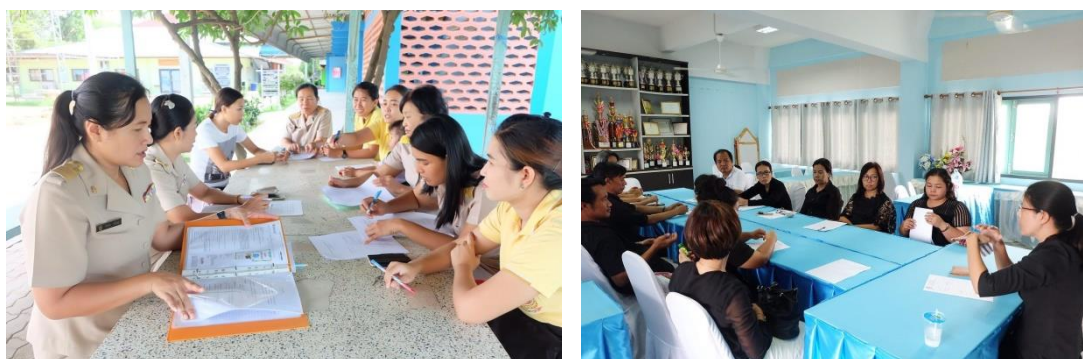

ภาพตัวอย่างการอบรมเชิงปฏิบัติการการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2561 เพื่อนำความรู้มาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาในปีการศึกษา 2562 โดยมีผู้ปกครอง นักเรียน ร่วมประเมินหลักสูตรสถานศึกษา วันที่ 22 เมษายน 2562 ณ โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

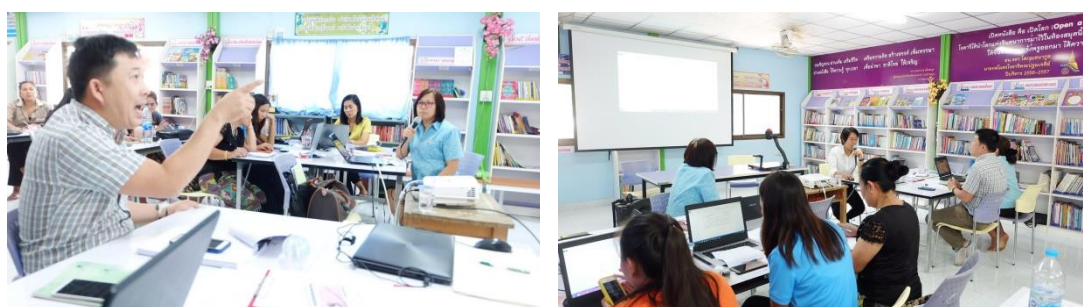

ภาพตัวอย่างการอบรมเชิงปฏิบัติการทบทวนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2562 ณ โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

(4) ภาพกิจกรรม ชั้นที่ 3 ติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครู

ภาพตัวอย่างกิจกรรม PLC ของกลุ่ม รวมถึง PLC และกลุ่ม 1 2 3 สืบ

ภาพตัวอย่างการนำเสนอหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ วิชาเทคโนโลยีกราฟฟิคดีไซน์ ชั้น ป.6 และวิชาการร้อยมาลัย ชั้น ป.5 ที่ได้ดำเนินการรายวิชาที่รับผิดชอบเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2562 ณ ห้องสมุดโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล)

(5) ภาพกิจกรรม ชั้นที่ 4 สะท้อนผลลัพธ์การปฏิบัติขององค์กร

ภาพตัวอย่างภาพกิจกรรมการประชุมครูและถอดบทเรียนร่วมกัน เมื่อวันที่ 18 เดือน เมษายน พ.ศ.2563 ณ โรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานูล) : เนื่องด้วยเริ่มมีสถานการณ์การแพร่ระบาดของของ โรคโควิด (COVID-19) จึงจัดประชุมเว้นระยะห่างตามมาตรการ

ภาพตัวอย่างนำผลงานการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพไปร่วมออกร้านและ เปิดสอนให้กับผู้ที่มาเที่ยวชมงานงานเกษตรกำแพงแสน “เกษตรกำแพงแสน ตามรอยพ่อ สานต่อศาสตร์แห่ง แผ่นดิน” ครั้งที่ 23 วันที่ 1-10 ธันวาคม 2562 ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ภาพตัวอย่างบรรยากาศกิจกรรมนำเสนอผลงานการปฏิบัติ Best Practice การบริหารด้วยชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพในการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียน ในการอบรมเชิงปฏิบัติการและวางแผน โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยงเครือข่าย อุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง ปีงบประมาณ 2563

ภาพตัวอย่างการจัดแสดงนิทรรศการผลงานการปฏิบัติ Best Practice การบริหารงานในการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน วันที่ 8-9 สิงหาคม พ.ศ.2563 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ภาพตัวอย่างนำผลงานการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติมงานอาชีพไปร่วมออกร้านและเปิดสอนให้กับผู้ที่มาเที่ยวชมงานเกษตรกำแพงแสน “เกษตรกำแพงแสน ตามรอยพ่อ สานต่อศาสตร์แห่งแผ่นดิน” ครั้งที่ 24 วันที่ 1-10 ธันวาคม 2563 ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

(6) ภาพตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รายวิชาเพิ่มเติม งานอาชีพ

วิชา “ช่างขนมอบ”

วิชา “น้ำสมุนไพร”

วิชา “เทคโนโลยีกราฟฟิคดีไซน์”

วิชา “งานปั้นสร้างสรรค์”

วิชา “การร้อยมาลัย”

วิชา “เกษตรอินทรีย์ 1”

วิชา “ช่างถนอมอาหาร”

วิชา “ช่างตัดผมชาย 1”

วิชา “ช่างแกะสลักผักและผลไม้ 2”

(7) รางวัลที่ได้รับ

ผลการประกวด ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
 ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านนวัตกรรมและ
 เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

DOC.5

รหัสกิจกรรม : 191

รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. OBEC AWARDS ครั้งที่ 9 ระดับภาคกลางและภาคตะวันออก
 ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
 14 - 15 มีนาคม พ.ศ. 2563

ที่	ผู้เข้าประกวด	สังกัด	รางวัล	หมายเหตุ
1	นางสาวฉันทนา กุมมา	โรงเรียนวัดหนองศาลา สพป.นครปฐม เขต 1	ชนะเลิศเหรียญทอง	ตัวแทนภาคเข้า ร่วมประกวดใน ระดับชาติ
2	นางรสสุคนธ์ วัฒนจรุญ	โรงเรียนห้วยปลาไซ สพป.สุพรรณบุรี เขต 2	รองชนะเลิศอันดับที่ ๑ เหรียญ ทอง	ตัวแทนภาคเข้า ร่วมประกวดใน ระดับชาติ
3	นายทวีศักดิ์ เจริญเดียม	โรงเรียนบ้านหุบบอน สพป.ชลบุรี เขต 3	รองชนะเลิศอันดับที่ ๒ เหรียญ ทอง	ตัวแทนภาคเข้า ร่วมประกวดใน ระดับชาติ
4	นางจิรัฐมา โพธิ์เงิน	โรงเรียนชุมชนวัดโพนงาม สพป.สระบุรี เขต 2	เหรียญทอง	
5	นายอำนวยการ ธรรมรังษี	โรงเรียนบ้านท่าหมื่น สพป.กาญจนบุรี เขต 1	เข้าร่วมประกวด	
6	นายพลธราวิน วัชรธำรงค์	โรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทย์ สพป.ชลบุรี เขต 1	เข้าร่วมประกวด	
7	นายอนุรักษย์ มาคำ	โรงเรียนวัดเขาคิน สพป.ฉะเชิงเทรา เขต 1	เข้าร่วมประกวด	
8	นายสมรัก ใจตรง	โรงเรียนบ้านสามยอด สพป.กาญจนบุรี เขต 4	เข้าร่วมประกวด	

รางวัลชนะเลิศระดับเหรียญทอง ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
 ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน โครงการประกวดหน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่น
 ประสพผลสำเร็จ เพื่อรับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ครั้งที่ 9 ประจำปีการศึกษา 2562
 ระดับภาคกลางและภาคตะวันออก

ประกาศผลการประกวดรางวัลหน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่นประสิทธิผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์
เพื่อรับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับชาติ ครั้งที่ ๙ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒

รางวัล	ชื่อ - สกุล	สถานศึกษา	สังกัด
ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา			
ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน			
ชนะเลิศระดับเหรียญทอง	นายอุทัย ไทยกรรม	โรงเรียนวัดยาง (มีมานะวิทยา)	สพป.พิษณุโลก เขต ๓
รองชนะเลิศระดับเหรียญทอง	นายเสวียง มูลดีไชย	โรงเรียนบ้านเขาพระ	สพป.สงขลา เขต ๒
รองชนะเลิศระดับเหรียญทอง	นายทวีศักดิ์ เจริญเดียม	โรงเรียนบ้านหุบบอน	สพป.ชลบุรี เขต ๓
รองชนะเลิศระดับเหรียญทอง	นางรสสุคนธ์ วัฒนบุรุษ	โรงเรียนพลับพลาไชย	สพป.สุพรรณบุรี เขต ๒
รองชนะเลิศระดับเหรียญทอง	นางสาวฉันทนา ภูมมา	โรงเรียนวัดหนองศาลา	สพป.นครปฐม เขต ๑
รองชนะเลิศระดับเหรียญทอง	นายสุวิทย์ คาร์วังปา	โรงเรียนกมลศรี	สพป.ตรัง เขต ๒
รองชนะเลิศระดับเหรียญทอง	นางณัฐชยา พรหมสิงห์	โรงเรียนบ้านปะโค	สพป.อุดรธานี เขต ๒
รองชนะเลิศระดับเหรียญทอง	นางสาวนิภาพร บินสัน	โรงเรียนบ้านโลกหล้า	สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๑
รองชนะเลิศระดับเหรียญทอง	นายกิตติพันธ์ ปิ่นแก้ว	โรงเรียนบ้านบ่อหลวง	สพป.เชียงใหม่ เขต ๕
รองชนะเลิศระดับเหรียญทอง	นายกฤษดิ จันทรมณี	โรงเรียนวัดหนองหลวง	สพป.พิจิตร เขต ๑
รองชนะเลิศระดับเหรียญทอง	นางกนิษฐา ช่างณ	โรงเรียนสิ่ย์ยศศรีอรัญวิทยา	สพป.นครราชสีมา เขต ๗
รองชนะเลิศระดับเหรียญทอง	นายอุทัย คำสีหา	โรงเรียนบ้านดอนหวาย (สิงห์ครูประชาสรรค์)	สพป.นครราชสีมา เขต ๗

รางวัลรองชนะเลิศระดับเหรียญทอง ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนโครงการประกวดหน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่นประสิทธิผลสำเร็จ เพื่อรับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ครั้งที่ 9 ประจำปีการศึกษา 2562 ระดับชาติ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวฉันทนา ภูมมา
วัน-เดือน-ปีเกิด	8 กุมภาพันธ์ 2517 อายุ 48 ปี
ศาสนา :	พุทธ ภูมิลำเนา จังหวัดนครปฐม
ที่อยู่	111 หมู่ 1 ตำบลทุ่งขวาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม 73140
วุฒิการศึกษา	
ประถมศึกษา	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหลักเมตร จังหวัดนครปฐม
มัธยมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา จังหวัดนครปฐม
ปริญญาตรี	ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) เอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป สถาบันราชภัฏนครปฐม จังหวัดนครปฐม
ปริญญาโท	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร จังหวัดนครปฐม
ปริญญาเอก	พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พธ.ด.) สาขาพุทธบริหารการศึกษา มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การรับราชการ

1 กรกฎาคม 2542	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านหนองแวง กิ่ง อ.เทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
3 เมษายน 2550	รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดลานคา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
22 มิถุนายน 2551	รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
27 มกราคม 2554	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
20 ธันวาคม 2554	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านรางมูก อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
31 ตุลาคม 2557	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านรางอีเม้ย (สงบ่ารุงราษฎร์) อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
16 พฤษภาคม 2561	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองศาลา (ประชานุกูล) อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จนถึงปัจจุบัน

ประสบการณ์

- 1) ตำแหน่งครูผู้สอน 7 ปี 9 เดือน
 - 2) ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา 3 ปี 9 เดือน
 - 3) ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา 11 ปี
- รวมอายุราชการ 23 ปี

รางวัลที่ได้รับ

- ปี 2555 ได้รับรางวัล “หนึ่งแสนครูดี” ประจำปี 2555 ในฐานะ ผู้ปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพทางการศึกษา จากคุรุสภา
- ปี 2560 ได้รับรางวัลชนะเลิศเหรียญทอง สถานศึกษายอดเยี่ยม ระดับประถมศึกษาขนาดใหญ่ ด้านวิชาการรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปีการศึกษา 2559
- ปี 2560 ได้รับรางวัลชนะเลิศเหรียญทอง สถานศึกษายอดเยี่ยมระดับประถมศึกษาขนาดใหญ่ ด้านวิชาการ รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับชาติ ประจำปีการศึกษา 2559
- ปี 2561 ได้รับรางวัลชนะเลิศเหรียญทอง ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมระดับประถมศึกษาขนาดใหญ่ ด้านวิชาการ รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปีการศึกษา 2560
- ปี 2561 ได้รับรางวัลรองชนะเลิศระดับเหรียญทอง ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมระดับประถมศึกษาขนาดใหญ่ด้านวิชาการ รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับชาติ ประจำปีการศึกษา 2560
- ปี 2563 ได้รางวัลชนะเลิศเหรียญทอง รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ระดับภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 9 ประจำปีการศึกษา 2562
- ปี 2563 ได้รางวัลรองชนะเลิศเหรียญทอง รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ระดับชาติ ครั้งที่ 9 ประจำปีการศึกษา 2562